

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkszámájára lehet beküldeni. Csekkiárpap minden postahivatalban kapható.

BUDAPEST,
IV., Bástya-utca 13. szám.

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztériumnak 209.916/1923. B. M. sz., 44.616/1924. B. M. sz., 229.320/1925. B. M. sz., 277.462/1925. B. M. sz., 161.748/1926. VIII. B. M. sz., 302/1927. VIII. B. M. sz., 329.750/1928. VIII. B. M. sz., 256.673/1929. VIII. B. M. sz. és a 188.684/1931. VIII. B. M. sz. körrendeleteivel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám. — Telefon: Aut. 84-7-94.

Alapszabály módosítás.

Írta: László István

várn. tűzrend. felügyelő, városi tanácsnok.

Országos szövetségünk elnöksége 1931. évi december hó 5-én tartott ülésében beható tanácskozás után megállapította alapszabályaink a mai állapotokhoz mért megfelelő módosításának szükségességét. Többek hozzászólása után egy hat tagú bizottság küldetett ki ezen kérdés tanulmányozására és a tervezetnek még oly időben leendő elkészítésére, hogy az már a folyó évi Győrben megtartandó nagygyűlésünkön tárgyalható legyen.

Tekintettel arra, hogy ezen kérdéssel már régebben foglalkozom s miután a kiküldött bizottságnak csekélységem is tagja, s miután a kérdést tartom olyan fontosnak, hogy azzal a tűzoltó-intézményeink vezetői általánosan foglalkozzanak, töltsék ki ragadtam, hogy ennek a fontos és véleményem szerint — továbbfejlődésünk alapját képező — ügynek tárgyalását megindítsam, arra a vezető egyének figyelmét felhívjam, s az ezen kérdés tanulmányozása során felmerült elgondolásaim megismertetésével ezen ügy helyes megoldását illetőleg némi szolgálatot tegyek.

Előre bocsátom, hogy az alapszabály módosítást nem stílárius, avagy kiegészítő, hanem a tűzoltó-intézmények mai fejlettségéhez mért és a továbbfejlesztés lehetőségét is biztosító teljes átdolgozással képelem el s tartom szükségesnek.

Hogy minden intézmény, egyesület, testület eredményes munkájához, fejlődéséhez mennyire szükséges a jó alapszabály, — szervezet, — ezzel azt hiszem mindnyájan tisztában vagyunk, így tehát ezzel az időt nem akarom tölteni.

De hogy mennyire szükséges ezen alapszabályoknak az intézmény fejlődéséhez, a kor követelményeihez, a jelen élet szükségleteihez mért mindenkori megfelelő módosítása, annak igazolására hivatkozom arra, hogy Szövetségünknek az 1870. évi december 5-én délután Pesten (érdekes, hogy a módosítás elhatározása 61 év után ugyanezen napon volt) megtartott tűzoltói értekezleten elfogadott 15. §-ból álló első alapszabály a rendelkezésekre álló adatok szerint mai napig — tehát 60 év alatt — nyolc esetben lett módosítva. A módosítások ideje: 1876. augusztus 26. Arad. 1879. július 21. Igló. 1880. aug. 21. Pozsony. (Az 1884. aug. 19-én Selmecbányán megtartott VII. nagygyűlés

a napirendjére kitűzött alapszabály módosítást a „magas kormány böles intézkedése folytán, a nem-sokára (?) megalkotandó tűzrendészeti törvényre való tekintettel” — egy későbbi időre halasztotta.) 1887. aug. 21. Fiume. 1895. aug. 19. Kolozsvár. 1910. aug. 14. Budapest. 1920. november 6. Budapest és 1929. december 22. Budapest.

* * *

Valamely intézmény szervezetének olyannak kell lennie, hogy a hozzátartozó különféle érdekcsoportok benne megfelelő elhelyezést, munkakört és tevékenységi lehetőséget nyerjenek, továbbá, hogy az egyes különféle irányban érvényesülő csoportok külön érdekei ne csak az intézmény vezetősége, hanem megfelelő alkalom teremtése mellett az illető csoport arra rátermett és készséggel bíró tagjai által is szorgalmazhatók legyenek.

Ha most már az alapszabályainkat ezen szempontból akarjuk vizsgálat tárgyává tenni, mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy Magyar országban a tűzoltóintézmény a következő érdekcsoportokból áll: önkéntes, községi, magánvállalati és hivatásos tűzoltóságokból és az egyik csoportba sem tartozó tűzrendészeti felügyelői karból. A rendelkezésekre álló statisztikai adatok szerint önkéntes testület mintegy 2200, községi köteles tűzoltóság mintegy 1800, magántűzoltóság 350—60, hivatásos tűzoltóság mintegy 30, és végül a tűzrendészeti felügyelők száma mintegy 150—160-ra tehető.

Nézzük most már, hogy a ma érvényben levő alapszabályaink szerint szervezetünk minő teret enged ezen különféle érdekcsoportok működésére és érvényesülésére.

Az ügynevezett nagygyűlésnek tagja minden testület egy-egy képviselője, az összes hivatásos tiszték és az összes tűzrendészeti felügyelők.

Itt tehát nem lehet kifogása senkinek, mert minden érdekcsoport megfelelő képviseletet nyer, azonban a háromévenként megtartandó nagygyűlés sem az alapszabály szerinti feladatkörénél, sem összeállításánál, sem a lefolytatásának körülményeinél fogva, semmi körülmények között nem alkalmas arra, hogy annak keretében bármely csoport egyéni tevékenysége kielégülést nyerhessen.

Menjünk át tehát az országos választmányra Ennek összetétele már sokkal szűkebb keretek kö-

zött mozog és ez természetes is. Egyénileg tagjai a szövetségek egy-egy képviselője, a hivatásos és a városi önkéntes parancsnokok, továbbá a *vármegyei* tűzrendészeti felügyelők, végül 30 választott tag.

Tehát itt azt látjuk, hogy a mintegy 4000 önkéntes, községi és magántűzoltóság, továbbá a mintegy 120 járási felügyelő csak akkor kap érvényesülési lehetőséget, ha a 30 választott közé bekerül. Sajnos, azonban meg kell állapítanunk, hogy az eddig követett gyakorlat inkább az volt, hogy ezen választmányi tagságokat mintegy megtiszteltetés gyanánt ajándékoztuk többnyire egy-egy nevesebb közéleti férfinak, arra azonban már nem gondoltunk, hogy ezen eljárásunkkal a mi derék, az intézmény fejlesztéséért buzgólkodó s tevékenységre vágyó tűzoltótisztjeink és járási felügyelőinket rekesztjük ki. Nem tudom, hogy ez a gyakorlat hozott-e annyi hasznot a mi intézményünknek, mint amennyi elkeseredést szült a mi derék s talán ép a legnehézebb munkát végző munkatársaink között az ő mellőzésük . . .

Alapszabályaink ezen részén tehát úgy az eddigi gyakorlattal, mint az alapszabályok megfelelő módosításával arra kell törekednünk, hogy az önkéntes és vállalati tisztek, továbbá a járási felügyelők nagy gárdájában ismert sok-sok értékes munkaerőből a tevékenységre is hajlandósággal bírók elhelyezést, érvényesülési lehetőséget találjanak, ami csak javára fog szolgálni a tűzoltó-intézménynek.

Következnie a Szövetség tulajdonképpeni intézőszerve, az elnökség. Ennek alapszabályaink szerint ma 15 tagja van. Ezek választását illetőleg csak annyi megkötöttség van, hogy a 15 előadó közül kettőnek budapesti és kettőnek vidéki hivatásos tűzoltótisztnek kell lenni, a többi érdekes csoportoknak nem kell képviselettel bírni az elnökségben. A budapesti tűzoltóságnak még azt is biztosítja alapszabályunk, hogy az ő kebeléből járó két előadót a tisztikar maga választja meg, s hogy — igen helyesen — a Szövetség egyik alelnöke mindig a budapesti hivatásos tűzoltóság főparancsnoka.

Levonva mindezekből a tanulságokat, önként értetődik, hogy mit kell eselekednünk. Az országos Szövetség fent hivatkozott ülésén már meg is jelölte az orvoslás útját. Igen, át kell dolgoznunk alapszabályainkat, olyan új szervezetet kell teremtenünk, mely az élet ezen új követelményeinek megfelel.

Szövetségünk életében előfordult már egyszer, közvetlenül a háború előtt, hogy alapszabályainknak megfelelő módosításával a szakosztályrendszerre tértünk át, amely részben hasonló célokat szolgált, amennyiben a szervezett hét szakosztály keretén belül 49 arra hivatott és alkalmas szakember részére adott volna teret egyéniségének megfelelő munkásság kifejtésére. Azonban részben, mert talán még idő előtti volt, részben, mert ráunkszakadt az átkos világháború, amely hadba szólította tűzoltóinkat, de azért is, mert az elnökség tulajdonképpeni előadóinak számát tízről hétre *apasztotta*, továbbá, mert az ügyek kezelését, intézését, az ország tűzrendészeti fejlődésének irányítását lehetetlenül nehézkesé tette, s végül mert az egyoldalú képzettség kifejlődését szolgálta, holott nekünk — a tűzrendészet minden ágában kellő jártassággal bíró — általános tűzoltói tudással rendelkező szakembereket kell nevelnünk, nem vált be ez a rendszer s így a háború után a régi rendszerre tért át az országos Szövetség, azzal a kü-

Miután az ügyek tulajdonképpeni intézői, irányítói az elnökségi előadók, az ő számuk szaporításában már íme ismét el volt vetve a csirája annak az elkerülhetetlen szükségességnek, amit a szakosztályi rendszerrel is szolgálni akartunk, hogy t. i. a 30—40 év előtt alkotott szervezet nem felelhet meg az országos tűzoltószövetség szervezőténak a tűzrendészet és a tűzoltóügy mai fejlettsége mellett, hanem ezt feltétlenül hozzá *kell* igazítani az élet mai kívánalmaihoz . . .

* * *

Rátérek ezek után arra, hogy az én elgondolásom szerint hogyan lehetne megtartani az életben igen jól bevált elnökségi előadói rendszert és amellett egy nagyobb gárdának is biztosítani a működési teret.

Elgondolásomban a már előbb említett három különböző érdekes csoportból indulok ki. Hivatásos és önkéntes tűzoltók és tűzrendészeti felügyelők. (A gyári és vállalati tűzoltókat a hivatásosok, a községi köteles tűzoltóságokat az önkéntesek csoportjába teszem.)

Mind a három csoport a Szövetség keretében a részletkérdések megállapítása során meghatározott elnevezések alatt a maga külön érdekeit önállóan vitathatná meg, dolgozhatná fel és választhatná meg a vezetőségét. A három csoport elnöksége pedig alkothatná az országos Szövetség elnökségét, úgyhogy az előbb említett csoportok elnökei lennének az országos Szövetség alelnökei, az elnökségi tagjai (alelnök, titkár, pénztárnok, jegyző, stb.) pedig a Szövetség elnökségi előadói. A Szövetségnek lenne ezenfelül 2 elnök, egy reprezentatív elnök, ki politikai és előkelő közéleti összeköttetései révén lenne segítségére tűzrendésztünknek s egy ügyvezető elnök, a szakember, pl. a budapesti tűzoltóság főparancsnoka, aki mint ilyen volna a tényleges szellemi irányítója a Szövetség keretén belül az ország tűzrendészeti ügyeinek. A három alelnök lenne, mint említém, a hivatásos, az önkéntes és a tűzfelügyelői csoport elnöke, s a 15 vagy 18 elnökségi előadóból 5—5 vagy 6—6 pedig a nevezett csoportok elnökségi tagjai lennének.

Ugyancsak így képzelem el, hogy a számvizsgálóbizottságba is mind a három csoport 1—1 tagot küldene, a bizottság elnökét pedig a szövetségi elnökség választaná meg vagy küldené ki a saját tagjai sorából.

Az országos választmányba az elnökség tagjain kívül bejövő tagok számát ismét úgy gondolnám megállapítani, hogy abba minden csoport a saját kebeléből választott 10—15 tagot küldene és az ezek által közösen választott 15 nem tűzoltó, hanem a tűzrendészet iránt érdeklődő közéleti kiválóságból állana. ($3 \times 15 = 45 + 15 = 60$).

Hátra lenne még a nagygyűlés, amelynek természetesen mindenki tagja lenne, s melynek hatáskörébe a reprezentatív és ügyvezető elnök és az előbb említett 15 választmányi tag, továbbá a tiszteletbeli tagok választásán kívül az évi költségvetés és zárszámadás jóváhagyása, az elnökségi jelentés feletti határozathozatal, az évi rendes és pártoló tagsági díjak meghatározása, az alapszabály módosítás, fellebbezések, stb. lenne.

Ezt megállapítani különben véglegesen csak az alapszabályok teljes kidolgozása során lehet, s azzal most bővebben foglalkozni sem nem aktuális, sem nem kívánatos, mert csak a kérdés áttekintését nehezíti.

Hogy azután a kérdéses szakcsoportok milyen

„Csak egyet jegyeztek meg, hogy a szakcsoportok közül az egyéni tagságot gondolnám érvényesíteni, nemcsak azért, hogy így mindenki, aki akarja tag lenne és mint ilyen érezné az érvényesülés lehetőségét, de anyagi szempontból is sokat jelentene a Szövetségnek, ha a hivatásos, önkéntes, községi és gyári tűzoltótesteztek és tűzrendészeti felügyelők személyenként lennének a tagjai. A tagsági díjat kombinálni lehetne a hivatalos lappal is, ami viszont a lap megerősödését is jelentené.

A testületek természetesen megmaradnának pártoló tagok címe alatt. Ha most már így lenne a Szövetségnek mondjuk 2400 pártoló tagon felül 4—5000 rendes tagja, ugyebár teljesen más képet, más érvényesülési lehetőséget és más eredményt lehetne várni, remélni a Szövetség munkájától.

Még egy körülményre hívnám fel az illetékesek figyelmét. Nem lenne-e helyes, ha az alapszabályainkat oly módon készítenénk el — a Magyar Vörös Kereszt Egylet mintájára, — hogy a törvényhatósági szövetségeknek és tűzoltótestületeknek nem kellene külön alapszabályt készíteni, hanem csak egy „Ügyrendet“, mely azonban nem esik hatósági jóváhagyás alá? Képzelnék el azt az óriási előnyt, amit ez jelentene, mennyi megtakarítás munkában, időben? Nem akarom itt részletesen fejtegetni az alapszabályok alkotásának kálváriáit, hiszen az illetékesek ugyis ismerik ennek akadályokkal sűrűn megrakott útját . . .

Íme elgondolásom nagy vonásokban. Így megalkotva alapszabályainkat, meggyőződésem szerint nem fog többé felmerülni, hogy valamelyik szakcsoport külön egyesületté akarna alakulni, mert a Szövetség keretében meg fogja található teljes érvényesülését, bekapcsolhatja munkásai körébe az ország összes értékes szakembereit, s megtalálhatja azt az anyagi megerősödését is, mely működésének kiterjesztéséhez szükséges, s melyet az államtól nem várhat . . .

Így az újult, lelkes, fiatal harcosokkal, megnövekedett erejével, egyetértésben, kéz a kézben, eredményesen munkálkodhatik majd a Szövetség az ország tűzrendészetének továbbfejlesztésén, a külön kari érdekek biztosításán s a bajtársi szeretet elmélyítésén . . .

Adja Isten, hogy úgy legyen!

A székesfővárosi tűzoltóság új szerei.

Írta: Luncz Sebestyén

okl. gépészmérnök, szföv. tűzoltó-segédtest.

A jelenkor hatalmas technikai fejlődése a tűzrendészet terén is meghozta a maga újításait. A tűzoltóságok még kevéssel ezelőtt csak a vizet használták föl az oltásra és ennek megfelelően rendezkedtek be. Ezen oltóeszköznek azonban sok esetben elmaradhatatlan vízkár a hátránya, úgyhogy amit a tűzoltóságok megnyernek a réven, elvesztik a vámon. Ezért más oltóanyagok után kellett nézni annál is inkább, mivel a víz nem is alkalmas mindennemű (benzín, olaj, stb.) tűz oltására. Sikerült is a pyrotechnika elméleti tételei vizsgálata nyomán különböző anyagokat találni és ezek felhasználásával a gázzal, porral, hóval, habbal és vegyifolyadékkal oltó különböző berendezéseket a tűzoltás szolgálatába állítani. De létesültek olyan berendezések is, amelyek az oltás alatt és után, mint segédeszközök váltak a tűzoltóságok hasznára.

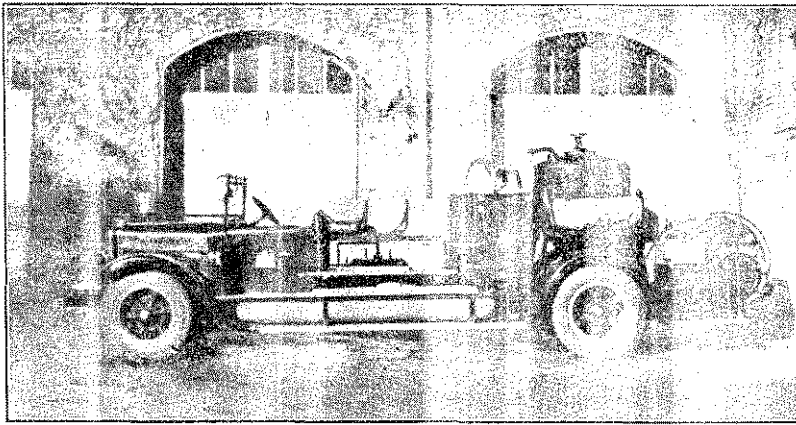
tűzoltósága a fejlődés terén nemzetközi viszonylatban is nemcsak az elsők között tart, de úttörő is. Magyar találmányú és gyártmányú „szárazoltó“-géppel olyan univerzális oltóegységet hozott napvilágra, amely a gáz-, por- és hőoltás módszereit testesíti meg. Miután az első szárazoltógép kinötte gyermekcipőjét és már szép sikereket könyvelt el magának, a főváros nemzetgazdasági érdekből hozzájárult a második egység beszerzéséhez. Hiszen csak egy olyan tüzészetünk legyen, mint 1930. július 11-én az Egyesült Izzólámpa és Villamosági Rt. raktártüze, ahol cca 100.000 P tűzkár mellett cca 900.000 P vízkár volt, és — a szárazoltó hosszú időkre amortizálódott!

Az új iránynak, amint ez már lenni szokott, kezdetben bizony nem sok lelkesedője akadt a külföldi tűzoltóságok körében, de az eszme életképességéhez és gyakorlati előnyeikhez ma már nem férhet kétség. Hogy a budapesti tűzoltóság felfogása és iránya mennyire helyes, többek között Schänker majnafrankfurti német elismert szaktekintélynek a Feuerschutz múlt év július havi számában közzétett kísérletei eredményeként tett nyilatkozatát idézem: Das mag manchem Feuermanne heute noch utopisch erscheinen, und doch wird uns die Zukunft zu solemch Universalgerät zwingen. (Bár nem egy tűzoltó előtt ma még utópiának látszik, de a jövő kényszeríteni fog bennünket ilyen univerzális berendezésre.)

A két Szilvay-szárazoltógép együtt percnként cca 7 m³ semleges (kipuffogó) gázt produkál, 50—80 kg oltóport fuvat ki és 450 kg cseppfolyós szénsavat visz magával. Az egyes oltási módok részletezését és kísérleti eredményeit illetőleg utalok Nagy Sándornak a Tűzrendészeti Közlöny XXVI. évf. 4—7. és 9—12. számaiban e tárgyban megjelent cikkeire.

Gázzal oltásra a szerek autómotorainak kipuffogó gázai szolgálnak, amelyek két főalkotója a nitrogén és a szénsav. E gázkeverék az égést nem táplálja, nehezebb a levegőnél, tüzre vezetve a levegőt kiszorítja és az égést elfojtja. Prof. Schwartz kísérletei szerint a különböző anyagoknál 3,8—11,8% indifferens gáz jelenléte mindennemű égést megszüntet, nem érve ide a nitrálás által előállított robbantószerkeket, a filmet stb. anyagokat, amelyek az égéshez szükséges oxigént illetőleg nincsenek a levegőre utalva.

A zárt tüzek oltására rendelkezésünkre álló semleges motorgázak mennyisége aránylag csekélynek látszik ahhoz, hogy nagyobb ürtartalmú helyiségben keletkezett tüzet is a biztos siker tudatában meg lehetne támadni. A két motor kipuffogó gázaival pl. egy 10×20×5=1000 m³-es helyiség levegőjének közömbösítése a legkedvezőtlenebb esetben kb. 20 percig tartana, ha feltesszük, hogy a helyiséget sikerült a külső atmoszférától hermetikusan elzárni és tekintetbe vesszük, hogy a benzingőzöket 30% légfesleggel égettük el a motorban. Igen ám, de tekintetbe kell vennünk, hogy mindennemű szerves anyag égésénél az égés terjedelmének megfelelő mennyiségű égési termékek is keletkeznek, amelyek szintén tartalmaznak indifferens (CO₂, N) gázokat. Ezek a térben vagy mindjárt keverednek a levegővel és ebben az állapotban maradnak, vagy rétegeződve fajsúly szerint helyezkednek el, hogy aztán valamely áramló közeg (a befúvott gázsugár) behatására következzék be a keveredés. A gép által termelendő oltógáz mennyisége arányos a helyiség ürtartalmával és fordítva arányos annak zártságával és a tűz terjedelmével. Minden előforduló eshetőségre tekin-

A Szilvay-féle szárazoltógép.

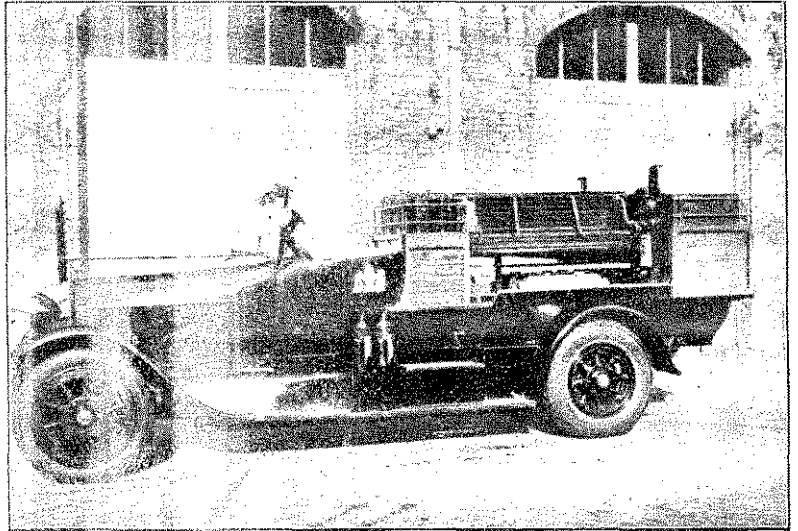
tettel a törekvés e szerek gázteljesítményének még további fokozására irányul, hogy nagy ürtartalmú helyiségeket is a legrövidebb idő alatt lehessen semleges gázakkal elárasztani.

A porral oltásra a két gép oltótermék-teljesítménye kedvezőbb, hiszen a gépek felépítése elsősorban ezen oltási mód kihasználására irányult. A percnként kilövelhető 50—80 kg oltópor-mennyiség cca 25—40 m³ széndioxidot produkálhat, amihez még hozzájárulnak a por kifúvására felhasznált indifferens kipuffogó motorgázak. Az oltókeverék fő alkotóeleme a nátriumbikarbonat 100° C hőmérséklet felett megelevonással disszociál: széndioxid, szóda és vízgőz keletkezik. A CO₂ fajsúlya 53%-kal nagyobb mint a levegőé, ezért az atmoszférikus térben alul telepszik meg és kiszorítja a levegőt. A szóda 850° C felett megolvad és bevonja az égő felületet, a vízgőz pedig takaró hatást fejt ki.

A szódabikarbonat megbontásához is, meg a szóda megolvadásához is bizonyos hőmérséklet szükséges. Ezért az oltóanyagot porfelhő alakjában a tűzre közvetlenül vagy legalább is az előbb említett hőfokú környezetbe kell juttatni. A porsugar beesési sebességét a lövőkével szabályozzuk, úgyhogy a por az ütközés folytán szét ne szórassék, viszont az égéstermékek felhajtó erejét legyőzze. Amennyiben nemű oltóberendezéseink teljesítménye meg fogja engedni — bár fantasztikusnak látszik — elképzelhető, hogy zárt tetőtűzeket is sikerrel lehet ve-

lük megtámadni, ami pl. a tűzoltóságokat ugyancsak próbára tevő aládeszkázott bádóg- és palatetőknél nem bebecsülendő teljesítmény. Az irányban, hogy az égéssel karöltve fellépő légáramlási viszonyok a csak részben zárt térben mennyiben befolyásolják ezen oltási eljárást, a kutatások még folytatódnak.

A két szárazoltógépen, amint fentebb jeleztem, palackokban 60 atm. nyomás alatt 450 kg cseppfolyós szénsav is van elhelyezve égő folyadékok oltására. A folyékony szénsav megfelelő kiképzésű sugárcsőben expandál, miközben kb. fele részben szénsavas hóvá alakul át és hűti az égő objektumot. Schänker kísérletei nyomán megállapíthatjuk, hogy hűtőoltóhatást inkább csak a nagyobb kristálytömegű hóvá alakult szénsavrész fejt ki, míg a gáz, köd és hófelhő alakban maradt rész az égéstermékek felhajtóereje folytán szabad tűzeknél csak kisebb mennyiségben rakódik le az égő folyadékokra légkiszorító hatással. Tekintettel az égő folyadékoknál

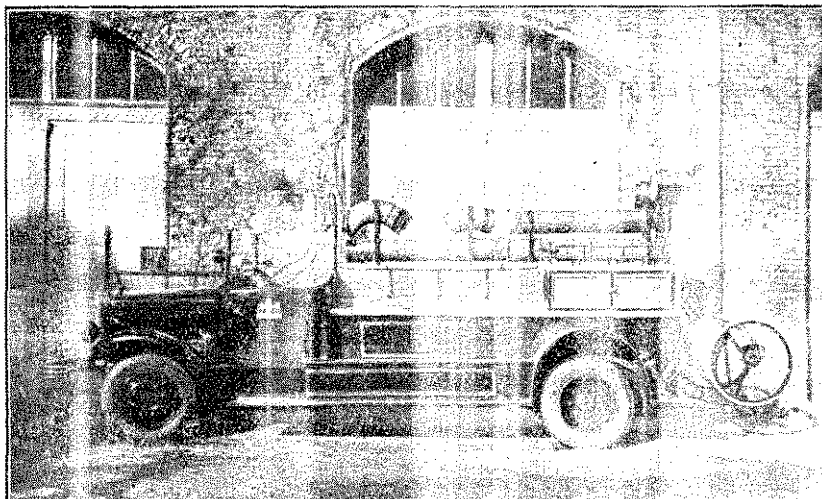

A haboltószer.

felszabaduló nagyobb melegmennyiségekre (átlag 10.000 kal. kg) és ezzel szemben korlátozott oltókészletünkre, a szénsav párolgási hőjére (84 kal.) és gázalakban csekély fajhőjére (0,145 kal.), e módszerrel csak kisebb terjedelmű folyadéktűzek oltására szorítkozhatunk.

A székesfőváros tűzoltóságának a háborúból vett minta szerint megszervezett újítása a *rohamszakasz*. Hat tűzoltó és egy altiszt könnyű gyorsjárású szeren gázalareokkal felszerelve minden nagyobb tűzhöz kivonul életmentés és gyors felderítés céljából. Kézi oltókészülékeken kívül vízvezetékcsatlakozás és bontáshoz szükséges szerelvények, nemkülönben egy Minimax- és két Stankó-habgenerátor van rajta elhelyezve.

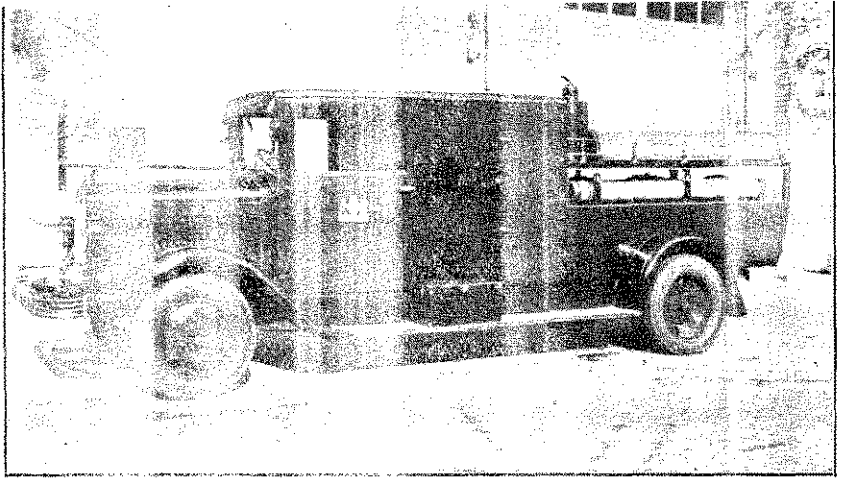
Mindkét habtermelő berendezés nátriumbikarbonat, savképző anyag, szaponin és víz keverése útján fejleszti a szénsavbuborékokból álló habot. Az alkotók ke-

maximális generátor teljesítménye 3—6, a Stankóé pedig 0,8 m³ hab percenként.

Az állami gépgyárban tudomásom szerint egy a Szilvay-szárzatógépre szerelendő újabb készülékkel, az úgynevezett „mechanikai hab“-generátorral kísérleteznek. A berendezés 2—3 légkör nyomású víz, továbbá levegő és szaponin megfelelő arányú összekeveréséből folytonos üzemben percenként 6—8 m³ habot termel. A hab a textil stb. anyagokra ártalmatlan, az atmoszferikus hőmérséklettől független összeállású, sűrűsége szabályozható, előállítási költsége pedig cca egyharmada a szénsavas habnak.

Új beszerzés a *villamos generátor-kocsi* is. Autószer, amelyen az autómotorra rákapcsolható villamos áramfejlesztő gép van elhelyezve. A generátor 380 volt és 50 periódus melletti 14 kilovoltamperet fejleszt. Az elektromos

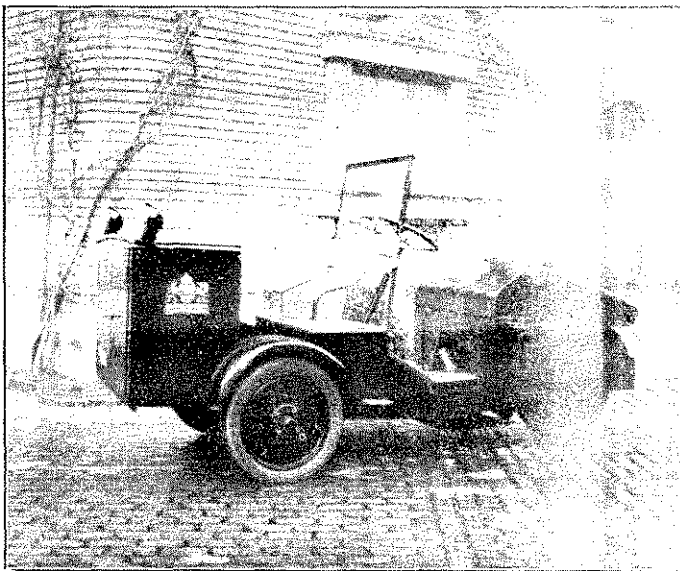

A tömlőkocsi.

gumiszigetelésű 3-eres kábel áll rendelkezésre. Mínt hogy a szivattyú egylépcsős, kis nyomást ad s így csak feeszkendő táplálására használható.

Az ugyancsak a villamos generátorszeren elhelyezett *füstszívó*-készülék kétkerékű alvázra épített turbóventillátor, amely a szeren hátul kerékes orsó módjára van felkapcsolva és a helyszínen kerekei segítségével felállítási helyére továbbítható. Összeilleszthető és az illesztés helyén bőrrel eltömíthető bádagesó- és idomdarabokból csatornavezeték szerelhető össze, amely a ventillátor szívó-, illetőleg nyomóoldalára rögzíthető aszerint, amint az elvezetendő közeget továbbítani kívánjuk. A meghajtáshoz szükséges elektromos energiának az áramfejlesztőtől a ventillátorhoz való vezetéséhez 100 m 3-eres gumiszigetelésű kábel szolgál. A ventillátor teljesítménye 120 m³/perc, energiaszükséglete az ellenállás változása szerint 6—8 l. e.

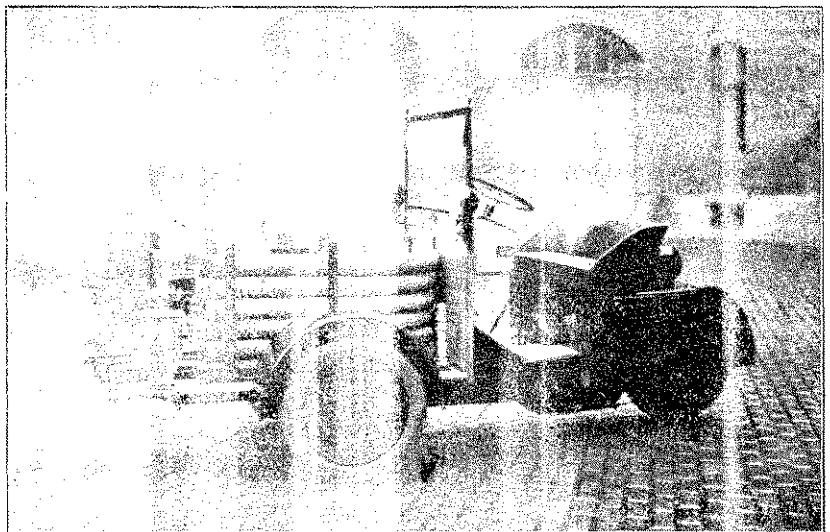
Bármilyen igénytelennek látszik e készülék, járatlanok előtt talán még furcsának is tűnik a ventillátor alkalmazása tűzoltásnál, mégis a mentésnél, az oltásnál és az oltás utáni munkálatoknál nagy hasznát veszi a tűzoltóság. Füst, por, mérges gázok, gőzök, ködök kitakarításánál, hosszabb ideig tartó belső égéseknél (zárt szénraktár) van helyén e készülékek üzembehelyezése. Sokszor a zárt térben felgyülemlett sűrű füstöt kell eltávolítanunk, hogy az égést felderítsük. Ilyenkor természetesen csak

A kéménytűzes szer.

energia kapcsolótáblán elosztva és kábeleken vezetve jut a meghajtható gépekhez u. m. a Garvens-mélyszívóhoz, a füstszívóhoz és a fényszórókhöz, amelyek ugyancsak ezen a szeren vannak elhelyezve és használatkor ettől a kábelhossznak megfelelő távolságra állíthatók fel.

A *mélyszívó* vízhatlan tokba beépített elektromotorból és a tengelyére kapcsolt egylépcsős turbószivattyúból áll. E szivattyú teljesítménye 25 m nyomómagasság mellett 500, 10 m mellett pedig 1400 pereliter víz. (A közbelső értékeket gyakorlatilag elegendő megközelítéssel interpoláció útján nyerjük.) A szivattyú energiaszükséglete a max. vízszállítás mellett cca 8 lócró; az egész-mélyszívó-aggregát hatásfoka 1000 l/perc teljesítménynél a legjobb s itt 55%. Az elektromos energiának átvitelére a mélyszívóhoz motollára tekercselt 100 m hosszú

Az aggregátszer.

a kellő oltóanyagok előkészítése után indítjuk meg a ventilátort. Zárt helyiségekben, főleg pincékben a természetes légkicserélődés legtöbbször nagyon lassú. Az égéstermékek megrekednek, mert nincs meg az áramláshoz szükséges fajsúlykülönbség az égéstermékek és a levegő között, vagy mert a lebegő élegetlen szénrészecskék adsorbeáló hatása folytán felületükön nagy nyomással sűrítik az égéstermékeket és súlyuknál fogva lefelé törekszenek, vagy mivel az úgyis csekély áramlási potenciál nem képes a tekervényes utak, lécfalak s egyéb tárgyak és körülmények okozta áramlási ellenállásokat legyőzni. Ilyen esetben mesterséges huzatot állítunk fel, illetőleg az ártalmas közeget eltávolítjuk a ventilátorral oly módon, hogy pl. szívátásnál a szívócsövet kívülről behelyezzük egy, a zárt térbe vezető nyílásba (ablak, ajtórés), a lehetőleg ellentétes oldalon pedig nyílásról gondoskodunk a tiszta levegő beáramlására. A szívónyílás elhelyezésére vonatkozólag tekintetbe veendő az elszívandó közeg fajsúlya. A nehezebb CO_2 , benzingázok stb. alul telepsznek meg, tehát a szívónyílást célszerűen a tér legmélyebb pontjára fogjuk beállítani. A ventilátor szívóhatása a térben depressziót létesít s ennek következtében a nyílásokon keresztül a helyiségbe külső levegő áramlik be.

A bádógésatorna kissé nehézkes szerelése miatt kényelmetlen, de a meleg égéstermékekkel szemben ellenálló. A párisi tűzoltóság szövetanyagból készült spirálrugóval merevített tömlőt használ e célra. Ezzel kapcsolatban említet meg, hogy a fővárosi tűzoltóság ugyanilyen tömlőkkel szereli fel az utóbbi időben beszerzett második ventilátorát. E készülék, melynek forgó része turbina-szerűen van kiképezve, meghajtása pneumatikus úton, a szárazoltó kompresszorából nyert 3—4 atm nyomású levegővel történik. A meghajtó levegőnek a kompresszortól a ventilátorhoz vezetése közönséges mézgázott tömlőket alkalmazunk. Kis súlyán (30 kg) és terjedelmén kívül az is előnyöseme kényelmesen hordozható szerkezetnek, hogy az elektromotor elcsik s így ki van küszöbölve a ventilátoron áthaladó, esetleg éghető gázok meggyúlási lehetősége. Percenkénti légszállítása 120 m^3 .

Éjjeli tüzeknél a terep megvilágítására a generátorkocsin két fényező is van elhelyezve. A fényzőrök minden irányban elforgathatók, 500 wattos égőkkel vannak ellátva, ami megfelel 1000 gyertya fényerősségnek. A fényzőrök áramszükségletét a generátor látja el 380/110 áttételű feszültség-transzformátor közbeiktatása mellett. A fényzőröknek a generátorkocsitól távolabb eső felállítására 100 m hosszabbító kábel áll rendelkezésre.

Nagy tüzeknél, ahol egy feckendőről több sugár lett szerelve és sokszor hosszú tömlővezeték fektetése volt szükséges, gyakran nem volt elegendő a feckendők tömlőkészlete. Ezért külön tömlőszállítószerek is voltak beállítva. A testület teljes automobilizálódása folytán eddig e célra használt lófogatú szereink ki lettek selejtezve és helyükbe két drb tömlőszállító-autó beszerzve. Egy ilyen szeren háromkeres orsón összesen 24 tekeres motoros tömlő, 9 drb motoros tömlő tekeresben és 27 tekeres egységes tömlő van elhelyezve, továbbá 2 szívótömlő, különböző áttéti darabok, egy hordozható benzínmotoros áramfejlesztőtelep 1000 gyertyafényű fényzőróval, egy a közvilágítás hálózatára kapcsolható 75 wattos reflektor 100 m vezetékkel, 4 drb á 2 m hosszú bádogból

Kéménytűzekhez eddig két tűzoltó a szükséges szerelvényekkel villamoson vonult ki. Gyakran fordult elő, hogy a riasztás olyan időre esett, amikor villamos nem járt, vagy a kivonulás olyan helyre történt, ahol villamos egyáltalán nem közlekedik. Ilyenkor kirendelt tűzoltóink gyalog vonultak ki a puttonyfeckendővel és egyéb szerelvényekkel és sokáig tartott, míg a helyszínére értek. Ezért a főváros 9 drb háromkeresű motoros járművet szerzett be. E kéménytűzes-szereken egy vezető és két tűzoltó vonul ki kézfecskendővel, két Totállal, lámpával és fűrésszel.

Mint új beszerzésről meg kell emlékeznünk még a hazai gyártmányú hordozható motorfeckendő-aggregátokról. A főváros körzetének külső részein, ahol a vízvezetéki hálózat még csak gyéren van kiépítve, ahol a természetes vízforrások autófeckendőkkel meg nem közelíthetők, nagyobb tüzek takarítási munkálatainál, ahol nagyteljesítményű feckendő járatása nem gazdaságos, továbbá a vidéki tüzekhez segítségnyújtásra e kis szerék jó szolgálatot tesznek akár sugár szerelésére, akár vízszállításra. E szereket eddig teherautón szállítottuk a tűzhöz. Jelenleg már rendelkezésünkre áll egy ú. n. aggregátszerünk, mely háromkeresű, motorikus vontatású alvázra helyezett két hordozható aggregátból áll a szükséges szerelvényekkel. E kis feckendők egyenként 400, ill. 450 perelitert szállítanak, 80, illetőleg 150 m-re emelnek és motorjaik 13 lóerőt fejtenek ki.

*

Hogy a fővárosi tűzoltósága fejlődésének jelenlegi fokára került, az elismerés hangján kell megemlékeznünk a főváros vezetőségének ama megértéséről és támogatásáról, amellyel a tűzoltófiaparnesnoknokságnak a köz érdekében hozott javaslatait és terveit magáévá tette és megvalósította.

A római birodalom tűzoltóságai.*

Írta: vitéz Dr. Roncsik Jenő.

A régi Róma korából fennmaradt történeti adatok szerint a városnak nem minden része volt kőből és márványból építve, mint azt a kiásott templomok, köz- és magánépületek pompás márványfalai és oszlopai után gondolnánk. Az építkezés módja olyan volt, hogy ha egy ház kigyulladt és nem tudták a ház lakói, vagy pedig a szomszédok azonnal eloltani, egész városrészek pusztulása következett be. A romok helyén hamarosan új városrészek keletkeztek, de miután a lakosoknak sürgős

* Forrásmunkák: *Calza Guido*: Ostia. Milano. — *Codez Justinianus*. — *Corpus iuris civilis*. — *Dessau Hermann*: Inscriptiones Latinae selectae. Berlin, 1892—1916. — *Friedländer Ludwig*: Sittengeschichte Roms. Leipzig, 1901. — *del Guide Francesco*: Mezzi di previdenza per gli incendi. Bologna, 1848. — *Dr. Hirschfeld Ottó*: Gallische Studien III. Der Praefectus vigilum in Nemausus und die Feuerwehr in den römischen Landstädten. Wien, 1884. — *Liebenam W.*: Zur Geschichte und Organisation des röm. Vereinswesens. Leipzig, 1890. — *Dr. Lindner Gustav*: Das Feuer. Brünn, 1881. — *Magirus C. D.*: Das Feuerlöschwesen in allen seinen Teilen. Ulm, 1877. — *Dr. Maué Hermann*: Die Vereine der fabri, centonarii und dendrophori im römischen Reich. Frankfurt, 1886. — *Marquart Joachim*: Das Privatleben der Römer. Leipzig, 1886. — Römische Staatsverwaltung. Leipzig, 1884. — *Mommsen*: Corpus Inscriptionum Latinarum. Berlin, 1873-tól. A Daciára és a Pannoniára vonatkozó rész. — *Pauly*: Realencyklopädie Pannoniarum, collegium, ... M. Pázmányi Pollánice: De

széles mód szerint építkeztek.

Az első nagyobb tüzeset Rómában, amelyről emlékeink maradtak, Kr. e. 390-ben volt, amikor a gallok a várost teljesen felperzselték és elpusztították. A tűz oltása teljesen lehetetlen volt.

A rómaiak kedvelték a favázás építkezést, házaik jórészt vagy teljesen fából építették, vagy pedig a földszintet kőből, de az emeleteket fából. A tetőket eleinte szalmával, majd zsindellyel fedték. A fa-építkezési anyag a meleg éghajlat alatt rövidesen teljesen kiszáradt.

A lakóházak túl magasak voltak, előugró farkélyekkel és tetőrészekkel. A háztulajdonosok igyekeztek a drága telkeken minél magasabb épületeket emelni, hogy a lakbérekből a ház építési költségeit minél hamarabb beszédhessék. A túl magas építkezés az épületek szilárdságának rovására ment és mert házbeomlás esetén megsérültek nemcsak a szomszédos, hanem az utca tulsó oldalán, a szemben lévő házak is, Nero császár eltiltotta, hogy az épületek utcai részét 70 lábnál (20,30 m) magasabbra építsék, ezt a magasságot Trajanus császár 60 lábra (17,40 m) szállította le.

A város utcái — egynehányat kivéve — nagyon szűkek voltak és még azok is tele voltak fából készült árusító-bódékkal, a főzés nyílt tűzhelyen történt, a világításra fáklyákat, vagy nyílt olajlámpát használtak, ezek mind olyan tényezők voltak, amelyek a tüzeseteket nemhogy meggátolták volna, hanem még a tovatérjedését segítették elő.

A már említett nagy tüzeseten kívül Kr. u. 27-ben leégett a városnak a Héthalom egyikén, a Caeliuson lévő része. Kr. u. 37-ben a Tiberis balpartján levő Aventinus, 64-ben július hó 19—25-ig volt a Nero császárnak tulajdonított óriási méretű tűz, amely után a város tűzbiztonsága javult, mert a házakat bizonyos magasságig kőből kellett építeni és az utcák is szélesebbek lettek.

Cajati olasz tudós foglalkozott újabban Róma nagy égésével és azt igyekszik bizonyítani, hogy a várost nem Nero császár gyújtatta fel, hanem a császár ellenségei, akik a császár nagyszámú és megbízható testőrsége miatt nem tudták személyéhez közel férközni, nem tudták meggyilkolni, amiért így akarták tüzzel elpusztítani. Cajati állításait látszik bizonyítani az a tény, hogy a tűz oltásában részt vett katonai tűzoltókat egyesek, — és pedig a Nero császár elleni összeesküvők — mindenképpen akadályozni igyekeztek munkájukban. Másik érv az, hogy a tűz éppen a Palatinus dombon tört ki, amelyen Nero császár palotája volt, ez a domb tele volt építészeti remekekkel, a gazdag rómaiak palotáival, ha tehát a császár gyújtatta volna fel Rómát, akkor nem ezt az újonnan épült és Róma legszebb részét, hanem a régi, össze-vissza épült városrészt gyújtatta volna fel annál is inkább, mert a palotája közelében kitört tűz az ő életét is veszélyeztette.

A Circus maximus, amelynek a felső része fából volt, háromszor égett le teljesen, Kr. u. 21-ben, 44-ben és 64-ben, a Pompeius színháza szintén három ízben és pedig 22-ben, 80-ban és 249-ben. A Titus uralkodása alatti tüzeset három napig tombolt a Mars-mezőn, Antonius Pius-é alatt egy alkalommal 340 ház égett le, majd 191-ben Commodus alatt a város majdnem egészen. Ugyancsak hatalmas arányú tüzesetek voltak 237-ben és 238-ban. De nemcsak Rómát kereste fel a tűz és pusztította el sok ízben, hanem a római birodalom egyéb városait is.

Még mielőtt a római birodalom tűzoltóságairól beszélnénk, szóljunk néhány szót a régi Róma víz-

a Tiberis mellékfolyói elégitették ki s csak később kezdették építeni a vízvezetékét, amely évszázadokon át folyton nagyobbodott és bővült.

A vízvezeték első részét, — az ú n. Aqua Appia, — Kr. e. 311-ben fejezték be és adták át a használatnak Appius Claudius censorsága alatt, ez Praeneste vidékéről szállította a vizet. A második vízvezetékét M. Curius Dentatus építette Kr. e. 272-ben, ez az Anio folyó vizét vezette a városba. Kr. u. 565-ben már tizennégy vízvezeték volt Rómának, tizennégy helyről kapta a vizet. A vezetékek egy része földalatti volt, a másik része földfeletti. A vízvezeték feletti felügyeletre örök voltak rendelve, akiknek a száma eleinte 240 volt, ezt a számot Claudius alatt 460-ra emelték fel.

A vízvezeték nemcsak az ivó- és a háztartási szükséglet céljaira szállította a vizet, hanem a város tűzvédelmére is. Erre a célra szolgáltak a város különböző részein levő víztartó medencék és szökőkutak is.

Kr. e. 250-ben Ktesibios Alexandriában feltalált egy gépet, amellyel a vizet magasba lehetett felnyomni. Ezt a gépet a tűzoltó-szakírók szeretik olyannak feltüntetni, mintha az az első tűzoltó-feeszkendő lett volna.

Ha nézzük a Vitruvius munkájában megjelent képet, amely a Ktesibios machináját ábrázolja, vagy nézzük a machinának azokat a maradványait, amelyeket 1795-ben Cívita Vecchiában, 1895-ben Solchesterben, 1896-ban Bolsenában, 1906-ban Metzben és különösen Trierben kiástak, ahol azt egy 8 m mély kútnak a fenekén találták meg, azt kell mondanunk, hogy ez a machina semmi esetre sem volt tűzoltófeeszkendő, hanem egyszerű kútszivattyú.

A római és a görög ókori írónál találkozunk a „sypho“ elnevezéssel is, erről is azt állítják egyes tűzoltó-szakírók, hogy az nem volt más, mint a Ktesibios machinája, tehát tűzoltófeeszkendő. Ez azonban csak feltevés, amelyet bizonyítékokkal alátámasztani nem lehet. Inkább azt a felfogást kell elfogadnunk, hogy a sypho állati bőrből összevarrt zsák volt, amelyet vízzel töltöttek meg, ehhez varrták a Trajanus császár uralkodása (Kr. u. 98—117) alatt élt Apollodoros építész által feltalált és marhabélből készült tömlőt, amelyet a tűzig vezettek. A vízzel megtöltött zsákra deszkát tettek s a deszkára való rálépés által nyomták a vizet ki a bőrtömlőn át a tűzre.

Az ifjabb Plinius a Trajanus császárhoz írott egyik levelében azt írja, hogy a Nicomediában történt tüzeset azért tudott úgy elharapódzani és olyan nagy arányokat ölteni, mert nem volt az egész városban egyetlenegy sypho sem.

Róma városában a legrégebb időben a lakosság általános kötelezettsége volt a tűznek eloltása. Miután azonban belátták, hogy a vezetés- és fejnélküli tűzoltás több kárt okoz, mint amennyi hasznot hajt, a lakosság közül tehát a kötelezett tűzoltóság vezetésére kijelöltek egyeseket, ezek voltak a tresviri nocturni, akik éjjel-nappal felváltva teljesítették szolgálatot. Rajtuk kívül az aedilis-ek és a néptribunok is részt vettek az oltási munkálatok irányításában. Későbbben a rabszolgákat is bevonták az általános tűzoltói szolgálatba, akiket a kapukhoz és a falakhoz osztottak be. A eselédeteket szintén felhasználták a tűzoltói munkákra, hol zsold ellenében, hol pedig ingyen.

A mai kötelezett, önkéntes, magán- és hivatásos tűzoltóságokat, illetve ezt a tagozódást már a római birodalomban is megtaláljuk, ha nem is épen

a mai felfogásban, de az akkori állapotokhoz viszonyítva.

Miután egyes gazdagabb római polgárok a vagonuk tűz elleni megvédéséről maguk akartak gondoskodni, nem bízván a tömeg tűzoltásában, magántűzoltóságokat állítottak fel. Az első ilyen magántűzoltóságot Marcus Egnatius Rufus aedilis curilis szervezte meg Róma alapításának 732. esztendejében, tehát Kr. e. 22-ben.

Hivatásos tűzoltóság.

Augustus császár, miután úgy gondolkodott, hogy az általános jólét és a közbiztonság senkinek sem állhat jobban érdekében, mint magának a császárnak és ebben a tekintetben senki sem gondoskodhatik jobban az alattvalókról, mint a császár, ugyancsak Kr. e. 22-ben az aedilis curilis parancsnoksága alatt 600 főnyi rabszolgaesapatot állít fel Róma tűz elleni védelmére. Miután azonban ez a csapat a folyton ismétlődő nagy tüzek miatt nem volt elegendő létszámú s a közbiztonság sem állott valami jó lábón a városban, Kr. u. 6-ban megszervez egy katonai fegyelem alatt álló csapatot, amelynek a neve „vigiles“ volt. Ez elsősorban a tolvajok, rablók és egyéb büntetettek ellen szerepelt mint védőesapat, másrészt pedig a tűzoltói szolgálatot látta el.

A vigiles parancsnoka a praefectus vigili volt, a helyettese pedig a subpraefectus. A csapat 7 cohorsra oszlott, amely cohorsok a város 14 régiójában voltak elosztva úgy, hogy egy cohors két régióban tartott szolgálatot s mindegyik régióban volt egy-egy őrszoba.

Minden cohors 1000 emberből állott, a csapat létszáma tehát 7000 főnyi volt. Minden cohors 7 centuriára oszlott fel, szemben más katonai cohorsokkal, amelyeknek 10 centuriájuk volt. A cohorsok parancsnoka a tribunus, a centuriák parancsnoka pedig a centurio, a csapatban tehát volt 7 tribunus és 49 centurio és nagyszámú „principales“, ami a mai altisztí rangnak felel meg. Ezek a centuriók után következtek és pedig, amint a kiásott feliratos kövekből megállapítható, az alábbiak szerint:

cornicularius, nevét a sisakja díszítéséről kapta, ő volt a parancsnok, a praefectus vigilum segéd-tisztje, ilyen kettő volt:

beneficiarius praefecti, vagy subpraefecti, akiket az előmenetelre való tekintet nélkül vett maga mellé a parancsnok és a helyettese a saját személyes szolgálatára;

optio balneari, a fürdőfelügyelő tiszt helyettese és a cornicularius tribuni, a tribunus segéd-tisztje.

vexillarius, zászlós, minden centuriában volt egy;

optio centurionis, a centurio helyettese;

tessarius centuriae, aki az ismertető jelszót, amelyet egy fatáblára felírva kapott meg, vitte a tisztekhez és az érdekeltekhez;

beneficiarius tribuni, a tribunus személyes szolgálatára rendelt altiszt;

secutor tribuni, valószínűleg küldőnc;

codicillarius tribuni, az írnök;

vigil, a köztűzoltó.

A fenti rangsorban egymásután következő altiszteken kívül találunk még egyéb elnevezésűeket is a csapatban, és pedig volt még közöttük bucinator, a kürtösök felettese, syphonarii, akik a syphot kezelték, aquarii, akinek a kötelese a vízszerezés, az oltóvízről való gondoskodás volt. De volt a csapatnak valószínűleg orvosa is, amely a Corpus Inscriptionum Latinarum VI. 1058. sz. a. közölt adatából is kitérünk, ahol négy orvosnak a neve is fel van tüntetve az V-ik cohorsnál, ugyancsak négy orvosnak a neve van feltüntetve a II. Cohorsnál.

lán azért volt orvos a csapatban, mert a tűzoltói szolgálat sérülésekkel járt és a sérülések azonnali orvoslására alkalmazták őket.

A vigilek szolgálata felosztott gyakorlatokra, amelyek jórészt katonai, fegyelmező gyakorlatokból állottak, járőrszolgálatra, laktanyai őrszolgálatra és a tüzeset színhelyén való szolgálatra.

A felszerelésük volt: katonai öltözet eszímával és sisakkal, továbbá lámpás, horgok, kötelek, bontóeszközök, vedrek, ecetes és vizes centok, posztódarabok, pokrócok és a syphok.

A vigileket a felszerelésüket képező és spanyol fűből — spartum — készült vedreik után tréfás gúnynévvvel látták el és „sparteoli“-nak csúfolták.

Az őrségek riasztása „tűz“ kiáltással és kürtjellel történt, a kivonulás gyalogosan, később a tisztek lóháton ültek. A csapat előtt szaladtak a kürtösök a kürtöket fújva, hogy a szabad utat a csapatnak biztosítsák.

A laktanyai őrszolgálatban az éjjeli őrség négy részre volt osztva és az egyes részek váltották egymást, míg a nappali szolgálatban két részre volt osztva az őrség. Az éjjeli szolgálatban levőknek lefeküdni és levetkezni nem volt szabad.

A laktanyai őrszolgálatban levőknek a kötelese volt a gyanús füst figyelése, a járőrszolgálat teljesítése és az őrségnek tűz esetén való riasztása.

A Rómában volt tűzoltó-rendőr kaszárnyákból egyet, és pedig a VII. cohorsnak a kaszárnyáját, amely a jelenlegi Via de Monte Fioren van, 1866-ban kiásták, ahonnan igen sok feliratos kőtábla került napvilágra. Ezekből és Dio Cassius görög történetíró munkájából tudunk meg részleteket a rómaiak hivatásos tűzoltóságáról és a tűzrendészeti viszonyokról.

A VII. cohors laktanyájához 10 méter mély lépcső vezet le az udvarba, amelynek közepén ott áll a hatszegletes kút. Az udvarról nyílnak a szobáskák, az alvóhelyek. Az őrség el volt látva fürdővel is.

Róma városán kívül még Ostiában volt hivatásos tűzoltóság, vigilek, akik azonban csak a kikötő tűzvédelmére voltak rendelve, a városban a tűzoltói szolgálatot az önkéntesek látták el. Claudius császár (Kr. u. 41—54) rendelt ide ki egy különítményt a vigilekből, Rómából, akiknek a száma 200 év körül már 600-ra rúgott. Ostiában ki is ásták a laktanyájukat, amely eredetileg nem laktanyának készült, csak Hadriánus császár korában (117—138) költöztek be a már készen levő házba a vigilek. A laktanyát Caracalla (211—217) és Severus (222—235) császárok javíttatták ki.

A laktanya épülete előbb valamelyik gazdagabb ember palotája lehetett, emeletes épület volt, az emeletre négy lépcső vezetett fel. A laktanya céljaira való átalakítás munkái a kiásott épületmaradványokon igen jól láthatók. A császárok tiszteletére átalakított tablinumban (a bejárattal szemben levő főhelyisége a háznak) mozaikon lehet látni a tűzoltókürtöst és egy papot az oltár mellett, amely felé áldozatra szánt bikát taszít egy férfi. A falak vakolatán feliratok vannak, de van egy felírásos márványtábla is, amely azoknak a tűzoltóknak a neveit tartalmazza, akik gabonakiosztásban részesültek.

A laktanya a császárok szobraival volt díszítve, a tablinumban öt szobor volt és az előcsarnok előtt is voltak szobrok, a Severusé, Caracalláé, Gordiánusé stb.

A római tűzoltó-rendőr csapatoknak eleinte csak rabszolgák és felszabadított rabszolgák voltak a tagjai. Kr. u. 24-ben a Lex Visellia úgy rendelkezett, hogy a vigil 6 évig köteles a csapatban szol-

és nyert. Ez mutatja a tűzoltói szolgálatainak megbecsülését. Septimius Severus császár óta már római polgárokat is látunk a vigilek között, nemcsak rabszolgákat és felszabadítottakat.

A Corpus juris civilisben (Digesta XV.) a praefectus vigilum kötelessége is körül van írva nagy városokban. Eszerint kötelessége volt a gyújtogatókat, betörőket, tolvajokat, rablókat, orgazdákat kihallgatni és felettük ítélni, de csak abban az esetben, ha nem olyan veszélyes és hírhedt személyekről van szó, akik a praefectus urbi hatáskörébe tartoznak. Kötelessége volt azokat, akiknek gondtalanságából tűz keletkezett, börtöl megfenyíteni, vagy büntetés terhe alatt meginteni. Az őrség parancsnokának egész éjjel csizmában kellett járni a várost egy csapat vigillal, akik szekereikkel és vedreikkel voltak felszerelve. A lakosságot intenie kellett, hogy semmi olyat ne tegyen, aminek következtében tűz támadhat. A házak lakóit pedig figyelmeztetni kellett, hogy emeletenként tartsanak vizet készületben az esetleg keletkező tűz eloltására.

Severus és Antoninus császárok kb. 1700 évvel ezelőtt Junius Rufinus parancsnoknak rendelkezést adtak ki, hogy a „a lakosokat és másokat is, akik a tűzzel gondatlanul bánnak, jogod van megbotoztatni, vagy megkorbácsoltatni. Ha pedig egyesekre vonatkozólag az a meggyőződésed, hogy szándékos gyújtogatók; add át azokat a praefectus urbinak, Fabius Cilonak“.

Fennmaradt még egy másik császári rendelkezés is kb. 1600 évvel ezelőtti időből, amelyet a Codex Justinianus őrzött meg, eszerint Valentianus, Theodosius és Arcadius császárok a következő rendelkezést adták ki Nebridiusnak, a praefectus urbinak: „A tűzörsegek parancsnokai (praefecti vigilum) ebben a városban főbenjáró ügyekben a saját hatáskörükben semmit sem határozhatnak, hanem ha valami ilyesmi adja elő magát, kötelesség a te hatalmad színe elé terjeszteni, hogy az említett ügyekben magasabb belátás szerint történnék határozat.“ Ugy látszik, itt már a praefectus vigilum hatásköre erősen meg volt nyírhálva.

A vigilek esapata a Kr. u. 4-ik században megszűnt és helyükbe a collegiati léptek, akiknek a száma Konstantinápolyban a Codex Justinianus szerint 563-ban volt megállapítva. Ez a csapat azonban nyilván a rómainak csak az utánpótlása volt.

A géperejű járművek tűzvédelméről.

A távolság leküzdésére irányuló igyekezet, hogy minél kisebb fáradsággal, minél kisebb költséggel, veszéllyel és kockázattal és emellett minél rövidebb idő alatt lehessen bizonyos utat megtenni, avagy valaminek a szállítását elvégezni, az ősidőkbe nyúlik vissza. A közlekedés kérdésének eredményes megoldása a gőzgép felfedezésével vette kezdetét, további kiépítése és tökéletességének mai foka azonban csak az elektromosság és a robbanómotorok által vált lehetővé.

Elektromossággal nálunk Magyarországon majdnem kizárólag a közúti vasútak járművei és a most elektromosítás alatt álló vasúti vonalakon közlekedő vonatok nyernek részben meghajtást, míg a géperejű járművek oroszánrészének, mint: autók, repülőgépek, motorkerékpárok, moterosónakok, sínautók és motoros vasúti kocsik meghajtására kizárólag robbanómotorok szolgálnak.

A robbanómotorok üzemanyagául szolgáló benzín és benzol rendkívül könnyen párolog, könnyen

zöldes-repienyenyomóan megvan a renetósege. Ezt, a minden rendű és rangú motoros járművön szaguldók, hár nagyjában bizonyára kivétel nélkül mind tudják, azonban mégis csak igen jelentéktelen részük gondol arra, hogy milyen könnyen válhat közlekedési eszköze a tűz martalékává, mert elfelejtik, hogy egy íci-pici kis tömítetlenség vagy hajszálrepedés a benzínvezetőcsövön, a szelep fennakadása, túlerős zökkenés által okozott esőtörés vagy eltömülés és néha egy kis kipattanó szikra is elégséges arra, hogy a jármű lángba boruljon.

Lakott területen kigyulladt jármű, a tűzoltóság vagy más megfelelő segítség kellő időbeni beavatkozása által, a végpusztulástól néha ugyan meg menthető, azonban kétségtelen, hogy a tűz által okozott kár, még a legkisebb késedelem esetén is elég jelentékeny lehet.

Sokkal kedvezőtlenebb a helyzet akkor, ha a jármű lakott helyektől távol, az országúton gyullad ki és kézi tűzoltókészülékekkel felszerelve nincsen, mert ebben az esetben a tűz a kocsit feltartóztathatatlanul elpusztítja. Hogy az ilyen esetek nem tartoznak a ritkaságok közé, mindnyájunk előtt eléggé ismeretes és csak a jószerekesnek tudható be, ha egyes súlyos esetekben az autókban ülőknek komolyabb baja nem esik.

Miután a moterosónakoknál és repülőgépeknél a tűz keletkezésének okai, a legtöbb esetben, sőt mondhatnánk kivétel nélkül ugyanazon okokra vezethetők vissza, amelyek az autó- és motorkerékpártűzeket okozzák, hasonló eshetőségekkel és jelentőségekkel kell számolnunk. A moterosónaknál a helyzet amnyiban veszedelmesebb, hogy az égő csónakból való menekülés nagyobb kockázattal jár, különösen akkor, ha a csónak kézi-tűzoltókészülékkel felszerelve nincs, tehát a tűz eloltására kellő felkészültség nem áll rendelkezésre, mely esetben a csónakban levők életüket csak a partraúszás által tudják megmenteni.

Repülőgépeknél természetesen a tűzkeletkezés esetén a helyzet a legkritikusabb, s hogy azokon sem tartozik a tűzkeletkezés a lehetetlenségek, illetve a ritkaságok közé, előtűnik szintén eléggé ismeretes. Hogy a géperejű járművek tűzvédelme milyen nagy fontossággal bír, egymagában az a tény is, eléggé bizonyítja, hogy a géperejű járművezetők országos állami tanfolyamának hallgatói részére a járművek tűzvédelmének fontosságát több órán át tartó szakszerű előadás keretében adják elő.

Ugy ebből, valamint a fentebb elmondottakból, ellentmondást nem tűrő határozottsággal megállapítható, hogy nem létezik oly géperejű járműtulajdonos, aki előtt géperejű járművének tűzvédelme ismeretes ne lenne és ezen állításunkat legfényesebben igazolja az a tény, hogy a géperejű járművek tulajdonosai járműveiket tűzkár ellen, — mondhatnók kivétel nélkül, — igyekeznek bebiztosítani.

A járműtűzvédelem kérdésének további fontosságához tartozik továbbá az a tény is, hogy a biztosítótársaságok, a géperejű járművek biztosításáról szóló kötvényeikben kikötik, hogy a náluk biztosított jármű, kézi tűzoltókészülékkel fel legyen szerelve, ami viszont azt bizonyítja, hogy a tűzkár elleni biztosítótársaságok szintén tisztában vannak azzal, hogy a géperejű járműveken mily könnyen keletkezhetik tűz, tudják azonban azt is, hogy a készletben tartott tűzoltókészülékkel a tűz még esirájában gyorsan, könnyen és eredményesen eloltható.

A repülőgépek és kormányozható léghajók tűzvédelme kívánnivalót nem hagy, mert ezek mind-

gyűjke a légijárművek berendezéséhez és nagyságát a megfelelő tűzoltókészülékekkel feltétlenül fel kell szerelve; de egyébként is a légijárművek tűzoltókészülékek nélkül használati engedélyt egyáltalában nem nyernek.

Egészen másként áll azonban a helyzet a motor-kerékpárok-, motoresónakok- és automobiloknál. Sajnos, itt azt kell tapasztalunk, hogy annak ellenére, hogy minden jármű tulajdonosa teljesen tisztában van és jól ismeri a robbanómotorokkal meghajtott járműveiknél előfordulható tüzek veszedelemét és jöhetnek biztosítókötvényükben is feltételként van kikötve a tűzoltókészülék beszerzése, mégis, ha a hazánkban közlekedő ilyenmű járművek szám-arányát figyelembe vesszük, meg kell állapítanunk, hogy ezeknek a járműveknek csak igen kis hányada van tűzoltókészülékkel felszerelve.

A közúti forgalmat lebonyolító autóbusszoknál ez a kérdés még nagyobb fontossággal bír, tekintettel arra, hogy az autóbusszok befogadóképessége sokszor a 30—40 személyt is megüti és miután az autóbusszok fel- és leszálló-berendezése a jármű méretéhez képest elég szűknek és kényelmetlennek mondható, az autóbussz kigyulladás esetén a bennülőket nagy életveszedelem is fenyegeti; és ennek ellenére még ma is közlekednek oly autóbusszok, amelyek kézi tűzoltókészülékkel még felszerelve nincsenek.

A mai szomorú gazdasági viszonyok mellett minden egyes, még a legkisebb és legrosszabb karban levő géperejű jármű is oly jelentékeny értéket képvisel, hogy ezeknek sorsa a közvagyon szempontjából előttünk nem lehet közömbös. Tudjuk továbbá azt is, hogy a géperejű járművek tüzesetei alkalmával sebesülések is szoktak elég gyakran előfordulni, amelyek a körülményekhez képest néha igen súlyosak is lehetnek. Épp ezért mindenképpen indokolt lenne, hogy a géperejű járművek időközönkénti ellenőrzése ne csak azok kifogástalan mechanikai berendezés, hanem tűzoltói szempontból is ellenőriztessenek, aminek természetes előfeltétele, hogy a géperejű járművek tulajdonosai erre rendeltileg köteleztessenek, s a tűzrendészetet ellenőrző közegeknek kellene a legnagyobb nyomatókkal érvényt szerezni annak az elsőrendű tűzrendészeti követelménynek, hogy a géperejű járművek megfelelő tűzvédelmi felszerelés nélkül útra ne engedtessenek.

A tűzoltókészülékek beszerzése által azonban a géperejű járművek tulajdonosai tűzoltói értelemben vett kötelezettségüknek még korántsem tesznek maradék nélkül eleget, mert a már beszerzett tűzoltókészülékek időközönkénti szakszerű és lelkiismeretes ellenőrzése nem kevésbé fontos. A jármű tulajdonosai tűz esetén tűzoltókészülékeiknek csak akkor vehetik hasznát, ha a készülékek kifogástalanul működnek. Ha valahol, úgy a géperejű járműveknél van arra multhatatlan szükség, hogy a tűzoltókészülék a körülményekhez képest minél gyakrabban ellenőriztessék, mert hiszen a tűzoltókészülékkel felszerelt jármű, akár állandó, akár időközönkénti használati ideje alatt nagy sebességgel haladván, a jármű teljes felszerelését rázkódtatásnak teszi ki. A rázkódtatás által a felszerelés bizonyos részei meglazulhatnak, javításra szorulhatnak, vagy kieserelendőknékné találtaknak, mire névze a járműveknél a garázsba való visszatérése alkalmával a járművek ápolói igyekeznek a járművek ellenőrzése által meggyőződni. Már pedig, ha a csavarok, rugók, esővezeték, a villamos- vagy egyéb berendezése a járműnek, a kerekek minden fordulatanál megismétlődő rázkódtatások által szenvedhetnek, ez alól az igénybevétel alól a járműre szerelt kézi tűzoltókészülék sem képezhet kivételt, s épp ezért

takarításánál és jókarbantartásánál a kézi tűzoltókészülék-ellenőrzés sem maradna el.

Arról, hogy a tűzoltókészülékek ellenőrzésére még a legszakszerűbben vezetett géperejű járműveket kezelő telepeken sem fordítanak nagyobb figyelmet és gondot, bő tapasztalat áll rendelkezésünkre. Ezek közül csak egy esetet említünk meg. Ezen eset annál is élénkebben világít rá a fentebb elmondottak szükségességére, mert oly helyen történt, ahol minden előfeltétel megvolt arra nézve, hogy a géperejű jármű tűzoltói felszerelését a jármű többi alkatrészével egyidőben ugyancsak ellenőrizzék.

Egy nagyobb géperejű jármű-telepen, ahol a gépek takarítására, valamint a gépek mechanikai részeinek ellenőrzésére és jókarbantartására megfelelő személyzet áll rendelkezésre, s a járművek tűzoltókészülékkel kivétel nélkül fel is voltak szerelve, megtörtént, hogy egy tüzeset alkalmával a járműre szerelt kézi tűzoltókészülék nem működött. Midőn ez az eset vizsgálat tárgyát képezte, felmerült a kérdés, hogy a járművekre felszerelt tűzoltókészülékek működőképességére nézve mily időközönként történik az ellenőrzés? Ekkor kitűnt, hogy a kézi tűzoltókészülékek ellenőrizve még egyáltalán nem voltak, mire az üzemvezetőség utasítást nyert arra, hogy amiként a járműveket időközönként, — mondhatnánk naponta, — alaposan átvizsgálják, hogy mechanikai berendezésükben nincsenek-e hibák, épp úgy kell minden egyes kocsi vizsgálat alkalmával a kézi tűzoltókészülékeket is ellenőrizni. Azóta a kézi tűzoltókészülékek ezen üzemben állandó ellenőrzés alatt állnak és működésük kifogástalan.

A géperejű járművekre felszerelt kézi tűzoltókészülékek azonban nemcsak a rázkódtatástól, hanem sok egyéb okból is elveszítik működőképességüket, s itt elég arra rámutatnunk, hogy a kíváncsiság, rosszindulat, hanyagság, s talán a busszúállás is okai lehetnek, hogy ellenőrizetlen pillanatban, az arra nemhivatottak a készüléket működőképességétől megfosztják.

A fentiekben rámutattunk azokra a visszasságokra, amelyek a géperejű járművek tűzrendészete terén, csekély kivétellel, általánosoknak mondhatók. Hogy ezen a téren a viszonyok nem javulnak, főképpen annak tudható be, miszerint a géperejű járművekre vonatkozó tűzrendészeti intézkedések még nincsenek, amiért is a haladás ezen a téren egyaránt üdvös és kívánatos lenne.

A Weisz és Deutsch cég fatelepének égése Slovenskó Nové Mesto-n.

1931. évi április hó 18-ára virradó éjjel 1/4 1 órakor a sátoraljaúj helyi tűzoltóórtony figyelő óra a város Rákóczi-utcájának irányában, a tűzoltóórtonytól és laktanyától mintegy 2 km távolságra, hatalmas lángok föllobbanását és nagyobb arányú tűz kitörését észlelte.

A tűzörség riasztása után pár percen belül az éjszaka esendjében hangtalanul robogott a jelzett irányba a teljes felszerelésű készültség.

A Rákóczi-utcai vámbódéhoz érve, amely a trianoni békeszerződés szerint az országhatárt képező Ronyvapatak partján van (és aszerint hajózható folyónak van minősítve) *vitéz Zombory A. József* hivatásos tűzoltó főparancsnok, vármegyei tűzrendészeti felügyelőt már várta a cseh rendőrség egyik altisztje, aki jelentette, hogy a tűz a Weisz Deutsch szlovenszkó nove mestói fatelepén pusztít és hivatalosan kérte a sátoraljaúj helyi tűzoltóság köz-

ok kérelmét s a tűzoltóeszkendő pillanatok alatt a cseh megszállott területen termett.

A fatelepen ekkor már egy 40 méter hosszú, 12 méter széles, favázás, 3 oldalról deszkával borított és kátránypapírral fedett szín, — melyben forgrács, szindely, hordódonga és más könnyen gyúló anyagok voltak felhalmozva, — teljesen lángban állott s félb volt, hogy az időközben feltámadt erős északi szél hatása folytán a szín közelében felhalmozott, mintegy 20 vagon mennyiségű deszkaanyag és épületfa, nemkülönben a fatelepen lévő irodaépület és lakóház is tüzet foghat.

Miután a fatelepen csak csekély mennyiségű vizet szolgáltató vízvezetéki tüzesap volt, amiről az autófecskendőt nem lehetett megfelelő vízzel táplálni, vezénylő főparancsnok a teleptől cca 100 méter távolságra lévő vasúti állomás (Régi Gyártelepállomás) földfeletti és a városi vízvezetéki csőhálózatba bekapcsolt tüzesapját vette igénybe az autófecskendő vízzel való táplálására és 2 motoros szűrő szerelését elrendelve, innen foglalt állást a 12 sín páron és szántóföldön keresztül vezetett 2 főmlővezeték sugárral a tüzzel szemben s megindult a tűzoltóság emberfeletti küzdelme a most már orkányszerűvé fejlődött szél által szított vészszél szemben.

Az intézkedések a szélviharban először az irodaépület védelmére és az égő szín közelében lévő és már tüzet fogott deszkarakások tüzének elfojtására szorítkoztak s amikor sikerült az égő deszkarakások lángját leverni és eloltani, támadták meg az égő favázás színt. Ennek oltását nagyon megnehezítette az a körülmény, hogy a szín északi deszka-oldalfala időközben átégett és az így keletkezett huzat a lángokat és a perzselő hőséget a tűzoltók felé vitte.

A tűzoltási munkálatok zavartalan folytatását hátráltatta még a Kassáról és Ungvárról jövőmennő vonatok Szlovenszko Nové Mestó vasúti állomáson való többszöri áthaladása is, amikor a sín párokon keresztül vezetett nyomótömlővezetéseket szétkellett választani.

Reggel 5 óráig tartott a harc, melynek eredménye az lett, hogy csak a raktárszín égett le s a nagymennyiségű deszkaanyag, épületfa és az épületek csaknem teljes egészében sértetlenek maradtak.

A tűzoltási munkálatok nehézségének elhárításánál segítségére voltak a tűzoltóságnak a cseh hatósági közegek is, miután a szín közelében lévő deszkaanyag átrakásánál hathatósan közreműködtek.

A sátoraljaújhelyi hivatásos tűzoltóság közreműködését és munkáját a cseh hatóságok már a helyszínén meleg szavakkal köszönték meg, majd pár nappal később a tóketerebesi járási főszolgálati hivatal az alábbi szövegű átíratot intézte a vezénylő főparancsnokhoz:

„A Slov. Nové Mestó-n 1931. április hó 18-án történt tüzesetnél való gyors és biztos közreműködésükért ezúton is mély köszönetet mondunk.

Kérjük Önöket, hogy bennünket továbbra is támogatassanak.

Kérjük, hogy ezen átíratunkat és köszönetünket a közreműködő tűzoltószeméllyezettel is közölhí szíveskedjék.

Pecsét,

Olvashatatlan aláírás.“

*

A Tűzrendészeti Közlöny 1931. évfolyam, 12-ik számának 178-ik oldalán leközölt 198.192/1931. B. M. számú belügyminiszteri leirat a cseh-

a magyar tuzoltarszolgálat megegyezesével vet tudomásul.

A kitüntetett testületnek ebből az alkalomból végzett tuzoltói teljesítménye eddig általánosságban ismerve nem volt.

A kérdéses tüzesetről szóló fenti tárgyvilagos, szakszerű leírást kérésünkre lapunk szerkesztőségének sátoraljaújhelyi tudósítónk küldötte be. Készséggel közöljük le annak a derék tuzoltói eseményeknek ismertetését, melyre minden magyar tuzoltó büszke lehet.

Szerk.

Szövetségi ügyek.

A Magyar Országos Tuzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának elnökségi ülése. Budapest, 1931. évi december hó 5-én. Az elnöki széket gróf *Széchenyi József* elnök foglalta el, aki az ülést határozatképességének megállapítása után megnyitotta.

Az 1931. évi október hó 3-án tartott ülés jegyzőkönyvének felolvasását az elnök mellőzte, mivel az a hivatalos lap f. évi 11-ik számában közölve volt.

Ezután főtitkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagegyesületek tuzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette: *Marton András* önk. tuzoltó (Nyírbakta) részére 92 pengő, *Marton József* önk. tuzoltó részére 50 pengő, *Szűcs András* önk. tuzoltó (Nyírbakta) részére 20 pengő, *Hajós György* önk. tuzoltó (Lakócsa) részére 20 pengő, *Szekeres György* önk. parancsnok (Resznye) részére 46 pengő, *Bekon István* önk. tuzoltó (Berenye) részére 48 pengő, *Hangyák Géza* önk. parancsnok (Gámás) részére 10 pengő, *Süle Gyula* önk. szakaszparancsnok (Nyárad) részére 8 pengő, *Berzi János* önk. alparancsnok (Aszaló) részére 26 pengő, *Móczár Sándor* önk. őrparancsnok (Jászárokszállás) részére 32 pengő, *Balogh Kálmán* önk. tuzoltó (Dombrád) részére 28 pengő, *Csáky István* önk. tuzoltó (Dombrád) részére 20 pengő, *Oczot János* (juhász) önk. tuzoltó (Terény) részére 50 pengő, *Bujnyik János* önk. tuzoltó (Terény) részére 24 pengő, *Kis János* önk. tuzoltó (Terény) részére 38 pengő, *Varga János* önk. tuzoltó (Terény) részére 20 pengő, *Varga Pál* önk. tuzoltó (Terény) részére 16 pengő, *Oczot János* önk. alparancsnok (Terény) részére 28 pengő, *Bohus Mihály* önk. tuzoltó (Terény) részére 26 pengő, *Fodor Bertalan* önk. tuzoltó (Gyulaháza) részére 28 P., *Nacsmáté Miklós* önk. t. (Gyulaháza) részére 42 P., *Schmál János* önk. tuzoltó (Jászfénvszarú) részére 16 pengő, *Tóth Sándor* önk. tuzoltó (Kiskúndorozsma) részére 60 pengő, *Gorza Lajos* önk. tuzoltó (Gösfá) részére 20 pengő, *Mozsár István* önk. tuzoltó (Gösfá) részére 20 pengő, *Tubaly János* önk. tuzoltó (Söjtör) részére 14 P., *Soós József* önk. tuzoltó (Söjtör) részére 24 pengő, *Kovács Ferenc* önk. tuzoltó (Söjtör) részére 4 pengő, *Kecskés János* önk. tuzoltó (Sári) részére 16 pengő és *Völler István* önk. tuzoltó (Nemeslőnyfalva) részére 16 pengő utalványoztatott, mely bejelentés jóváhagyólag tudomásul vétetett.

Szalay László szolnoki hiv. tuzoltónak f. évi október hó 19-én fellépett és sürgős kórházba szállítást igénylő vakbélkörüli gyulladása folytán előállott szolgálatképtelenségének időtartamára bejelentett segély iránti kérelmét *Dr. Balogh Dezső* orvosszakértő véleményének meghallgatása után, az elnökség teljesíthetőnek nem találta, mivel nevezettnek ezen betegsége tuzoltói szolgálatból származó bántalomnak el nem ismerhető.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

RENDELETEK.

A m. kir. belügyminiszternek valamennyi vármegye alispánjához intézett 97.411/1931. V. B. M. számú körrendelete a községeknek a „Tűzrendészeti Közlöny“ című lapra való előfizetése engedélyezése tárgyában.

Folyó évi október hó 15-én kelt 95.348/1931. V. számú körrendeletben arra hívtam fel Alispán urat, hogy az 1932. évi községi költségvetések felülvizsgálata alkalmával a községi közigazgatás kellő vezetéséhez szükséges és a rendeletben felsorolt lapokon kívül minden más lapnak az előfizetését szüntesse meg.

Értesítem Alispán Urat, hogy a tűzrendészeti ügy nagy fontosságára való tekintettel nem teszek észrevételt az ellen, ha a „Tűzrendészeti Közlöny“ című lapra a községek továbbra is előfizetnek, azonban az előfizetést csak azok a községek eszközölhetik, melyek szükségleteiket segély nélkül 85%-os pótdadó kivételével fedezni tudják és ebben az esetben is csak a költségvetés III. fejezetén rendelkezésre álló hitel keretein belül tehetik, de ezáltal az előirányzott hitel nem emelhető fel.

Egvébként célszerűbbnek tartanám, ha a fenti szaklapra a helybeli tűzoltóegyesületek fizetnének elő, amelyek alapszabályszerű működésük keretében azt kellően felhasználni és értékesíteni tudják.

Budapest, 1931. évi december hó 17-én.

Keresztes Fischer s. k.,

A m. kir. belügyminiszternek valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez intézett 139.126/1931. B. M. számú körrendelete a gazdasági akadémiát végzett okleveles gazdáknak tűzoltófőparancsnokul való alkalmazása tárgyában.

Kétség merült fel abban a tekintetben, vajjon m. kir. gazdasági akadémiát végzett okleveles gazda törvényhatósági jogú város rendszeres (hivatásos) tűzoltósága főparancsnokaként alkalmazható-e?

A m. kir. gazdasági akadémiák — a földművelésügyi miniszter úr hozzám intézett átirata szerint — főiskolai jellegű intézmények, amelyeknek hallgatói az említett alkalmazáshoz szükséges elméleti és gyakorlati műszaki kiképzésben is részesülnek.

Nem kétséges tehát, hogy a megkívánt egyéb személyi feltételekkel is rendelkező, gazdasági akadémiát végzett okleveles gazdák törvényhatósági jogú város rendszeres (hivatásos) tűzoltósága főparancsnokaként is alkalmazhatók.

Erről Címedet tudomás és mihez tartás végett értesítem.

Budapest, 1931. évi december hó 10-én.

A miniszter helyett:

Blaha s. k.,
államtitkár.

M. Kir. Belügyminiszter.
Szám: 118.063/932—VIII.

HIRDETMÉNY.

Felvétel a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamra.

A m. kir. Belügyminiszter 118.063/932—VIII. B. M. sz. alatt — kellő számú hallgató jelentkezése esetére — a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam IV. évfolyamának Budapesten, 1932. évi március hó 1-től, hat hónapon át való megtartását — engedélyezte.

A hallgatók a gyakorlati ismeretek (gyakorlonoki szolgálat) egy részét az arra kielölt vidéki

A tanfolyamra elsősorban azok vétetnek fel, akik már jelenleg hivatásos tűzoltótiszt, illetve tűzrendészeti felügyelői állásban vannak és akiket felettes hatóságuk küld ki a tanfolyamra; azután azok, akiket valamely hatóság óhajttűzoltótisztté kiképeztetni; végül azok, akiknek főiskolai képzettségük van, illetőleg a hadseregénél mint tisztek szolgáltak. A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot is teljesítenek.

A tanfolyammal kapcsolatban fizetendő díjak a következők:

- a) felvételi díj 30 P,
- b) tandíj 200 P,
- c) vizsgadíj 85 P.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmából, a tandíjat a tanfolyam első napján, a vizsgadíjat a vizsga napjáig a tanfolyam pénztárába, a tanfolyam parancsnokságánál kapható **47 számú postatakarékpénztári befizetési lapon kell befizetni.

A tanfolyam parancsnoksága felhívja mindazokat, akik a tanfolyamot elvégezni óhajtják, hogy 2 pengős okmánybélyeggel ellátott és a 254.300/1928. B. M. számú rendelet 9. §-ában felsorolt okmányokkal, valamint a felvételi díj befizetését igazoló esekkszelvénnel felszerelt kérvényüket legkésőbb 1932. évi február hó 28-ig a tanfolyam parancsnokságához (Budapest, VIII., Kúntea 2.) nyújtsák be.

Budapest, 1932. évi január hó.

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam Parancsnoksága.

Könyvismertetés.

Dr. LUKÁCS ZOLTÁN:

A Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyei tűzoltószövetég története. I. Alakulástól a világháborúig.

A pestvármegyei tűzoltószövetség elérkezett fennállásának 30-ik évfordulójához, ebből az alkalmából jelent meg *Dr. Lukács Zoltán* tollából egy kis füzet, mely a szövetség történetét ismerteti alakulásától a világháborúig.

A nevezetes évforduló népünk legválságosabb idejében köszöntött be. Nehéz, komor napokat élünk, megpróbáltatások nehezdednek vállainkra. Széttépett testfel, megalázott lélekkel állunk a viharban. Vidáman, a jólvégzett munka elégedett örömevel ma nem ünnepelhetünk. Ehelyett lapozzuk végig *Dr. Lukács Zoltán* feljegyzéseit. Hadd . . . „Legyen ez a történet az az emlékmű, amelyet elhunyt tagtársainknak, szövetségünk érdemes tagjainak örök emlékezetére emeltünk; legyen az a most élő és a jövő tüztőlóknak egy oly erőforrása, amelyből az elődök példáiból kitartást, lelkesedést lehessen meríteni, tanulni, s hirdesse ez a történet széles e hazában szövetségünk tagjainak hazafias emberszerető munkáját, amely elismerésre és támogatásra érdemes“ — mondotta szép bevezető soraiban *Erdélyi Loránt* alispán, kinek a szerző munkáját ajánlotta.

És a munka valóban olyan mint egy emlékmű, melyet három évtized küzdelmének emlékére emeltek. Az egyszerű, száraz statisztikai adatok közül élénk tárul a sok harc az olyan jól ismert pénztelenséggel, sívár közönnnyel, megnemértéssel; élénk tárul a sok lelkesedés és esüggedés, keserű elkedvetlenedés, majd újra friss erővel fellobbanó lelkesedés és a lassan lépésről-lépésre kiharcolt credmény, a megüdülés a fejlődés útján, a munka sikere, melyet az elvonuló generáció tett le az újonnan jöttek kezébe.

És nevezetesen mind világszerte emelkedik

volt mindenütt, ahol felütötte fejét a vöröskakas és oltotta a tüzet, nem gondolva soha testi épségére, sem családjára, csupán veszélyben forgó embertársára. Vagy talán ketten is voltak? Nyomó János vagy Szívó Pál? Köztűzoltó, altiszt vagy parancsnok, mindegy a nevük, mert úgy is hallhatatlan a „Névtelen Tűzoltó“. Ők adták a szövetség történetéhez erejük javát és kitartottak mellette 30 hosszú év alatt. Csak 4 esztendőig hiányoztak sorainkból, hogy mint „Névtelen Katona“ védjék hazánkat.

Az ő erős karjukra támaszkodva épült és fejlődött nagygyá a Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség, — övék az érdem, — az ő munkájuk tanúsága legyen ez a történet is!“

Sajátságosnak tetszhetnék előttünk az a körülmény, hogy az ország első vármegyéjében oly soká késik és végül is oly nehezen alakul meg a vármegyei tűzoltószövetség?

Hazánkban az első vármegyei szövetség *Dr. Lindner Frigyes* kezdeményezésére már 1879-ben megalakul Szeben megyében; ezt követik sorban a többi vármegyék is és Pest megyében mégis csak egy évtized múlva történik kísérlet ilyen szövetség megalakítására, de ezután is még egy újabb évtizednek kell eltelnie, míg végre valósággá válhatik a terv, melyért annyi munka és annyi harc folytott. Ennek oka egyrészt Pest megye sajátságos földrajzi viszonyaiban rejlett. Pest vármegye maga egy kis ország, a legkülönbözőbb vidékek vannak benne egymáshoz kapcsolva. Magának a székhelynek a megállapítása is nehéz, mert akármelyik városra is esék a választás, az elérése igen költséges volt a közlekedési nehézségek miatt. A falvak nagyrésze igen szegény ahhoz, hogy új terheket rójanak rájuk. Mindenek felett pedig csak igen nehezen és sokára sikerült a vezetőknek a közigazgatási hatóságok támogatását megnyerni. Ehhez kell számítanunk azt a körülményt is, hogy Budapest, amint az Orsz. Tűzoltó-Szövetség székhelye a vármegye területén fekszik s így itt nem volt olyan parancsoló a szükség a vármegyei szövetség létesítésének, mint a távolabbi megyékben.

Az első alakítási kísérlet összeesik az 1888-iki kormányrendelet megjelenésével. *Kredenits Ferenc* váci és *Simig Rezső* kalocsai parancsnok fáradtságot és esüggedést nem ismerő munkájának eredményeként 1888. októberében összehívják az alakuló közgyűlést *Földváry Mihály* alispán elnöklétével. Halatlan munka várt erre a szövetségre, a megye minden falujában a legszomorúbb tűzrendészeti viszonyok uralkodnak. Az egész megye területén, mely maga egy kis ország — mindössze 15 tűzoltótestület működött, ezek is reménytelen harcokat vívtak a szegénységgel, közönnyel, sőt sokszor a lakosság gyűlöletével. A belügyminiszter egy év múlva jóváhagyja a felterjesztett alapszabályokat. Ezzel azonban be is fejeződött a szövetség rövid, diestelen élete, mely *Kredenits* közbejött halálával egyik vezéregyhénységét elvesztette, másrészt hatósági támogatás hiányában teljesen fehetetlenné vált. Újabb 10 év telik el. A megye ijesztően elhanyagolt tűzrendészeti viszonyai mindgyakrabban fellépő tűzvések alakjában terelték a figyelmet maguk felé. Hogy többet ne említsünk, ez időben olyan népes városokban, mint Cegléd és Keeskemét még semmi tűzoltóság sem volt. A tizenkettedik óra elérkezett, *Dr. Dabasi Ödön* monori önk. parancsnok indítja meg újra a mozgalmat a szervezkedés érdekében, míg *Köhler István* orsz. szöv. előadó és *Kiss Károly* erzsébfalvai önk. alparancsnok, a 10 évig visszavonult *Simig Rezső* bevonásával végre dülőre viszik a szövetségi ügyet. A hatóságok támogatását sikerül

auföltöztöti téren is vezetó szerepet kell vinnie.“ Végre is 1901. június 24-én a megyei székházban óriási lelkesedés közepette *Beniczky Lajos* alispán elnöklétével megtartják az alakuló közgyűlést. A munka óriási lendülettel indult meg, a hatóságokkal karöltve felrázták fásultságukból a régi testületeket, újakat szerveznek. A tűzrendészeti ellenőrzés, kiképzés munkája mind hatalmasabb mérvet ölt, úgyhogy 11 év munkájának eredményeképp a szövetség 1912. évi jelentése arról számol be, hogy a vármegye területén immár 108 önkéntes, 2 hivatásos, 5 fizetett és 103 kötelezett tűzoltóság működik, tehát a vármegye 222 községe közül csak nyolcnak nincs még tűzoltósága. Újabb lendületet kölcsönözött a munkának a *Papp Gedeon* által megindított „Pestvármegyei Tűzrendészeti Közlöny“ megjelenése, mely a legfontosabb tűzoltói kérdések felszínre tartásával, a fejlődés bírállataival rendkívüli eredményeket ért el, a soha nem laukadás hivatott mestereinek szócsöveként.

A szép, eredményes munka azonban hirtelen elnémul. A világháború tűzoszlopai emelkednek az égre; a tűzoltó is letette a béke eszközeit kezéből, hogy négy rettenetes esztendőt szenvedjen, küzdjön végig odakünn a harcokon.

Eddig értesít bennünket a kis munka a szövetség történetéről. Olvassuk megilletődve, reménykedve és tanuljunk belőle!

FIGYELMEZTETÉS!

Hivatkozással a Tűzrendészeti Közlöny 1930. évi 5-ik számában megjelent 121.182/1930 VIII. B. M. számú körrendeletre, közhírré tesszük, hogy a „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége senkit sem bízott meg azzal, hogy nevében gyűjtéseket végezzen, avagy a vidéken előadásokat rendezzen. Ha bárki ilyen címen pénzt gyűjt, vagy belépti jegyeket árusít, a hatóságnak átadandó“.

H I R E K

Szobrot Breuer Szilárd sírjára. A magyar tűzoltók legnagyobbjának, *Breuer Szilárdnak* sírja jeltelen. Lapunk szerkesztősége, volt szerkesztője és munkatársa iránti legnagyobb megbecsülésének az által adott kifejezést, hogy amidőn nagy halottjájának sírhalmát borító koszorútömeg virágai még el sem hervadtak, már is maradandó síremlékének felállítására iránt az ország tűzoltóihoz emelte szavát. E felhívásra nyomban a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség pénztárába (Budapest, IV. ker., Bástya-utca 13. szám) három helyről, jelentékeny adomány érkezett be. Folytatni kell az erre irányuló áldozást, hogy mindnyájunk mesterének mennél kimagaslóbb emléket állíthassunk.

Helyreigazítás. A Tűzrendészeti Közlöny 1931. évi 12-ik számának 180-ik oldalán, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése jegyzőkönyvi kivonatának ismertetésében, a bajai önkéntes tűzoltóttestület kérelme hibásan van leközölve, amiért is azt a következőképpen helyesbítjük: „A bajai önkéntes tűzoltóttestület azon kérelme tárgyában, hogy a tűzoltó versenygyakorlati szabályzat 9. §-a olyképpen módosíttassék, hogy a megyei vagy törvényhatósági joggal felruházott városok tűzoltóságai, a községi tűzoltóságok versenyében is részt

vehessenek, az elnökség úgy határozott, hogy a kérdés tanulmányozására és ez ügyben való javaslat-tételre Papp Ferenc előadót felkérte.

Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye Tűzoltó Szövetsége 1931. évi november hó 30-án megtartott közgyűlésén ünnepelte meg fennállásának 30 éves évfordulóját.

A népes közgyűlést a megjelenésben akadályozott *Dr. Erdélyi Loránd* alispán helyett *Dr. Csilléry Zoltán* ügyvezető alelnök nyitotta meg s a vendégek üdvözlése után a szövetség fennállásának 30 éves fordulójáról megemlékezve, tolmácsolta a vármegye alispánjának üdvözlését és azon üzenetét, hogy ezen nagy multú emberbaráti intézmény mindig számíthat támogatására. Az elnök azon közlését, hogy a jövő évi vármegyei költségvetésben alispánunk a szövetség részére évenként juttatott segélyt most is teljes összegében, csorbítatlanul beállította, a közgyűlés nagy örömmel vette tudomásul.

Az elnöklő ügyvezető alelnök azután megemlékezett azon nagy veszteségről, amely az ország tűzoltóságát *Breuer Szilárd* székesfővárosi tűzoltó-főparancsnok, országos szövetségi egyik alelnök halálával érte. A közgyűlés az elhúnyt érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítését határozta el.

Majd a magyar országos tűzoltószövetség képviselőjében *Dr. Marinovich Imre* ny. h. államtitkár meleg szavakkal üdvözölte a jubiláló szövetséget s több társszövetségi, illetve tb. városi tűzoltósági kiküldött üdvözlő beszéde után *gróf Teleki Sándor* es. és kir. kamarás, országgyűlési képviselő, a szövetség választmányi tagja mondott nagy hatást keltő ünnepi beszédet, melynek hatása alatt *Dr. Kathona Mihály* vm. tb. tűzrendészeti felügyelő köszönő szavai után a közgyűlés kimondotta, hogy a szövetség munkáját és hivatását oly szépen s eddig soha senki által oly elismerően nem méltató beszédet teljes szövegében jegyzőkönyvileg megörökíti.

Az üdvözlő levelek és átiratok felolvasása után *Boross Imre* titkár előterjesztésére jóváhagyta a közgyűlés a szövetség 1932. évi költségvetését s ezzel kapcsolatban elfogadta az elnökség azon indítványát, hogy a jövő évi tűzoltótanfolyamon a hallgatók teljesen díjtalanul, a szövetség költségén nyerne ellátást és kiképzést.

Végül a leventéknek tűzoltói kiképzését illetőleg kimondotta a közgyűlés, hogy a fokozottabb kiképzés biztosítása érdekében megfelelő felterjesztéseket tesz.

A Balatonfüredi Tűzoltótestület félszázados jubileuma. Ötven esztendeje annak, hogy életre hívták a Balatonfüredi Tűzoltótestületet. A népszerű intézmény félszázados jubileumát meleg, bensőséges hangulatban ünnepelte meg Balatonfüred közönsége a Tűzoltótestület díszközgyűlésének keretében, amelyen a testület üdvözléséből részt kért a társadalom minden rétege. *Horváth Gyula* főparancsnok megnyitó szavaiban megemlékezett a ju-

bileumi alkalomról, majd *Bubics Tivadar* vármegyei tűzrendészeti felügyelő érdekes, közvetlen hangú előadásban foglalkozott a Tűzoltótestület ötven esztendő munkásságával és jelentőségével. *Somogyi Gyula* segédtsízt visszaemlékezésével ért véget a szép jubileumi ünnep.

A Tápióságai Önkéntes Tűzoltó Testület 1931. évi december hó 13-án ünnepélyes keretek közt tartotta meg évi zárógyakorlatát. A testület tagjai *Kelecsényi Tibor* parancsnok vezetése mellett d. e. ünnepi misét hallgattak végig, melynek befejeztével *Toma József* plébános mélyhatású beszédet intézett az oltár előtt felsorakozott ujoncokhoz, akik ott tettek le tűzoltói fogadalmukat, továbbá a rangban előléptettekhez és a szolgálati eredméllyel kitüntetettekhez. Ugyancsak szép szavakkal méltatta a tűzoltók munkáját és őket a lakosság szeretetébe és megbecsülésébe ajánlotta. Délután a testület jól sikerült riasztási és támadási gyakorlatot mutatott be, mely a nagyszámban megjelent lakosság élénk érdeklődése mellett folyt le.

A Pesterzsébeti Önkéntes Tűzoltó Testület f. évi január hó 9-én „Felszerelési alapja“ javára jól sikerült tűzoltóbált rendezett, mely a város közönségének élénk részvétele mellett folyt le.

Felelős szerkesztő: Dr. Balogh Dezső főorvos, budapesti önk. parancsnok.

Felelős kiadó: Keresztes János, az orsz. szöv. pénztárosa.

Lapkiadó-bizottság: Keresztes János, Köhler István v. tag, Mátrai Antal v. tag.

Munkatársak: Gróf Széchenyi Viktor orsz. szöv. tb. elnök, Dr. Aujezsky László, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunctusa, Benedek Mihály fővárosi hiv. főtiszt, Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), Dittrich József gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, Erdély Ernő főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, Erlesbek György fővárosi hivatásos főtiszt, Falussy Károly Máv. tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, Kállay Imre, Dr. Kathona Mihály par. (Kiskunhalas), Kotsis Rezső alpar. (Csepel, löszergyár), Labiner Gyula főparancsnok (Rákospalota), Nagy Sándor orsz. szöv. főtítká, Papp Ferenc hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Roncsik Jenő hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, Rehák Tamás hiv. par. (Debrecen), Rosta Géza par. (Csepel, löszergyár), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Szalay Lajos vegyészmérnök, budapesti önk. szak-par., Teehlár Ernő m. kir. pénzügyi titkár, bpesti önk. titkár, Teasdale Ottó f. hiv. főparancsnok, Vágó Zoltán budapesti önk. szak-par., Vida Pál várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

KÖHLER ISTVÁN

fecskendő-, szivattyu- és tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X. Korponai-utca 21.

Gyárt: modern motoros, turbinás és dugattyus tűzoltó fecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és stabil szivattyu-telepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

VI., Teréz-körut 33 ♦ Alapítva 1896. évben.

GYÁRT. kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízherdó és öntöző berendezéseket

Walszer Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntőde

Míg a határt járja, faluját tűzvéstől

Siemens és Halske Rt

villamos szirénája óvja

Budapest, VI., Teréz-körút 36

A megszűnt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgy-
mint: kézhajtású, motoros és autófecskenőket, lajt-
kocsikat, vészvonatokat és tűzoltósági felszerelése-
ket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgyá-
rak kereskedelmi képviselete r.-t., Buca-
pest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

**Magyar kir. állami
vas-, acél- és gépgyárak**
Budapest, X., Kőbányai-út 21

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **P É N Z Ö S S Z E G E K E T** szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny” előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap hátuljára közlemények is írhatók, de ezen esetben 10 filléres postabélyeg ragasztandó fel.

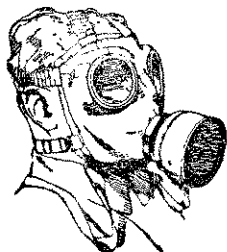
A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám) a következő szak-
könyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és
nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendelték ára a 23.297. sz. csekk-
számlára előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.
SAKKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., III., V., VI., VII. ára 5.50 pengő. Ezen füzetek egyenként is
kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése”,
ára 1.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— pengő. V.
füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet,
Erdély Ernő: Vízszállítás, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tarto-
zókéai és Erdély Ernő: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési
zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára füz-
ve 20.— P., bekötve 22.— P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale
Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SZABÁLYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati
szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűz-
oltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P.
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Érem-
szabályzat, ára —.60 P. **BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:** 230.000/1925. B. M. sz. Tűz-
rendészeti kormányrendelet, ára —.40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolya-
mokról, ára —.40 P. **SZÍNMŰ:** Techlár Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay
József: Néhai József főherceg élete, ára 3.— P. **NYOMTATVÁNYOK:** Alapszabály
nyomtatvány önkéntes tűzoltótörségek részére, ára darabonként —.40 P. Díszokmány-ürlep,
ára 2.— P. Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, ára darabonként —.02 P. Barabás István:
„Szépliget-i tűzoltóság”, ára 5.— P. Petróczy István ny. repülő ezredes: „Veszélyben minden
magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák
Tamás: Motoros fecskendők és szerek, ára 8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P.
Tűzoltóigazolványtók. vászonburkolatban darabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként
80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—;
X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—;
XL. éves 16.—; szalag —.70; igazolványlap —.30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék
a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsekk útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-
Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellené-
ben minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az
összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal beje-
lentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyössze-
gen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díj-
talanul jelenthető.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

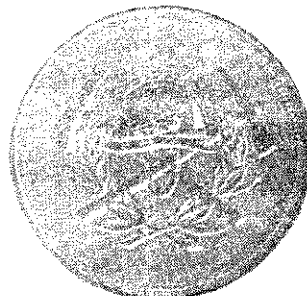

Tökéletes és olcsó
füst- és gázálarcokat

gyárt az egyetlen hazai
gázvédelmi felszerelések
gyára

Mercur Műszaki és Vegyipari R.-T.

Gyár: IX., Hlatos-út 9. Telefon: J. 42-3-32
Városi mintaraktár: IX., Üllői-út 1. Tel.: A. 86-6-94

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumbiélyegzőket.

Alapítva 1870.

„ERICSSON” (Ezelőtt
Deckert és Homolka)

MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

Budapest,

I. Fehérvári-út 70.

Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-98.

Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyarak számára

Minden kapható @

Párisi

Nagyáruház-ban

„TOTAL”
a tűzoltókészü-
lékek királya!

folyékony szénssavval
működik és száraz porral
olt és ezért tényleg nem
fagy be, nyáron nem
párolog el, sikeresen olt
mindentéle tüzet, tehát
a veszélyes folyékony
anyagok, mint: benzín,
szesz, éter, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid és a villamos
tüzeekt, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel
készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

Liget és Biró, Budapest, V., Végcsinház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

FESTÉK, KENCE, ZSIRADÉK, KÁTRÁNY ÉS VEGYITERMÉKEK GYÁRI RAKTÁRA

KUN SÁNDOR, BUDAPEST

Telefonszám: Aut. 84-5-11

IV. Ferenc József-rakpart 18. szám

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 85. • Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUTJA-TÉR 1—3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TŰZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLO BERENDEZÉSEKET

védőgáznélküli üzemre gyorsan és jutányosan szállít

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban egyszer.

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekküriap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IV., Bástya-utca 13. szám.

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztériumnak 209.916/1923. B. M. sz., 44.616/1924. B. M. sz., 229.320/1925. B. M. sz., 277.462/1925. B. M. sz., 161.748/1926. VIII. B. M. sz., 302/1927. VIII. B. M. sz., 329.750/1928. VIII. B. M. sz., 256.673/1929. VIII. B. M. sz. és a 188.684/1931. VIII. B. M. sz. körrendeleteivel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám. — Telefon: Aut. 84-7-94.

Város, vidék, alapszabálymódosítás.

A „Tűzrendészeti Közlöny” legutóbbi számában két figyelemre méltó cikk látott napvilágot. Egyik a székesfővárosi tűzoltóság újabban beszerzett különleges tűzoltó és műszaki szereiről nyújt tanulságos ismertetést, a másik pedig a MOTSZ alapszabályainak korszerű módosítását tárgyalja, — mint a Szövetség sikerdúsabb működésének egyik feltételét.

Előbbi cikk hangjából szinte érezzük a büszke öntudatot, — amint kiesendül a sorok között — ~~hogy ime dolgoztunk, fáradtunk bár, de munkánkat siker koronázta, világviszonylatban is elismernek bennünket.~~ Jóleső érzéssel tárja elénk a fejlődés fokozatait, melynek iránya céltudatosan, nyílegyenesen vezetett erre a szép eredményre. De nem csak a főváros, hanem minden magyar tűzoltó szíve megdobbán, velük örül a sikernek és belevészte szívébe mindazok neveit, kik ennek a szép fejlődésnek tényezői voltak. Mégis, ha kitékint „fatornyos” hazájába és látja a vidék szomorú tűzrendészeti viszonyait, nem tudja elnyomni lelkének fájó „JAJ!”-kiáltását.

Nincs ebben a sóhajban semmi, de semmi irigység, sokkal inkább önvád, hogy nem is együtt, hanem előbb kezdtük a harcot és ime — beismerhetjük, — hogy mennyire lemaradtunk a nemes vetélkedésben. A kolozsvári liceum nyomdájában kinyomatott első gyakorlati szabályzat szerint még ugyanolyan büszkén lépkedünk a „fecskendőhöz indulj” vezényszóra. Az első eltávolodás talán a „Széchenyi” gőzfecskendő beállításánál jelentkezett, aminek költségeit a fővároson kívül alig egy-két nagyobb város bírta el. Majd a motoros szerek fejlődésével a városok mérföldes lépésekkel haladtak tova, míg a vidék megmaradt évtizedek előtti állapotában. De nem csak a városokkal szemben maradt el tűzoltóságunk, — ami helyzeti okoknál fogva még megmagyarázható, — hanem elmaradt más országok vidéki tűzoltóságaival szemben is.

Egymás között nyíltan beszélhetünk. Vegyük le már egyszer a rózsaszínű szemüveget és tárjuk fel őszintén a vidéki tűzoltóságok szomorú helyzetét. A községek jórésztében — tisztelet a kivételnek — ha keressük a tűzoltószertárt, találunk egy poros fészert, amelyben egy-két régi fecskendő szomorkodik, szerkezetébe a por régen be-

rágódott és néhány méter tömlőjük használhatatlan állapotban van. A megelőző tűzrendészeti intézkedések, vagy azok végrehajtásának hiánya, a tűzoltók kiképzésének elégtelen volta, mind szomorú tükörképe a vidék tűzrendészetének. Ha dr. Óvári Ferenc volt országos alelnökünk 30 évvel ezelőtti, vidéki körútját megismételné, valószínűleg arra a tapasztalatra jutna, hogy nem fejlődés, hanem inkább visszafejlődés észlelhető. De míg akkor Óvári súlyos kritikáját és panaszait feltárhatta a képviselőházban, — több-kevesebb eredménnyel, — addig ma, gyenge szavunk nem ér el az ország házáig sem. Pedig mint „ultima ratio“-t nekünk is meg kell találnunk ezt az utat, mert be kell ismernünk, hogy a tűzrendészet szekere elakadt, kátyúba jutott és jelenleg a legváltásosabb idők, nehéz megpróbáltatások előtt áll. Nemkülönböztében az országos szövetség is, amelynek munkájától, politikájától és megfelelő vezetőitől függ, hogy miként tudjuk átlábalni a zord időket. Tegyük itt félre minden személyi kérdést, tradíciót, vonuljon félre minden érdek, kivéve a tűzrendészet érdekét és olyan férfiakat állítsunk az élre, akik rátermettségükkel, súlyos egyéniségükkel, szaktudásukkal, szívükkel és minden erejük hozzáadásával alkalmasok a nehéz feladatok megoldására.

Nincs most helye a széthúzásnak! Nem is lesz! De adjon a szövetség olyan összefoglaló munkatervet, amely alkalmas arra, hogy a tűzrendészet ügyének alapjait veszélyeztető sérelmeket megfelelő módon és helyen feltárhassa és azokat orvosolhassa. Nem egyesek, testületek, hanem az ország tűzrendészetének érdekeit. Egykori elnökünk, br. Bánhidó Béla példájára hivatkozva igyekezzen szövetségünk kitűzött programját pontról pontra megvalósítani.

Sérelmezzék, hogy az újabb bekövetkezett takarékosági mozgalomnak legelőször és legnagyobb mértékben a tűzoltóságok lettek áldozatai, kik a megérdemelt támogatásban eddig is alig részesültek. Pedig ha megvizsgáljuk a kérdést, talán éppen a jelenlegi súlyos helyzetben volna szükség fokozottabb támogatásra. Mert a nehéz viszonyok, a pénztelenség gyakran esábitja öngyújtásra a jól bebiztosított ház- vagy teleptulajdonost, gyakoribb és különböző indokból, főleg bosszúból elkövetett gyújtogatás, tehát a vétlen tüzesetek száma a szándékos gyújtogatással együtt

emelkedni fog, közvetve tehát a nemzeti vagyoni csökkenésére vezet.

Sérelmezzé azt is, hogy az 1878. óta III. fokú tűzrendészeti szakközeggé nyilvánított MOTSz megkérdése, véleménye nélkül hogyan adhattak ki nagyobb összegű tűzoltófelszerelések beszerzését tiltó rendeletet, nem körvonalazva azt sem, hogy mely összeg az, ami kimeríti a „nagyobb rendelés“ kritériumát. Ilyenformán a községekben amúgy is mostohán kezelt tűzrendészet még elemi kiadásaitól is megfosztható egyes szűkebb látkörű képviselő testület által. De maradjunk csak a nagyobb rendelkezésknél. Ha egy községnek ócska feeszkendője elromlik, használhatalanná válik, vajjon ki vállalhatja azért a felelősséget, ha a falu minden védelem hiányában a tűz martaléka lesz?, mint a közelmúlt intő példái: Fertőhomok és Takácsi!

Vagy pusztuljon el száz és száz ember háza, lakása, vagyona; mindene egy helytelenül fel-fogott takarékosági intézkedés miatt?

A szerek karbantartásának költsége szintén fájó kérdése a vidéknek. A legtöbb község ha nincsen véletlenül feeszkendő részlete, megelégszik azzal, hogy 30—50 pengőt beállít költségvetésébe. Vizsgáljuk meg, hogy hogyan oszlik meg ez a tétel a gyakorlatban, feltételezve azt, hogy a feeszkendő kifogástalan karban van.

A szerek gondozása, kipróbálása, esetleges javítása és gyakorlatok utáni tisztítása tekintélyes idejét veszi el a kezelőnek, kinek tiszteltdíját ebből az összegből kell fedezni; a tisztítószerek hozzáadásával. De nemcsak ezt kell fedezni, mert úgy a szívó, mint a nyomótömlők élettartama elég rövid ahhoz, hogy gyakran kelljen utánapótolni.

A tűzoltóságnak több mint a fele önkéntes alapon működik, s a testületek tagjai között módosabb ember csak itt-ott akad. Ezek az emberek, akiknek száma a nehéz megélhetés és napi gondok súlya alatt amúgy is állandóan fogyóban van, szívesen látják el ingyen a magukra vállalt munkát, azonban gyakorlatoknál és tűznél a gyors munkában tönkretett saját polgári ruhájukat nem tudják pótolni. Tehát azoknak a tűzoltóknak, akik munkájukat ingyen ajánlják fel a közért, azt kérjük, hogy legalább ettől a tehertől mentesítsék olyan formában, hogy minden testület községitámogatással, vagy a tűzoltásra nem jelentkezettek-re kivetendő váltságdíj formájában a tagoknak egyenruhát biztosítson. Mint egyik anyagi forrás megfontolás tárgyát képezhetné a biztosító társulatokkal való tárgyalás felvétele is, egy-egy normál évben kifizetett tűzkár-összegeket alapul véve, amennyiben a következő években tűzkárunk csökken, akkor a számukra előnyös különbözet bizonyos %-át fordítsák tűzoltói célra. Ez annál is inkább méltányos volna, mert a tűzkárok csökkenése végeredményben mégis a komoly tűzrendészeti munka eredményének tudható be.

Azt hiszem bebizonyítottnak tekinthető, hogy a tűzrendészeti költségekre felvett összegek nagy része nem fedi már most sem a tényleges szükségletet. S mégis tapasztalhatjuk országszerte, hogy az amúgy is szűkre szabott keretből a miniszterközi bizottság kék ceruzája teljesen vagy részben törli a tűzoltóságok elemi szükségletére vonatkozó tételeket is. Bizonyára feltételezhetjük, hogy a szükség parancsoló szavára történtek ezek.

De nézzük az éremnek másik oldalát. A főleg társadalmi alapon szervezett tűzoltóságok

felelően ellenállni a tűz rohamának. Az előrelátható eredménytelenség érzetétől kedvet veszített tűzoltó demoralizálására vezet a helyzet és eddigi működésük is már esodálatraméltó.

Mert ha nem tudunk gondoskodni a tűzoltóságok legszükségesebb anyagi feltételeiről, akkor nem bírjuk többé összetartani a háború és forradalmak után a nagy munkával újjá szervezett működő testületeket sem. De tönkremennek súlyos költségek árán beszerzett szerek is, ha nem tudunk gondoskodni azok karbantartásáról.

Önkéntelenül is ezek a gondolatok merülnek fel bennünk, ha a városi állapotokat összehasonlítjuk a vidék szomorú helyzetével. De ki tudná mind felsorolni azokat a fontos tennivalókat, amik szükségesek volnának a vidék tűzrendészetének fejlesztésére, vagy ki tudná megállapítani annak megvalósítására legalkalmasabb sorrendet. Egy azonban bizonyos, hogy a sorrend élen a szövetség alapszabálymódosítása nem állhat. Minden egyesület vagy szövetség, ha annak érvényes alapszabályai vannak, az egyesületi élet folyamán kifejeztedett és bevált gyakorlat alapján módosítja alapszabályait, mintegy szentesítve a fejlődött szokást. Fentemlített cikk fejtegetése ezzel az elvvel szöges ellentétben van, mert az 1910. év folyamán alapszabályszerűleg szervezett szakosztályi rendszert, melyet idők folyamán, mint nem megfelelő módosítottak, ime most ismét vissza akarják állítani anélkül, hogy azt gyakorlatilag kipróbálták volna. Az alapszabálymódosítás másik sarkalatos pontja, — hogy ezentúl két elnöke lenne a szövetségnek — úgy hiszem szintén nem elegendő ok arra, hogy az alapszabálymódosítással járó költségeket indokolná. Az 1930. évben életbelépett alapszabály lényeges változása a 3-ik alelnöki állás szervezése volt. Két évvel ezelőtt ugyanúgy fennállott a cikkirő azon megállapítása, hogy a 30—40 év előtt alkotott szervezet nem felelhet meg az Országos Tűzoltó Szövetség szervezetének a tűzrendészet és a tűzoltóügy mai fejlettsége mellett, hanem azt feltétlenül hozzá kell igazítani az élet mai kívánalmaihoz“. S még sem „igazították“ hozzá, mint ahogy az ismertetésből most sem tűnik ki ilyen lényeges változás. Ilyenformán az alapszabálymódosítás úgy tűnnék fel a vidékiek előtt, mintha az csupán személyre szabott díszállások szervezését célozná, a testületek befizetett tagdíjából és költségére. Várjunk az alapszabálymódosítással, hagyjuk jobb időkre, amikorra kiforrott a helyzet és pontosan körvonalazhatjuk a legcélravezetőbb szabályokat.

Addig is fokozottabb munkát és összetartást követel vezetőitől a szövetség 4000 tagtestülete és arra kéri a jobb sorsra jutott városi vezető tűzoltókat, hogy szálljanak le 30 méteres tolólétrájukról, — érezzék át vergődő vidéki bajtársaiknak panaszait — és igyekezzenek magukhoz felemelni azokat.

Vegyük igénybe a propaganda minden eszközt; világosítsuk fel a tűzrendészet ügye iránt érdeklődőket, a tűzoltóságok támogatóit. Keressen a szövetség szorosabb kapcsolatot a vidékkel, minden tűzoltó fogjon össze s ki-ki saját hatáskörében, falujában, városában, testületében, törvényhatósági közgyűlésen, sőt az országházban hívja fel a figyelmet a társadalmi erőkn nyugvó tűzoltóságok válságára. Használjuk fegyverül az érvelésnél a vonatkozó statisztikai adatokat és az így nyert megdönthetetlen bizonyítékkal felszerelve mutassuk ki, hogy az évi 16,000,000 pengőt kitevő tűzkárok elleni védelemre milyen elenyésző összeget fordítanak és hogy a tűzoltóságokra fordított néhány 100,000 pengővel

szeti törvény végre valósággá váljon, mert csakis ezáltal tudjuk a tűzrendészet égető kérdéseit begyógyítani és nyugvó pontra hozni.

A vidék még bízik abban, hogy ha mindnyájan összefogunk és szívvel-lélekkel dolgozunk, akkor nem maradhat el az eredmény sem és akkor — még alapszabályt is módosíthatunk.

Dr. Lukács Zoltán
várm. tűzr. felügyelő.

A római birodalom tűzoltósága.

Írta: vitéz Dr. Roncsik Jenő.

(Befejező közlemény.)

Önkéntes tűzoltóság.

Amig a vigilek nemcsak tűzoltók, hanem rendőrök is voltak, és amig a hivatásos rendőr-tűzoltóság intézménye nem terjedt el általánosan a római birodalomban, addig azt a szervezetet, amely később, a császárság korában tisztán csak a tűzoltói szolgálat ellátására volt fenntartva és önkéntes alakulat volt, — tehát az önkéntes tűzoltóságot a római birodalom minden nagyobb városában megtaláljuk.

A collegiumok, a céhek voltak azok az egyesülések, szervezetek, amelyek a birodalom tartományainak városaiban a tűzoltói szolgálatot ellátták, de nem minden céh vállalkozott ennek a nemes és emberbaráti szolgálatnak az ellátására, hanem csak három. Ez a három céh pedig 1. a collegium fabrorum, 2. collegium centonarium, 3. collegium dendrophorum. E három céh tisztára magánegyesülés volt eleinte, később azonban hatósági tűzoltói teendőket végeztek, majd kötelezve is lettek a községi tűzoltói szolgálatnak az ellátására.

A collegium fabrorum az ácsok, épületasztalosok céhe volt, a collégium centonariumot a posztóval dolgozó iparosok céhének gondolják. A cento tulajdonképpen különböző posztódarabokból összevarrt takaró volt. Caesar katonái Dyrrachium mellett a tunicáikat és köpenyegeiket centókból készítették; az ostromfedelekre is borították a nyilak és a tűz elleni védekezésre centókat. Vitruvius szerint a centók vizes zsákok és vizes párnák voltak, ezekkel, valamint a friss, egészen nyers és kétszeresen összevarrt állati bőrökkel, amelyeket ecetbe mártott polyvával töltöttek meg, — a tűz tovaterjedésének a veszedelmét igyekeztek elhárítani. A cento egyik legfontosabb tűzoltószer volt a rómaiaknál s ezért olyan felfogás is van, amely azt vallja, hogy ezt a céhet kifejezetten a tűzoltói szolgálat ellátására szervezték meg s nevét ettől a fontos tűzoltó-szertől, a centótól kapta, ezt igazolja a Solvában, Leibnitz mellett Steierországban talált köemlék, amelyből megtudjuk, hogy itt a collegium centonariumnak 100 tagja volt, azt pedig nem lehet feltételezni, hogy ebben a kis városkában 100 posztókészítő élt volna. Arra az álláspontra kell tehát helyezkednünk, hogy azok, akik magukat a tűz oltására kötelezték, céhbe, collegiumba tömörültek; megalakították a mai értelemben vett önkéntes tűzoltóságot.

A harmadik céh a collegium dendrophorum; tagjainak a foglalkozása pontosan nem állapítható meg, valószínűleg fakereskedéssel, fafuvarozással foglalkozó emberek tömörültek egyesületbe. Ezt a három céhet, amelyek a városokban, ahol mindhárom fennállott, együttesen látták el az önkéntes tűzoltói szolgálatot, más helyeken pedig a céhek egyike, vagy másika és amely céhek

Plinius a Trajanus császárhoz intézett levelében a nicomediai tűzvészszel kapcsolatban felveti az eszmét, hogy nem kellene-e a városban a collegium fabrorumot, egy 150 főből álló tűzoltócsapatot megszervezni? „Nekem gondom lesz rá, hogy csak ácsok vétessenek fel (fabri) — írja — s a nekik megadott jogon kívül más célra ne használtassanak. Ilyen kevés embert nem lesz nehéz ellenőrizni.“

Trajanus császár válaszában többek között a következőket írja: „Neked biztosan a többi város példájára jutott eszedbe, hogy Nicomediában tűzoltótestet kellene felállítani. Jól emlékezünk még arra, hogy a collegiumok titkos szövetségekké alakultak át. Megfelelőbb lesz tehát, a tűz oltásához a szükséges szereket beszerezni, a háztulajdonosokat pedig figyelmeztetni, hogy tűz esetén maguk is segítsenek és az összesereglett népet is használják fel erre a célra.“ A császár tehát a folyton nyugtalankodó keleten félt a tűzoltótestet felállításától, mert más collegiumok itt titkos társulatokká lettek és feltételezte, hogy a tűzoltók is hasonló módon társulnának.

Hogy a császár milyen tűzoltószerkeket beszerzésére gondolt, arra vonatkozólag a Corpus iuris civilisben találunk támpontot, amely felsorolja (Digesta XXXIII—7—12—18) azokat a háznál található, megszokott tűzoltószerkeket, amelyeket hagyományozni is lehet és amelyek a házi felszerelési tárgyakhoz tartoznak, ezek pedig: a tűz oltására készült ecet, a cento, a sypho, rudak, létrák, gyékények, szivacsok, vedrek. Ha ismerjük a római kornak a házaknál található tűzoltószerkezeit, azok felhasználására, tehát a tűz mikénti megtámadására és eloltására is tudunk következtetést vonni.

A tűz oltásában résztvevő céhek, a collegia fabrorum, centonarium és dendrophorum kisebb osztagokra voltak taglalva, decuriákra és centuriákra, amelyeknek az élén a decurio és a centurio állott, helyettesük az optio volt. Ez azt mutatja, hogy az önkéntes tűzoltóságoknak bizonyos katonai szervezetük volt, kellett is lenni, mert hiszen a tűzoltói szolgálat ellátása fegyelmet, fegyelmelzetséget követelt meg és a tűzoltók tervszerű beosztását, a szolgálat kifogástalan ellátásának az érdekében.

Az önkéntes tűzoltótestetnek, a fentebb említett három céhnek meg volt az önkormányzati joga, a tisztviselőit minden céh maga választotta. A testület élén a magister állott, akit sokszor öt évre választottak, amikor a neve quinquennatus volt, ő képviselte a testületet kifelé s a mai helyzetet tekintve — ő volt az önkéntes tűzoltótestet elnöke. Az üléseket, amelyeken a felmerült igazgatási és a vallás körébe vágó ügyeket intézték el, — a magister vezette.

A magister mellett volt a praefectus collegii, aki a tűzoltói szolgálat vezetője és irányítója volt, — a mai önkéntes tűzoltóparancsnok, akit vagy a város tekintélyes és gazdag polgárai közül választottak, vagy a magasabbrangú köztisztviselők közül, hogy a testület súlyát és befolyását ezzel is erősítsék. Ugyancsak ezt a célt szolgálta az is, hogy a testületek a város előkelő polgárai közül patronust, védnököt választottak s hogy a patronatust mennyire megbecsülték a megválasztottak, hogy milyen nagy tekintélyük volt abban a korban az önkéntes tűzoltótestetnek, mutatják azok a sírkövek, ahol az egyéb címek mellett az is be van vésvé, hogy az elhalt az önkéntes tűzoltótestetnek is patrónusa volt. Sok esetben

megtörtént, hogy a patronus egyúttal a testületnek parancsnoka is volt.

A testületek vagyona a curator kezelte, aki mellett a quaestor, a testület pénztárosa állott. A scriba, a testület jegyzője az írásbeli munkákat végezte. A curator instrumenti tisztség a mai szertárnoknak felel meg, akinek a kötelessége a testület tűzoltószereinek a gondozása és jókarbantartása volt. A házaknál található tűzoltószereket már felsoroltam, ugyanezekkel a tűzoltószerekkel voltak az önkéntes tűzoltóságok is ellátva.

Aquileiában találtak egy domborműves faragott követ, amely egy római korbéli önkéntes tűzoltót ábrázol, a bal kezében fejsze van, a jobb-jában pedig a legfőbb tűzoltószér, a cento. Ez a kő jelenleg Velencében van.

A testületben voltak a fejszések mellett létrások is, amiről szintén a feliratos és reánk maradt római korbéli kövek tanuskodnak.

A testület ünnepélyes alkalmakkor, mint például a császár tiszteletére rendezett felvonulásoknál, saját testületi zászlója alatt vett részt, a zászlótartó egyik fontos tisztviselő volt.

Hogy az önkéntes tűzoltótestületek a városok közigazgatásával mennyire össze voltak nőve nemcsak az igazolja, hogy a városok főtisztviselői, mint patronusok, magisterek, vagy mint parancsnokok vettek részt a testület ügyeinek az intézésében, hanem az is, hogy a testületet a város anyagi segítségben is részesítette, sőt Solvában Septimius Severus és Caracalla rendelete értelmében (Kr. u. 205.) a collegium centonariorum tagjai, az önkéntes tűzoltók mentesítve voltak a közterhek viselése alól, kivéve a vagyonosokat. A vagyonosokat valószínűleg azért nem mentesítették, hogy az önkéntes tűzoltók közé való beállítás által ne tudjanak kibujni a közterhek viselése alól.

A testületnek sok helyen meg volt a maga székháza is, ahol a gyűléseket, összejöveteleket tartották. Ez a székház sok helyen fényesen be volt rendezve, mozaikokkal, festményekkel, szobrokkal díszítve s itt voltak kitéve közszemlére a testület szabályzatai is. Ahol a testület szegényebb volt, a székház építésére nem volt elég anyagi ereje, vagy nem volt olyan patronusa, aki székházat építtetett volna, ott a gyűléseket valamelyik templomban tartották.

A tűzoltótestületek tagjainak a száma meglehetősen nagy volt, Plinius szerint egy testületnek legalább 150 főből kellett állani. Egyéb adatok még sokkal nagyobb taglétszámú testületekről is tesznek említést.

A Magyarországi területén, Pannoniában és Dáciában volt tűzoltóságok.

Az ásatások során napfényre került római korbéli feliratos kövek élénk tanúbizonyságot tesznek arról, hogy hazánk, Nagymagyarország területén a római korban fejlett önkéntes tűzoltóságok állottak fent, mozgalmal tűzoltói élet volt és hogy a tűzoltóságok megbecsülésére igen nagy gondot fordítottak. A római korbéli városi hatóságok törődtek a városok, községek lakóainak a tűzbiztonságával és önkéntes tűzoltóságaival. A tűzoltói élet legjobban ki volt fejlődve Apulumban (Gyulafehérvár), Sarmisegethusában (Várhely), Aquincumban (Óbuda) és Sisciában (Észék).

Megtudjuk ezekből a néma, de mégis sokat mondó kövekből, hogy

Apulumban

Kr. u. 200 körül Marcus Aurelius Chrestus a tes-

szérc scolát, székházat építtet, hogy legyen a testületnek hivatalos helye a gyűlések megtartására.

A collegium fabrorum patronusai közül a következőknek a nevei maradtak fent:

Publius Aelius Rufinus városi tanácsos (decurio),

Lucius Septimus Nigrinus, aki Aesculapiusnak és Hygiaeának állított emléket,

Caius Julius Valentinus, a város quatuorvirje (legfőbb tisztviselő) Jupiternek állít emléket,

Publius Aelius Valerianus, akinek az emléket a testület örökítette meg,

Certus, a város augurja,

Lucius Flavius Valentinianus, aki 80 évet élt,

Publius Aelius Strenuus, aki igen előkelő polgár volt, úgy Apulumban, mint Drobetaiban és Sarmisegethusában különböző köztisztviségeket viselt.

A collegium centonariorum patronusainak a nevei közül a Publius Aelius Genialis neve maradt fent, aki a város tanácsosa és egyúttal pontifex is volt.

Megtudjuk e kövekből, hogy a III.-ik században Marcus Aurelius Timon volt a collegium fabrorum egyik magistere. A collegium decurióinak neve közül a Gaius Pedius Valerianusé és a Titus Flavius Flavianus Augustalisé maradt fent. De nemcsak a testület vezetőinek a nevét említsük fel, hanem a köztűzoltókéit is, ilyenek voltak: Julius Hereulanus, aki 80 éves korában halt meg; Marcus Bassus Aquila, Gaius Gaianus, Quintus Januarius Zosimus, Tiberius Julius Bubalus.

Az egyik emléktábláról megtudjuk azt is, hogy Apulumban a collegium fabrorum 11 decurióra oszlott fel.

Sarmisegethusában

Tiberius Claudius Januarius a collegium fabrorum patronusa, a testület székházának az oszlopos előterét és az étkező helyiségét kifestette. Megtudjuk azt, hogy a testületnek volt egy Aurelius nevű (a név többi része elmosódott) parancsnoka, aki egyúttal patrónus is volt. Kr. u. 138-ban Marcus Cominus volt a parancsnok.

205-ben Caius Sentius Anicetus városi tanácsos, a testület patrónusa Jupiternek állít emléktáblát.

A testület egyik zászlótartójának a neve Aurelius Marinus volt, a decuriók nevei közül a Titus Varenus Gallicanusé és az Aurelius Valens Flaviusé maradt fent, míg Marcus Aurelius Fortunatus, Marcus Paulus és Lucius Julianus köztűzoltók voltak.

Aquincumban

is fennmaradt egy parancsnoknak a neve: Claudius Pompeius Faustusé, aki városi tanácsos és egyúttal a testület patrónusa is volt.

Itt a veteránok, a kiszolgált katonák is tagjai voltak az önkéntes tűzoltótestületnek.

Kr. u. 201-ben Caius Julius Severus lett magisterré megválasztva, 210-ben Publius Aelius Crescens, akik e nagy megtiszteltetés megörökítésére emléktáblát állítanak fel.

Titus Torius Gemellianus a testület oktatója volt (doctor), a mai kiképző tiszt. Az afrikai származású Julius Athenodorus síremlékének a felállításához a collegium centonariorum hozzájárult, bizonyára életében a tűzoltói szolgálatban nagy érdemeket szerzett, úgy ő, mint Caius Valerius Secundus Aemon önkéntes köztűzoltók voltak.

Sisciában parancsnokok voltak: Caius Ingenius Rufinianus, egyúttal városi tanácsos és quaestor, Titus Flavius Severus, Gaius Julius

lomvizen, talált szerint Laurentianus tűzoltó 36 évet, míg a Tibiseumban talált sírkő szerint Fabricius Jucundus önkéntes köztűzoltó 50 évnél idősebb korában halt meg.

A római birodalom sem volt örökéletű; jött a népvándorlás a birodalom összeomlott, Dacia és Pannonia földjén is megszűnt a római sas uralma, de a birodalom összeomlásával megsemmisültek az olyan szépen kiépített tűzoltóságok is és a tűzvésekkel szemben a városok és községek lakó-sai évszázadokon keresztül teljesen védelem nélkül állottak. A tűzoltóságoknak még emléke is kiveszett s csak a XII. században, amikor az iparosok céhekbe kezdtek ismét tömörülni, jönnek rá az emberek arra, hogy a szerves egységet képező céheket kell ismét felhasználni a tűz elleni védekezésre és a tűzoltói szolgálatra.

Kis motorfeeszkendők üzemzavarairól.

Irta: Antalffy István okl. gépészmérnök.

„Ugy-e igazam volt akkor, amikor a motoros feeszkendő beszerzése ellen foglaltam állást és helyette egy kézfeszkendőt vásároltattam a községgel, mert ha már a Tűzrendészeti Közlöny cikkeznek az üzemzavarokról, akkor tényleg alapos hibák lehetnek a kréta körül.“

Lehet, hogy csak néhányan, de az is lehet, hogy sokan fognak így szólani, vagy gondolkozni, ha a közlemény címét olvassák.

Pedig a dolog egészen másképpen áll! Hiszen a kézi szívó-nyomó feeszkendők üzemében is előfordulhatnak és elő is fordulnak hibák és zavarok, de minthogy ezeknek a szerkezete a kis községi tűzoltóságok előtt is — hosszú évek, sőt évtizedek iskolája és gyakorlata miatt — közzismert, a hibák felismerése és a zavarok kiküszöbölése rendszerint könnyen és gyorsan történik. Azonban a kézi feeszkendőknél is előállanak oly zavarok, melyeket csak gépekkel felszerelt tűzoltószergyarak tudnak megszüntetni.

Ezzel szemben a motoros feeszkendők első pillanatra bonyolult szerkezetűeknek látszanak. Itt van elsősorban a centrifugálszivattyút meghajtó motor, mely kézfeszkendőknél elmarad s melyet ezeknél az emberi erő helyettesít. Az összehasonlításnál a motor egy *hibaforrás-többletet* jelent a kézi feeszkendőkkel szemben.

Viszont a motorfeeszkendő jól szerkesztett, pontosan és szakszerűen elkészített *centrifugálszivattyúja egyszerűbb és üzembiztosabb*, mint a kézi feeszkendőszervezetek. Szelepek fennakadása, a központi kúpszelep tömítetlensége, a háromágú váltócsap beszorulása, dugattyúk tömítetlensége stb. centrifugálszivattyúknál nem fordulhatnak elő. Az összehasonlításnál ez a körülmény a motorfeeszkendők javára *hibaforrás-csökkenést* jelent.

Ha most még meggondoljuk azt, hogy a motorépítő technika annyira specializálódott ily motorok gyártásában, különösen azok gyors üzembehelyezését, egyszerű kezelését és üzembiztoságát tartva szem előtt — nyugodtan szabályul mondhatjuk ki ma már azt, hogy *egy jól szerkesztett és szakszerűen kezelt motoros feeszkendő hibaforrásai és üzemzavarai alig, vagy egyáltalában nem múlják felül a kézfeszkendőkét.*

Viszont más tekintetben: nagy vízszállítás, hasonlíthatatlanul nagyobb nyomás, a tűzoltáshoz, illetve üzembentartáshoz szükséges legénység kis száma, kis súlyuk következtében szállításuk könny-

kezi feeszkendőkkel szemben, hogy azok existenciáját már nálunk is teljesen illuzorikussá tették.

Természetes, hogy a motoros feeszkendők üzemének zavartalanságához a konstrukció jóságán, a szerkezetek egyszerűségén és üzembiztoságán kívül *a kezelőlegénység szakértelme és képzettsége is szükséges.* De ez ma már nálunk sem nehezen megoldható feladat! Az autók, traktorok és motorkerékpárok rohamos elterjedése automatikusan egyengeti és előkészíti a kis motoros feeszkendők bevonulási útját a kis községekbe is. A különféle tanfolyamok s az idevágó szakirodalom és sajtó pedig a szakszerű kiképzés lehetőségeit segíti elő.

De ettől eltekintve még a legeldugottabb falunkban is akad egy kovács, lakatos, vagy traktorkezelő, aki a gyújtógyertyák elkormosodása, vagy a carburátor eldugulása okozta üzemzavart azonnal felismeri és megszünteti.

A tűzoltószergyarak motoros feeszkendők szállításánál a tűzoltóságokat rendszerint begyakorolják, a kezelésre kioktatják, üzemi előírásokkal, nyomtatványokkal, iskolarajzokkal stb. ellátják.

Kis motoros feeszkendők gyártásában szerzett immár öt éves tapasztalatokkal a hátam mögött, jelen soraimnak célja az, hogy: leplezetlenül a maguk valóságában rámutassak *a kismotorfeeszkendők esetleg előfordulható üzemzavaraira, ismertesse azok gyors kiküszöbölési módjait és bebizonyítsam az előbb felállított: a motorfeeszkendők majdnem száz százalékos üzembiztoságát kimondó tétel helyességét.* Közvetett célom, mint mindig, valahányszor kis motoros feeszkendőről van szó az, hogy midőn rámutatok szépséghibáira is, mind jobban és jobban belevigyem a köztudatba ezen motoros feeszkendők használhatóságát és célszerűségét és a nagyközönséggel, az egész ország tűzoltótársadalmával mind jobban és jobban és úgy szerettessem meg azokat, mint ahogy azt tényleg megérdemlik.

Motoros feeszkendők üzemzavarai vagy a motornál, vagy a szivattyúnál jelentkeznek.

A motor üzemzavarai speciálisan ily célra épített motoroknál ma már a minimumra vannak redukálva. A motor a szivattyúval közvetlen van kapcsolva, fordulatszámuk ugyanaz; a motor a centrifugálszivattyú normálteljesítményének megfelelő fordulatszámhoz igazodik: *harmonikus egészet képeznek.*

Fölösleges, de azért közölnöm kell, hogy fejtegetéseim kizárólag oly kis motorfeeszkendőkre vonatkoznak, melyek a technika fejlettségének megfelelő formában és kivitelben készülnek.

Kényszermegoldások vagy kísérletek, midőn egy meglévő motort egy ugyancsak kéznél levő szivattyúval ad hoc összeházasítanak, nem képezhetik fejtegetéseim tárgyát. Ezek rengeteg bajt és zavart mutatnak fel kényszerüzemükben és erősen rontják a jól konstruált motorfeeszkendők hitelét.

A hordozható kis motoros feeszkendők motorjai rendszeren kéthengeres, 4 vagy 2 ütemű motorok.

Ha ezeknél a motoroknál a négy legfontosabb tényező: 1. *olajozás*, 2. *hűtés*, 3. *gázosítás* és 4. *gyújtás* rendben van, akkor bátran mondhatjuk, hogy a motorok üzemzavar nélkül fognak működni.

Az olajozás kérdésének elintézése végtelen egyszerű: pontosan be kell tartani a motort szállító gyár előírásait, azoknak megfelelő minőségű olajat kell használni, s azt az utasításoknak megfelelően pótolni, illetve cserélni.

A hűtés kérdése sem komplikált, általában két rendszer szerint oldják meg a kis motoros feeszkendők motorjainak hűtését: 1. *az elfolyó friss víz hűtéssel*, midőn a motorhengerek hűtését a szivaty-

tyúból nyomás alatt hengerköpenyekbe áramló s onnan a szabadba elfolyó víz eszközi és 2., az ú. n. *circulációs vízhűtéssel*, melynek legjobb megoldása az, midőn a hűtővizet egy a motorra szerelt s általa meghajtott kis hűtővízszivattyú tartja körforgásban. A hűtővizet a motor hengerköpenyeiben felmelegszik, innen a szivattyúba beépített csővezetékbe kerül, hol lehül s ily lehült állapotban kerül újra a motorhenger köpenyeibe.

A hűtés üzembizavaráit a piszkos víz okozta eldugulások okozhatják; megszüntetésük gyorsan és könnyen eszközölhető. A motoros kezelőjének állandóan figyelmet kell fordítania a hűtésre, mert *rosszul szerkesztett hűtőrendszer párosulva a kezelő figyelmetlenségével* nagy bajokat: a hengerek meg nem engedett felmelegedését s ennek következtében a dugattyúk besülését s a motor leállását eredményezhetik.

Fontos, hogy motoros feckendők felülbírálásánál nagy figyelmet fordítsunk a hűtés megoldására.

Jól szerkesztett hűtőrendszerrel semmi baj és üzembizavar nem fordulhat elő; jó konstrukciónál a hűtés intenzitása is szabályozható.

A laikusok körében gyakran felmerül az az aggodalom, hogy mit csináljanak akkor, ha a motor nem indul meg. Először erre vonatkozólag közlök egy pár gyakorlati útmutatást s csak ezután térek rá a gázosítás és gyújtás zavaraira.

Ha a motor nem ugrik be:

1. a carburátort úszójának lenyomásával túlfolytatni, ha ez nem következik be, megvizsgálandó, van-e benzin a tartályban s a leeresztő csap nyitva van-e? A szűrőt kitisztítani, a benzinevetéket kifűjni.

2. a motort átforgatni s a szívási zöreit figyelni s ennek helyességét a záró-lap (Drossel-Klappe) beállításával beszabályozni.

3., gyújtógyertyákat kicsavarni, a motorra helyezni és a motort átforgatni: ha szabályos szikrák nem jelentkeznek, a gyújtást kell ellenőrizni.

Ha a motor indul ugyan, de kihagy, vagy nem gyorsul fel a kellő fordulatszámra:

1. a mágneskábeleket üzem alatt levenni s a kábelpapucsokat a gyertyahegyektől 1—2^m/₁₀₀ távolságon tartani: ha nem kapunk szabályos szikrákat, a gyújtást kell ellenőrizni.

2. terhelt motornál a carburátort túlfolytatni; ha ez nem következik be, a carburátort megvizsgálni.

3., a szelepiátéket utánaállítani, a szelepeket becsiszolni, dugattyúgyűrűket kicserélni.

Ha a motor kopog:

kevesebb előrevitást adni, hengereket és dugattyúkat a lerakódott égéstermékektől megszabadítani, dugattyúcsapszegeket, hajtórúd és forgattyúcsapágakat megvizsgálni. Lendítőkerek felerősítése és a kupplung is megvizsgálandó.

A mágnés, illetve gyújtás üzembizavaráit rendszerint rövidzárlat, a gyújtógyertyák elkormosodása, s a kábelek vagy kábelpapucsok hibái okozzák.

Az elkormosodott gyújtógyertyákat benzinben gondosan ki kell mosni.

A szikrák átütési helyein fellépő rövidzárlatot a visszamaradt és lerakódott égéstermékek okozzák, melyek az áramot vezetik s így rövidzárlatot idéznek elő. A lerakódások gondos eltávolítása után az üzembizavar megszűnik.

A kábelek okozta bajok a csatlakozások lazaságában, a kábelszigetelések hiányosságában keresendők; megszüntetésük az összekötések helyreállí-

A Bosch-mágnesgyújtás, mely fly motoroknál általában használatos, ma már oly tökéletesnek mondható, hogy lényeges üzembizavarról, melynek elhárítása különös szakértelmet igényel, — beszélni nem lehet. A fent felsorolt apró, lényegtelen hibák laikusok által is könnyen konstruálhatók és kijavíthatók.

Mélyebben fekvő és laikusok által meg nem fejthető bajokon, — melyek a legkritikább esetben fordulnak elő — a közismerten gyors és megbízható Bosch-Service segít.

A gázosító üzembizavaráit a következők okozhatják:

1. a benzineveték eldugulása.

2. piszkos az úszótű-ülésen.

Mindkét bajon tisztítással segíthetünk.

3. az úszó tömítetlensége: vagy új úszó behelyezésével, vagy a lyukas úszó megforrasztásával segítünk a bajon.

4. a gázosító fűvókájának helytelen megválasztása; a fűvóka furatátmérőjének mindig a felhasznált benzin fajtsúlyához kell igazodnia. A megfelelő fűvóka egyszerű próbálgatással kiválasztható.

A fentiekben kívül vigyázni kell a carburátornál a tömítetlenségre is.

Végeredményben a gázosítóról ugyanazt mondhatjuk, mint a mágnésről: egy jól szerkesztett és helyesen beállított carburátornak lényeges üzembizavarái nem lehetnek.

A motorral kapcsolt centrifugálszivattyú üzembizavaráiról már nem fogok annyit mondani, mint a motoréiról, mert miként cikkem elején mondtam: *egy jól szerkesztett centrifugálszivattyú üzembizavarmentes.*

Ha a golyócsapágycsapatolajozásáról gondoskodunk, ha a tömszelencét megfelelően zsírozzuk és utánaállítjuk s ha a szivattyút — télen nagy fagyokat és fűtetlen szertárt feltételezve — teljesen víztelenítjük, a szivattyú körül bajok nem lehetnek.

Ötéves praxisomban mégis előfordult néhány eset, midőn a szivattyúban volt az üzembizavar oka.

Előfordult az, hogy a feckendő, ha „felvette a vizet”, itt-ott elvesztette, kevés vizet adott, a vízoszlop megszakadt stb. Egy vacuumméter, melynek ily alkalommal mindig kéznél kell lenni, 5 perc alatt meggyőzött arról, hogy az egyik szívótömlő tömítetlen volt. hiányzott belőle a csavarzatnál a gummitömítő gyűrű.

Más alkalommal kifogásolták, hogy a motoros feckendő, mely különben bő vizet szolgáltat, nem adta ki a normális vízmennyiség felét sem. A vizsgálat megállapította, hogy a szivattyú szívónyílásának torkában egy marékra való eseresznye mag volt beszorulva, mely a vízbeömlés keresztmetszetét annak 1/5-ára redukálta.

Az ezt követő oknyomozó „rendőri” vizsgálat pedig arra az eredményre jutott, hogy a motoros feckendővel a vasárnapi gyakorlaton egy lajt-kocsiból szivattak annak leeresztő-csapján keresztül; a kocsit pedig történetesen hónapok óta egy eseresznye fele alatt állott „nyitott búvónyílás-fedéllel”.

Harmadik alkalommal a szívókosarat nyakig beleeresztették az iszapba, védőkosár nélkül; a szívókosár lyukai eltömődtek s a motoros feckendő kevés vizet szolgáltatott.

A negyedik s a legutolsó eset az volt, midőn „X” falusi tűzoltóság, — mint gyermek a hajas babájánál — kíváncsi volt arra, hogy mi van a szivattyú belsejében s felnyitotta a szivattyút: le szerelte a szívófedeleket, szabaddá tette a tengelyt, lehúzta arról a futó- és vezetőkerekeket és közdarabokat és *rosszul, azokat felcserélve szerelte össze.*

motoros kapcsolókat *szivattyú* üzeme, csak a legeszmibb szakszerűséget feltételezve, *üzemzavarmentes*.

Egy más lapra tartozik az ily motoros fecskendők egy fontos tartozékának: a légtelenítő szerkezetnek, illetve üzemzavarainak felülbírálása. Amennyire, mondhatjuk egységes elvek érvényesülnek a centrifugálszivattyúk megszerkesztésénél, annyira különféleké elvileg a légtelenítő szerkezetek megoldásai. Ezekre a szerkezetekre, illetőleg ezek üzemzavaraira kitérni hozadalmas és felesleges is lenne különösen akkor, mikor ily motoros fecskendők légtelenítésére vonatkozólag ma egész újszerű kísérletek folynak.

Külön fejezetet lehetne szentelni azoknak az üzemzavaroknak, melyeknek okai nem a motoros fecskendő szerkezetében, vagy kezelésében, hanem kívül álló körülményekben lelik magyarázatukat.

Ezen külső körülmények okozta üzemzavarok *a nagy hideg*, a fagyponthoz alatti mélyen álló hőmérséklet okozta bajokban kulminálnak.

A 3 év előtti abnormális hideg tél a motorikus tüztöltőszerek üzemében több helyen üzemzavart okozott: a motorok nem ugrottak be, vagy ha meg is indultak, nem tudták normális fordulatszámukat elérni, a carburátor által beszívott jéghideg levegő és benzingáz keverék nem volt gyújtásra alkalmas, a motorok leállottak.

Természetes, hogy nagyobb tüztöltőségek nálunk, melyek fűtött szertárral rendelkeznek, ezek az üzemzavarok kikerülhetők voltak. A szertárban könnyen beindított és a tűz színhelyére érkezve kellően átmelegedett motorokkal foghattak a tűz oltásához.

De speciálisan kis motoros fecskendőkről lévén szó, melyek fűtött szertárral nem rendelkező közösségekben is elhelyezést nyernek, kell, hogy ezek üzeme nagy fagyokban is biztosítható legyen.

Erre vonatkozólag szolgáljon például a következő eset: a kaposvári tüztöltőség a fentemlített nagy hidegben egy kis motoros fecskendővel vonult ki a tűzhez. A motor üzembehelyezése körül az előbb felsorolt zavarok mutatkoztak. A parancsnok, ki motoros fecskendőjének szerkezetével teljesen tisztában volt, azonnal felismerte a zavar okát, *tüzet quajtott a carburátor alá*, azt *felmelegítette* s ílymódon a tűz végleges eloltásáig a motor zavartalan üzemét biztosította.

Az ú. n. *carburátor-előmelegítő*ket, melyek télen különösen jó szolgálatokat tesznek, nem oldják meg teljesen a motor beindításának problémáját, mert hisz ezek csak akkor táplálják a carburátort meleg levegővel, ha a kipuffogóvezeték már felmelegedett.

Tehát vagy az előbb említett praktikus fogáshoz kell folyamodni, vagy a motort a bár hideg szertárban a riasztás alatt beindítani, mely mindenestre könnyebben fog menni, mint a szabadban s kivonuláskor lassan túráztatni, hogy a tűzhez érkezve a motor kellően fel legyen melegedve.

A nagy hideg okozta üzemzavarokra való tekintettel egyet azonban teljes biztonságban lezögezhetünk s ez az, hogy a kis motoros fecskendőket teljesen víztelenített állapotban kell a szertárban tartani s *kivonuláskor azoknak vizet vinni magukkal nem szabad*, még akkor sem, ha hűtésük cirkulációs vízű hűtés, melyhez tudomás szerint több-kevesebb kívülről feltöltött víz kell. A cirkulációs hűtést meg lehet oldani úgy is, hogy a hűtőrendszer a már üzemben lévő motorfecskendő szivattyújából egy csap állításával töltjük fel. Ily megoldásnál tehát a motoros fecskendőnek nem kell vizet vinnie magával és a hűtőrendszer sem kell kívülről fel-

...dai orkelti kovekvezik, hogy ily motoros fecskendők, melyek akár hűtési rendszerük, akár légtelenítő szerkezetük nélkül fogva kénytelenek egy bizonyos vízmennyiséggel kivonulni, vagy amelyeket kívülről üzembehelyezésük előtt fel kell tölteni, a nagy hidegben a követelményeknek nem felelnek meg.

A fentiek előadásával azt hiszem, sikerült bebizonyítanom, hogy mennyire alaptalan azoknak az ellenvetése, akik a tüztöltőtechnika mai fejlettségének megfelelően szerkesztett kis motoros fecskendők bevezetése ellen azok esetleges üzemzavarai miatt tiltakoznak. Ezek az esetleges és csak a legkritikább esetben fellépő üzemzavarok könnyen felismerhetők és megszüntethetők, még akkor is, ha a tüztöltőségek csak a minimális gyakorlattal és szakértelemmel rendelkeznek.

Ezen kis motoros fecskendők életrevalóságát és praktikusságát mi sem bizonyítja jobban, mint a szomszédos nyugati külföldön való rendkívül gyors és nagymérvű elterjedtségük.

Legutóbb Ausztriában járván egy tüztöltőszergyárban azt mondták nekem, hogy Ausztriában az elhelyezett kis motoros fecskendők egymástól való legnagyobb távolsága 8 kilométer. Szédületes adat! még akkor is, ha egy önkéntelen sovíniszta nagyzolással számolunk.

Hol vagyunk mi ettől? Igaz, hogy Ausztria iparilag sokkal fejlettebb és sűrűbben lakott ország, mint mi vagyunk. Azonban őt ép úgy gúzsba kötötte a békeszerződés, mint ahogy bennünket agyonnyomó rított és mégis a tüztöltőségi technika legtöbb irányú fejlődésében ők mérőföldes lépésekkel haladnak előttünk. Miért? Talán azért, mert ők több fogékony-sággal és megértéssel viseltek a tüztöltőségek nemzeti vagyonmentő tevékenységének fontosságával szemben, mint mi.

Nagyon helyes és megokolt, hogy nálunk a mai szűk viszonyok között csak *hasznos beruházásokra* van hely az állami, városi és községi háztartások költségvetésében. Azonban amennyire fontos az, hogy például a földgáz, hévvíz, bauxit stb. hasznát hajtó felhasználásához pénz teremtsék, ép úgy szükséges az is, hogy a mondjuk *negatív értelemben hasznát hajtó: a meglévő és kiépített nemzeti vagyon megmentését szolgáló tüztöltőintézmények költségvetésére is fedezet találtassék*. Mert csak nem nevezhetünk például jelen esetünkben egy kis motorfecskendő beszerzését haszontalan investíciónak, ha az a meglévő javak és értékek megmaradását fokozott mértékben biztosítja.

Mindannyiunknak át kell éreznünk és a köztudatba átvinnünk ennek a nálunk még meg nem értett, vagy félreértett, halogatott, sutba dobott probléma megoldásának fontosságát.

Visszatérve a kis motoros fecskendőkre, cikket így végzem: nem kívánom, hogy bármely helyen: városban, községben, ipartelegen stb., hol kis motoros fecskendő áll, tűz üssön ki, de ha kiütött és oltatott, azt szeretném, ha a tüztöltőségi felügyelő, tüztöltőparancsnok, polgármester vagy főjegyző így szólalna meg:

„Ugy-e igazam volt akkor, midőn a kis motoros fecskendő beszerzése mellett foglaltam állást, s az elavult kézi fecskendő helyett egy modern tüztöltőszert szereztettem be, mely a tüzet hasonlíthatatlanul nagyobb erővel támadja meg s azt a kézi fecskendőknél sokkal gyorsabban és hatásosabban oltja el.“

Tűzrendészeti szakértők.

A szervezett tűzoltóságokat megelőző időkben komolyan vett tűzrendészeti szakértők létezése ismeretlen volt. A keletkező tüzek elhárítása iránti preventív intézkedések kezdetleges alapon állottak. A hatóságok egyébként a gyújtogatókat erőlyesen üldözték és többször előfordult, hogy az okozott tűzvész és az ebből származott kár felett elkeseredett lakosság a felfedezett tettest a tűzbe dobta.

A megelőző tűzrendészeti szabályok is ismeretlenek voltak; ennél fogva a leghetlenebb tűzveszélyes állapotokat is közömbösen eltűrték, amiért is elég gyakran előfordult, hogy nemcsak egyes községek, hanem népes városok is porrá égtek. Mert azok építői ebből a szempontból előrelátók nem voltak.

Az a néhány tökéletlen és primitív intézkedés, melyet a rég multakban a hatóságok a tűzelleni védelem szempontjából kiadtak, csekély értékűek voltak. Minden ingatlantulajdonos úgy építkezett és rendezkedett be, amint azt jónak látta, vagy az akkori szokások azt magukkal hozták.

Száz év előtt pl. még hazánk fővárosában is, a kőből épült és utcákat alkotó házainak legtöbbször úgy sorakozott egymás mellé, hogy a határfalak csak a padlástérig húzódtak fel; onnan a tetőgerincig deszkafal emeltetett, melyet a későbbben épült szomszédház tulajdonosa is válaszfalnak használt, szintúgy a már meglévő tűzfalat is, mely ilyen módon szintén közössé vált.

A pesti belvárosi lakóházak egyrészének az 1900-as években nagyobb számban történt lerombolása alkalmával pl. igen épületes látványt nyújtottak az ily szomszédos házak oldalai. Amidőn ugyanis az önálló tűzfalal bíró épületet hordták el, a megmaradt szomszéd ház odatámaszkodott oldala a padlásától a pincéig nyitva maradt, úgyhogy a bennlakókra való tekintettel sürgősen deszkafalal kellett ellátni. Egy-egy tűzfal nélküli ház lerombolása esetén pedig a megmaradt szomszédos épület határfala igen érdekesnek mutatkozott (amint azt a Vörösmarty-téren még két év előtt is látni lehetett), amennyiben az odatámaszkodó, de már eltűnt lakószobák festésének maradványá volt szemlélhető.

A nagyobb középületek óriási méretű padlásteret pedig, — mint a jelenlegi székesfővárosi központi városházáé volt, — amíg az mint Károly-kaszárnya a katonaság elhelyezésére szolgált vagy a 130 év előtt épült Szt Rókus-kórházé, válaszfalakkal való megszakítása nélkül veszélyeztették egy netaláni padlástűz esetén az egész tetőt.

A multak színház, cirkusz stb. tűzveszélyes építkezéseinek és berendezéseinek szörnyűségei, mint pl. az, hogy a nézőtérre elhelyezett vaskályhakkal fűtöttek, a kijáróajtók pedig befelé nyílóak voltak, jelenleg is emlékeztetnek arról, hogy ily színházak és cirkuszok előbb-utóbb sorban leégtek.

A régi lakóházak padlásterében alkalmazott egyszerű kéménytisztítóajtócskák veszedelme és a kéménybe épített mennyezetgerendák meggyullása, jelenleg is sok gondot okoz a tűzoltóságnak. A régi világban a robbanóanyagoknak gondatlan és tudatlan elraktározása is napirenden volt. Emeletes épületeket rombadöntő benzinrobbanások, (mint Budapesten, a VII., Károly-körút Diana gyógyszerár udvari raktárépülete), szintén elég gyakoriak voltak.

Mindezen hozzávetőleg felsorolt adatok azt igazolják, hogy a megelőző tűzrendészet tudománya, valamint annak kezelése egy félszázad előtt még igen gyenge lábón állott és túlnyomórésztben az ie-

A mult század nyolevanes éveit követőleg hazánkban e téren megindult haladás folyamán főként Breuer és Markusovszky alkotóképességének és buzgalmanak köszönhető, hogy a kezdetleges tűzrendészeti szakismeretek tudománya rövid idő alatt szembevetően magasabb fejlődési fokot ért el. Az ő tanításai során vert gyökeret tűzoltói körökben már évtizedek előtt az a reális útmutatás, hogy a modern és intelligens tűzoltótiszt rátermettségét és értékét nem a veszélyes testi erő, ügyesség és a bravúros bátorság szolgáltatja, hanem a tüzesetek oltása körüli eredményes intézkedési képességen kívül, a sokoldalú tűzrendészeti szakismeretek időközben gazdaggá vált tárházának elsajátítása.

Ily módon fokenként a következő tűzoltótiszt nemzedékek nevelése főként a hivatásos állománybelieknél oly reális irányba terelődött, hogy ezek egy része mihamar a tűzrendészeti szakértők értékes gárdáját szolgáltatta, akiknek legőregbbjei ezidő szerint már szintén jeles apostolai ennek az igének.

Országos viszonylatban e téren ugyan még sok kívánni való marad. Így főként a tűzoltótisztek általános műveltségének és előiskolázottságának kérdése fontos szerepet játszik. Alapos szakértők e nélkül el sem képzelhetők.

Egyébként a tűzrendészeti szakértők véleményének meghallgatására különböző fokú hatóságok által végzett eljárások, telepengedélyezések, színház, mozi s egyéb mulatóhelyek, garázsok, gyárvizsgálatok, tűzvizsgálatok stb. alkalmával kerül a sor, amidőn a kiszálló bizottság a közigazgatási, jogi, rendőri, műszaki, egészségügyi és tűzrendészeti szempontokat teszi vizsgálat tárgyává. Ezenkívül külön hatósági, esetleg bírósági megkeresésekre, szóban vagy írásban adott véleményeik is igénybe vétetnek. Ép így fellebbezéseknél vagy újfajta tűzrendészeti berendezésekre szakszerű vizsgálatokat tartani és szakvéleményeket adni, sokszor feladatuk tárgyát képezi.

Az oly városokban, ahol hivatásos tűzoltóság működik, az ily eljárások alkalmával a közigazgatási hatóság természetesen a saját tűzoltótisztjeit hívja meg tűzrendészeti szakértőnek.

Az olyan törvényhatósági joggal felruházott városok területén, ahol önkéntes tűzoltóság, fizetett tűzoltókkal kiegészítve látja el a tűzelleni védelmet, azok tisztikara szolgáltatja a tűzrendészeti szakértőket.

A vármegyékben a hivatásos és nem hivatásos vármegyei tűzr. felügyelők, mint szakközögek az első- és másodfokú, a járási tűzrendészeti felügyelők pedig esetleg elsőfokú hivatalos tűzrendészeti szakértői véleményezők.

Ahol hivatásos tűzoltóság tisztjei ténykednek mint tűzrendészeti szakértők, oly városokban mindenesetre leginkább reális azoknak tűzrendészeti szakértőkként való igénybevétele, minthogy elméleti szaktudásuk mellett, mint gyakorlati tűzoltók, tűzoltási műveletek folyamán szerzett gazdag tapasztalatok által szélesítik ki látókörüket és azokat a sablonos megelőző tűzrendészeti szabályokat, melyeket a szakkönyvekből a laikus is elsajátíthat, esetről-esetre a körülményeknek megfelelően alkalmazzák.

A tüzeseteknél szereshető tapasztalatok bősége esőkken már az önkéntes tűzoltóságok tisztjeinél, akiknek polgári foglalkozásuk lekötöttségénél fogva kevesebb alkalmuk van tüzesetek oltásában aktíve részt venni.

A vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők-nél pedig a gyakorlati tapasztalatok szerzése természetesen attól függ, hogy ezen tisztséget betöltők emellett ténylegesen működő hivatásos tűzoltóságok

esetleg tüzet sem láttak közelről.

Hogy mennyire fontos az elméleti szaktudás mellett a sok-sok tüzesetnél szereshető gyakorlati tapasztalat, ennek igazolásául szolgáljon az a körülmény, hogy a számos és változatos tüzeset átélése alkalmat szolgáltat arra, hogy bármely épület, padlás, pince, raktár, műhely, gyártelep, színház, garázs stb. tűzrendészeti megsemmisülése folyamán a tapasztalt tűzoltó, lelkeszemeivel bármely helyzetben el tudja képzelni azt az állapotot, amely adott esetben a tűz kitörése után elő áll. Maga előtt látja a keletkezett füstöt, a tűz tovaterjedésének irányát, az ott tartózkodók menekülésének lehetőségét, vagy annak ellenkezőjét, a házbeli oltási kísérletezésének eshetőségeit, a tűzoltóság megérkezése utáni beavatkozás kilátásait, a szomszédság veszélyben forgását stb.

Más szóval mindezen körülményekre más szemmel figyel az, akinek alkalmá volt hasonló tüzesetek oltásában részt venni és ott a vész színhelyén megfigyeléseket tenni.

Azok az elméleti tudású szakértők pedig, akik füsttel telt zárt helyiségekben sohasem fordultak meg, a tűzvész kisugárzó hősege nem perzselte arcukat, tűzveszedelem alkalmával előfordult életmentési munkában részt nem vettek, az ott tartózkodók viselkedését meg nem figyelték, — azok egy-egy tűzrendészeti szemle alkalmával szintén körül fognak nézni, tűztávlati méréseket is fognak végezni, az épületek kijáratí viszonyait stb. szintén megtekintik, látni azért mégis hiányosan fognak, mivel azt a valószínű jelenséget elképzelni nem képesek, ami a valóságban előáll, ha ott a vész percei elkövetkezének.

Nem elég eszerint a tűzrendészeti felügyelők tekintélyét a törzstiszti rangjelzés viselése által elvárni és azt követelni, ha az ez irányban való kiképezésük hiányos. Egyes vármegyékben emellett a tűzrendészeti felügyelőknek az a hatásköre is fennáll, hogy a járásuk területén előforduló tűzvész esetén megjelenve, a vármegyei szabályrendelet értelmében a fővezénylés joga is őket illeti meg. Ez a körülmény igen fonák helyzetet teremthet oly esetben, ha az illető előbb tűzoltó sohasem volt. Az ilyen módon előálló irányítás mindenestre sántítani fog.

A nemtűzoltó tűzrendészeti szakértőknek számítanak hivatalból a kereskedelmi és ipartelepek vizsgálata alkalmával az iparfelügyelők is, akik mérnöki oklevelük birtokában a tűzoltói, illetve tűzrendészeti szaktudáshoz szükséges műszaki ismeretek egy részének „ab ovo“ birtokában vannak már.

Oly városokban, ahol kiváló képességű hivatásos tűzoltótisztikar áll rendelkezésre, gyár- és egyéb telepengedélyezéseknél és vizsgálatoknál, az iparfelügyelők nem avatkoznak a szoros tűzrendészeti ügyekbe. Ahol azonban a tűzrendészeti szakértők kevésbé képzetek, ott hatáskörüknél fogva, tűzrendészeti kérdésekben is véleményt adnak.

A tűzrendészeti szakértői kérdés fejtegetésének során a törvényszékek előtt folytatott perek esetében igénybeveendő tűzoltószakértőkről is meg kell emlékezni, mely körülmény ezidőszert amnyival inkább aktuális, mivel az országos tűzoltószövetség 1931. évi december hó 5-én tartott elnökségi ülésén (lásd a Tűzrendészeti Közlöny 1931. évi 12-ik számának 180. oldalán, a jegyzőkönyvi kivonatnak erre vonatkozó szakaszát) felszólalás történt aziránt, hogy „egyes királyi törvényszékek bírói tűzrendészeti szakértőként peres ügyekben oly egyéneket hallgatnak meg, akik nem tűzoltók és tűzrendészeti kérdésekben járatlanok.“

perekben pedig lehetőleg a törvényszéki szakértőket (orvosokat, építészeket, írásszakértőket stb.) tartoznak igénybe venni.

Polgári perekben a pert vezető bíró az állandó hités szakértőn kívül, bármilyen más szakértőt is, esetről-esetre megelőző eskü kivétele után, bírósági szakértő gyanánt igénybe vehet.

Állandó hités bírósági tűzoltószakértőket eddig a törvényszéki elnökök nem neveztek ki, még pedig minden valószínűség szerint azért, mivel alkalmazásukra igen ritkán van szükség.

A budapesti kir. törvényszék, úgy büntető, mint polgári perekben, amennyiben tűzoltószakértőre szükség van, a székesfővárosi tűzoltó főparancsnokságot keresi meg, mely ily alkalmakkor egyik tapasztaltabb tisztjét a bírói tárgyalásra kirendeli.

A szentesi városháza tetőtűzének esetéből kifolyólag egy helybeli tűzoltó őrmester ellen, gyújtogatás gyanúja miatt folytatott bűnpere alkalmából, a szegedi kir. törvényszék tűzoltószakértőnek a Szeged városának hivatásos tűzoltó főparancsnokát hívta meg.

Egyébként a multban Budapesten, a Zucker Henrik-féle üvegraktárnak (VI., Nagymező-utca) tulajdonosa ellen gyújtogatás és biztosítási csalás gyanúja miatt folytatott bűnpereből kifolyólag fordult elő egy emlékezetes eset, amidőn a budapesti hivatásos tűzoltótisztikarnak ezen gyors egymásutánban kitört tűzvész oltásában közreműködött tagjait, a budapesti kir. törvényszék csak tanúként hallgatta ki; bírósági szakértőnek azonban az óbudai hajógyári tűzoltóság azon időbeli parancsnokát hívta meg.

Az akkori tűzoltói körök annakidején az egyébként köztisztviselőben álló gyári kereskedelmi tisztviselőnek és fővárosi bizottsági tagnak ezen bűnügyben bírósági szakértőnek való meghívását különösen találták, amennyiben erre alkalmasnak és képesnek nem ismerték el. A bíróság adott esetben mindenestre jóhiszeműen járt el, minthogy a meghívott tűzoltószakértőnek évtizedek óta Budapesten, mint egy régi nagy gyár tűzoltósága parancsnokának, ily hosszú idő alatt kellő tűzoltói tapasztalatok szerzésére bőven alkalmá volt.

Mindezen esetek azt igazolják, hogy a kir. bíróságok leginkább és elsősorban a körzetükhöz tartozó hivatásos tűzoltótiszteket hívják meg tűzrendészeti szakértőnek.

Különben is nehéz azt elképzelni, hogy bírósági tűzrendészeti szakértőnek laikusok, vagyis hozzá nem értők hívassanak meg, mivel ez felelősséggel jár. Az ily perek ugyanis fellebbezés folytán magasabb bíróságokhoz teriesztetnek fel, ahol viszont mindenestre kifogásolnák az alsó bíróságok ily értelmű eljárását. Egyébként ily esetek előfordulása során a perbeli védő, illetve alperesi ügyvédek is résen vannak és a nem rátermett tűzoltószakértők tökéletlen véleményével szemben kifogásokkal élnek.

Az eddig ismertetett adatokból megérthető, miszerint kívánatos és szükséges, hogy a tűzoltószakértői tisztségre vállalkozók ne csak elméleti, hanem mennél több gyakorlati szaktudást igyekezzenek elsajátítani, mivel a hiányos képzettségükből származó netaláni kudarcuk esetén, csak a tűzoltóintézmény tekintélyének lekicsinylését segítik elő.

Dr. Balogh Dezső.

Hozzászólás a stuttgarti régi kastély égéséhez.

A „Brandschutz“ (Wien) 1932. évi 1. számának közleménye.

A kastélyégések sorozata újabb félelmes esettel bővült ki.

A 300.000 lakost számláló sváb fővárosban, Stuttgartban 1931 december 22-én, d. e. 10 óra 35 perckor az öreg kastélyban mennyezettűzet jelentek. Kezdetben úgy látszott, hogy a tűz, — melynek fészke a keleti szárny 2. és 3. emeletének mennyezetében lappang — könnyen leküzdhető, mivel annak kibontása után nagyobb körzetben sehol égési nyomokat nem észleltek. A tűz, melyet kétségtelenül egy hibás kéményszerkezetnek kell tulajdonítanunk — valószínűleg már régebben belefészkelte magát a gerendázatba, mivel e helyen már napokkal előbb égésszag volt érezhető. A helyszínen levő gyenge rekeszfalak — melyeknek farészeit a már régóta lappangó tűz meggyöngítette — többé nem tudván fenntartani a nehéz gyámgerendák nyomását — beszakadtak, miáltal a most már sebesebben terjedő tűznek szabad útja nyílt; a felkavarodott por szúrólángszerűen fellobbant, a mennyezetet kitöltő polyva föllángolt és a lángok az erkélyre nyomultak, melyeknek falépcsőzete a teljes erővel kitörő lángoknak újabb táplálékot nyújtott; mivel pedig az erkély maga úgy hatott, mint egy kürtő, a lángok most már a tetőszéket nyaldosták.

Az a körülmény, hogy az égés kezdetben azt a benyomást keltette, hogy a tüzet könnyűszerrel el lehet fojtani, érthetővé teszi, hogy nagyobb tűzoltói kirendeltségről nem gondoskodtak.

A tűz azonban váratlanul rövid idő alatt olyan fenyegető méreteket öltött, hogy a jelenlevő készülség csakhamar elégtelennek bizonyult és a távolabbi körzetből kihívott őrségek a most már katasztrofális méreteket öltő tűzvészszel szemben többé sikeresen megbírkózni nem voltak képesek. Rendkívül megnövekedett az oltási munkálatokat a hatalmas füstképződés. A gerendák-ból álló és polyvával kitöltött mintegy félméter vastag mennyezetet a tűz átrágtá, miáltal a gáz- és füstfejlődés mind aggasztóbb méreteket öltött. Füstmérgezés következtében több mint 22 ember, egyéb balesetek által 35 ember szorult mentői beavatkozásra, amihez járult az a körülmény, hogy a sérültek munkáját is a többieknek kellett végezni. Sajnos a beomlás halálos áldozatokat is követelt. A tűzvész folyamán 3 haláleset és 8 súlyos sérülés történt. A kezdetben kivezényelt legénység leváltás nélkül 21 óra hosszat dolgozott. A legnagyobb erőkifejtés idején a 7 A és 29 B (52 és 75 em) normális tömlőméretű sugarakkal dolgoztak. Mivel a környezetben kéznél levő vízvezeték elégtelennek bizonyult, távolabbról kellett vizet szerezni. Az oltás legfőbb eredménye — a másik 3 épületszárny megmentése — belülről lefolytatott támadásnak volt köszönhető. D. u. 5 órakor sikerült a tüzet elhatárolni. Kedvezőtlenül hatott az oltási munkálatok során az a körülmény, hogy a körülbelül egy méter vastag tűzfal több helyen át volt törve. A gerendázatban úgy horizontális, mint vertikális irányban nagy hézagok mutatkoztak. Ezenkívül a kastélyudvarnak csak egyetlen bejárója volt, melyhez lépcsőkön lehetett feljutni, ami a forgatható tololétra és a többi szerek bevontatását igen megnövekedette. Csak december 23-án reggel 8-kor vált nyilvánvalóvá,

mennyi erőt oda központosították. A tűzvész alapos munkát végzett, mivel a kastély keleti szárnya teljes romhalmazzá vált. Az 1902-i színház-tűz óta Stuttgart nem élt át hasonló tűzkatasztrófát. Az égés még néhány napig tartott, míg a romok közt lappangó valamennyi tűzfészket sikerült megsemmisíteni.

A régi kastély részben még az 1000. évből származott és így az épülethez fűződik a város alapítása. Az 1286. évben Habsburg Rudolf ostrom alá vette, de a tüzes nyilak és kőlevegek hatástalanok maradtak vele szemben. A kastély a 16. században nyerte el mai külsejét, egyébként a romantól a rokokóig valamennyi stílus nyomot hagyott rajta.

Nyilvánvaló dolog, hogy az ilyen ősi épületek tűz elleni védelme a folytonos megelőző tűzrendészeti ellenőrzésből áll. Ezt annál lelkiismeretesebben kellett volna gyakorolni, mivel a kitétel kissé közismerten hangzik: „Ha annyi évszázad óta semmi baj se történt — miért történjék valami ezután?“ A stuttgarti ősi kastély esete is hasonló. Néhány héttel a tűzvészt megelőzően kéménytűz volt a kastélyban; feltehető volt tehát a további veszély lehetősége. Egy kéményseprőmester megállapítása szerint azonban a kémények elég tág méretűek lettek volna, tehát nem kell semmi bajtól tartani. Nem sikerült konstatálni, hogy az égés ebből a kéményből indult ki. Az eset mindenesetre felkelti a felelősségérzést olyképen, hogy elméleti kijelentések helyett gyakorlati felülvizsgálatokra kell a fősúlyt helyezni. Központi fűtés bevezetése és beton-mennyezetek beépítése megelőzőleg tervbe volt ugyan véve, de keresztülvitelét a nagy költségek miatt későbbre halasztották.

A stuttgarti tényleges tűz elleni védelmet elsősorban hivatásos tűzoltóság látja el, mely a következőképp van szervezve: 1. főparancsnok, 1 tűzrendészeti tanácsos, 2 tűzrend. főmérnök, 7 főőrmeester, 24 őrmester és 96 főnyi legénység; 1 tűzörsegi távirász, 2 főgépezés és 1 gépezés. Ez a személyzet 3 őrségen oszlik meg: I. Katharinenstrasse 14. és Neusteigstr. 12.; II. Kasernenstrasse 25/27.; III. Cannstadt, Brunnenstr. 32/36. Ezenkívül rendelkezésre áll még: 2 tartalék tűzörsegi (összesen 100 ember) Ó-Stuttgartban és Canstattban; 7 önkéntes őrség (összesen 930 ember (250 ember őrségenként) a külvárosokban. A tűzoltóság látja el a mentőszolgálatot, az árvízveszedelem elleni védelmet, a táviráda-gondozást, mely utóbbival kapcsolatos a városi villanyórák, az iskolacsengők, a házi telefonkészülékek és a villámhárítók jókarbantartása.

Ily módon a tűzoltóság munkakörét sok más olyirányú elfoglaltság terheli meg, melyek közvetlenül nem szolgálják a tűz elleni védelmet, ami a szolgálatban lévő legénység állományát erősen szétforgácsolja. Ha tehát 24 órás szolgálati időt veszünk alapul, minthogy különben a legénységi állománynak mindig csak a fele van szolgálatban, a csapat tagjainak másirányú elfoglaltsága tűzveszély esetén a tűzoltók létszámának rendkívül hátrányos csökkenésével jár. Bécsben a szolgálatban lévő legénység teljes száma kizárólag a tűz elleni védelem céljaira áll készenlétben, miáltal tűzvész esetén a lehető legnagyobb erőkifejtés szolgáltatója módjában áll.

A budapesti hivatásos tűzoltóság létesülése utáni első évekről szóló tüzesetnaplójában lapozva, néh. Krause Waldemár tűzfelügyelőnek németül írt következő jelentése ötlött a szemembe:

„**Tetőtűz Ujpesten.** Este 9 órakor a városházi toronyór jelezte, hogy Ujpesten tűz van. Csakhamar a főispán segítséget kérő távirata érkezett hozzánk, mire az I. és II. őrség egy részét azonnal útnak indítottuk. Az újpesti úton katonai őrzérekkel találkoztunk, melyek figyelmeztettek bennünket, hogy csak katonai fedezet mellett vonulhatunk be Ujpestre, mivel ott a lakosság körében zendülés tört ki; annak következménye a tűz is. Egy erős dragonyos osztag lovagolt előttünk, közrefogva a tűzörségeket, melyeket két gyalogos század követett.

Amint a városba értünk, a dragonyosok megtisztították előttünk az utat, s így kellő gyorsasággal érhattük el a lángokban álló városházát, s katonai védelem mellett megkezdődtek az oltási munkálatok. A tüzet 1½ óra alatt sikerült eloltani. Az izgalom előzőleg nagy mérvűket ölthetett, amennyiben a városháza udvarán két agyonlőtt férfi és egy asszony feküdt. Közben azonban a nép szétszaladt és így nem kellett további fenyegető magatartástól tartanunk, úgy hogy 11 óra tájban elhagyhattuk a helységeket és mintegy 12 órakor őrhelyünkre bevonulhattunk.“

Esti órákban kitört tűzvészről lévén szó, ezen esetre vonatkozó további adatokat a budapesti önkéntes tűzoltóság ez időből származó őrségjelentési naplójában kutattam, ahol a következő feljegyzést találtam:

„**Éieli őrségjelentés 1874. március hó 8-ról 9-ére. Tetőtűz Ujpesten.** Kivonulás este ¼10 órakor. A jelzett tűznél Oszteky Lajos II. szivattyús parancsnok vezénylete alatt álló 14 főnyi őrség odaérkeztek, a kis angol fecskendőket szereltük, s a kevés víz dacára némileg megvédtük az irományokat annyiban, hogy a padlás nem égett le. Ezen tüzet gyújtották; általános népfellázadás volt, s félni lehetett, hogy minket is megkergetnek, de kellő katonaságtól a nép félve hazavonult. Bejegyezte: ifj. Berghofer, mászó.“

Ujpesti tüzesetről lévén szó, a helybeli önkéntes tűzoltóság ezen időkről szóló és megőrzött őrségnaplójába is sikerült betekintést nyernem, amelynek 206-ik oldalán 13. szám alatt az újpesti község háza égéséről a következő feljegyzések fordulnak elő:

„1874. évi március hó 8-án este ½10 óratól 3 óráig reggel égett a község háza, mely zavargó egyének által több helyen felgyújtatott. Ezen alkalommal 2 férfi és egy asszony agyonlővetett, 3 megsebesült. Voitko nevű kürtöst, aki a tüzet jelezte, a fellázadtak üldözöbe vették, úgy hogy kénytelen volt elbujni és a tűzoltóknak addig nem lehetett oltani, amíg Pestről katonák és segítség nem jött. A tűznél a pesti városi és önkéntes tűzoltók 3 szivattyúval, egyesülve működtek, mialatt a katonák őrt álltak. Azonkívül Schober Károly főparancsnok vezetésével, az oltásban 14 újpesti önkéntes tűzoltó is részt vett.“

Az elsárgult lapokon és halvány rozsdaszínűvé fakult tintával lelkes tűzoltóelődjeink által írt feljegyzésekből nyilvánvalóan megállapítható, hogy ez a több oldalról ismert tetőtűz, Ujpest lakos-

Ujpest lakosságának ezen rendellenes viselkedése okát tovább kutatva, régi bennszülött polgárok-tól a következő előzményeket sikerült megtudnom.

1874. év március havának első napjai egyikére az újpesti Stern Lajos-féle szesz- és élesztőgyár marha- és sertéshízlaldájában végrehajtás tüzetet ki. Ezt megelőzőleg a gyár egyik tisztviselője munkásainak azt az utasítást adta, hogy ha a végrehajtó megjelenik, erőszakosan távolítsák el.

Ez az esemény tényleg bekövetkezett. Amint ugyanis a végrehajtó a kitűzött időben a gyár területére lépett, az egyik munkás az utcára kidobta és az árverés ezúttal elmaradt.

A csúffátott végrehajtó az esetről a község főjegyzőjének jelentést tett, aki a tettest pandurjával a község házára kísértette és mivel hatóság elleni erőszak esete forgott fenn, a bekísért munkást a pincébe lecsukatta.

Másnap reggel, amidőn a pandurok az erőszakoskodó munkást kihallgatása végett, a pincéből elő akarták vezetni, legnagyobb meglepetésükre halva találták. Elhalálozásának oka a kérdéses alkalommal a nyilvánosságra nem került.

A lakosság körében azonban az a hír terjedt el, hogy a fogva tartott munkás halálát a pandurok lelketlen bánásmódja okozta, mely azonban öngyilkosság is lehetett.

1874. március hó 8-án délután temették el az elhalt munkást és amidőn a temetési menet a község háza előtt elvonult, a temetésen résztvevő hozzátartozók és kísérők a főjegyzőt és a pandurokat megfenyegették.

Temetés után a hozzátartozók a felbőszült néppel együtt felfegyverkezve a község háza elé vonultak és azt ostromolni kezdték, amire az ott tartózkodó 4 pandur a tömeg közé lőtt. E sortűznek, amint feutebb említve volt, 3 halott és 3 súlyos sebesült lett az áldozata.

Az erre még inkább felbőszült tömeg ezenközben ura lett a helyzetnek, amire a főjegyző és a pandurok a község házáról elmenekültek. A jegyző a község háza közelében levő koporsókészítő rak-tárában egy koporsóban rejtőzött el, míg ugyan e helyre menekült egyik pandurt a tömeg utól-érvén, félholtra verte; egyidejűleg a község házat is felgyújtotta.

Az esetről a postahivatal távirat útján Pest vármegye főispánját értesítette, aki erre nyomban katonai és tűzoltói segítség kiküldése iránt intézkedett.

A nyugalom helyreállta után *Reinprecht* biztos útján megindult a nyomozás, a zavargás főintézőit elfogták és a büntető bíróságnak átszolgáltatták.

A budapesti tűzoltóság 62 éves fennállása óta még egy ízben fordult elő egy hasonló lefolyású esopotos gyújtogatási eset. Ugyanis a főváros munkásainak nagy tömege, 1912. évi május hó 23-án politikai tüntetést rendezett, mely alkalommal Budapest területén, a külső V. és VI. kerületben több gyújtogatás történt.

A sötétség beálltával felelőtlen elemek eleinte a Váci-úti gázlámpaoszlopokat esonkították meg és a gázcsövekből kiömlő világító gázt megnyújtották, melyek lobogó lánggal égtek. Majd egy társzekeret, egy közúti villamos vasúti várakozás céljaira szolgáló fabódét, egy rendőrszobának az úttestre kihordott berendezését, egy fatelepet és az Angyal földön levő Tarnay-pusztán egy jégvermet felgyújtottak.

Ezen tüzesetekhez *Kállay Imre* hiv. tűzoltótiszt vezetése alatt kivonult városi tűzoltóságot és *Szilvay*

Kornél, az időben még önk. segédtiszt vezetése alatt működött önkéntes őrséget, a lázongó tömeg szintén fenyegető magatartással fogadta és a tüzesetek színhelyének megközelítését torlaszok emelése által akadályozta.

Ekkor a fenyegetett tűzőrségeket egy század huszár és egy gyalogos zászlóalj katonaság fogta közre és ezek fedezete alatt vonultak egyik tüzesettől a másikhoz és eloltották azokat egyenként, melyek mindegyike, a jégveremtűzet kivéve, jelentéktelen eset volt.

Úgy az 58 év előtti újpesti, mint a 20 év előtti budapesti gyújtogatási esetek által okozott tüzesetek megfékezése alkalmából, az oltásban résztvett bátor tűzoltókat kettős elismerés illeti meg, mivel mindkét esetben nemcsak a tűzvész szokásos veszedelme fenyegette őket, hanem a gyújtogató tömeg bántalmazása is. *Dr. Balogh Dezső.*

RENDELETEK.

M. Kir. Belügyminiszter.
Szám: 118.063/932—VIII.

HIRDETMÉNY.

Felvétel a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamra.

A m. kir. Belügyminiszter 118.063/932—VIII. B. M. sz. alatt — kellő számú hallgató jelentkezése esetére — a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam IV. évfolyamának Budapesten, 1932. évi március hó 1-től, hat hónapon át való megtartását — engedélyezte.

A hallgatók a gyakorlati ismeretek (gyakorlonoki szolgálat) egy részét az arra kijelölt vidéki városokban sajátítják el.

A tanfolyamra elsősorban azok vétetnek fel, akik már jelenleg hivatásos tűzoltótiszt, illetve tűzrendészeti felügyelői állásban vannak és akiket felettes hatóságuk küld ki a tanfolyamra; azután azok, akiket valamely hatóság óhajt tűzoltótisztté kiképeztetni; végül azok, akiknek főiskolai képzettségük van, illetőleg a hadseregénél mint tiszték szolgáltak. A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot is teljesítenek.

A tanfolyammal kapcsolatban fizetendő díjak a következők:

- felvételi díj 30 P,
- tandíj 200 P,
- vizsgadíj 85 P.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmából, a tandíjat a tanfolyam első napján, a vizsgadíjat a vizsga napjára a tanfolyam pénztárába, a tanfolyam parancsnokságánál kapható **47 számú postatakarékpénztári befizetési lapon kell befizetni.

A tanfolyam parancsnoksága felhívja mindazokat, akik a tanfolyamot elvégezni óhajtják, hogy 2 pengős okmánybélyeggel ellátott és a 254.300/1928. B. M. számú rendelet 9. §-ában felsorolt okmányokkal, valamint a felvételi díj befizetését igazoló csekkszelvénnel felszerelt kérvényüket legkésőbb 1932. évi február hó 28-ig a tanfolyam parancsnokságához (Budapest, VIII., Kúntea 2.) nyújtsák be.

Budapest, 1932. évi január hó.

Szövetségi ügyek.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése. Budapesten 1932. évi január hó 16-án. Az elnöki széket gróf Széchenyi József elnök foglalta el, aki a határozatképesség megállapítása után az ülést megnyitotta.

Az elnökség az 1931. évi december hó 5-én tartott elnökségi ülés jegyzőkönyvének felolvasását mellőzte, mivel az a „Tűzrendészeti Közlöny“ 1931. évi 12-ik számában közölve volt.

Ezután az elnökség örömmel vette tudomásul *vitéz Dr. Roncsik Ernő* előadó azon bejelentését, hogy a Hajdúvármegyei Tűzoltó Szövetség választmánya, az 1931. évi december hó 21-én tartott ülésén *Dr. Marinovich Imre* orsz. szöv. alelnököt a vármegyei szövetség tiszteletbeli tagjává megválasztotta, amelyről szóló díszes kivitelű okmányt a megválasztottnak üdvözlő szavak kíséretében átnyújtotta.

Ezt követőleg *Teasdale Ottó* alelnök a legutóbbi elnökségi ülés határozatából kifolyólag, az alapszabályok módosítása céljából külön értekezlet összehívásának a megtörténtét jelentette be, melyen kialakult az a felfogás, hogy az országos tűzoltó szövetség elnökségének eddigi összetételét, a jelenlegi viszonyoknak megfelelően meg kellene változtatni. Az orsz. szöv. eddigi összetételét ugyanis, amint ezen körülményt már az 1931. évi június havi elnökségi ülésen is hangsúlyozta, a különböző érdekesportoknak megfelelően oly módon kellene megváltoztatni, hogy azok önállóan intéznék saját ügyeiket és csak az ügydöntő határozatokat terjesztenék az elnökség elé. A különböző szakcsoportok egyenlő arányban volnának az elnökségben képviselve és maguk jelölnek ki azokat a megválasztandó elnököket, akikkel képviseltetni óhajtják magukat. Ezen változtatás életbeléptetésével a szakcsoportok különálló szervekedése feleslegessé válik. A vonatkozó ügyrend sürgősen kidolgozandó volna, hogy az a legközelebbi elnökségi ülés tárgyát képezhesse. Elnökség a jelentést tudomásul véve, a javasolt ügyrend elkészítésére *Teasdale Ottó* alelnököt kérte fel.

Bejelentést nyert továbbá *Waclavek Vilmos* székesfővárosi hiv. tűzoltó-főgépezésnek 1931. évi december hó 5-én egy tüzesetnél szolgálatközben történt elhalálása, mely alkalomból az orsz. tűzoltó szövetség a gyászoló testülethez részvétlét intézett és amelyre a főv. hiv. tűzoltóság főparancsnoksága kifejezett részvétért köszönő iratban válaszolt. Tudomásul szolgált.

Főtítkárr ezután a vármegyei tűzrendészeti felügyelőknek 1931. évi augusztus hó 16-án, Komáromban tartott értekezletének jegyzőkönyvét ismertette, melyben az országos szövetség elnökségét az értekezlet, az önkormányzati testületek háztartásának rendezése tárgyában arra kérte, hogy küldött-ségileg memorandumot intézzon a bel- és pénzügyminiszterhez, a memorandum 1-1 példányra pedig az alispánoknak és az országgyűlési képviselőknek küldessék meg. Elnökség ezen kérelmet magáévá tette és annak foganatosítása iránt az intézkedéseket megtette.

Ezt követőleg *vitéz Dr. Roncsik Jenő* előadó bejelentést tárgyává tette a pénzügyminiszter azon eljárását, hogy minden újabb állás megszervezése ellen tilalommal él. Ezzel kapcsolatban javasolta, hogy az elnökség megfelelő formában világosítsa fel a pénzügyminisztert, hogy ahol hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelő állások létesítettek, azok megszüntetése iránt, — tekintettel annak hátrányos következményeire — ne intézkedjék. Java-

hanem honvédelmi szempontokból is jelentékeny hátránnyal jár. Végül javasolta, hogy a memorandum elkészítésére *vitéz Kiss Lajos* vármegyei tűzrendészeti felügyelő kérezzék fel, aki ezirányban az illetékes helyeken már eddig is lépéseket tett. Elnökség *vitéz Dr. Roncsik Jenő* előterjesztett javaslataihoz egyhangúlag hozzájárult.

A vármegyei tűzr. felügyelőék értekezletének azon javaslatát, mely szerint minden nagyobb tűzoltói összejövetel alkalmával továbbképző szakelőadások tartassanak, az elnökség szintén magáévá tette és ily esetekben a szakelőadók kiküldetéséről való gondoskodást is magára vállalta.

Bojtor István Bihar vármegyei tűzrendészeti felügyelőjének a széna- és szalma-gyűjtőtelepek telepengedély-alávonására irányuló javaslata tárgyában az elnökség úgy határozott, hogy nevezettet kellő indoklással alátámasztott indítványának irás-ban való beterjesztésére hívja fel.

A szikszói önkéntes tűzoltó testület azon kérelme tárgyában, hogy tekintettel kedvezőtlen anyagi helyzetére, mivel a Tűzrendészeti Közlönyre ez évben előfizetni képtelen és mivel vármegyei tűzoltó szövetsége nincsen, az országos tűzoltó szövetségnek teljes egészében befizetendő tagdíja fejében a hivatalos lap díjtalanul bocsáttassék rendelkezésére, az elnökség úgy határozott, hogy a kérelmező testületet múlt évi zárószámadásainak beküldésére felhívja.

Főtitkár ezután a belügyminiszternek az 189.126/1931. B. M. számú rendeletét ismertette, mely szerint a gazdasági akadémiát végzett okleveles gazdák, ha a megkívánt tűzoltói szakképzettséggel is rendelkeznek, törvényhatósági joggal felruházott városokban a hivatásos tűzoltóság főparancsnokának alkalmazhatók. Tudomásul szolgált.

Bejelentést nyert továbbá a belügyminiszternek 95.348/1931. B. M. számú rendelete, mely a községek által előfizethető lapok lajstromát sorolja fel. Ezek között a Tűzrendészeti Közlöny nem fordul elő, amiért is belügyminiszterhez felterjesztés intézettel aziránt, hogy pótlólag oly rendelet adassék ki, miszerint a községek által az orsz. tűzoltó szöv. hivatalos lapja ez évre is megrendelhető legyen. Tudomásul vétetett.

Ezt követően *Dr. Marinovich Imre* alelnök bejelentette, hogy az országos tűzoltótiszt-képző tanfolyam f. évi március hó 1-én meginduló kezdetel, ez évben is meg fog tartatni.

Végül főtitkár azon bejelentése is tudomásul szolgált, hogy a Tűzrendészeti Közlöny ajánlása érdekében a belügyminiszterhez intézett felterjesztés eredménnyel járt, amennyiben 97.411/1931. V. B. M. sz. rendeletével, megfelelő kikötések mellett megengedte, hogy a községek az orsz. tűzoltó szöv. hivatalos lapjára is előfizessenek. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

H I R E K

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérmet újabban a következőknek adományozta: *Rhédey Endre* parancsnok, *Nagy József* szakasziparancsnok, *Szanyai József* és *Simon András* (Verpelét önk.), *Dóssy László* alparancsnok (Cibakháza önk.), *Gausser Ferenc* tb. alparancsnok (Bátaszék önk.) és *Határ Mihály* I. osztályú tűzoltó (Budapest hiv.).

legmagasabb elhatározásával a magyar király miniszterelnök előterjesztésére *Laczuska Titus* tiszteletbeli járási tűzrendészeti felügyelő, nőgrác verőcei lakosnak közérdekű működése elismeréséül a Magyar Ezüst Érdemérmét adományozta.

Kitüntetés. A Kormányzó Ő Főméltóság Budapestén, 1932. évi január hó 2. napján a legmagasabb elhatározásával a magyar király miniszterelnök előterjesztésére *Szentgyörgyi Gyula* szegényi lakos, tűzoltónak a Magyar Bronz Érdemérmét adományozta.

Benedek Mihály székesfővárosi tűzoltó főtisztet, lapunk kiváló munkatársát f. évi január hó 30-án a szegedi Ferenc József kir. tudomány-egyetemen államtudományi doktorrá avatták. Ebből az alkalomból *Dr. Benedek Mihály* bajtársunkat aki a budapesti hivatásos tűzoltótiszt karnak eddig is oszlopos tagja volt, ezen új minősítése alkalmából melegen üdvözljük, mert nehéz szolgálati elfoglaltságának pihenőóráiból vonta el azt az éjjel nappal kifejtett törhetetlen szorgalmat, melyet tűzoltótiszt és ezt megelőző építőműszaki szakadásán felül, a jogi szaktudást is elsajátította. Néné pályája derekán sok erőt és kitartást kívánunk további működésének sikereihez.

Rhédey Endre a verpeléti önk. tűzoltótestületnek egy negyed századon át volt működőparancsnoka Verpeléten 1932. évi január 1-én, 68 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Nevezett a tűzoltó intézmény iránt érzett lelkesedése 25 nehéz éven át tevékenykedett egyesületében, súlyos anyagi áldozatokkal és lelkesedésével nem egyszer mentette meg testületét a feloszlástól Utolsó útjára *Rilli Ferenc* alparancsnok vezetés alatt Verpelét község és környékének önkéntes tűzoltói igaz részvétellel kísérték el, s a sírnál érdemeinek méltatásával, igaz, őszinte fájdalomtól áthatva helyezték örök nyugalomra. Nyugodjék békével!

Obinger Alajos a Magyaróvári Önkéntes Tűzoltó Testület 47 éven át volt ügybuzgó tagja. f. évi január hó 20-án 73 éves korában elhunyt. Még a legutóbbi időben is fiatalos kedvvel és tettrkészséggel járt el a gyakorlatokra és összejövetelekre. Temetése f. évi január hó 22-én nagy részvé mellett folyt le és a végtisztességadásra a városi és a gyári tűzoltóságok nagyszámban testületileg vonultak ki. Nyugodjék békével!

A Budapesti Tűzoltó Testület Szövetsége f. évi január hó 30-án *Teasdale Ottó* főparancsnok elnöklésével felolvasó estélyvel egybekötött választmányi ülést tartott, mely alkalommal *Dr. Balogh Dezső* a fatelep-tüzekről szóló gyakorlati értéktanulmányát olvasta fel. Az előadást a nagyszámban megjelent hallgatóság élénk figyelemmel hallgatta végig, melyhez *Teasdale Ottó* főparancsnok és *Szilvay Kornél* főtiszt tanulságos kiegészítő észrevételeket fűztek. Ezt követően a választmány a folyó ügyeket tárgyalta le, mire az ülés véget ért.

Súlyosító körülmény tűznél a tűzoltó-parancsnokot letartóztatni. Körmenten, a múlt évi augusztus 10-én este kigyulladt az egyik gazda háza. A tűzhöz a szomszédoss községek tűzoltói is kivonultak és sikerült a szomszédoss házakat a pusztulástól megmenteni. *Dr. Hettésy Jenő* körmenti szolgabíró egy társasággal érkezett az égő házhoz és szóváltásba keveredett a körmenti tűzoltóság alparancsnokával, *Hódossy Miklós* tartalékos hadnagygal. Hódossy a szolgabíró sértegetéseit visszautasította és a „részeg szolgabíró“ megjegyzést tette. Emiatt a szolgabíró a tűzoltóparancsnokot a esend

örökkel letartóztatta, elkísértette a tüztől, és csak négy óra múlva engedte szabadon. A szolgabíró ezért személyes szabadság megsértése miatt, a tűzoltóparancsnok pedig becsületsértés miatt a szombathelyi törvényszék elé kerültek. A törvényszék megállapította, hogy a szolgabírónak nem volt letartóztatási joga és a tűzoltóparancsnok letartóztatásával megsértette személyes szabadságát, amiért ötszáz pengő pénzbüntetésre ítélte, ugyanakkor a tűzoltóparancsnokot becsületsértésért húsz pengő pénzbüntetést kapott. A győri ítéletlábla Beke-tanácsa most helybenhagyta a szombathelyi törvényszék ítéletét. A Tábla szerint a szolgabíró mint hatósági közeg járt el ugyan a tűznél, azonban a tűzoltóparancsnok csak egyszerű becsületsértést követett el, az pedig nem elég jogalap a letartóztatásra. A Tábla a törvényszéki ítéletnél súlyosabbnak látja a szolgabíró cselekményét és az ítéletet csak azért nem változtathatja meg terhére, mivel a meg nem támadott törvényszéki minősítés, hogy mint magánszemély követte el a letartóztatást, időközben jogerőre emelkedett. Kimondotta végül a Tábla, hogy hatósági közeggel szemben is rendkívül súlyosbító körülmény az, ha jogellenesen, tűznél tűzoltót tartóztatnak le.

A fővárosi tűzoltók úszóversenye. Szép és a maga nemében különleges ünnepe volt a fővárosi hiv. tűzoltóságnak. F. évi január 24-én a márgitszigeti fedett uszodában a mintegy 50 főből álló legénységi úszógárda 22 tagja starthoz állt, hogy nyolc hónapos tanulásának és gyakorlásának eredményéről tanúbizonyságot tegyen. A nyolc számból álló, változatos versenyben gyors-, mell-, hát-, staféta- és búvárúszásban mutatták be a derék fiúk alapos felkészültségüket, melyet a nagyszámban megjelent nézőközönség sűrű tapsal jutalmazott. A Magyar Úszó Szövetség megjelent hivatalos kiküldöttei az elért, sportszempontból is jó idő-eredményeikről dicsérőleg nyilatkoztak. A győzteseknek a díjat Teasdale Ottó főparancsnok buzdító beszéd kíséretében adta át, majd Szécsi Jenő műszaki főtanácsos a főváros vezetősége nevében üdvözölte az úttörőket. Nagyon üdvös gondolat volt a kemény munkát végző tűzoltóknak izmaik és testi készségeik fejlesztésére ily nemes és egyben higiénikus sportolási lehetőséget nyújtani. Kívánatos lenne, ha a fővárosiakat úttörő munkájukban minél többet követnék és ellenfeleket állítanának a nemes versenyben.

Az Alcsuti Önkéntes Tűzoltó Testület házi ünnepély keretében meleg szeretettel üdvözölte Pap József szertárnokát 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából. Nevezett 1882. évben, a feledhetetlen emlékü József főherceg által akkor alapított, s parancsnoksága alatt álló önkéntes tűzoltó egyesület első kürtöse volt, s mint ilyen hosszú ideig szolgált a Fenséges Úr mellett. Szorgalmas, ügybuzgó tűzoltó volt, s hosszú idő után ma is ügybuzgó tagja az öt jubiláló nagymultú tűzoltóegyesületnek. A jubileumi ünnepség alkalmából Németh Gábor tűzoltóparancsnok, valamint Eperjessy Dezső főjegyző

lelkes és meleg szavakkal köszöntötték az öreg bajtársat.

Egy gondatlanságból okozott tüzeset sajnálatos következményei. Fejérvármegyében épügy, mint más vármegyében szabályrendelet tiltja disznópörzsölésnek a község belterületén, udvarokban való végzését. Ezen intézkedés ellen vétett f. évi január hó 20-án Fejér vármegye Csór nevű községében Szabó Gyula helybeli földműves gazda, aki e tulajom megszegése miatt nemcsak tűz-, hanem haláleset okozójává is vált. Nevezett gazda ugyanis régebben egy fel nem robbant gránátot talált, melyet az udvarában álló kukoricaszárral fedett kis fészterben rejtett el. Szabó a jelzett napon disznót pörzsölt az udvaron, amelynek folyamán a szerteszálló pernyétől a száraz kukoricaszár meggyulladt, majd az egész kis fészter csakhamar lángba borult. Egy kis idő múlva az elrejtett gránát felrobbant és már a helyszínén működő tűzoltók közül egy ifjút halálra sebzett, többeket pedig a nagy legnyomás a földhöz vágott. A gondatlan gazda ellen a büntetőeljárás megindult.

Arad város adminisztrációs főnöke; *Popa Gergely* újév utáni napokban terjesztette elő az interimár bizottságnak *Chera Florea* tűzoltóparancsnok terjedelmes és alapos jelentését a tűzoltóság múlt esztendei működéséről. Ennek során vita tárgyat képezte a tűzoltói felszerelések hiányossága is, amelyre vonatkozólag a bizottság úgy döntött, hogy a szükséges felszerelési tárgyakat fokozatosan beszerzi.

A Kétegyházi Önkéntes Tűzoltó Testület a közelmúltban tartotta tisztújító gyűlését. A testület elnökévé *Rejtő József* főjegyző választott meg. Ebből az alkalomból a község képviselőtestülete elhatározta, hogy a tűzoltószertartat lefektíti, a hiányok pótlásáról gondoskodik és meg a mai nehéz gazdasági viszonyok közepett is minden lehetőséget követve a tűzoltóság felszerelésének kiegészítése érdekében.

Felelős szerkesztő: Dr. Balogh Dezső főorvos, budapesti önk. parancsnok.

Felelős kiadó: Keresztes János, az orsz. szöv. pénztárosa. Lapkiadó-bizottság: Keresztes János, Köhler István vál. tag, Mátrai Antal vál. tag.

Munkatársak: Gróf Széchenyi Viktor orsz. szöv. tb. elnök, Dr. Aujeszky László, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunctusa, Benedek Mihály fővárosi hiv. főtiszt, Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), Dittrich József gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, Erdély Ernő főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, Eriesbek György fővárosi hivatásos főtiszt, Falussy Károly Mav. tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, Kállay Imre, Dr. Kathona Mihály par. (Kiskunhalas), Kotsis Rezső alpar. (Csepel, lőszergyár), Labiner Gyula főparancsnok (Rákospalota), Nagy Sándor orsz. szöv. főtitkár, Papp Ferenc hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Roncsik Jenő hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, Rehák Tamás hiv. par. (Debrecen), Rosta Géza par. (Csepel, lőszergyár), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Szalay Lajos vegyész mérnök, budapesti önk. szak-par., Techlár Ernő m. kir. pénzügyi titkár, budapesti önk. titkár, Teasdale Ottó főv. hiv. főparancsnok, Vágó Zoltán budapesti önk. szak-par., Vida Pál várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

KÖHLER ISTVÁN

fecskendő-, szivattyu- és tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X. Korponai-utca 21.

Gyárt: modern motoros, turbinás és dugattyus tűzoltó fecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és stabil szivattyu-telepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

Walsler Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde

A megszünt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgy-
mint: kézihajtású, motoros és autófecskenőket, lajt-
kocsikat, vés-vonatokat és tűzoltósági felszerelése-
ket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgyá-
rak kereskedelmi képviselője r. t., Buda-
pest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

ha keletkezéséről

Siemens és Halske

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 36.

villamos tűzjelző berendezése

segítségével idejében értesül.

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak

Budapest, X., Kőbányai-út 21

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **P É N Z Ö S S Z E G E K E T** szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny” előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap hátuljára közlemények is írhatók, de ezen esetben 10 filléres postabélyeg ragasztandó fel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám) a következő szak-
könyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és
nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendelték ára a 23.297. sz. csekk-
számára előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.
SZAKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., III., V., VI., VII. ára 5.50 pengő. Ezen füzetek egyenként is
kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése”,
ára 1.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— pengő. V.
füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet,
Erdély Ernő: Vízszerezés, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tarto-
zókéai és Erdély Ernő: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési
zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára füz-
ve 20.— P., bekötve 22.— P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale
Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SZABÁLYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati
szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűz-
oltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P.
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Érem-
szabályzat, ára —60 P. **BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:** 230.000/1925. B. M. sz. Tűz-
rendészeti kormányrendelet, ára —40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolya-
mokról, ára —40 P. **SZÍNMŰ:** Techlar Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay
József: Néhai József főherceg élete, ára 3.— P. **NYOMTATVÁNYOK:** Alapszabály
nyomtatvány önkéntes tűzoltótestületek részére, ára darabonként —40 P. Díszokmány-ürlap,
ára 2.— P. Oszályozási lap tűzoltóversenyekhez, ára darabonként —02 P. Barabás István:
„Szépligetű tűzoltóság”, ára 5.— P. Petróczy István ny. repülő ezredes: „Veszélyben minden
magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák
Tamás: Motoros fecskendők és szerek, ára 8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P.
Tűzoltóigazolványtok, vászonburkolatban darabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként
80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—;
X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—;
XL. éves 16.—; szalag —70; igazolványlap —30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék
a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsekk útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-
Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellené-
ben minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az
összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal beje-
lentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyössze-
gen felül más költségek nem téríttetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díj-
talanul jelenthető.

THERMOSONUS

a legújabb és legmegbízhatóbb
automatikus tűzjelző-készülék.

Gyors, biztos, olcsó!

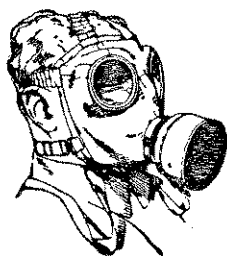
A keletkező tüzet és helyét is, bármely távolságban, másoupercek
alatt jelzi. — A gyakorlatban fényesen bevált. — Előkelő referenciák.
Részletes felvilágosítást ad és a készüléket működésben bemutatja
IPARTERMÉK ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Zoltán-utca 7—9.

Telefon: Aut. 11-0-18.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

Tökéletes és olcsó
füst- és gázálcokat
gyárt az egyetlen hazai
gázvédelmi felszerelések
gyára

Mercur Műszaki és Vegyipari R.-T.

Gyár: IX., Illatos-út 9. Telefon: J. 42-3-32
Városi mintaraktár: IX., Üllői-út 1. Tel.: A. 86-6-94

Morzányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumibélyegzőket.

Alapítva 1870.

„ERICSSON” (Ezelőtt
Deckert és Homolka)

MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

**Budapest,
I., Fehérvári-út 70.**

Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-88.

Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyarak számára

Minden kapható a

Párisi

Nagyáruház-ban

„TOTAL”
a tűzoltókészül-
lékek királya!

folyékony szénsavval
működik és száraz por-
ral olt és ezért télen nem
fagy be, nyáron nem
párolog el; sikeresen olt
mindenféle tüzet, tehát
a veszélyes folyékony
anyagok, mint: benzín,
szesz, éther, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a kárbid és a villamos
tüzeeket, utóbbit is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel
készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

Ligeti és Biró, Budapest, V., Vágsház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 85. • Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA-TÉR 1—3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TŰZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLO BERENDEZÉSEKET

védőgáznélküli üzemre gyorsan és utánvosan szállít

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekküriap minden postahivatalban kapható.

**BUDAPEST,
IV., Bástya-utca 13. szám.**

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztériumnak 209.916/1923. B. M. sz., 44.616/1924. B. M. sz., 229.320/1925. B. M. sz., 277.462/1925. B. M. sz., 161.748/1926. VIII. B. M. sz., 302/1927. VIII. B. M. sz., 329.750/1928. VIII. B. M. sz., 256.673/1929. VIII. B. M. sz. és a 188.684/1931. VIII. B. M. sz. körrendeleteivel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám. — Telefon: Aut. 84-7-94.

Értesítés. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség rendes nagygyűlése és ennek keretében rendezendő országos tűzoltóverseny folyó évi augusztus hó 13—16.-án Győrött fog megtartatni.

AZ ELNÖKSÉG.

A Magyar Országos Tűzoltótisztiképző IV. tanfolyamának megnyitása.

Ünnepi hangulat napsugara aranyozta meg a budapesti székesfővárosi hivatásos tűzoltóság mindennapi munkájának egyhangúságát, midőn folyó évi március hó 7-én délelőtt 10 óra 25 perckor a Kún-utcai központi tűzoltólakantanya kapuján Magyarország tűzrendészetének legfőbb öre s állásából kifolyólag első tűzoltója; *vitéz dr. Keresztes-Fischer Ferenc* m. kir. belügyminiszter úr Ónagyméltósága bevonult.

Ez a magas látogatás, melyben belügyministersége idejében először *nagyrákói Rakovszky Iván* részesítette a főváros e kiváló intézményét, majd gróf *Bethlen István* miniszterelnök és legutóbb *Scitovszky Béla* belügyminiszter tüntették ki személyes megjelenésükkel e tűzoltóságot, mind annak a megértő jelenségnek igazolásául szolgál, hogy a magyar tűzrendészet legfőbb intézői, az ország tűzoltó intézményeinek sorsát és azok fejlesztésének fokozása iránti törekvést szívükön viselik. És mindannyian megértői voltak annak a reális fel fogásnak, hogy esonka hazánk szomorú közgazdasági viszonyai közt a tűzoltóságok vezetőinek legfelsőbb szaktudását követeli meg a közvagyon fokozottabb védelmének nemzeti érdeke.

Annak a csoport művelt magyar ifjúnak pedig, akik ennek a tanfolyamnak elvégzésére vállalkoztak, a haza jóléte érdekében hozott ezen áldozatkészségükért kísérje siker — és embertársaik elismerése — fáradozásuk nehéz útján.

Fényes bizonyossága volt egyébként ennek már a tanfolyam megnyitására egybegyűlt hivatali és társadalmi előkelőségek ama nagy száma is, akik közül czek nevei voltak feljegyezhetők: *Dr. Ripka Ferenc* főpolgármester, *Dr. Sípőcz Jenő* polgármester, *Borvendég Ferenc* alpolgármester, *Dr. Csutáry Béla* és *Kontz Endre* belügyminisztériumi miniszteri tanácsosok, *Declava Rezső* és *Dr. Marton Gyula*

belügyminiszteri osztálytanácsosok, *Dr. Némethy Károly* székesfővárosi tanácsnok, *Dr. Felkay Ferenc* székesfővárosi főjegyző, *Dr. Rózsavölgyi István* székesfővárosi főjegyző, *gróf Széchenyi József* a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnöke, *Dr. Marinovich Imre* ny. h. államtitkár, a Magyar Országos Tűzoltószövetség alelnöke, *Dr. Kozma Jenő* és *Scheuer Róbert* országgyűlési képviselők, a székesfővárosi törvényhatósági bizottság tagjai, *Becsey Antal* a székesfővárosi törvényhatósági bizottság tagja, *Dr. Körnőczy Emil* a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület igazgatója, *Dr. Szöllősy Alfréd* belügyminisztériumi miniszteri titkár, valamint *Teasdale Ottó* főparancsnokkal, a tanfolyam parancsnokával az élen a tanfolyam előadói kara, melynek minden egyes tagja kipróbált szakképzettségének és előadói készségének legjavát, — a hallgatók mindegyike viszont a lelkesedés és ügyszeretet mézét hozta ide — a tűzoltói tudomány e nagyszerű kaptárába — mindegyik más vidékről, mint a méh.

A tanfolyam előadói termében egybegyűltek előtt a megérkező belügyminiszter urat *Dr. Ripka Ferenc* főpolgármester üdvözölte, aki beszédében jogos büszkeséggel mutatott rá arra a szerencsés körülményre, hogy a tanfolyam sikerét s az ahhoz fűződő országos nagy érdeket Budapest székesfőváros a számos különleges nagy értékei közül tűzoltóságával is előmozdíthatja, mely nemcsak berendezése és felszerelése révén, hanem főleg a tisztikarának és legénységének szakképzettsége, fegyelmettsége és szolgálati teljesítményei által évtizedeken vezető helyet foglal el a kultúrállamok tűzoltóságai között, sőt a tengeren túl is a legkitünőbb hírnévnek örvend, miként ezt Newyork polgármestere és tűzoltófőparancsnoka személyesen is elismerte az ottani Kossuth-szobor legutóbbi magyar zárándoklata előtt. Beszéde befejezéseül méltatta a tanfolyam jelentőségét, mely a külföld részére is példaadásul szolgál.

Teasdale Ottó főparancsnok, mint a tanfolyam parancsnoka a tanfolyamhallgatók szakaszának élén állva, jelentést tett a belügyminiszternek úgy

a tanfolyam szabályszerű meghirdetéséről, rendezéséről, mint a hallgatók létszámáról és felkérte a tanfolyam megnyitására, mire a belügyminiszter úr rövid beszédet tartott.

Vitéz dr. *Keresztes-Fischer Ferenc* m. kir. belügyminiszter úr Ónagyméltósága elismerését és örömét fejezte ki, hogy a mai súlyos gazdasági és megélhetési viszonyok ellenére is várakozáson felüli számban jelentkeztek a tanfolyamra, mert ezt a körülményt azon értékes erkölcsi erők megnyilatkozásának tudja be, mellyel a még mindig jelentős összegű évi tűzkárok által is sújtott szegény hazánk megmentése érdekében a helyesen alkalmazott tűzrendészet és a teljesen szakképzett tűzoltóságok által közreműködni kívánnak. S miután megköszönte Budapest székesfővárosnak azon rendkívüli jelentős áldozatkészségét, mellyel tűzoltóságának átengedésével, s egyéb értékes erkölcsi és anyagi hozzájárulásával a tanfolyam megtartását ez évben is lehetővé tette, a Magyar Országos Tűzoltótisztviselő IV. tanfolyamát megnyitottnak nyilvánítja.

Teasdale Ottó főparancsnok ezután bemutatta a tanfolyam előadóit és hallgatóit a belügyminiszternek, aki a tanfolyamhallgatókkal tartott rövid beszélgetése után a megjelent előkelőségek kíséretében a szertárban levő készenléti szereket tekintette meg a főparancsnok szakavatott ismertetése mellett. Majd kivonulva a Dologház uccába, ott a laktanyával szemközti oldalon foglalt helyet, hogy tanúja lehessen annak a rendkívüli általános felkészültségnek, mellyel bármely pillanatban — két készenléti őrségnek tartalékban való maradása mellett — Budapest tűzoltósága megnyugtatóan mily hatalmas erőt tud mozgósítani a főváros védelmére. Nem mindennapi látvány volt a központi őrségnek riasztással történt ezen felvonulása, melynek kiegészítésül szolgált a már ott előre kellően elhelyezett nyolc őrség, melyekkel együtt ezen általános központi riasztással kapcsolatos felvonulásban összesen résztvevett 1 tiszt vezetése alatt 183 tűzoltó és 34 tűzoltó autószer.

A már közismert fegyelmezettséget igazoló ezen nagyszabású kivonulás után a belügyminiszter úr a megjelent előkelőségekkel együtt a laktanya épületébe tért vissza, s amíg ott a főparancsnok hivatali helyiségében elhelyezett vendégkönyvbe névaláírásával is megörökítette e magas látogatást, felvonultak az udvaron azon modern és legújabb autószer, melyek különleges tüzeseteknél teljesítenek rendkívül eredményes szolgálatot. Ezek közül elsőnek a motorikus erőre berendezett — legújabb egyensúlyozási rendszerű — autótólólétrát mutatták be működés közben, mely a toldalék létrája nélkül 30 méter magasságba tette lehetővé a felhatolást. A habbal oltó autószer működésének bemutatása céljaira egy nagy tartályban benzín, petróleum és olaj keveréket gyűjtöttek meg, s annak hatalmas lángjait a bemutatott szer működése által a legrövidebb idő alatt oltották el. Ugyancsak sikerült az előbb említett keverékkel átitatott s felgyújtott hordópiramis eloltása, melyet a legújabb típusú Szilvay-féle szárazoltó autószerrel végeztek, még pedig pár pillanat alatt a legteljesebb sikerrel éppen úgy, mint az ugyanezen géppel ezután történt szénsavval való oltás bemutatása is. A laktanya egyik pincéhelyiségében fejlesztett sűrű füsttömeg eltávolítása másik, külön e célra berendezett különleges autószer ventilátor készülékének gyakorlati bemutatásával történt, s majd működésbe hozták az autóra szerelt villanygenerátort is, mely éjjeli tüzek színhelyének a reflektoros lámpákkal való megvilágításához a szükséges áramot szolgáltatja.

A belügyminiszter úr ezek után még a központi

rendezést is megtekintette és a látottak felett újból a legteljesebb elismerését fejezte ki távozásakor.

*

A belügyi kormányzat s az annak élén álló vitéz dr. *Keresztes-Fischer Ferenc* m. kir. belügyminiszter úr Ónagyméltósága ezen elismeréséről, a résztvevők mindegyike azt a megnyugtató benyomást merítette, hogy a jelenlegi belügyminiszter személyében oly férfi áll a legfőbb tűzrendészeti igazgatás élén, aki nemcsak a legteljesebb jóindulatával kíséri a hazai tűzrendészet fejlesztése és fokozatos kiépítése terén minisztériumának évek hosszú során át céltudatosan folytatott tevékenységét, hanem irányítólag és döntő elhatározásaival is részt kíván venni a nemzetmentés ezen jelentős értékű munkájában.

Legyen e fáradozása mindenkor elismert és eredményrevezető.

Kísérletek nagy szabadtüzek ellentűzzel való oltására szélviharban.

Irta: Dr. Aujezsky László.

A *Tűzrendészeti Közlöny* mult évi júniusi számában megkíséreltük elméleti úton megmagyarázni azokat a meglepő eredményeket, amelyeket egyes esetekben nagy erdő- és pusztaégéseknél az ellentűzek módszerével el tudtak érn.

Kiemeltük akkor, hogy a növényzetet pusztító nagy szabadtüzek legjobb leküzdési módjainak tisztázása nem csak azért fontos, mert ilyenek a jelenlegi tűzoltói gyakorlatban is előfordulnak időközönként, hanem különösen fontos a *jövő szempontjából*, amikor a tűzoltói működés ezen ágának a maival össze sem mérhető fontosság juthat. Mert egy jövőbeli háború esetén (amelynek lehetősége, sajnos, még mindig ninesen teljesen kizárva) a tűz a legfontosabb támadó fegyverek egyike lesz, amelyet úgy gyújtó bombák, mint esetleg gyújtó hatású lövedékek alakjában is bőségesen használni fognak. Ilyen támadások nem csak a nagy városokat és ipari telepeket fogják érni, hanem valószínűleg közvetlenül a fontos élelmezési, ipari és takarmánynövényeket, amikor azok még lábön állnak. Ebből a szempontból tehát különösen fontos, hogy az ilyenfajta tüzek leküzdési módjai a legmegbízhatóbban és minden közbejöhető bonyodalom figyelembevételével legyenek kidolgozva.

Amikor ezzel a tárggyal említett dolgozatunkban elsőszben foglalkoztunk, akkor arra az eredményre jutottunk, hogy az „ellentűzekkel“ való védekezés régi gyakorlati módszere tudományos alapon is megmagyarázható és hogy az elméleti megfontolások alapján meg lehet vonni azokat a határokat is, amelyek között ettől a módszertől eredményeket lehet várni. Kiemeltük, hogy az ellentűzek segítségével elérhető siker a megfelelő időjárástól függ, és különösen azt hangsúlyoztuk, hogy a szélesebségnek bizonyos határok között kell felelődni, hogy az ellentűzek módszere alkalmazható legyen. Ha a szél másodpercenként 2—3 méternél gyengébb, (ami napközben elég ritkán, de felhőtlen éjszakákon gyakrabban előfordul), akkor az ellentűzek alkalmazása nem kecsesít sok reményvel. Ha pedig nagyon erős, akkor ismét nem tanácsos ellentűzeket gyújtani, mert félő, hogy ekkor a mesterségesen létrehozott tűz felett is elveszítjük az uralmunkat és ezzel csak mesterségesen növeltük a veszedelmet.

Ezúttal nem áll módunkban újabb önálló kutatásokat fűzni akkori megállapításainkhoz csak ná-

Időközben ugyanis újabb gyakorlati esetekkel gyarapodtak errevonatkozó tapasztalataink. Előfordult tudniillik néhány olyan nagyarányú tüzeset, amelynél viharos szélben is megkísérelték az ellentüzek módszerét alkalmazni. A kísérletek mind a két esetben kudarcra végződtek, úgy, amint az a *Tűzrendészeti Közlöny* júniusi számában előadott érveink alapján már eleve is várható volt.

I.

Az első ilyen eset, midőn az ellentüzek máskor oly jó eredményekre vezető módszere viharos szél alkalmával kudarcot vallott, Dél-Afrikában történt, Pretoria katonai repülőtérén. A repülőtér talaja nem volt kiaszfalozva, hanem (éppen úgy, mint például nálunk Mátyásföldön is) az egész hatalmas területet egyenletes gyeptakaró borította. Ez a térség egy jelzőlővedékkel való tüzéségi kísérlet következtében tüzet fogott és a lángok igen rövid idő alatt az egész területet elborították. A tűz gyors terjedését a szárazság és hőség mellett az is előmozdította, hogy viharos szél tombolt és szerencsétlen véletlen folytán a szél iránya éppen olyan volt, amely a veszedelmet a tűz keletkezési helyétől a repülőtér belseje felé vezette.

Nines adatunk arra nézve, hogy a repülőtérparancsnokságnak volt-e tűzoltóilag képzett közege. *Egy nagyobb repülőtérén olyan nagy, szinte pótolhatatlan technikai értékek vannak felhalmozva, a tűz és robbanás keletkezési lehetőségei pedig olyan nagy számban vannak adva, hogy megfelelő tűzoltói készenlétről és különösen tűzoltóilag képzett szakemberekről gondoskodni kellene.* De még ha a legtapasztaltabb tűzoltó állott volna szemben a hirtelen keletkezett veszedelemmel, akkor sem igen maradhatott egyéb választása, mint sürgősen gondoskodni ellentüzek létesítéséről.

Ezt tette a pretoriai repülőtér parancsnoka is. A repülőtér egész személyzetét és a közelben lévő katonai erőket mind beállította, hogy a súlyos veszedelemben forgó hangárok és hadianyagraktárak előtt egy ellentűzvonalat hozhasson létre. A kirendelt legénység számáról és felszereléséről, sajnos, nem sikerült adatokat találnom.

A viharos szél ellenére is sikerült elérni annyi eredményt, hogy a mesterséges tüzek teljesen az oltólegénység hatalmában állottak, visszafelé nem terjedtek és így a veszedelmet nem növelték. Éppen ezért az oltólegénység munkájának első stádiumában úgy látszott, hogy a tűzvész rövidesen megfékezhető lesz.

Később azonban a viharos szél váratlan bonyodalomra vezetett. Az előnyomuló tűzvész előtt hirtelen légörvények, apró tornádók léptek fel, amelyek leváltak az általános légáramlás testéről, félkör alakban megkerülték a védőlegénységet és azt hátbatámadták. Minthogy ezek a tornádók sok égő anyagot szállítottak magukkal, és azokból hivatalos megállapítás szerint másfél-két méter magas lángnyelvek törtek elő, az oltólegénység kénytelen volt a félkör nyitott oldala felé futva menekülni, és ezzel az egész védőmunka gyümölese odaveszett. Később ugyanez a jelenség többször ugyanilyen módon megismétlődött, úgy, hogy az ellentüzekkel való védekezésről végleg le kellett mondani.

II.

Egy másik hasonló tüzeset, amelynél az ellentüzek alkalmazását a viharos szél szintén megghiúsította, Dél-Rhodéziában történt, ahol egy hatalmas erdtűz dühöngött. Itt nagyobb arányokban játszó-

lása érdekében a környező farmerek összes benszüllött munkásaikat kirendelték egy védőöv létesítésére. Állandóan viharos északi szél tombolt, úgy, hogy a védőövet több kilométerrel a már égő terület déli oldalán kellett előkészíteni. Ebben az esetben is a viharos szél ellenére sikerült a védőtüzek felett megtartani az uralmat. De két hatalmas tornádó ismét fellépett az előnyomuló veszedelmes tűz vonalában, ismét levált az uralkodó áramlásról, és ismét félkört írt le, amely a létrehozott védővonalat is magában foglalta. Minthogy azonban az egész jelenség nagyobb arányokban folyt le, mint a repülőtéri esetben, azért most a tornádó is félelmeőbb méretű volt. Most is égő részeket szállított magával, de ezek ezúttal 600—700 m. magasságig tornyosultak fel a levegőben. A tornádók alsó részében hatalmas lángnyelvek voltak láthatók, amelyek magasságát 10 méterre becsülték.

Közös vonása volt mind a két esetnek, hogy a tornádó félkör alakban megkerülte a védőtüzeket és ezzel az oltólegénységet veszedelmes helyzetbe hozta, egyúttal pedig a védelmi vonal elejtésére vezetett. Igen érdekes, hogy a szélfordulás mind a két esetben és az összes megfigyelt örvényeken az óramutató járásával ellenkező irányban történt. E szerint északi szélben mindig először dél felé, azután kelet felé, végül pedig észak felé (vagyis az uralkodó széllel pontosan szemben!) mozgott az örvény. A lángok elől menekülő legénységnek mindegyik esetben csak kelet felé volt szabad az útja. Egyetlen egy esetet sem figyeltek meg sem az egyik, sem a másik tüzesetnél, amikor valamelyik örvény ellenkező irányban (tehát az óramutatót követve, dél-nyugat-észak menetiránnyal) mozgott volna.

Csak röviden kívánjuk összefoglalni ennek a két érdekes esetnek a tanulságait.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a gyakorlatban is helyesnek bizonyult az a tételünk, hogy erős szélben az ellentüzek módszerétől eredményt várni nem lehet.

Tanulunk azonban a leírt esetekből mást is. Említett dolgozatunkban a viharos szelet csak azért találtuk veszedelmesnek, mert attól tartottunk, hogy erős örvénylő szélben a mesterségesen létrehozott tűz felett is elvesztjük uralmunkat. A leírt két eset pedig azt bizonyítja, hogy a viharos szél még más veszedelmet is jelent az ellentüzek alkalmazása szempontjából: még ha a mesterséges tüzek felett való uralmunkat meg is tudjuk őrizni, akkor is tartanunk kell tőle, hogy tornádószerű jelenségek lépnek fel, amelyek segítségével a veszedelmes tűz átkarolhatja és hátbatámadhatja a védőmunkákra kirendelt legénységet. *Annál jobban megszüлдül tehát az a tétel, hogy viharos szélben az ellentüzek módszerét nem tanácsos alkalmazni, vagy ha más megoldás nem áll rendelkezésünkre, akkor a legnagyobb óvatossággal kell azt végrehajtanunk.*

Építőmesterek és kéményseprők.

Kötelező kéményégetés. — Kötelező első legolyózás és épülő házak kéményei vizsgálatának megszüntetése. — Szabálytalanságok kötelező bejelentése.

Irta: Papp Ferenc tűzoltófőparancsnok.

A budapesti építőmesterek ipartestülete a székesfővárosi kéményseprési szabályrendelet módosítása alkalmával a főváros polgármesteréhez beadvánnyal fordult és beadványában a módosítás alá kerülő kéményseprő szabályrendelet négy pontjához fűzött észrevételeket. Ennek az előterjesztésnek

másolatát a Budapesti Építőmesterek Ipartestülete megküldötte a Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek is azzal a kéréssel, hogy amennyiben a szövetség az abban foglaltakat helyesnek találja, úgy legyen saját részéről is hasonló előterjesztést.

Az előterjesztés mindennek előtt a kötelező kéményégetések, illetőleg a gyakori kéményégetések ellen foglal állást. A 2. pontban az építőmesterei kar tekintélyére és műszaki képzettségére sértődnek találja azt, hogy a szabályrendelet feljogosítja a kéményseprőmestert az épülő házak kéményei építésének ellenőrzésére. A 3. pontban az ellen tiltakozik, hogy új kémény legolyóztatását, mint kötelező kéményseprési munkát a díjszabás I. pontjába iktatja be az új szabályrendelet és végül a 4. pontban azt javasolja, hogy vétessék fel a készülő szabályrendeletbe, hogy a kéményseprő felelősség terhe alatt írásbeli jelentést tartozik tenni a háztulajdonosnak azokról a hiányokról és hibákról, melyek a kéménytestek és kéményfejek, kéményseprőjárdák és kéménytisztító ajtókkal kapcsolatban keletkeznek.

Az említett négy pont mindegyike a tűzrendszetet is közvetlenül érintő kérdéssel foglalkozik, még pedig olyanokkal, amelyeknek egyike sem tekinthető teljesen tisztázottnak és amelyek tekintetében tűzrendészet szempontjából is tényleg kívánatos lenne az egységes állásfoglalás. Ezért tartom szükségesnek, hogy ezt a kérdést a nagy tűzoltói nyilvánosság előtt tárgyaljam és így hozzászólásra is adjak alkalmat, hogy a kérdést minél behatóbban megtárgyaljuk.

A kéményseprőkerületek szaporítása ugyanis országszerte folyamatosan van. Elengedhetetlenül szükségessé teszi ezt a gazdasági helyzet, mely országszerte abban kulminál, hogy lehetőleg minél több ember jusson megélhetéshez, kenyérhez, de aktuálisabbá teszi ezt az egyesületbe tömörült kéményseprősegédek állandó akciója is, mely tagjai részére küzd a kenyérért. Nem érdektelen azonban ez a kérdés tűzrendészeti szempontból sem, mert kétségtelen, hogy jobb munkateljesítést, lelkiismeretesebb kéményseprést lehet várni oly kéményseprő kerületekben, amelyekben két segéd mellett maga a mester is dolgozik, mint az ú. n. mamunth kerületekben, amelyek egynémelyikében a kéményseprőmester évtizedeken át sem látja kerületének kéményeit.

Ez a kerület szaporítás mindenütt szabályrendelet módosítás útján történik és a szabályrendelet módosítás alkalmával a hatóság a legtöbb esetben nem éri be azzal, hogy csupán azt a pontját módosítja a szabályrendeletnek, mely a kerületi beosztásról szól, hanem rendszerint revízió alá veszi az egész szabályrendeletet és átalakítja azt a múlt sablonjára készült szabályrendelet helyett a tűzrendészetet intenzívebben szolgáló a kéményseprőmesterek és háztulajdonosok egymáshoz való jobb viszonyát pontosabban szabályozó, élő szabályrendeletté. Így a szabályrendelet módosítás során a Budapesti Építőmesterek Ipartestülete által felvetett négy kérdés minden esetben megvitatás alá kerül. Nem érdektelen tehát, ha ezeket a kérdéseket minden oldaláról megvilágítva ismerjük, *hogy azután így igyekezzünk ezeket a szabályrendeletbe lerögzíteni, ahogy az a tűzrendészeti érdekeknek legjobban megfelel.* Lássuk tehát egyelőre ezt a négy felvetett pontját a kéményseprési szabályrendeletnek.

Az ipartörvény az 1922. évi XII. tc. végrehajtási utasítását tartalmazó 1923. évi 78.000. K. M. sz. rendelet 132. §-a szerint „minden orosz (henger) kéményt évenként legalább egyszer ki kell égeni.” Ennek a törvényes vagy mondjuk rendeleti intézkedésnek természetesen következménye, hogy a kéményégetésre vonatkozó ez az intézkedés minden új szabályrendeletben is meg kellene jelenjen.

zel a rendelkezéssel szemben a Budapesti Építőmesterek Ipartestülete. Mindenek előtt azt, hogy a kéményseprők ezen rendelkezés alapján a kéményeket *indokolatlanul sokszor égetik* és ebből kifolyólag a háztulajdonosokat *szükségtelen megterhelés éri*, természetesen a minden égetés után külön követelt kéményégetési díj révén. De nem erre fekteti a fősúlyt az említett ipartestület, hanem szerinte ennél jelentősebbek *azok a károk, amelyeket a kéményégetés részint a kémény szerkezetében, részint pedig a gyakori tüzesetek által okoz.* Az égetés által — mondja az előterjesztés — a kémények megromlása akként következik be, hogy a hideg falak a hirtelen keletkező hősgőg következtében megrepednek és azután hamarosan romlásnak indulnak. Az ipartestület szerint *a kéményégetés Európa egyetlen országában sineq bezetve, csak Olaszországban és Magyarországon, ide is csak az annak idején Olaszországból betelepített kéményseprők hozták azt be és honosították meg hazájuk szokása szerint főleg azért, hogy a kémények kötelező égetésével a kéményseprő iparnak újabb jövedelmi forrást teremtsenek.* Mindezek alapján *kéri az építőmesterek ipartestülete a kötelező kéményégetésre vonatkozó rendelkezés törlését.*

Lássuk ezt a kérdést mindennek előtt jogi szempontból, mert hisz az egész bázisa első sorban ezen épül fel. Mint említettük, az orosz (henger) kémények évenként egyszeri kötelező kéményégetését nem maga a törvény, hanem annak végrehajtási utasítása írja elő. Már pedig jogszabály és jogszokás, hogy a végrehajtási utasítás több, újabb, olyan intézkedést nem tartalmazhat, mely a törvényben nincs bent. *Így tehát a kötelező kéményégetés jogi alapja meglehetősen gyengén áll* és ha azt valaki jogi alapon megtámadná, minden esetre nyert ügye volna. Legalább is abban a tekintetben, hogy az ipartörvény végrehajtási utasításának ezt a rendelkezését törölni kellene a kereskedelmi miniszternek, illetőleg megváltoztatni olyanképpen, ahogy azt az az érdek kívánja, amely érdek nevében és képviselőjében bekerült a végrehajtási utasításba ez a rendelkezés. Ez az érdek pedig nem lehet más, csak a *tűzrendészet.* Lássuk tehát, hogy áll ez a kérdés a tűzrendészet szempontjából.

A rendszeresen használt kéményeket havonként egyszer tisztítani kell. Ez a tisztítás orosz (henger) kéményeknél a célnak legmegfelelőbbben, az ú. n. golyóskefével (apparat) történhetik és a múltban majdnem kizárólag ezzel is végezték a hengerkémények tisztítását a kéményseprők, mert ez a tisztítási mód a hengerkémények legradikálisabb tisztítási módja, melynek rendszeres elvégzése, — ha teljesen nem is akadályozza meg — de minden esetre hatékonyan késlelteti a kémények elszukkosodását. Igaz, hogy ez a tisztítási mód, fáradságos, nehéz, kényelmetlen, költséges és veszélyes is. *Fáradtságos*, mert a mindinkább magasbuló építkezések mellett a hosszú kémények falazatában való surlódás leküzdésére mind súlyosabb golyót kell az apparát alján alkalmazni, így az apparát le és föl mozgatása mindinkább több kimerőt igényel a kéményseprőtől. *Nehéz, kényelmetlen és veszélyes* azért, mert az ily tisztítási módot csak a tetőről lehet végezni, ahol a behavazott, jeges, megrongálódott kéményseprő járdákon való közlekedés, a kéményfejre való felállítás és ott az előbb említett munkának a végzése nagy fáradsággal, az ahhoz szükséges nagy ügyesség, testi fürgeség és magasságban való mozgáshoz szokottság mellett is nagy kényelmetlenséggel és *sokszor veszéllyel is jár.* *Költséges is*, mert minél nagyobb a kéményben a rugós golyós készülék ellenállása és a golyó súlva, annál erősebben vo-

Mégis nem ezek, vagy nem egyedül ezek, az okai annak, hogy a kéményseprők kezdenek távolodni a kémények tisztításának ettől a módjától, hanem először az, hogy mindinkább általánosabb lesz a négyszögletes szűk kémények építése, melyekben már a henger alakú kéményekre szabott apparát nem tud oly megfelelő munkát végezni, mint a tényleg henger alakúra épített kéményekben. Az apparáttal tisztított négyszögletes kémények sarkaiban ottmarad a korom. A kémények szabálytalan húzásain és a húzásokból keletkezett szűküléseken, éles szögű átmeneteken pedig a golyó nem megy át vagy ha lefelé menet keresztül megy is, a visszahúzáskor sokszor beleszorul, miáltal sok bajt, fáradságot és vesződést okoz. A kéményt legtöbbször ki kell bontani és csak így lehet a beszorult golyót eltávolítani. És nem utolsó sorban kell említeni azokat a kellemtelenségeket, amelyek az apparáttal végzett kéménytisztítás mellett az oly épületekben jelentkeznek, amelyek kéményei az építés költségével és a kéménytisztítási díjakkal való takarékoskodás szempontjából nem úgy épültek, hogy minden kémény a püccébe vezet le, illetőleg onnan kezdődik, hanem csak arról az emeletről kezdődnek, amelyik emelet tüzelésének az elvezetésére a kérdéses kémény szolgál. Ilyen építkezéseknél természetesen az alsó kéményajtók, az ú. n. koromkiszedő ajtók bent vannak a lakásban. Ha ilyen kéményben golyós apparáttal tisztogat a kéményseprő és apparátjának le és fölmozgatásával annak alján lévő súlyos vasgolyóval megpuffogatja a kémény alsó részén a lekötött vagy összegyűlt kormot, a korom az ajtónál és a füstcsövek mellett is szétrepül az egész lakásban, s bepiszkol mindent. Sokszor érzékeny károkat is okoz. Ebből számtalanszor támadt perpatvar a háztulajdonosok, illetőleg a lakók és a kéményseprők között. De akadályos lehet a golyós apparáttal való tisztításnak az is, ha az épületről hiányzik, vagy idők folyamán teljesen elkorhadt a kéményseprőjárda vagy nincs a padláson a tetőre való kijáráshoz állandó létra.

Ez a sokféle ok lehet némileg elfogadható magyarázata annak, hogy a kéményseprők lassanként eltérnek a hengerkémény tisztításának a golyós apparáttal való tisztítási módjától és helyette a sokkal kevésbé intenzívebb, sokkal könnyebb, sokkal kevesebb bajt okozó és lényegesen kényelmesebb, veszélytelenebb és kevésbé költséges azt a módját választják, mely szerint merev dróton álló sörte vagy hasonló anyagból készült (ú. n. stósz) kefével tisztítják le havonta az orosz-kéményből a porkormot. E tisztítási mód miatt már nem kell a tetőre menni, mert ha a padláson kéményajtó van, ezt a kéménytisztítást ezen a kéményajtón át, sőt esetleg a tűzhely esővének betorkolásánál is elvégezhetik. Kevesebb korom szétszórással jár, kevesebb fáradságot és erőt igényel, gyorsabban elvégezhető és lényegesen olcsóbb is.

Az ilyen kevésbé intenzív tisztítási mód mellett és a fenti okok miatt, no meg a hatósági rendelkezések következtében mindinkább terjedő fával és hazai szénrel való tüzelés következményeképpen jutunk el az orosz kéményeknél a kémények gyakoribb égetéséhez. Ez a magyarázata annak, hogy a kéményseprők lassanként bevezették, majd az ipartörvény végrehajtási utasításában kötelezővé tették a kémények rendszeres, évenként egyszeri égetését, sőt helyi szokások szerint évenként gyakran többször is égetik a kéményt, különösen azóta, amióta ezért a szabályrendeletek külön díjtételt állapítanak meg.

A Budapesti Építőmesterek két szempontból ki-

okozásra alkalmas. Mindkét kifogásukban teljesen igazuk van a budapesti építőmestereknek. Ha azonban jól megvizsgáljuk a fentebb felsorolt azokat a körülményeket, amelyek miatt lassú menetben eljutottunk a kéményégetésnek ehhez a kötelező formájához és ha ismerjük az okokat is, megállapíthatjuk, hogy annak előidőzésében részesek maguk az építésszek és építőmesterek is.

Könnyebb és olcsóbb építési módja miatt ők kezdték az építési szabályrendelettel ellenkező négyszögletes kémények építését. Ők alkalmazták a szabálytalanul húzott kéményeket, az éles töréseket és szűküléseket. És az emeletenként kezdődő, ú. n. traktus-rendszerű kémények építése is az ő találmányuk. Természetesen elismerjük, hogy itt sok szerep jut a minél olcsóbb, minél gazdaságosabb építkezésre való törekvésnek is. Kétségtelen azonban, hogy ezek mind tényezői voltak annak, hogy a kémények tisztítása és a tűzrendészeti tüzelés technikai szempontból való kellő tisztántartása elé mind több akadály hárult, az alkalmazható tisztítási módok mellett pedig mihamarabb elszurkosodnak a hengerkémények és így a kéményégetést teljesen mellőzni sem tűzrendészeti, sem tüzelés technikai szempontból nem lehet, sőt a fenti okok miatt tényleg erre gyakrabban van szükség, mint a múltban volt. Nem állítom, hogy pl. rendszeresen kokszsal fűtött kémények évenkénti égetése szükséges volna, de bizonyos, hogy teljesen mellőzni a kéményégetést még ott sem lehet. Arról tehát beszélhetünk, hogy egyes, függőlegesen felfelé futó, szabályosan épített és henger keresztmetszettel bíró, tehát rendesen apparáttal tisztítható kéményt nem kell feltétlenül minden évben égetni, de azt kétségtelenül meg kell állapítani, hogy a kéményégetést hengerkéményeknél teljesen mellőzni *tűzrendészeti szempontból nem lehet.*

Nagyon nehéz volna azonban annak a körülménynek szabatos meghatározása, hogy mikor és mely kéménynél szükséges feltétlenül évenként egyszer, melyiknél — mondjuk — két évenként egyszer és pl. három évenként egyszer az égetés.

A múltban voltak városok, amelyeknek szabályrendelete úgy intézkedett, hogy a kéményeket csak akkor volt szabad kiégetni, ha az égetés *szükségességét* a ker. kéményseprőmester a tűzoltóságnál *bejelentette*, ezután a bejelentés után a kéményt a *tűzoltóság felülvizsgálta* és az égetés szükségességét megállapítván *engedélyt adott* a kéményégetés keresztülvitelére. Akárhogy keressük is, ma sem találunk alkalmasabb módot arra, hogy miként akadályozhatnánk meg a felesleges kéményégetést és miként kimélthetnénk meg a háztulajdonosokat a szükségesetlen kéményégetések által okozott kiadásoktól.

Hogy mégis ez a rendszer a gyakorlatban egyáltalában nem vált be, annak oka első sorban az, hogy vagy nagyobb költséget vonna maga után, mint amilyent az általános kötelező kéményégetés fenntartása jelent, vagy elvonná a tűzoltóságot eredeti hivatásától, amelyből kiszámíthatatlan károk származhatnak és még így is a legjobb szervezés mellett sem lehetne a kéményégetésre bejelentett kéményeket oly gyorsan felülvizsgálni, hogy közben az elszurkosodott kémény kigyulladását teljesen megakadályozni tudnánk. Már pedig tűzrendészeti és tűzveszedelem szempontjából mindig lényegesebbé kevésbé bajt okoz a felügyelet mellett végzett kéményégetés, mint a magától kitört kéménytűz.

Mint hogy azonban vitán felül állanak és tűzrendészet szempontjából is el kell ismernünk, azoknak a szempontoknak a helyességét, amelyeket a Budapesti Építőmesterek Ipartestülete az előter-

jesztésben felhoz, *szükséges, hogy a rendszertelenül gyakori és a kéményégetési díjak megállapítása által tényleg megsokszorozódott kéményégetéseket csökkentjük.*

Ennek a szükségessége már szinte általánosságban kezd jelentkezni és hol ilyen, hol amolyan intézkedésekkel igyekeznek is a dolgon segíteni. Eddig azonban még nincsen tudomásom olyan intézkedésről, melyet általánosságban elfogadhatónak tartanék. Bihar vármegyében pl. a községi előjárásának köteleességükre tették a vitás esetekben a kémények megvizsgálását. A bizottság, melynek tagjai: egy előjárásági tag, a tűzoltóparancsnok és a kéményseprőmester, — köteles lelkiismeretesen eljárni a kémények vizsgálatánál és a bizottság javaslata alapján határoz az I. fokú iparhatóság a vitás kémények égetése tekintetében. Ez még a fentebb említettél is nagyobb adminisztrációt mozgat és minden egyes esetben a tűzoltóparancsnok személyes jelenlétét követeli meg, természetesen tehát, hogy csak falusi állapotokra lehet megoldhatónak tekinteni, de kétlem, hogy ott is hosszú ideig érvényben fog maradni.

Kecskemét városában pedig azt határozták el, hogy a középületek kéményeit — a konyha kémények kivételével — csak két évenként engedik égetni mindenütt tűzoltói felügyelet mellett. Azonban itt is csak a középületekre vonatkozik ez az intézkedés. Tehát ebből az intézkedésből, melynek jogi alapja erősen vitatható, általános következtetést vonni szintén nem lehet.

Részemről, — ha az évenként kötelező kéményégetés jogi alapjának intaktságát megbolygatni nem kívánjuk — csak kétféle módot látok a kérdés radikális megoldására. Az egyik az, hogy töröltessék el teljesen a kéményégetési díj és a kéményégetés munkadíja jusson kifejezésre a kéménytisztítási díjban, mint ahogy a kéményégetési eljárás maga is a kéménytisztítási munkálatok függvénye, a hiányosan végzett, vagy végezhető kémény tisztítási munkálatok kiegészítő része. A kéményseprési szabályrendeletekben pedig történnék gondoskodás arról, hogy kifejezésre jusson, miként is kell a kéményseprőmesternek a havonkénti tisztítást végezni, továbbá a felesleges kéményégetések megakadályozásáról szintén intézkedjék a szabályrendelet.

Ha azonban az oly érzékenyen érintendő a kéményseprőmesterek immár törvényesített és szerzett jogait, legalább odáig, de addig feltétlenül el kell menni a szabályrendeletek módosítása alkalmával, hogy *a szabályrendeletben ki kell mondani, hogy minden kémény után a kéményseprőt az égetésért évenként csak egyszer illeti meg a kéményégetés díja, melyet csak a tényleg eszközölt kéményégetés ellenében és annak alkalmával kell fizetni.* Ezzel az intézkedéssel, ha többet nem is, de annyit el lehet érni, hogy a kéményseprő szükségtelenül egynél többször nem fogja égetni a kéményt és a háztulajdonosok is megkíméltetnek attól, hogy némely helyen egyes kéményseprők évenként háromszor-négy-szer égessék a kéményt, csak hogy mindannyiszor felvehessék a kéményégetési díjakat.

A Budapesti Építőmesterek Ipartestületének azt az érzékenységet, mely sérelmesnek tartja az építőmesteri kar tekintélyére és műszaki képzettségére azt a szabályrendeleti intézkedést, mely feljogosítja a kéményseprőmestert arra, hogy az épülő házak kéményeinek építését ellenőrizze, teljes mértékben osztani nem tudom és ilyen intézkedésnek a szabályrendeletbe való felvételét tűzrendészeti szempontból szükségesnek és helyesnek tartom. Teljesen osztom azonban az építőmestereknek azt a megállapítását is, hogy gyakorlatban nem igen fordult és

ter az építkezés folyamán a helyszínén megjelenve a kémények építését ellenőrizze. Így tehát valószínű, hogy ilyen intézkedés csak írott malaszt marad. Ezt azonban nem tudom teljesen a kéményseprőmesterek rovására betudni, mert, ha már ennek az intézkedésnek a szabályrendeletbe való felvétele ellen is ennyire tiltakozik az építőmesteri kar, mennyivel nyomatékosabb tiltakozást és állandó vitákat várhatnak a kéményseprőmesterek az építés színhelyén való tényleges eljárásuk alkalmával. Ezek miatt a szabályrendeleti köteleességét teljesíteni akaró kéményseprőmesternek valószínűleg *elmenne a kedve oly köteleességteljesítéstől, mely semmiféle díjazással egybekötve nincs.* Pedig ilyen intézkedés a szabályrendeletben, ha azt az építőmesterekkel *megértően és lelkiismeretesen végrehajtani lehetne, néhány év, mondjuk egy évtizedre kiterjedő alkalmazás mellett meghozná a kívánt eredményt.* A *hengerkémények lassan tényleg hengerkéményekké lennének. Elmaradnának a lehetetlenül, cikk-cakkban, össze-visszahúzott kémények, az éles átmenetek, a keresztmetszetszűkülések megszűnnének a kémény falába beeresztett mennyezetgerendák, tetőgerendák és ajtótokok. Nem használnák fel a kéményt a tetőgerendák tartóoszlopául. És megszűnnének mindazok a tűzveszélyes szabálytalanságok, amelyek már oly sokszor váltak tüzek keletkezésének okozójává.*

Jól tudjuk mi, tűzoltók, hogy nem azért fordulnak elő ezek a fent említett szabálytalanságok az építkezésnél, mert a vizsgázott építőmesterek tanulmányaik folyamán a kéményseprő ismeretét messze túlhaladó mértékben ne kapnának kiképzést és ismertetést hasonló bajok forrásául szolgáló szabálytalanságok elkerülésére; ne ismernék a különböző építési szerkezetek helyes készítési módját és az említett bajok elkerülésének szabályait. De azt is tudjuk, hogy az építőmesterek egy épület megalkotásánál annyi és az ő nézőpontjukból sokkal fontosabb körülmények kötik le figyelmüket, melyek mellett ezek a kiesinyesnek látszó dolgok teljesen eltörpülnek és így érthető, hogy ezek el is kerülnek figyelmüket. *Ha azonban valaki, ez esetben a kéményseprőmester, köteleességteljesítésből, a szabályrendelet előírásainak megfelelően, felkeresné az építkezést és azt a kéményseprőmester szakértelmével szakis és speciálisan csak az ő szakszempontról vizsgálná és az ebbeli hiányokra, bajokra mindig felhívna az építőmesterek figyelmét, egész bizonyosan az lenne az eredmény, hogy az ismételt észrevételezések által az építőmesterek figyelme mindinkább ráterelődnék ezekre az eddig elhanyagolt és jelentéktelennek tartott dolgokra is és így fokozatosan megszűnnének azok a szabálytalanságok, melyek, ha nem mindjárt építés után, de sokszor 10 esztendő, vagy néha 20—25 év elmúltával, de egyszer matematikai biztossággal megbosszúlják magukat és tüzkeletkezési okká válnak.*

Hogy ez így van, azt legjobban bizonyíthatják azoknak a városoknak a tűzoltótisztjei, ahol a lakhatási engedély kiadása előtti szemlék rendszeresen be vannak vezetve. Itt észlelhető, hogy ezeknek a szemléknek következtében lassú átmenettel ugyan, de mindinkább kezdenek megszűnni ezek az említett körülmények és ezek által mindinkább csökken azoknak a tüzeknek a száma, amelyek a kémények és tüzelések körül keletkeznek.

III.

Az új kémények legolyóztatásának, mint kötelező kéményseprési munkának, ügyében teljesen osztanom kell az építőmesterek ipartestületének okfejtését. Először azért, mert az előterjesztésben hivatkozott 1911. évi 477. számú III fokú *várhoatározata*

hogy ugyanezen ügyben már a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr is hozott 1893. évben 8613. K. M. sz. alatt elvi jelentőségű határozatot, mely szerint „Az új kémények első tisztítása (lehúzás, legolyózás) nem kéményseprési, hanem kőműves munka, ennek a kőművesmester által való végzése nem képezi a kéményseprőipar jogosulatlan gyakorlását.“

Az építőmesterek előterjesztésében említett III. fokú B. M. sz. véghatározatot azonban okolásul itt is leközlöm:

„M. kir. Belügyminiszterium. Az 1911. évi március hó 25-én 477. sz. alatt hozott III. fokú véghatározatát, amellyel a mossóezini (?) járás főszolgabírája által 1848—1910. sz. alatt hozott I. fokú véghatározat helybenhagyásával Schmidl Sándor losonci lakost, építészt annak tűrésére kötelezte, hogy az általa épített stubnya-fürdői állami tanítóképződe kéményeit a túróci kéményseprési realjog tulajdonos megbízottja által kéményenkint 1 K. díjért átgolyózhassa — nevezetnek kellő időben benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán a kereskedelemügyi miniszter úr meghallgatása után felülbírálván, az alapul szolgáló I. fokú véghatározattal együtt törvényes alap hiányában megsemmisítettem, mert az 1884. évi XVII. t.-e. foglalt ipartörvény 16. §-ában követhetetlenül csupán a kéményseprése végzendő kötelezőleg az illető kéményseprő iparos által, minthogy továbbá a kémények legolyóztatása a kéményseprés fogalma alá nem esik, a vonatkozó véghatározatok megsemmisítendőek voltak. A legolyóztatásnak ugyanis egyedüli célja annak megállapítása egyrészt, hogy a kémények tényleg az illető helyiséggig érnek le, melynek tűzhelyfüstjének elvezetésére hivatva van, másrészt pedig, hogy az illető kémény akár helytelen építés folytán, avagy véletlenül az építés folyamán lehullott idegen tárgyak által nines-e eltömődve, melynek fennforgása esetén a legolyóztatás ezen akadályok elhárítását célozza. Így tehát olyan ténykedésről van szó, mely az építőmester hatáskörébe vág, ennek folytán nem állapíthatom meg, hogy a legolyóztatás okvetlenül kéményseprő által végzendő.“

Helyes tehát, ha a kémények legolyóztatása nem, mint kötelező munkálát szerepel a szabályrendeletben, így ezért a munkálattal megállapított díjtételnek a II. csoportban van a helye.

Ugyanígy teljesen helyeselni tudom az építőmesterek ipartestületének azt a javaslatát is, mely szerint szabályrendeletbe kívánják vétetni azt, hogy

„A kéményseprőmester felelősség terhe alatt írásbeli jelentést tartozik tenni a háztulajdonosnak azokról a hibákról és hiányokról, amelyek a kéménytestek és fejek, a kéményseprőjárdák és kéménytisztító ajtókkal kapcsolatban keletkeztek.“

Itt azonban meg kell említenem, hogy a székesfővárosi régi szabályrendelet 19. §-a is tartalmazott már erre vonatkozólag, ha nem is teljes határozottsággal ilyen irányú intézkedést.

A kérdéses 19. §. a következőképen intézkedik:

„A kéményseprő tartozik a kéményseprés alkalmával meggyőződést szerezni arról, hogy az illető épületben s különösen a kémények közelében a tűzveszély ellen megtettettek-e a kellő intézkedések? A kéményseprő az e részben tapasztaltakra s a tűzrendőri szabályokkal ellenkező dolgokra a háztulajdonost, vagy azt, ki a ház kezelésével meg van bízva, figyelmeztetni és szükség esetén megfelelő intézkedés végett a kerületi előljárásságnak haladéktalanul jelentést tenni is tartozik.“

A módosítás alatt álló szegedi kéményseprési szabályrendelettervezetben pedig erre vonatkozólag a következő intézkedések találhatók:

jón az illető épületben és különösen a kémények közelében nines-e valamely tűzveszélyes körülmény. Ha ilyent talál, azt a háztulajdonosnak jelenteni és a háztulajdonos könyvébe bevezetni tartozik. Ha ez a szabálytalanság a következő havi kéményseprés idejéig sem szűnik meg, arról az iparhatóságnak írásban jelentést kell tenni. A kéményseprőnek ebbeli mulasztása büntetendő kihágást képez.“

Azok a tűzveszélyes körülmények, amelyekre a kéményseprőnek a seprés alkalmával figyelmét különösen ki kell terjeszteni, elsősorban a következők:

1. A kéményajtóinak és egyéb nyílásainak közvetlen közelében 1 méter körzetben gyúlékony anyagok ne legyenek.

2. Minden kéménynek legyen vasbádogból készült kettős tisztítóajtócskaja, melynek zárjai rendben legyenek és az ajtók ne legyenek átégve, átrozsdásodva.

3. Bádogból, vagy agyagból készült csöveket, szabálytalan betonkéményeket, mennyezetre, vagy deszkára rakott, fekvő füstesatornák a padlástérben vagy deszkafalon átvezetve ne használjanak.

4. Bádog vagy agyagesövet a tetőn vagy falon átvezetve kémény gyanánt ne használjanak.

5. Falon át eresz alá vezetett füstesöveken ne tüzeljenek.

6. Szerkezeti fák ne legyenek a kéménybe beépítve s ott, ahol azok a kéménnyel érintkeznek, a kéményfalazat hézagai eszeréppel, vagy más tűzálló anyaggal takarva és vakolva legyenek.

7. Vályogból, vagy élére állított téglából való kéményt ne használjanak.

8. Mászható kémények üregei raktárul ne szolgáljanak, azokban papírt, rongyot, szalmát, fadarabokat, vagy más könnyen gyúló anyagokat ne tartanak.

9. A kéménybe torkolló lyukakat, füstsipokat, stucnikat is időközönként kitisztítsák és a koromgyűjtők könnyen hozzáférhetőek legyenek.

10. A lakásból eltávolított tűzhelyek és kályhák után a csölyuknak vaslemezből készült fedője legyen. És ezzel el legyen zárva. A végleg használaton kívül helyezett füstnyílásokat végleg be kell falazni.

11. A kémények tetőnkívüli része (kéményfej) gondosan vakolva, vagy a téglasorok hézagai cementes vakolattal kikelve (hézagolva) legyenek. A vihar és az időjárás viszontagságai által megrongált kéményfejtéglák a megjavítás idejéig is a kéményről levéssenek, már a kezdődő rongálódást is jelenteni kell a háztulajdonosnak.

12. A kéménytoldások (kupakok) tűzálló anyagból készítve és a kéménybe kellően bekötve legyenek.

13. A függőleges vonaltól 30 foknál nagyobb hajlással húzott kémény a törési pontjánál jól záródó, kettős tisztítóajtóval el legyen látva.

14. Minden emeletsornak külön kéménye legyen. Egy kéménybe csupán egy emelet soron lévő tüzelőtestek, füstesövek legyenek bevezetve. Ha a kémény 13 cm bőségű, legfeljebb két, ha 16 cm bőségű, legfeljebb 3 közönséges tüzelés füstesöve legyen bevezetve és ezek különböző magasságban torkoljanak be.

15. Ha a kéménytisztítóajtók a padlástérben faanyaghoz fél méternél közelebb jutnak, ez a fa vaslemezzel, vagy aszbeszttel be legyen vonva.

16. Rosszkarban lévő, repedt falazatú, hiányos, átégett vakolatú kéménybe való tüzelés haladéktalanul beszüntetessék.

17. Szabálytalan hűsfüstölőket se a padlástérben, se egyebütt ne használjanak.

18. E bejelentések elmulasztása büntetendő kihágást képez.

És mivel ez az intézkedés szinte teljesen azonos az építőmesterek ipartestületének előterjesztésében javasoltakkal, szükségesnek tartom tűzrendészeti szempontból és a tűzrendészettel kapcsolatos adminisztráció leegyszerűsítése szempontjából, hogy a szegedi szabályrendeletnek fentebb idézett intézkedései minden jövőben módosításra kerülő kéményseprési szabályrendeletbe felvéssenek és az építőmesterek ipartestületének előterjesztése szerint most folyamatban lévő székesfővárosi szabályrendelet munkálataihoz a szövetség részéről erre vonatkozólag ugyanilyen értelmű javaslat tétessék. Az építőmesterek ipartestülete által felvetett többi ügyekben pedig szintén foglaljon beható tanácskozások alapján a szövetség határozott álláspontot és annak eredményeképpen adjon javaslatot Budapest székesfőváros polgármesterének.

A Céhek a tűzoltói szolgálatban.*

Írta: Dr. vitéz Roncsik Jenő

Még mielőtt az önkéntes tűzoltóság felállításának gondolata megfogalmazott volna és még mielőtt az önkéntes tűzoltóságok szerte a világban megalakultak volna, évszázadokon keresztül a céhek intézménye volt az a szerv, amelyeknek a vállaira nehezedett a községekben és a városokban a kitört tüzeknek az eloltása; a céhek teljesítették a tűzoltói szolgálatot a középkorban, sőt az új korban is egész a XIX. századig, sok helyen a XIX. század közepéig éppen úgy, mint az ókorban a római birodalomban a collegia tria.

Ennek a kis tanulmányomnak a célja ismertetni azt, hogy a céhek miképpen vettek részt a tűzoltásban, mi volt a feladatuk e téren, milyen eredményeket értek el a maguk tűzoltó eszközeivel és felszerelésével, hogy volt a tűzoltás megszervezése az egyes helyeken a céhek megalakulásától a céhek megszűnéséig, amikor a céhek helyébe a tűzoltói szolgálatot tekintve új alakulatok léptek, amikor a megszűnt céhek, a céhbeli kötelezett tűzoltóságok romjaiból újult erővel támadtak fel mindenütt az önkéntes tűzoltóságok, hogy átvegyék a céheknek a tűzoltás terén évszázadokon át hűségeken, odaadással teljesített kötelességét.

Mielőtt azonban a céheknek tűzoltói szolgálattal foglalkozni, ki kell terjeszkednem röviden a céhek megalakulásának a körülményeire és még ezt megelőzőleg arra, hogy miképpen jöttek létre a középkorban a városok, mint ahonnan a már meglévő céhek szervezkedése és megerősödése kiindult. E tárgykört tekintve ez alkalommal azonban csak Németországgal foglalkozom, mert itt a kalandozó magyar csapatok betöréseinek, pusztításainak, harcainak a következménye volt az, hogy az addig védtelen helységek helyett létrejöttek a megerősített és szépen kiépült városok.

* *Forrásmunkák:* Dr. Eberstadt Rudolf: Der Ursprung des Zunftwesens. München 1915. — Hegel Karl: Städte und Gilden der germanischen Völker im Mittelalter. I—II. Leipzig 1891. — Heer Albert: Das Feuerlöschwesen der guten alten Zeit. Zürich 1916. — Dr. Lindner Gustav: Das Feuer. Brünn 1881. — Lüthi Johann: Die Entwicklung des Feuerwesens der Stadt Bern 1911. Maurer Georg Ludwig: Geschichte des Städteverfassung in Deutschland. I—IV. Erlangen 1869—1871. — Meltzl Oszkár: Az erdélyi századok ipara és kereskedelme a XIV. és XV. században. Századok 1892. évf. Dr. Szádeczky Lajos: Iparfejlődés és a céhek története Magyarországon Budapest 1913. Dr. Zefiger A.: Das bernische Zunftwesen. Bern 1912. Ezekben kívül a szövegben hivatkozott Feuerordnungok, Bauordnungok, Tüzi rendtartások, amelyeket az egyes városok, vagy más hatóságok kiadottak.

A német városok alakulása.

A népvándorlás nemcsak a római birodalmat, mint államot semmisítette meg, hanem a birodalom nagyon sok városát is. A középkor kezdetén Németországban is igen kevés város volt még, ami volt, az a római birodalom romjaiból maradt meg. A helységek legnagyobb része igen kiterjedt és nagy területen feküdt, fekvése, berendezkedése pedig olyan volt, hogy idegen támadások esetére a támadóknak teljesen ki volt szolgáltatva; azok a helységet könnyű szerrel elpusztíthatták, felperzselhették, lakóit kardélre hányhatták.

A magyarok a mai hazába való bejövetelük után rövidesen megkezdették kalandozásukat nyugat felé, ahonnan hatalmas zsákmányokkal jöttek vissza. Így többek között 908-ban és 915-ben Szászországot és Thüringiát égették fel, 916-ban sok más német helységgel és várossal együtt Brémát, 924-ben a frank földet és Szászország területét.

A németek a sorozatos és iszonyú pusztítások után belátták azt, hogy a magyarok támadásaival és tüzzel-vassal folytatott háborúival szemben csak úgy tudnak védekezni, ha megerősített helyeket építenek. Luitbald bajor örgróf és a passai püspök már 900-ban felépítik Enns megerősített várost, hogy a környéket a további betörések ellen biztosítani tudják.

908-ban az eichstadti püspök Lajos királytól engedélyt kap városok erősítésére, ugyanezt az engedélyt adta meg I. Konrád 918-ban a magyarok támadásai ellen való védekezés szempontjából. Ebben az időben Weilburgnak már kőfalai voltak.

Henrik német király, későbbben császár (919—936.) a magyaroknak békét ajánl, sőt adófizetésre kötelezi magát, de csak azért, hogy a magyarok támadásai ellen megerősített városokat alapíthasson és könnyű lovasságot szervezhessen. A magyarok 933-ban újra betörnek a német földre, de Merseburg mellett vereséget szenvednek.

A német városok építése azonban a magyarok ellen való védekezés céljából tovább tart; I. Ottó 963-ban a passai püspöknek adja meg az engedélyt további megerősített helyek és városok építésére, II. Ottó ugyanilyen engedélyt ad a regensburgi püspöknek.

A régi német városok tehát a magyarok támadásai ellen megerősített, kőfallal, árokkal és vízzel körülvett helyek voltak. A városokba felszabadított jobbágyokat és iparosokat telepítettek, akik a kapott szabadság ellenértéke fejében városvédelmi szolgálatot teljesítettek és pedig az egyforma ipart űzők külön-külön csoportba állottak össze, amikor a védelmi harcokban egymásnak is segítségére voltak s így közöttük hamarosan kifejlődött az összetartás és egymás segítségének az érzése és szüksége.

Röviden összefoglalva: hogy a német városok rohamos fejlődése megindult, azt a németek a honfoglaló magyaroknak köszönhetik.

Városok alakulása Magyarországon.

Magyarországon a városok kialakulását első sorban a vásártartó helyeken kell keresnünk. I. István királyunk, amikor a magyarok keresztényen hitre tértek át, a vallás gyakorlásának lehetővé tétele és a hívek összetartása végett elrendelte, hogy minden 10—10 falunak 1—1 templomot kell építeni, ahova a falvak lakosságának hetenként egyszer isteni tiszteletre össze kell jönni. Otthon tűzhelyenként csak 1—1 ember maradhatott a tűzhely őrzése végett; valószínűleg nem azért, hogy tűz ne keletkezessen, hanem, hogy a tűzhely tüze ki ne aludjon.

Amikor a környező községek lakosai a templo-

a templomok közsegek nagyobb fejlődésnek mutatnak, létre jöttek a nagyobb helységek és azokból a városok. A mai vasárnap elnevezése is eredetileg vásárnap volt.

De nemcsak a vásártartó helyekből fejlődtek ki nálunk a városok, hanem a megerősített helyekből, a várakból is, amelyeknek a védelme alatt templomok, egyházak alakultak. A városok fejlődése a XI. században meglehetősen lassú volt s tulajdonképpen csak a XII. században indult meg. A XIII. században azonban már sűrűbben jönnek létre városok, megerősített helyek és pedig éppen olyan okokból kifolyólag, mint Németországban. Ott a magyarok betörései ellen védekeztek várak és megerősített városok létesítésével, nálunk pedig az 1241—1242. évi tatárdúlás volt az, amely a királyainkat és a lakosságot hasonló védekezésre kényszerítette. IV. Béla királyunk a fejlődést városi kiváltságok adományozásával is nagyban elősegítette.

A városi lakosság számának gyarapításához, így a városok fejlődéséhez nagyban hozzájárultak az idegenből beköltözött és betelepített kézműiparosok, továbbá a hazai népelem, a várjobbágyok, a várnép. A XV. század eleje óta a törökök betörései még nagyobb arányokban siettették a várak és városok építését és fejlődését.

A céhek alakulása külföldön.

A céhek, amelyeknek különféle elnevezéseit találjuk külföldön, mint fraternitas, Gilde, Innung, Amt, magisterium, Zunft, Brüderschaft stb. — a lakosok társulási voltak és különféle célok elérésére alakultak. Voltak olyan társulatok, amelyeknek a célja a vallás gyakorlása, az ünnepek megtartása, megünneplése, a céhek tagjainak tisztesség eltemetése volt, ezek voltak az ú. n. vallásos Gildék; voltak, amelyeknek a célja a társaság tagjainak a segítése volt elemi csapások, betegség, anyagi veszteség esetén, továbbá az összetartozandóság érzésének az ápolása különféle módon; és végül voltak azok a céhek, amelyek a kereskedőknek és az iparosoknak az egyesülései voltak a saját ipari és kereskedői céljaik elérése, anyagi javaik gyarapítása, az ipar és kereskedelem fejlesztése végett. Ezek a céhek voltak azok, amelyek a tűzoltói szolgálatban tevékeny részt vettek s amelyek bennünket tűzoltói szempontokból érdekelnek.

A római birodalom összeomlása után legelső, a mai időt tekintve tehát a legrégebbi céhszerű alakulatot a frankoknál találhatjuk meg. A régi frankoknak már voltak Gildék, ezt pedig a Nagy Károly frank király és későbbi római császár által 779-ben kiadott törvényből tudjuk, amely megtiltotta a Gildék működését, kivéve azokat, amelyek az államzua adományozásával, a tűzkárt, valamint hajótörést szenvedettek felségítésével foglalkoztak.

(Folytatása és vége következik.)

Tűz okának kivizsgálása kétszáz évvel ezelőtt.

Nagy dolgok estenek 1717-ben Püspök Eger Várossában... Ondrecsek János becsületes szabó mester házában, a belső város első Seriesében. háromszor is tűz ütött ki egymás után... Az aggodalmaskodók már holmi mordály-égetőkről suttogtak s esteledvén, mindenki sokszoros vigyázatban volt, hogy — ha úgy kívánánk a körülmények — mind-gyárást talpon lehessen és a gonosz mordály-égetőt is elfoghassa... Mert nagy szokásban volt akkortájtban az istentelen gyújtogatás mindenfélén.

kioldandó minny az úja magyar a 1717-ben... ban, hogy „Circumspectus“ nemcsak összességében, hanem a szenátor urak is egyenként. A város főbírája, *Generosus Dominus Georgius Döbrödy, consessusba hívta a belső vagy nagy-tanácsot január 23. napjára.* Végére akartak jární az alattomos gonoszszágnak, mely immáron az egész város békés lelki nyugalmit és a lakosság biztonságát is mind jobban veszélyeztette.

Hogy pedig minden némű oldalról tisztán és világosan láttassék a dolog, már előre exultálta a tűznek színhelyére *Mercz János és Vas-Váry Dávid* szenátor Uraimékat: szemléljenek meg mindent és a tapasztaltakról fideliter referállyanak majd...

Nyolc tanut idéztek vala meg a tárgyalásra, amelynek és a tűznek előzményeire nézve meg kell jegyezni, hogy Ondrecsek János uram házához a városi kvártélymester beszállásolt vala egy német katonát, valami *Palczerek* nevűt. Nem vala ugyanis akkoron elég bő kaszárnya Püspök Eger Várossában és a polgárok házaínál laktanak vala az katonák, vagy mint a város lakosai közönségesen hívták őket, a „németek“. Reájuk külön regulákat is csinált a katonai kommandáns és a magisztrátus unanimo consensu...

A magisztrátus generális consessusa az *inquisitio kérdéseit* a következőkben fogalmazta meg:

1-mo. Tudgyae, Láttae az Tanu, hogy ezen 1717-dik esztendő béli Boldogh Asszony (január) havának Kilenczedik napián Micsoda Controversia élett Ondrecsek János Házában az Cseléd, és az Szálló Palczerek nevű Militáris Személy között?

2-do. Azon megh irt *Kilenczedik napnak* északáián, Ugyan Ondrecsek János Háza Padlásán, Micsoda formán, és Kitül eshetett az Tűz támadás?

3-io. Annak utánna is ugyan *tizen kettedik napján* ezen Folyó Holmapnak nevezett Ondrecsek János Háza Padlásán, ismét másodsor is éczaka tűz támadván, akkoris mi Formán, s Kitül, és Hogy esett, s Kire volt a Gyanakodás?

4-to. Azon Helyen, holott már kétszeris tűz támadott Legyen éczakának idein egy Óra Taiban Kit Láttak, 's tapasztaltak *Ugyan 21 phent*, hogy Lappangott, Ólálkodott, a hunnais Ki Ugratták?

„Testes“... cím alatt következnek azután a tanuvallomások. Az első tanu, 1-mus *Testis Juditha Locsányi* Consors Joannis Ondrecsek Anno-rum Circa 24. Jurata, examinata, fassa est *ad 1-mum* (megeskettetvén, kikérdeztetvén, vallotta az 1. kérdésre), Hogy „az Decretumban fel tett napon ezen fatens Fátyolát, ingvállát megh mosván, az Udvarra Ki terítette, onnan be fordulván a Házban, az Szálló Pedigh ki az Udvarra; csak hamar Utánna Ki ment az Szolgáló, hát már azon Fátyol, és ingváll, Ninesen. Fut az Szolgáló az Asszonyához, az iránt, Kikis mingyárt mindenütt Széllyel az Udvaron Szorgalmatossan Megh Kerestek, de Sehol nem tanáltak, annak utánna ezen fatens kérdezte, az Szállót, ha ő nem látta volna?... Az Szálló felett, hogy Nem Láttá, Kyért is az Szálló annak utánna hogy Másunnan Haza jött Láttatott dálni, fulni, és Haragudni. — *Ad 2-dum.* Ezen Fatens az Házuk Padlásán Széna lévén, az megh irt Kilenczedik napnak éczakáián azon Szénát megh gyútották, az Szénába Szalmát tévén és tüzet, jelét annak utánna hogy megh oltották, tapasztalták, az Uezáru pedig oda nem Mehetni, az hol támatt az Tűz, hanem az Kerített Udvarrul. Nemis lehetett Más-

tul azt el követni, hanem az ben lévő Cselódektül vala mellyiktül. Sőt az Szállótul is hallotta mondani, hogy az Kitül, 's belül valóktól esett az tűz támadás. Mingyárt is kezdett gyanakodni az Szállóra, hogy az előtte való nap az Fátyol iránt Látatott Haragudni... — *Ad 3-um.* Hogy ismét 12-dik Napián Ugyan Ondrecsek János Háza Padlásán északának idején éjféli után Két Óra tájban tűz támadt volna, mingyárast az Szállóra Világosan kezdettenek gyanakodni, mivel azon éczaka mind Czipeiét, s mind Strimfliét, az beiső Házbul magával Ki vitte, hol ott az előtt mindenkor ben hatta az Házban, és minden Ruházattában fel Öltözve hált, ottis támadt az Tűz, a' holott az Szálló egy Bótoeskában hált mingyárt az Lábánál Felyül az Padlásán, a' hova könnyen fel hághatott, Sőt már tiszta lévén az Pad, az Szénát róla le hordoták, mind azon által Szalmát tanáltak azon Kamaráska Felett az Padon, a' hol az Tűz támadt. Sehol pedig Szalma nem tanáltatott, hanem az Szálló ágyában. — *Ad 4-tum.* Nihil“.

A második tanu *Ondrecsek János* egri polgár volt. Körülbelül 36 éves, szabómester. Eskü alatt vallotta az első és második kérdésre ugyanazt, amit a felesége már elmondott. Érdekes azonban az, amit a 3. kérdésre mond: „... hogy Másodszeris ismét az megh irt napon az háza Padlásán megh gyult Légyen, Világosan mingyárt az Szállóra gyanakodott, hogy annak előtte Czipeiét, Strimfliét az Házban szokta Hadni, de akkor Ki vitte magával, Sőt le Sem vetkeződött, hanem egész Ruhájában hált. Azon bótoeska felett az Padon támadt az Tűz, a' holott hálált az Szálló, ottan lévén alkalmatosság az Tűz Helyre fel hágni. Máskéntis nem mehetett be Senki azon Kamarába, kinek felette támadott a Tűz, ha csak maga az Szálló Ki nem nyitotta, mivel mindenkor Be Szokta Zárni, és ha valamit az Padlásról Ki akartak hozni, nagy Kéréssel nyerték megh tőle, hogy Ki Nyissa.“

A harmadik tanu a házban lakó *Kelemen György* 42 éves egri polgár. és szenátor... szintén a németre gyanakodott, mert a padlásra csak az udvarról lehet feljutni, az udvar pedig zárva volt. Érdekes a 3. kérdésre adott válasza... „Senkire másva nem gyanakodott ezen fatens, hanem az Szállóra, mivel onnan Felül esett az Tűz, a' hol hált az Szálló, Sem Széna Sem más féle gaz már a Padon nem volt, megh tisztították már annak előtte, de a' hol esett az Tűz, Szalmát tanáltak. Nem is kívül esett az gyulladás, hanem belül, mivel kívülről nincsenis oda accessus, Szalmát pedig Sehol nem tartottak, hanem egyedül az Szálló ágyában.“ — *Ad 4-tum.* Ezen Fatens Szemeivel látta Palczerék nevű Némettől éjféli után egy Óra Tájban ezen Holnapnak 21-dik Napján azon ház Padgyán a' hol már Kétszer annak előtte Tűz támadás volt.“

Negyedik tanu *Domitrovics Erzsébet*, előző tanunak felesége, ... érzette megh, hogy valaki jár az Padon az megh irt napnak északáin (t. i. 21-én) mint egy Óra Tájban, de mivel hogy Ki nem ment, nem tudhattya, hogy ki volt, hanem az Urától és az Szolgálotul (kik gyertyával Ki mentek nézni Ki legyen?) hallotta, hogy Palczerék volt.“

Az ötödik tanu *György Anna*, a Kelemen György uram szolgálója a 4. pontra nézve ugyanúgy vall, hogy „... Látta Szemeivel azon említett Palczerék nevű Némettől 21. Napián ezen Holnapnak északának idején éjféli után egy Óra Tájban gyertya Világnál az Ház Padlásán, a' hol már az előtt Kétszeris egymás után csak hamar tűz támadott volt.“

Hatodik tanu *Gelenics János szabósegéd* Ondrecsek uramnál. A 3. kérdésre ad újabb értékű választ a következőkben: „... Minek előtte történt

be járván, mondotta ezen fatensnek, hogy nem tudgya mi lelte őtet, mert nem tudgya Mit Csinyál, annak Utánna mingyár csak gyulladás esett azon Ház Padgyán; annak előtte, tudgya ezen Fatens, és Látta, hogy Strimfliét, Czipeiét az Szálló ben Szokta hadni az melegen, de akkoron az Tűz támadáskor minden ruháit magán Ki vitte, és Le sem vetkeződött...“

Hetedik tanu *Szigyártó Anna*, a páter Franciscanusok sütő-asszonya (Pistrix) ad 3-ium ... ezen fatens vette észre az Tűzet, Kire futván az Ház aitaára, környös körül Kiabálván, hogy maid mind oda égne, de sehol be nem mehetett, mivel mindenütt zárva voltak az aítok. Úgy nagy Zörgéssel, Sivalkodással Költötte Fel az Házban Valókat, Látta Pedigh hogy nem kívülről, hanem belülről az Ház Padgyán esett az Tűz gyulladás. Úgy annak utánna oltották megh az Tűzött, másként mind oda éghettek volna ha ezen Fatens őket Fel nem Költötte volna.“

Nagyon fontos adatot szolgáltatott *Alagi Róza*, a nyoleadik tanu, egy 16 éves szolgáló leány. Ad 3-um „... midőn Másodszer esett volna az Házoknál az Tűz, azon estve az Szálló ágyát, az hol szokott hálálni az bótban, szépen megh vetette, akkor Sehol az ágy eleie nem volt Szalmás, hanem másnap reggel olly igen Szalmássan tanálta azon Szálló Ágya eleit, hogy ottan egyben kotorgatott, és Szedt Szalmával is gyújtotta be az Kemenczét. Sőt azon bótban levő Kádon, az Asztalon estve Senmi Szalma Nem volt, reggel Szalmássan tanáltatott. Ugyan azon Kád felett támadt Pedigh az Tűz, a' holott Felyül az Padon Szalmátis tanáltak az Tűz (gyulladás Helyén.“

A fenti inquisitio folyamán „referáltak fideliter“ *Mercz János és Vas-Vári Dávid senator Uraimék*, mint „exmissusok“ a következőkben, hogy ... azon Kamara vagy Bóltbul, a' hol hálált az Szálló, az Kád Felett fel nyulván azon Helyre, a' hol támadt az Tűz, akkoris egy darab Mundérbeli égett Szijatis Szalmával tanáltanak...“ Exmissus Uraimék hozták el onnét bizonyosságnak...

Eddig tart a nyomozási jegyzőkönyv, melyből világosan látszik, hogy Palczerék gyújtogatott. Hogy azután mi történt vele: elvette-e méltó büntetését, amely abban az időben nagyon szigorú volt, vagy nem, — nem tudhatni. A polgári hatóságoknak ugyanis nem volt jurisdictioja katonai személyekre. Így csak az történhetett, hogy a vizsgálat eredményét áttették Zinzendorff katonai parancsnokhoz s katonai bíróság ítélkezett a gyújtogató „német“ felett.

Minket azonban nem is a Palczerék sorsa érdekelt, hanem inkább az, hogy adott esetekben kétszáz esztendővel ezelőtt is komolyan vették a hatóságok a tűz-nyomozást és a tűz okának kiderítését. Pedig akkor még semmiféle országos rendelkezés nem volt az ilyesmire nézve. Legfeljebb a büntető törvénykönyv említette meg.

(Eger.)

Breznay Imre.

RENDELETEK.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek valamennyi másodfokú iparhatóságához intézett 167.280. 1931. K. M. számú körrendelete ipari vagy tűzrendészeti szemléken a kéményseprőiparosnak üzletvezetője vagy első segédje által való helyettesítése tárgyában.

A kéményseprőipar gyakorlásáról alkotott szabályrendeletek egyes kéményseprőipari munká-

lyes megjelenését, illetve felügyeletét teszik kötelezővé.

Minthogy az 1922 : XII. tc. 7. §-a értelmében a kéményseprőiparos halála után életbenmaradt házastársa (özvegy nő) az ipart a szakképzettség igazolása és üzletvezető kötelező bejelentése nélkül is — e törvényszakaszban megjelölt korlátozással — tovább folytathatja, felmerült annak szüksége, hogy ezeken az ipari és tűzrendészeti szemléken a szakképzettséggel nem rendelkező kéményseprőiparos helyett megfelelő helyettes jelenjék meg.

Indokolt és méltányos azonban az elaggott és beteges kéményseprőiparosokat is felmenteni a hatósági eljárásokon való személyes megjelenés alól és megállapítani, hogy a fentemlített hatósági eljárásoknál ez esetben kik helyettesítsék a kéményseprőiparost.

Ez okból elrendelem, hogy mindazokban az esetekben, amikor a kéményseprőiparos életben maradt házastársa (özvegy nő), vagy elaggott, beteges kéményseprőiparos gyakorolja a kéményseprőipart és amikor a kéményseprőipari munka és a tűzrendészet körébe tartozó bizonyos tevékenységnél (kéményégetés, tüzeset, tűzrendészeti szemle stb.) a kéményseprőipari szabályrendelet értelmében a kéményseprőiparos személyes megjelenése kötelező, az említett hatósági eljárásoknál a kéményseprőiparost az üzletvezetője, vagy ha nincs, az első segédje helyettesítse.

Felhívom, hogy erről a hatásköre területén működő elsőfokú iparhatóságokat és az összes érdekelt kéményseprőiparosokat azzal értesítse, hogy a jelen rendeletben említett kéményseprőiparosok az illetékes tűzrendészeti hatóságnál, valamint az iparhatóságnál jelentsék be (név és lakóhely megjelölésével) azt az üzletvezetőt vagy első segédet, aki őket a szóbanforgó hatósági eljárásokon helyettesíti.

Budapest, 1932. évi január hó 20-án.

A miniszter rendeletéből:

Szterényi s. k.,

miniszteri osztályfőnök.

Akadálytalan közlekedést biztosít a rendőrség a tűzoltóknak.

Az utóbbi időben mind sűrűbben érkeztek panaszok a közutakon haladó járművek vezetői ellen, hogy a vész helyére siető tűzoltók elől nem minden esetben térnek ki az úttest baloldalára és ezáltal a tűzoltójárművek gyors és akadálytalan előrehaladását hátráltatják.

A főváros lakosságának felbecsülhetetlen érdekei fűződnek ahhoz, hogy tűzvész vagy szerencsétlenség esetén, amikor az emberi lét vagy nem lét kérdése pillanatoktól függ, a tűzoltóság késedelem nélkül érkezhessen a vész helyére. Budapest székesfőváros rendőrfőkapitánya ezen a mindjobban észrevehetővé váló, de egyúttal tartálytalan állapotban egy erélyes intézkedéssel kívánt rendet teremteni. Az intézkedés, mely a közelmúlt napokban látott napvilágot, utasítja a rendőrség tagjait, hogy az általuk már ismert hangú szirénával haladó tűzoltóknak minden esetben szabad közlekedést biztosítsanak. Akik pedig a tűzoltójárművek elől haladéktalanul ki nem térnek, azokat a 250.000/1929. B. M. rendelet 6 §-ába ütköző kihágás miatt jelentsék fel. (Az említett rendeletet a Belügyminiszter és a Kereskedelemügyi miniszter egyetértőleg adta ki, mely a közúti köz-

lezm. min. 6. §-a pedig akként rendelkezik, hogy minden körülmények között szabad utat kell biztosítani a tűzoltók és a mentők szolgálatban lévő járműveinek.)

Reméljük, hogy a főkapitány úr erélyes és előrelátó intézkedésének meg lesz a kellő fogantatása azokkal szemben, akikből hiányzik a felebaráti szeretet és képesek akadályokkal zavarni munkájukban azokat, akik életüket szentelik az embertársuk életének és vagyonának megmentéséért.

Bezegh-Huszágh Miklós intézkedése szolgáljon egyúttal intő példának a vidéki lakosságnak, mert a vidéki gazdák, akik a budapesti közlekedés labirintusába belekerülnek, igen sok zavart okoznak abban. Náluk nem a nemakarás, hanem a gyakorlatlanság és szokatlanság okozza a bajt, melyhez hozzájárul a nagy láрма, a közlekedési rendőr intő és irányító mozdulatai és a tűzoltósziréna bűgása. A vidéki rendőrhatalóságok pedig hasonló irányú intézkedéseikkel biztosítsák hatósági területükön működő tűzoltóságoknak az akadálytalan közlekedést, hogy azok ne kényszerüljenek az útból félre nem állóknak kitérni, mely a legnagyobb járművel járhatatlan utak következtében gyakran a járművük felborulásával, vagy igen sok esetben oly akadályokkal jár, melyeknek következtében a tűzoltóság tagjai késedelmesen jutnak rendeltetési helyükre és így a segítségre szorulóknak vagy egyáltalában vagy már későn nyújthatják tettekre kész, bátor és férfias jobbjukat.

Flórián József.

FIGYELMEZTETÉS!

Hivatkozással a Tűzrendészeti Közlöny 1930. évi 5-ik számában megjelent 121.182/1930 VIII. B. M. számú körrendeletre, közhírré tesszük, hogy a „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége senkit sem bízott meg azzal, hogy nevében gyűjtéseket végezzen, avagy a vidéken előadásokat rendezzen. Ha bárki ilyen címen pénzt gyűjt, vagy belépti jegyeket árusít, a hatóságnak átadandó“.

H I R E K

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet újabban a következőknek adományozta: *Buday András* parancsnok, *Berindza István* rajvezető és *Móré József* őrvezető (Szikszó önk.), *Tátus János* alparancsnok (Esztergom önk.), *Gergely István* őrmester (Rákospalota hív.) és *Orbán János* esővezető (Debrecen hív.).

A m. kir. belügyminiszter a Magyar Országos Tűzoltótisztképzőtanfolyam felügyelőjének előterjesztésére 1932. évi február hó 23-án 118.119/1932. VIII. B. M. szám alatt kelt elhatározásával *dr. Marínovich Imre* ny. h. államtitkárt, a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség elnökét, *K. Császár Ferenc* építőipari iskolai tanárt, *Konok Péter* felsőipariskolai tanárt, *Kauszer János* mechanikai és villamossági ipariskolai tanárt, *Papp Ferenc* Szeged sz. kir. város hivatásos tűzoltóságának főparancsnokát, *Erdély Ernő* Győr sz. kir. város tűzoltóságának fő-

paranesnokát, vitéz *dr. Roncsik Jenő* Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságának főparanesnokát, *Dittrich József* Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltóságának h. paranesnokát, *Nagy Sándor* Magyar Országos Tűzoltó Szövetségi főtitkárt, *dr. Balogh Dezső* főorvost és *Bence István* budapesti önkéntes tűzoltósági paranesnokot, *Ausch Rezső*, *Szilvay Kornél*, *Erlcsbek György*, *Wunderlich Antal*, *dr. Benedek Mihály* és *Sturm István* Budapest székesfővárosi hivatásos tűzoltósági főtiszteteket, *Kirchmann Árpád* és *Kéler Dénes* Budapest székesfővárosi hivatásos tűzoltósági tiszteteket, *Miakich Ernő* és *Luncz Sebő* székesfővárosi hivatásos tűzoltósági segéd-tiszteteket, *Horváth István* szegedi, *Rehák Tamás* debreceni és *Pruska Ferenc* győri tűzoltóparanesnokokat és *Kállay Imre* székesfővárosi hivatásos ny. főtisztet, továbbá *dr. Szöllősy Alfréd* m. kir. belügyminisztériumi miniszteri titkárt, *Petróczy József* belügyminisztériumi miniszteri számvevőségi főtanácsost a tanfolyam előadóiává kinevezte. A tanfolyam jegyzőjévé *Declera Rezső* miniszteri o. tanácsost rendelte ki, míg a tanfolyam felvételi bizottságának tagjává *dr. Marton Gyula* miniszteri osztálytanácsost nevezte ki.

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző IV-ik Tanfolyamra 28 hallgató jelentkezett, akik közül felvételt nyert 21, köztük egy kivezényelt tényleges honvédszázados. A tanfolyamot látogató hallgatók névsora a következő: *Baranyai Jenő* (Törökbalint), *Balogh József* (Gyula), *Fodor István* (Zalaegerszeg), *ifj. lovag Göttlicher Ernő* (Budapest), *Jansa László* (Budapest), *Jarosek Ferenc* (Budapest), *Kocsis János* (Budapest), *Körmöczy Zoltán* (Békéscsaba), *Landtner Kornél* (Budapest), *szilágyi Németh Gyula* (Budapest), *Parentesi Géza* (Debrecen), *vitéz Radvány Frigyes* (Kaposvár), *Raffaelli Győző* (Budapest), *Svientek Károly* (Budapest), *Szolnoki Sándor* (Gyula), *Unger János* (Zalalövő), *Vághó József* (Budapest), *ifj. Walncsek János* (Budapest), *Werovszky Sándor* (Budapest).

A Budapesti Tűzoltó Testület Szövetsége folyó évi február hó 27-én felolvasó estélyt rendezett. Ez alkalommal *Lafrankó József*, a szöv. választmányi tagja „az őskéményekről, azok fejlődéséről, valamint az újabb rendszerű kéményekről és azoknak tűzrendészeti szempontokból való elbírálásáról” tartotta meg érdekesítő szakelőadását, melyhez több kiegészítő hozzászólás történt és amelyre a nagyszámban megjelent szövetségi tagok *Teasdale Ottó* főparanesnok elnökkel az élén, élénk figyelemmel hallgattak végig.

A budapesti Ganz és Társa wagonyárból (X. Köbányai út 31. sz.) folyó évi március hó 12-én reggel 4 óra 13 perckor tűzjelző-telefon útján rakfártűzet jeleztek. A vett értesítés után nyomban *Szilvay* és *dr. Benedek* főtisztek és *Miakich* segéd-tiszt vezetésével a kp., a X-ik és az önkéntes őrség a vész helyére vonult, ahol a tüzet a gyári őrség közti tűzoltó eszközökkel és 3 sugárral igyekezett megfékezni. A fővárosi tűzoltóság megérkeztekor *Szilvay* főtiszt a kivonult tűzoltói erőt kevésnek találva, 4 óra 24 perckor segítséget kért, amire a IV. és IX. őrségek feckendői és a villanygenerátor szer is a tűz színhelyére vonult. Egyidejűleg *Teasdale Ottó* főparanesnok is a tűzhöz érkezve, a fővezényletet átvette. Kezdetben a gyár acélöntödéjének öntvénytisztító műhelyében épült favázás szerszámkamra égett, melynek lángjaitól az öntvénytisztító Shead tetőszerkezete fogott tüzet és azt mihamar 200 m² területen lángbaborította. A felvonult tűzoltóság közp. őrsége 2 motorsugárral, a X. őrség 1 motorsugárral, az önk. őrség 2 egységes sugárral,

motor- és 2 egységes sugárral vették fel a harcot e nagyméretűnek indult tüzescettel szemben, melynek elhatárolása mihamar sikerült; végleges eloltása pedig reggel 7 óra 5 perckor befejezést nyert. A tűzhöz kivonult 10 autószer, 4 tiszt és 85 tűzoltó. A tűz keletkezésének oka kideríthető nem volt. Tekintettel azon körülményre, hogy az 50 méter hosszú és 30 méter széles, kátránypapírral fedett faszerkezetű műhelytetőnek több mint $\frac{6}{7}$ részét a tűzoltóságnak sikerült megmenteni, adott esetben szolgáltatott teljesítménye kiválónak minősíthető.

Bag község határán elterülő kinestári erdő erdészeti hivatala folyó évi január hó 29-én d. u. fél 5 órakor kerékpáros küldőnc útján az önkéntes tűzoltóságot arról értesítette, hogy egy tölgyfaóriás ég, egyben a tűzoltóság segítségét kérte. *Tóth Péter* tűzoltóparanesnok vezetésével egy feckendő és egy lajt 16 tűzoltóval azonnal a tűz színhelyére ment. A tűz oltását nagyon megnehezítette azon körülmény, hogy a faóriás fűrész oly vastag, hogy hat tűzoltó sem érte körül, belül 10—12 méter magasságig üres és réteges, e mellett oly üreg van benne, hogy két tűzoltó létrákon dolgozott belül, s a vizet csak nehezen lehetett oda irányítani, ahol égett. Végül nagy nehézségek árán, éjjel 11 órakor az oltás befejezést nyert. A faóriás 670 éves; jelfaként szerepel, az erdő remeke, *Horthy Miklós* Őfőméltósága is megtekintette már és vadászatok alkalmával külföldi vendégek is megcsodálták. A faóriást összevágva, 50 méterre becsúlik, a térképen is szerepel. A faóriás megmentése *Tóth Péter* tűzoltóparanesnok szakszerű beavatkozásának köszönhető, melyet az erdészeti hivatal is készségesen elismer.

Tápióság községben folyó évi február hó 23-án éjjel félegy óra körül lángba borult a község délnyugati oldalán egy gazda szalmája, majd percek alatt a szomszédos másik háromé is. Az álmából felriasztott lakosság rémülten látta a veszélyt, mely az egész községet fenyegette. A tűz színhelye ugyanis magasabb fekvésű lévén, a nagy szél szikrávalpernyével árasztotta el végig a községet és a fél falu pusztulását várta mindenki. Az oltási nehézségeket fokozta a —10 fokos hideg és a vízhiány. *Kelecsény Tibor* paranesnok, amíg egyfelől a tűzoltóival a lángok leverésén fáradozott, másfelől az összeverődött lakossággal a tűzveszélyes épületeket és kazlakat szállotta meg, majd a szél elesenedésével a veszély megszűnt, a tűz oltása éjjeli 2 órára befejezést nyert. A községben berendezett tűzjelző telefon ezúttal kiváló szolgálatot teljesített, amennyiben a távolabb lakó tűzoltók riasztása is, a többiekével egyidejűleg történt, mely körülmény a csapat gyülekezésének gyorsaságát szembetűnően elősegítette.

A Melchrose Park, Csikágó egyik külvárosának tűzoltói hónapok óta nem kapnak fizetést s ezért kénytelenek mindig felszámítani valamit szolgálataikért. Ez a körülmény úgy tudódott ki, hogy megállapították, miszerint a tűzoltóság zálogban tartja egy Arthur H. Langenreder nevű ember autóját. Az autó nem régiben ugyanis kigyulladt az utcán és a tűzoltók oltották el. Szolgálatukért és kivonulási költségeikért 25 dollárt követeltek, amit Langenreder nem volt hajlandó kifizetni. A tűzoltók most nem akarják visszaadni a kocsiját, amíg ki nem egyenlíti tartozását.

A kutasi önkéntes tűzoltó testület folyó évi február hó 7-én a *Horthy-népház* nagytermében *dr. Olajkár Alajos* elnökletével tartotta meg évi rendes közgyűlését. A tűzrendészeti hatóságot *dr. Fejérváry Bertalan* tanácsnok képviselte. Az elnökség a közgyűlésnek a múlt év tavélekezéseiről

tek alkalmával *Kajtár György* kutasi gazdálkodó fogatát veszi igénybe és mivel a biztosított károsultak kárát és az oltással járó költségeket a biztosítótársaságok úgyszólván megfizetik, a fogat díját ily módon biztosítják a vállalkozó *Kajtár György* részére. *Szabó Gyula* volt parancsnok érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg a közgyűlés, majd helyére *Trütz Fülöp* állami elemi iskolai tanító egyhangúlag megválasztatott.

Gyűjtogatás miatt elítélték egy amerikai város tűzoltócsapatát. Oceansido amerikai városka önkéntes tűzoltócsapatának 12 tagját gyűjtogatás miatt elítélték. A felbujtó William Hamilton volt, aki a legutóbbi tisztújításon eredménytelenül pályázott a parancsnoki állásra és bosszúból tömeges gyűjtogatással igyekezett diadalmas vetélytársa győzelmét megkeseríteni.

Felhívás a győri kerületi tűzoltószaktanfolyam látogatására. Győr szab. kir. város a magyar kir. belügyminiszter úr 230.000/1925. számú rendeletének 17. §-a és a 254.300/1928. számú B. M. rendelet alapján Győrött, 1932. évi június hó 5-től 18-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot tart, melynek célja, hogy a vármegyék, városok és községek részére a tűzoltóságok szervezésére, irányítására, kiképzésére és vezetésére alkalmas tűzoltó-tiszteket képezzünk ki.

A 254.300/1928. B. M. rendeletének 27. §-a szerint önkéntes, vállalati- és kötelezett tűzoltóság parancsnoka vagy tisztje csak az lehet, aki ily kerületi tűzoltószaktanfolyamot sikerrel elvégzett és arról bizonyítványt kapott. Ily tanfolyamra a fenti rendelet 17. §-a szerint a szükséghez képest lehetőleg minden községnek — amelyben legalább két kiképzett tűzoltóvezető még nincs — legalább egy hallgatót kell kiküldenie, akinek tandíját, úti- és ellátási költségét a községi költségvetés keretében kell fedezni.

A győri kerületi tanfolyamra a jelentkezés határideje folyó évi május hó 25. Csak 20 és 24 év közötti, testileg alkalmas, az előadások megértéséhez kellő szellemi képzettséggel bíró, büntetlen előéletű és nemzeti szempontból teljesen megbízható jelentkezők vehetők fel. A hallgatók legkisebb létszáma 25, legnagyobb 50. A tanfolyam tandíja 45 pengő, amelyért a hallgatók díjtalan elszállásolást, tankönyveket és szükséges felszerelést kapnak. Akik a kedvezményes ellátásra igényt tartanak, a jelzett összegben felül még 55 pengőt tartoznak fizetni, amelyért bőséges reggelit, ebédet (3 tál étel) és vacsorát (húsetel) kapnak.

A jelentkező tartozik Győr város tűzoltóparancsnokságához küldött kérvényéhez mellékelni a község előjárósága vagy a testület parancsnoksága által hitelesített születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, iskolai bizonyítvány-másolatot és a 45 P tandíj (ha kedvezményes étkezésre is igényt tart, összesen 100 P) feladását igazoló bejelentést vagy bevételt. A felvételtől legkésőbb május hó 28-ig a jelentkezőket értesítjük.

A fel nem vett hallgatók a befizetett díjat visszakapják, a felvettek azonban az esetben sem, ha a tanfolyamon nem vennének részt. Az étkezési díjat mindazok visszakapják, akik azt nem vették igénybe.

A sikerrel vizsgázott hallgatók a 254.300/1928. számú belügyminiszteri rendelet 26. §-ában elrendelt országos érvényű „Bizonyítvány“-t kapnak.

Elméleti rész. 1. Tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata és ügykezelése, 3 óra. 2. A fecskendő és tartozékai: a tömlő, 6 óra. 3. Mászó-, mentő-, védő-, bontó- és világító eszközök, 3 óra. 4. A tűzoltószerek gondozása; a szertár; működési zavarok, 2 óra. 5. Vízszerezés, 1 óra. 6. Tűzjelzés, 1 óra. 7. Az építkezés elemei, 2 óra. 8. Tűzoltói taktika, 7 óra. 9. Megelőző tűzrendészet; rendeletek; szemlék; a tűz keletkezési okai; hatóságok, 2 óra. 10. Gyárvizsgálatok, helyszíni szemlék, 5 óra. Összesen 42 óra.

Gyakorlati rész. 1. Rendgyakorlatok, 3 óra. 2. Szerek gyakorlati ismertetése, 1 óra. 3. Tömlőkezelés, 3 óra. 4. Fecskendőszerezés, 10 óra. 5. Mászó-, mentő- stb. szerek kezelése, 8 óra. 6. Támadási gyakorlatok és vezénylés, 10 óra. 7. Szerek kipróbálása, 1 óra. 8. Motoros fecskendők bemutatása, 2 óra. 9. Tűzoltóságok gyakorlatainak bemutatása, 4 óra. Összesen 42 óra.

Az elméleti előadásokat reggel 7-től 11-ig, a gyakorlatokat 15-től 19 óráig tartjuk. A hallgatókat ezenkívül beosztjuk színház-, cirkusz- stb. és laktanyaórségi szolgálatra.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be, ennek sikeres elvégzéséről a hallgatók a 254.300/1928. B. M. rendelet 26. §-ában előírt országos érvényű bizonyítványt kapnak, amely önkéntes-, gyári- és kötelezett tűzoltóságok parancsnoki és tisztii állásainak betöltésére képesít.

A felvett hallgatók rangjelzés nélküli szabályszerű egyenruhában, sisakkal és övvel június hó 5-én, délután 6—7-ig tartoznak a győri tűzoltólaktanyában jelentkezni. Akinek egyenruhája vagy felszerelése nincs, annak a tanfolyamparancsnokság bocsájt rendelkezésére. Mindenki tartozik zárható katonai ládát vagy bőröndöt magával hozni.

A kerületi szaktanfolyam hallgatói szigorú fegyelem alatt állanak, közvetlen fegyelmi hatóságuk a tanfolyam parancsnoka, aki a 249.793/1929—VIII. B. M. rendelet 6. §-ában felsorolt fegyelmi eszközöket alkalmazhatja.

Győr, 1932. március hó 20.

Dr. Szauder Ferenc s. k.,
polgármester,
a tanfolyam felügyelője.

Erdély Ernő s. k.,
főparancsnok,
a tanfolyam parancsnoka.

10/1932. t. sz. szám.

Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetsége.

A Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetsége a 230.000/1925. B. M. sz. rendelet 17. §-a és a 254.300/1928. B. M. sz. rendeletek alapján kerületi tűzoltói szaktanfolyamot rendez oly céllal, hogy a vármegyék, városok, községek és vállalatok részére a tűzoltóságok szervezésére, irányítására, kiképzésére és vezetésére alkalmas egyének képeztesse ki. E tanfolyamon alkalmas kiküldöttek útján való részvételre a vármegyék, városok községek hatóságait, testületeket stb. ezennel felhívja.

A 254.300/1928. B. M. sz. rendelet 27. §-a szerint önkéntes, kötelezett és vállalati tűzoltóságok parancsnoka csak az lehet, aki a kerületi tűzoltói szaktanfolyamot sikerrel elvégezte és erről bizonyítványt kapott. Ilyen tanfolyamra a fenti rendelet 17. §-a szerint minden községnek, amelyben a tűzoltóságnak legalább két kiképzett tisztje nincsen, évenként legalább egy hallgatót kell kiküldeni. A tanfolyamra csak 20 évet betöltött és 42 évet meg nem haladott korú, testileg és szellemileg teljesen alkalmas, büntetlen előéletű és nemzeti szempontból

teljesen megbízható jelentkező vehető fel. *Jelentkezési határidő 1932. május hó 12.*

A szegedi kerületi tűzoltószaktanfolyam díja 100 pengő, mely összegben a tandíj, az összes tanfolyamok és a teljes élelmezés költségei is belfoglaltnak. Annak aki az élelmezést igénybe nem veszi, az erre eső költségeket visszafizetjük. Jelentkezni írásban vagy személyesen a Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetsége elnökségénél (Szeged, Tűzoltólak tanya) kell. Ez alkalommal be kell mutatni a születési anyakönyvi kivonatot, erkölcsi bizonyítványt, orvosi bizonyítványt és iskolai bizonyítványt vagy annak másolatát és be kell fizetni a 100 pengő tan- és ellátási díjat, vagy be kell küldeni ennek feladását igazoló póstai vevényt. A felvételtől a hallgatók a Szövetség elnökségétől legkésőbb május hó 20-ig értesítést kapnak. A fel nem vett hallgatók okmányaikat és a befizetett tan- és ellátási díjat visszakapják. Akik azonban felvették azok a befizetett tandíj visszafizetésére még abban az esetben sem tarthatnak igényt, ha a tanfolyamon nem vesznek részt. A tanfolyamra felvett hallgatók kötelesek szabályszerű legénységi tűzoltói egyenruhát és egyéni felszerelést magukkal hozni, melynek viselése kötelező. A tanfolyamot sikerrel elvégzett hallgatók a 254.300/1928. B. M. sz. rendelet 26. §-ban előírt országos érvényű „Bizonyítvány”-t kapnak. A tanfolyam részletes tantervét és tájékoztatót a felvett hallgatók a felvételtől történt értesítéssel egyidőben megkapják.

A tanfolyam felügyelője: *Dr. Somogyi Szilveszter*, Szeged szab. kir. város polgármestere. **A tanfolyam parancsnoka:** *Papp Ferenc* szab. kir. város tűzoltó főparancsnoka, az Országos Tűzoltó-tisztképző Tanfolyam előadója. **A tanfolyam előadói:** *Buocz Károly* városi műszaki főtanácsos. *György Vilmos* gépészmérnök a Szegedi Légszuszogó és Villanytelep főmérnöke, *Horváth István* Szeged szab. kir. város hivatásos tűzoltóparancsnoka az Országos Tűzoltó-tisztképző Tanfolyam előadója, *Kopasz István* Szeged szab. kir. város hivatásos tűzoltó-tisztje, *Papp Ferenc* Szeged szab. kir. város tűzoltó főparancsnoka a MOTSZ. elnökségi előadója, *vitéz nemes Stachó Szevér* okl. tűzoltó-tiszt, a Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetségének titkára. *Simmeiszter István* r. kath. lelkész, *Szójka Jenő* építésmérnök, ipariskolai tanár, *Dr. Szlavovszky Pál*, a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületének főorvosa, *Dr. Tóth Imre*, m. kir. kormányfőtanácsos, ügyvéd.

A tanfolyam anyaga. I. Elméleti rész. 1. Tűzoltóságok szervezése, felszerelése. Szolgálat. Ügykezelés, 4 óra. 2. Hazafias és vallásos nevelés, 2 óra. 3. Feeskendő és tartozékai, tömlők, 6 óra. 4. Motoros feeskendők, 2 óra. 5. Mászó-, mentő-, védő-, bontó- és világítóeszközök, 3 óra. 6. Tűzoltószerkek gondozása. Szertár; működési zavarok, 3 óra. 7. Vízszerezés, 2 óra. 8. Tűzjelzés, 1 óra. 9. Villamosság, 4 óra. 10. Építkezés elemei, 2 óra. 11. Tűzoltói taktika, 8 óra. 12. Ipartelepek megtekintése, 5 óra. 13. Megelőző tűzrendészet. Tűzrendészeti szemlék, tüzek keletkezési okai, 7 óra. 14. Tűzrendészeti közigazgatás. Tűzrendészeti hatóságok, a tűzrendészet jogrendszere, 4 óra. 15. Első segélynyújtás balesetknél, 3 óra. — **II. Gyakorlati rész.** 1. Rendgyakorlatok, 5 óra. 2. Szerek gyakorlati ismertetése, 1 óra. 3. Motoros feeskendők és létrák bemutatása, 2 óra. 4. Tömlőkezelés, 3 óra. 5. Feeskendőszerelés, 15 óra. 6. Autófeeskendő és autótólólétra szerelése, 4 óra. 7. Mászó, mentő, stb. szerek kezelése, 8 óra. 8. Támadási gyakorlatok, vezénylés, 18 óra. 9. Szerek kipróbálása, 1 óra. 10. Extinkteurók bemutatása, 1 óra. 11. Gyárvizsgálatok, 3 óra. 12. Gyakorlati ör-

teremben, 2 óra. 13. Éjjeli gyakorlat, 1 óra. *Érdeklődésre készséggel ad felvilágosítást a Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetsége elnöksége.*

Szeged, 1932 március hó 8-án.

Dr. Koszó István,
ny. államtitkár, elnök.

Papp Ferenc,

a MOTSZ. elnökségi előadója, tanfolyam parancsnok, tűzoltó főparancsnok, törvényhatósági tűzrendészeti felügyelő.

vitéz nemes Stachó Szevér,

a Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetsége titkára, okl. tűzoltó-tiszt.

2207/1900. sz. **ÉRTESTÍTÉS.**

A „Tűzrendészeti Közlöny” 1930. évi novemberi számában közöltük a m. kir. belügyminiszter 257.349/1930. VII. sz. rendeletét, melyben az egyenruhát viselő egyéneknek fokozottabban mértekben való ellenőrzését elrendeli. Egyben kötelezi azon egyesületeket és szervezeteket, melyek tagjai — jóváhagyott alapszabályaik alapján — egyenruhát viselhetnek, hogy tagjait arcképes igazolvánnyal lássák el.

Elnökségünk elhatározta, hogy az igazolványt és arcképet befogadó kis könyvalakú tokokat, a lehető alacsony ár elérése és az egyöntetőség biztosítása céljából tömegesen rendel meg és tagtestületeinknek szükség szerint rendelkezésére bocsátja.

Ilyen igazolványtokok kétféle minőségben rendelkezhetők és pedig:

I. Vászomburkolatban ára darabonként 40 fillér.

II. Bőrburkolatban ára darabonként 80 fillér.

A megrendelést legcélszerűbb a 23.297. számú csekk számlánk javára kiállított befizetési lap hátulján eszközölni, mert az igazolványtokokat csak a vételár beérkezése után szállíthatjuk.

Az elnökség.

Felélő szerkesztő: *Dr. Balogh Dezső* főorvos, budapesti önk. parancsnok.

Felélő kiadó: *Keresztes János*, az orsz. szöv. pénztárosa. Lapkiadó-bizottság: *Keresztes János*, *Köhler István* vált. tag, *Mátrai Antal* vált. tag.

Munkatársak: *Gróf Széchenyi Viktor* orsz. szöv. tb. elnök, *Antalfy István* okl. gépészmérnök, *Dr. Aujezsky László*, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunctusa, *Benedek Mihály* fővárosi hiv. főtitkár, *Breznay Imre* vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), *Dittrich József* gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, *Erdély Ernő* főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, *Erlésbek György* fővárosi hivatásos főtitkár, *Falusy Károly* Máv. tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, *Kállay Imre*, *Dr. Kathona Mihály* par. (Kiskunhalas), *Kotsis Rezső* alpar. (Csepel, lőszergyár), *Labiner Gyula* főparancsnok (Rákospalota), *Nagy Sándor* orsz. szöv. főtitkár, *Papp Ferenc* hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, *Dr. Roncsik Jenő* hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, *Rehák Tamás* hiv. par. (Debrecen), *Rosta Géza* par. (Csepel, lőszergyár), orsz. szöv. eln. előadó, *Dr. Szeházy Lajos* vegyész mérnök, budapesti önk. szak-par., *Teclár Ernő* m. kir. pénzügyi titkár, bpesti önk. titkár, *Teasdale Ottó* főv. hiv. főparancsnok, *Vágó Zoltán* budapesti önk. szak-par., *Vida Pál* várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

Beavatkozása csak akkor hatásos, ha

Gnműködő
Tűzjelzői

a keletkező tűzvézre idejében figyelmeztetik a tűz fészkeknek jelzésével

Siemens és Halske R.-T.

KÖHLER ISTVÁN

fecskendő-, szivattyu- és tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X. Korponai-utca 21.

Gyárt: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és stabil szivattyu-telepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

VI., Teréz-körút 33 ♦ Alapítva 1896. évben.

GYÁRT: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó és öntöző lajtákat, szerkocsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók. Központi iroda tel.: A. 22-2-26. Gyári tel. A. 59-0-01

A megszünt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgy mint: kézihajtású, motoros és autófecskendőket, lajt-kocsikat, vésvonatokat és tűzoltósági felszereléseket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgyárak kereskedelmi képviselője r.-t., Budapest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

**Magyar kir. állami
vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21**

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **P É N Z Ö S S Z E G E K E T** szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny” előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap hátuljára közlemények is írhatók.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám) a következő szakkönyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendeltek ára a 23.297. sz. csekk-számlára előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.

SZAKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., III., V., VI., VII. ára 5.50 pengő. Ezen füzetek egyenként is kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése”, ára 1.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— pengő. V. füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet, Erdély Ernő: Vízszerezés, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tartozékai és Erdély Ernő: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára fűzve 20 P, bekötve 22 P. Tanfolyamok, vagy tanfolyamhallgatók részére a tanfolyam parancsnoksága útján fűzve 10 P, kötve 12 P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SZABÁLYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P. Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Eremszabályzat, ára —60 P. **BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:** 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet, ára —40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolyamokról, ára —40 P. **SZÍNMŰ:** Techlár Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay József: Néhai József főherceg élete, ára 3.— P. **NYOMTATVÁNYOK:** Alapszabály nyomtatvány önkéntes tűzoltótestületek részére, ára darabonként —40 P. Díszokmány-úrlap, ára 2.— P. Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, ára darabonként —02 P. **EGYÉB SZAKKÖNYVEK:** Barabás István: „Szépligeti tűzoltóság”, ára 5.— P. Petróczy István ny. repülőezredes: „Veszélyben minden magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, ára 8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P. Tűzoltóigazolványok, vászonburkolatban darabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként 80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—; X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—; XL. éves 16.—; szalag —70; igazolványlap —30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsekk útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszege felül más költségek nem téríttetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

Walser Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlószé-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumibélyegzőket.

Alapítva 1870.

„ERICSSON” (Ezelőtt
Deckert és Homolka)

MAGYAR VILAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

Budapest,

I., Fehérvári-út 70.

Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-98.

Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyárak számára

Minden kapható a

Párisi

Nagyáruház-ban

„TOTAL”
a tűzoltókészü-
lékek királya!

folyékony szénssavval
működik és száraz por-
ral olt és ezért télen nem
fagy be, nyáron nem
párolog el; sikeresen olt
mindenféle tüzet, tehát
a veszélyes folyékony
anyagok, mint: benzín,
szesz, éther, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid és a villamos
tüzeeket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel
készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

Ligeti és Biró, Budapest, V., Vigaszínház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 35.

• Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA-TÉR 1-3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TŰZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLO BERENDEZÉSEKET

védőgáznélküli üzemre gyorsan és jutányosan szállít

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban egyszer.

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**BUDAPEST,
IV., Bátya-utca 13. szám.**

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztériumnak 209.916/1923. B. M. sz., 44.616/1924. B. M. sz., 229.320/1925. B. M. sz., 277.462/1925. B. M. sz., 161.748/1926. VIII. B. M. sz., 302/1927. VIII. B. M. sz., 329.750/1928. VIII. B. M. sz., 256.673/1929. VIII. B. M. sz. és a 188.684/1931. VIII. B. M. sz. körrendeleteivel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bátya-utca 13. szám. — Telefon: Aut. 84-7-94.

Értesítés. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség rendes nagygyűlése és ennek keretében rendezendő országos tűzoltóverseny folyó évi augusztus hó 13—16.-án Győrött fog megtartatni.

Az ELNÖKSÉG.

Dr. Szily József *
1861—1922.

Az önkéntes tűzoltói eszme apostola, ez intézmény törhetetlen harcosa volt 42 éven át dr. Szily József.

A több mint négy évtizedet meghaladó lelkes tevékenységgel megbecsülhetetlen munkásságot fejtett ki a tűzoltónevelés terén. Időt és fáradságot nem kímélve, szóval és írásban hirdette az igét.

Pedig a polgári életben ridegnek és kevésszavunak mutatkozott. Hivatalos ügyfelei szigorúsága miatt nem kedvelték.

Hanem, amikor kedvelt tűzoltói között megjelent — lelkesedése egész melegével árasztotta el őket. Az eszme terjesztésének ragyogó szóáradata-

*) Halálának 10 éves évfordulója alkalmából.

val halmozta el hívőit, mely hol magas szárnyalású irányban csapongott, hol a nép nyelvén, — az egyszerű közvetlenség melegével hatott a lelkekre.

És mégis, hosszú tűzoltói pályája nem volt tövisek nélkül való. Sok keserűség, gáncs érte őt időnként; mert nyílt, egyenes, — szókimondó férfiú volt. Elveiből pedig nem engedett soha.

De voltak örömei is; különösen olyankor, ha az általa elhíntett magvak jó talajba hullottak. Hálás tanítványainak százai vésték emlékükhöz egyszerű mesterük nemes egyéniségét. Kitüntetésre, dícsőségre sohasem vágyott, aki azt hirdette mindig, hogy „az önkéntes tűzoltó jutalma az a benső jóleső érzés, amelyet a jól teljesített munka után — szívében érez.” Ennek a jelmondatnak megtestesülése volt önmaga, dr. Szily József.

Született Tolna nagyközségben 1861 október 30-án. Középiskoláit a kalocsai főgimnáziumban végezte. 1879. évben a budapesti kir. tudomány egyetem orvostanhallgatója lett, ahol 1885. évben orvostudori oklevelet nyert. Katonai önkéntes évét 1882—83. évben szolgálta le. 1886 január 15-én, mint Szt. Rókus kórházi segédorvos a főváros szolgálatába állott, ahol csakhamar alorvossá lépett elő. Innen 1889 őszén kilépve, mint fővárosi I. ker. hatósági orvos, majd VIII. ker. halottkém, végül IV. ker. tisztiorvos teljesített szolgálatot. 1922. év január 1-ével nyugdíjba vonult.

Mint 19 éves, II-od éves orvostanhallgató, Markusovszky Béla felsőbb éves kollégájának buzdítására, 1880 szeptember 29-én a „Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület” működő tagjai sorába lépett. E peretől fogva e tűzoltóság legodaadóbb tényezőjévé vált. Csakhamar (1881 május 13.) vizsgázott szivattyússá, majd (1881 szeptember 5.) mászóvá, végül (1882 május 27-én) őrparancsnokká minősítettett.

Ezután nemsokára (1884) a tisztikar tagja lett. Néhány cikluson át szivattyús szakasziparancsnokká, majd (1889) szivattyús osztályparancsnokká, 1890. évben főparancsnok helyettesé, 1898-ban főparancsnokká választatott.

Ez utóbbi címét, az orsz. szövetség rangjelzési szabályzatának módosítása után letéve, — haláláig a testület aktív parancsnoka volt.

Dr. Szily tüzoltói tevékenységének tere, — az önk. testületben végzett ügybuzgó szolgálata mellett, — mihamar kevésnek bizonyult.

Mint fiatal szakasparancsnok, a tolnai, pécei, martonvásári, kókai, utóbb a gödöllői, kispesti, isaszegi, veszprémi stb. tüzoltóságokat, heteken át, mint gyakorlómester képezte.

A budapesti önkéntes tüzoltó testület által alapított országos tüzoltó szaktanfolyam megindulásától (1890) kezdve, ennek csaknem két évtizeden át előadója, majd fáradhatatlan parancsnoka volt.

Emellett éveken át a budapesti tanítóképződei, a közigazgatási, a felsőipariskolai és a világháború után a katonai testnevelési tanfolyamok tüzoltó előadói tisztét töltötte be.

Az Országos Tüzoltó Szövetség által rendszerezett tüzoltói tiszti vizsgáknak éveken át vizgabizottsági tagja és elnöke volt.

1891. évben az orsz. tüzoltó szövetség titkárává választatván, annak teendőit 15 évig fáradhatatlan ügybuzgalommal végezte. Titkárságának utolsó ciklusában (1902—1905) három évig az országos tüzoltó szövetség pénztárát is kezelte. Mint orsz. szöv. titkár, hosszú szolgálati ideje alatt a belügyminisztérium megkeresésére, a III-ad fokú tüzoltói szakértői vélemények — hatalmas tömegét intézte el.

Sokoldalú egyéb titkári tevékenysége mellett résztvett a belügyminisztérium által megejtett kelet-magyarországi tűzrendészeti szemleúton.

1894-ben a budapesti nemzetközi tüzoltó kongresszus és az azzal kapcsolatos szerkiállítás főrendezőinek egyike volt.

Az 1905—1908-iki ciklusban az orsz. tüzoltó szövetség elnökségi előadója volt; 1911. évben a veszprémi nagygyűlés az orsz. tüzoltó szövetség tiszteletbeli tagjává választotta.

Mint ügybuzgó tüzoltó, négy évtizeden át, az orsz. szövetségi nagygyűlések egyik népszerű vezér-szónoka volt.

A budapesti tüzoltó testületek szövetsége 1897-ben alelnökévé, majd 1901-ben elnökévé választotta, amely tisztséget haláláig viselte.

Nagyszámú vidéki tüzoltóság tiszteletbeli parancsnokává választotta.

A tüzoltói szakirodalom fejlesztéséből is kivette a maga részét; két pályadíj nyertese lett.

A „Csövezetés“ és „Vízszerezés“ című munkái ma is értékes alkotások.

1889. év közepén a Tüzoltó Közlöny felelős szerkesztője lett és e lap megszűntéig — ennek hasábjain is — értékes közleményeivel gazdagította a szakirodalmat.

Az orsz. tüzoltó szövetség I-ső kiadásában megjelent „Tűzrendészet“ című csoportos szakmunkának a „Szervezés,“ és „Vízszerezés“ cikkei az ő tapasztalt tollából eredők.

A tüzoltó gyakorlati szabályzat III. kiadását nagy körültekintéssel dolgozta át, meghonosítva a kétütemű vezénylés rendszerét. A IV-ik kiadás sajtó alá rendezésében is, mint a kiküldött bíráló bizottság tagja, tevékeny részt vett.

E mellett a budapesti szövetség kebelében meghonosította a szakértékű tüzoltói felolvasásokat és szakelőadásokat, amely közérdekű, tanulságos és ismeretterjesztő ténykedése e szövetségnek jelenleg is folyamatban van.

E felolvasások anyaga, a mindenkor szaksajtónak állandó táplálására szolgált a multakban és szolgál ma is.

Amellett, hogy az ország tüzoltóságait látogatta, külföldön is tanulmány céljából többfelé megfo-

genfurti tüzoltókat, egy meghívás keretében, többed-magával meglátogatta.

1900-ban a budapesti önkéntes tüzoltó testület egy szakaszával résztvett a párisi nemzetközi tüzoltókongresszus versenyén, amely alkalommal parancsnoksága mellett testülete a harmadik díj nyertese lett.

Ezen 500 frankos nyereség képezte magvát a budapesti önkéntesek párisi versenydíj alapjának.

1902. évben a berlini, hamburgi stb. német tüzoltóságokat tanulmányozta.

Hosszú pályafutása alatt ismételtelen tapasztalnia kellett bajtársainak osztatlan elismerését és megbecsülését.

Ennek tanujelként több ízben ünnepélyes óvációban részesült. Így 20 éves jubileuma alkalmával testületének tüzoltói legénysége, a gyakorlótéren egy ezüst kéthangú jelzővel tisztelte meg.

15 éves orsz. szövetségi titkárságának betöltése után, az elnökség egy ezüst szivardobozzal ajándékozta meg őt. 25 éves tüzoltójubileuma alkalmával testülete egy ezüst evőeszközkészlettel, 30 éves szolgálata után ezüst babékoszorú átadásával igyekezett parancsnoka iránti háláját leróni. 40 éves jubileuma alkalmával pedig — mellképenek művészi értékű plakettjével lepte meg szeretett parancsnokát. Tüzoltói fáradozásának elismerésül 40 éves orsz. szövetségi érmén kívül, a következő kitüntetésekben részesült: A török III-od osztályú Medsidje és a Tschlische érdemjelek, a koronás arany érdemkereszt, a 25 éves királyi díszérem, az orosz II-od osztályú Szt. Szaniszló rend, a Vörös kereszt II-od osztályú hadiékítményes tiszti kereszt és a II-od osztályú polgári hadi érdemkereszt birtokosa volt.

1921. évben a Kormányzó Ófőméltósága egészségügyi tanácsossá nevezte ki.

Kiterjedt és sokoldalú tüzoltói tevékenysége mellett azonban mégis csak — a szívéhez legközelebb álló — budapesti önkéntes tüzoltóit dédelgette leginkább. Ezek körében találta meg második házi tűzhelyét, amelynek sugárzó melege mellett, ki-mondhatatlanul jól érezte magát.

Megelégedett büszkeséggel állott mindig, változtatott csapatának élén.

A világháború kitörése után egy ideig fokozottabb szolgálattételre bízta folyton fogyatkozó tüzoltóit, akik néhány nap, mint nap mellett végezték hadbavonult bajtársaik szolgálatát. Utóbb az utolsó emberét is a haretérre vitték, amire a testület, működő tagok hiányában, működését beszüntette.

Ezután kínos aggodalom és töprengés szállotta meg lelkületét, afelett tanakodva: vajjon a világháború vihara nem seprí el végkép, a közel félszázados, jobb sorsra érdemes tüzoltó testületét?

És még sem úgy történt, mivel a Gondviselés másként intézkedett.

Alig hogy megszűnt a háború, dr. Szily parancsnok kürtjének hívó szavára, mint „egy test, egy lélek“, ismét zászlaja alá sorakoztak hadviselt bajtársai. Mialatt azonban visszatért csapatát örömmel szemlélte, a fájdalom könnyei is kiesordultak szeméiből.

A testület legjobbainak egy töredékét hiába kereste tüzoltóinak sorai közt. Bánatos szívvel vette tudomásul, hogy távoli hareterek sírhantjai alatt porladoznak a derék fiúk.

Testülete mihamar új életre kelt; működésének 50 éves évfordulója alkalmából (1920 jan. 19.) megtartott díszőrség parancsnoka, a már szembetűnően betegeskedő dr. Szily József volt.

Ez alkalommal vezette utoljára tűzőrségét —

Ez volt utolsó szereplése a nagy nyilvánosság előtt. Szerető hitvesének, dr. Szily Józsefné szül. Jónás Jusztinnak 1921. évi január 7-én váratlanul bekövetkezett halála, végkép összetörte egyébként is beteges szervezetét.

Életének utolsó hónapjait, az aggodás és két-

felett.

1922 március 31-én, budafoki villájában csendesen elhunyt, — Nagy-Magyarország legielkesebb önkéntes tűzoltója. Temetése impozáns volt.

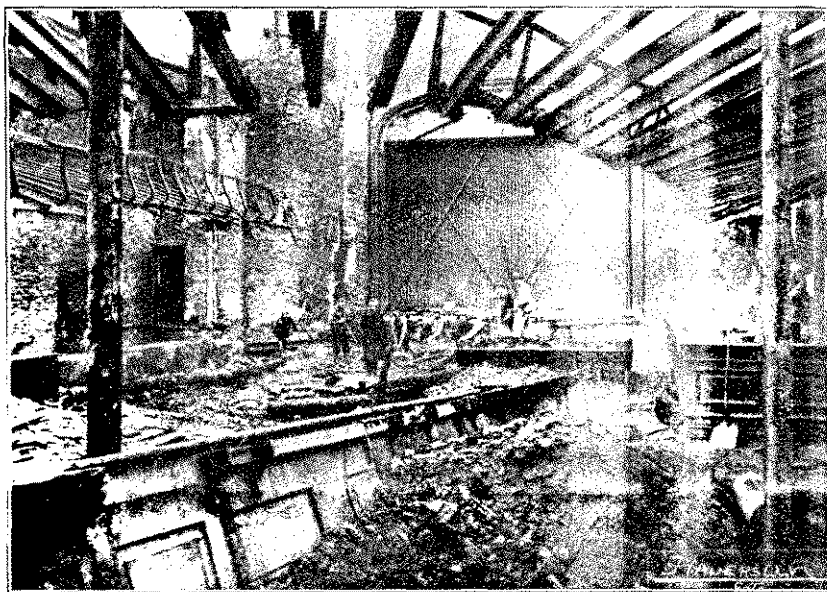
De amíg ő eltávozott az élők sorából, testülete tovább él, — és állja helyét. *Dr. Balogh Dezső.*

A kopenhágai „Norrebro Szhnház“ égése 1931. december 15.-én.*

Irta: *Friis kopenhágai tűzoltóparancsnok.*

Fordította: *Dr. Benedek Mihály székfőv. tűzoltófőtiszt.*

Kopenhágában a Ravnsborggade-n a „Norrebro Szhnház“-at különleges színháznak építették 1887. évben, tehát olyan időben, mikor a vasfüggöny és a színpadi tűzesapokon kívül egyéb biztonsági követelményeket még nem támasztottak.

A leégett színház nézőtere a vasfüggönnyel.

Az évek során azonban igyekeztek fokozni a biztonsági berendezéseket. Felsőbb utasításra ugyanis 1904. évben színházi tűzrendészeti bizottság alakult a kopenhágai színházakban uralkodó biztonsági állapotok felülvizsgálására, s e bizottság működése során vizsgálat alá került a fenti színház is, melynek az erkélyére és a nézőtér egyéb helyeire akkoriban még mindig nyitott lépcsők vezettek. Később úgy a nézőteret, mint a színpadot villamosvilágítással látták el. A vasfüggönnyt 1916. évben átépítve szerkezetiileg úgy megerősítették, hogy az 50 kg-os négy-szögméterenkénti nyomásnak is ellenállott, azonkívül szükségzerűleg olyan automatikus berendezéssel is felszerelték, hogy egy nyomásra azonnal leereszthető volt és a színpad magasságában, annak padlójáig érve, automatikusan fékeződött. Ezenkívül a színpadot olyan füstelvezetővel is látták, melynek keresztmetszeti területe a színpad területének $\frac{1}{5}$ -e volt, és az automatikusan nyíló szerkezete által bizonyos hő behatására azonnal működni kezdett.

A színpad fölé zápor-készüléket is állítottak fel, melyet két szerkezettel is meg lehetett nyitni közvetlenül a színpadról. Egyidejűleg elektromos vészlámpákkal is berendezték, melyek a főáramkörből nyerték az áramot, de ennek üzembizavara esetén automatikusan átkapcsolódtak egy központi accumulator-telepre.

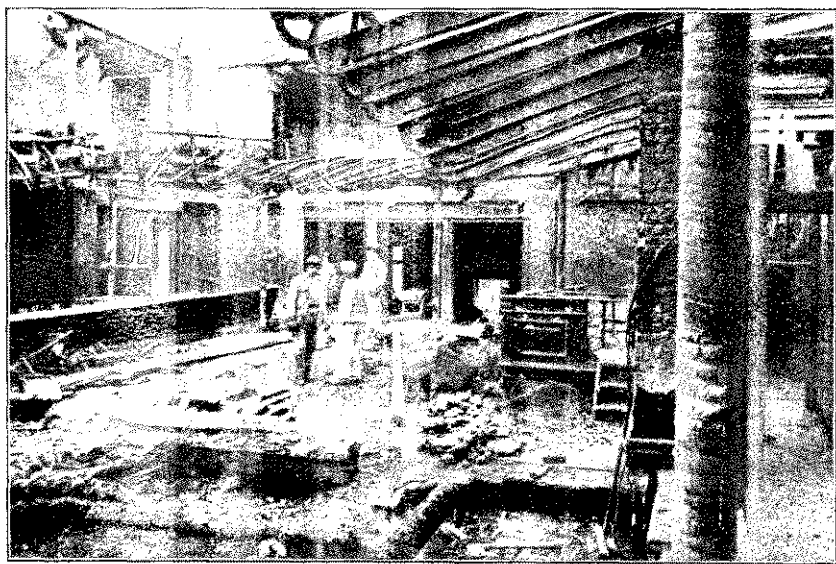
A színház tehát ezen berendezéseivel, bár eléggé modernizáltatott, azonban mégis megmaradtak azon szerencsétlen körülményei, melyek tulajdonképpen az egész színház-épület tervezéséből és megépítéséből származtak, ú. m.: az öltözők, ruhatárak és különféle raktárak, melyeket ugyanis a nézőtér alatt helyeztek el.

A nézőtér 22 m hosszú és 17 m széles méreteivel 400 ülőhely befogadására volt alkalmas. Két oldalán és hátul az I. emelet magasságában körülfutó erkélyen pedig 200 ülőhely fért el. A nézőtér belső magassága a padlótól a mennyezetig 10 m; a mennyezet és tetősík között pedig az üres padlástér volt.

A 9.5 m × 12.5 m méretű színpad mindegyik oldalán 1—1 zsinórpad, illetve munkás-karzat és súlyesztő foglalt helyet.

Amint látjuk, ez a színház a kisebb színházak közé tartozott. S minthogy vendéglő is volt benne, így — mint már az ilyen kis színházakban szokás — mindenütt, tehát a nézőtérben is és annak összes helyiségeiben is a dohányzást engedélyezték s azt erősen gyakorolták is.

A színpad suffitái és függönyei régiek és el-

A leégett színház nézőtere a színpad felől tekintve.

* Megjelent a „Feuerschutz“ 1932. február havi számában.

avultak voltak és kenderkötélen vagy zsinegen a fából készült mennyezetre voltak felerősítve, a díszleteket azonban impregnálták, s ez a körülmény nagymértékben megakadályozta a tűz továbbterjedését.

Az 1931. december 15-i tüzet a színház szomszédságában lévő „Faelledveg”-i tűzörségen személyesen jelentette valaki 1 óra 42 perc és 30 másodpercek, melyre a közelben fekvő F. H. és A. jelű 3 órség, — összesen 3 motorfeeskendővel, 3 motoros tololétrával és 3 motoros szerkoesival — vonult a tűz színhelyére. Később segítségül kérték még az F. jelű, azaz 4-ik órséget is — 1 motoros feeskendővel, 1 motoros tololétrával és 1 motoros szerkoesival — melyet a szomszédos házak védelmére használtak fel.

A tűzoltóság megérkezésekor a színház összes ajtó- és ablakhézagain sűrű füst tödült ki. A tűzoltóknak csak légzőkészülékek segítségével sikerült behatolni a nézőtérre, ahol több sugárral az erősen lángbanálló baloldali erkélyt támadták meg. Eleinte úgy látszott, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozhatják, azonban akkor, midőn a mindinkább fokozódó hőség hatása alatt, az ablakok üvegei kitörték, a helyiség legfelső rétegeiben felgyülemlett gázok és anyagok is lángra lobbantak, a nagy hőségben a tűzoltók helyeiket tovább megtartani már nem tudták.

S a színház sorsa ezzel meg is volt pecsételve. A nézőtér egész belseje hatalmas lángtengerre vált. Megkísérelték ugyan, hogy a színpadra is bejussanak, nehogy a tűz oda is átterjedjen, azonban a nagy hőség miatt, ez már teljesen lehetetlen volt. Mindezekhez hozzájárult annak veszélye is, hogy a nézőtér földem-vasszerkezete — mely a hőség ellen nem volt megvédve — minden pillanatban beomolhat s ezért ennek bekövetkeztéig a további előnyomulást is be kellett szüntetni.

E nagymérvű tüznél a tűzoltóság három oldalról, a 4 motoros feeskendőről 16 sugarat vezetett az égő épületbe.

A tűzoltóság, megérkezésétől számítva, csak 1½ órai működés után juthatott előre a színpadig, ahol legnagyobb meglepetésére a vasfüggönyt teljesen sértetlen állapotban találta, mivel az a tűznek koményen ellenállott. A későbbi vizsgálat a vasfüggönyön talált kisebb nyomokból megállapította, hogy a tűz ideje alatt az teljesen izzó volt.

Ezen izzó vasfüggönyről kisugárzó hő a színpadon néhány centiméternyire lévő díszítéseket tehát feltétlenül felgyújtotta volna, ha azok műcsenek impregnálva. Amde a díszítések több helyen el voltak ugyan szenesedve, sőt szét is hullottak, ha azokat megérintették, azonban a tűz ideje alatt lángra nem lobbantak.

Az a tény, hogy a vasfüggöny a nagy hőségnek egy teljes óráig ellenállott, ez alkalommal is újból igazolta azt a tűzoltói tapasztalatot, hogy a jól megépített vasfüggönyben bátran megbízhatunk, mert az komoly színháztűz esetén a nézőközönség biztonságát szolgálja.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy e vasfüggöny csak 5×7.5 m, vagyis 37.5 m² területű volt, mely nagyság aránylag nagyobb ellenállóképességet nyújt. A közölt két helyszíni fényképfelvételekre tekintve, — melyek közül az egyik a nézőtérnek a vasfüggöny felé, másik a kijáratok felé eső részét ábrázolja, — láthatjuk, hogy a vasgerendák, melyek az erkélyt tartották, mind meggörbültek, tehát mind izzóak voltak. Különösen a nézőtér oldalain volt legnagyobb a hőség, miként azt a vasfüggönyön látható jobboldali világos foltok is bizonyítják, miután az ott izzó volt míg a baloldalon a sötét rész a szomszédos épület

előrejutott vízsugarak hatását igazolja. A jobboldalon ugyanis előrejutni nem lehetett s így a vasfüggönyt a sugarakkal nem hűthették. Elfogadható az a tény is, hogy a vasfüggöny csak az állandó locsolásában maradhatott ebben az állapotában, mert ha az teljes felületén izzott volna, akkor az egész vasfüggöny feltétlenül leomlik.

Ezen fontos körülményen kívül kénytelenek vagyunk nagy értéket tulajdonítani annak a megállapításnak is, hogy a díszletek, — melyek a kisugárzó hő folytán szenesedtek, — nem jutottak izzó állapotba s így a színpad teljes megsemmisítését megakadályozták.

A legnagyobb oltóhatásnak megfelelő lövőke átmérő meghatározása.

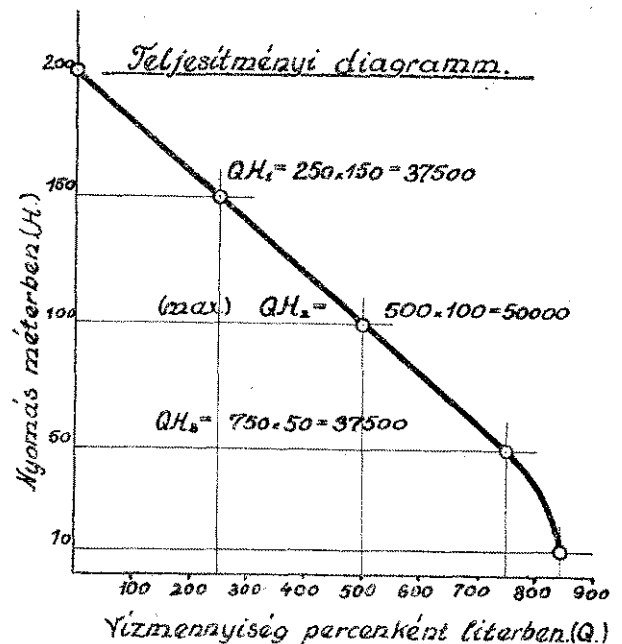
Vízzel való oltásnál, ha leggyorsabban a legnagyobb eredményt akarjuk elérni, *olyan átmérőjű lövőket kell használnunk, melynél az autó- vagy motorfeeskendő szolgáltatta vízsugár oltóereje a leghatásosabb.*

A Tűzrendészeti Közlöny 1930-as évfolyamában megjelent egyik cikkemben részletesen foglalkoztam az autó- és motorfeeskendők teljesítményi diagramjaival, továbbá a vízmennyiség, nyomás és lövőke átmérő közötti összefüggésekkel. Ezekből a fejtegetésekből önként adódik az a megfontolás, mely a megfelelő lövőke átmérő megállapításához vezet.

Ha ugyanis egy autó- vagy motoros feeskendő teljesítménye diagramját tartjuk szem előtt, tudjuk, hogy a feeskendő ú. n. *teljesítményi tényezőit (QH)* úgy kapjuk meg, ha a vízmennyiségek és nyomások összetartozó értékeit összeszorozzuk.

Q = vízmennyiség percliterekben,

H = nyomás méterekben (1 atmoszféra = 10 méter).

A fenti ábra egy motoros feeskendő teljesítményi diagramját tünteti fel, melynek maximális nyomása = 20 atmoszféra és amely szabad kifolyásnál 850 liter vizet szállít percenként. Ezek a diagram szélső értékei.

Számítsuk ki ezen motoros feeskendő QH teljesítményű tényezőit közbeeső értékekre:

1. a diagramm szerint 15 atmoszféra nyomásnak 250 liter vízszállítás felel meg percenként s ezért a teljesítményi tényező:

3. végül 5 atm. nyomás mellett a motorosfeeskendő 750 liter vizet szolgáltat, tehát

$$QH_3 = 750 \times 50 = 37.500$$

A centrifugál szivattyúk sajátos tulajdonsága, hogy ezen QH teljesítményű tényező, miként a fenti számítás is mutatja, nem állandó a szivattyú vizszolgáltatási körén belül, hanem változó. Van egy maximális értéke, mely esakis egy bizonyos nyomás mellett érhető el, a többi QH ez alatti marad.

Példánkban a max. $QH = 500 \times 100 = 50.000$.

Ezen max. QH teljesítmény a feeskendő normálteljesítménye és a feeskendő ezen normálteljesítménynél adja a legnagyobb és leghatásosabb oltóerőt.

A lövőke átmérőjét ezek szerint úgy kell megválasztani, hogy az a normálteljesítménynek megfelelően. Egy és esakis egy ily lövőke átmérő van; ha akár kisebb, akár nagyobb átmérőjű lövőkét alkalmazunk, a maximális QH -t elérni nem fogjuk és a vízszugár oltóereje sem lesz a leghatásosabb.

A max. QH -nak megfelelő lövőke átmérőt az általam már ismertett

$$d^2 \pi$$

$$Q = \frac{d^2 \pi}{4} \sqrt{2gH} \quad (\text{hol } d = \text{a lövőke átmérője})$$

képlet segítségével kiszámíthatjuk, vagy az e képlet alapján szerkesztett táblázatból kiolvashatjuk.

Példánkban a max. QH -nak, vagyis 10 atmoszféra mellett 500 pereliter vízszállításnak 16 mm átmérőjű lövőke felel meg, vagyis a legintenzívebb oltóhatást 16 mm. átmérőjű lövőkével érjük el.

Azonban az említett képlettel kiszámított, vagy ezen képlet alapján összeállított táblázatból kiválasztott lövőke átmérő csak 0—1 m. szívmélység és egész rövid, 5—10 m. nyomótömítő alkalmazása esetén fog megfelelni, hiszen a képlet és a táblázat is e feltételek mellett érvényes. Ilyenkor a feeskendő és a sugáreső között számbavehető nyomásvesztések nem lépnek fel.

Ha azonban a helyzeti viszonyok ezen feltételektől eltérnek, úgy további számítások szükségesek a legnagyobb oltóhatásnak megfelelő lövőke átmérő meghatározásához.

Ha a nyomóvezeték hosszú, vagy több részre van megosztva, ha a feeskendő és a sugáreső között magasságkülönbség van, az ép úgy befolyást gyakorol a megfelelő lövőke átmérő meghatározására, mint a szívmélység, vagy hidránshál való táplálás esetén a hidránshál kifolyó víz mennyisége és nyomása.

Ezen a lövőke átmérőre befolyást gyakoroló tényezők figyelembe vétele és az ezek alapján történő számítások útján az átmérő meghatározása a gyakorlatban keresztülvihetetlen.

Lehetetlen, hogy tűz esetén a vezénylő parancsnok, vagy ha tűzoltó mérnökeink lennének, ezek egyike a lövőke átmérőt befolyásoló tényezők figyelembe vételével táblázatokból kikeresse, vagy gyors számítások útján meghatározza a legintenzívebb oltóhatásnak megfelelő lövőke átmérőt.

Tűz esetén gyorsan, pillanatok alatt, habozás nélkül, — mondhatnám — ösztönösen kell eszelekedni.

Azonban, bármily kitűnők és képzettek legyek is esővezetőink, pusztán az ő ösztönükre még sem lehet bízni a lövőke átmérő megválasztását.

Szükségesnek mutatkozott tehát a gyakorlat részére egy oly megoldás, mely a legmegfelelőbb lövőke átmérő megállapítását függetlenül teszi komplikált, nehézkes és időt rabló számításoktól, a cső-

rat Ingenieur Stanzig behatóan foglalkozott e kérdés gyakorlati megoldásával és a lövőke átmérő problémát feszmérővel felszerelt, állítható és elzárható sugáresővel alkalmazásával meg is oldotta. A maga szerkesztette ily sugáresövet szabadalmaztatta is.

Stanzig a következő gyakorlati szabályokat állította fel:

1. A sugáreső lövőkéjét úgy állítsd be, hogy a sugáresővön alkalmazott feszmérő az autó- vagy motorfeeskendő maximális QH normálteljesítményének megfelelő nyomást mutassa. A mi példánkban, midőn a motoros feeskendő normálteljesítményének nyomás tényezője = 10 atm., a esővezetőnek, ha sugáresővéből a legnagyobb oltóhatásnak megfelelő sugarat akarja kihozni, — nem kell mást tennie, mint az állítható sugáreső-fejet jobbra, vagy balra addig forgatni, esavarni, míg a sugáreső feszmérője 10 atm.-t mutat.

A gyakorlatban minden tűzoltóparancsnok ismeri autó- vagy motorfeeskendőjének max. QH normálteljesítményét, — ha nem ismerné, a teljesítményi diagramm felvételével meghatározhatja azt —, szóval tudja azt, hogy a sugáreső feszmérőjét mily nyomásra kell beállítani. Ezen nyomást (példánkban 10 atm.) a feszmérő számlapján feltűnően (vörös vonallal) meg is jelölheti s ez esetben a esővezetőnek nem kell egyebet tenni, mint a forgatható sugáreső-fejet úgy beállítani, hogy a feszmérő mutatója a jelzett nyomásra álljon be.

Stanzig második szabálya:

2. Midőn az autó- vagy motorfeeskendő és a sugáreső közötti niveau (magasság) különbség van, a sugáreső feszmérőjét oly nyomásra állítsd be, mely nyomás = a feeskendő normálteljesítményének nyomásával, levonva belőle a magasságkülönbség okozta nyomásvesztéséj felét.

Lássunk egy példát! Tegyük fel, hogy az általunk példának használt motorosfeeskendő egy 3 emeletes ház tetőtűzéhez vonul ki, melyet 20 méteres tolólétrá tetejéről támad meg. A feeskendő és sugáreső közötti niveau-különbség tehát = 20 méter.

Ha ez a magasságkülönbség nem lenne, a sugáresövet Stanzig első tétele szerint 10 atm.-ra kellene beállítani. A niveau-differencia miatt azonban a második tétel szerint levonandó a magasságkülönbségnek megfelelő:

20 méter = 2 atm. nyomás fele, vagyis 1 atm.; tehát $10 - 1 = 9$ atm. nyomásra kell 20 méteres magasságkülönbségnél a sugáresövet beállítani.

30 méteres magasságkülönbségnél a beállítandó nyomás: 8,5 atm.; 40 méteres magasságkülönbségnél a beállítandó nyomás: 8 atm.

Stanzig második szabályának a gyakorlatban való betartása semmiféle nehézségbe nem ütközik. A vezénylő parancsnok a magasságkülönbség figyelembevételével fejből kiszámítja a beállítandó nyomást és a esővezetőt ennek beállítására utasítja.

Érdekes és tűzoltó technikai szempontból fontos az, hogy fenti két szabály minden esetre érvényes; érvényes akkor is, ha nem egy, hanem több sugáresővel dolgozunk, fennáll akkor is, ha a tömlővezeték rövid, vagy hosszú, egyenes, vagy görbe vonalban vezetett, tömít-e, vagy vizet ereszt.

Láthatjuk, mily egyszerűek e szabályok és a gyakorlatban mily könnyű azok betartása. Nem kell tehát a tűzoltóparancsnoknak komplikált számításokat végezni, hanem csak az 1. szabályt a 2. pontban említett esetleges magasságkülönbség figyelembevételével betartani.

Stanzig 3-ik tétele, melyet ő ugyan főszabálynak minősít, de amelyet én ennek dacára csak utolsó sorban említék, azt mondja, hogy:

3. a sugáreső fessmérőjét állítsd be a lezárt sugáreső fessmérőjén jelentkező maximális nyomás $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ -ára, akkor kapod a leghatásosabb sugarat.

Ez a szabály azok számára állított fel, akik motorosfeeskendőjük normálteljesítményét nem ismerik és akiknek akár a szállító gyár figyelmetlensége, akár saját nemtörődömségük miatt nem állnak pozitív adatok rendelkezésre feeskendőjük teljesítményét illetően.

Ezen tétel a sugáreső beállítására csak megközelítő értéket ad meg. Hogy mennyire csak hozzávetőleges ez a szabály, azt a mi példánk is igazolja. A diagrammban közölt teljesítményű motorosfeeskendő maximális nyomása lezárt nyomó esonknál = 20 atm. Stanzig 3-ik szabálya szerint a sugáreső fessmérőjét tehát ennek harmadára, illetve felére, vagyis 6.7—10 atm. között kellene beállítanunk, míg a helyes beállítás Stanzig első szabálya szerint esetünkben pontosan 10 atm.

Leghelyesebben tehát akkor járunk el, ha a gyakorlatban az első két tételt tartjuk szem előtt.

Bár a Stanzig által szerkesztett és szabadalmaztatott: fessmérővel ellátott, állítható és elzárható sugáreső, vagy ahogy ő nevezi: „das Höchstleistungsstrahlrohr“ más kivitelben már régóta ismeretes volt előttünk, mégis övé az érdem, hogy a legnagyobb oltóhatást biztosító lövőke meghatározására világos, egyszerű és a gyakorlatban minden nehézség nélkül használható szabályokat állított fel.

Az állítható sugáresővek a gyakorlatban más előnyökkel is bírnak.

Ha például a motorfeeskendőt egy oly hydránsból tápláljuk, mely nem szolgáltat annyi vizet, mint amennyit a feeskendő megkíván: a motorfeeskendő „megszalad“, a vízszolgáltatás leesik, lökésszerű lesz, vagy meg is szűnik. Ha azonban állítható sugáresővünk van, úgy járunk el, hogy eleinte csak egész kis lövőkével dolgozunk és lassan, fokozatosan növeljük a lövőke átmérőt addig, míg a hydráns szolgáltatta vízmennyiségnél a legerősebb sugarat kapjuk.

Ugyanezen eset állhat elő akkor is, ha nagyobb nyomótávolságok leküzdésére több autó- vagy motorfeeskendőt iktatunk sorba egymás után. Állítható sugáresővek ez esetben ugyancsak jó szolgálatot tesznek.

Nálunk a fővárosi és néhány nagyobb vidéki tűzoltóságon kívül ilyen, vagy ehhez hasonló rendszerű sugáresővek nem terjedtek el.

Ezek helyett előszeretettel használják a eserélhető (etage) lövőkékkel felszerelt és csappal elzárható sugáresőveket, dacára annak, hogy a csap zárása és nyitása, továbbá a lövőkék le-, esetleg felszavarása elég körülményes és időt rabló műveletek.

Az ismertetett állítható és elzárható sugáresőveknél a beállítás a sugáreső-fejnek egyszerű elforgatásával gyorsan és könnyen eszközölhető.

Kívánatos volna, hogy a fenntré részletezett gyakorlati előnyöknél fogva ezen sugáresővek hazánkban autó- és motorosfeeskendőkkel kapcsolatban minél szélesebb körben elterjedjenek.

Két hátrányuk azonban van és pedig:

1. a közönséges és eserélhető lövőkéjű sugáresővekkal szemben magas az áruk,
2. minthogy külföldi gyártmányok, behozataluk ma meg van nehezítve.

Az árdifferencia teljesen érthető és indokolt azok előtt, akik ezen sugáresővek szerkezetét ismerik, viszont az általuk nyújtott praktikus előnyök

A második hátrányon: a behozatali nehézségeken a magyar tűzoltószerszámipar segíthetne ily rendszerű sugáresővek gyártásával. Ez az ipar már nehezebb problémákat is sikerrel oldott meg, ennek a kérdésnek a megoldása sem okozna számára legyőzhetetlen nehézséget.

Antalffy István
okl. gépészmérnök.

A céhek a tűzoltói szolgálatban.

Irta: Dr. vitéz Roncsik Jenő

(I. Folytatás.)

Az angolszászoknál már a XI. századból ismerünk céhszabályokat, de az Ine wessexi király (688—726.) és Nagy Alfred (871—901.) korából fennmaradt törvények egyes rendelkezéseiből arra lehet következtetni, hogy egyes céhek már ekkor fennállottak.

Dániában a céhek az angolokkal való érintkezés hatása alatt jöttek létre és pedig először Schleswigben. Svédországban jóval később alakulnak meg, az első adatok ide vonatkozólag 1301-ből valók. Norvégiában a vallásos céhek megalakulási ideje a XIII. és XIV. század, a céhek tagjai egymást kötelesek voltak anyagilag is támogatni a gabona- és szénatüzek által okozott károsodás esetében. Magnusson Erik király 1295-ben még megtiltotta, hogy az iparosok céhbe tömörüljenek, csak a vallásos céhek felállítását engedte meg, de már a XIV. század vége felé az ipari céhek is megalakulhattak.

A párizsi ipari céhek fennállása és működése okmányokkal a XII. századtól kezdve bizonyítható.

Hollandiában a XIII. század végéig keveset tudunk a céhekről, csak tilalmi rendelkezéseket találunk, ezek a Gildék felállítását, amelyek tulajdonképpen poharazó, ivó társaságok voltak, — nem engedték meg. Ezzel szemben Dordrechtben a szabók Brüderschaftja már 1200-ban, a kereskedőké pedig Middelburgban már 1271-ben fennállott.

Egyes írók azt állítják, hogy a germán céhek a régi római céhek utódjaiképpen és mintájára jöttek létre; ez azonban nem áll, mert míg a római birodalom céheit főképpen állami és közszolgálatok ellátására alakították, — ilyen céhek voltak a hajósok, fürdősök, a tűzoltók céhei — addig a német céheket egyrészt a főurak és főpapok udvaraiban összegyűlt és ott foglalkozást, megélhetést találó művészek és kézműiparosok hozták létre, akik eleinte nem voltak szabad polgárok, hanem ú. n. udvari szolgák, — másrészt pedig később, a földesúri hatóságtól függetlenül és szabad elhatározásból létrejött egyesülésekből és szövetezésből keletkeztek.

A kölni és strassburgi hajósok eleinte csak a földesuraikat és az udvarnak a népét szállították és szállíthatták, a frankfurti, bremeni halászok csak az uraiknak fogták a halat és így a többi iparosok is csak a saját uraiknak dolgozhattak. A különféle foglalkozást űzők egyes csoportjainak a vezetésére egy-egy mestert jelöltek ki.

Az ilyen módon csoportosított és ugyanazon, vagy hasonló foglalkozást űzők aztán igyekeztek az egyházi és világi földesúri hatóság alól magukat függetleníteni, igyekeztek a maguk részére, érdekeik védelmére külön szervezetet létesíteni, ami hosszas harcok után sikerült is.

Németországban az eddigi adatok szerint legrégebben a takácsok céhe alakult meg Mainzban 1099-ben, utána a hajósok céhe 1106-ban Wormsban, a cipőkészítők céhe 1128-ban Würzburgban a

kereskedelmi jellegű és ipari, kereskedelmi védelmet nyújtó egyesülések voltak, később azonban bekapcsolódtak a városi védelembe is, majd a politikába is úgy, hogy a politikai és katonai szempontokat tekintve az államnak kiesinyített márai voltak.

Ahol a városok kőfallal, bástyákkal, őrtornyokkal voltak körülvéve, azok jókarban tartása külön kirendelés és felosztás alapján a céhek kötelessége volt. Ellenséges támadás alkalmával is ők védték a nekik kijelölt falakat, bástyákat, őrtornyokat. A védelmet annál könnyebben el tudták az egyes céhek látni, mert külön-külön szervezett egységet alkottak, a céheken belül meg volt a fegyelem, az alá- és fölérendeltségi viszony, a feltétlen engedelmesség, amire a céhek tagjait a céhszabályok is kötelezték.

A céhek zárt egyesületekké lettek; az ipart csak azok űzhették, akik valamelyik céhnek a tagjai voltak, az ipartűzéstől mindenki mást eltiltottak és a céhen kívüli ipartűzést szigorúan büntették. A céhekbe csak törvényes származásúakat vettek fel, sőt pl. a braunschweigi posztókészítők céhe magát olyan előkelő és zárt társaságnak tartotta a XIV—XVI. században, hogy oda molnár, borbély, vámszedő és fürdős gyermekét nem vették fel a szabályaik értelmében, az aranyművesek céhéből pedig a takácsok és porkolábok gyermekei voltak kizárva.

A céhek élén úgy külföldön, mint nálunk, Magyarországon a céhmester, vagy atyamester állott, akit a mesterek évenként választottak. A céhmester képviselte a céhet kifelé, örködött a céhszabályok betartása fölött, tüzesetek alkalmával pedig a maga céhének a vezetője volt. Hogy mesterré lehessen valaki, meghatározott legényi, hogy legénnyé, meghatározott inasi éveket kellett letöltenie. A legényeknek külön céhük volt a főlegény, Altgeselle vezetése alatt.

Külön meg kell emlékeznünk még egy céhszerű alakulatról, az ú. n. Brandgildékről. Ezek is egyesülések, társaságok voltak, amelynek a tagjai arra kötelezték magukat, hogy egymást tűzkár esetén támogatják. Ilyen társulást már a XII. század elején találunk Izlandban. A középkor végén és az újkor elején Schleswig-Holsteinban keletkeznek ilyen Brandgildék, a XVII. századtól kezdve Poroszországban, Hannoverben és Németország más északi részein.

A magyarországi céhek létrejövetele.

Magyarországra vonatkozólag az eddigi kutatások azt állapították meg, hogy a céhek keletkezésének a magvát az idegenből beköltözött és a főurak, főpapok udvaraiban, valamint a városokban letelepedett kézműiparosoknál kell keresnünk.

Iparosok, művészek már a XI. században nagy számmal költöztek be az országba, később pedig a harcok folytán elpusztult vidékekre II. Géza, III. és IV. Béla királyaink németeket, szászokat, bajorokat, frankokat, flandriaiakat telepítettek be, akiknek egy része földműves volt ugyan, de a másik része kézműves, akik a céhszellemet már magukkal hozták; az újabb hazájukból a régi hazájukban maradtakkal állandó összeköttetésben állottak s itt is megalakították a céheket német mintára a felvidéki és az erdélyi városokban, ahonnan aztán azok az ország többi városaiba is elterjedtek. A céhek megalakulásának kezdeti időpontjául a XIII. század közepét kell tennünk, mert az eddig ismeretes első céhlevél, a kassai szűcsöké 1307-ből való, eddig az időpontig pedig a céheknek már bizonyos fejlődésen kellett keresztül menni.

szászok céheit és szabályait rendezze. Itt már akkor 24 külön céh volt megalakulva, tehát 24 különféle mesterséget űző ember volt céhekbe tömörülve. A Nagy Lajos által kiadott céhszabályok a későbbben alakult céheknel is mintául szolgáltak, azokat, mint jól beváltakat, a későbbi céhek is átvették.

A céhek nálunk is elsősorban az iparosok védelmére alakultak, de később, éppen úgy, mint Németországban, részt vettek a városok védelmében is, ahol szintén meg volt minden céhnek a maga fal, vagy bástyarésze. Így például Kolozsváron a 18 bástya védelme még 1707-ben is a következőképpen volt felosztva: 1. a középkapu felett való bástya az első székbeli mészáros céhhez való, 2. fazekas céh bástyája, 3. kádárok, 4. hátulsó székbeli mészárosok, 5. szappanos, kupás, üstgyártó, nemezgyártó, 6. takácsok, 7. lakatosok, 8. ötvösök, 9. kovácsok, 10. szűcsök, 11. esizmadiák, 12. vargák, 13. asztalosok, posztócsinálók, 14. késesinálók és esiszárok, 15. szíjgyártók, 16. kőművesek, 17. timárok, 18. szabók bástyája.

Az építkezés módja.

Hogy miért volt oly sok nagyméretű tüzeset a középkorban és az újkorban addig, amíg a céhek és a városi lakosság látták el a tűzoltói szolgálatot, addig, amíg nem alakultak meg a tűzoltó testületek, — annak oka elsősorban az építkezési módban keresendő.

A középkori városok alakulási idejében és még azután is hosszú évszázadokon keresztül a fa volt az építkezési anyag, ritkábban a kő. Kőből csak a középületeket, a templomokat, a városházát és a várakat építették, de még ezeket az épületeket is eleinte náddal, sással, szalmával, majd zsindellyel fedték, természetes, hogy a lakóépületeket is.

A tüzelés szabad tűzhelyen történt, a tüzelőterek kéménnyel eleinte nem voltak ellátva, a füst a tetőn keresztül távozott. Kéményeket csak a XIV. századtól kezdve építettek. Az ablakok nyáron szabadon voltak, télire bedeszkázták, vagy marhahólyaggal, olajos papírral ragasztották be, az ablaküveg használatát a lakóépületeknél csak a XV. században kezdték meg. Külföldön a házak szűk telkeken épültek s miután a város falai a terjeszkedésnek határt szabtak, a faépületek 3—4 emelet magasak voltak, az utcák tele voltak az ipari városokban fabódékkal.

Mi sem természetesebb, hogy ilyen építkezés mellett, ha egy ház kigyulladt, utcasorok és városok égett le.

A városi hatóságok maguk belátták, hogy e helyzetben segíteni kell és pedig az építkezés megrendszabályozásával. Így London polgármestere már 1189-ben igyekezett a fa építkezési anyagokat kiküszöbölni. 1212-ben pedig rendeletet adott ki, hogy az újonnan épített házakat nem szabad sással, náddal, kóroval és szalmával fedni, hanem csak kővel, önnal, deszkával és zsindellyel.

Zürich 1280-ban tiltja el a házaknak a szalmával való fedését, Berlin ezt csak 1436-ban tette meg. Breslau város tanácsa hasonló rendelkezéseket adott ki az 1323. és 1363. években. Az ulmi XIV. és XV. századbeli építkezési szabályok már rendelkeznek a kémények építéséről.

Az építkezések ellenőrzésére külföldön külön hivatalt állítottak fel, az ú. n. Bauamtot, amely pl. Augsburgban és Rothenburgban 2 Baumeisterből állott, Zürichben 5 Bauherrből, Baselben 5 tisztes személyből, akik között eredetileg 1 lovag, 4 városi

polgár, később 1 lovag, 2 polgár és 2 iparos (kőműves és ács) volt, 1385. óta pedig 1 lovag és 4 céhbéli (egy ács, egy kőműves és kettő más céhből).

Az építési ügyek feletti felügyelet és intézkedési jog úgy külföldön, mint nálunk, a városi tanácsot illette meg.

A magyarországi építkezési viszonyok hasonlóak voltak a külföldiekhez, de rosszabbak, aminek megvan a maga magyarázata. Nálunk is fejlődött volna fokozatosan a tűzbiztos építkezés, ha az ország területe nem lett volna állandó hadszíntér, melyet hol a tatárok, hol a törökök, hol a labancok, hol a kurucok pusztítottak el úgy, hogy a lakosság a nagy anyagi veszteségek elkerülése végett, amely a kőszégek és a városok minduntalan bekövetkező felporzásával és kifosztásával érte, — nem mert értékesebb épületeket emelni, különösen az alföldi, falakkal, árkokkal és vízzel körül nem kerített helyeken.

A magyarországi építkezésre is hozunk fel néhány példát: Eger várának 1552. évi ostroma alkalmával a várbeliek a templom és a házak tetejét lebontották, hogy a tüzesetek keletkezését megakadályozzák, ugyanezt tették Lőcsén 1530-ban, tehát ekkor még a megerősített városok házai is zsindellyel és szalmával voltak fedve.

1546-ban a nagyszebeni városi tanács eltiltotta a papoknak a városban lévő kőházak összevásárlását azzal az indokolással, hogy van úgy is elég pénzük, építsenek maguk kőházakat, hogy a város tűzbiztonságát ezzel is növeljék.

Az alföldi városok kinézésére csak Debrecent említet fel, az itteni állapotok azonosak voltak a többi alföldi városokban is. 1699-ben Debrecenben még összesen 17 nagyobb és 15 kisebb kőház volt, részben fából és részben kőből épült 27, a többi mind fából való volt.

A Debrecent meglátogatott külföldi utazók közül Bongaros azt írja (1585), hogy a város egy óriási falu, bizonyára akkora, mint Prága, Pixner szerint (1693) a város igen rondán épült, alacsony házai majdnem a földre süllyednek s a templom körül lévők kivételével mind náddal vannak fedve.

Az alföldi városok tűzveszélyes építkezési módjának az állandó hadszíntéren kívül még az az oka, hogy nem volt kőanyag a közelben az építkezéshez, azt messze földről kellett hozatni, ami az építkezést nagyban megdrágította. A téglá és a cserépetést pedig csak a harcok szünetelésével és a nyugodtabb idők beálltával kezdték meg nagyobb arányokban.

Ilyen építkezési viszonyok mellett a céhek tűzoltó munkája hősi küzdelem volt az elemekkel.

(Folytatása következik.)

Győr város rendelete tűzveszély esetére az 1698. évből.

Tudtára adatik minden rendbeli Városi, Nemesi és Vitézlő rendeknek, külső és város lakosoknak közönségesen az városi Magistratus (ok) Urak eő Nagyságok és eő Uraságok parancsolatjából; Hogy mivel látják azt Isten Ostorát magunkon, az rettenetes nagi Istentelenség miatt, és az nagi gondviselatlenség miatt, az Magistratus Urak parancsolatainak nem engedelmeskednek hanem magok fel fualkodva hűtegekben sem mivel gondolnak, sem mi veszedelemre se tűzre nem vigiaznak, kéményeket tisztán nem tartnak, sütő kemencékre nem vigiaznak, se pedig' maguk romlását és tűztűl vala hazaiok pusztulását szemek előtt nem viselik

Annakokaert most körökken valo Emlkezetre el vagion végezve ki ki jól meg halgassa hogi ennek utanna az gondviselatlenség miat, az mely háznál konyhabul, kamrabul, vagi istalóbul szolgál miat tűz tamád, az háznak gazdaia és az Asszony' meg fogatatik és erőssen meg' büntetődik, Az kinek pedig joszagha az büntetést fel nem érné tehát az Magistratus Ura az hazat el foglalialia és hazaveszett leszen. Ha pedig szolgál gondviselatlenséghe miatt istaloban, udvaron, vagi kamoraban, vagi padlason giertyával tüzet támaszt az olyan szolgálban avagi szolgálban, vagi lovasznak ném csak minden szolgáltatya el vesz, hanem masok példaiara feje vetetődik, azért senki ejel az padlason giertyával néjárjon 12 forint birsag alatt, ha ki rayta tapasztaltatik es valaki bé mondja az Tisztviselőnek azonnal az 12 forint raita megvetetődik.

Az kinek pedig rossz sütő kemenczejeok, vagi kémények vannak, azokat egi vagi ket het alat leg folyeb epitsek meg, mert az hazokat meg fogiak járnai, az holot e feli rosz épületeket fognak talalni az gazdak tömlőczre vetetnek, az gazda Asszonyok is fogsagra vitetnek az városban, es törven szerint megbüntetődnek 2 dszor. Valamikor szeles idő tamád, minden Ember házánál, senki többül parancsolatot né várjon, hanem elegendő víz legyén az Udvaron, avagi az háza előtt, hordoban, vagi kadban, avagi másfele edenyben, migleg az szel le nem csillapodik. Es minden gazdanak Kannaia, Desaiia, vagi vizhordo Edenye készen légién, hogi az mely' vizére kivantatik, az ki hamarab erkezhetik, vizet vigyén, leszen pedig mingiart azon helyen az tisztviselők által rendeltetett kad, az kiben ki tölese és ismet más vizért fordulion. Azt pedig minden kezakkul hordiak, de leg főképpen az kik tavulab vannak az Tűztűl szel mentebén, sietsseggel hordia az vizet minden személy' valogatás nélkül.

Az ki pedig nem megien segetseghre edenyekkel, vizet és kezbeli Ezközökkel, tehát házára mennek, minden Edenyet szabadon vízholdani el viszik, masnap asztan az gazdat es gazda Aszont cheledestül meg fogiak, és bé viszik foghsagha büntető Magistratus kezhez.

3. Senki két penzára partekaiat asz gazdának, vagi joszágat asz Eghet haz gazdaiainak el né merje vinni, loppal, se Edenyet sem mas semminemű joszágat. Ha pedig valaki el viszi, azonnal masnap tartozik köröstyén hűti szerént vissza Adni az gazdának. Ha pedig' elő nem adia, vagi magánal tartia, avagi loppal el viszi vagi el röyti magának, vagi el rag adgia, az utan bizonyodik, vagi nála, avagi Másnál meg ismertetik az kinél hatalaltak az is meg büntetődik, az ki pedig' el lopta és el röytötte masnak elatta, rea rea bizony odik asz job keze hohér által Törvény nélkül azonnal elvagatatik, akar firfiu legien, akar Asszony.

4. Tudva vagion minden Embereknél asz, hogi az elmúlt napokban ugimint Sz. Mihaly havának 7 dik napián deli szel tamadaskor 12 Ora taiban az lsten minemű rettenetes negi kimondhatatlan káronullással meg latogatta el anyira, hogi sok élők halotta lettenek, az kiknek minden joszagok es házok földig' le eghet, ugi szintén az Szigetben es gyermekek Asszonyok keserves halallal az Tűz miat meg' emesztettnek süt pedig' az Tűz lang és füst között, eleté vesztésével az ki az házábul ki kaphatott, azt is asz kívül allok, kit el kaptanak, kit el hordottanak kit Tolvay modon el vittének, és el röytötenek maguknak, ugi mint hazi Ezközök, ruhakat, és más partekákat. Annak okaert nem hogi az olyan emberek köröstyén modra segetseggel oltásra mentek volna, hanem ragadozván csak látták mit kezessenek a tűz ellen.

volna, tehát mátul fogva harmad nap alatt, az kinél mi leszen adgia vissza annak az kié, avagi ha nem tudgia hogi kie? vigye ki ki az Vyarosi ket Esküt Uraimnak kezekhez, es házukhoz ugi mint Kovaes János és Gallénicz Martony Uraimekhoz, ottan kié mi leszen, és meg ismeri, rea esküdik, kezében adatik. Ha pedig harmad nap alatt vissza nem adgiak, avagi oda nem viszik tehát az Vyyvárosi hazokat és guyokat hüttös Emberek meg fogiak járnai, es Eskütetni fogiak gazdakát, gazda Aszonyokat cheledeket, Zellyereket, lakokat, es az kinél mi találtatik s meg bizoniosodik Erdeme szent varja jutalmat hamissaganak az Magistratus Urak tul minden bizonyal. Ha pedig asz időtül fogva, a feli Zellyer lako az olyan lopot josszaggal el szökőe volna az gazdátul, vagi szép szoval el ment volna mashova, vagi lako Aszony', es gianosag' volna réajok, az gazda adgion számot rola hova ment, feleségestül.

5. Kitül Isten oltalmazzon az után ilyen szelveszben az belső és külső városban tüztamadna, tehát az tavulabb valók, az kik szelmentében az Tüztül meszeb esnek, az olyan gazdak, lakok, zselérek, minden haztul feiszekkel esakliakkal, kánakkal, dezsakkal, vízel, laitorjakkal, az Tüznak mindenkeppen való elfogására, es el oltására siotseggel menyenek minden személi halogatás nélkül akar ki házára, az mint Tüzet el foghatyak hamarabb is meg' olthatyak 20 forint byrsag alatt. Az ki hordando partekakra vigiazos legien, ha valaki mit el kap, vagi el viszen, masnap mondja bé az Magistratusnak, avagi Uyyvárosi Eskütt Uraimeknak, az ki bé jelenti fizetése leszen neki 4 forintja, az olyan Tolvai pedig meg fogatatik és job keze el vagatatik.

6. Az Uyyvárosi Tiszteknék minden rendbeliek e feli szerencsétlenségekben szot fogadgianak, ugi mint Magistratus képebelieknek, ha ki rea tamad, vagi meg' veri, Törvén szerint meg büntetődik és keze el vagatatik, az Tisztviselőnek pedig' ha ki szot nem fogad szabad verekedni.

Hogi pedig ezen dolgok jól véghben menyenek rendeltetnek mind ezekre az Magisztratus Urak által vigiazos Emberek es az Uyyvárosi Tisztek.

7. Az Sütő Magyar Aszonymak, hasonlóképpen Pékeknek, az kik éjielnappal fütnek, Kovaesoknak, lakatosoknak, az kik éjiel nappal tűz mellett dolgoznak, Boghnaroknak Tislereknek, az kik műhelyekben giertiat forgaesok között eghetnek. Pintereknek az kik éjiel nappal hordokat Edeyeket forgaesal füstölnek uezan és Műhelyben, az Tornaez alatt és szineknben tüzet esinálnak, hasonlóképpen az Eghet bor Egetőknek, sör főzőknek, koresmasoknak parancsoltatik erőssen hogi házok-taiara ugi viseliének gondot, hogi se kaonyhajok bul, se szinekbül, se kemenezéjékbül se kemenyekbül se istallojokhul Tüz ne tamadgion gondviselatlensegek miat, mert az olyan Ember háza vesztet leszen és ha belső Városban leszen onnet ki küldetik, es ha Uyyvarosban leszen innet is el küldetik es haza vesztet leszen, feliül rea meghis büntetődik. Az most publicalt punctumokhoz Uyyvárosi és belső városi minden fele lakos alkalmaztassa magát es ne mentse senkij magát hogi nem hallotta.

Az Uyyvárosi istrasaknak pedig akar Nemes, akar Városi akar haidu katona az kik városi funduson laknak, és Taborba nem mennek, az Uyyvárosi Tiszteknék Strasaknak szot fogadgianak büntetés alatt, es ház sorjában Strazara külgienek, vagi Embert alliezon, vagi allitasson fizetesert, az ki szot nem fogad az belső városi Tiszteknék hirt ad-

Irgalmassag nélkül az ki vetkes leszen magan fogia tapasztalni.

8. Tudtara legien az Farokasoknak is, hogi az Eghető kemenezéket reghi mod szerint az varoson kívül esinaiak, mert lé rontatik es annak felette meg' büntetődnek, az varosban pedig se magha hazanal se másut 12 forint birsag alatt ne tartson.

9. Az meg egho hazoknak pedig' az kivetele az Rabeza felöl beliek legien 4 lépsessel, hogi az Tüze valo vizet hordassanak, es onnet is segítség kívül lehessen minden felöl, az kik pedig eppen marattanak azok is ugi rendelik, hogi mennek hamarab lehet belieb tegiek, miglen az Urak le nem rontattyak nagjok karral.

10. Az Jeghvermekén tul az Temető felé fel adatot hazakból ballatik az is hogi sok Tolvaiságokat chelekettenek, marhakat borjukat el röytenek, azért kiki ugi vigiazon maghára, hogi mihelt oljan Ember meg kapatattatik vagi hazanal talaltatik mint Tolvai vagi orgazda fel akasztatik. Ezeket halván minden Ember ezekhez tartsa magát.

11. Hogi ha valaki az varoson vagi éjjel vagi nappal magavető vakmerősegeben lü es lacmat esinall az lövesell tehatt az meg fogattassek az varos Tisztijeitül es az tömlőez föllött 60 üssenek rajta az tömlőez föllött, avagi asz farath (farát) 12 fr. valgiak meg' asz csapastull. Asz szitkozok és ezen büntetést érdemelnek.

Publicatio in Nova civitate 1698. Die 17 7 Oris (Septembris).

RENDELETEK.

Pest-Pilis-Solt-Kiskún-vármegye alispánjának valamennyi járás főszolgabírójához, az érdekelt községek előljáróságához és a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőkhöz intézett 6445—1932. kig. számú rendelete a községek tűzrendészeti állapota és a hiányok megszüntetése tárgyában.

I.

A tűzrendészeti vizsgálatok adataiból megállapítottam, hogy az egyes községekben az alább részletezett tűzrendészeti hiányok állanak fenn.

II.

Ezen hiányoknak mikénti megszüntetését illetőleg a következőket rendeltem:

1. Felhívom a községi előljáróságokat, hogy a hiányok megszüntetése iránt a megfelelő intézkedéseket haladéktalanul tegyék meg.

Amennyiben ez kiadást igényel és erre a községnek költségvetésileg biztosított fedezete van, úgy a pótlás, illetve beszerzés haladéktalanul eszközlendő, ha pedig fedezet nem áll rendelkezésre, úgy a községi háztartási rendelkezések figyelembevételével intézkedjenek a fedezetnek lehetőleg mielőbbi biztosítása iránt. Megjegyzem, hogy a vármegyei tűzrendészeti felügyelőket, a községnek tűzrendészeti költségvetési adatainak közlése mellett, utasítottam arra, hogy ellenőrizzék azt, hogy ezen költségek megfelelőleg használtak-e fel.

Nagy súlyt helyezek arra, hogy minden községben megfelelő tűzoltóság működjék, nehogy az elemi károk emelkedése még növelje a nyomort és inséget.

2. Felhívom tehát a községi előljáróságokat, hogy a tűzoltótestületeknél észlelt hiányok megszüntetését illetőleg a megfelelő intézkedéseket

haladéktalanul tegyék meg, minden rendelkezésre álló eszközzel hassanak oda, hogy ahol tűzoltó-testületük nincs, ott megszerveztessék, ahol pedig hiányos, ott kiegészítettessék és a testület megfelelő működése biztosítottassék.

A testületek szervezésének és megfelelő működésének első feltétele, hogy arra alkalmas, szakképzett parancsnoka legyen. Ott tehát, ahol oly parancsnok nincs, megfelelő egyént kell kiszemelni, megnyerni s a vármegyei tűzoltószövetség által rendezett f. évi nyári tűzoltói szaktanfolyamra kiküldeni, ahol teljesen díjtalan kiképzést nyer.

Azt tapasztaltam, hogy a testület megszervezésének és jó működésének az is az akadály, hogy a község nem nyújtja a lehető anyagi és feltétlenül szükséges erkölcsi támogatást. Felhívom tehát a községi vezetőjegyzőket arra, hogy a szükséges támogatást személyes felelősség terhével biztosítsák.

(Folytatása következik.)

A tűzoltási járulék kérdése Budapesten.

A tűzoltási járulék körül a főváros állandó bizonytalanságban van. A pénzügyminiszter és a belügyminiszter mindig csak egy-egy évre engedélyezik ennek az adónemnek fenntartását, mert a kormányuk az a terve, hogy országos érvényű adóvá fejleszti ki a tűzoltási járulékot és a befolyó jövedelmet az állam oszttaná el a rászorultság arányában az egyes városok és községek között. A fővárosnak évente közel egy félmillió pengő bevételt jelent ez az adó és így érthető, hogy nemcsak a fenntartáshoz ragaszkodik, hanem ahhoz is, hogy a jövedelem kizárólag a főváros maradjon. A főváros érdekében szemben a biztosító intézetek a tűzoltási járulék ellen küzdenek és vagy annak teljes eltörlését kérik, vagy a feltételek lényegesen enyhítését.

Bár a tűzoltási járulék érvénye 1931 végével lejárt, a főváros az idei költségvetésbe is beállította ennek az illetéknek a várható jövedelmeit, abban a reményben, hogy a kormány meghosszabbítja az adó érvényességét. Hosszátárgyalások folytak ebben a kérdésben a kormány és a főváros között. A tárgyalások folyamán a főváros álláspontja érvényesült, mert a belügyminiszter leiratában közölte a fővárossal, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértően 1932 végéig ismét meghosszabbította a járulék kivetésének jogát. Folyamatban van azonban az országos érvényű tűzoltási adóról szóló rendelet kidolgozása, mely nemsokára tárgyalás alá kerül. A tűzoltási járulékot a főváros a folyó évre változatlan feltételekkel fogja kivetni.

Szövetségi ügyek.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Budapesten 1932. évi március hó 5-én. Az elnöki széket gróf Széchenyi József elnök foglalta el, aki az ülés határozatképességének megállapítása után azt megnyitotta. Elnökség az 1932. január hó 16-án tartott elnökségi ülés jegyzőkönyvének felolvasását mellőzte, mivel az a Tűzrendészeti Közlöny 1932. évi 2-ik számában közölve volt.

Elnök bejelentette, hogy a legutóbbi ülésének határozatából kifolyólag a m. kir. honvédelmi miniszternél kihallgatáson volt, aki az országos tűzrendészet ügyének fejlesztése érdekében tett előterjesztést figyelemmel hallgatta végig és annak kedvező irányban való pártolását helyezte kilátásba.

Dr. Marinovich Imre alelnök ezután a múlt ülés határozatával felkért dr. Kiss Lajos várm. tűzr. felügyelő által a tűzoltóságoknak a honvédelmi szervezetekbe való bekapcsolására vonatkozó emlékiratát ismertette. Elnökség többek hozzászólása után elhatározta, hogy a memorandum foglalt kérelmeket külön választva fogja a m. kir. honvédelmi miniszterhez felterjeszteni és hogy azokat egyidejűleg a m. kir. belügyminisztériumhoz is felkérve küldje el.

dr. Kiss Lajos várm. tűzr. felügyelőnek értékes és hasznos munkájáért köszönetének és elismerésének tolmácsolását elrendelte.

Erdélyi Ernő előadó ezt követőleg bejelentette, hogy a közelmúltban alkalma volt a biztosító intézetek országos vezetőségével oly értelmű tárgyalást folytatni, mely szerint a vezetőség hajlandó volna a tűzoltóságok támogatására hathatós segítséget nyújtani és pedig 50.000 pengővel támogatni a tűzoltó-intézményt, mivel a tűzoltóképzés a biztosítóintézetek érdekében áll. Papp Ferenc előadó az anyagi támogatás sikeres elérése esetén annak a kerületi tűzoltótanfolyamok céljaira való felhasználását javasolta. Elnökség ezen bejelentést tudomásul véve, a biztosítóintézetek országos vezetőségével való tárgyalások megejtésére gróf Széchenyi József elnököt, dr. Marinovich Imre alelnököt, Erdélyi Ernő és László István előadókat kérte fel.

Főtítkárra bejelentésére az elnökség megilletődve vette tudomásul Rééh György, Pécs sz. kir. város ny. tanácsnokának, a Pécsi Önkéntes Tűzoltó Testület 11 éven át volt működő parancsnokának és tb. parancsnokának, a Zsolnay-gyár tűzoltóságának tb. parancsnokának és a Baranya vármegyei tűzoltó szövetség 25 éven át volt alelnökének f. évi február hó 25-én 70 éves korában történt elhunyját, egyben emlékének jegyzőkönyvben való megörökítését és a gyászoló szövetség részére részvétéltírat küldését határozta el.

Bejelentést nyert továbbá Farkas Pálnak, a járszárókszállási önkéntes tűzoltó testület parancsnokának f. évi február hó 14-én történt elhalálózása is, aki testületének fejlesztése körül kiváló érdemeket szerzett. Elnökség a gyászírt tudomásul véve, a testület és az elhunyt családjához intézendő részvétéltírat küldését rendelte el. Végül Vámosi Gyula nyug. székfővárosi hiv. tűzoltó őrpáncsnoknak f. évi január hó 29-én történt elhunytja is bejelentést nyert, mely gyászírt tudomásul vétele után az elnökség a családhoz intézendő részvétéltírat küldését határozta el.

Főtítkárra azon bejelentését, hogy Budapest székesfőváros IV. kerületének előljárósága f. évi március hó 3-án az országos tűzoltó szövetség ügy- és vagyonkezelését megvizsgálta és azt teljesen rendezben lévőnek találta, az elnökség tudomásul vette.

Szintügy tudomásul szolgált főtítkárra azon bejelentése is, hogy a m. kir. belügyminiszterhez felterjesztett tűzoltóversenygyakorlatok rendezéséről és versenygyakorlatok osztályozásáról szóló új szabályzat, valamint a tűzoltó testületek részére szolgáló egységes szolgálati szabályzat-minta, a szövetséghez beérkezve, a miniszter által jóváhagyólag tudomásul vétetett.

Ezután dr. Marinovich Imre alelnök az országos tűzoltó szövetségnek a m. kir. igazságügyminiszterhez tűzoltószakértők kirendelése tárgyában tett felterjesztésének elfogadásáról tett jelentést, mely szerint az igazságügyminiszter a szakértők kiküldetésére vonatkozóan nyilvánított készségéről, a m. kir. bíróságok elnökeit értesítette. Tudomásul szolgált.

Erdély Ernő előadó ezt követőleg bejelentette, hogy f. évi február hó 17-én dr. Marinovich Imre alelnökkel a belügyminisztériumban, dr. Csatáry Béla miniszteri tanácsosnál a Tűzkárstatisztika tárgyában tartott értekezleten részt vettek. Az újonnan elkészített „Tűzkárstatisztikai kérdésekre“ vonatkozólag észrevételei vannak, amiért is azt javasolta, hogy a tűzkárslapok sokszorosított példányai minden elnökségi előadónak hozzászólás végett 14 nap alatt visszaterjesztés kötelezettsége mellett kiadassanak. Elnökség a bejelentést tudomásul véve, a

venyeről azo az a kikészített szabályzat ter-
zetet, melynek sokszorosítását és minden elnökségi
előadó részére hozzászólás végett való megküldését
az elnökség elrendelte.

A vasvármegyei tűzoltó szövetség azon bejelen-
tését, hogy a szombathelyi községi közigazgatási tan-
folyam keretében 1931. évi február hó 1-től, a két-
havi nyári szünidőt leszámítva, 1932. évi január hó
30-ig *Barabás István* és *Benda László* tanfolyam
előadók a 124 létszámú hallgatóság két csoportjá-
nak, a helybeli önk. tűzoltó testület tisztikarának
hathatós közreműködésével heti 1—1 órászámmal
tűzrendészeti elméleti és gyakorlati előadásokat tar-
tottak, az elnökség tudomásul vette.

Papp Ferenc előadó ezután a szegedi tűzoltó
testületek szövetségének évi jelentésével kapcsolat-
ban, annak keretébe tartozó testületeknek anyagi
téren mutatkozó mostoha viszonyait ismertette,
melynek következtében a somogyitelepi hivatásos
tűzoltók szolgálatát meg kellett szüntetni, Rószkén
pedig a berendezett tűzoltó laktanya és őrszobák
üresen állnak, mivel anyagiak hiányában őrséget ál-
lítani képtelenek, amiért is a község az üresen álló
helyiségeket koresmának kiadta. Elnökség e bejelen-
tést tudomásul véve, e tárgyban a belügyminiszter-
hez felterjesztés intézését határozta el.

Dr. Kathona Mihály előadó ezt követően a
megüresedett tűzoltói állások be nem töltése iránti
rendelkezés ügyében szólalt fel és ezzel kapcsolat-
ban azon javaslatát terjesztette elő, miszerint a bel-
ügyminiszterhez felterjesztés intéztessék az iránt,
hogy a megüresedett állások betöltését tiltó rendel-
kezés, a hivatásos tűzoltói állásokra vonatkozóan
hatályon kívül helyeztessék. Elnökség e javaslatot
magáévá téve, a felterjesztés elkészítésére az indít-
ványozót kérte fel.

Bejelentést nyert ezután a gyöngyösi önkéntes
tűzoltó testület beküldött évi jelentése, mely tudomá-
súl szolgált.

Dr. Marinovich Imre ügyvezető alelnök dr. Vass
István ügyvédnek, az országos tűzoltó szövetség
székháza első emeleti utcai lakás bérlőjének, az ál-
talános kedvezőtlen kereseti viszonyokra való hivat-
kozással, lakbérének leszállítása iránti kérelmét ter-
jesztette elő. Elnökség e kérelemnek helyt adva,
1931. évi február hó 1. napjától kérelmezőnek 10
százalékos lakbérleszállítás engedélyezését hatá-
rozta el.

Elnökség a Leblang hangversenyiroda (Buda-
pest, IV., Petőfi Sándor-utca 2. sz.) azon ajánlatát,
— miszerint *néhai Breuer Szilárd* ügyvezető alelnök
síremlékének felállításához szükséges összeget hang-
versenyek rendezése útján kész az orsz. tűzoltó szö-
vetségnek oly módon megszerezni, hogy e címen ren-
dezendő hangversenyek jövedelmének 35%-át fel-
ajánlja, a polgármester által a rendezendő hang-
versenyek megtartásához szükséges engedély elnye-
rése után pedig hajlandó azonnal 800 pengőt kész-
pénzben lefizetni, — az elnökség elvi okokból el-
fogadhatónak nem találta.

Erdély Ernő előadó azon indítványát, hogy a
tűzoltó tanfolyamok hallgatói részére az orsz. szö-
vetség kiadásában megjelent szakkönyvek 50%-os
kedvezményel árusítassanak, az elnökség szótöbbsé-
ggel magáévá tette és elhatározta, hogy a ker. tan-
folyamok parancsnokai által a tanfolyam hallgatók
részére megrendelt gyakorlati szabályzatot és a
Tűzrendészet I—VII. füzetét 50%-os árkedvez-
ménnyel boesátja rendelkezésre.

Dr. Marinovich Imre ügyv. alelnök bejelentette
ezután, hogy Kőszeg sz. kir. város 400 éves évfor-

azt megállította. A város polgármestere az ünne-
pélyre azzal a kéréssel hívta meg a Magyar Ország-
os Tűzoltó Szövetséget, hogy ez alkalommal elnök-
ségi vagy országos választmányi ülését Kőszeg vá-
rosa jubileumának keretében fogja megtartani. A
részletekre vonatkozó megbeszélés céljából a szüksé-
ges kiszállásra *dr. Marinovich Imre* ügyv. alelnök-
öt kérte fel.

Dr. Kiss Emil Vas vármegye tűzrendészeti fel-
ügyelője ezt követően bejelentette, hogy f. évi szeptem-
ber hó 7-én a Celldömölki Önkéntes Tűzoltó Tes-
tület fennállásának 50 éves jubileumát ünnepli,
melyre az orsz. tűzoltó szövetség elnökségének kép-
viseltetését kérelmezte. Elnökség e bejelentést tudomá-
súl véve, az ünnepélyen való képviseltetését el-
határozta.

Ezután *dr. Marinovich Imre* ügyv. alelnök a
nyírmadai önkéntes tűzoltó testületnek, az orsz. tűz-
oltó szövetség által 1931. évi október hó 20-án an-
nak parancsnokságához intézett átiratára érkezett
válaszát ismertette, mely szerint „addig, amíg a
község költségvetéséből a Miniszterközi Bizottság ál-
tal törölt összegek vissza nem állíttatnak és azok a
jövőben teljes összegükben meg nem hagyatnak, az
önkéntes tűzoltó testület az 1931. évi augusztus hó
9-én hozott határozatát továbbra is fenntartja. Tűz-
esetek alkalmával segítséget nyújtanak, de gyakor-
latot nem tartanak. Egyben a testület parancsnok-
sága az orsz. tűzoltó szövetség elnökségét a m. kir.
belügyminiszterhez intézendő oly értelmű felterjesz-
tés közvetítésére kérte fel, miszerint a községi költ-
ségvetésből a tűzvédelmi kiadások fedezésére elő-
írványzott összeg, a Miniszterközi Bizottság által tör-
lölhető ne legyen. Az elnökség e tárgyat megvitat-
ván, úgy határozott, hogy előbb a község előjárósá-
gától az önkéntes tűzoltó testület fenntartására elő-
írványzott összeg nagyságának megállapíthatása cél-
jából, a község költségelőirányzata bekérendő,
melynek beérkezése után a nyírmadai önk. tűzoltó
testület átiratát eredetiben a m. kir. belügyminisz-
terhez felterjeszti.

Papp Ferenc előadó azon bejelentését, hogy a
budapesti építőmesterek ipartestületének a kémény-
seprő szabályrendelet némely rendelkezésének módosítá-
sa tárgyában Budapest székesfőváros polgár-
mesteréhez intézett előterjesztését átvizsgálta és en-
nek kapcsán a Tűzrendészeti Közlöny részére a leg-
közelebbi számban megjelenő cikket írt és annak
áttanulmányozását és esetleges észrevételek tételét
az előadók figyelmébe ajánlotta, — az elnökség tu-
domásul vette és az előadókat észrevételeik haladék-
talan megtételére felkérte.

Papp Ferenc előadó ezután a Schwarz E. és
fiai szegedi cégnek hordozható benzinkútja tárgyá-
ban kiadott iratok áttanulmányozásáról tette meg
jelentését, melyből kifolyólag az orsz. tűzoltó szö-
vetség elnöksége a hordozható benzinkutak enge-
délyezése és terjesztése ellen a legmesszebbmenőleg
állást foglalt azok tűzveszélyes volta miatt.

A Jásznagykún-szolnok vármegyei Tűzoltó Szö-
vetség azon javaslata tárgyában, miszerint a súlyos
gazdasági viszonyokra való tekintettel az orsz. szö-
vetségi tagsági díjak mérsékeltesenek, továbbá,
hogy tűzoltói őrmesteri rangfokozat rendszeresítte-
sék és hogy 45 és 50 éves szolgálati érmek alapít-
tassanak, az elnökség úgy határozott, hogy a javas-
latot véleményes jelentéstétel végett *Erdély Ernő*
előadónak kiadta.

A díszokmány-úrlaptervezet készítése tárgyá-
ban főtitkár bejelentette, hogy a m. kir. iparmű-

vészeti iskola igazgatósága a növendékeknek pályázat útján való igénybevételéhez nem járult hozzá, e helyett a tervezet minták elkészítésére Haranghy Jenő m. kir. iparművészeti iskolai tanár elfogadását ajánlotta. Elnökség ezen bejelentést tudomásul vette, valamint azon körülményt is, hogy Haranghy Jenő tanár az orsz. szövetség felkérésére a díszokmány-úrlap tervek elkészítését elvállalta.

Elnökség ezután *dr. Marinovich Imre* ügyv. alelnök azon kérelméhez, hogy lakásán berendezett telefonja használati díját a jövőben az orsz. szövetség viselje, mivel azt csak annak érdekében és ügyeiben használja, — az elnökség hozzájárult.

Főtítkárr bejelentette ezután, hogy községek előjáróságai községi tűzrendészeti szabályrendeletminták megküldése tárgyában igen gyakran megkeresést intéznek az orsz. tűzoltó szövetséghez. Minthogy ilyen mintatervezet az orsz. szövetség birtokában nincsen, annak elkészíttetését javasolja. Elnökség e javaslatot magáévá téve, a községi tűzrendészeti szabályrendeletminták elkészítésével *vitéz dr. Roncsik Jenő* előadót bízta meg.

Vitéz dr. Roncsik Jenő előadó azon bejelentését, hogy Debrecen sz. kir. város hiv. tűzoltósága a folyó évben két kerületi tűzoltó tanfolyamot rendez és pedig az elsőt 1932. évi május hó 29. napjától június hó 12-ig, a másodikat 1931. évi június hó 15. napjától június hó 29-ig — az elnökség tudomásul vette. Ezenkívül bejelentette még, hogy a legutóbbi elnökségi ülés határozatából kifolyólag elkészítette *dr. Magyar Zoltán* kormánybiztoshoz intézendő — a tűzrendészeti felügyelői állások megszervezésére vonatkozó memorandumot. Elnökség ezen bejelentést tudomásul véve, *dr. Marinovich Imre* ügyv. alelnököt arra kérte fel, hogy e memorandumot megfelelő szóbeli felvilágosítások után *dr. Magyar Zoltán* kormánybiztosnak személyesen adja át.

Teasdale Ottó alelnök azon bejelentését, hogy a IV-ik országos tűzoltótisztképző tanfolyam f. évi március hó 7-én veszi kezdetét, mely a m. kir. belügyminiszter megjelenésére való tekintettel ünnepélyes keretek közt fog lefolyni és ezen alkalommal a fővárosi tűzoltóság egy gyakorlat keretében a legújabb szerceit is be fogja mutatni és hogy erre az elnökség tagjait meghívja, — az elnökség tudomásul vette.

Teasdale Ottó alelnök azon javaslatához, hogy minden tűzoltószernek átvételéhez az illetékes vármegyei tűzr. felügyelő, vagy annak helyettese is meghívassék, mivel azok jelenléte által sok esetleges félreértésnek lehet elejét venni, — az elnökség hozzájárult azzal a kikötéssel, hogy a szer átvételénél megjelenő tűzr. felügyelő a szállító gyárral által szolgáltatandó költséget nem számíthat fel.

Ezt követően *Teasdale Ottó* alelnök bejelentette még, hogy a legutóbbi elnökségi ülés az orsz. tűzoltó szövetség keretében létesítendő szakasportok ügyrendjének elkészítésére nyert megbízást. Tekintettel azonban azon körülményre, hogy a küszöbön álló nagygyűlés alkalmával minden érdekesoportnak mód fog adatni arra, hogy magát az újonnan megalakuló elnökségben megfelelően képviselhesse s így a szakasportok külön megalakítása tárgytalanná válik, az erre vonatkozó korábbi indítványát visszavonta. Tudomásul szolgált.

Végül *dr. Marinovich Imre* ügyv. alelnök az ez évben tartandó rendes nagygyűlés időpontjának kitűzése tárgyában tett előterjesztést, melyre vonatkozólag az elnökség elhatározta, hogy a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség folyó évi rendes nagygyűlése Győrött augusztus hó 13, 14, 15. és 16-án fog megtartatni. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

A Tűzoltóság részvétele a kőszegi Jurisits-ünnepélyen.

Nagy ünnepe lesz 1932. május hó 29-én Kőszeg városának és egyuttal Kőszeg város Önkéntes Tűzoltóságának.

E napon üli meg nagy fényvel és pompával Kőszeg városa a dicsőségteljes magyar múlt egyik legfényesebb fegyvertényét, a magyar vitézség, hősi bátorság, honszerető áldozatkészségnek messze századok homályán át is eleven fényvel tündöklő eseményét: Kőszeg vára négyszáz év előtti ostromának emlékét.

Büszke öröm tölthet el minden igaz magyar szívet, midőn négy évszázadra visszatekintve látja, hogy mire volt képes a magyar erő és akarat, midőn a tengernyi török had ellen sikerrel védte meg a maréknyi, még ezer főt is alig számláló magyarság a szinte kiesiny és jelentéktelen Kőszeg várát 1532-ben.

Nyomatékosan kell emlékezetünkbe idéznünk a messze multnak e jelentékeny, dicső eseményét, mert a mai, súlyos és nehéz áldozatokat követelő időben szükségünk van hős eleink példájára, melyből a szinte már emberfeletti küzdelemhez mi is erőt, kitartást meríthetünk.

De szükségünk van, — talán még fokozottabban. — az ilyen ünnepélyekre a külföldet illetően is azért, mentől szemléltetőbben tárjuk a hálátlan Nyugat szeméi elé, hogy egy évezreden át a magyarság volt az a megrendíthetetlen szikla, az a bevehetetlen bástya, melyen százszor és ezerszer törött meg a vad Keletnek a művelt Nyugatot ostromló hatalma.

Élénken kell a hálátlan Nyugat szeméi elé állítanunk, hogy az ő békés, boldog fejlődésünk bölcsőjét ezer éven át a magyarság törhetlen akurata, győzhetetlen vasa védte, ovtá a vad erővel rátörő Kelet mindent elsöprő dühe ellen.

Főleg nekik kell emlékezetükbe idéznünk, hogy az ő nyugalmas fejlődésük hatalmas fájának gyökerei az érte omlott tengernyi magyar vérből táplálkoztak egy ezredéven át.

S az ilyen ünnepélyekkel megcáfolatlanul kell rámutatnunk Nyugatnak arra a feneketlen ostobasággal párosult gonoszságára, mely ezt az ezeréves védőbástyát irgalmatlanul szétrobbantotta s annak biztos köveit az ő kultúráját, további fejlődését ma is állandóan veszélyeztető Keletnek balgán szétosztogatta.

Jelenjeteik meg tehát Tűzoltó Bajtársak mentől nagyobb számmal ez ünnepélyen: nagy jelentőségű, fontos, elmulaszthatatlan hazafias kötelességek ez.

A város ünnepén ott lesz a magyar közéletnek minden számottevő képviselője élén a Kormányzó Ur Öföméltségével.

Ott lesznek a magyar társadalmi alakulatok összes képviselői, tehát hogyan hiányozhatnánk onnan mi, az ország leghatalmasabb, erkölcsileg is legszámottevőbb szervezete: a magyar tűzoltóság!

Soha nemesebb célért nem öltötték még fel az egyenruhát, nem vették fel a sisakot és szerelvényt, mint ha e napra veszitek fel azt.

Egy néma, de mégis hangos, a világ egyik sarkától a másikig sikoltó kiáltás lesz a mi tömeges megjelenésünk Kőszeg városának ünnepélyén, mely mindennél nyomatékosabban fejezi ki tiltakozásunkat Nyugat vérlázító hálátlansága, vadállati kegyetlenségének szemébe.

akik ott a vegüerjen mar natvan eve nyven orzán és ápolják az ember- és hazaszeretet tiszta lángját, szent oltártüzet.

Szeretettel hívjuk és várjuk tehát 1932. május hó 29-re Kőszegre Magyarország minden Tűzoltóságát, minden igaz magyarszívű tűzoltó Bajtársat.

Szombathely, 1932. március hó 31-én.

Bajtársi szeretettel:

Benda László,

várm. szöv. tb. alelnök, főtitkár,
orsz. elnökségi előadó.

Jegyzet: az érdeklődő Bajtársaknak szívesen szolgál közlelbbi felvilágosítással e hó vége felé Vasvármegye Tűzoltószövetsége. (Szombathely, Vármegyeháza.)

FIGYELMEZTETÉS!

Hivatkozással a Tűzrendészeti Közlöny 1930. évi 5-ik számában megjelent 121.182/1930 VIII. B. M. számú körrendeletre, közhírré tesszük, hogy a „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége senkit sem bízott meg azzal, hogy nevében gyűjtéseket végezzen, avagy a vidéken előadásokat rendezzen. Ha bárki ilyen címen pénzt gyűjt, vagy belépti jegyeket árusít, a hatóságoknak átadandó“.

H I R E K

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított kir. díszéremet újabban a következőknek adományozta: *Lakatos Ignác* alparancsnok *Sebők Zsigmond* tb. alparancsnok, *Csizmadia Pál* szakaszparancsnok, *Sipos Sándor* segédtsízt és pénztáros és *Bakán Márkus* szertáros (Sásd önk.), *Zimnic Károly* főparancsnok, *Galambos Ernő* parancsnok, *Hanák Vilmos* alparancsnok és *Szécsényi Mihály* törzsörparancsnok (Pesterzsébet: Magyar Kender- és Len- és Jutaipar r.-t.), *dr. Schleiminger László* főparancsnok, *dr. Kiss Abadár* egyesületi orvos, *Szabó János* szakaszparancsnok, *Tóth József* őrmester, *Turiczky Géza* tb. parancsnok, *Reit Gyula* tb. alparancsnok, *Klinszky Gyula* tb. alparancsnok és *Fodor János* örparancsnok (Tiszafüred önk.).

Réeh György. A tűzoltás önzetlen szolgálatának eszméje egyik leglelkesebb harcosát és apostolát vesztette el, midőn *Réeh György*, Pécs szab. kir. város ny. városi tanácsnoka, volt önkéntes tűzoltófőparancsnoka, Baranya vármegye Tűzoltó Szövetségének egyik alapítója és alelnöke 1932. év március 22-én meghalt. Negyven évet meghaladó önkéntes tűzoltói működése mellett az önzetlen emberszeretet gyakorlásának sok más terén is oly példaadóan viselkedett, hogy méltón jegyezhetjük fel nevét ama humanistáink mellé, akikben *Janus Pannonius* óta — kinek sírját szintén a vadvirágos Meesek földje zárja magába — Pécs szab. kir. város, Baranya vármegye s általában a Dunántúl mindig bővelkedett. Acélos energia, páratlan szívósság, utólrhetetlen szellemi frissesség és öltetés-jellemezte *Réeh György* mindazon tevékenységeit, melyek a szegény emberek, a szegény ember-

lására irányultak és ezek a célok állították őt az emberszeretet egyik legszebb gyakorlásának: az önkéntes tűzoltásnak is a szolgálatába akkor, midőn a 80-as években már-már elsüllyedő Pécsi Önkéntes Tűzoltó Testület hajóját — mint annak 1890-től 1900-ig volt főparancsnoka — a népszerűség, a közkedveltség, a pezsgő testületi és társadalmi élet olyan napsugaras vizeire vezette, melyeken az országnak ezen egyik legrégebb és legérdemesebb vidéki önkéntes tűzoltó testülete azóta is jogos büszkeséggel viselheti a gyakorlati humanitás gyönyörű lobogóját. A humanizmust szolgálta *Réeh György* a vármegyeje területén lévő számos községi önkéntes tűzoltó testület megalakításával, majd a vármegyei Tűzoltó Szövetség megszervezésével s ezen szövetség alelnöki tisztségében hosszú évtizedeken át kifejtett önzetlen és hámulatos energiájú tevékenységével is. A legjobb elismerése ilyen tevékenységének eredményei felett — életében a legmagasabb helyről történt számos kitüntetésem kívül — az az általános és mély részvét, mely őt utolsó útjára kísérte. Bár „különé“ volt egész életében, azonban különeködései is mindig a legnemesebb emberi érzéseiből fakadtak, miként ezt róla *Sipulusz* több külön tárcájában oly feledhetetlenül kedves humorral állapította és örököltette meg. Erre a különeködéseire vall azon utolsó intézkedése is, hogy halála után („nehogy élő ember őt halva nézze meg“) rögtön zárják le koporsóját, s azt csakis tűzoltók vigyék az utolsó nyugvóhelyére. S ez az utolsó „különködése“ is csak a tűzoltóeszmé s a tűzoltóság iránti olthatatlan szeretetének volt megnyilatkozása, mely nemcsak szűkebb hazája, de az egész magyar tűzoltóság társadalma előtt felejthetlenné teszi alakját, emléket!

Farkas Pál a jászárokszállási önkéntes tűzoltó testület parancsnoka f. évi február hó 14-én 20 évi buzgó tényleges tűzoltói szolgálata után, 51 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. évi február hó 16-án a község öszinte részvétének megnyilvánulása mellett folyt le. Utolsó útjára önkéntes tűzoltósága teljes létszámmal kíséerte el. A sírnál *Nemoda József* községi jegyző, tűzoltó alparancsnok búcsúztatta el. Nyugodjék békével.

Helyreigazítás. A Tűzrendészeti Közlöny f. évi 3-ik számában, a 45-ik oldalon a győri kerületi tűzoltó szaktanfolyam látogatására szolgáló felhívás harmadik kikezdésének második sora végén a szövetség közé sajtóhiba esúszott be oly módon, hogy a 42. szám 24-re cseréltetett át. Ezen hibát olyképpen helyesbítjük, hogy „Csak 20 és 42 év közt, testileg alkalmas stb. — jelentkezők vétetnek fel.“

Debreceni kerületi tűzoltó tanfolyamok. Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága a múlt években egymás után 5 kerületi tűzoltó tanfolyamot rendezett, amelyen 259 önkéntes tűzoltótiszt és tisztjelölt kapott végbizonyítványt. A tanfolyamokon az ország legtávolabbi részéről is voltak hallgatók. Arra való tekintettel, hogy a tűzoltó tisztképzés nemcsak tűzrendészeti és tűzbiztonsági érdek, hanem nemzetvédelmi is, ez évben két kerületi tűzoltó tanfolyamot rendez Debrecen sz. kir. város tűzoltófőparancsnoksága és pedig az első május hó 29-től június hó 12-ig, a második június hó 15-től június hó 29-ig, hogy mindazok, akik még nem rendelkeznek az önkéntes, gyári és kötelezett tűzoltóságnál, a kerületi tűzoltó tanfolyam végbizonyítványával, azt megszerezhessék. Mindkét tanfolyamra a jelentkezési határidő május hó 1. A

tanfolyam díja hallgatónként 100.— P., azaz egy-száz pengő, amelyet a felvételi kérelemmel együtt kell beküldeni a tűzoltó-főparancsnokság, Debrecen címre. A hallgatók elszállásoláson kívül teljes ellátást kapnak, reggeli, ebéd 3 tál étel, vaesora 2 tál étel elsőrendű vendéglőben étlap szerint, szabadon választva. Azonkívül el lesznek látva tankönyvekkel (a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség kiadványaival, továbbá megkapják Rehák Tamás: Motoros feeskendők című munkáját és Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságának évkönyveit). Azok, akik egyenruhával nem rendelkeznek, a tanfolyam parancsnokságától igényelhetnek. Egy-egy tanfolyamra 40 hallgatónál többet nem vesz fel a tanfolyam parancsnoksága, hogy a kiképzés annál tökéletesebb legyen. A tanfolyam felügyelője dr. Vársáry István, Debrecen város polgármestere, parancsnoka, dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltó-főparancsnok, előadói Rehák Tamás tűzoltóparancsnok, Jakobinyi József és Tolnay István tűzoltótisztek, dr. Derekaszy István tűzoltó és mentőorvos és vitéz Szegedy Gyula városi villamos főmérnök.

Kerületi tűzoltótanfolyam Egerben. A heves-megyei tűzoltó szövetség folyó 1932. év július hó 24-től augusztus 7-ik napjáig kéthetes tűzoltói tanfolyamot rendez Egerben, amelyre a jelentkezési határidő 1932 május 20. A kérvényeket *Okolicsányi Imre* heves vm. alispánhoz és szöv. elnökhöz kell beadni a szokásos mellékletekkel. Egyébként minden idevonatkozó kérdezősködéssel részletes felvilágosítást ad. *Breznay Imre* várm. tűzr. felügyelő, Eger.

A Nyiregyházi Önkéntes Tűzoltó Testület versenyesezata huszonöt évvel ezelőtt a milánói nemzetközi tűzoltóversenyen vitte el a világ nemzetei elől a győzelmi pálmát. Ennek a győzelemnek az emlékére a nyiregyházi önkéntes tűzoltó testület díszközgyűlést tartott. *Dr. Benes Kálmán* polgármester megnyitó szavai után *dr. Murányi László* mondott emlékbeszédet, majd az országos tűzoltó szövetség alelnöke, *dr. Marinovich Imre* ny. h. államtitkár, *vitéz dr. Roncsik Jenő* debreceni tűzoltó-főparancsnok, továbbá Szabolcs vármegye és Nyiregyháza város képviselői üdvözölték a jubiláló testületet. Az életben lévő győztes tűzoltók nevében akkori parancsnokuk, *lovag dr. Konthy Gyula* mondott köszönetet az üdvözlésekre.

A Budapesti Tűzoltó Testületek Szövetsége f. évi április hó 9-én felolvasó estélyt rendezett, mely alkalommal *Kállay Imre* ny. fővárosi tűzoltó-főtiszt „*A magyar tűzoltóság múltja és fejlődésének története*” címmel, e tárgy első részét olvasta fel. Felolvasó végig vezette az előadói termet zsűfoglalásig megtöltött hallgatóságot a magyar tűzoltó-intézmény bölesőjétől annak az időszaknak elmúltáig, amíg a hazai tűzoltóságok fejlődésük legnehezebb éveit élték át. Élénk színekkel esetelte az első tűzoltó-apostolok küzdelmét és az országos tűzoltó szövetség törekvéseink nehézségét. Mindezt hiteles adatok alapján állította össze *Kállay Imre* hosszú, fáradságos tanulmány útján, mely értékes felolvasása okulásul szolgálhat az új tűzoltó nemzedéknek. Érdeklődve várjuk előadásának legközelebbi befejező részét.

A Pásztói Önkéntes Tűzoltó Testület f. évi március hó 20-án tartotta évi rendes közgyűlését *Blickhardt Miklós* parancsnok elnökletével. A közgyűlés a múlt évi zárszámadásokat és a folyó évi költségvetést elfogadta, majd a háromévenként esedékes tisztújítást ejtette meg, megválasztván egyhangú lelkesedéssel a régi tisztikart: az elhunyt *Halama Gyula* helyébe titkárnak *Wiltner Lászlót*, szolgálatvezetővé pedig *Heerczeg Károlyt*. A bajtársiasság jegyében, lelkes hangulatban lefolyt

közgyűlést a szokásos fogadalomtétel fejezte be. Örségnytást f. évi április hó 2-án tartott az egyesület.

Kispest megyei város képviselőtestülete még a múlt évben határozatot hozott, hogy a házadómentességet élvező ingatlanokra tűzvédelmi évi járulékot vet ki. Pestvármegye törvényhatósága most elutasította a kispesti szabályrendeletet azzal az indokolással, hogy a már meglévő egyenes adók után megállapított pótdadók felül újabb adók szedése a mai gazdasági viszonyok között nem engedhető meg.

Tinye községben, egy gazdaköri mulatságon több legény megvert egy tűzoltót, aki szolgálatra volt kirendelve. A pestvidéki törvényszék a legényeket hatósági közeg elleni erőszak büntette miatt 8 hónapi börtönre ítélte. A tábla most arra az álláspontra helyezkedett, hogy a falusi tűzoltó nem tekinthető a rend fenntartásával megbízott közegnek és ezért a verekedő legényeket felmentette.

PÁRTOLJA
a hazai ipart
és okvetlenül nézze meg a
"MÁVAG,, kiállítását
a
Nemzetközi vásáron
május 7-től — 16-ig
Szakszerű magyarázat, felvilágosítás díjtalan!
**M. kir. állami vas-,
acél- és gépgyárak**
Budapest, X., Kőbányai-ut 21.

Felelős szerkesztő: *Dr. Balogh Dezső* főorvos, budapesti önk. parancsnok.

Felelős kiadó: *Keresztes János*, az orsz. szöv. pénztárosa.
Lapkiadó-bizottság: *Keresztes János*, *Köhler István* vál. tag, *Mátrai Antal* vál. tag.

Munkatársak: *Gróf Szechenyi Viktor* orsz. szöv. tb. elnök, *Antalfy István* okl. gépészmérnök, *Dr. Aujeszky László*, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunktusa, *Benedek Mihály* fővárosi hiv. főtiszt, *Breznay Imre* vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), *Dittrich József* gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, *Erdély Ernő* főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, *Erlsbek György* fővárosi hivatásos főtiszt, *Falussy Károly Máv.* tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, *Kállay Imre*, *Dr. Kathona Mihály* par. (Kiskunhalas), *Kotsis Rezső* alpar. (Csepel, löszergyár), *Labiner Gyula* főparancsnok (Rákospalota), *Nagy Sándor* orsz. szöv. főtítká, *Papp Ferenc* hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, *Dr. Roncsik Jenő* hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, *Rehák Tamás* hiv. par. (Debrecen), *Rosta Géza* par. (Csepel, löszergyár), orsz. szöv. eln. előadó, *Dr. Szalay Lajos* vegyész mérnök, budapesti önk. szak-par., *Techlár Ernő* m. kir. pénzügyi titkár, bpesti önk. titkár, *Teasdale Ottó* főv. hiv. főparancsnok, *Vágó Zoltán* budapesti önk. szak-par., *Vida Pál* várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

Leéghetne a fél falu, ha
a határban dolgozókat

Siemens és Halske
R.-T.
SZIRÉNÁJA

nem hívná segítségül.

Budapest, VI., Teréz-krt 36.

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

VI., Teréz-körút 33 ♦ Alapítva 1896. évben.

GYÁRT: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó és öntöző lajtákat, szerkocsikat
Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók. Központi Iroda tel.: A. 22-2-26. Gyári tel. A. 59-0-01

A megszünt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgy-
mint: kézhajtású, motoros és autófecskendőket, lajtá-
kocsikat, vészvonatokat és tűzoltósági felszerelése-
ket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgyá-
rak kereskedelmi képviselője r.-t., Buda-
pest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

**Magyar kir. állami
vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21**

THERMOSONUS

a legújabb és legmegbízhatóbb
automatikus tűzjelző-készülék.

Gyors, biztos, olcsó!

A keletkező tüzet és helyét is, bármely távolságban, másodpercek
alatt jelzi. — A gyakorlatban fényesen bevált. — Előkelő referenciák.
Részletes felvilágosítást ad és a készüléket működésben bemutatja
IPARTERMÉK ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Zoltán-utca 7—9.

Telefon: Aut. 11-0-18.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **P É N Z Ö S S Z E G E K E T** szíveskedjék
csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny”
előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak,
szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap
hátlujára közlemények is írhatók

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám) a következő szak-
könyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és
nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendelték ára a 23.297. sz. csekk-
számlára előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.
SZAKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., III., V., VI., VII. ára 5.50 pengő. Ezen füzetek egyenként is
kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése”,
ára 1.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— pengő. V.
füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet,
Erdély Ernő: Vízszerezés, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tarto-
zékai és Erdély Ernő: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési
zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára fű-
zve 20 P, bekötve 22 P. Tanfolyamok, vagy tanfolyamhallgatók részére a tanfolyam parancsnoksága út-
ján fűzve 10 P, kötve 12 P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale
Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SZABÁLYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati
szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűz-
oltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P.
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Érem-
szabályzat, ára —.60 P. **BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:** 230.000/1925. B. M. sz. Tűz-
rendészeti kormányrendelet, ára —.40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolya-
mokról, ára —.40 P. **SZÍNMŰ:** Techlár Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay
József: Néhai József főherceg élete, ára darabonként —.40 P. **Díszokmány-úrlap,**
ára 2.— P. **Osztályozási lap** tűzoltóversenyekhez, ára darabonként —.02 P. **EGYÉB SZAK-
KÖNYVEK:** Barabás István: „Szépligeti tűzoltóság”, ára 5.— P. Petróczy István ny. repülő-
ezredes: „Veszélyben minden magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzese-
tek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, ára
8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P. Tűzoltóigazolványok, vászonburkolatban da-
rabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként 80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—;
X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—;
XL. éves 16.—; szalag —.70; igazolványlap —.30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék
a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsekk útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-
Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellené-
ben minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az
összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal beje-
lentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyössze-
gen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül dij-
talanul jelenthető.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

Walsér Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, feirati
zománcablákat,
gunniélyezgőket.

Állapítva 1870

„ERICSSON”

(Ezelelt
Deckert és Homolka)

MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

Budapest,
I., Fehérvári-út 70.

Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-98.

Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyárak számára

Minden kapható a

Párisi

Nagyáruház-ban

„TOTAL”
a tűzoltókészü-
lékek királya!

folyékony szénásvával
működik és száraz por-
ral olt és ezért télen nem
fagy be, nyáron nem
párolog el; sikeresen olt
mindenféle tüzet, tehát
a veszélyes folyékony
anyagok, mint: benzín,
szesz, éther, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a kárbid és a villamos
tüzeeket, utóbbit is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismeretével
készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

Ligeti és Bíró, Budapest, V., Végcsinház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 85. • Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA-TÉR 1-3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TŰZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLO BERENDEZÉSEKET

védőgáznélküli füzemre gyorsan és jutányosan szállít

Dávid és Kertész kazán- és gépvár r.-t., Budapest VI. Mészáros utca 75-77. A. 21-1-10

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban egyszer.

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkúrlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**BUDAPEST,
IV., Bástya-utca 13. szám.**

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztériumnak 209.916/1923. B. M. sz., 44.616/1924. B. M. sz., 229.320/1925. B. M. sz. 277.462/1925. B. M. sz., 161.748/1926. VIII. B. M. sz., 302/1927. VIII. B. M. sz., 329.750/1928. VIII. B. M. sz., 256.673/1929. VIII. B. M. sz. és a 188.684/1931. VIII. B. M. sz. körrendeleteivel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám. — Telefon: Aut. 84-7-94.

Értesítés. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség rendes nagygyűlése és ennek keretében rendezendő országos tűzoltóverseny folyó évi augusztus hó 13—16.-án Győrött fog megtartatni.
AZ ELNÖKSÉG.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

SÍREMLÉKET BREUER SZILÁRDNAK!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek *Nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánként minden magyar tűzoltó szívet elöltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltó intézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, amely *Nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltószövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az országos szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, sziveskedjenek kebelükben a szóbanlévő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltószövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkzámlájára befizetni akként, hogy a síremlék folyó évi mindszentek napján felavatható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932. április hó 15.-én.

Az elnökség.

A tisztújítás kérdése az országos tűzoltó szövetség nagygyűlése alkalmából.

A hatvankét éves Magyar Országos Tűzoltó Szövetség három évenkénti rendes nagygyűlése kezdettől fogva az ország tűzoltóinak találkozó ünnepélye volt. Ennek keretében megtartott tűzoltóversenyen, tűzoltószér kiállításon és egyéb helyi ünnepélyeken kívül a nagygyűlés alap-szabályszerű tárgysorozatának egyik kimagasló pontja volt minden időben az elnökök választása; majd a nagygyűlést követőleg az országos választmány tisztújító közgyűlése, melyen az elnökségi előadók és a tisztviselők választása történt.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség alakuló nagygyűlésén, az első vezetőség tagjait, ezen intézmény alapítói szolgáltatták.

A későbbi nagygyűlések tisztújításain megindultak már a személyi harcok, melyek eredménykép egy-egy, néha több értékes tűzoltó-apostol és vezér mellözése fordult elő. Ez megtörténhetett főként azért, mivel az új elemek érvényesülési törekvéseiket korteskedés segítségével jutatták célhoz.

Ez a jelenség kisebb-nagyobb megrázkódtatásokat okozva — végigvonult az országos szövetség 62 esztendő múltjának életfolyásán. Az elnökök és alelnökök személyi kérdése stabilabb alapon állott, mivel e téren ritkán volt változás. Mert azok személyének megbecsülése és a hozzájuk való ragaszkodás megnyilvánulása, a magukkal hozott tekintélyük és rátermettségük által volt alátámasztva, akiknek tisztsége ez ideig mindenkor önkéntes lemondás, illetve visszavonulás, vagy elhalálozás útján szűnt meg. Így e sok év alatt a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség 6 elnököket és 6 alelnököt, — illetve a kettős alelnöki időszakot is beleértve, — összesen 8 alelnököt választott.

Annál mozgalmasabbak voltak azonban az elnökségi tagok megválasztása körül időnként mutatkozott személyi küzdelmek, melyek közül az 1889. évi székesfehérvári nagygyűlés volt a legemlékezetesebb, amidőn a hosszabb időn át vezetőszerpet játszó, akkor központi választmányának nevezett elnökség érdemes régi 8 tagját ejtették el a nélkül, hogy azok pótlása értékesebb elemeket hozott volna be a vezetőségbe.

Ezen tapasztalati eseteket alapul véve, méltán felmerül az a kérdés, hogy az országos tűzoltó szövetség vezetésére kik alkalmasak, vagyis hogy milyen feltételekhez kellene kötni az elnöki, az alelnöki, az előadói, a főtitkári és a „hivatalos lap” szerkesztői tisztségek betöltését. Az erre kialakult felfogás a következő:

Az elnöki tisztség betöltésére a magasabb társadalmi osztályból való és a tűzoltók körzetével összeköttetésben álló, vagy az intézmény iránt különös vonzalommal és megértéssel bíró, vagyoniilag független, áldozatkész, nagytekintélyű és befolyású, erélyes és reprezentatív, valamint szónoki képességgel bíró férfiak alkalmasak. Az országgyűlési képviselőség is az elnöki tekintély erős alátámasztója volt minden időben.

A három alelnök közül az egyik, mint a műszaki tűzoltóügyek intézője, a mindenkori budapesti hivatásos tűzoltóság főparancsnoka, választás alá nem esik. A másik két választás alá kerülő alelnöki tisztségre a tűzoltó ügy barátai közül azok a tetterre kész, vagyoniilag független és vidéki kiszállásokra is vállalkozó, reprezentatív és szónoki képességgel bíró férfiak alkalmasak,

annak súlyát a tűzoltó intézmény javára érvényesíteni képesek. Kívánatos, hogy a két választott alelnök közül az egyik budapesti lakos legyen, hogy az országos tűzoltó szövetségi iroda ügyvezetését zavartalanul és pontosan elláthassa.

Az elnökség előadói karának célszerű megalkotása tekintetében az eddigi gyakorlat szerint a következő szempontok voltak irányadók:

1. Az ország működő tűzoltóinak legértékesebb, tevékeny és szakirodalom művelésére is alkalmas elemei választassanak meg.

2. Az elnökség tagjai lehetőleg a fővárosból és a különböző vármegyéből valók legyenek, ami által az ország tűzoltóságainak arányos képviselése érhető el.

3. Újabban az a szempont is felmerült, hogy az előadói karban a hivatásos, az önkéntes, a vállalati tűzoltók és a tűzrendészeti felügyelők arányos képviseltetést nyernének.

Az országos tűzoltó szövetség főtitkáriának műszakilag képzett és szakírói képességgel bíró tapasztalt tűzoltónak kell lenni.

A hivatalos lap szerkesztőjének pedig, tekintettel arra, hogy a Tűzrendészeti Közlöny nem csak a hivatalos közlemények megjelenését, hanem a szakirodalom fejlesztését is szolgálja, szintén tapasztalt és szakírói képességgel bíró tűzoltónak kell lennie.

A közeledő nagygyűlés nehéz lefolyásának árnyékát előveti a központba befutó személyi érdekű mozgalmak hullámainak morajlása, amelynek netaláni viharra való fokozódása annak idején az országos tűzoltó szövetség bomlasztására alkalmas lehet ugyan, de a hazai tűzoltó intézmény további boldogulásának javára semmiesetre sem szolgál.

Az országos tűzoltó szövetség elnökségének új erőkkel és értékes elemekkel való felfrissítése minden időben helyén való volt, mivel e nélkül ninesen haladás.

Annak a pusztá kimondása azonban, hogy az eddigi elnökség munkája és fáradozása meddő volt és kimerült, semmiesetre sem helytálló. Mert hogy mást ne említsünk, a közelmúlt hatalmas vívmányainak kijárásában, — mint a 230.000/925. B. M. számú kormányrendelet és a 254.300/1928. B. M. számú tanfolyamrendelet, — az oroszlan-rész a jelenlegi elnökséget illeti. Ennek a vezetőségnek érdeme az a gondoskodás is, hogy a nehéz gazdasági viszonyok ellenére, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség tehermentes székházának a főváros szívében való megszerzése által végleges hajlékot biztosított annak az intézménynek, melyet kevéssel azelőtt még a kedvezőtlen anyagi helyzete miatt a hajléktalanság veszélye fenyegetett.

E kérdések felvetése alkalmával az országos tűzoltó szövetség tisztújító nagygyűlésén résztvevő, választójoggal felruházott tagok táborához emeljük szavunkat, hogy annak idején böles megfontolás után éljenek alkotmányos jogaikkal és a netaláni személyes hiúság által vezetettek részéről az országos szövetség érdeke ellen befolyásoltatni ne engedjék magukat.

A tisztújítás kérdésével kapcsolatban egyébként is előtérbe lép annak a felvetése is, hogy az új nemzedékre, az ország tűzoltóinak irányítása tekintetében jelentékeny feladat vár.

Az országos tűzoltó tisztképző tanfolyam már eddig is félszázat meghaladó szakképzett tűzoltói szakerőt szolgáltatott, akik magasabb tűzoltótiszti kiképezést nyervén, ezen az alapon a több tudás tárházával fejleszthetik úgy a saját,

illeszkedésé, közérdekű kérdést jelent.

Az elnökségnek, az új nemzedék által való teljes kisajátítása azonban mégsem volna helyénvaló. Mert nem szabad hálátlanok lenni azok iránt, akik ezt az új nemzedéket nevelték.

Dr. Balogh Dezső.

Gáztámadás és időjárás.

Irta: Dr. Aujeszky László, m. kir. kísérletügyi adjunktus.

Áldásos munkát végzett a *Tűzrendészeti Közöny*, amikor mult évi júliusi és augusztusi számában *Antalffy István* szakavatott cikkében tájékoztatta közönségünket a gázháború veszedelmének tényleges jelentőségéről. A magyar közönség még ma is — amikor külföldön bőséges szakirodalom áll ezekben a kérdésekben rendelkezésre — csaknem kizárólag a napilapokból meríti a gázkérdésre vonatkozó tudását. Eltekintve attól, hogy a napilapok szívesen közölnek szenzációs tartalmú vagy megdöbbentő anyagot, ezek a közlések már egyedül azért sem haladhatnak helyes mederben, mert azok írói maguk sem szoktak a szükséges élettani, műszaki, tűzoltói, vegytani és meteorológiai ismeretekkel rendelkezni. Épen a szorosabb értelemben vett tűzrendészet terén napnap után tapasztaljuk, milyen különleges közlemények jelennek meg a napisajtóban, amikor az egyes tüzesetekről szóló tudósításokat laikusok vetik papírra! Ugyanez a helyzet azonban a gázkérdésben is. Erre a kérdésre nézve, amely egy valamikor eljövendő háború esetén *mindannyiunkat a legközvetlenebbül fog érinteni*, még a művelt közönség is a legfantasztikusabb nézeteknek hódol. Bármily nagy és komoly is épen Hazánk szerencsétlen viszonyai között a gázvédelem a közönség körében még sokkal íjesztőbb nézetek burjánzottak fel, úgy hogy *Antalffy* mérnök úr higgadt és szakszerű szavait csak a legnagyobb örömmel kell üdvözlönnünk.

Ámde épen a gázkérdés fontossága miatt talán nem lesz felesleges, ha ugyanerre a gondolatra ismét visszatérünk a *Tűzrendészeti Közöny* hasábjain és a *gázveszedelem túlbecsülését* újabb oldalról is megvizsgáljuk.

*

Amint *Antalffy* cikkének első részében olyan találóan leírja, a színes és borzalmasról-borzalmasabb ujsághírek nyomán immár egy valóságos tömegpszichózis kezd nálunk kifejlődni, amely szerint *bármely pillanatban* jöhetne és *egész országok végleges pusztulásával járhatna* egy légi gáztámadás. Ez a *gasophobia*, a gáztámadás lehetőségétől való minden józan mértéket meghaladó ideges félelem, két tekintetben hívja ki a gázkérdés tudományos művelőinek cáfolatát: a valóság az, hogy *nem bármely pillanatban* érhet bennünket gáztámadás és *semmiesetre sem lehet olyan végzetes hatású*, aminőnek a közvélemény különböző ujságcikkektől túlfűtött, de megfelelő technikai és természettudományi ismeretekkel meg nem fékezett fantáziájában szerepelni szokott.

Ennek a kettős cáfolatnak a másik részéhez, amely elsősorban technikai természetű kérdéseken fordul meg, semmi hozzátenni valónk nincs. *Antalffy* olyan alaposan, olyan meggyőzően mutatja ki, mi az, amire a mai aerokémiai támadás technikája már biztosan nem képes, hogy csak azt kell kívánunk, bárcsak olvasnák és *ismételnék mindeniütt erre vonatkozó fejtegetéseit, amelyek a túlzott rendkívül veszedelmes gasophobiát kellő értékére szállítják* le.

ságára vonatkozik, engedtek meg nekünk, hogy ehhez a kérdéshez *Antalffy* érdekes és kétségtelenül önmagukban is meggyőző érvein felül még néhány újabb bizonyítékot is felsorakoztathassunk.

Gondoljuk ugyanis meg a következőket. A vegyi támadás mindig a *levegőn keresztül* történik, vagyis a veszedelmes élettani hatást kiváltó vegyi anyagokat a levegő közvetítésével vezetik el hozzánk. Akár repülőgépről dobnak reánk bombát, akár lőfegyverekből juttatják utcáinkra a vékonyfalú gázlővedékeket (aminek a lőtechnika mai fejlettsége és Hazánk jelenlegi szűk határai miatt csaknem minden magyar város ki lehetne téve) mindenképen csak a *levegőn keresztül* ér bennünket a veszedelem. Olyan támadó eljárásokat nem ismerünk, amelyek *közvetlenül* az emberi szervezetbe juttatnák a hargázokat; az ellenség a vegyi háborúban mindig csak a levegő közvetítésével, a levegő összetételének megváltoztatásával támad meg bennünket.

Vizsgáljuk meg ezek után, *vajjon egyáltalában alkalmas-e a levegő állapota minden pillanatban arra, hogy ezt a veszedelmet közvetíteni tudja?*

Tudott dolog, hogy egy mérgeknek a hatása tekintetében nem közömbös az, hogy milyen mennyiségben jut a szervezetbe. A „legveszedemesebb” mérgek is csak abban az esetben gyakorolhatnak veszedelmes hatást, ha belőlük bizonyos minimális mennyiségnél több jut a szervezetbe. Kismennyiségű mérge, erősen felhígított mérgező anyag nemcsak hogy hatástalan marad a szervezetre nézve, hanem számos példát tudunk reá, hogy még kellemes, vagy épen hasznos az egészséget javító, az egész anyagcserét élénkítő és a testi lelki teljesítőképességet emelő hatást is fejthet ki. Legártatlanabb élvezeti cikkeink, a kávé, a tea, sőt még a cukor, a só és a tiszta ivóvíz is mérgeggé válnak, vagyis a mérgezéshez hasonló betegségi tüneteket váltanak ki, ha bizonyos mennyiségen felül élünk vele. A határ a „mérge” és a többi anyagok között tehát elmosódik, illetőleg csak relatív értékű lesz, amíg meg nem állapodunk abban, hogy mérgeknek az olyan anyagot nevezzük, amely káros vagy veszedelmes hatását már nagyon kis mennyiségben is súlyos mértékben gyakorolja reánk.

A vegyi háborúban használt anyagok természetesen mind olyanok, amelyeknél ez a kritikus mennyiségi határ nagyon alacsonyan fekszik, hiszen épen ez teszi az illető anyagokat a kémiai támadásra alkalmassá. De azért ezek sem kivételek a szabály alól, mert ha még tovább hígítjuk őket, akkor ártalmatlanná válnak.

Miért kellett ezekkel a számunkra kissé távol eső toxikológiai jelenségekkel foglalkoznunk? Azért, mert a *levegő állapota nagyon gyakran olyan, hogy automatikusan végzi el a veszedelmes vegyi anyagoknak ezt a felhígítását*, és ezzel ártalmatlanná teszi őket.

*

1. A vegyi támadás egyik legnagyobb ellensége nem a gázalarc és nem a gázmentes óvóhely, hanem a *levegő gyors felmelegedése*. Már *Sieminovic Kázmér*, egy lengyel hadvezér, aki a XVII. században élt, tisztában volt vele, hogy mérgező anyagokkal való támadást melegedő időben nem lehet eredményteljes végrehajtani. Amióta *Sieminovic* ezt a megfigyelését papírra vetette (és ezzel az alaptétellel a *gázvédelmi meteorológiának* megalapítója lett*) sokat fejlődött a vegyi támadás technikája, de még

* L. bővebben: „A konvekció fogalma a XVII. század haditechnikájában.” A z I d ő j á r á s. 1931. évf.

sem képes azzal a jelenséggel eredményesen megbirkózni, amely a felmelegedő levegőben végbemegy.

Hogy mi történik a levegővel, amikor erősen melegszik, azt éppen tűzoltókörök előtt nem szükséges bővebben magyarázgatnunk. Minden tapasztalt tűzoltó tudja, hogy a tűzfészek minden irányból levegőt szí magához, amiknek az az oka, hogy a tűz fellett felmelegedő levegő kitérül és kisebb súlya miatt emelkedni kezd. Ha tehát egy meleg délelőtti mérgező hargázokat juttatunk a levegőbe, azok nem maradhatnak nagy töménységben együtt, mert a heves felszálló légmozgás csakhamar elkeveri őket. Egy részüket felviszi a magasba (bármilyen súlyos anyag is lett légyen az illető hargáz) nagyobb részét elkeveri a szomszédos légtömegekkel. *Csendes meleg délelőttön tehát gázzal támadni lehet, de nagyobb hatást elérni majdnem lehetetlen, mert a hőmérsékletváltozással járó felszálló áramok azonnal annyira lecsökkennek a gáztöménységet, hogy annak vagy semmi hatása nem lesz, vagy legalább is nem lesz komolyabb hatása.*

2. Ha a levegőben nem csak felfelé irányuló mozgás van, hanem vízszintes mozgás is, („szél”), akkor a hatás megint kedvező lesz: a keveredés folytán gyorsan csökken a gáztöménység és veszedelmesebb hatások megint csak egészen kis területen (pl. egy nagyobb gázbombának a lecsapódási helye körül) hozhatók létre. Ebben az esetben tehát ismét csak beigazolást nyert az a következtetésünk, hogy nagyobb embertömegeket pusztító gáztámadás csak is megfelelő időjárási körülmények között játszódhatik le.

A továbbiakban tárgyalandó meteorológiai hatások már nem zárják ugyan ki teljesen a gáztámadást, de megnehezítik azt és különösen az a hasznos következményük van meg a gázvédelem szempontjából, hogy kizárják bizonyos nagyon veszedelmes vagy legalább is nagyon kellemetlen vegyi anyagoknak az akármikor való felhasználását.

3. Egy ilyen időjárási típus, amely mellett bizonyos hargázok teljesen hatástalanokká válnak, a *nedves idő*. Nem csak az eső, hó számít nedves időnek, hanem már az is, ha a levegőben nagyon sok a vízpára. Az időjárásnak ez a fajtája nem tesz ugyan minden hargázt ártalmatlanná, de ártalmatlanná teszi éppen a legveszedelmesebb hargázokat, amelyeket ismerünk.

Igy például az egyik legveszedelmesebb és leginkább rettegett hargáz, a *foszgén*, csak száraz időben alkalmazható, mert a nedvesség hatására szétbomlik viszonylag igazán ártalmatlan anyagokra: a szénsavra és sósavra. A sósav bizonyos körülmények között elég hatásos mérge ugyan, de nem a szabadban, ahol a meteorológiai tényezők hatása alatt esékély fajsúlya és gyors párolgása következtében rövidesen egészen eltűnik.

Az ú. n. *ingerlő gázok* között (amelyek nem ölnek, csak a munka azonnali abbahagyására kényszerítenek, úgy hogy minden más fegyvernél humánusabbnak kell őket mondanunk) szintén sok olyan van, amelyet a nedvesség szétbont hatástalan anyagokra.

Minden újságolvasó értesült már azokról a rémesekről, amelyeket a *lewisit* nevű amerikai gázzal terjesztettek. Ezt a gázt a világháborúban még nem használták, de a háború után az egész világsajtót telekürtölték olyan hírekkel, hogy az amerikai Egyesült Államok hatalmas edgoodi arsenáljában (amely kizárólag a gázháború előkészítésére épült és ma már egész külön várossá nőtt) olyan anyagot őriznek, amelynek veszedelmessége és gyilkoló képessége minden eddigit messze felülmúl. Az új gáz vegyi összetételét persze gondosan titkolták és éppen ezért a

Pár évvel később azután lehullott a fátyol, amely a félve rettegett *lewisit* titkát fedte. Egy angol kutató indiszkréciója folytán tudomást szerzett a világ a minden eddiginél félelmesebbnek kikiáltott új vegyi harcanyag összetételéről. Kiderült, hogy nem vegyületekről van szó, hanem több ú. n. *chlorvynilarsin* nevű vegyületnek a keverékéről. Ezzel együtt azonban kiderült az is, hogy a nagy félelemmel körülvett új gáz csak a *legritkább esetekben* lesz alkalmazható, illetőleg valószínűleg csak sivatagi éghajlat alatt lehet majd vele komolyabb eredményeket elérni. A chlorvynilarsinoknak ugyanis szintén meg van az a tulajdonságuk, hogy már nagyon kevés nedvességgel való érintkezés alkalmával is szétbomlanak, és pedig olyan alkotórészekre bomolnak szét, amelyek mind ártalmatlan anyagok. Annnyira érzékenyek ezek az anyagok a nedvességgel szemben, hogy már a levegőben jelenlévő láthatatlan vízpárák hatása alatt is gyorsan szétesnek. Éppen ezért a gáztechnika mai állása már régen a mesék világába utalta azokat az ijesztő híreket, amelyek szerint a *lewisit* veszedelmesebb volna, mint az eddig használt gázok, vagy csak annyira is veszedelmes volna, mint a világháborúban már használt és jól ismert sárgakeresztes gáz.

Utóbbi többek között éppen azért számít még ma is a legveszedelmesebb ismert hargáznak, mert az időjárásokkal szemben nagyon ellenálló. Nem mintha a sárgakeresztes gáz független volna az időjárástól (az elérhető gáztöménység itt is függ a hőmérséklettől, a szélviszonyoktól és a nedvesség szét is bontja és ártalmatlanná teszi a sárgakeresztes gázt), hanem azért, mert ezek a hatások sajnos nem azonnal érvényesülnek, úgy hogy a sárgakeresztes gáz folyékony vagy szilárd alakban elég hosszú ideig (megfelelő időjárási viszonyok között hetekig is) dacolni tud az időjárás viszontagságaival. Ez a hargáz a legtartósabb hatású anyag a mai vegyi háború fegyvertárában, de mint látjuk, még erről sem mondhatjuk el, hogy az időjárástól teljesen függetlenül alkalmazható.

4. Nem csak a nagy meleg, hanem a hideg is akadály a bizonyos vegyi harcanyagok alkalmazásának. A fizika azt tanítja, hogy egy anyagból köbméterenként nem lehet akármennyit elpárologtatni. Így például a vízgőzből 14 C hőmérsékletnél csak 12.1 gram lehet egy köbméter térfogatban. Ha még többet akarnánk belőle odavezetni, akkor köd alakjában kicsapódik a felesleges vízgőz és csak 12.1 gram marad meg köbméterenként. Ez a határ természetesen anyagonként változik, pl. a sárgakeresztes harcanyag gőzéből ugyanezen a hőmérsékleten csak 0.35 gram lehet jelen egy köbméter térben. Függ ezenkívül a lehetséges maximális gőzmennyiség a hőmérséklettől is, amennyiben minden anyag gőzéből annál több lehet jelen egy köbméterben, mentől magasabb hőmérsékletű az illető gőz. Így például 22 C hőmérsékleten (nyári reggel) már több mint kétszerannyi, 39 fokos nyári hőségben pedig több mint nyolcszor annyi sárgakeresztes gőz foglalhat helyet egy-egy köbméter térfogatban.

Az elmondottakból az következik, hogy bizonyos hargázokból hideg időben egyáltalában nem is lehet olyan gáztöménységet létrehozni, ami a veszedelmes hatások előidézéséhez szükséges volna. Így például a *klóracetofenont*, az egyik legerősebb ingerlő hatású hargázt, amelyet szintén amerikai csapatok használtak elsősorban háborús célokra, csakis enyhe vagy meleg időben lehet hatásosan alkalmazni, erős fagyban azonban csak ártalmatlan mennyiségeket tudnak belőle az ellenség közé vinni.

Tűzoltó szerek.

A másik ok, amiért a városokban és a községekben oly hihetetlen gyorsasággal terjedt el a tűz feltartóztathatatlanul; a tűzoltószerek hiánya, elégtelensége és kezdetlegessége volt.

A középkorban a tűz oltására elinte fából, szalmából, és később bőrből készített vedreket, továbbá csebreket, kannákat, egyéb vízfordó és vízszállító edényeket használtak, amelyekhez, mint bontó szerszámok jöttek a horgok, kapacsok, balta, kalapácsok; ezeket még gyakrabban használták, mint az oltó eszközöket. A tetőtűzek könnyebb megközelítésére támaszlétrákat használtak.

Ilyen tűzoltószerekkel szél esetén a tűz elleni védekezés úgyszólván teljesen lehetetlen volt az akkori építkezési viszonyok mellett.

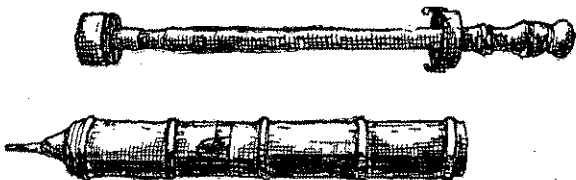
Bern város XV. századbeli égését és a tűz oltását mutatja az 1. ábra, amelyhez felesleges magyarázatot fűzni. Ebben az időben így folyt le mindenütt a tűz oltása.

1 ábra.

Tűzvész Bernben a XV. század végén.
Egykorú metszet után.

A tűzoltószerek fejlődésével nem foglalkozhatunk részletesen, csak annyit említsünk meg, hogy a XV. század elején Nürnbergben kezdték készíteni a kézfecskendőket (2. ábra), amelyeknek az úrtartalma 3—4 liter volt. Frankfurt is az

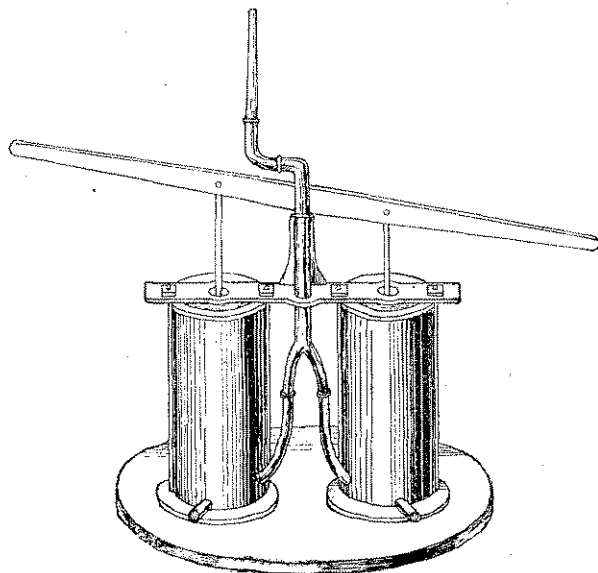
2. ábra.

Nürnbergi kézi fecskendő a XV. század elejéről.

első kézfecskendőjét 1439-ben Nürnbergből szerzi be. A vizet már szántalppal ellátott kádakban szállították a tűzhöz, majd szekerekre tett hordókban s azokból szívták fel a kézfecskendőbe és úgy „lövellték“ a tűzre. A vedrekkal és a kézfecskendőkkel nem lehetett a tüzet jól megköze-

szédos házak tetejét szedték le, amelyek még nem égtek, de ki voltak téve a meggyulladásnak.

Szintén Nürnberg gyártotta először a szélkázán nélküli dugattyús fecskendőket (3. ábra), de miután a céhek a gyártmányaikra talán még jobban vigyáztak, mint a mai szabadalmi törvény, — ezek a fecskendők sem terjedtek el rohamosan.

3. ábra.

Nürnbergi fecskendő 1612-ből.

E fecskendőknek medencéje még nem volt, így vizes kádba kellett állítani, hogy működésbe hozható legyen.

A tűzoltók által jól ismert Hautsch Hans-félc (1650) medencével ellátott fecskendő szintén nürnbergi gyártmány. Van der Heyde Jan 1671-től kezdve alkalmazza a bőrből készült nyomótömlőt, a tulajdonképpeni szívótömlőt pedig Leopold Jakab 1724-től kezdve. Az első szövött nyomótömlőt Beck Johann Christoph állítja elő 1719-ben, de ez is nehezen terjedt el, Zürichben pl. csak 1788-ban használják először és Párisban meg még 1814-ben sem használják.

Magyarországon a kézfecskendőre vonatkozó első adatot Eger váránál találjuk meg, ahol a vár leltárában 1490-ben egy rézből készült fecskendő szerepel. Ezeket a kézfecskendőket nálunk eleinte csak a várak szerzik be, mint amely helyek az ostromok alatt állandóan ki voltak téve a felgyújtásnak.

A XVIII. század elejétől kezdve a mi városaink is lassan-lassan ellátják magukat nagy fecskendővel, lassan, mert pl. Debrecen csak 1764-ben szerzi be az első valamire való fecskendőjét, addig a diák tűzoltók csak vedrekkal és kézfecskendőkkel dolgoztak, Pécs városa pedig csak 1780-ban, akkor is a királyi biztos erélyes közbe lépésére.

Úgy a kézfecskendőket, mint a létrákat, horgokat, vedreket, vizes lajtokat, majd a nagy, koscsira szerelt fecskendőket majdnem minden helyen a céhek tagjai kezelték.

A céhek részvétele a tűz oltásában külföldön.

A tűz oltása, a tűz oltásában való közreműködés a középkorban mindenütt általános polgári kötelesség volt, amely alól csak a tüzeset színhelyének közvetlen szomszédai voltak felmentve. Az oltásban résztvett a lakosság apraja-nagyja, sok helyen még az asszonyok, a leányok, sőt a

gyermek is. Hogy az oltási munkálatokat sok siker nem koronázta, annak az oka a már elmondottakon kívül még abban is keresendő, hogy az emberek ily nagy és szervezetlen tömegét, akik még megfelelő tűzoltási gyakorlattal sem bírtak, — nem lehetett egykönnyen fegyelmelni, akik a tűz oltásában való részvételükkel a legtöbb esetben nagyobb károkat okoztak, mint maga a tűz.

A rendszertelen és ok nélküli rombolások arra vezették rá a városi hatóságokat, hogy az amúgy is különleges jogállású és nagy kedvezményeket, önkormányzati jogot élvező céheket, mint szervezett egységeket használják fel a tűz oltására első sorban és csak másod sorban a céheken kívül állókat, a börtön és kapu őröket, a városi szolgákat, a várak védelmére rendelt katonaságot, nap-számosokat és végül a város lakosságát.

A tüzesetknél az egyes céhek a céhmester vezérlete alatt jelentek meg és végezték a maguk kiszabott munkáját. Hogy ez a munka az egyes céhek között miképpen oszlott meg, az mindig attól függött, hogy az illető városban milyen céhek alakultak; általában véve azonban azt lehet mondani, hogy a tényleges tűzoltási munkára, továbbá az épületek tetejeinek a lebontására, a magasban való dolgozásra azoknak a céheknek a tagjait használták fel, amelyek a maguk ipari foglalkozásánál fogva amúgy is hozzá voltak szokva az épületek magasabb részein való dolgozáshoz, munkához, így az ácsokat, a kőműveseket, tetőfedőket és későbbben a kéményseprőket.

A tűz oltásának a műszaki vezetője, a mai értelemben vett tűzoltóparancsnok, vagy a város polgármestere volt, vagy a városi tanács kijelölt tagja, a kinevezett Feuerherr, esetleg a városi építőmester.

A tűz oltására vonatkozó, valamint a megelőző tűzrendészeti intézkedéseket tartalmazó rendelkezéseket a könyvnyomtatás elterjedésével kinyomatták és mihez tartás végett a város lakosai között kiosztották. Ezeket a szabályokat a céhekben összejövetelek alkalmával fel kellett olvasni és meg kellett magyarázni.

Sok érdekes rendelkezéseket tartalmaznak ezek a szabályzatok, amelyek közül, — arra való tekintettel, hogy a céhek nálunk német mintára és német hatás alatt alakultak, — főképpen csak a németországiak közül ismertetek néhányat. E kis munka terjedelme nem engedi meg a rendelkezésekre álló összes forrásmunkák, Feuerordnungen, Feuerlöschordnungen ismertetését, amelyek közül Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságának könyvtárában is meg vannak eredeti kiadásban a következők: Leipzig 1585, Jägerndorf 1615, Altenburg 1654, Nürnberg 1656, Dresden 1684, Zelle 1734, Gotha 1737, Hamburg 1760, Baden 1767, Leipzig 1811, Königsberg 1820, Arnstadt 1826, — így csak azokat a részeket emelem ki időrendi sorrendben, amelyek a céhekkel foglalkoznak és igazolják azt a fontos és értékes munkát, amelyet a céhek tagjai tüzesetek alkalmával a város lakossága érdekében végeztek.

Az ismertetett rendelkezésekre vonatkozólag azonban megjegyzem, hogy azok rendszerint nemcsak kizárólag a hivatkozott szabályrendeletben található fel, hanem esetleg több más város rendelkezéseiben is. Áll ez a XVI—XVIII. század Feuerordnungjaira, amelyet egyik város átvett a másiktól és alkalmazta a helyi viszonyokra.

Egyik legrégebbi Feuerordnung, amely a céhekbe tömörült iparosokat már a tűz oltásában való részvételre kötelezi, az Augsburgi (1276). Itt a bor fuvarozásával, széthordásával foglalkozók,

köteleztettek a víz hordására. Ezért ugyan díjazásban nem részesültek, de az adófizetési kötelezettség alól őket a városi tanács felmentette.

Wienben I. Rudolf 1278-ban, a két év előtti nagy tűzvész tanuságaképpen szabályozta a lakosoknak a tűz oltásában való részvételét, közöttük az iparosokét is.

Regensburgban (1308) a söfőzők és az árú fuvarozással foglalkozók kötelesek voltak a legényeiket 16 rudas kantával a tűzhöz küldeni s velük ott vizet hordatni. A söfőzők legényei szintén kötelezve voltak a víz hordására. A fürdősök mindegyike nagyobb vízes edényt, félfenekű hordófélét küldött a tűzhöz. Minden ilyen hordó vizért 1 Pfennig jutalom járt. Az ácsok közül kijelölt hat mester fejenként 10—10 legénnyel jelent meg a tűznél, ahol az oltási és a bontási munkálatokat szekercékkel végezték a kijelölt tanács-tag utasítása alapján mestereik vezése mellett.

Esslingenben (1331) a bormérők, a bor eladásával foglalkozók a kőfaragókkal együtt közösen választottak céhmestert. Mindegyik tüzesethez ennek a céhnek a tagjai vonultak ki vedrekkel, kantákkal, rocskákkal és esküjükhöz híven voltak kötelesek a tűz oltásában serényen közreműködni.

Zürichben 1336-ban jutottak a város életében a céhek döntő szerephez s ettől az időtől kezdve vesznek részt a tűz oltásában is testületileg.

Erfurtban (1351) minden polgár köteles volt ellátni magát a tűz oltásához szükséges vedrekkel és a céhek tagjaival együttesen dolgozni a tűznél, ahol a tanács tagokon kívül senki sem jelenhetett meg lóháton, csak gyalog.

Zürich 1357-ben hat részre volt osztva tűz-őrségi szempontból, 1399-ben, a város nagybodásával már hétre, mindegyik kerületi tűzoltó őrségnek volt egy kapitánya és egy zászlósa, aki tüzizászlóval volt ellátva. A céhek minden egyes tagja köteles volt egy-egy tűzoltó vedret beszerezni, amelyre a céhmesterek ügyeltek fel. Ha a városban tűz ütött ki, azt a céhek tagjai vederláncot alkotva igyekeztek eloltani.

(Folyt. köv.)

Hozzászólás „A koppenhágai Norrebros színház égése 1931. december 15-én“ című cikkhez.

Irta: Dr. Benedek Mihály, budapesti tűzoltó főtiszt.

Midőn a „Tűzrendészeti Közlöny“ számára a fenti cikket magyarra fordítottam, az volt a célom, hogy a nálunk oly ritkaságszámba menő színház-tűzről ezen legújabb előfordult esetnek a mérvét, különleges részleteit és azokat a fontos körülményeket, melyek első sorban a tűzoltókat érdeklik, a magyar tűzoltótársadalommal megismertessem anélkül, hogy az eredeti cikkhez bármiféle magyarázatot, vagy szakszerű kiegészítést is fűzzek.

A „Tűzrendészeti Közlöny“ legutóbbi — áprilisi havi — számában elolvasva és újból áttanulmányozva e cikket, különös megállapításra jutottam. Feltűnt ugyanis, hogy a tűzoltóság a teljesen lángban álló nézőtérén át akart a vasfüggönyhöz jutni, hogy azt állandóan hűtve és loesolva a színpad meggyulladásának gátat vessen. Ezt a tervet azonban csak 1 óra múlva tudta megvalósítani a nagy hőség miatt. Addig is azonban

teni s csak 1 óra múlva tudták megállapítani azt, hogy ezen idő alatt a vasfüggöny közelében a díszletek és drapériák megszenesedtek.

Önkéntelenül felmerült tehát az a kérdés, hogy a vasfüggönyt miért nem lehetett a kellő közelségből alkalmazott sugarakkal a színpad felől locsolni, különösen akkor, midőn ott kellő számban voltak tüzesapok és záporkészülék is volt, s a behatolásra pedig a rendes kijáratok alkalmasnak kínálkoztak? Talán nagy füst volt? Erről a cikkíró nem tesz említést, s különben is a légzőkészülékek ezen nagy füstokozta akadályokat is elhárították volna. Az, hogy a színpad is teljesen le nem égett, csak a díszletek impregnálásának volt köszönhető. Ámde akkor, ha régi impregnálással állottak volna szemben, bizony azok a tüzet még tovább vitték volna. Szakemberek előtt tehát önkéntelenül vetődik fel a kritikus kérdés, hogy miért nem lehetett a színpad felől lehűteni a vasfüggönyt a legutóbbi koppenhágai esetről? Lehet, hogy itt hiányosak a cikk adatai, viszont ilyen nagyfontosságú kérdés nem szokott érintetlenül maradni. Éppen ezért érdeklődve kezdtem tanulmányozni a nevezetesebb színház-égések leírásait, attól az időtől kezdve, hogy Krisztus után 27. évben a fidénaei színház leégésekor 5000 ember esett a borzalmas tűz martalékává.

Azóta, hogy a párisi operaház a 11.231 m² területén teljesen leégett, 1200 „nagyobb“ színház-égés volt, de a koppenhágai eset szinte egyedülálló, bár ott emberélet nem esett áldozatul.

Ezeknél a „nagyobb“ színház-égéseknél ugyanis, mint például a wieni Stadttheater (1884), a párisi vígopera (1887), a budapesti Német színház (1889. december 20), a csikágói (1904), stb. — színház-égések leírásai után — megállapítható az, hogy ezek közül mindazokban az esetekben, midőn a színház a nézőtéren gyulladt ki a leeresztett vasfüggöny „előtt“, — tehát nem a színpad mélyén, — mindenkor a színpad felől locsolták és hűtötték a leeresztett vasfüggönyt.

A koppenhágai esetből kifolyólag a tényállás helyes megvilágítása érdekében arra kértem tehát az ottani tűzoltóságot, hogy a cikkben nem érintett több kérdésre adjanak felvilágosítást, már csak az e téren nyert eddigi tapasztalataink szaporítása céljából is.

A cikk egyébként nagyon tanulságosan tárja elének az egész tüzeset lefolyását és elég áttekinthető képet nyújtanak az oltás keresztülviteléről a cikkhez mellékelt helyszíni fényképfelvétel is, azonban jó lett volna még egy olyan vázrajz közlése is, mely azonos lévén a színház alaprajzával, abban az alkalmazott vízugarak berajzolásával a támadás is szemléltetőbb lett volna.

Távol áll tőlem még a gondolata is annak, hogy kritikával illessem az ottani tűzoltóságot, mert mindannyian jól tudjuk, hogy mit jelent egy ilyen tüzeset. Mindannyian ismerjük nagyon jól azokat a súlyos viszonyokat és titáni küzdelmeket, melyeket a fojtó füst, a nagy hőség, az omladozó falak, stb. jelentenek. Fenti kérdést is csupán szakvitatókozás és tapasztalat gyarapítás céljából vetettem fel, kiindulván azokból a gondolatokból, melyek a cikk tartalmából önkéntelenül felvetődtek.

Azonban a cikk újabb áttanulmányozása után is csak a legőszintébb tisztelettel és a legmelegebb bajtársi üdvözléssel fordulhatunk Koppenhágára derék tűzoltósága felé, annak a kívánság-

adatok megoldásaitól.

A budapesti Fővámter dunaparti árubódéinak égése.

A budapesti nyílt piacok árubódéinak égése elég gyakori. Időnként egy-egy ilyen kátránypapírfedésű deszkasátor lángra borul és rendszerint szomszédjai közül is egynéhányat felgyújtva, a helyszínére érkező tűzoltóságnak kevés munkát ad, mivel egy-két vízvezetéki sugár mindenkor elegendőnek bizonyult azok gyors eloltására.

Másként történt ez f. évi május hó 13-án a fővámteri árubódétábor tüzeseténél, mely adott esetben különleges viszonyainál fogva hatalmas tűzvésszé fajult.

A Dunapart e mintegy 300 m. hosszú vonalán, úgy az alsó, mint a felső rakparton hat sorban a szorosan egymással összefüggő árubódék tömege húzódik végig. Az alsó rakparton 2 sorban, egyrészt a Duna szélén, másrészt a felsőrakpart falának támaszkodva, a nagyobb árusok 7—8 méter hosszú és 2—3 méter magas, fából épült és kátránypapírral fedett épületei húzódnak végig. A felső rakparton, a Duna felé eső széles járdának mindkét oldalán végig, 2 lépésnyi széles útvonal által elválasztott keskeny területen, szorosan összeépített apró árubódék foglalnak helyet, melyek sora e hosszú vonalon csak 3 helyen, — az alsó rakpart lépcsőlejáratainak megfelelően van megszakítva. A járdán sorakozó árubódéknak, az úttestnek hátat fordító csoportjával szoros összefüggésben áll a harmadik felső rakparti árubódésor, melynek frontja a fővámter felé tekint. Ezzel szemben, az úttest túlsó oldalán, közvetlen a fővámter dunaparti járda szélén, a negyedik árubódésor húzódik végig.

Folyó évi május hó 13-án délután 3 óra 8 percekor egy rendőr a kérdéses helyről árubódétüzet jelzett, amire *Kéler Dénes* ügyeletes tűzoltótiszt vezetésével, a IV. és IX. tűzörség a helyszínére vonult.

A tűzoltóság megérkezésekor közvetlen a Ferenc József híd pesti hídfője alatti rakparton, a faragott kövekből készült és a déli oldalon álló hídvámszedő épület lábánál levő nagyobb fabódé és folytatólag azzal déli irányban összefüggő 8 árubódé hatalmas lánggal égett, melytől már előzőleg a felettük levő felső rakparti árubódék tüzet fogva 20 méter hosszban szintén lángban állottak.

A tűz rohamos terjedését fokozta az uralkodó erős északnyugati szél, mely a nagyméretű árubódétábor irányába hajtotta az óriási hőséget feleltető lángokat.

A tűzoltóság megérkezésekor a nehéz helyzetet látva, a szerelési műveletek végzésével egyidejűleg a Fővámter telefonján 3 óra 12 percekor segítséget kért, amire *Teasdale Ottó* főparancsnak *Szilvay Kornél* és *Dr. Benedek Mihály* ügyeletes főtisztek vezetésével a kp. és VII-ik örség a vész helyére vonult.

A helyszínére elsőnek érkezett IV. és IX. örségek a tűz elhatárolására törekedtek oly módon, hogy a IX. örség egy a Ferenc József hídról az alsó rakpartra lobocsátott motor vezetékének sugarával, alant szállt szembe a hatalmas lángokkal, de csak a Dunapart szélén álló nagyobb faépületet sikerült megtartania; egyidejűleg a másik két egységes fecskendő sugarával a felső égő árubódésor közé hatolt.

A IV-ik őrség pedig egy motor és két egyseges feeskendő sugarával a déli oldal felé terjedő tüzet igyekezett a felső rakparton feltartóztatni; ezen törekvése közben azonban az első, legnehezebb percekben, hatalmas akadállyal találta szemben magát. Az árusok és vásári máházók tömegei ugyanis fejvesztett mentésiakéiőt indítottak meg az által, hogy a még nem égő árú-bódék tárgyait, az úttestre oly tömegben dobálták ki, hozzászámítva még a 4 lerombolt bódé anyagát is, hogy az így támasztott torlaszok a csővezetők előrenyomulásának nagy akadályul szolgáltak. Nagy erőfeszítés árán mégis sikerült az első lépcső lejárata előtt a felsőrakparti bódék tűznek tovaterjedését feltartóztatni.

Az ezenközben megérkezett VII. őrség feeskendője az alsó rakpart déli oldalára rendeltetett, ahol a Dunából szerelve, 2 motor sugarával a lent égő bódésor lángjai mihamar leverettek. Szintúgy az egyidejűleg segítségül érkezett kp. őrség pedig a 2 motoros sugarával a felső rakpart égő bódéi közé hatolva, azok lángjait nyomta el.

Egy nehéz félórai közelharc és küzdelem után a tűzoltóság nem csak hogy ura lett a helyzetnek, hanem a végleges oltáshoz is láthatott, úgy, hogy mire a még segítségül kirendelt I. őrség a vész helyére érkezett, annak beavatkozására már nem volt szükség.

Majd a takarítási munkálatok indultak meg, mire további egyórai fáradozás után a kp. és a VII. őrség visszaszerelése elrendeltetett. A tűz végleges eloltása után utolsónak a IV-ik őrség 5 óra 52 perckor vonult be.

Ennek a boszorkányos gyorsasággal kifejlődött és tomboló lángözönnel dühöngő tűzvésznek az alsó rakparton két sorban 42 drb, a felső rakparton a Duna felé eső oldalon két sorban 45 drb, összesen 87 árubodé esett áldozatul. A nagy méretű lángözön bőséges táplálékul szolgált a bennük felhalmozott kosár, gyékény, faláda, esomagolópapír, fagyapot, zsák anyag. A felső rakpart elégett árúbodéinak összefüggő hossz mérete 60 méter, az alsó rakparton elégetteké 50 méter volt.

E tüzesetnél egy égési és két könnyebb zúzóási baleset fordult elő. A tűzoltásban résztvevő 4 tiszt és 68 tűzoltó. A kivonult szerek száma 10 volt. Működésben állott 4 autófreeskendő, 6 motor és 4 egyseges, összesen 10 sugaral.

A tűz keletkezési oka kideríthető nem volt. Azonban alapos gyanú merült fel az iránt, hogy a dunai alsó rakodóparton, a híd alatt közvetlen, a falhoz támaszkodó első bódé mellett, ahol a tűz keletkezett, annak sarkánál összegyűjtött gyúlékony szemét egy, a Ferenc József hídról ledobott égő gyufa lángjától tüzet fogott és felgyújtotta az első fatákolmányt.

Mindezek ismertetése után, adott esetben figyelembe véve az alsó és felső rakparton zsúfoltan sorakozó árúbodék tömegét, a bennük felhalmozott gyúlékony anyagok nagy halmazát, továbbá, hogy a tűz az alsó rakparton, a felső rakparti bódék alatt tört ki, miáltal a tűz színtere két működési területen oszlott meg, végül a kedvezőtlen szélirányt is és hogy mind e mellett a rengeteg árúbodé tömegnek egyheted része sem égett le, a tűzoltóság teljesítménye mindenesetre kiválónak minősíthető.

Figyelő.

A poroszlói önkéntes tűzoltóság szerepe az árvíz elleni küzdelemben.

Tragikus idők nehezdednek fölénk. Nemzetünk hajója ilyen megtépetten, vihartól dobáltan talán még sose hanyódotott az idők viharában; fent süvítő vihar tombol, odalent feneketlen örvények ásítanak reánk. A nehéz órák gondjait még árvízveszedelem is súlyosbítja. Soha nem volt még szükség annyira férfiakra, fegyelemre, kitarásra, mint ma!

És ime az árvízújtott vidékről beküldött néhány egyszerű sorban írt jelentés mennyi vígasztalást, felemelő életkedvet hozhat magával! Hogy népünk fiaiban van akarat, munkabírával, összetartás férfiaság, ha eljön az óra, mikor legény kell a gát-ra. Az ősi életrealóság — mely ezer évig megtartott bennünket a Kárpátok medencéjében — újra és újra feltör. Szerk.

*

Ime *Ambrus Alajos tűzoltóparancsnok* jelentése: „A Tisza árterülete szélén épült 5200 lelket számláló Poroszló község belterületét délnyugatról csak hevenyészett gátak, ezenkívül a műút töltése védi; nagy árvíz esetén védelmet nyújt a vasuti töltés, majd az egyik határrésszel és Ujlőrincfalva községgel, együtt a megyei műút. A Tisza aggasztó áradásának megindulával az előljáróság naponta figyelemmel kísérte a tűzoltóság rádiója útján a víz-állás-jelentéseket, így módon a Felső-Tisza áradási adataiból már 2 nappal előbb értesülést szereztek a várható veszedelemről.

Ápr. 11-én a tűzoltóság önként megkezdte a küzdelmet. Embereit örökké szétosztva a gátakra küldte. Másnap már éjjel-nappal szolgálatban vannak. Ambrus Alajos — aki az 1919. évi árvíz elleni veszedelemben már kivette részét — megszervezi a védelmet. Az árvédelmi vonalat szakaszokra osztja. A szakaszok munkálatainak elvégzésére az előljáróság útján a lakosságot házszám szerint csoportokra beosztja. A csoportokhoz a munkavezetők mellé 2—2 tűzoltót rendel ki, akik a föld, rőzsével stb. megrakott kocsikát rendezik és elosztják. A munkabeosztást sokszorosítják, minden munkavezető és tűzoltójárőr kap egy példányt. Ezenkívül a hirdetőmenyeket kivilágított kirakatokba tetetik ki, hogy este is mindenki olvashassa, egyúttal az előljáróság közhírré téteti, hogy a vész esetén a lakosság a tűzoltóságnak, mint a hatóság kiküldöttjeinek engedelmessé tartsa.

Az 50 embert számláló csapat rajai a hatósági küldöncök tisztét is ellátják, így tűzoltó kerül a esendő mellé, tűzoltó végzi a forgalom rendezését is. A tűzoltóság, élén *Iszkerka János* tb. alparancsnokkal, *Máté Béla* aljegyző titkár és *Rohonci Mihály* szertárnokkal épp úgy, mint az egész közs. előljáróság a veszély tartama alatt a védekezést vezető *Dr. Ficzer Jenő* h. főszolgabírónak és *Dr. Polgári Pál* tb. szolgabírónak minden munkájában rendelkezésére állott.

A védelem 2. és 3. napján a veszély a község belterületét is fenyegeti. A nagy harc megkezdődik. A veszélyeztetett helyek majd innen, majd onnan kérnek azonnali segítséget. Az erőltetéseket teherautók is végzik, amit a védelmi vonal mögött futó műutak tesznek lehetővé. A szomszéd Tiszafüred községből kirendelt erőket is autók szállítják. A község lakóinak nagy része eleinte mint tartalékesapat nyugalomban maradt. A tomboló ár azonban több oldalról támadt, a harangokat félre verik. Munkára az egész község! A belterületnek mintegy $\frac{2}{3}$ -át elsöpréssel fenyegeti az ár; erős szél a vizet felkorbácsolva, súlyosbítja a küzdelmet. Az 1919. évi árvíz elleni küzdelem emlékeire utalva...

Simsay Lajos századparancsnok vezetésével. Felhívják a lakosságot az utcai ajtók és kapuk átadására, hogy ezekkel is útját állják a hullámverés rombolásának. A küzdelemben mindenütt ott vannak a tűzoltók, felváltás nélkül valamennyien, munkájuk összeforrt a hatóságokéval, katonaságéval és lakosságéval.

Emlégszük meg poroszlói *Graefl Károly* birtokos, tb. parancsnok nevét, aki az egyik gátszakadás erősítését saját eseléségével végzi éjjel-nappal sárban, vízben.

A négynapos védekezés megmenti Poroszló és a szomszéd Ujlőrincfalva község belterületét. Az 5. nap már a hála és pihenés napja. A tűzoltóság története szép fejezettel gazdagodott!

Ha a testületeket szegény Hazánkban hasonló szellem hatja át és a községeink lakossága a veszélyben ilyen fegyelmezetten fog mindig viselkedni, úgy Isten segítségével reméljük a magyar Feltámadást!

RENDELETEK.

A m. kir. belügyminiszter határozata.

Gazdasági akadémiát végzett okleveles gazda is csak az esetben alkalmazható hivatásos (rendszeres) tűzoltóság főparancsnokául, ha a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamon szerzett tűzoltótisztai képesítését is bemutatja.

A előterjesztése szerint a 189.126/1931. B. M. számú körrendelet (B. K. 1931. évf. 704. lapon) rendelkezéseit egyesek esetleg úgy magyarázhatják, mintha m. kir. gazdasági akadémiát végzett okleveles gazda thj. város rendszeres (hivatásos) tűzoltó főparancsnokául a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamon szerzett tűzoltótisztai oklevél bemutatása nélkül is alkalmazható lenne.

Az idézett számú körrendelet, amely a főiskolai jellegű m. kir. gazdasági akadémián szerzett képesítés alapján is lehetővé teszi az említett állásra való alkalmazhatást, éppen a részéről felvetett és az előző bekezdésben említett félreértés lehetőségének elkerülése céljából állapítja meg, hogy thj. városban hivatásos (rendszeres) tűzoltófőparancsnoki állást csak a megkívánt egyéb személyi feltételekkel is rendelkező okleveles gazda tölthet be. Ebből a rendelkezésből nyilvánvaló, hogy amint a 230.000/1925. B. M. sz. rendelet 14. §-ának első bekezdésében felsorolt valamelyik főiskolát végzett egyénnek, úgy a főiskolai jellegű m. kir. gazdasági akadémiát végzett okleveles gazdának is igazolnia kell, hogy — a feddhetetlen előéleten, nemzeti szempontból teljes megbízhatóságon és a magyar állampolgárságon kívül — a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamon szerzett tűzoltótisztai képesítéssel is rendelkezik, mert thj. város. hivatásos (rendszeres) tűzoltóságánál főparancsnoki állást is csak e feltételek fennforgása esetén tölthet be.

A többször idézett rendelet rendelkezései tehát a részéről felvetett szempontból félre nem magyarázhatók. (199.133/1931. B. M. sz.)

községek előljáróságához és a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőkhöz intézett 6445—1932. kig. számú rendelete a községek tűzrendészeti állapota és a hiányok megszüntetése tárgyában.

(I. folytatás.)

III.

A hiányok észlelése mellett örömmel állapítottam meg azonban azt is, hogy a rendkívül súlyos gazdasági helyzet dacára több községben javulás történt a tűzrendészet terén s visszaesés általánosságban nem tapasztaltatott.

Az előzetes tűzrendészet jó működését mutatja a tüzesetek statisztikája is, amelyből kitűnik, hogy a 100-nak vett országos átlag mellett, a 208-as legrosszabb arányszám mellett, vármegyénk 61-gyel, tehát az országos átlagon jóval alul, — mint legjobb szerepel.

Ezen szép eredményt az igen szerény anyagi eszközök mellett csak az tette lehetővé, hogy egyrészt a hatóságok általában, továbbá a tűzrendészeti felügyelői kar, hivatásuk magaslatán állva működtek, de különösen köszönhető ez a túlnyomórészt önkéntes alapon szervezkedett tűzoltótestületek vezetőinek és tagjainak, azok önzetlen, lelkes munkájának, akik a nehéz időkben sem hagyták el önként vállalt őrhelyeiket.

Amidőn azért minden egyes tűzoltónak köszönetet mondok, a különösen kiváló, eredményes, lelkes munkálkodásért, dicséror elismerésemet nyilvánítom névszerint a következőknek:

Abony: vitéz Eördögh György önk. t.-parancsnok.

Gyömrő: Xanktus Elek t.-parancsnok.

Pécel: vitéz Keresztury István t.-parancsnok.

Dunaharaszti: Földváry Aurél vezető jegyző.

Pestszentlőrinc: Bolla József tűzoltóparancsnok.

Vecses: Schmidt Vilmos t.-alparancsnok.

Alpár: Mészáros Dezső t.-parancsnok.

Pilasszentkereszt: Janda Győző t.-parancsnok.

Ladánybene: Baráth Demeter önk. t.-parancsnok, s.-jegyző.

Boldog: Bruckner Jenő főj., önk. t.-parancsnok.

Verseg: Acsay Vilmos köt. par., főjegyző.

Dunapataj: Csilléry Ferenc főj., Kováts János s.-jegyző, önk. parancsnok.

Dunavecse: vitéz Tóth Sándor önk. parancsnok.

Solt: Heller Ferenc főj., Tóth Jenő önk. parancsnok.

Bátya: Marokity Pál önk. parancsnok.

Öregcsertő: Ferenczy István s.-jegyző, önk. parancsnok, Kákonyi Sándor szak.-parancsnok.

Kecel: Ádám Antal főj., önk. parancsnok, Helvédy János alparancsnok.

Kiskőrös: Kováts Gyula j. irodatiszt, önk. par.

Soltvadkert: Scholz Béla tanító, önk. par.

Makád: Szénássy Sándor tanító, önk. par.

Taksony: Babura József a.-ü. jegyző, önk. par.

Ráckeve: Lőrinczy István főj., önk. par.

Alag: Hajnal Jenő főj., dr. Bayer Emil orvos, önk. parancsnok.

Dunakeszi: Györffy Tihamér önk. parancsnok.

Felhívom a járási főszolgabírókat, hogy ezen dicséror elismerésemet és köszönetemet a nevezetteknek hivatali kiszállásuk alkalmával ünnepélyes formában hozzák tudomásukra.

IV.

Felhívom a vármegyei hivatásos és a járási tűzrendészeti felügyelőket, hogy a községekben észlelt hiányok megfelelő megszüntetését vizsgálatuk alkalmával ellenőrizzék.

V.

A községekben megállapított tűzrendészeti hiányok a következők:

Abonyi járás:

Abony: 120 méter nyomótömlő beszerzendő, valamint az egyéni felszerelés kiegészítendő.

Kocsér: A kocsis- és targonea-fecskeendő sürgősen kijavítandó. A leventék tűzoltóilag kiképzendők.

Jászkarajenő: A leventék tűzoltóilag kiképzendők. A „Walser”-féle kocsifecskeendő kijavítandó.

Tószeg: Nincs tanfolyamot végzett parancsnok.

Újszász: A leventék nincsenek kiképezve. A vizeslajtók felszerelés alá húzandók.

Zagyvarékás: A leventék nincsenek kiképezve. A szertár kijavítandó.

Alsódabasi járás:

Bugyi: Lajt beszerzendő. Egy egyén a legközelebbi tűzoltótanfolyamra vezénylendő. Tűzoltóság átszervezendő.

Gyón: A lajt és 2 takaróponyva beszerzendő. Testület átszervezendő. Egy egyén szaktanfolyamra vezénylendő.

Lajosmizse: Egy egyén a legközelebbi tűzoltótanfolyamra vezénylendő.

Kakucs: 1 lajt, 2 takaróponyva beszerzendő. Testület átszervezendő.

Örkény: Egy egyén a legközelebbi szaktanfolyamra vezénylendő.

Sári: Egy egyén a legközelebbi szaktanfolyamra vezénylendő.

Tatárszentgyörgy: 1 lajt, 2 takaró beszerzendő. Tűzoltóság átszervezendő. Egy egyén szaktanfolyamra vezénylendő.

Aszódi járás:

Domony: Egy egyén tanfolyamra vezénylendő.

Galgagyörk: 1 kocsifecskeendő, 1 lajt beszerzendő. Új szertár építendő, testület átszervezendő. Egy egyén tanfolyamra vezénylendő.

Galgamácsa: 1 kocsifecskeendő beszerzendő. Tűzoltóság átszervezendő. Egy egyén tanfolyamra vezénylendő.

Galgahévíz, Hévízgyörk, Iklad községekből 1—1 egyén szaktanfolyamra vezénylendő. (Folyt. köv.)

Szövetségi ügyek.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyező pénztárának elnökségi ülése Budapesten, 1932. évi március hó 5-én. Az elnöki széket gróf Széchenyi József elnök foglalta el, aki az ülést, határozatképességének megállapítása után megnyitotta. Elnökség az 1931. évi december hó 5-én tartott ülés jegyzőkönyvének felolvasását mellőzte, mivel az a hivatalos lap ez évi 1. számában közölve volt.

Ezután főtitkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette: *Komjáthy József* önk. tűzoltó (Kisapáti) részére 28 pengő, *Horváth Kálmán* önk. tűzoltó részére 38 pengő, *Kazimár Mihály* önk. tűzoltó (Nyirkárasz) részére 30 pengő, *Szoboszlai Zoltán* önk. parancsnok (Nyirkárasz) részére 30 pengő, *Nagy József* önk. tűzoltó (Dáka) részére 28 pengő, *Kovács László* hiv. esővezető (Kecksmét) részére 40 pengő, *Szakonyi Ferenc* hiv. tűzoltó (Kecksmét) részére 6 pengő, *Szabó G. József* önk. tűzoltó (Berettyóújfalva) részére 28 pengő, *Bazika Géza* önk. tűzoltó (Resznek) részére 48 pengő, *Homér László* önk. rajvezető (Abaúj-

(Káptalanatáti) részére 22 pengő, *Bellon György* önk. tűzoltó rajvezető (Nyirmoda) részére 96 pengő, *Lukács László* tűzoltó (Fertőszéplak) részére 38 pengő, *Gál József* önk. tűzoltó (Balatonújlak) részére 32 pengő, *Tomolák Henrik* önk. tűzoltó (Budapest) részére 4 pengő, *Topf Ferenc* fiz. tűzoltó (Mohács) részére 166 pengő, *Erdély László* önk. tűzoltó (Galgahévíz) részére 38 pengő, *Horváth János* önk. szakaszparancsnok (Gyulaháza) részére 42 pengő, *Szász Barna* önk. szakaszparancsnok (Ibrány) részére 16 pengő, *Bodor András* önk. tűzoltó (Ibrány) részére 12 pengő, *Pasinszky János* önk. tűzoltó (Fadd) részére 40 pengő és *Kopasz László* hiv. tűzoltó (Szeged) részére 34 pengő utalványoztatott, mely bejelentés jóváhagyólag tudomásul vétetett.

Ezután az elnökség *Dr. Balogh Dezső* tűzoltósági orvosszakértő észrevételeinek és javaslatainak meghallgatásával, a következő segély iránti kérelmek tárgyában hozott határozatot.

Hegedüs József veszprémi hivatásos tűzoltónak segély iránti kérelmét az elnökség az alapszabályok értelmében teljesíthetőnek nem találta, mivel nevezett állítólag meghülés útján keletkezett megbetegedést szerzett azáltal, hogy a városi takarékpénztár tetejéről a hó eltakarítására kirendeltetett és azt végezte. A háttetőről való hó eltakarítása ugyanis tűzoltói szolgálati tevékenységnek elismerhető nem volt.

Fritz Károly homokmégyi önk. tűzoltóparancsnoknak gyakorlatozás közben állítólag sérve keletkezett és ezen a címen segély iránti igényt jelentett be. Minthogy az iratokhoz csatolt orvosi adatokból sem azon körülmény nem volt megállapítható, hogy nevezett sérve a kérdéses alkalommal tényleg baleseti úton keletkezett és hogy a kérelmező a segélyt mennyi időre igényli, avagy, hogy egy beszerzett sérvkötő árának megtérítését kéri-e, elnökség ezen eset felett napirendre tért.

Balázs András szolnoki tűzoltó baleseti segély iránti kérelmét az elnökség teljesíthetőnek nem találta, mivel a bejelentéshez csatolt orvosi adatokból megállapítható volt azon körülmény, hogy nevezett sérvbántalma nem erőművi úton, hanem természetes alapon fejlődve, régebbi idő óta fennáll.

Fikó Sándor pestszentlőrinci önkéntes tűzoltónak baleseti segély iránt bejelentett igényjogosultsága, az általa 1931. évi július hó 26-án elszenvedett súlyos balesetéből kifolyólag elismerhető nem volt. Nevezett ugyanis a kérdéses napon több társával kerékpáron Gyömrő községbe állítólag azért rándult ki, hogy a majd ott tartandó tűzoltóverseny alkalmával az e célja kijelölt terepet megszemlélje. A baleset a kirándulásból visszajövet, az országúton történt, mely körülmény az alapszabályok értelmében tűzoltói szolgálattal összefüggésbe hozható baleseti megbetegedésnek minősíthető nem volt, amiért is igénylő kérelmét az elnökség teljesíthetőnek nem találta.

Majorosi József szerencsi önkéntes tűzoltónak f. évi január hó 2-án történt balesetét az elnökség tűzoltói szolgálatból eredőnek el nem ismerte, mivel Darvas László elnökségi előadó írásban betérjlesztett jelentéséből megállapítást nyert azon körülmény, hogy nevezett a kérdéses napon egy vidéken történt tüzeset oltásában részt vett ugyan, a tűz színhelyéről azonban engedély nélkül eltávozott. Később társai csak hosszas keresés után, ittas állapotban találtak rá, amely után a tűzoltóság bevonulása alkalmával az autószerre felkapaszkodva, leesett és sérülése ily módon keletkezett. Ez oknál fogva elnökség az alapszabályok értelmében igénylő segély iránti kérelmét elutasította.

Lakatos Bálint hazaméri önkéntes tűzoltó bal-

be.

Rosenbaum Géza tiszalöki önkéntes tűzoltónak gyakorlat közben fellépett tüdővérzése, bár teljesített tűzoltói szolgálatával összefüggésbe hozható, az alapszabályok értelmében nevezett igényjogosultsága kérdésessé vált, mivel a balesetbejelentő iratokból és az orvosi adatokból megállapítást nyert azon körülmény, hogy igénylő már évek óta tüdőgümőkórban szenvedő beteg és hasonló tüdővérzése előzőleg is volt már. Ezért a parancsnokság gondatlanságának tudható be ezen előfordult tüdővérzési eset, illetve a beteg állapotának súlyosbodása, mivel tudva ezen körülményt, a tüdőgümőkórban szenvedő betegnek a gyakorlatban való aktív részvételét megengedte. Ily módon a bejelentett és igazolt 218 napig tartó munkaképtelenség időtartamára igényelt segély folyósítását elnökség az alapszabályok értelmében engedélyezhetőnek nem találta. Méltányosságból azonban az elnökség 60 pengő kivételes segély utalványozásához hozzájárult azon az alapon, hogy kiváltott tüdővérzés megszüntetéséhez szükséges teljes munkaképtelenség idejére nevezett megfelelő ellátása biztosítható.

Molnár István lesenctomaji köteles tűzoltó, tűzoltói szolgálata közben keletkezett baleseti sérülése után kérelmezett segély iránti igényjogosultságát az elnökség elismerve, nevezett részére végkielégítésként 120 pengő segélyt utalványozott. Adott esetben az elnökség nem vehette figyelembe a bejelentett 108 napra terjedő napi segélyezési igényét, mivel a baleset megtörténte után, bár jelentéktelen sérülésről (kézujj-körömpere zúzott sebről) volt szó, a kezelő orvos már előre 3 hónapig tartó munkaképtelenséget jelentett be és ennek megfelelően a bántalom gyógykezelésének elnyúlása indokolatlanul túl hosszú ideig tartott és mivel a sebészszakértői orvosi vélemény szerint nevezett sérülésének átlagos lefolyásából következett, két hónap múlva már csak igénylő megfelelő munkaképességének maradt vissza, mely után további segélyezés nem folyósítható.

Végül *Kovács Géza* mezőcsáti kötelezett tűzoltó baleseti segély iránti igényjogosultságát az elnökség elismerhetőnek nem találta, mivel nevezettnek állítólag 1931. évi szeptember hó 7-én tűzoltás közben történt kézujsérülését senki sem látta, azt senkinek sem jelentette és ezt követően csak 28 nap múlva jelentkezett orvosnál keze ujjának elhanyagolt bőralatti kötszövetgyulladásával. Eszerint nem nyert beigazolást azon körülmény, hogy igénylő ujjának bántalma tűzoltás közben elszenvedett sérülés következménye, minthogy nevezett munkaképessége a kérdéses tüzeset után hetekig fennállott, mely időn belül, más munkakörben ujjának megsértésére számtalan alkalom kínálkozott.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést beakasztotta.

Könyvismertetés.

„Megelőző tűzrendészet I.“

Irta: Dr. vitéz Roncsik Jenő.

„Nemzeti nagylétünk“ visszatérését elsősorban az ezredéves kultúránk fokozottabb fejlesztésével s jelenlegi kultúrfölényünknek még gondosabb megóvásával biztosíthatjuk. S ha tűzrendészeti, — főleg a megelőző tűzrendészeti szakirodalmunkat — ebből a szempontból vizsgáljuk, akkor jogos büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy

mert és jelentős ágaiava való fejlesztésével végeztünk már a múltban is igazi kultúrunkat, hanem e munkálkodás folytonosságának fenntartásával az ezredéves múlt minden örömét és dicsőségét méhében rejtő magyar jövő zálogát is megszerztük.

Ennek a jövőnek a reményében hálával kell a múltból megemlékeznünk mindazokról, akik nem nyugodtak bele abba, hogy a „Tűzrendészet“ nagy szakkönyve 1906-ban — alig 4 évvel a megjelenése után — elfogyott s újabb kiadása pedig számtalan akadályba ütközött, hanem a megelőző tűzrendészetnek a szinte rohanó kultúrához való mindúntalan alkalmazkodása miatt is a „Tűzrendészet“ című hatalmas, nagy szakkönyvet, a „Könyvek könyvét“, tárgyai szerint külön-külön kisebb könyvben adták ki (Szervezés és felszerelés, Feeszkendő és tartozékai, Tűzjelzés, Vízszerezés, Első segélynyújtás, stb.) s így már e sorozat II. füzeté a halhatatlan *Markusovszky* Béla klasszikus művét, a: „Megelőző Tűzrendészet I.“ általános részét tartalmazhatta.

Már akkor s annak a méltatásánál is reámutattunk annak a nagy követelménynek felismerésére, hogy a megelőző tűzrendészetnek, mint a modern tűzoltótudomány legfontosabb és legnehezebb ágazatának állandóan tartania kell az iramot a már-már szédületes fejlődést elérő kultúrával, a technika ezernyi, meseszerű vívmányainak szárnyalásaival, bármilyen lenyűgöző hatású is annak bámulása és az ahhoz való tűzoltói alkalmazkodás bármilyen nagy tudást, utánjárást és fáradtságot is igényel.

Nem méltathatjuk újból néhai *Markusovszky* e zseniális felismerését, azonban őszinte és hálás tanítvány kegyeletét kívánjuk most leróni mi is, Dr. vitéz *Roncsik Jenő*nek, Debrecen szab. kir. város főparancsnokával és a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi előadójával, aki — bár nem volt közvetlen tanítványa a felejthetetlen mesternek, — mégis az iránta érzett hála és elismerés virágaival hintette meg a „Megelőző Tűzrendészet I.“ című legújabb művének bevezető sorait.

Ennek a műnek volna ugyan az a feladata, hogy a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség ismeret és bevált gondoskodása révén — annak megbízásából írván e könyvet — pótolja a *Markusovszky* „Megelőző Tűzrendészet I.“ című s évekkel ezelőtt szintén elfogyott 5-ik kiadását, s már most megállapíthatjuk, hogy e pótlás az eredetinek nem vált szegényére.

Munkájával nemesak követte a nagynevű mestert, hogy szintén két részben kívánja tárgyalni a megelőző tűzrendészetet, hanem abban is, hogy az alkalmazott fizikai, kémiai tudomány, a technika és a rendészeti jog fejlődésével teljes lépést tartva azok minden újítását figyelembe is veszi.

S teszi ezt oly kimerítő részletességgel, alapossággal, mely nemesak a laikusok, hanem az érdekeltek szakemberek előtt is a művét a legértékesebb szakkönyvvé avatják. Ennek bizonyítására elég, ha reámutatunk arra, hogy a 246 oldalas műve megírásánál csak a felhasznált forrásmunkák felsorolása majdnem három oldalra terjed. A tüzesetek okainak ismertetése során — mely művének I. fejezete — midőn részletesen elkülöníti a közvetlen és a közvetett okokat — a kémiai és fizikai közvetlen tüzkeletkezési okok között az öngyulladás egyik gyakori esetének: a takarmányneműek, mezőgazdasági termények öngyulladásának

ismertetéséhez például a 20—25 éven át megjelent tűzrendészeti — s más folyóiratok vonatkozó szakcikkein kívül *Dr. Bittera Miklós*: Növénytermesztés, *Cserháti Sándor*: Általános és különleges növénytermelés, *Csiki László*: Zöldtakarmányok konzerválása, stb. kiváló szakkönyvek adatai is legújabb tudományos megállapításait használta fel forrásul, s ugyanilyen részletességgel, fáradságot nem ismerő bámulatos kitartással, szorgalommal és „még a németeket is” megszégyenítő lelkiismeretes aprólékossággal dolgozta ki könyve minden fejezetét, minden tárgyát.

Olyan művel gazdagította *Dr. vitéz Roncsik Jenő* szakirodalmunkat, amelyre nemcsak önmaga, de mindnyájan büszkén hivatkozhatunk, mint kultúrfőlényünket e téren is sikerrel felültartó bizonyosságra. Műve ugyanis nemcsak a fizikai, kémiai, technikai tudományok legújabb vívmányaira való kiterjedésével kelt elismerést, mégpedig a legközvetlenebb modorban előadva, hanem az egyes történeti részek bőségesebb tárgyalásaival is, ahol az adatoknak és ismereteknek szintén bőséges tárházát mutatja be. Az pedig, hogy mindent oly közvetlen stílusban teszi: könnyen érthető, ha tudjuk azt, hogy e műve anyagának legnagyobb részét, mint az Országos Tűzoltótiszt-képző Tanfolyam-nak egyik értékes előadója már a könyve megírása előtt feldolgozta előadása céljaira.

... „Ha a munkám a tűzkárok csökkentésére csak csekély hatással is lesz, már elértem célokat: a nemzeti vagyonnak a tűztől fokozottabb mértékben való megóvását . . .”, írja *Dr. vitéz Roncsik Jenő* szerzői előszavában, s mi ehhez csak azt fűzhetjük hozzá, — midőn a „Megelőző Tűzrendészet I.” című művét tűzoltóságainknak és az ország valamennyi tűzrendészeti közigazgatási szakfőnökének a legőszintébb elismeréssel ajánljuk, — hogy az illusztris szerző e könyve megírásával is már nagy szolgálatot tett, mert ez a mű már régóta hiányzott azoknak kezéből, akik elsősorban hivatottak a ma is még szomorú látványt nyújtó tűzkárstatisztikának közérdekből előnyösebb eredményű megváltoztatására. Hiszünk, hogy ezen „hivatottak” is várva várják e könyvet, mely ha kezükbe kerül, — mégpedig minél előbb és minél nagyobb körben — akkor azt még a legteljesebb szakképzettséggel rendelkező is csak örömmel és haszonnal forgathatja és ebben az esetben a szerző . . . „elérte célját.”

Adja Isten, hogy úgy legyen, s hogy *Dr. vitéz Roncsik Jenő* csak abban az egyben ne kövesse *Markusovszkyt*, a „mestert”, hogy a „Megelőző Tűzrendészet” II. része megírását szintén a . . . „sequens”-re bízza!

H I R E K

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet újabban a következőknek adományozta: *Unger József* parancsnok, *Spengler Ferenc* alparancsnok, *Unger Imre* szertárnok, *Kienle József* segéd-tiszt, *Hirth János* h. elnök, *Staub Ferenc* őrpáncsnok, *Lauffer András* őrpáncsnok és *Ebert Lőrinc* őrvezető (Mágoés önk.), *Bartal János* alparancsnok (Tápiószéle önk.).

Szombathely város képviselőtestülete f. évi április hó 27-án tartott közgyűlésén *Rantos György*

gatót okleveles tűzoltótisztet a hivatásos tűzoltóság parancsnokává megválasztotta.

A Sopron vármegyei és városi tűzoltó szövetség f. évi május hó 6-án választmányi ülést tartott, mely alkalommal a választmány a szövetség ez évi közgyűlésének f. évi június hó 29-én Sopronban való megtartását határozta el. A közgyűléssel kapcsolatban járási tűzoltóverseny rendezése is tervbe vétetett.

A Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület f. évi május hó 24-én ez évi rendes közgyűlését tartotta meg. A közgyűlés határozatképességének megállapítása után az elnök *Dr. Balogh Dezső* egészségügyi tanácsos, h. parancsnok azt megnyitotta. Megnyitó beszédének folyamán kegyeletes szavakkal emlékezett meg a múlt évben elhunyt nagy halottairól, *Scserbovszky Szaniszló* ny. hiv. főparancsnokról, volt lelkes működő tagjáról, *Blasnek Hugó* tb. parancsnokáról és *Breuer Szilárd* tb. és volt működő parancsnokáról. Ezenkívül a működő tagok sorából visszavonult *Bence István* tb. parancsnok három évtizeden át kifejtett buzgó és értékes tevékenységét is elismerő szavakkal méltatta.

Ezt követőleg *Techlár Ernő* titkár a parancsnokság évi jelentését olvasta fel, melynek tudomásulvétele után a közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentése alapján a pénztárnoknak és a szertárnoknak a felmentvényt megadta. Az 1932. évi költségvetés elfogadása után a közgyűlés *Wunderlich Antal* és *Dr. Benedek Mihály* székesfővárosi hiv. tűzoltó főtiszteteket közfelkiáltással a testület tiszteletbeli parancsnokává választotta.

A közgyűlés második része a tisztújítás volt, melynek során a testület parancsnokává egyhangú lelkesedéssel *Balogh Dezső dr.* h. parancsnokot választották meg, akit *Marinovich Imre dr.* h. államtitkár, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség ügyvezető alelnöke, mint a közgyűlés korelnöke meleg szavakkal üdvözölt. Ezt követő titkos szavazás eredményeképpen a testület alparancsnoka, *Falusy Károly* MÁV tűzrendészeti felügyelő, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség titkára lett, míg ezután közfelkiáltással, illetve titkos szavazásokkal a közgyűlés a következő választásokat ejtette meg: I. szakaszparancsnok: *Szalay Lajos dr.* vegyész mérnök, II. szakaszparancsnok: *Hobes József*, III. szakaszparancsnok: *Techlár Ernő* m. kir. pénzügyi titkár, IV. szakaszparancsnok: *Fischer Dezső dr.* orvos, V. szakaszparancsnok: *Vágó Zoltán*, a Budapesti Tűzoltó Testületek Szövetségének titkára és VI. szakaszparancsnok: *Polster Károly* MÁG tisztviselő. Miután *Techlár Ernő* a testület titkári teendőit tovább nem vállalta, helyébe nemes *Breuer Tibor* műegyetemi hallgatót, a testület pénztárosává pedig *Ács József* kéményseprőmestert választották meg. Szertáros *Falusy Károly* és szolgálatvezető *Vágó Zoltán* maradtak továbbra is. Szivattyú-mester: *id. Köhler István* gyáros, míg a testület orvosai: *Gerber Béla dr.* sebész főorvos, *Balogh Dezső dr.* fővárosi főorvos és *Fischer Dezső dr.* OTI orvos, a testület mérnöke: *Hollab János* m. kir. műszaki tanácsos lettek. A parancsnokság tagjává — a nem működő tagok sorából — *Scheuer Róbert* országgyűlési képviselőt és *Nagy Ferencet*, a székesfővárosi törvényhatósági bizottság tagját, továbbá *Mátrai Antal* gyárost, *Verseghy Ferenc* BSZKRT főtisztviselőt, *Oleják Károly* szakoktatósi felügyelőt a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel és örömmel választotta meg. A számvizsgáló bizottság tagjai: *Kovács Gyula*, *Áfrány Dezső* és *Bülesch Miksa* őrpáncsnok és *ifj. Gaál István* Ádám lettek. Végül a szolgálati érdemeket és dicséret okiratokat osztották ki, melyekből *Unger Sándor* és *Unger*

Sipos Ferenc, ifj. Gaál Pál István Ádám örveztöket s *Révész Béla* s *Gaál Pál* szivattyúkat szorgalmuk elismerésül dicsérő okirattal tüntették ki. A közgyűlés ezután az elnök zárószavával véget ért.

A Miskolci Önkéntes Tűzoltó- és Mentő Egyesület f. évi április hó 17-én a városháza nagytermében *Hoboday Sándor* polgármester elnöklése alatt tisztújító közgyűlést tartotta meg. A polgármester elnöki megnyitó beszédében a tűzoltói működés teréről visszavonult *Thury Sándor* főparancsnok érdemeit méltatta, akinek értékes munkásságáról szóló elismerését a közgyűlés jegyzőkönyvileg örököltette meg. Majd a parancsnokság 1929—3. évi jelentését *Kárpáti Gyula* ügyvezető alparancsnok ismertette. *Hölcz Gyula* pénztáros által beterjesztett zárószámadás és a felügyelő bizottság jelentésének Egyhangúlag megválasztották: díszelnöknek *Lichtodomasulvétele* után a tisztújítás következett. *tenstein Lászlót*, elnöknek, *Hoboday Sándor dr.-t* főparancsnoknak *Bojársky Béla dr.-t*, parancsnoknak *Horváth Istvánt*, ügyvezető alparancsnoknak *Kárpáti Gyulát*, alparancsnoknak *Konkoly Jánost*, orvosnak *Szabó Ármin dr.-t* és *Miskorszky Vilmos dr.-t*, ügyészeknek *Végh Árpád dr.-t* és *Putnoky Béla dr.-t*, építésznek *Szűcs Sándort*, pénztárnoknak *Hölcz Gyulát*, titkároknak *Kozslik István dr.-t* és *Mádai Lajos dr.-t*, szertárnoknak *K. Juhász Józsefet*. A felügyelőbizottság tagjai lettek: *Weidlich Pál* (alelnök), *Farkas István*, *Duszik Lajos*, *Magasházy Béla dr.*, *Rimóczy József dr.*, *Porcs János*, *Halmay Béla dr.*, és *Vidats János*. Ezután a polgármester kiosztotta a belügyminiszter királyi érmeit, amelyeket öt tűzoltó kapott 25 éves működése elismeréséért. A díszérmeiket *Dr. Bojársky Béla* főparancsnoknak, *Horváth István* parancsnoknak, *Konkoly János* alparancsnoknak, *Csomós Bertalan* segéd szertárnok, *Stumpf Gábor* zászlósnaak, *Kopacsó József* örparancsnoknak buzdító szavak kíséretében nyújtotta át. A bajtársiasság jegyében lelkes hangulatban lefolyt közgyűlés, a szokásos fogadalomtétel után a Miskolci Daláregylet által előadott Hymnus eléneklésével fejeződött be.

A Székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó és Mentő Egyesület f. évi április hó 24-én tartott évi közgyűlésének fénypontja *Klaucz György dr.*, nagyprepost elnök arcképének leleplezése volt. A nagy számmal megjelent díszes közönség jelenlétében a közgyűlést *Klaucz György* elnök nyitotta meg, akinek üdvözlő szavai után *Simon Sándor* főparancsnok kegyeletes szavakkal parentálta el *id. Keé István* volt elnököt és *Schmidt István* pénztárost, majd a jelenlegi elnököt magas szárnyalású beszéd keretében köszöntötte, melynek során művészileg megfestett arcképét leleplezte. *Dr. Klaucz György* az irányában tanúsított megtisztelést meghatottan köszönte meg. Ezt követőleg *Ambach Géza* titkári jelentését terjesztette elő, melynek tudomásulvétele után nevezett a közgyűlés az elhunyt *Schmidt István* helyébe pénztárosnak megválasztotta. A zárószámadás elfogadása és a számvizsgálók jelentésének tudomásul vétele után a közgyűlés az elnök zárószavaival véget ért.

Jogerős a körmendi tűzoltási botrány ítélete. Megemlékeztünk már arról a büntetőperről, melyet annakidején Hetthéssy Jenő dr. körmendi főszolgabíró ellen indítottak azért, mivel egy körmendi tűzesetnél elözletes szóváltás után a esendőrokkal őrizetbe vétette és négy óran keresztül fogva tartotta *Hódossy Miklós* tűzoltótisztet, aki a tűznél oltási munkálatokat és parancsnoklást végzett. Hetthéssy Jenő személyes szabadság megsértése miatt. *Hódossyval* együtt a törvényszék elé került.

letet a győri itélőtábla is helybenhagyta. A táblai ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be a szolgabíró. A kúria most hozott ítéletet, mellyel a törvényszék és a tábla ítéletét helybenhagyta.

Miskolcon az úgynevezett *Bábony-bércen* éjszakáról-éjszakára tűz pusztított. Ismeretlen gyújtogató egymasután lobbantotta lángra a széna- és szalmakazlakat és sokezer pengős kárt okozott a miskolci gazdáknak. Hosszú nyomozás után a gyanú *Lukács István* önkéntes tűzoltóra terelődött, aki azzal vontta magára a figyelmet, hogy mindig elsőnek jelent meg a tűzesetnél. Az a föltevés alakult ki a rendőrségen, hogy azért gyújtogat, hogy az oltási munkálatoknál kitüntesse magát és elismerésből felvegyék a fizetéses tűzoltók közé. Szeptember elején egy újabb tűzeset alkalmával több szemtanú meglátta a gyújtogatót, amikor elrohant egy felgyújtott szalmakazal közeléből. A tanúk később felsimerni vélték *Lukácsot*, akit letartóztattak és azóta vizsgálati fogságban ül. Az önkéntes tűzoltó, aki eddig kétségbeesetten tagadta a gyújtogatókat, vasárnap érdekes körülmények között árulta el magát. A fogházból kiküldött cipőjének a gumisarka alá egy cédulát dugott, amelyet azonban a csomagot átvizsgáló fogházőrök fölfedeztek. Az elfogott levelet édesapjának írta *Lukács* és ebben arra biztatta az öreg embert, hogy gyújtson fel néhány szalmakazlat a *Bábonyi-bércen*, mert akkor azt fogják hinni, hogy a gyújtogató még szabadlábban van és őt mint ártatlant kiengedik a fogházból.

Komárom- és Esztergom-vármegyei Tűzoltó-Szövetség Elnökségétől. Valamennyi tűzoltóparancsnokságnak! Választmányunk határozata értelmében a folyó évben ismét *járási versenyeket* tartunk. Éspedig: *Június 12-én*: a gesztesi járás részére *Kisbér* községben. *Június 19-én*: a tatai járás részére a „Tatatóvárosi Önkéntes Tűzoltó Testület” ötvenéves jubileumi ünnepségével kapcsolatban *Tata* községben. *Június 26-án*: az esztergomi járás részére a „Piszkei Önkéntes Tűzoltó Testület” ötvenéves jubileumi és zászlószentelési ünnepsége alkalmából, a vármegyei szövetség évi közgyűlésével karöltve *Piszke* községben. *A versenyekkel kapcsolatosan megtartandó ünnepségek részletes programját külön fogjuk megküldeni.*

A versenyszámok sorrendje a következő:

I. Sülyesztett medencéjű szívó-nyomó szerkezetű egységes *kocsifecskendő iskolaszerelese*, két szívó- és két nyomótömlő tekercsel. A szerelésben résztvesz: 1 vezénylő, 1 felügyelő altiszt és 5 szerelő. — A nyomólegénység (6—8 ember) felvonul.

II. Ugyanczen *kocsifecskendő gyors szerelése* 4 szívó- és 4 nyomótömlővel. A szerelésben résztvesz: 1 vezénylő és 9 szerelő. Nyomólegénység nem vonul fel.

III. *Támudási gyakorlat* az elnökség által megállapított és a helyszínén kiadott feladat megoldása.

Rendelkezésre áll a fentemlített *kocsifecskendő*, 4 szívótömlő, 4 nyomótömlő tekercsben és 3 darab dugólétra. Résztvehet: 1 vezénylő, 9 szerelő és 5 mászó.

Versenycittelek. A versenyben csak az illető járásban levő tűzoltóságok vehetnek részt. Azon községek tűzoltóságai, amelyek a múlt évi tűzrendészeti alapjárulékkal, vagy a folyó évi szövetségi tagdíjjal hátralelkekkel vannak, vagy amelyek a tűzoltókat a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyző pöntáránál a folyó évre baleset ellen nem biztosították, *a versenyben nem vehetnek részt.* A nevezési díj 10 pengő, mely a tűzoltó szövetség 34.093. sz. postatakarékpöntári csekkzámlájára

fizetendő be. A nevezési határidő: május 20. Cím: László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő Esztergom, Városháza. *Elkészített jelentkezéseket nem vesziünk figyelembe.* A versenyben résztvevő tűzoltók névjegyzékét, a beosztás és rangjelzés feltüntetésével, a verseny megkezdése előtt a zsűri elnökének be kell adni. A szerelési eljárásra nézve a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség egységes gyakorlati szabályzatában foglalt előírás mindenben betartandó. A testületeknek versenyben való részvételi sorrendje sorshúzás útján lesz eldöntve. A versenyzők egyenruhában, személyi felszereléssel, sisakban tartoznak megjelenni. A verseny egyéb feltételeire nézve a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség versenyszabályzatában foglalt rendelkezések irányadók. Bármilyen felvilágosításért a testületek forduljanak László István vármegyei tűzrendészeti felügyelőhöz. Esztergom, 1932. évi április hó 20-án.

László István Reviczky Elemér
várm. tűzr. felügyelő ügyvezető elnök

Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye alispánja.

30.592—1932. kig. sz.

Kerületi tűzoltó-tanfolyamra hallgatók kiküldetése.

Acsa, Alsónémedi, Aporka, Bugyi, Csomád, Csömör, Csóvár, Dánszentmiklós, Domony, Drágszél, Ecsér, Farnos, Felsőgöd, Galgagyörk, Galgamácsa, Gátér, Gomba, Gyón, Hajós, Hévízgyörk, Iklad, Izsák, Jakabszállás, Káva, Kiskunlacháza, Lajosmizse, Lórév, Nagykovácsi, Ókéske, Ordos, Örkény, Órszentmiklós, Páhi, Pálmonostora, Páty, Perbál, Pilisszentlászló, Püspökhatvan, Rákoscaba, Sári, Solt, Soroksár, Szabadszállás, Szalkszentmáron, Szentlőrincváta, Szigetcsép, Szigetbence, Tatárszentgyörgy, Tápiógyöngye, Tápiószőlő, Tápiószentmárton, Telki, Tóalmás, Torbágy, Tószeg Uri, Uszód, Vásrátót, Visegrád, Zsámbék község, valamint a külön meg nem nevezett községek előljáróságának és valamennyi megyei város polgármesterének.

A belügyminiszter úr f. évi 121.129. sz. engedélye alapján a vármegyei kerületi tűzoltó-szaktanfolyam a Vármegyei és Országos Tűzoltószövetség közreműködésével a f. évi június hó 16-ától 30-áig fog megtartatni Vác megyei városban.

Minthogy az 1928. évi 254.300 B. M. sz. rendelet 27 szakasza értelmében a tűzoltóság tisztje és parancsnoka csak az lehet, aki legalább az ily kerületi tűzoltó-tanfolyamot elvégezte, a f. évi tanfolyamra elsősorban a községekben működő azon tűzoltó-testületek parancsnokait hívom be, akik még ily tanfolyamot nem végeztek.

Felhívom tehát a címben megnevezett községek előljáróságait, hogy ezen tanfolyamon egy-egy oly hallgatót küldjenek ki, aki a fentebb említett B. M. rendelet 22. §-ában előírt feltételeknek megfelel, tehát büntetlen előéletű, nemzeti szempontból teljesen megbízható magyar állampolgár, életének 20-ik évét betöltötte, 42-ik évét még nem haladta túl, testileg alkalmas és kellő szellemi képességgel rendelkezik, végül aki parancsnoki állás betöltésére egyébként is alkalmas.

Felhívom a megyei városok polgármestereit, hogy a város területén lévő gyári (vállalati) tűzoltóságokat illetőleg figyelmeztessék a testület fenntartóit fentiekre azzal, hogy a ker. tanfolyamot nem végzett és a fenti feltételeknek megfelelő parancsnokokat küldjék ki a tanfolyamra.

Felhívom a községi előljáróságokat (polgármestereket), hogy a kiküldött hallgató nevét, foglalkozását, iskolai végzettségét és egyéb személyi adatait

A címben fel nem sorolt községi előljáróságok és a városok, amennyiben az 55 főben megállapított hallgatói létszám mellett hely rendelkezésre áll, fenti módon szintén küldhetnek ki hallgatókat. *A tanfolyam a vm. tűzoltószövetség kötelékébe tartozó tagjai részére teljesen díjmentes, a hallgatók elszámolásáról és élelmezéséről a tanfolyam parancsnoksága gondoskodik, a hallgatóknak elszállásolási és élelmezési költségeit a vm. tűzoltószövetség viseli.*

Kívánatos, hogy a kiküldő község (város) fedezet rendelkezésre állása esetén a kiküldött hallgató részére, kívánság esetén anyagi veszteségeinek némi kárpótlása címén, lehetőleg 20 pengő térítési összeget fizessen ki, a látogatási bizonyítvány felmutatása után.

A tanfolyam utolsó napján a vármegyei tűzoltószövetség elnöksége és a hatóságok kiküldöttei jelenlétében záróvizsga tartatik, s a hallgatók látogatási igazolványt nyernek. A tanfolyamra felvett hallgatókat a községi előljáróság (polgármester) útján egyénenként fogom behívni.

A tanfolyamra felvett hallgatók kékesíkos vászonzubbonyt, fehér vászonnadrágot, sapkát és sisakot, mászóövet s szerelvényt és 2 törülközőt kötelesek magukkal hozni.

Budapest, 1932. április 26.

Dr. Erdélyi alispán.

A Kőszegen tartott 10 napos járási tűzoltó szaktanfolyam f. évi május hó 1-én véget ért, A tanfolyamon a járás tűzoltóságai közül 33 tűzoltó vett részt. A tanfolyam parancsnoka Kiss Emil dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő volt, aki mellett előadóként Kirchknopf Jenő községi tűzoltó parancsnok, Széll Elemér járási tűzr. felügyelő Kirchknopf Béla dr. orvos, Németh Mihály tűzoltó segédtsízt és Matiz Sándor építőmester működtek.

Felelős szerkesztő: Dr. Balogh Dezső főorvos, budapesti önk. parancsnok.

Felelős kiadó: Keresztes János, az orsz. szöv. pénztárosa. Lapkiadó-bizottság: Keresztes János, Köhler István vál. tag, Mátrai Antal vál. tag.

Munkatársak: Gróf Széchenyi Viktor orsz. szöv. tb. elnök, Antalfy István okl. gépészmérnök, Dr. Aujeszky László, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunctusa, Benedek Mihály fővárosi hiv. főtiszt, Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), Dittrich József gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, Erdély Ernő főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, Eriesbek György fővárosi hivatásos főtiszt, Falussy Károly Máv. tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, Kállay Imre, Dr. Kathona Mihály par. (Kiskunhalas), Kotsis Rezső alpar. (Csepel, lőszergyár), Labiner Gyula főparancsnok (Rákospalota), Nagy Sándor orsz. szöv. főtítká, Papp Ferenc hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Roncsik Jenő hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, Rehák Tamás hiv. par. (Debrecen), Rosta Géza par. (Csepel, lőszergyár), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Szalay Lajos vegyész mérnök, budapesti önk. szak-par., Techlár Ernő m. kir. pénzügyi titkár, bpesti önk. titkár, Teasdale Ottó fős. hiv. főparancsnok, Vágó Zoltán budapesti önk. szak-par., Vida Pál várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

**SIEMENS ÉS
HALSKE
R.-T.**

Budapest, VI., Teréz-körút 36
Telefon: 10-9-85, 20-1-01 szám

Gyárt és szerel: mindennemű vilamos tűzjelzőkészülékeket és berendezéseket, gyárok, községek és városok számára.

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

VI., Teréz-körút 33 ♦ Alapítva 1896. évben.

GYÁRT: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó és öntöző lajtákat, szerkoesikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók. Központi iroda tel.: A. 22-2-26. Gyári tel. A. 59-0-01

A megszűnt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyárterményeit, úgy mint: kézi- és motoros és autófecskendőket, lajtakocsikat, vészvonatokat és tűzoltósági felszereléseket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgyárak kereskedelmi képviselője r.-t., Budapest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak Budapest, X., Kőbányai-út 21

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **PÉNZÖSSZEGET** szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny” előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap hátuljára közlemények is írhatók.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám) a következő szakkönyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendelték ára a 23.297. sz. csekk-számlára előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.

SAKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., II., III., V., VI., VII. ára 7.50 pengő. Ezen füzetek egyenként is kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése”, ára 1.— pengő. II. Dr. vitéz Roncsik Jenő: „Megelőző tűzrendészet”, ára 2.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— P. V. füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet; Erdély Ernő: Vízszerezés, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tartozékai és Erdély Ernő: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára fűzve 20 P, bekötve 22 P. Tanfolyamok, vagy tanfolyamhallgatók részére a tanfolyam parancsnoksága útján fűzve 10 P, kötve 12 P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SZABÁLYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —.50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P. Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Éremszabályzat, ára —.60 P. **BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:** 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet, ára —.40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolyamokról, ára —.40 P. **SZÍNMŰ:** Techlár Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay József: Néhai József főherceg élete, ára 3.— P. **NYOMTATVÁNYOK:** Alapszabály nyomtatvány önkéntes tűzoltótestületek részére, ára darabonként —.40 P. Díszokmány-úrlap, ára 2.— P. Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, ára darabonként —.02 P. **EGYÉB SZAKKÖNYVEK:** Barabás István: „Szépligetű tűzoltóság”, ára 5.— P. Petróczy István ny. repülőezredes: „Veszélyben minden magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, ára 8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P. Tűzoltóigazolványok, vászonburkolatban darabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként 80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—; X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—; XL. éves 16.—; szalag —.70; igazolványlap —.30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsekk útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegegen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

Walser Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémmöntöde

Morzányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumibélyegzőket.

Alapítva 1870.

„ERICSSON” (Ezelőtt
Deckert és Homolka)
MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

**Budapest,
I., Fehérvári-út 70.**
Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-98.
Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyárak számára

Minden kapható a

Párisi

Nagyáruház-ban

**„TOTAL”
a tűzoltókészü-
lékek királya!**

folyékony szénsavval
működik és száraz por-
ral olt és ezért télen nem
fagy be, nyáron nem
párolog el; sikeresen olt
mindenféle tüzet, tehát
a veszélyes folyékony
anyagok, mint: benzín,
szesz, éther, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid és a villamos
tüzeeket, utóbbit is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismeretessel
készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

Ligeti és Biró, Budapest, V., Vígsház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 85. • Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA-TÉR 1-3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TÜZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLO BERENDEZÉSEKET

védőgáznélküli füzemre gyorsan és jutányosan szállít

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban egyszer.

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57451. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**BUDAPEST,
IV., Bástya-utca 13. szám.**

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztériumnak 209.916/1923. B. M. sz., 44.616/1924. B. M. sz., 229.320/1925. B. M. sz. 277.462/1925. B. M. sz., 161.748/1926. VIII. B. M. sz., 302/1927. VIII. B. M. sz., 329.750/1928. VIII. B. M. sz., 256.673/1929. VIII. B. M. sz. és a 188.684/1931. VIII. B. M. sz. körrendeleteivel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám. — Telefon: Aut. 84-7-94.

királyfia-karcsai Dr. BALOGH DEZSŐ

1868—1932

„... Némán vonszoljuk bánatunk előre,
Szívünkön oly nagyot nyom, mint a föld,
Mely dübörögve hull a szemfedőre...
És ráborulva... megsíratjuk Öt!...”

(Szász K.)

Elment Ő is, — a „B“-betűs tűzoltó-triumvirátus utolsó tagja is — *Blasnek Hugó és Breuer Szilárd* után a kiválasztott és „súlyosnak találtatott” igazszívű, tisztakezű, nemes nagyjaink boldog hónapja... végre megpihenni, mert Budapest székesfőváros főpolgármestere által a részvét soraiban jellemzett „... fáradhatatlan buzgalommal évtizedeken át munkálkodó ezen derék férfú...” nemcsak sorsának mostohasága, hanem főleg a minden szépért, jóért és igazért való nemes hevülése és alkotnivégyása miatt is testi-lelki pihenésben egy pillanatra sem részcsülhetett.

Lesujtva porig a halálával ért váratlan veszteségtől, hiába keresünk szavakat a túlesordult fájdalom tolmácsolására, mert éppen annak őszintesége és mélysége miatt az szavakkal ki nem fejezhető. Az érdemeivel és emberi nagyságával mindenkor aránytalan megemlékezés

ezen frott partjairól csak a soha el nem múló hála és kegyelet virágait szórhatjuk bele fájdalomunk könnyeinek zúgó árájába, de érezzük és tudjuk, hogy e vizek mélységei felett ott lebeg szelleme annak a jóbarátnak, jó bajtársnak, jó polgárnak és „derék férfú”-nak, akihez hasonlóan még Nagy-Magyarországon is kevés honfiú volt olyan tisztá-

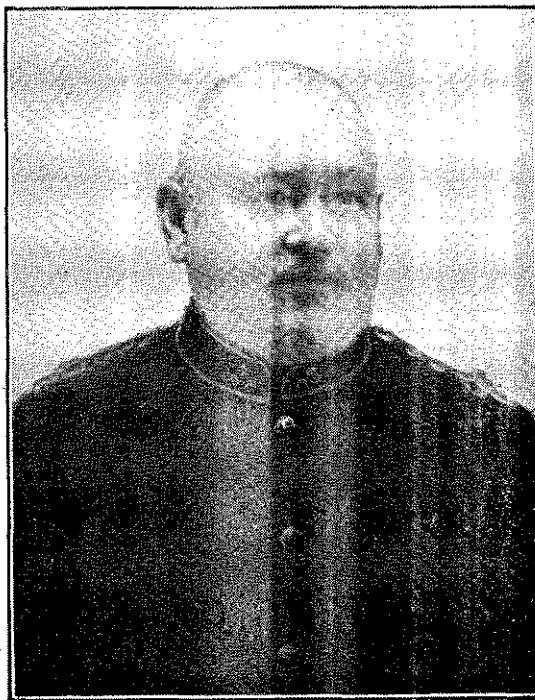
jellemű, kemény elvhűségű, nemes gondolkodású és aranyszívű!

Nemesak a minduntalan előtóduló érzelmek fájó súlya, — mely alatt mélyen hajlik meg a lelkünk — hanem e szűkös hasárok miatt is életének, működésének és alkotó tevékenységének a túlzott szerénysége miatt — sajnos itt is-ott is csak egyes részletekben ismert — változatos gazdagsága akadályoz annak kellő mérvű és értékű méltatásában, mert minden ilyen irányú kísérlet a teljes valósággal szemben csak „kísérlet”, csak váz!

Ezen úri szerénységgel és a „közjaváért” áldozni tudó tennivégyással született 1868 július 13-án a torontálmegyei Zsombolyán, ahol akkor édesatyja: *néhai Balogh Gyula*, mint a kereskedelemügyi és belügyi kormány által kiküldött biztos működött és a viz-

szabályozás terén oly kiválóan eredményes munkát végzett, hogy rövid időn belül a Vasúti és Hajózási Főfelügyelőségénél miniszteri osztálytanácsosi állásba emelték és számos bel- és külföldi rendjelhez juttatták úgy a helyszínen végzett műszaki, — mint a szakirodalmi tevékenységével országosan elismert érdemei.

Már 1871-ben a fővárosba helyezik át végleg-

sen, s *Dezső fia* itt végzi el középiskoláit, majd 1887. évben a budapesti református gimnázium érettségi bizonyítványával a budapesti tudományegyetem orvosi fakultására iratkozik be, amde annak szorgalmas látogatása mellett — mint életerős, lelkes fiatalember — nemcsak az azon időben alakult „Magyar Athletikai Club“-ba (M. A. C.), — hanem még ugyanazon évben: 1887. december 27-én a „Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület“-be is belép, miután akkor az úri fiatalok körében a két társadalmi intézmény közül legalább is az egyikbe belépni s ott tényleg működni: örömmel vállalt társadalmi kötelezettség volt és... „hazafiúi ildom“.

Feltéve és remélve, hogy testvérintézményünk, a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület szintén módot talál arra, hogy kellő helyen méltassa *dr. Balogh Dezső*nek, mint önkéntes mentőnek érdemeit, itt csak annak felemlítésére szorítkozhatunk, hogy első volt azok között, aki a felejthetetlen érdemű *dr. Kresz Géza* fővárosi orvos hívó szavára ezen egyesületbe nemcsak belépett, hanem ott olyan buzgóan is működött, hogy szorgalmáért már 1892-ben ezüstéremmel tüntették ki. S az a körülmény, hogy ezen időben a testvérintézményeknek sokáig volt egyidejűleg a működő tagja, csak a két testületben kifejtett működését tette kölesönösen áldásos hatásúvá.

Ezen orvosi minőségű társadalmi szereplése ugyanis mindkét egyesületben csak fokozódott akkor, midőn 1894-ben már mint diplomás orvos, majd mint ökleveles műtősebész nemcsak a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület-ben kezdi el a testület akkori orvosának: *dr. Magyarévits Mladen*, későbbi fővárosi tisztii főorvosnak helyettesítését, hanem a mentőszolgálatban szerzett gazdag tapasztalati tudását a mentők lapjaiban megjelent számos figyelemre méltó szakeikkén kívül felhasználja a „Tűzrendészet“ V. részét képező „Első segélynyújtás baleseteknél“ című, országsszerter ismert és elismert könyvében is, melyben a mentőszolgálatban kiélesedett ezen gyakorlati tudás az, ami e műnek igazi értékét ad.

Lemondva a Rókus-kórházban éveken át viselt alorvosi állásáról, mint önálló gyakorló orvos továbbra is aktív tanítványa marad kora leghíresebb orvosprofesszorainak: *Székács, Récey, Elischer* egyetem tanároknak, akik már akkor és azután is minden alkalommal és mindvégig a legőszintébb elismeréssel adóztak rendkívüli diagnosztikai tudásának, tehetségének, melynek révén nemsokára a budapesti Szervita Rondház orvosa, — majd 1918-ban tartományi főorvosa és emellett számos előkelő patricius család háziorvosa lesz. Hasonló elismerés kíséri a Budapesti Munkásbiztosító Bizóságnál 1909-től egészen haláláig kifejtett orvosszakértői működését is, ahol a balesetek orvosi elbírálása terén a már említett rendkívüli gyakorlati tudásának veleszületett híres judiciumával való szerencsés alkalmazása révén ő volt a legkeresettebb orvosszakértő társai között s azok által is éppen ezen tehetsége miatt osztatlanul elismert és szinte egyedülálló.

Ezen általános elismerés az orvosi tudása és ügyessége iránt juttatja őt 1911. évi május 6-án Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltóságának csapatorvosi állásába akkor, midőn ezt megelőzően a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület-nek már 1898. március 27-ike óta III. mászószakaszparancsnoka és orvosa, 1903. március 29-ike óta II. szakaszparancsnoka, illetve *dr. Gerber Béla* után II. orvosa és testületi pénztárosa, — 1909. március 28-ika óta pedig a testület alparancsnoka, — a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség tisztii, majd országos szaktanfolyamainak 1903. május 25-ike óta rendszeres és állandó előadója s tisztii tanácsától hivatásos

tagja és elnöke. Ezekben az időkben orvosi tudása mellett tűzoltói hivatottsága és szakképzettsége is már teljesen kibontakozva, intézményeink s általában a tűzoltótársadalom vezetői sorába juttatják. Egymásután jelennek meg nemcsak az összes tűzoltói-, de a testnevelés-, s főleg a mentésügy szolgálatában álló szaklapok hasábjain is — gyakran írói álnevek alatt — rendkívüli alapossággal, nagy és gazdag tapasztalati tudással, megdönthetetlen okfejtéssel írott tanulmányai, szakeikkel, melyek szakirodalmunkban is a legrövidebb idő alatt teszik ismertté a nevét. Testülete, valamint az országos szövetség megbízásából egyes városok tűzrendészeti viszonyainak felülvizsgálatát, számos testület kiképzését végezvén el és résztvéve az összes országos nagygyűléseken, külföldi (Berlin, Milánó), nemzetközi tűzoltókongresszusokon és kiküldetéseken (Konstantinápoly, Varsó, Wien stb.) az egyébként is rokonszenves személye pedig nemcsak általánosan ismertté válik, hanem a higgadt, nyugodt módon előadott, s mindenkor bölcs megállapításokat és következtetéseket tartalmazó felszólalásai révén az iránta megnyilvánuló egyéni barátság és baráti vonzalomköre is napról-napra nagyobb.

Joggal írhatta „Beköszöntő“ című cikkében, midőn a „Tűzrendészeti Közlöny“ felelős szerkesztését 1926. szeptember havi számában átvette: „A tűzoltóintézmény egy régi zászlóvivője, aki mindennütt ott volt, ahol tűzoltók azért találkoztak, hogy az eszmét előbbrevigyük...“ emeli fel a tollat, melyet ezen állásában előtte a „Mester“: *Breuer Szilárd* fáradtan tett le. Ő azonban nem ismert fáradságot... akkor! Szinte ma is érthetetlen, hogy az, akinek neve ma is Nagy-Magyarország minden egyes önkéntes és hivatásos tűzoltótisztjének diplomája ott díszlik, s aki a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testületben négy évtizeden át kifejtett parancsnokhelyettesi és 1932. április 24-ike óta parancsnoki, valamint állandó elméleti és gyakorlati oktatói munkáján kívül még oly sok más intézményben és téren végzett előadói, pénztárosi, szakorvosi, szakírói és lapszerkesztői stb. teendőket (hisz' elég, ha csak a testülete által kiadott gázszjelentésen felsorolt ezen sokirányú foglalkozásait olvassuk), — hogy mikor és mily módon tudott eleget tenni mindezen, legtöbbször ellenérték nélkül és csakis a „köz javáért“ vállalt kötelezettségeinek olyan hűséggel, pontossággal és eredménnyel, amilyennel mások nagyon kevesen. Ki ne emlékezne a Budapesti Tűzoltó Testületek Szövetsége által rendezett összejöveteleken, üléseken évek hosszú során át tartott felolvasásaira, előadásaira? Ezeknek mindegyike önmagában véve is szakirodalmunknak szinte örökbecsű értékei, pl.: „A tűzoltóparancsnok büntetőjogi felelőssége“ (Lapunk 1923. évi július havi számának külön melléklete), — „A tűzoltó legénységi szolgálat korhatára“, — „Cirkuszok tűzveszedelméről“, — „Balesetek okai a tűzoltóságoknál és ezek megelőzésének szabályairól“, — „Turbina, vagy dugattyus szivattyú?“ — s a lapunk legközelebbi számában megjelenő poshumus műve: „Fatelepek tűzveszélye és védelme.“ Ki ne tudná azt, hogy *Blasnek Hugó* és *Breuer Szilárd* után ő volt az, aki a legtöbb budapesti tűzcsetnél megjelent és résztvett az oltási munkálatokban? Technikailag is lehetetlen itt felsorolnunk csak ama tüzeseteket is, melyeket testülete törzslapján jegyeztek fel és mennyi még azoknak a száma, amelyekhez sokszor polgári foglalkozásából sietett oda, s amelyeknek adatait testülete nyilvántartása előtt is csupán szerénységből egyszerűen elhallgatta?

„Tűzimádó“ volt, a legszentebb tűznek: a felebarátai és a haza iránti szeretet lángjai élesztésének állandó és önzetlen szolgálatában, s az ezen szolgál-

mindennel többet erő tudata volt, hogy: ... „betöltöd tiszteted“ Ez vezérelte őt akkor is, midőn 1914-ben, a világháború kitörésekor megszervezi a Szervita Rend költségén felállított budapesti hadikórházat, ahol mint annak igazgatófőorvosa 1919-ig működik. Katonai szolgálatát még medikus korában mint a 38-as Molinár- ezred önkéntese kezdi meg, ahol félév után tiszthelyettes lesz, majd mint tart. segédorvos a 8-ik tüzérezredben, s utóbb az 1. sz. honv. huszárezredben vonul be gyakorlataira. Ezen rangjáról 1912-ben leköszönve, a világháború kitörésekor mint népfelkelésre kötelezett polgári orvost szőlítják hadiszolgálatba, s ilyen minőségében 32 hónapig teljesít egyfolytában katonaeorvosi szolgálatot különböző hadikórházakban. Orvosi életének legszébb és legáldottabb korszakához tartoztak ezek az évek. Az igazi hivatottság vezette gyógyító kezeit. Isten fáradhatatlan erőt adott neki a megerőltetés elviselésére, mert működése nyomán szegény sebesültek hálája szállt az Éghez. Egyike volt azoknak, kiket a gondviselés engesztelőül küldött a szenvedés rettenetes éveiben. Katonái szeretetén és háláján kívül a Vöröskereszt II. osz. hadiékítményes díszjelvényével ismerték el szolgálatait. Ott pedig, ahol mindent tudnak s így azt is, hogy a már békében is igen tekintélyes összegű vagyonának hadiköleszőnkbe való fektetés révén való teljes elvesztése ellenére is az *ilyen* emberfeletti irgalmasság és szeretet gyakorlása mit jelent: ott *dr. Balogh Dezsőre* az örökboldogság égi koronája vár.

El sem dönthető, hogy mint orvos, — mentő, — tűzoltó, — vagy szakíró volt-e nagyobb? Mi azonban, a „Tűzrendészeti Közlöny“ egyszerű munkatársai és munkásai csak azt érezzük, hogy *dr. Balogh Dezsőnek*, a feledhetetlen lapvezérnek és szakírónak távozásával a mi veszteségünk a legnagyobb, mert elvesztettük azt a bölészet, barátot és tanítómestert, aki jóságával, utólráhetetlen elméleti és gyakorlati tudásával és végtelen türelmével már akkor teremtett írógárdát maga köré, amikor „A tüzesetek szakszerű ismertetésének irányelvei“ című cikkében valóságos iskolát nyitott. S ez az iskola, ez a gárda olyan színvonalra emelte a lapot, — szeretett mesterének szinte emberfölötti munkálkodása mellett, — hogy a tűzoltószakfőiskolai osztatlan elismerésén kívül a belügyi kormány hivatalos díszét is kiérdemelte akkor, midőn lapunkat félévszázados fennállása alkalmából a 329.750/928—VIII. sz. körrendeletével a hatóságok figyelmébe ajánlotta. *Dr. Balogh Dezső* akkor becsületbeli kötelességének tartotta, hogy a kormány ezen dícsérő kitüntetését megköszönve külön cikkében, azok érdemeiről is megemlékezzen, akik 1879-től kezdve — midőn is e lap őst: a „Tűzoltó Közlöny“ a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület megalapította és 1903-ig saját költségén kiadta — szakirodalmunk fejlesztésében úttörő munkát végeztek, mert miként a megelőző számban írt hattyúdalában némi jogos rezignációval mondá: ... „nem szabad hálátlannak lenni azok iránt, akik ezt az új nemzedéket nevelték.“

Nevelése, tanítása — miként egész élete és munkálkodása — váljék e hazában gyümölcsözővé, áldásthozóvá.

*

Nemes gesztussal fejezte ki már az elhunyt temetése előtt Budapest székesfőváros közönsége ezen derék polgára iránti osztatlan háláját és elismerését

Első polgára és főpolgármestere: *dr. Ripka Ferenc* pedig az alábbi klasszikus levelében tolmácsolta a főváros hálás kegyeletét:

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERE.

Igen tisztelt Parancsnokság!

Őszinte részvételem fejezem ki veszteségük fölött, mely királyfia-karcsai *dr. BALOGH DEZSŐ* m. kir. egészségügyi tanácsos elhunytával érte a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testületet. A fáradhatatlan buzgalommal működő derék férfiú évek során át olyan szolgálatokat tett a tűzoltóságnak és ezáltal Budapest székesfővárosnak, hogy kegyeletes emlékét hálával fogjuk őrizni. Az ő munkás emberbaráti szelleme maradjon meg abban a körben, amelyben áldásosan működött és ihlesse meg azokat, akik munkájának folytatására vállalkoznak.

Maradok teljes tisztelettel

kész hívük :

Dr. RIPKA

Budapest, 1932. június hó 1.

Az

ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ TESTÜLET
Tekintetes Parancsnokságának,
Budapest.

Ebben a két szóban: „derék férfiú“ benne van minden, amire mesterünknek életében sokszor kifejezett véleménye szerint is bárki vágyódhat az igazak és önzetlenek közül, mert ennél szebb és mélyebb tartalmú elismerést és megbecsülést nem is várhattak volna széles e hazában *dr. Balogh Dezső* tűzoltói.

„Kemény legény“ módjára kell felvennünk a munkát legsajgóbb gyászunkban is, mert Ő is így rendelné. S folytassuk mindnyájan az Ő munkás-emberbaráti szellemében mindaddig, amíg sírszobrának oszlopára rávéshetjük a költő e nemes sorait:

„Nem halt meg Ő: eszméi élnek,
Amiért küzdött: kívíva van;
És annyi átvirrasztott éjnek
Munkája nem volt hasztalan.
Ki jelenünk' egy szebb, de távol
Jövővel átalhidálá:
Az égi üdv fénycsarnokából
Boldogan nézhet most alá! ...“

Könnytől ázott szemmel búcsúzunk: legyen áldott az emlékezeted!

Értesítés. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség rendes nagygyűlése és ennek keretében rendezendő országos tűzoltóverseny folyó évi augusztus hó 13—16.-án Győrött fog megtartatni.
Az ELNÖKSÉG.

A Tűzrendészeti Közlöny jövője.

Néhai jó Balogh Dezső bátyánk elhúnytával elárvult a Tűzrendészeti Közlöny szerkesztői széke is, amelyet nagy szeretettel és szaktudással gondozott évek hosszú során át.

Családján, ismerősein és barátain kívül a tűzoltók nagy tábora gyászolja az elköltözöttben a szolgálatát mindenkor lelkiismeretesen teljesítő derék tűzoltóbajtársat.

A rohanó élet azonban nem ismer megállást, követeli jogait. Kegyeletesen megőrizve emlékében a múltat, a jövőbe tekint és gondoskodni köteles arról, hogy a tűzoltóság hírszolgálatában nagyobb fennakadás ne legyen, szövetségünk és a testületek közötti legközvetlenebb érintkezés meg ne szakadjon.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségének megtisztelő bizalma folytán jelen sorok írója vette kezébe ideiglenesen a lap szerkesztését addig is, amíg az augusztusban összeülő győri nagygyűlésen megválasztják az új szerkesztőt.

Utóbbi időben úgy a tűzoltóságok körében, mint a szövetség kebelében gyakran került szónyegre a lap frissítésének ügye. Egyrészt anyagi szempontból, mert a három elmúlt esztendő alatt katasztrófálisan lecsökkent az előfizetők száma, másrészt a közvetlenebb kapcsolat kiépítése szempontjából szövetségünk és tagtestületei között, melynek megvalósítása főleg a lap útján képzelhető el, érdeklődés felkeltésével.

A szerkesztőváltással kapcsolatosan önkénytelenül is felmerül a kérdés, hogy milyen változás várható a lap keretén belül, mik a jövő tervei, szóval hogy mit hoz tarsolyában az új szerkesztő.

Sajnos, a rendelkezésre álló rövid idő — alig két hónap — nem alkalmas arra, hogy egy LIV.-ik évfolyamát futó lapnak gyökeresen új irányt szabjunk s annak komoly hangját és folyamatosságát esetleg rövid időközökben, nagyobb hullámzásnak tegyük ki.

De ettől eltekintve a lap frissítése nem történhetik esészárvágással, nehogy ellenkező végletbe essünk, hanem gyógyítással, rovatonkénti tapogatódzással, meghallgatva az érdekelt testületek kívánságait, óhajait, és a nagy többségben levő testületek érdeklődési köréhez alkalmazkodva, adjuk a lap anyagának zömét.

Hogy a lap felfrissítése nem vihető ki egyik napról a másikra, már technikai okokból sem, az, úgy hiszem, mindenki előtt nyilvánvaló.

A nyomdában már kiszedett szöveg, vállalt kötelezettségek beváltása, az elmaradt elnökségi ülések jegyzőkönyveinek leközlése mérhetetlenül megduzzasztják a lap anyagát. A vidéki tűzoltó testületek is főleg a nyári hónapokban adják közleményeiket, versenyekről, tanfolyamokról, közgyűlésekről.

A júliusi számban közlendő elnökségi jelentés és nagygyűlési meghívók a lap háromnegyed részét veszik el, úgy hogy a lapnak célszerű beosztása nagy fejtérésbe kerül a szerkesztőnek.

Mindenekelőtt kiépítésre vár a lap megbízható vidéki tudósító gárdájának szervezete, mely a vidék tűzoltói megmozdulásairól tárgyilagosan beszámol.

Munkatársak figyelmének felhívása, időszzerű problémák fejtegetésére a lap hasábjain, új munkatársak felfedezése; mind időt kívánnak. Nem hiányozhat a jövőben a tüzesetek statisztikai adataiból leszűrt eredmények tanulságos ismertetése sem.

Nem változtatható a nyomdai kivétel sem a lapnak meggondolatlanul, mert az esetleges változásnál az olvasó nem találja meg oly hamar az őt érdeklő részt. Az ilyen változtatás évek hosszú

Sokan találják egyhangúnak és száraznak az elnökségi ülésről közölt jegyzőkönyvi kivonatokat és helyettük inkább színes riport formájában közölt híreket kívánnak. Igen ám, de a Tűzrendészeti Közlöny a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség hivatalos lapja, s mint ilyennek kötelessége közölni a jegyzőkönyveket. Kötelessége alól pedig csak akkor szabadulhat, ha előbb a szövetség felmentené ez alól.

Az is bizonyos, hogy a jegyzőkönyvek közlése a múltban elvesztette aktualitását, mert egy-két hónap után láttak csak napvilágot. Ennek oka viszont a lap változó időpontban való megjelenésében kereshető.

Elegendhetetlen feltétel tehát megjelenésének pontos napra való megállapítása. Szerintem minden hónap 15-én volna legmegfelelőbb a lapot megjeleníteni, hogy a hó első szombatján rendszerint lezajló elnökségi ülések anyaga akár jegyzőkönyv, akár pedig hírszolgálat formájában egy heti szükségszerű késedelemmel közölhető legyen.

Ezt is csak szeptemberre lehet megvalósítani, mert a szerkesztőváltás folytán történt időbeli eltolódás, valamint az augusztus hó derekán tartandó győri nagygyűlés miatt előbb kivihetetlen volna.

A Tűzrendészeti Közlöny nehéz munka előtt áll; feladata, hogy minél szorosabb kapcsolatot létesítsen a szövetség és tagtestületei között a gazdasági válság és nehéz viszonyok ellenére is. A feladat megoldásához első lépés, hogy a lapot minél nagyobb példányszámban juttassuk a bajtársak kezébe és így minél többen olvashassák.

Az első lépés máris a siker reményével kecsegtet, mert a legutóbbi elnökségi ülésen az a felfogás alakult ki, hogy a szövetség a segélyező pénztárral karöltve díjmentesen küldje a lapot tagtestületei számára. Nem kétséges, hogy az elnökség nagyjelentőségű javaslatát a győri nagygyűlésen egyhangúlag fogják megszavazni.

Talán már szeptemberben minden kis faluba havonként pontosan beköszönt a Tűzrendészeti Közlöny és tanácsot, vigasztalást visz a csüggedő bajtársak szívébe.

A sok megpróbáltatás után is bizalommal tekintünk a jövőbe és vállvetve dolgozzunk ennek a sokat szenvedett hazánknak és oly gyakran mellőzött tűzoltóságának felvirágoztatásán.

Dr. Lukács Zoltán,
Pest vm. tűzrendészeti
felügyelő.

Gáztámadás és időjárás.

Írta: Dr. Aujezsky László, m. kir. kisérletügyi adjunktus.

I. folytatás és vége.

Vannak persze olyan erős mérgező vagy ingerlő hatású hargázok is, amelyek már abban a kis töménységben is veszedelmes hatásokat tudnak gyakorolni, amelyet nagy hidegben is elő lehet állítani. Ugyancsak alkalmazhatók hideg időben is azok a vegyi harganyagok, amelyek apró cseppek alakjában vagy finom por alakjában kerülnek bőrünkre, vagy légzőszerveinkre.

De az utóbb említett anyagoknál is előnyös a védekezésre nézve a hűvös idő. Vannak ugyanis gázok, amelyekből lehet ugyan hidegben is kellő töménységet létrehozni, de amelyeket a gázalareok szűrőbetétei hideg időben könnyebben tesznek ártalmatlanokká. Ilyen például a legveszedelmesebb és legfontosabb hargázok egyike, a fojtó hatású foszgén, amelyet a nagyközönség előtt is ismertté és rettegetté tett a pár év előtt történt nagy hamburgi gázrobbanás. A foszgéngázból hidegben is létre lehet hozni vesze-

gőt ötven százalékkal könnyebben szűrnek meg, mint meleg időben. Ez annyit tesz, hogy hideg időben másfélszer annyi ideig tart, amíg a szűrőbetét a foszfénnel szemben kimerül, mint meleg időben. A vegyi háború ezen egyik legtöbbet használt és legveszedelmesebb harcanyagával szemben tehát nem csak annyiban nyújt védelmet a hideg idő, hogy ilyenkor csak kisebb gáztöménység lép fel és ennélfogva a betétek szűrőhatása hosszabb ideig fog bennünket oltalmazni, hanem ezen felül még abban a tekintetben is, hogy ugyanolyan gáztöménység esetében is nagyobb, tartósabb lesz betéteinknek a szűrőképessége.

Sajnos ez a tulajdonsága csak a legtöbb harcáznak van meg, de nem mindegyiknek. Így például a fojtóhatású harcáznak másik legveszedelmesebb képviselője, a *klórpikrin*, már minden hőmérsékleten egyformán szűrhető meg, ha ugyanolyan töménységű gázkeverékkel végzünk kísérleteket.

Ismét más anyagokat a napsütés bont szét, úgyhogy csak éjjel, vagy alkonyatkor, vagy sűrű felhőtakaró védelme alatt lehet velük támadni. Vannak anyagok, amelyeket télen csak hőmentes vidéken lehet használni, mert a hó támadja meg vegyi összetételüket.

Nem akarjuk azonban olvasóinkat további példák halmozásával untatni. Az eddigiek is bőven elegendők annak a következtetésnek levonására, hogy a legtöbb vegyi anyagot csak meghatározott időjárási feltételek között lehet alkalmazni, úgyhogy adott esetben nem kell a lehetséges összes vegyi anyagokkal történő támadással számolnunk. A gázvédelmet intéző parancsnokságok általában a legtöbb esetben már eleve tisztában lehetnek azzal, hogy miféle anyagokkal történhetik támadás, ha előzetesen a meteorológiai szolgálattól felvilágosítást kaptak arról, hogy milyen időjárásra van kilátás.

Ennél is fontosabb azonban az a másik következtetés, hogy egészen függetlenül az egyes harcanyagok vegyi tulajdonságaitól és meteorológiai érzékenységétől, akármiféle vegyi anyaggal való támadás csak abban az esetben vezethet nagyobb hatásokra, ha az időjárás megengedi a szükséges gáztöménység létrehozását. Ebből a szempontból pedig veszélytelen minden olyan nap, amely szelles, vagy amelyben függőleges irányban történik légáramlás (felszálló áramlás). A felszálló áramlások már most olyan időben jönnek könnyen létre, amikor a hőmérséklet felfelé gyorsan esik, mert akkor a magasban sűrűbb levegő van, amely súlyta folytán lefelé törekszik.

Megállapíthatjuk ezután azt is, hogy tanulságunk teljes legyen: milyen időben különösen valószínű a gáztámadás? Amikor a levegő esendős, nincsenek benne sem vízszintes keverőmozgások (szél), sem függőleges mozgások. A legveszedelmesebb eset akkor áll be, ha ú. n. *hőmérsékleti inverzió* lép fel. Ezen a műszón azt értik a meteorológusok, hogy felfelé, a magasabb rétegekbe haladva nem folyton hűvösebb levegőt találunk (mint az normálisan lenni szokott), hanem a levegő fent melegebb, mint alul. Így pl. télen előfordul olykor, hogy lent a síkságon kemény fagy van, és fent a havasokon megkezdődik az olvadás. A levegőnek ez az „inverziós rétegződése“ maga utána vonja, hogy az alsóbb, hidegebb rétegben a levegő nagyon esendős, kicserélő örvénylések nem jönnek benne létre. Könnyű belátni, hogy miért; hiszen a hidegebb levegő súlyosabb is, az tehát nem fog felszállni a felső meleg, könnyű rétegbe, és éppen így a felső

EDDOL SZARMAZIK A GUANABURU meteorológusoknak az az alaptétele, hogy a veszedelmes gáztöménységek csak akkor állhatnak fenn hosszú ideig és így a megtámadott lakosságra nézve akkor jelentik a legnagyobb veszedelmet, amikor *inverziós időjárás van*.

E jelenség fontossága miatt röviden ki kell térnünk arra is, hogy milyen körülmények között kell a veszedelmes hőmérsékleti inverziók keletkezéséről tartanunk. Világos, hogy minden olyan légköri folyamat, amely az alacsony levegőrészek gyors és erőteljes lehülésére vezet, hőmérsékleti inverziókat fog létrehozni. Csendes, derült éjszakákon a talaj nagyon erősen hül le és éppen ezért a vele érintkezésben lévő levegőrészek is több meleget veszít, mint a magasabban lévőek. Ennek következtében a *csendes, derült éjszakákon erős hőmérsékleti inverzió alakul ki, ami nagyon alkalmassá teszi éppen ezt az időpontot a gáztámadásokra*. Ha az éjszaka nem esendős (ha szél van), vagy ha nem derült (felhők vannak az égen), akkor az éjjeli hőmérsékletinverzió vagy egyáltalában nem alakul ki, vagy csak gyenge fejlettségű lesz, a levegőben erős kicserélő mozgások mennek végbe, úgyhogy a támadás sikeréhez szükséges tartós gáztöménységet ilyenkor alig lehet létrehozni.

A *legerősebb és legveszedelmesebb hőmérsékleti inverziók, amelyeket egyáltalában ismerünk, hófedte tájakon, illetőleg befagyott vízfelületek felett jönnek létre*. Tudvalévő, hogy a hó és jég párolgás, valamint olvadás útján nagyon sok meleget emészt fel anélkül, hogy saját maga felmelegedne. Ezenfelül a hókristályok és a síma jégfelületek még a napsugarakat is tükröz módjára visszaverik, anélkül, hogy felmelegedhetnének. Hó vagy jég felett tehát az erős éjjeli lehüléseket nem egyensúlyozhatja a nappali felmelegedés. Régi tapasztalat, hogy nagyon kemény hideget csak olyan évben kapunk, amikor a földet hótakaró borítja. Budapesten — 10 fokos fagyot hó nélkül is kaphatunk, de már a — 20, sőt — 30 fokot megközelítő értéket csak havas években érjük el. A hóval takart vidéken és a jéggel borított folyók vagy tavak felett tehát kitűnő eshetőségek vannak az ellenség számára, hogy tartós gáztöménységet hozhasson létre. Szerencsére nem minden vegyi harcanyag alkalmas arra, hogy ilyen hideg levegőrészekben alkalmazható legyen, amint azt a fentiekben kifejtettük.

A hőmérsékleti inverziók létrejöttének egy harmadik lehetősége az, ha a talaj mentén egy nagyon hideg levegőtömeg fekszik, a magasban ellenben egy enyhébb szél indul meg, amely délről vagy az óceán irányából szállít hozzánk enyhébb légtömegeket. Éppen a téli időváltozások mindig így szoktak megkezdődni, hogy először a magasban jön az enyhülés és csak azután érvényesül a talaj mentén. Ennek is az az oka, hogy a tenger felől érkező sokkal enyhébb légtömegek kis sűrűségük (könnyűségük) következtében csiklanak a talajmenti hideg tömeg felett, nem tudnak abba azonnal behatolni. Ebben az esetben tehát ismét hőmérsékleti inverzió áll elő, amely újból kedvező a gáztámadások sikeres végrehajtására. A *tartós magas gáztöménység létrehozásának harmadik eshetőségét eszerint a téli időváltozásokat megelőző időjárási helyzetben ismerjük fel*.

Ehhez az esethez azonban újból azt a megjegyzést kell fűznünk, hogy ebben a nagyon komoly helyzetben szintén nem lehet akármiféle gázt használni a támadásra, mert az ilyen időváltozás majdnem mindig bőséges havazással vagy legalább is

havas esővel jár, tehát az ellenségnek minden olyan vegyi harcanyagot mellőznie kell, amelyet a csapadék ártalmatlanná tesz. Éppen a két legrettegettebb harci gázt, a mustárgázt és a foszfént, ilyen körülmények között nem lehet alkalmazni.

Ha most a gáztámadásra alkalmas időjárási helyzeteket évszakok szerint akarjuk csoportosítani, akkor nagyon érdekes eredményre jutunk. *Télen* az inverziós helyzetek, mint láttuk, aránylag gyakoriak, de a hatáson hargázok egész sorát részben az alacsony hőmérséklet mellett nehezen elérhető gáztöménységek miatt, részben a szűrőbetétek huzamosabb használhatósága miatt, részben pedig a légköri csapadék szétbontó vegyi hatása miatt télen nem lehet komolyabb hatások elérésére felhasználni. *Nyáron* megkönnyíti a támadást a létrehozható nagy gáztöménység, de megnehezíti az a körülmény, hogy a talajfelmelegedés miatt napközben állandóan felszálló áramlás van a levegőben, amely az egyszer létrehozott magas gáztöménységet rohamosan apasztja. Hőmérsékleti inverziók nyáron csak néhány órán keresztül, a csendes, derült éjszakákban fognak fellépni, és ez körülbelül az egyetlen időpont, amikor a gázveszedelem igazán komoly arányokat ölt.

Meg kell említenem, hogy *Antalfy* idézett rövid, de nagyon tartalmas cikkében módot talált arra, hogy az időjárási szempontokat is kiemelje, amikor futólag azt is megállapítja, hogy a *repülőgépek részéről történő gáztámadások* már csak azért sem fenyegethetnek minden tetszőleges időpontban, mert magának a repülőgépen való támadásnak bizonyos időjárási előfeltételei vannak.

Annak ellenére azonban, hogy ez a gondolatkör már az említett nagyértékű dolgozatban is érintve volt, talán mégsem volt felesleges az időjárásnak a gáztámadásra való hatásával részletekbe menően is foglalkoznunk, annál is inkább, mert fontos érv a kezünkben a felvilágosító munkánál, hogy nemcsak maga a légi támadás, hanem általában a gáztámadás sem lehetséges minden időjárás mellett. Sőt éppen a gáztámadás, mint az előbbieken kifejtettük, ma még sokkal erősebben függ az időjárástól, mint maga a repülés. Sok olyan időjárási helyzet van, amikor légi támadást végre lehet hajtani, de légi gáztámadást nem lehet sikeresen keresztülvinni. A repülőtechnika ma már azon a fokán van a fejlődésnek, hogy repülni majdnem mindenfajta időjárásban lehet (kivételesen ezidőszert már csak a zivatar, a sűrű köd és a jéglerakódással fenyegető helyzet, de még arra nézve is vannak már kísérletek, hogy legalább is a ködben való repülést lehetővé tegyék. (A repülésnek az időjárástól való függése ma legnagyobb részben már abban áll, hogy a repülés legtöbbször végrehajtható ugyan, de nem mindig veszélytelen. Ezért az utasforgalom még aránylag sok alkalommal szünetelni kénytelen, minthogy a repülőtéri meteorológusok itt a legnagyobb óvatossággal járnak el az indulási engedély megadásánál. Háború esetén azonban az óvatossági rendszabályok el fognak maradni és a légi erők, ha csak megvan reá a lehetőség, támadni fognak. Fontos tehát tudnunk és hangoztatnunk, hogy *gázzal nagyon sok olyan esetben sem érdemes támadniok, amikor az időjárás egyébként magát a légi expedíciót még megengedné.*

Fontos azonban a gáztámadás lehetőségének erős időjárási függése már egyedül abból a szempontból is, hogy a legtöbb magyar város a lőtechnika mai állása mellett már nem egyedül légitámadás alakjában van kitéve a gáztámadások veszedelmének, hanem közvetlen tüzhatás útján is. Éppen ezért nagyon tanulságos lesz előre tudni, hogy milyen időjárási körülmények között kell alkalmazni

lennünk a gázzal való támadás lehetőségére, és minő időjárás az, amikor csak az ellenséges támadás főbb alakjaira kell számítanunk.

*

Összefoglalva az elmondottakat, meg kell állapítanunk, hogy a támadó korán sincs abban a helyzetben, hogy akkor és olyanfajta gázzal áraszson el bennünket, amikor és amilyen harcanyagokkal való beavatkozás az ő céljainak legjobban megfelelne. A sokféle hargáz között egy sincsen, amelynek meghatározott meteorológiai tulajdonságai ne volnának és a pillanatnyilag fennálló időjárási helyzet meglehetősen szűk határokat szab meg arra nézve, hogy egy megadott időjárási helyzetben milyen alakját lehet sikerrel alkalmazni a gázháborúnak, illetőleg, hogy az adott meteorológiai helyzetben érdemes-e egyáltalában egy gázzal való támadást megkísérelni.

Mindennapi nyelven szólva ez annyit tesz, hogy a gasophobiában szenvedő embertársainknak nyugodtan mondhatjuk: ebben az esetben sem eszik a levest olyan forró, mint ahogyan főzik. Tessék először megpróbálni egy gáztámadást végrehajtani, akkor majd látni fogják, hogy egy milliós város lakosságát egyetlen éjszaka alatt nem tudják kiirtani.

A világeért sem szabad persze az ellenkező végletbe sem esnünk és a veszedelem közeledését összetett kezekkel bevárunk. A tényállás nem jogosít fel arra, hogy a gázvédelem kérdését levegyük a napirendről, ellenkezőleg, a legkomolyabban szemébe kell néznünk a tényleg fennálló lehetőségeknek. Ennek azonban nem ijedt kapkodással, hanem abban a józan és megfontolt szellemben kell megtörténnie, amely *Antalfy István* cikkében kristályosodott ki és amelyre az első példát éppen a gázkérdés érdemes tűzoltómunkásai adták meg: *dr. Balogh Dezső* főorvos, *Nagy Sándor* és *Dittrich József*, amikor úttörő előadásaikban és a *Tűzrendészeti Közlönyben* megjelent nagyértékű tanulmányaikban ezeket a fontos kérdéseket helyes világításba helyezték a magyar tűzoltó közönség előtt.

A céhek a tűzoltói szolgálatban.

Irta: Dr. vitéz Roncsik Jenő

(III. folytatás.)

Rotenburgban az 1382. évi, majd az 1411. évi Feuerordnungok szerint az ácsok, kőfaragók, tetőfedők, fuvarosok és a fürdősök céhei képezték a tűzoltóesapatot.

Wienben (1454) az ácsok céhének tagjai és a legények szekereikkel, a fürdősök vízmerítőedényekkel jelentek meg a tűznél, aki a kötelességének nem tett eleget, megbüntették.

Regensburgban (1456) a városban lakó zsidók maguk közül huszat voltak kötelesek kiküldeni kifizetés nélkül minden egyes tüzesethez. Utcajukban 200 darab, a mai vékának megfelelő nagyságú vízhordóedényt voltak kötelesek tartani készletben és azokat minden tüzesethez elszállítani.

Zürichben 1478-ban a tűz oltásában már csak annak a kerületnek az őrsége vett részt, amely kerületben a tüzeset volt. A szomszéd kerület őrsége csak szükség esetében avatkozott be a tűz oltásába, de a kűművesek és az ácsok valamennyien kötelesek voltak minden tűzhöz kivonulni, nemcsak a saját kerületükben, hanem az egész városban. Tűz esetén, mint mindegyik középkori városban, a város kapuit bezárták, hogy oda idegen zavarkeltés és lopás végett be ne mehessen s a

Esslingenben az 1400-as évek végéről származó Feuerordnung szerint a tüzesetekhez a polgármester 2 tanácstaggal vonult ki. Minden céh két alkalmas embert választott, hogy fussanak a tűzhöz, ahol az iskolamester is köteles volt megjelenni az oltásban való részvétel végett a tanítványaival. A molnárok szekerei éjjelre a várost nem hagyhatták el, hogy tűz esetén a vedreket, vizeskádakat és hordókat a tűzhöz szállíthassák. A kolostorokban és a vendéglősöknél kerekre szerelt hordók állottak készenlétben. 1550-ben ezeket a rendelkezéseket megújították és megtoldták azzal, hogy tűz esetére minden céh 2—2 mestert küldött ki a polgármester rendelkezésére fegyverrel ellátva. Ezeknek a polgárok engedelmességre tartoztak. Közülük 4 tűzi tóban levő vízre ügyelt fel, 4 a vizeshordókra, 6 a létrákra és 4 a horgokra, 4 könnyű horgokkal azokat a vedreket húzta el a tűz közeléből, amelyek a használat után a meggyulladás veszélyének voltak kitéve, 8 pedig az ácsokra vigyázott, hogy azok a tetők leszedése, falak ledöntése és az ingóságok megmentése közben nagyobb károkat ne okozzanak.

Kölnben a XV. században a céhek tagjaiból külön csapat volt szervezve a tűz oltására, amely 39 főből állott, közöttük volt 13 ács, 13 kovács és 13 tetőfedő, akik a parancsnokukat maguk választották. Aki a csapatból a tüzesetnél nem jelent meg, első mulasztásáért 6 schilling büntetést fizetett, a második mulasztása miatt pedig a városból egy évre száműzték. A csapatból négy acél rohamsisakkal, négy horoggal, tizenegy létrával és 20 pedig vedrekkkel volt felszerelve. Hogy a tüzesetknél lopás ne történhessen, arra a polgármester és a városi tisztviselők ügyeltek fel, akik a tűztől megmentett ingóságokat egyrakásba hordatták és onnan kapta meg mindenki a maga tulajdonát. Ha a szomszédos házak tetejét a tűz towaterjedésének megakadályozása végett le kellett bontani, a város a kárt megtérítette.

Frankfurtban a tűz oltása teljesen a céhek kezében volt, a céhenkívüli polgárok a közbiztonságra ügyeltek fel és a tűznél nem volt szabad megjelenniük.

Ugyanebben a korban Baselben a városi jegyző minden tüzesetnél megjelent és feljegyezte, hogy kik voltak a tűz oltására kötelezettek közül a tétlen nézők és ezeket megbüntették. Freiburgban és Frankfurtban nemesak a céhek tagjainak, hanem a szerzeteseknek és a papoknak is meg kellett jelenni a tüzesetknél és vizet kellett hordani.

Wienben, 1534-ben a tűz oltására kirendeltek zömét az ácsok, kőművesek, tetőfedők, kovácsok, lakatosok képezték, akik közülük nem rendszeren viselkedett a tűznél, az testi büntetést kapott. A polgármester szükség esetén a császár udvari cselédségét és alkalmazottait is igénybe vehette a tűz oltásánál.

Zürichben 1541 óta az összes tűzörsegek fölé egy főkapitányt helyeztek, aki a városi építómesterral együttesen rendelkezett a céhek felett.

A zwickaui 1549. évből való Feuerordnung után készül 1556-ban a freiburgi, amely elrendelte, hogy a tűz oltásában a mészárosok, sütők, kőcsinálók, szűcsök, üvegesek, szabók, kalaposok céhei vegyenek részt teljes erejükkel. A fürdősök víz hordására voltak kötelezve. A létrákat és a horgokat a sörfőzők és a molnárok vitték ki a tűzhöz. A nem égő zsindeletetők lebontását az ácsok, tetőfedők és az asztalosok végezték. A cseréptetők lebontása meg volt tiltva. A posztókészítők a röptüzekre ügyeltek fel kézfecskezőkkel. Minden céh köteles volt magát vedrekkkel és kézfecskezőkkel ellátni.

Leipzigban (1585) a céhek tagjainak a fele a

addig, míg a polgármester leterített nem rendezték. A kutakból a vizet a pékek és segédek mérítették.

Berlinben (1618) az építómunkások, kéményseprők, kovácsok az égő házak szomszédságában lévő és még sértetlen házak tetejeit szállták meg és ovták a tűztől.

Talán legjobban meg volt szervezve a tűz elleni védelem Nürnbergben, ahol a nagy fecskendők rendszeres használatának bevezetése előtt, 1624-ben, a városban mint tűzoltói felszerelés: 3037 tűzoltóveder, 422 kézfecskező, 712 fáklya és 34 emelővilla állott rendelkezésre.

Wittenbergben (1645) a céheken kívül a diákság is résztvett a tűz oltásában. A tímárok és a mészárosok állati bőrtövek voltak kötelesek állandóan raktáron tartani, amellyel tűz és ostrom esetén a háztetőket védték. A vedreket a tűzhöz az 5—5 legifjabb szabómester és cipőkészítő mester szállította el és ők voltak kötelesek tűz után azokat összeszedni és a városházára vinni. A nagy fecskendőt a sörfuvarosok vitték ki a tűzhöz. Ha a várban ütött ki tűz, a vár kapuja előtt a halászok voltak kötelesek megjelenni bőrvedrekkkel és bontószerszámokkal s a vár parancsnoka által beengedtetvén, kötelesek voltak az oltásban nagy szorgalommal résztvenni. A házak ablakait tilos volt szalmával befönni, hogy a röptűz további tüzesetet ne okozzon.

Altenburghan (1653) a tűz oltására kirendelt céhek tagjai kötelesek voltak sisakot tenni a fejükre, hogy annál bátorságosabban tudjanak dolgozni.

A nürnbergi, 1656. évi Feuerordnung egész vaskos kötet, amely még a háztulajdonosok neveit is felsorolja, megjelölve mindegyiknél, hogy hány vedret, kézfecskezőt, fáklyát, villát, emelővillát és egyéb tűzoltószert kellett tartani készenlétben. A tűz oltására a rézműves, lakatos, kovács, kőfaragó, ács, tetőfedő, kövező, kútesináló, fürdősök és festők céhek voltak kirendelve, amely céhek a céhtagok számához mért tízes csoportokat alakítottak egy-egy csoportvezetővel, aki köteles volt az elmaradtakat büntetés és a serényen dolgozókat jutalmazás végett bejelenteni.

Linzbén (1657) a céhek a legjobb szerszámaikkal voltak kötelesek megjelenni a tűznél, a suszterek, szíjgyártók és nyergesek bőrvedreken hordták a vizet. A fürdősök kötelesek voltak arról gondoskodni, hogy a fürdőszobák állandóan vízzel legyenek tele.

Zürichben (1661) a tűzoltófőkapitány mellé minden céh egy-egy embert adott küldönci szolgálatra.

Dresdenben (1662) a városi tanács kijelölt 12 kőművest, 18 ácsot és 60 más céhbelit, akik állandóan készséget tartottak, ezért bizonyos javadalmazásban és adókedvezményben részesültek. A város két rendes tűzoltószertárt építtetett, mindegyikben volt egy nagy, egy közép nagyságú és 3 kisebb fecskendő, 6 vizeslajt, aztán bőrvedrek, vásvillák, horgok stb. A szertár gondozására a tanács a céhek közül rendelt ki névszerint mestereket. Minden házban kellett lenni egy-egy kézfecskezőnek, a tetősöknél rézből, a szegényeknél fából. Amelyik ács- és építómunkás a tűzfalat fából készítette és a házat zsindelellyel fedte, azt nemesak megbüntették, hanem a szabálytalan építkezést saját költségén volt köteles rendbehozni.

Bernben 1665-ben már hat nagy kocsifecskező volt, amelyek mindegyikéhez 2—2 fecskendőmester volt kijelölve a céhek tagjai közül.

1670-ben XIV. Lajos király rendeletet adott ki, hogy az ország városaiban az ács-, kőműves- és

tetőfedőmesterek jelentsék be neveiket és lakáscímeiket a rendőrségnél és tűz esetén a rendőrtiszteknek a tűz oltására vonatkozó rendelkezéseit hajtsák végre. Az engedetlenkedőket első ízben pénzbüntetéssel büntették, ismétlés esetén megvonták tőlük a mesteri jogokat.

Berlinben (1672) a céhek a vedreket mind a városházán tartották, hogy szükség esetén azonnal kéznél legyenek.

Dresdenben (1686) a fecskendők bőrből készült nyomótömlőjének kezelésére és a tűzhöz való vezetésére az ács- és kőművesiparosok voltak kijelölve tizenhatan, ezek el voltak látva kötelekkel és létrákkal, hogy a tömlőt szükség esetén magasba, a házak tetejére is fel tudják vezetni. A tömlő már motólára volt feltekerve. A létrán legfelül levő kőműves- vagy ácslegénynek a tömlő végén levő esövet úgy kellett irányítani, hogy a víz a tűzre jusson és a szél miatt ne menjen kárba, ne menjen olyan helyre, ahol nincs szükség rá.

Strassburgban (1687) minden céhnek 2—2 nagy fecskendőt kellett beszerezni, eddig a tűznél való rendészeti szolgálatot a céhekből kiküldött 2—2 mester gyakorolta, ezt a szolgálatot 1688-ban a katonaság vette át.

Berlinben (1707) a nagy fecskendőket a rézöntők céhe kezelte, a fecskendőknek vízzel való ellátására az 1. sz. fecskendőhöz az asztalosok, órásook, a 2. sz.-hoz a lakatosok és szíjgyártók, a 3. sz.-hoz a patkoló és fegyverkovácsok, sarkantyúkészítők, a 4. sz.-hoz a kádárok és a puskaművesek voltak kirendelve, de már 1727-ben az 1. és 2. fecskendőt a suszterek és a lakatosok, a 3. sz.-t az asztalosok és kocsinálók és a 4. sz.-t a reszelővágók és az asztalosok szolgálták ki és látták el vízzel.

Erlangenben (1711) az égő házból az ingóságokat az asztalosok és a lakatosok hordták ki. A borbélyok kötelesek voltak kötszereikkel megjelenni és a patikusok tűz esetén a gyógyszerházukat nem hagyhatták el, hogy szükség esetén kéznél legyenek.

Bambergben (1724) a céhek tagjai közül 21 jámbor, becsületes mester volt kijelölve, ők mentették ki a tűzben szorultakat és ők ügyeltek a megmentett ingóságokra.

Strassburgban (1786) az oltás vezetői a városi tanács tagjai közül voltak kijelölve, akik a kalapjukon vörös kokárdát viseltek. Az ács és kőműves céhek tagjai, akik a bontási munkálatokat végezték, sisakkal voltak ellátva, amelyen vörös toll sisakforgó volt.

Teplitzben (1820) a tűz oltásában való részvételre a polgármester és a városi ügyész sarkalták a céhek tagjait. Minden céhnek részletesen meg volt jelölve a kötelessége. A fecskendő működésben való tartására az asztalosok, kovácsok, bodnárok, esztergályosok voltak kirendelve, a városházánál levő létrákat a szabók, a templomoknál levőket a cipőkészítők vitették el segédekkel és inasokkal a tűzhöz, a vedreket a kocsmárosok, posztókészítők, posztónyírók és fazekasok kezelték, a víz hordására az árendások, a zsidók, háziéselédék és a napszámosok voltak kötelezve. A seb orvosok kötszereikkel jelentek meg, a kéményseprőknek a várost egyáltalában nem volt szabad soha elhagyniok.

A győri tűzoltó nagygyűlés.

Háború előtti időkben országos esemény volt a tűzoltó szövetség háromévenként tartott nagygyűlése, amelyre az ország minden részéből gyűltek össze a tűzoltók, egyrészt, hogy az ismerkedéssel a bajtársi együttérzés melegségét emeljék, másrészt, hogy a tárgyalások komoly anyagával hozzászólá-

mék, intézményünket előbbrevivó gondolatok ezen a nagygyűléseken születtek meg s minden tűzoltó élénk emlékezetében maradtak azok a benyomások, amelyeket itt szereztek. A háború alatt szünetelő nagygyűlések után a budapesti, majd vidéken tartott nagygyűlések kezdtek a régi keretek felé törekedni, azonban az előkészítés nehézségei és a gazdasági élet mindig nyomasztó körülményei az ünnepség teljes fényének kifejlődését megnehezítette. Ma már azonban túl vagyunk a háborún és annak következményein s ha érezzük is a gazdasági helyzet ma még nyomasztó voltát, dereng már a szebb jövőnek fénye s annak keretében megerősödik bennünk az a remény, hogy az ország és annak minden fájdalomával és örömével összenőtt tűzoltóság eleget szenvedett. A régi nagygyűlések fényét kívánja visszaállítani az ez év augusztusában Győrött tartandó ünnepség, amelynek gazdag és változatos programja, szakszerű előkészítése és gondosan mérlegelt részletei biztosítékot nyújtanak arra, hogy a résztvevőknek feledhetetlen napjai lesznek a győri napok.

Az ünnepség kiemelkedő pontjai: József kir. herceg szobrának leleplezése, tűzoltószerkiállítás, országos tűzoltóversenyek, tűzpróbák és bemutatók és végül maga a nagygyűlés.

József kir. herceg születésének 100-ik évfordulóját üljük meg jövőre s ez év nyarán vagy 50 esztendeje, hogy az Alesuton tartott nagygyűlés az országos tűzoltószövetség védnökévé választotta meg. Ez az 50 esztendő a tűzoltói intézmény fejlődésének legszebb emlékeit mutatja. Jól tudjuk, hogy intézményünk alapítójának, Széchenyi Ödön grófnak eredményes munkáját az a hathatós támogatás segítette a legjobban elő, amit a legfelsőbb helyről József kir. herceg, a magyar honvédség első főparancsnoka részéről nyert. Ünnepi szónokok fogják elmondani a szoborleleplezés alkalmával azokat az érdemeket, amelyek József kir. herceg nevét intézményünkkel szorosan összekapcsolták. Mi, az ország tűzoltósága, büszke örömmel állapítjuk meg, hogy ő volt a legelső a tűzoltók között tüzeknél, gyakorlatoknál, gyakorlati szabályzatok és szolgálati utasítások elkészítésénél és a Tűzrendészeti Közlönyben, mint szakíró. Szobra a laktanya udvarán nyer elhelyezést s a leleplezésénél József kir. herceg, mai védnökünk, vitéz Kárpáthy Kamilló gyalogsági tábornok, a magyar honvédség főparancsnokával az élén az ország egész tűzoltósága jelen lesz.

Tűzoltókiállítást hosszú idő óta nem tartottunk. A budapesti vásár keretei között egy-két tűzoltószer megjelent, azonban azt az általánosságot, amit a háború előtti idők tűzoltó kongresszusaival kapcsolatos kiállítások mutattak, az utóbbi években sajnálatosan nélkülöztük. A győri nagygyűlésen a magyar gyáripár minden tűzoltósággal kapcsolatba hozható anyaga képviselve lesz. A modern poroltógép, autófecskendő és kis agregát kocsifeccskendők, lajtók, szirénák, egyenruházati és felszerelési cikkek változatai fogják a magyar ipar és tűzoltói technika fejlődését igazolni.

Háromévenként állapítja meg az arra hivatott zsűri, hogy az országnak melyik a legjobb városi és melyik a legjobb községi tűzoltósága. Nemes versenyre kelnek a jók a jobbakkal, hogy gyakorlati rátermettségüket és elméleti tudásukat mutathassák be, nehézséget okozva mindig a zsűrinek, hogy a sok jó közül a legjobbat kiválassza. Ebben a versenyben csak győztes lehet. Győztes a magyar tűzoltóintézmény, amely rendkívüli értékeket tud termelni és nagyra emelni. Az országos versenyen kerül másodszer eldöntésre, hogy az első Országos

küzdelem az ország tűzoltóinak nagyrészt szólítja a tiszta küzdelembe.

A tűzpróbák és bemutatások alkalmával, valamint ezzel kapcsolatos szakelőadásokon a modern tűzoltói intézmény mai színvonalát ismerhetjük meg. A kis kézi oltóeszközöktől a nagy autókig minden fajtájú tűzoltószert próbáját láthatják a nagygyűlés résztvevői s maguk győződhetnek meg ezeknek hatásáról. A szakelőadásokat hazánk tűzoltóságának vezetői tartják meg s mintegy továbbképző tanfolyamként az újabb ismereteket közlik a résztvevőkkel.

Maga a nagygyűlés hivatott az ország tűzoltóságának 3 évre új vezetőséget adni, másrészt feladata megjelölni azokat az irányokat, amelyekre a szövetségnek tovább kell haladnia. A választások a szeretet jegyében fognak lefolyni, megbecsülve a múlt érdemes munkáit azzal, hogy tapasztalataikra a jövőben is számít a szövetség, de értékével a fiatal gárda dolgozni akarásának és tudásának érvényesülésre törekvésére helyet biztosít nekik az irányításban és vezetésben, úgyhogy az idősebbek tapasztalata, a fiatalok megvalósítható helyes szeméi együttesen fogják adni a tudásnak, a fejlődésnek új vonalát. A nagygyűlésre s ezzel kapcsolatos ünnepekre nemcsak az ország minden részéből, hanem már Németországból, Csehszlovákiából nagy számú tűzoltó jelentette be részvételét. A győri rendezőség mindenről gondoskodik. A szorosán vett szakszerű részekon kívül bő gondoskodás történik szórakozásról is, úgyhogy a négy győri nap emlékei feledhetetlenné legyenek. A minden tűzoltóságnak megküldött meghívó részletesen ad útmutatást mindenről. Akik valamilyen ok miatt nem kaptak volna, a győri nagygyűlési iroda legnagyobb készséggel küld ilyet mindenkinek.

Hisszük, hogy a győri nagygyűlés egy újabb

fog ott mindenki, akinek szívében a tuzoltoi intezmeny nemes eszmeje iranti szeretet dobog, mindenki, aki ott akar lenni a magyar tuzoltóság megnyilatkozásánál.

RENDELETEK.

25.207—1932. kig. sz. Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye alispánjának a leventék tűzoltói kiképzése tárgyában kiadott rendelete.

Valamennyi járás főszolgabírájának, megyei város polgármesterének, község előljáróságának, a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőknek.

A folyó évi 3271. sz. körrendelettel (V. H. L. f. évf. 36. oldal) rendelkeztem a leventék elméleti tűzoltói oktatását illetőleg, most pedig a leventék gyakorlati tűzoltói kiképzésére vonatkozólag a következő rendelkezéseket teszem:

A vármegye északi és déli részének testnevelési felügyelősége elrendelte, hogy a leventék legidősebb két évfolyamából két csoportban, legfeljebb 30—30 főnyi levente, folyó évi augusztus hó utolsó és szeptember hó első három vasárnapján tűzoltói kiképzés céljából a helyi tűzoltóparanesnokságoknak rendelkezésére boesáttassék.

Vármegvénk tűzoltószövetsége pedig kimondta, hogy a leventéket kiképző községi (városi) tűzoltóparanesnokok közül a legjobb eredményt elért húsz paranesnokot egyenként 30 pengő tiszteletdíjban részesíti.

Felhívom a községi előljáróságokat (polgármestereket), hogy a községi (városi) tűzoltóparanesnokkal érintkezésbe lépve, hassanak oda, hogy a fenti keretek között a leventék tűzoltói gyakorlati kiképzése megtörténjék, felhívom továbbá, hogy a

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek *Nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánként minden magyar tűzoltó szívet elöltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltó intézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, amely *Nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amig magyar tűzoltók örködnék a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívének sugallatát követve kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltószövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az országos szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, sziveskedjenek kebelükben a szóbanlévő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltószövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámlijára befizetni akként, hogy a síremlék folyó évi mindszentek napján felavatható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932. április hó 15.-én.

Az elnökség.

* * *

A nemes célra befolyt adományokat lapunk hasábjain fogjuk nyugtázni. (Szerk.)

kiképzés foganatosítását kísérjék figyelemmel és az utolsó vasárnapon tartandó zárógyakorlaton legyennek jelen.

Felhívom a tűzrendészeti felügyelőket, hogy a II. félévi tűzrendészeti vizsgálatok során a községi vezetőjegyzők (polgármesterek), a járási (városi) testnevelési vezetők, helyi leveletfőoktatókkal érintkezésbe lépve és a tűzoltóság-működési naplóját tekintve, állapítsák meg azt, hogy járásonként (városokként) melyik tűzoltóparancsnok ért el legjobb eredményt a levonték tűzoltói kiképzését illetőleg és a jutalmazásra érdemes tűzoltóparancsnok nevét hozzam a II. félévi vizsgálatról szóló jelentésekben jelentsék be.

Budapest, 1932 június 3.

Alispán helyett:

Ney, vm. főjegyző.

Pest-Pilis-Solt-Kiskún-vármegye alispánjának valamennyi járás főszolgabírájához, az érdekelt községek előljáróságához és a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőkhöz intézett 6445—1932. kig. számú rendelete a községek tűzrendészeti állapota és a hiányok megszüntetése tárgyában.

(II. folytatás.)

Biai járás :

Bia: A tűzoltólegénység létszáma legalább 30 főre kiegészítendő, 20 darab tömítő gumigyűrű beszerzendő.

Budajenő: Egy tűzicsáklya, két darab vasvilla, két darab fáklya, három darab veder beszerzendő.

Budakeszi: A tűzoltólegénység létszáma 40 főre kiegészítendő. Egy háromrészes angol dűgölőtra beszerzendő.

Perbál: A parancsnok tanfolyamot nem végzett. A tűzoltótestület megalakítandó. A tűzoltószertár falára egy védőüveggel ellátott szekrény szerelendő, melyben a szertár kulcsa elhelyezendő. Egy darab egységes tűzifecskendő, 100 méter hosszú nyomótömlő, két darab vasvilla, két darab fejsze, három darab takaróponyva és két darab kapas beszerzendő.

Telki: A tűzoltótestület létszáma 30 főre kiegészítendő. Egy szabványos kocsifecskendő, egy darab fáklya, két darab kapas beszerzendő. A parancsnok tanfolyamot nem végzett.

Tinnye: A testület létszáma 30 főre kiegészítendő. Egy tűzicsáklya, két darab vasvilla, két darab fejsze, egy tűzoltóveder, egy 20 négyzetméter nagyságú ponyva és két darab kapas beszerzendő.

Torbágy: A testület létszáma 30 főre kiegészítendő. Két fáklya, két kapas és egy darab 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő.

Tök: A testület létszáma 30 főre kiegészítendő. Két darab fejsze, két darab veder és két darab kapas beszerzendő.

Zsámbék: A testület létszáma 40 főre kiegészítendő. Egy darab vasvilla, egy darab fejsze, egy 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva és két darab kapas beszerzendő. Kívánatos lenne egy motorhajtású, 400 pereliter teljesítményű, könnyű tűzifecskendő beszerzése.

Dunavecsei járás :

Dunaegyháza: 100 m nyomótömlő beszerzendő.

Harta: 100 m nyomótömlő beszerzendő. Szertár kijavítandó. Tűzoltóság átszervezendő. Egy egyéni szaktanfolyamra vezénylendő.

Ordas: Egy egyéni szaktanfolyamra vezénylendő.

Solt: Egy egyéni szaktanfolyamra vezénylendő.

Szalkszentmárton: 100 m nyomótömlő beszerzendő. szertár kijavítandó. tűzoltóság átszervezendő

Gödöllői járás :

Cinkota: Egy villanysziréna beszerzendő.

Dány: A szertár bevakolandó.

Csömör: A tűzoltóparancsnok tanfolyamot nem végzett.

Gödöllő: 2 db 20 m² nagyságú takaróponyva beszerzendő. A szertár kibővíthető. Tekintettel a község nagy voltára, egy villanysziréna beszerzendő.

Isaszeg: A múlt év folyamán elrendelt 6 db vászonvödör beszerzendő.

Kerepes: A szertár poros, a szerek gondozatlanok.

Mogyoród: 30 m nyomótömlő és 2 m szívótömlő beszerzendő.

Pécel: Az egyéni felszerelés, ruházat kiegészítendő.

Rákoscuba: A szertár szűk, poros. A községhez tartozó Újtelepen tűzoltóság szervezendő és az a 230.000. B. M. sz. rendelet II. 3. §-ában előírt szerekkel szerelendő fel.

Szada: A tűzoltótestület újjászervezendő.

Vácszentlászló: A múlt évben elrendelt 80 m nyomótömlő, 1 db 20 m² nagyságú takaróponyva és 2 db kapas beszerzendő.

Zsámbok: A legénység kiképzése rendszertelen, rossz. Egy egyéni tűzoltótanfolyamra küldendő.

Gyömrői járás :

Écsér: Szakképzett parancsnok nincs. A szertár rendetlen, a szerek gondozatlanok.

Gyömrő: A levonték tűzoltóilag nincsenek kiképezve. Dr. Révay-féle hengermalom vezetősége utasítandó lenne, hogy a telepengedélyt tartsa az irodában.

Péteri: A levonték tűzoltókiképzésben nem részesülnek.

Tápióság: A levonték tűzoltókiképzésben nem részesülnek.

Tápióság: Szakképzett parancsnok nincs. A levonték tűzoltókiképzésben nem részesülnek. A szertár és szerek elhanyagolt, rossz állapotban vannak.

Uri: A szertár elhanyagolt állapotban van. A szerek gondozatlanok. Szakképzett parancsnok nincs.

(Folyt. köv.)

Szövetségi ügyek.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1932 május hó 7-én.

Az elnöki széket gróf Szécheny József elnök foglalta el, aki az ülést, határozatképességének megállapítása után, megnyitotta. Elnökség az előbbi ülés jegyzőkönyvének felolvasását mellőzte, mivel az a hivatalos lap márciusi számában közölve volt. Elnök bejelenti, hogy előadói karának két érdemes tagja: Rosta Géza és Dr. Kathona Mihály tűzoltói szolgálatának XXX., illetve X. évét betöltötte, melegen köszönti őket ez alkalommal és átnyújtja a szövetség szolgálati érmét. Elnök bejelenti Doumer francia köztársasági elnök tragikus halálát és indítványozza, a gyászoló családnak részvétlét küldését.

Az elnökség tagjai tisztelegtek József kir. herceg Öfenségénél, hogy őt a f. évben Győrben tartandó országos nagygyűlésre meghívják, mert ez alkalommal leleplezésre fog kerülni néh. édesatyjának művészi kivitelű szobra, melyet a győri tűzoltóság laktanyájának virágos kertjében helyeznek el. Öfensége határozott ígéretet tett, hogy a szoborleleplezési ünnepségen családjával együtt megjelenik.

Erdélyi Ernő előadó ismerteti a győri nagygyűlés programját, majd felmerült az a kérdés.

csakis a községi, a városok csapatai csakis a városi csapatok versenyében vehetnek részt. Az elnökség kimondotta, hogy a verseny-gyakorlati szabályzat-hoz mereven ragaszkodni kell, mert ha a falusi csapatokat a városiak versenyéből kizárnák, kedvüket vesztenék, ami nem volna kívánatos.

Erdélyi Ernő előadó a nagygyűlésen indítványt kíván tenni, hogy illetékes helyre küldjenek felterjesztést, miszerint a biztosító intézeteket kötelezzék bruttó bevételeik 5%-ának a tűzoltóság céljaira való beszolgáltatására.

Dr. vitéz Roncsik Jenő előadó felvilágosítást kér, mert némelyek azt hangoztatják, hogy a jelenlegi elnök le fog mondani és helyette mást fognak választani. Az alelnöki állásra is vannak jelöltek, hárman is, holott véleménye szerint az alapszabályban biztosított harmadik alelnöki állást nem kellene betölteni, mert arra most szükség nincsen. Kívánatosnak tartja még nagygyűlés előtt tisztázni a kérdést, nehogy zavarokra adjon alkalmat. Mivel jelenlegi elnök tisztségét továbbra is vállalja, az elnökség nem tartja időszerűnek új elnök választásáról beszélni, a többi tisztségek betöltésére pedig jelölőbizottságot küldöttek ki Teasdale Ottó elnöklete mellett, Dr. Balogh Dezső, Dr. Kiss Emil, Rosta Géza és Vida Pál elnökségi előadók személyében, azzal, hogy javaslataikat az országos nagygyűlésnek tegyék meg.

Elnök felkéri Benda László előadót, hogy a községi jubiláris ünnepély napirendjéről tájékoztassa az elnökséget, hogy az ünnepség meg lesz-e tartva, lehetséges lesz-e elnökségi ülés tartása.

Vitéz Dr. Roncsik Jenő előadó a tűzoltótisztek új egyenruházatának tervezetét mutatta be, melynél nagy vita fejlődött, különösen Vida Pál elnökségi előadó talált több kifogásolni valót és nem tartja alkalmasnak az általánosításra, mert magyarosabb jelleget kíván és főleg a tányérsapkát ellenzi. A kérdés végleges eldöntése céljából elnök nyílt szavazást rendelt el, szavaztak 15-en. Ebből 11-en a fővárosi tűzoltóság már viselés alatt levő egyenruhája mellett voltak, 4-en nem tartották azt alkalmasnak. Az eredményhez képest elnök kimondotta, hogy a budapesti hivatásos tűzoltóság új egyenruháját a hivatásos tűzoltók egyenruhájaként elfogadják.

Szolnok vármegye tűzoltó szövetségének az önkéntes tűzoltótisztek egyenruhámódosítás tárgyában beadott előterjesztését az elnökség kiadja az előadónak és a vármegyei tűzrendészeti felügyelőknek véleménynyilvánítás végett.

Titkár bejelenti, hogy a Belügyminiszter úr a 44.200/1924. B. M. sz. körrendelet rendelkezéseit teljes egészében nem tartja végrehajthatónak, ezért felhívta az Országos Szövetséget, hogy a rendelet-tervezet módosítására előterjesztést tegyen. Az elnökség Papp Ferenc előadót bízta meg a tervezet elkészítésével.

Titkár bejelenti, hogy kerületi tűzoltótanfolyamokat tartanak Szegeden május 28-tól június 12-ig, Győrött június hó 5-től június 14-ig, Vácon június hó 16-tól június hó 29-ig, Egerben július 24-től augusztus 7-ig terjedő időben.

Titkár bejelenti, hogy vitéz Dr. Roncsik Jenő „Megelőző tűzrendészet” című könyve elkészült és 4880 darabot megküldött a szövetség részére.

Heves vármegye tűzoltó szövetsége felvilágosítást kér, hogy a világháború előtt a raguzai önkéntes tűzoltótestületnél szolgált, s onnan hadbavonult Talaja Péter nevű tagja részére előbbeni tűzoltói szolgálatát beszámíthatja-e szolgálati érmek igénylése alkalmával. Az elnökség úgy határozott, hogy

igényltesnei betuonato.

Titkár bejelenti, hogy a székház első emeleti lakójának bérét 1400 pengőben, a székház emeleti utcai lakásának bérét 2000 pengőben kérik megállapítani a bérlők. Elnökség a kérelmet kedvezően intézte el.

Bejelentést nyert, hogy a nyírmadai önkéntes tűzoltótestület panaszának megvizsgálása érdekében Szabolcs vármegye alispánjához szükséges felvilágosítások megadása tárgyában írott átiratuokra a válasz megérkezett, amiből kitűnik, hogy a miniszterközi bizottság a tűzrendészeti kiadások fedezésére felvett költségekből a dologi kiadásokra felvett költségeket egyáltalában nem, csak a személyi kiadások fedezésére előirányzott összegből törölt. Tekintve, hogy a testület működését be nem szüntette, további eljárásra szükség nincsen.

Titkár bejelenti, hogy Schwarc János székesfehérvári Felmayer-gyár tűzoltóparancsnoka kérésrel fordult az elnökséghez, hogy a magántűzoltóságok szorosabb együttműködése érdekében megalakítandó „Magán tűzoltók szövetségének” megalakítására hirdetett ülés céljára székházunk tanácstermét engedje át. Elnökség a kérelmet teljesítette és kiküldötte Dr. Marinovich ú. v. alelnök és Rosta Géza elnökségi előadót, hogy az értekezleten az országos szövetség képviselőjében vegyenek részt.

Elutasította az elnökség a sárrétudvari tűzoltótestület kérelmét, hogy a beküldött kimutatáson felsorolt tagjai részére 10 darab szolgálati érmét utólagos megfizetés kötelezettsége mellett adjon ki részükre.

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye alispánja átirattal fordult az elnökséghez, hogy tegyen előterjesztést a keresk. miniszter úrnak az autobuszoknak kézi tűzoltókészülékkel való ellátása ügyében. Mint-hogy a biztosító intézetek maguk is követelik, hogy az autobusztulajdonosok kocsijaikon megfelelő kézi tűzoltókészüléket helyezzenek el, mert enélkül a biztosítást nem vállalják, elnökség intézkedésére tehát szükség nincsen.

Erdélyi Ernő előadó bemutatja az általa tervezett díszérem mintáját és bejelenti, hogy 100 példányban való elkészítése körülbelül 600 pengőt igényelne. Az elnökség elhatározta, hogy a létesítendő díszéremnek csak I. osztálya lesz és a tűzoltótiszteken kívül a tűzoltóság fejlesztése érdekében kimagasló tevékenységet kifejtett, de a tűzoltóság kötelékén kívül álló egyéneken kívül, a tűzoltóság légénységi állományába tartozóknak is kiadható, ha azokat a szövetség arra méltóknak találja.

Petheő János Pest vármegyei tűzrendészeti felügyelő kifogásolja, hogy egyes tanfolyamot rendező parancsnokok felhívásokkal árasztják el nemcsak a vármegyei alispánjait, hanem a községeket is. Véleménye szerint ez nem helyes, küldjék a megkereséseket az illetékes vármegyei alispánjaihoz és hirdessék meg a tanfolyamot a Tűzrendészeti Közönlönyben, de egyes községekhez megkereséseket ne küldjenek. Az elnökség kimondja, hogy a tanfolyamra való jelentkezésre meghívások csakis a vármegyei alispánjaihoz küldhetők, községekhez nem. Minden tanfolyamot a Tűzrendészeti Közönlönyben kell hirdettetni. A szövetség felhívja a tanfolyamokat tartó tűzoltóparancsnokokat, hogy a tervbe vett tanfolyamok idejét minden év március 31-ig az elnökségnek jelentsék be.

Az elnökség a győri nagygyűlés elé utalta azt a beérkezett javaslatot, hogy a linzi tűzoltóság főparancsnokát, Heiserer Frigyes, valamelyes tűzoltó kitüntetéssel tisztelje meg. Nevezett a bemutatott okmányok és szaklapok tanúsága szerint, a

tűzrendészeti ügyek fejlesztése körül nagy érdeme-
ket szerzett és a világháború alatt mint katonatiszt
magyar ezredekben szolgált.

Dr. Marinovich ü. v. alelnök bejelenti, hogy a
hivatali helyiségek szűknek bizonyultak, az irat-
tárat és könyvtárat nem tudják megfelelően el-
helyezni. Javasolja, hogy a tanácsterem folytatásá-
ban lévő szoba-konyhás lakást a szövetség céljaira
használják fel.

A javaslatot elvben elfogadták, de a végleges
döntést későbbre hagyták.

Több tárgy nem lévén, az ülést berekesztették.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Kőszegen, 1932. évi május hó 28-án.

Az elnöki széket gróf *Széchenyi József* elnök
foglalta el, aki az ülést határozatképességének
megállapítása után megnyitotta.

Elnökség az előbbi ülés jegyzőkönyvének fel-
olvasását mellőzte, mivel az a hivatalos lapban
közölve volt.

Elnök üdvözi a megjelenteket, köztük *Varga*
Gábor felsőházi tag urat, *Kőszeg* szab. kir. m. vá-
ros polgármesterét, *Kőszeg* város közönségét és a
megjelent vendégeket.

Elnök napirend előtt bejelenti, hogy dr. *Ba-
logh* Dezső, a szövetségnek hosszú éveken keresz-
tül volt lelkes előadója, pénztárosa és a Tűzren-
dészeti Közlöny felelős szerkesztője f. évi május
hó 28-án a kőszegi elnökségi ülésre való utazás
előtt a pályaudvaron hirtelen rosszul lett és meg-
halt. A megboldogultban régi harcósát, lelkes
munkatársát vesztette el a szövetség, indítvá-
nyozza a megboldogult érdemének jegyzőkönyvbe
való megörökítését.

Gróf *Széchenyi József* elnök magas szárnyalású
beszédben méltatta az ünnepi alkalmat és beszédét
a hallgatóság lelkesen megéljenezte.

Erdélyi Ernő előadó előbbi ülés határozatából
kifolyólag a létesítendő díszérem végleges és minden-
képen művészi kivitelű mintáját elkészítette, azt
be is mutatta, felolvasta az éremszabályzat terve-
zetét. Az elnökség határozatilag kimondotta a
díszérem beszerzését és annak adományozását az
elnökség hatáskörébe utalta, azzal a fenntartással,
hogy csakis azok részére adományozza, akik arra
valóban érdemeket szereztek. A díszérem beszer-
zési költségei a szolgálati érdemekre előírt nyújtott ös-
szegből fedezetet nyernek.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bere-
kesztette.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyező pénztárának elnökségi ülése.

Budapesten, 1932. évi május hó 7-én gróf
Széchenyi József elnökölt, aki a határozatképesség
megállapítása után megnyitotta az ülést. Elnökség
az előbbi ülés jegyzőkönyvének felolvasását mel-
lőzte, mivel az a hivatalos lap áprilisi számában
közölve volt.

Ezután *Falussy* titkár a múlt ülés óta segély-
ben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát
és a részükre folyósított összegeket ismertette:
Molnár István tűzoltó (Lesencetomaj) 120.— *P.
Rózenbaum Géza* tűzoltó (Tiszalök) 60.— *P. Kis
Géza* tűzoltó (Jászárokszállás) 16.— *P. Német La-
jos* tűzoltó (Buesuta) 28.— *P. Hallai Mihály* tűz-
oltó (Pécel) 12.— *P. Ziegenheim Miklós* tűzoltó
(Bikal) 104.— *P. Hodvogel József* tűzoltó (Csip-
kerek) 24.— *P. Salamon Flórián* tűzoltó (Rózsa-
szeg) 80.— *P. Turai Antal* önk. t. szakaszparancs-
nok (Körmend) 16.— *P. Helbich Kilián* őrparancs-
nok (Bonyhád) 40.— *P. Rónai Béla* önk. szakasz-

tűzoltó (Gyömrő) 20.— *P. Holecz Imre* tűzoltó
(Csörötnek) 16.— *P. Vantal József* tűzoltó
(Mégyaszó) 32.— *P. Vig Vince* tűzoltó (Söptér)
20.— *P.*

Baracska Dénes gyüleveszi tűzoltó baleseti
segély iránti kérelmét az elnökség teljesíthetőnek
nem találta, mert állítólag tűzoltás közben kelet-
kezett lágyéksérvét csak két nap múlva vette
észre, tehát sérve természetes úton lassan keletke-
zett. A heveny erőművi úton keletkezett sérv kép-
ződésének esete kizártnak tekinthető.

Kóka község. előljárósága azzal a kéréssel
fordult az Elnökséghez, hogy *Ollé Gábor* volt önk.
tűzoltóalparancsnoknak, aki 40 éven át hűséges és
szorgalmas tagja volt testületének, — nyomorban
lévő családját némi segélyben részesítse. Az elnök-
ség 50.— *P-t* utalványozott a nyomorban lévő esa-
ládnak.

Fikó Sándor önk. tűzoltó baleseti segélyezés
iránti kérelmét felújította, miután a pestvidéki
kir. törvényszék megállapította, hogy nevezett
balesete rajta kívül álló okokból keletkezett és
Gyömrőre való kiszállása felsőbb utasításra tör-
tént. Az elnökség az országos közgyűlés elé viszi
az ügyet.

Kovács Lajos mezőesáti köt. tűzoltó elutasít-
ott kérelmét felújítva némi segélyt kér, jóllehet
sérülését kellő időben nem jelentette. Elnökség a
kérelmet nem vehette figyelembe.

További tárgy hiányában az ülést bezárták.

Tűzoltótanfolyamok.

Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltósága
ez évben két kerületi tűzoltótanfolyamot tart. Az
első tanfolyam ünnepélyes megnyitása május hó
30-án volt, amelyen megjelent *Hajdú vármegye*
és *Debrecen város főispánja*: báró *Vay László*, a
városi törvényhatósági bizottságnak mintegy száz
tagja, a hatóságok és a katonaság képviselői nagy
számban. A tanfolyamnak 25 hallgatója van, akik
megyék szerint a következőképpen oszlanak meg:
Hajdú 9, Borsod 9, Zemplén 2, Gömör 2, Nógrád,
Heves és Bács-Bodrog 1—1. A tanfolyamot dr.
Vass Károly városi főjegyző nyitotta meg, mélt-
tatta a tűzoltóság munkáját és feladatát. Ez alka-
lommal tűzte fel a főispán *Biró József* és *Orbán*
János debreceni hivatásos őrmesterek mellé az
adományozott királyi díszérmet. A tanfolyam meg-
nyitása után a jelenvolt előkelőségeknek és a tan-
folyamhallgatóknak a hivatásos tűzoltóság bemu-
tató gyakorlatot tartott, dr. *vitéz Roncsik Jenő*
tűzoltófőparancsnok vezénylete alatt. A második
kerületi tűzoltótanfolyam június 15-én nyílik meg,
az eddig jelentkezett hallgatók száma 40.

**Pécs szab. kir. város és Baranya vármegye
Tűzoltó Szövetsége** a 254.300/1928. B. M. sz. ren-
delet alapján Pécsen, 1932. évi augusztus hó 22-től
szeptember hó 4-ig bezárólag terjedő időben
kerületi tűzoltótanfolyamot rendez.

A tanfolyamra 1932. évi augusztus hó
10-ig kell jelentkezni, Pécs szab. kir. város polgár-
mesteréhez, mint a kerületi tanfolyam felügyelő-
jéhez címezendő kérvénnyel. Minden felvett hall-
gató köteles a tanfolyam megkezdésekor a tanfo-
lyam költségeire 90 P-t befizetni, amely összeg
vissza nem téríthető. Ebben az összegben benne
foglaltatik a hallgatók laktanyaszerű elszállásolá-
sának költsége, napi háromszoros étkezés és tandíj.
A felvehető hallgatók legkisebb száma 30, leg-
magasabb száma pedig 50 lehet.

**Vácon, f. hó 16-án nyitották meg a kerületi
tűzoltótanfolyamot.** Dr. *Marinovich Imre* ü. v.

KIKNEK 1933. május 24-én meglátogatta a tanfolyamot gróf Teleki Sándor orsz.-gyül. képviselő, Pest vm. tűzoltószövetség választmányi tagja és nagyhatalmú beszéddel buzdította a hallgatókat további lelkes munkára.

H I R E K

Dr. BALOGH DEZSŐ.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségének a kőszegi országos jubileumi ünnepségekkel egyidejűleg oda egybehívott ülésére indult 1932 május hó 28-án királyfia-karesai dr. Balogh Dezső m. kir. egészségügyi tanácsos, a „Tűzrendészeti Közlöny“ felelős szerkesztője, Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltóságának és javadalmi őrségének főorvosa, a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület parancsnoka, hogy az országos elnökség ezen ülésén is — mint annak régi, oszlopos tagja — közreműködjek az eszme előbbrevitelében. Rendkívüli egyszerűségével és agilitásával fokozottabb mérvben kívánt résztvenni az augusztus havában Győrött tartandó országos tűzoltó nagygyűlés előkészítésének megbeszéléseiben, s úgy az erre való készülődés, mint a néhány perces késedelme miatt már a budapesti pályaudvarra is izgatottan és kimerülten érkezett. Az ott gyülekező és szintén Kőszegre utazó bajtársainak csak annyit tudott mondani, hogy injekciót kér sürgősen, mert nagyon rosszul van. A pár perc alatt kikerkezett mentők már eszméletlen állapotban találták s minden fáradozásuk hiábavaló volt: királyfia-karesai dr. Balogh Dezső a pályaudvaron levő javadalmi őrség szobájában — bajtársainak és barátainak karjai között — kilehelte nemes lelkét. Szívszélhűdés ölte meg — életének 64. évében — azt a derék férfiút, akiben Budapest székesfőváros a legönzetlenebb polgárát és önfeláldozásig kötelességtudó főorvosát, — Magyarország minden tűzoltója és mentője tanítóját, legmelegebbszívű bajtársát, s az uri magyar középosztály pedig példás erényű, kiváló egyéniségű és tehetségű jellegzetes tagját veszítette el. Haláláról a családján kívül a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület, — melynek több mint 4 évtizeden át nemesak legtevékenyebb tagja, parancsnoka, hanem díszje, büszkesége volt — valamint Budapest Székesfőváros Adószámviteli Osztálya is — melynek kebelében a javadalmi őrség felállításától kezdve mint annak főorvosa működött — külön-külön gyászjelentést adtak ki. Budapest székesfőváros e nagy polgárát is saját halottjának tekintve a gyászpompa minden külső fényével helyezte ravatalra a rákoskeresztúri temető halottasházában s onnan kísérte utolsó útjára 1932 június hó 1-én az adományozott díszsír helyig. Már a halálozás órájától kezdve esett az eső, — mintha az ég összes angyalai is könnyűikkel vettek volna részt a földi gyászolók mélységes fájdalomban, — a temetés órájában pedig valóságos felhőszakadás volt, s mégis... ezernyi gyászoló vett részt a végtisztességen, hogy utoljára búcsúzhasson a sok-sok gyertya és kandeláber sápadt fényárjában, a hála és kegyelet ezernyi virága között nyugvó ama nagy halottjától, aki életében annyi sok jót gyakorolt, annyi fájdalmas könnyet törölt le. A nagyszámú gyászoló közönség e néma búcsúja után a koporsót a halottasház előtti szabad térre hozták ki, melyet a fővárosi hivatásos tűzoltóság és a javadalmi őrség 2—2 százada, a budapesti önk. tűzoltó testület 2 díszszakasza s 1 rendőrszakasz zárt körül, míg a gyári és környékbeli tűzoltóságok 120 főnyi

ből imádkozó lelkes fohásza, magasszárnyalású búcsúztatója rendkívül meghatotta a gyászolók tömegét, melynek soraiban a belügyi kormány s a Székesfőváros tanácsának kiküldöttjén kívül a hivatali és társadalmi élet számos előkelő kitünősége vett részt, közülük azonban csak Csárman Ferenc székesfővárosi tanácsnok, Nagy Ferenc törvényhatósági bizottsági és tanácsai tag, dr. Szöllősy Alfréd belügyminiszteri titkár, dr. Andréka Károly főkapitány-helyettes, dr. Török János budapesti államrendőrségi főparancsnok, Honffy Lajos székesfővárosi adóhivatali igazgató, dr. Tatits Péter kúriai bíró neveit sikerült feljegyeznünk. A tűzoltófőparancsnokságot Teasdale Ottó főparancsnok-helyettes képviselte dr. Benedek Mihály és Szilvay Kornél tűzoltó főtisztzettekkel, míg a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület parancsnoksága, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnöksége és tisztikara — s az Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam előadói és hallgatói teljes számban jelen voltak. Ott láttuk még a MAC „Régi Gárda“, — a „Kemény legények“ társasága, — a Szervita-Rend tartományi főnökség illusztris képviselőit, a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület, — a Vármegyék és Városok Országos Mentő Egyesülete, — a kémenyseprők testülete díszes küldöttségeit, a Budapesti Tűzoltó Testületek Szövetsége elnökségét és választmányát Mátray Antal kereskedelmi tanácsos vezetésével, — Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Tűzoltó Szövetsége képviselőiben Pethő János és dr. Lukács Zoltán vármegyei tűzrendészeti felügyelőket, valamint a környékbeli és távoli vidékek tűzoltótisztjeinek, az elhunyt barátainak, tisztelőinek, munkatársainak megszámlálhatatlan tömegét. Az egyházi szertartás után Bencze István, a székesfővárosi javadalmi őrség főparancsnoka mondott gyászbeszédet a ravatal előtt, míg a sírnál a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület részéről annak örökös tb. parancsnoka, dr. Marinovich Imre h. államtitkár, az Orsz. Szövetség ügyvezető alelnöke búcsúztatta el, majd megszólalt az évek óta már néma kürt — melynek szavára annak idején oly gyakran szállt harsány, — s a halott vezért búcsúztató tűzjelnek e szívbe markoló hangjai mellett adták vissza az anyaföldnek királyfia-karesai dr. Balogh Dezső hamvait, míg a föléje emelt friss halom virágtömegét a búcsúzni nem tudók könnyárja öntözte, akik előtt mindenkor felejthetetlen legyen az ő emlékezete!

A „Tűzrendészeti Közlöny“ felelős szerkesztői teendőinek ellátásával a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnöksége a június hó 4-én tartott ülésén ideiglenesen dr. Lukács Zoltánt, Pest vm. tűzrendészeti felügyelőt bízta meg.

Halálozások. Besse Aladár, a gödöllői önk. test. szakaszparancsnoka f. év június 6-án elhunyt. — Tóth Jenő, a solti önk. test. fiatal parancsnoka hossz. szenvedés után meghalt. — Dr. Winkler Károly, a B. Ö. M. E. orvosa f. hó 19-én meghalt.

Zügn Nándor elnökségi előadó levelet intézett az elnökséghez, melyben bejelenti lemondását, mert elfoglaltsága miatt az üléseken nem vehet részt s nem akar olyan állást betölteni, amelynek nem tud tökéletesen megfelelni, másrészt helyet kíván adni nálánál fiatalabb erőknél. A szövetség elnöksége kiváló tűzoltóbajtársat lesz kénytelen nélkülözni személyében, azonban nyomós érveivel megajánlta, elfogadta lemondását.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérmet újabban a következőknek adományozta: Hajnal

Jenő önk. testületi elnök, közs. főjegyző (Alag), Molnár Sándor parancsnok, Vida Lajos szakaszparancsnok (Kemenesmihályfa), Bossányi Gusztáv elnök, Francis Cézár alelnök, (Gross Miklós alparancsnok, Frank Lipót őrmester (Budafok, önk.), dr. Dános József test. orvos (Szombathely, önk.), Teszler Jenő szakaszvezető (Budapest, hiv.), Biró József őrmester (Debrecen, hiv.), Gottlieb József parancsnok (Szeged, váll.), Taschler Mihály parancsnok, Pehr Gábor tűzoltó (Vaskeresztes, önk.), Bezenhoffer Kálmán alparancsnok, Sinka Imre ellenőr, Herczeg Vince szakaszparancsnok, Laczó Ferenc rajvezető, Szőke Imre és Nagy Ferenc kürtösök (Kondorfa), Urbán János őrmester (Budapest, hiv.), Zettler Ede parancsnok (Tát, önk.), Szabó István szertáros (Pécel, önk.).

A Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesülete f. hó 11-én tartotta évi rendes közgyűlését, melyre elnökségünk is meghívást kapott. Az elnökség nevében megjelent dr. Marinovich Imre ügyv. alelnököt beválasztották az igazgató tanácsba. Ezzel a választással a két intézmény még szorosabb kapcsolatba kerülve a sikeresebb együttműködés előfeltétele biztosítva van. A közgyűlés során ismertették az 1931. évi működést. Az elmúlt évben 9.078 esetben nyújtott első segítséget és 24.250 esetben szállított beteget kórházba. A megített kilométerek száma 698.115 volt. Fennállása óta (1927. év) összesen 25.809 esetben nyújtott első segítséget és 72.512 beteget szállított, tehát a közönség közel 100.000 esetben vette szolgálatát igénybe. Ezen esetekkel kapcsolatban kocsijai kétmillió kilométert futottak. Az egyesület 691 alkalommal szolgáltatott mozgóorséget és 53 mentőtanfolyamot tartott. Az egyesületnek 1931. év végéig 82 mentőautója, 1 motorhajója, 1 motor-sónakja és 1 betegszállító oldalkocsis motorkerékpárja volt.

Járasi tűzrendészeti felügyelő felmentése és kinevezése. Pest vármegye alispánja Kiss Béla igazgatótanító kiskőrösi lakost, a kiskőrösi járás tűzrendészeti felügyelői állása és megbízása alól, hosszú időn át teljesített önzetlen, buzgó szolgálatának elismerése mellett felmentette s az ily módon megüresedett járasi tűzrendészeti felügyelői állásra Kováts Gyula okl. tűzoltótiszt, járasi irodatiszt kiskőrösi lakost nevezte ki.

Pest vármegyei tűzoltószövetsége május hó 21-én tartotta meg a vármegyházán rendes évi tavaszi közgyűlését dr. Erdélyi Loránt alispán elnöke alatt. A népes közgyűlésen megjelent dr. Preszly Elemér főispán, a szövetség tiszteletbeli tagja is, akit dr. Dabasi Ödön j. tűzrendészeti felügyelő, a szövetség legrégebbi tagja meleg szavakkal köszöntött és üdvözölt. Boros Imre szövetségi titkár ismertette az évi jelentést és költségvetést, amit a közgyűlés elfogadott. Majd több indítvány tárgyalása során dr. Csilléry Zoltán ügyv. alelnök indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy a szövetség az ősz folyamán a leventéket tűzoltói kiképzésben fogja részesíteni és a kiképzést végző legjobb eredményt elért 20 községi (városi) tűzoltóparancsnokot 30—30 P tiszteletdíjban fogja részesíteni.

Komárom—Esztergom vármegyei Tűzoltó Szövetség f. hó 12-én Kisbéren járasi tűzoltóversenyt rendezett, melyen a járás hat tűzoltócsapata vett részt. A versenyen megjelent tűzoltók száma 243 fő volt. A verseny eredménye igen szép volt s a bemutatott szerelések a zsűri tagok általános elismerését váltotta ki. Az első díjat (nagy serleg) a *mocsai*, a másodikat (emlékplakett) a *szőnyi*, a harmadikat (kis serleg) a *császári*, a negyediket

zott a *zsűri* a császári és banai nyomó egyesnek, Bialos János és Németh Jánosnak, kik szerelésüket feltűnő készséggel és pontossággal végezték.

Tűzoltóverseny Vértésbogláron. Grill Géza — a váli járás tűzrendészeti felügyelője — Bodmér, Szár és Vértésboglár községek tűzoltóinak részvételével körzeti tűzoltóversenyt rendezett Vértésbogláron, június 12-én. A verseny, amelyet Vértésboglár község közönségén kívül a szomszédos községek lakói is nagy számmal néztek végig, délután 3 órakor szerelési gyakorlatokkal kezdődött, majd rendgyakorlatokkal folytatódott. A szerelési gyakorlatokban Vértésboglár község tűzoltói a leggyorsabbaknak bizonyultak. A verseny végeztével *Szepp István* vértésboglári tűzoltóparancsnok a résztvevő tűzoltók nevében meleg szavakkal méltatta *Grill Gézának* a tűzoltói intézmény fejlesztése körül szerzett tagadhatatlan érdemeit, mely üdvözlésre *Grill Géza* tűzrendészeti felügyelő megbarátolt szavakkal válaszolt, további kitartásra és szorgalomra buzdítva a tűzoltókat.

A pornóapáti tűzoltók jubileuma. A Pornóapáti Önkéntes Tűzoltó Egylet vasárnap ünnepelte nagy fényvel fennállásának 40 éves jubileumát. A szokott jubileumi ünnepségeket ez az ünnepség jóval meghaladta. Az ünnepségnek az adott különösebb szint, hogy azon nemcsak a környék tűzoltótestületei, hanem a közeli burgenlandi községek tűzoltótestületei is képviseltették magukat, élükön Holzgetán Sándor burgenlandi tűzoltófelügyelővel. Szombathelyről dr. Kiss Emil vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Széll Elemér és Benda László járási felügyelők vettek részt a szép ünnepségen.

Ercsenyén önkéntes tűzoltóságot alapítottak. Ercsenye lakossága népgyűlést tartott, amelyen Háromy József tűzrendészeti felügyelő és Büchler képviselő, szövetségi elnök az önkéntes tűzoltóság jelentőségét méltatta. A népgyűlésből alakuló közgyűlés lett, amely megteremtette az ercsenyi önkéntes tűzoltóságot. Elnöknek Schweiger Sándort, parancsnoknak Körbler Jánost választották meg. A tagok száma hetvenöt.

Felelős szerkesztő ideiglenesen: Dr. Lukács Zoltán, Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyei tűzrendészeti felügyelő.
Felelős kiadó: Keresztes János, az orsz. szöv. pénztárosa.
Lapkiadó-bizottság: Keresztes János, Köhler István vált. tag, Mátrai Antal vált. tag.

Munkatársak: Gróf Széchenyi Viktor orsz. szöv. tb. elnök, Antalffy István okl. gépészmérnök, Dr. Aujezsky László, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunktusa, Dr. Benedek Mihály fővárosi hiv. főtit. Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), Dittrich József gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, Erdélyi Ernő főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, Erlesbek György fővárosi hivatásos főtit. Falussy Károly Máv. tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, Kállay Imre, Dr. Kathona Mihály par. (Kiskunhalas), Kotsis Rezső alpar. (Csepel, lőszergyár), Labiner Gyula főparancsnok (Rákospalota), Nagy Sándor orsz. szöv. főtitkár, Papp Ferenc hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Roncsik Jenő hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, Rehák Tamás hiv. par. (Debrecen), Rosta Géza par. (Csepel, lőszergyár), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Szalay Lajos vegyész-mérnök, budapesti önk. szak-par., Teasdale Ottó f. hiv. főparancsnok, Techler Ernő m. kir. pénzügyi titkár, bpesti önk. szak-par., Vágó Zoltán budapesti önk. szak-par., Vida Pál várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

Mig a határt járja, faluját tűzvésztlő!

Siemens és Halske Rt

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

VI., Teréz-körut 33 ♦ Alapítva 1896. évben.

GYÁRT: kézi- és motorfecskendőket, mindentéle létrákat, motollákat, vízfordó és öntöző lajtákat, szerkocsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók. Központi iroda tel.: A. 22-2-26. Gyári tel. A. 59-0-01

A megszűnt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgy mint: kézihajtású, motoros és autofecskendőket, lajt-kocsikat, vészvonatokat és tűzoltósági felszereléseket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgyárak kereskedelmi képviselője r.-t., Budapest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak Budapest, X., Kőbányai-út 21

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **P É N Z Ö S S Z E G E K E T** szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny” előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap hátuljára közlemények is írhatók.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástyá-utca 13. szám) a következő szakkönyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendelték ára a 23.297. sz. csekk-számlára előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.

SAKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., II., III., V., VI., VII. ára 7.50 pengő. Ezen füzetek egyenként is kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése”, ára 1.— pengő. II. Dr. vitéz Roncsik Jenő: „Megelőző tűzrendészet”, ára 2.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— P. V. füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet, Erdély Ernő: Vízszerezés, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tartozékai és Erdély Ernő: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára füzeve 20 P, bekötve 22 P. Tanfolyamok, vagy tanfolyamhallgatók részére a tanfolyam parancsnoksága útján füzeve 10 P, kötve 12 P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SAZABÁLYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —.50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P. Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Éremrendészeti kormányrendelet, ára —.40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolyamokról, ára —.40 P. **SZÍNMŰ:** Techár Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay József: Néhai József főherceg élete, ára 3.— P. **NYOMTATVÁNYOK:** Alapszabály nyomtatvány önkéntes tűzoltótörségek részére, ára db-kint —.40 P. Díszokmány-ürlap, ára 2.— P. egyszerűbb 1.— P. Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, ára db-ként —.02 P. **EGYÉB SAKKÖNYVEK:** Barabás István: „Szépliget-i tűzoltóság”, ára 5.— P. Petróczy István ny. repülőezredes: „Veszélyben minden magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, ára 8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P. Tűzoltóigazolványok, vászonburkolatban darabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként 80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—; X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—; XL. éves 16.—; szalag —.70; igazolványlap —.30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsekk útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegegen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

THERMOSONUS

a legújabb és legmegbízhatóbb automatikus tűzjelző-készülék.

Gyors, biztos, olcsó!

A keletkező tüzet és helyét is, bármely távolságban, másodpercek alatt jelzi. — A gyakorlatban fényesen bevált. — Előkelő referenciák. Részletes felvilágosítást ad és a készüléket működésben bemutatja

IPARTERMÉK ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Zoltán-utca 7—9.

Telefon: Aut. 11-0-18.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

Walser Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumibélyegzőket.

Alapítva 1870.

„ERICSSON” (Ezelőtt
Deckert és Homolka)

MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

Budapest,
I., Fehérvári-út 70.

Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-98.

Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyárak számára

Minden kapható a

Párisi

Nagyáruház-ban

„TOTAL”
a tűzoltókészü-
lékek királya!

folyékony szénsavval
működik és száraz por-
ral olt és ezért télen nem
fagy be, nyáron nem
párolog el; sikeresen olt
mindentéle tüzet, tehát
a veszélyes folyékony
anyagok, mint: benzín,
szesz, éther, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid és a villamos
tüzeeket, utóbbit is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel
készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

Ligeti és Biró, Budapest, V., Vígsház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 85. • Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA-TÉR 1—3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TÜZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLO BERENDEZÉSEKET

védőgáznélküli üzemre gyorsan és jutányosan szállít

Dávid és Kertész kazán- és gépevár r.t., Budapest, VI., Mátyás-utca 75-77. Tel. A. 01-4-42

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos

Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban

Az előfizetési és hivatásos Tűzoltó-Szövetség 57454

INGYENPÉLDÁNY

Ég és kiadóhivatal:

**BUDAPEST,
Bástya-utca 13. szám.**

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

1923. B. M. sz., 44.616/1924. B. M. sz., 229.320/1925. B. M. sz., 302/1927. VIII. B. M. sz., 329.750/1928. VIII. B. M. sz., és a 188.684/1931. VIII. B. M. sz. körrendeleteivel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám. — Telefon: Aut. 84-7-94.

FELHÍVÁS!

A győri nagygyűlés elnöksége arra kéri a hatóságokat, testületeket és a résztvenni szándékozókat, hogy a jelentkezési íveket kitöltve, továbbá a kongresszusi díjakat legkésőbb e hó végéig küldjék be, mert csak a szabályszerűen jelentkezőkről tudnak gondoskodni. Jelentkezési-ív nyomtatványt a győri rendezőség készséggel küld.

Gondolatok egy beszámoló felett!

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közeledő nagygyűlésének résztvevői egy ép olyan alapos, tartalmas és kimerítő, mint tárgyilagos és szakszerű beszámolót vesznek kézhez, mely a szövetségnek 1931. évi és az 1932-ik év első felében kifejtett tevékenységét öleli fel. Ez a beszámoló elmélkedésre készítet, mert szerzője a történetíró elfogulatlanságával és pártatlanságával ismerteti Csonka Hazánk tűzrendészetének mai állapotát, reámutatva minden szépítgetés nélkül annak fogyatkozásaira, egyben azonban kiemelve azokat az örvendetes jelenségeket is, amelyek egy szebb jövőnek alapjait vannak hivatva megvetni. Másfél év nem hosszú idő, de az országos tűzoltó szövetség helyes, — vagy helytelen irányban való működésének elbírálására elegendő. Ebből a szemzőből foglalkozom tehát a beszámolóval és törekedni fogok arra, hogy abból a helyes következtetéseket vonjam le.

* * *

A jelentés mindenekelőtt mélabús akkorddal kezdődik. Megemlékezik arról a súlyos veszteségről, amelyet a magyar tűzoltóintézmény és ezzel kapcsolatosan a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség szenvedett azáltal, hogy *Blusnek* Hugó, nemes *Breuer* Szilárd és dr. *Balogh* Dezső bajtársaink az örökletbe költöztek. Mindhárman lelkes ügyszeretettől hevítve évtizedeken keresztül fáradhatatlan és önzetlen munkásai voltak a tűzoltóeszmének és követésreméltó példaadásukkal hozzájárultak annak a szellemnek megteremtéséhez, mely a magyar tűzoltóintézménynek világviszonylatban is elismert mai magas színvonalra való emelését és azon való megtartását lehetővé tette és biztosította. A új nemzedék okuljon ezeknek a vezéreknek hazafias és lelkes tevékenységéből, hogy szövetségünk

méltó maradjon mindenkor dícsőséges múltjához és a szomorú jelen után egy szebb jövő megvalósulásában gyönyörködhessék.

Megemlékezik a beszámoló a tűzrendészeti helyszíni szemlékkel, — kerületi tűzoltószaktanfolyamvizsgákkal — és különféle ünnepélyekkel kapcsolatos számos vidéki kiszállásról, amelyek nézetem szerint kétségtelenül igazolják a vidék és a központ bajtársi szeretettől áthatott összhangzatos együttműködését, ami mindenek felett szilárd alapját képezi az anyira szükséges rendszeres, vállalt munkának, mely legjobban csak a közvetlen érintkezés által valószínűsíthető meg.

Reámutat a beszámoló arra a sajnálatos tényre, hogy a 230.000/1925. B. M. számú új tűzrendészeti kormányrendelet üdvös intézkedései Csonka Hazánk legnagyobb részében még mindig nincsenek végrehajtva, ami elsősorban ugyan a rettenetes közgazdasági helyzetnek tudható be, de részben annak a közönynek is, mellyel — az intézmény fontosságát kétségbe nem értve, — a közgazgatás egy része még mindig viselkedik. Éppen ezért ezeknek a vidéki kiszállásoknak az is a célja, hogy a központi kiküldöttek a közgazgatási vezetőségek tagjaival közvetlen érintkezésbe lépve, jóindulatukat a tűzoltóságok számára megnyerjék, követte azt a szép példát, melyet a legfelsőbb tűzrendészeti hatóság, a nagyméltóságú m. kir. belügyminisztérium és annak fennkölt gondolkodású jelenlegi vezetője ad, amikor a tűzoltóintézmény és országos szövetségünket, illetve ezeknek nemes törekvéseit valóban meghatározó módon felkarolja és támogatja.

Sajnálattal állapítja meg a beszámoló, hogy számos törvényhatóságban még mindig nem ala-

kult meg a törvényhatósági tűzoltószövetség. A helyszíni kiszállások ezeknek a megalakítását is célozzák különösen azzal, hogy a központ a megalakítandó szövetségek elnöki tisztjének vállalására a törvényhatóságok első tisztviselőit kéri fel, így módon elérve azt, hogy a közigazgatás teljes erkölcsi tekintélyével és súlyával nemcsak a törvényhatósági, de az országos tűzrendészet intézésébe is bekapcsolódjék.

S ezzel reá óhajtók térni a hivatásos tűzrendészeti felügyelet megfelelő szervezésének kérdésére. Az intézmény szükségességét már a fentebb hivatkozott belügyminiszteri rendelet megállapította, az intézmény létesítésének előfeltételét pedig a Magyar Országos Tűzoltótisztképző-Tanfolyam létesítésével biztosította. Számos, az általános műveltség legmagasabb fokán álló szakképzett bajtárs áll immár rendelkezésre, s a megszerzendő állásokba elhelyezkedni törekszik, egyelőre azonban kevés eredménnyel, mert a mostoha közgazdasági helyzet a miniszterileg elrendelt állások rendszeresítését ezidőszerint gátolja. Már pedig, hogy mily fontos volna a hivatásos felügyelői állásoknak mielőbbi megszerzése és betöltése, arra minden vitán felül reávilágít a esalhatatlan tűzstatisztika, melyből kitétszik, hogy azoknak a törvényhatóságoknak területén van a legtöbb pusztító tüzvész, ahol a tűzrendészeti felügyeletet és ellenőrzést egyáltalán nem, — vagy nem kellőképp gyakorolják. Ezzel szemben minden kétségenfelül áll az, hogy egy-egy ilyen hivatásos tűzrendészeti állásnak rendszeresítésével kapcsolatos kiadás szóba sem jöhet azokkal a milliókra menő károkkal szemben, amelyeket a tűz romboló hatalma a tűzrendészeti felügyelet hiányosságának folyamánként helyrehozhatatlanul — végeredményben a nemzeti vagyonban — okoz és amely károk a megfelelő tűzrendészeti felügyelettel elháríthatók volnának.

Örvendetes jelenségként utal a beszámoló a kerületi tűzoltó szaktanfolyamok sikeres munkásságára, amelynek eredményeként már több mint ezer

képzett önkéntes tűzoltótiszt áll nemcsak a községi, de a vállalati és uradalmi tűzrendészet szolgálatában.

Megszervezendő volna egyben végre-valahára az országos központi tűzrendészeti szolgálat is, amely a külső szolgálat egyöntetűségét volna hivatott megteremteni és helyszíni vizsgálatok útján ellenőrizni. Az ember természeti sajátossága, hogyha valamely munkakörben minden felügyelet és ellenőrzés nélkül marad, elernyed és ellanyhul, míg az időszaki vizsgálatok tudatában lelkiismeretes, pontos és sikeres működést fejt ki.

A győri nagygyűlés ötletéből megírt ez az elmfuttatás nagyvonásokban mintegy jelzi azt az irányt, melyet az Országos Tűzoltó-Szövetség, annak tágabb és szűkebb elnöksége tevékenységében eddig követett. Ezért, véleményem szerint, felette kívánatos volna, hogy az országos tűzoltó-intézmény vezetőségében a szövetséget alkotó tagtestületek alkotmányos jogai gyakorlásának folyamánként megrázkódtatások ne történjenek, hanem a céltudatos, csendes és izgalommentes munka a köz érdekében továbbra is biztosítva maradjon.

* * *

Ha azonban a közigazgatás egész teljességében a tűzrendészet előbbrevitelét célzó, s a köz érdekét szolgáló, éldásos munkába bekapcsolódott és ezzel a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségben egyesült kilenevenötezer magyar tűzoltónak lelkes munkája és ennek sikeres volta biztosítva van, ám jöjjön akkor az országos vezetőségbe a szakképzett lelkes fiatalság és váljék valóra a régi klasszikus mondás: „Advenere novi, veteres migrate coloni.“ „Megérkeztek az ifjak, vonuljatok el, öreg harcosok.“ Ámde akkor is és mindig a tűzoltói tevékenység vezérőljője az istenfélelem, a törhetetlen hazaszeretet és az önzetlenség hármasszöglete legyen, mely a szövetséget hat évtizeden keresztül fenntartotta és naggyá tette és amely tündöklő ragyogásával meg fogja teremteni Nagy-Magyarországot. (ü. a.)

Felhívás az összes tagtestületekhez!

SIREMLÉKET BREUER SZILÁRDNAK!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek *Nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánként minden magyar tűzoltó szívet elöltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltó intézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, amely *Nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltószövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő siremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az országos szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, sziveskedjenek kebelükben a szóbanlévő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltószövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámlijára befizetni akként, hogy a siremlék folyó évi mindszentek napján felavatható legyen.

Hirdesse az emelendő siremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932. április hó 15.-én.

Az elnökség.

MAGYAR ORSZAGOS TUZOLTÓ SZÖVETSÉG ELNÖKSÉGÉNEK AZ 1931. ÉVI ÉS 1932. ÉV ELSŐ FÉLÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ JELENTÉSE.

Az elmúlt év a súlyos megpróbáltatások esztendője volt, amely szövetségünk irányítására és vezetésére hivatott szűkebb elnökségünk kebelében okozott változásokat.

A halál kaszája széles rendet vágott az elmúlt időszakban tűzoltótársadalmunkban, több régi bajtársat veszítettünk el, közöttük a legértékesebbek egyikét, volt ügyvezető alelnökünket, szövetségünk lelkét, az összes magyar tűzoltók tanítómesterét, kiváló, nemesak országos, de világhírű szakemberünket, a kedves, őszinte bajtársunkat és barátunkat, *nemes Breuer Szilárdot*, 1931. november 2-án megrendülve hallottuk a gyász hírt, hogy vezérünk elköltözött az örökkévalóságba. Hivatalos lapunk múlt év novemberi számában már méltattuk elköltözött alelnökünk érdemeit, de úgy érezzük, hogy ezen a helyen is meg kell emlékeznünk arról a bajtársunkról, aki utolsó lehelletéig a mi emberünk volt és mint hős katona a harc mezején kötelességét szövetségünk kebelében végső elgyengüléséig önzetlenül teljesítette.

Halála előtt 12 nappal, 1931. október hó 21-én intézte hozzánk mint munkatársaihoz, barátjaihoz utolsó levelét, melyet már ágyban fekvé irónnal írt meg. Ebben a levélben búcsúzott el tőlünk és megható módon rendelkezett szövetségi ügyeink további vezetéséről, midőn az ügyvezetésre alelnök társát: *Dr. Marinovich Imre* urat jelölte meg. Ezen levelének utolsó mondata: „Póstat már ne küldjétek, mert csak fekvő helyzetben írhatok.”

Koporsójára elhelyeztük szövetségünk koszorúját, utolsó útjára könnyes szemmel, fájó szívvel kísértük el. A gyászszertartáson sírbatétele előtt szövetségünk nevében alelnöktársa: *Dr. Marinovich Imre h. államtitkár* megható beszéddel búcsúztatta el.

Nemes Breuer Szilárd emlékezetére 1931. dec. hó 5-én elnökségi gyászülést tartottunk. Székházunk üléstermét ez alkalomra elhunyt vezérünk gyászkeretbe foglalt aréképével díszítettük. A gyászülésen megjelent az elköltözött alelnökünk családja, a m. kir. belügyminisztérium részéről *Dr. Tomesányi Kálmán* osztályfőnök, *Dr. Kontz Endre* miniszteri tanácsos, *Dr. Szöllőssy Alfréd* miniszteri titkár, a székesfőváros részéről *Széchy Imre* műszaki főtanácsos, a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület és a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesülete képviselői, elnökségünk összes tagjai és számos vendég. *Gróf Széchenyi József* elnöki megnyitó beszéde és a megjelentek üdvözlése után boldogemlékű alelnökünknek érdemekben gazdag pályafutását magas szárnyalású emlékbeszédben *Dr. Marinovich Imre* helyettes államtitkár alelnöktársa méltatta. Ezen elnökségi ülésünkön határoztuk el, hogy *nemes Breuer Szilárdnak* a Kerepesi temetőben nyugvó hamvait díszes és tartós síremlékkel jelöljük meg, melynek költségeit tűzoltótársadalmunkban eszközrendő gyűjtés útján fogjuk előteremteni. *Dr. Óvári Ferenc* tiszteletbeli tagunk és volt alelnökünk, mint első adakozó jelentkezett 50 pengős adományával, elnökségünk pedig egyhangú kegyelettel ezen célra 200 pengőt utalványozott ki. Alapos a reményünk, hogy a síremléket boldogemlékű bajtársunk halálának első évfordulóján folyó évi november hó 2-án leleplezhetjük.

Még ügyvezető alelnökünk halála előtt elvesztettük másik alelnökünket is.

tént nyugdíjazása folyamányaként alapszabályaink 23. §. alapján a választás alá nem kerülő egyik alelnöki székbe meghívott és beiktatott volt elnökségi előadónk, régi kiváló bajtársunk: *Blasnek Hugó* Budapest székesfővárosi helyettes tűzoltó főparancsnok 1931. május hó 2-án elhalálozott. Ezen alelnökünknek szövetségünk érdekében kifejtett értékes munkáját és érdemeit a hivatalos lapunk 1931. évi május havi számában méltattuk.

A harmadik nagy veszteségünkről is be kell még számolnunk. Elnökségi tagjainknak a Kőszegen megtartott emlékünnepelekkel kapcsolatos elnökségi díszülésre való elutazás megkezdése előtt, elnökségünk régi tagja, 21 éven át volt pénztárosa, hivatalos lapunk, a Tűzrendészeti Közlöny felelős szerkesztője, segélyző pénztárunknak ellenőrző főorvosa, kiváló, őszinte bajtársunk és barátunk *királyfia-karcsai Dr. Balogh Dezső* m. kir. egészségügyi tanácsos, a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület parancsnoka nemes szolgálatának teljesítése közben, a budapesti keleti pályaudvaron 1932. május 28-án szívszélhűtésben váratlanul meghalt. Hirtelen halála tűzoltótársadalmunkban nagy megdöbbenést, gyászt és az elköltözött családja iránt igaz részvétet váltott ki. Közhasznú tevékenységét és érdemeit hivatalos lapunk 1932. évi júniusi számában méltattuk.

Kedves halottaink emlékének nem szabad elenyészni, mert a múlt emlékezetén él a jövő és az emlékezet a legszebb virág, mely a jövőnek termeli legértékesebb gyümölcseit.

Elnökségünket ért ezen veszteségek következményeként a *Blasnek Hugó* volt alelnökünk elhunytával megüresedett egyik választás alá nem kerülő alelnöki állásra alapszabályaink 23. §. alapján *Teasdale Ottó* urat, Székesfővárosunk ezidőszertinti tűzoltó főparancsnokát hívtuk meg, akit az 1931. június 6-án tartott elnökségi ülésünkön megjelenvén, alelnöki székébe beiktattuk. Ezen idő óta új alelnökünk szövetségi életünkben értékes vezető munkát végez és minden jel arra mutat, hogy benne nagy energiájú, kiváló munkatársat nyertünk.

Nemes Breuer Szilárd volt alelnökünk helye üresen maradt, annak választás útján való betöltése feletti határozat a folyó évben tartandó nagygyűlés tárgysorozatába fog felvétetni.

A felsorolt változások és veszteségek következtében megürült egyik elnökségi előadói tisztségre (*Blasnek Hugó* helyére), melyet alapszabályaink 23. §. szerint a budapesti hivatásos tűzoltóság tisztikarából kell — ezen tisztikar kijelölése alapján — választani, *Ausch Rezső* székesfővárosi hivatásos tűzoltó főtiszt bajtársunkat kértük fel, aki a megbízatást elfogadta.

Dr. Balogh Dezső bajtársunk elköltözésével megüresedett lapszerkesztői tisztség ideiglenes ellátására a folyó évi június hó 14-én tartott elnökségi ülésünk határozata alapján *Dr. Lukács Zoltán* vm. tűzrendészeti felügyelő bajtársunkat kértük fel, aki a megbízatást el is fogadta. Ugyancsak ezen elnökségi ülésünk határozata alapján a segélyzőpénztárunknál megüresedett ellenőrző szakorvosi teendők ideiglenes végzésére *Dr. Sugár László* orvos urat kértük fel, aki a megbízatást szintén vállalta.

A segélyzőpénztárunk terhére alkalmazott *Schilzong József* irodai segédhivatalnokot — mivel súlyos szabálytalanságokat és mulasztásokat követett el — állásából 1931. március hó 5-én elbocsátottuk. Helyére 1931. március hó 15-én *Hajós Emil* okl. tűzoltótisztet alkalmaztuk egész napi szolgálatra havi 160 pengő fizetéssel. Nevezett bajtársunkat, mivel szolgálatát jól teljesíti, 9 havi próbaszolgálat

után 1932 január hó 1-től kezdve irodatiszti minőségben véglegcsitettük.

Az elnökségünkben előfordult személyi változások bejelentése után rátérünk Usonkahazánk tűzrendészetére vonatkozó észrevételeinkre.

Megnehezedett a világ folyása felettünk. Bárhová nézünk, bárkivel beszélünk, esüggedt emberekkel találkozunk. A kegyetlen trianoni békeparanes folytán keletkezett mindig rosszabbodó gazdasági helyzetünk, az általános elszegényedés az egész tűzoltóintézményünkre nyomasztólag nehezedik. Célkitűzéseink felé haladásunkban mindig szaporodó és növekedő akadályokkal találkozunk. A meglévő küzdelmes munka árán létrehozott tűzrendészeti kormányrendeletek teljes végrehajtására irányuló törekvéseink, az önkéntes, hivatásos és köteles tűzoltóságoknak megbízható és modern tűzoltószerekkel való ellátása, sőt a meglévő szereknek csak jókarbantartása is a városok, községek és önkéntes tűzoltótestületek pénztelensége miatt leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Minden anyagi megterheléssel járó rendelet vagy tűzrendészeti intézkedés végrehajtásának szorgalmazásánál kénytelenek vagyunk belenyugodni olyan hatósági elintézésbe, mely azok végrehajtására — hivatkozva a lesújtó gazdasági helyzetre, — hosszú terminusokat engedélyez. Dacára az akadályoknak, türelmünket és munkakészségünket nem szabad elveszíteni. A tűzoltónak esüggedni nem szabad.

Minden tökéletesedés és fejlődés felé vezető eszme, gondolat előbbrevitele, a jól megtárgyalt tervek megvalósítása csak az optimistáknak a bizvábizóknak sikerül, nem pedig a szüntelen aggodalmaskodó, esüggedő, rémhíreket terjesztő pesszimistáknak. Élni fogunk, mert élni akarunk. A tűzoltónak még a lehetetlent is meg kell próbálni, nehéz helyzetekben gyorsan határozni és tétovázás nélkül munkába állni, eselekedni. Dolgozni, folyton dolgozni és nem esüggedni.

Ezen bevezető soraink után elnökségünknek minden részletre kiterjedő jelentését a következőkben terjesztjük elő:

Halottaink.

Jelentésünk bevezető részében elnökségünk kebelében történt halálesetekről beszámolva, fájó szívvel jelentjük, hogy az elmúlt időszakban a beérkezett jelentések és egyéb hírforrások szerint, melyek tudomásunkra jutottak, még a következő veszteségek érték tűzoltótársadalmunkat:

Formandl Ágoston a Győri Önkéntes Tűzoltó-Testület paranesnoka, közel félszáz évet szolgált régi bajtársunk 1931 május 4-én elhunyt.

Schneider Géza a Paksi Önkéntes Tűzoltó Testület paranesnoka 1931 június 4-én elhalt.

Idősb Schmidl István a Székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület tb. paranesnoka és pénztárosa 1931. július hó 10-én elhalálozott.

Gruber Ferenc a Balassagyarmati Önkéntes Tűzoltó Testület alparanesnoka 1931 augusztus 15-én meghalt.

Allender Henrik udvari tanácsos, főbányatanácsos, a zólyombrezói és diósgyőri vasgyárak volt tűzoltóparanesnoka 1931 október 9-én Miskolcon elhalt.

Id. Reé István a Székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó Testület volt paranesnoka 1931. október 11-én meghalt.

Rhédey Endre a Verpeléti Önkéntes Tűzoltó-Testületnek egy negyedszázadon át volt paranesnoka 1932. január 1-én elhalálozott.

Obinger Alajos a Magyaróvári Önkéntes Tűzoltó Testület 47 éven át volt összehúzó tagja 1932

Reéh György Pécs sz. kir. város volt önkéntes tűzoltóparanesnoka, a Baranyavármegyei Tűzoltó-Szövetség volt alelnöke 1932 március 22-én elhunyt.

Farkas Pál a Jászárokszállási Önkéntes Tűzoltó Testület paranesnoka 1932 február 14-én elhalálozott.

Besse Aladár a Gödöllői Önkéntes Tűzoltó Testület szakaszparanesnoka 1932. június hó 6-án meghalt.

Elköltözött bajtársainknak adjon az Isten esendes nyugalmat. Emléküket megőrizzük szívünkben.

Ügymenet.

Az elmúlt 1931. év folyamán 7 elnökségi ülést tartottunk, melyen 205 darab megkeresés, előterjesztés, véleményezés és javaslat tárgyalattott.

Az 1931. évi rendes országos választmányi közgyűlésünket *Komáromban* 1931 augusztus hó 16-án ünnepélyes keretek között a helyi hatóságok részvételével tartottuk meg, ahol a m. kir. belügyminiszter urat Palkovics László Komárom és Esztergom c. k. e. vármegyék alispánja képviselte.

Az iroda működése.

Az elmúlt 1931-ik esztendőben is három iktatókönyvet vezetünk.

A köziktatóban 2364 (2310) a segélyzőpénztári iktatókönyvben 3511 (3403), a Tűzrendészeti Közlöny iktatójában 940 (1114) iktatószámunk volt. Mindhárom iktatókönyvünkben összesen 6815 (6827) iktatóanyagunk volt.*

Belügyminiszteri véleményezések és előterjesztések.

Az elmúlt 1931-ik év folyamán a m. kir. belügyminiszter úr 280 (251)* ügydarabot küldött hozzánk véleményezésre, és pedig:

47	(70)	tűzrendészeti felülvizsgálat,
27	(31)	telepengedély,
9	(8)	építési,
4	(7)	tűzoltószer-beszerzés,
5	(5)	vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet,
12	(6)	városi és községi tűzrendészeti szabályrendelet,
21	(12)	kéményseprő szabályrendelet,
9	(6)	mozgósínház,
1	(6)	színház,
6	(1)	tűzoltóparanesnoki és tiszti állás szervezése,
16	(10)	benzinkút, ásványolaj és benzintárolás,
66	(48)	kir. díszérem és egyéb kitüntetés,
5	(2)	építési szabályrendelet,
16	(7)	önkéntes tűzoltó testületi alapszabály,
2	(2)	tanfolyam,
34	(30)	különböző egyéb tűzrendészeti ügyben.

Összesen 280 (251).

Az 1931. év folyamán 8 esetben tettünk előterjesztést, javaslatot a m. kir. belügyminiszter úrhoz.

Kormányintézkedések és egyéb rendeletek az 1931. évben.

A m. kir. belügyminiszter 125.000/1931. B. M. sz. körrendelete az alapszabályaik értelmében a tagjaik részére formaruha (egyenruha) viselési engedélyt

A m. kir. belügyminiszter 188.684/1931—VIII. B. M. sz. körrendelete a Tűzrendészeti Közlöny című szaklap ajánlása tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 131.548/VIII. B. M. sz. rendelete vármegyei tűzoltószövetségek megalakítása és működése tárgyában.

Az Országos Testnevelési Tanács társelnökének 1761/eln. 1930. OTT III. sz. rendelete a leventék tűzoltásban való kiképzése tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 128.084/1931—VII. B. M. sz. rendelete a mozgófényképezemek tűzrendészeti ellenőrzése tárgyában.

A m. kir. miniszterelnök 1931. évi 3700. M. E. sz. és a magasépítési és más műszaki ügyeknek a kereskedelemügyi minisztérium keretében való összpontosításáról szóló rendelete.

A m. kir. belügyminiszter 190.704/1931—VIII. B. M. sz. körrendelete a kerületi tűzoltótanfolyamok szervezése tárgyában.

A m. kir. miniszterelnökség rendelete a „Tűzrendészeti Közlöny”-nek tizenhat oldal terjedelemben való megjelenhetése tárgyában.

Kitüntetések és szolgálati érmek. Időrendben.

Kormányzó úr Ófőméltósága 1931. július 28-án kelt magas elhatározásával megengedte, hogy Hanisch György gödöllői járási tűzrendészeti felügyelőnek a közélet és tűzrendészet terén szerzett érdemeiért elismerése tudtul adassék.

A francia országos tűzoltószövetség Párisban, fennállásának 50 éves jubileuma alkalmából:

Bencze István tb. önkéntes tűzoltó paranesnok, elnökségi előadónkat (Budapest)

Erdély Ernő főparanesnok, elnökségi előadónkat (Győr)

Falussy Károly önkéntes tűzoltóalparanesnok, szövetségi titkárt (Budapest)

Hegedűs Nándor tűzoltótestületi elnököt (Dunapentele)

Kónya Imre főparanesnokot (Kecskemét)

Papp Ferenc főparanesnok, elnökségi előadónkat (Szeged)

Dr. Prach István paranesnokot (Nagykanizsa)

Rosta Géza paranesnok, elnökségi előadónkat (Csepel)

Szilvay Kornél hivatásos tűzoltó főtisztet (Budapest) és

Supper Ferenc alparanesnokot (Sopron) tiszteletbeli tagokká választotta.

Kormányzó úr Ófőméltósága az 1931. évi július hó 20-án kelt magas elhatározásával megengedte, hogy *Vida Pál* ny. főszámtanácsos elnökségi előadónknak, tiszteletbeli tagunknak a közélet és a tűzrendészet érdekében kifejtett eredményes munkálkodásáért *újboldi* elismerése tudtul adassék.

Kormányzó úr Ófőméltósága megengedte, hogy *Kenyeres Benedek* törökszentmiklósi önkéntes tűzoltóparanesnoknak a köz érdekében fél századon át kifejtett önzetlen munkásságáért elismerése tudtul adassék.

Kormányzó úr Ófőméltósága megengedte, hogy *Formandl Ágoston* győri önkéntes tűzoltóparanesnoknak a tűzoltás terén kifejtett 44 évi eredményes működéséért elismerése tudtul adassék.

Kormányzó úr Ófőméltósága 1932. január 2-án kelt legmagasabb elhatározásával *Laczuska Titusz* nőgrádvércei lakos, járási tűzrendészeti felügyelőnek közérdekű működése elismerésül a Magyar Ezüst Érdemérmét adományozta.

Gyula szergényi lakos tűzoltónak a Magyar Bronz Érdemérmét adományozta.

Belügyminiszter úr őnagyméltósága az 1931. év folyamán

a tűzoltás és mentés terén 25 éven át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmét

a következő bajtársaknak adományozta. (Időrendben):

vitéz *Csoknyay István* (Dombóvár), *Schleier Imre* (Székesfehérvár, Felmayer-gyár), *Labiner Gyula* (Rákospalota), *Ernszt Máttyás* (Taksony), *Ernszt István* (Taksony), *Horn György* (Tab), *Dr. Kiss Emil* (Szombathely), *Steker András* (Rajka), *Tauber Lőrinc* (Rajka), *Lang János* (Rajka), *Lang Máttyás* (Rajka), *Dulz Máttyás* (Rajka), *Czinger János* (Diósgyőrvasgyár), *Som István* (Gödöllő), *Berra Vilmos* (Gödöllő), *Papp János* (Gödöllő), *Ádám Ferenc* (Gödöllő), *Kóri Jenő* (Kereca), *Kriszai Jenő* (Kereca), *Németh Sándor* (Kereca), *Farkas Ferenc* (Kereca), *Zsoldos Mihály* (Kereca), *Filipinyi Mihály* (Békéscsaba), *Pravitz Viktor* (Budapest), *Füri János* (Monor), *Ipsics Imre* (Káld), *Bödöcs József* (Káld), *Kiss Imre* (Káld), *Dóka Bertalan* (Kunszentmárton), *Pálfi Gábor* (Hajdunánás), *Németh Imre* (Kondorfa), *Béri Nándor* (Ják), *Németh Lajos* (Ják), *Szabó József* (Ják), *Szaborits Ferenc* (Ják), *Boda Sándor* (Ják), *Kiss Antal* (Ják), *Pankovits Sándor* (Ják), *Szabó Antal* (Ják), *Baba Gyula* (Ják), *Galambos János* (Ják), *Rába Bálint*, *Boronkay Ferenc* (Izsák), *Jávorka Mihály* (Izsák), *Csuri Gergely* (Izsák), *Dr. Rajna Nándor* (Budapest), *Dr. Lengyel Árpád* (Budapest), *Dr. Kiss Jenő* (Budapest), *Gellért Márton* (Budapest), *Kassay Sándor* (Budapest), *Minárecsek János* (Budapest), *Limp Máttyás* (Lébény), *Horváth György* (Lébény), *Bognár Pál* (Csesztreg), *Csöbor Gyula* (Csesztreg), *Dobokán László* (Budapest), *Gyenes Lukács* (Budapest), *Lencse Ambrus* (Budapest), *Bodics András* (Budapest), *Detsch Imre* (Réde), *Siska Gyula* (Órszentpéteri), *Sánca János* (Órszentpéteri), *Papp József* (Órszentpéteri), *Dr. Bojársky Béla* (Miskolc), *Horváth István* (Miskolc), *Konkoly János* (Miskolc), *Stumpf Gábor* (Miskolc), *Comós Bertalan* (Miskolc), *Kopacsó József* (Miskolc), *Gaál Mihály* (Rábafüzes), *Jost János* (Rábafüzes), *Kurcz Károly* (Rábafüzes), *Simitz Ferenc* (Rábafüzes), *Unger Ferenc* (Rábafüzes), *Judt Ferenc* (Rábafüzes), *Haftl Ferenc* (Rábafüzes), *Neubauer János* (Rábafüzes), *Mild Károly* (Rábafüzes), *Jost János* (Rábafüzes), *Trogmayer Gyula* (Sopron), *Trogmayer Rezső* (Sopron), *Thám István* (Sopron), *Radomski Miksa* (Sopron), *Mischler Kálmán* (Vác), *Obratil Márton* (Vác), *Raffa István* (Vác), *Sziber János* (Vác), *Paczolt Ferenc* (Vác), *Alapfy István* (Cinkota), *Óvári Endre István* (Tiszaörs), *Tóth Kálmán* (Tiszaörs), *Soltész Lajos* (Tiszaörs), *Kállay Gyula* (Budapest), *Vaclavik Vilmos* (Budapest), *Kocsis János* (Budapest), *Molnár II. János* (Budapest), *Juhay Gábor* (Ujfehértó), *Detáry László* (Pestujhely), *Kelemen János* (Gyula), *Sánta Károly* (Felsőrönök), *Artinger Károly* (Felsőrönök), *Brunner Mihály* (Felsőrönök), *Rosner János* (Felsőrönök), *Schmidt János* (Felsőrönök), *Garastyán István* (Kőszegdorozsló), *Horváth János* (Velem), *Kovács Antal* (Szergeeny), *Kovács Gyula* (Szergeeny), id. *Kovács Antal* (Szergeeny), *Varga Ferenc* (Budapest), *Karbuiczky József* (Nagyatád), *Molnár Ignác* (Nagyatád), *Gács Kálmán* (Nagy-

atád), Papp György (Nagyatád), Takács Antal (Nagyatád), Bagaméri Bálint (Pap), Toth Ernő (Baja), Bárdos Gyula (Budapest). Összesen: 121.

Tűzoltói szolgálati érmek szövetségünk elnöksége által az 1931-ik év folyamán kiadottak: V éves 853 db, X éves 286, XV éves 59 db, XX éves 100 db, XXV éves 52 db, XXX éves 65 db, XXXV éves 31 db, XL éves 32 db. Összesen 1478 db.

Tanfolyamok.

A múltévi jelentésünkben már jeleztük, hogy 1931 március hó 3-án megnyílt a harmadik országos tűzoltótiszti tanfolyam, melyre 16 hallgató iratkozott be. Ezen tanfolyam záróvizsgálai szeptember hó 8—12-ig tartottak, melyek eredményeként 10 hallgató egyhangúlag, 4 hallgató szótöbbséggel nyert tűzoltótiszti minősítést. Két hallgató vizsgája nem volt elfogadható. Az eddig megtartott 3 tanfolyamon 53 bajtárs nyert tiszti oklevelet.

A negyedik országos tűzoltótiszti tanfolyamot a folyó 1932. évi március hó 7-én előkelő közönség és fényes keretek között nyitotta meg vitéz Dr. Keresztes-Fischer Ferenc m. kir. belügyminiszter úr. Ezen tanfolyamra 21 hallgató vétetett fel. Belügyminiszter úr a tanfolyam parancsnokául Teasdale Ottó székesfővárosi tűzoltóparancsnokot, alelnökünket nevezte ki. A tanfolyam záróvizsgálai a folyó évi szeptember havában lesznek.

Kerületi tűzoltótanfolyamok.

Az elmúlt év folyamán a következő helyeken voltak kerületi tűzoltótanfolyamok:

1931. május 31.—június 13-ig Győrött 35 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Erdély Ernő elnökségi előadó.

1931. június 30.—július 14-ig Budafokon 37 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Dr. Lukács Zoltán vm. tűzrendészeti felügyelő.

1931. július 1—14-ig Debrecenben 57 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: vitéz Dr. Roncsik Jenő elnökségi előadó.

1931. július 1—14-ig Szegeden 19 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Papp Ferenc elnökségi előadó.

1931. július 19.—augusztus 1-ig Esztergomban 17 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: László István elnökségi előadó.

1931. július 26.—augusztus 9-ig Egerben 43 tanfolyamhallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Breznay Imre vm. tűzrendészeti felügyelő.

1931. augusztus 21.—szeptember 3-ig Pécsen 27 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Róch György vm. tűzrendészeti felügyelő.

1931. szeptember 1.—12-ig Veszprémben 19 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Veniss Jenő vm. tűzrendészeti felügyelő.

A szegedi kir. katolikus Tanítóképzőintézet igazgatójának felkérésére Papp Ferenc szegedi tűzoltóparancsnok, előadónk 1931. június 15.—30-ig az 1891. évben kiadott 49.749. V. K. M. sz. rendeletben előírt tűzoltói kiképzésben részesítette a Tanítóképzőintézet 32 ötödéves hallgatóját.

A szombathelyi községi közigazgatósági Tanfolyam keretében az 1907. év július hó 26-án kelt 81.465/IV. sz. B. M. rendelet alapján a tűzoltás és tűzrendészetből az 1931. febr. 1-től 1932. január 31-ig terjedő időben Barabás István Szövetségünk tiszteletbeli tagja, a Vasvármegyei Tűzoltószövetség ü. v. elnöke és Benda László elnökségi előadónk 1—1 órában elméleti és gyakorlati előadásokat tartottak, amelyen 124 tanfolyamhallgató nyert tűz-

Az itt felsorolt tanfolyamokon az 1931. év folyamán 426 hallgató nyert tűzoltói kiképzést.

Célkitűzésünk alapján egyik nagyjelentőségű feladatunk a tűzoltás és tűzrendészeti ismeretek minél szélesebb téren való terjesztése, tanítása. A kiképzettek számának növekedéséből a haladás ezen a téren is kétségtelenül megállapítható.

A különféle tanfolyamokon kiképzést nyert:

1925	évben	211
1926	„	379
1927	„	420
1928	„	360
1929	„	171
1930	„	398
1931	„	426 hallgató

A tanfolyamokon közreműködött előadók fogadják ezen a helyen is értékes oktató munkájukért hálas köszönetünket.

A folyó 1932. év folyamán a beérkezett jelentések szerint: Debrecenben, Egerben, Győrött, Szegeden, Szolnokon, Pécsen és Vácon tartatnak kerületi tűzoltótanfolyamok, melyek lefolyásáról a jövő évi jelentésünkben számolunk be.

Kiszállások.

A 230.000/1925 B. M. sz. tűzrendészeti kormányrendelet mikénti végrehajtásának ellenőrzése céljából elnökségünk a m. kir. belügyminiszter úr által elrendelt következő helyszíni szemléken vett részt:

1931. június 8-án: Pánd, Tápióbieske, Tápióságon.

1931. június 9-én: Nagykatá, Tápiószentmárton, Tápiószéle, Tápiógyörgye és Farnos-on.

1931. június 10-én: Szentmártonkatá, Szentlőrinc-katá, Tóalmás, Kóka és Tápiószecsőn.

1931. augusztus 6-án a sashalmi lakótelepen.

Ezen szemléken a m. kir. belügyminiszter urat Decleva Rezső miniszteri osztálytanácsos úr képviselte; szövetségünk részéről Dr. Marinovich Imre h. államtitkár, alelnök Falussy Károly szövetségi titkár, az érdekelt vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők voltak kiküldve. A szemlék eredményéről, észrevételeinkről minden alkalommal kimerítő jelentést és javaslatokat küldtünk a m. kir. belügyminiszter úrnak.

Az elmúlt időszakban tűzoltóünnepélyeken, jubileumokon, versenyeken zárógyakorlatokon a következő helyeken jelentünk meg, illetve képviselőt küldtünk:

1931. május 24-én Sashalmon járási versenyen és 10 éves jubileumi ünnepélyen.

1931. május 31-én Káldon zászlószentelésen és 50 éves jubileumi ünnepélyen,

1931. június 5-én Nyergesújfalun tűzoltóünnepélyen és szolgálati éremkiosztáson,

1931. június 6-án Csesztregén 40 éves jubileumi ünnepségen és éremkiosztáson,

1931. június 28-án Bonyhádon 50 éves jubileumi ünnepélyen és kerületi versenyen,

1931. június 29-én Ivánon 50 éves jubileumi ünnepségen,

1931. július 12-én Debrecenben kerületi tűzoltóversenyen,

1931. július 15—16-án Komáromban zászlószentelés és járási versenyen,

1931. augusztus 30-án Mór-on 50 éves jubileumi ünnepélyen és járási versenyen,

1931. szeptember 6-án Kiskúnhalason vármegyei versenyen,

1931. szeptember 6-án Sárváron járási verse-

1931. szeptember 8-án Bácsalmáson vármegyei versenyen,

1931. szeptember 20-án Nógrádverőcén vármegyei versenyen,

1931. október 4-én Zireen járási versenyen,

1931. október 4-én a Budapest Ganz-gyári tűzoltó testület zárógyakorlatán,

1931. október 11-én Albertfalván zárógyakorlaton és éremkiosztáson,

1931. november 8-án Budapesten az Állami gépgyár tűzrészégének zárógyakorlatán.

Mint minden évben, most sem mulaszthatjuk el azon bejelentésünket, hogy zászlószentelések, jubileumok, versenyek, tanfolyamzáró vizsgák és zárógyakorlatoknál majdnem minden alkalommal szövetségünk elnökségét Dr. Marinovich Imre h. államtitkár, alelnökünk képviselte, aki nem lankadó energiával, és ügyszeretettel valamint kiváló szónoki képességével nagy sikereket ért el és hasznos szolgálatokat végez tűzoltóintézményünk, szövetségünk tekintélyének növelése érdekében, melyért ezúton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Tűzoltószeretek műszaki felülbírálása és kipróbálása.

Az 1931. év folyamán a budapesti és soproni tűzoltószergyárosok telepein a megrendelő testületek és hatóságok kérelmére 27 db kézihajtású és 2 db motorhajtású tűzfeeskendőt próbáltunk ki. A próbabizonylatokat közvetlenül küldtük el a megrendelőknél.

Szakkönyvek.

Az elmúlt 1931-ik év folyamán a tűzoltó szakkönyvek igénylése normális volt.

Mint azt már a múltévi jelentésünkben is jeleztük, a Tűzrendészet III. füzeté, Breuer Szilárd „A tűzoltás szabályai” (Taktika) elfogyott. Az új kiadás sajtó alá rendezését, illetve megírását boldogemlékű Breuer Szilárd volt alelnökünk magára vállalta ugyan, de ezen munkát már betegsége miatt elvégezni nem tudta. Elnökségünk az új kiadás megírására Erdély Ernő elnökségi előadót kérte fel, aki a megbízatást elfogadva, a „Taktika” immár harmadik kiadását lényegesen kibővítve 15 nyomtatott ívnyi terjedelemben megírta. A jól sikerült szakkönyv, melynek megírásáért Erdély Ernő bajtársunk szövetségünk elismerését kiérdemelte, 1931. december havában jelent meg és eladási árát 2 pengőben állapítottuk meg.

Ugyancsak a múlt évi jelentésünkben tudattuk, hogy a „Tűzrendészet” II. füzeté a Markusovszky Béla: „Megelőző tűzrendészet” című füzeté is fogytán van. Az új kiadás megírását vitéz Dr. Roncsik Jenő előadó vállalta el. Az új kiadás két részből fog állni. Az első rész foglalkozik a tüzesetek okaival, a tűz feltartóztatásának eszközeivel, a tűzbiztos építkezéssel, a tűzrendészeti eljárásokkal és a tüzesetek okainak megállapításával. Ez az első rész 15 és fél nyomtatott ívnyi terjedelemben már elkészült és 1932. április havában megjelent. A könyv szerzője vitéz Dr. Roncsik Jenő bajtársunk elismerésre méltó jó munkát végzett. A könyv árát 2 pengőben állapítottuk meg. A „Megelőző tűzrendészet II. részét”, mely az alkalmazott tűzrendészetet fogja tartalmazni és pedig a lakóházak, középületek, gyárak, ipartelepek, üzemek, műhelyek, raktárak, szérűskertek stb. tűzrendészetét, szintén vitéz Dr. Roncsik Jenő írja meg és reméljük, hogy ezen könyv is még az 1932. év folyamán meg fog jelenni.

A „Tűzrendészet” IV-ik füzeté Apáthy Vilmos „Tűzjelzés” című munkája és V-ik füzeté

adásukról kell gondoskodni. Elnökségünk felkérésére a IV-ik füzet, a „Tűzjelzés” átdolgozását és újabb kiadás alá rendezését Erdély Ernő előadónk, kipróbált szakírónk vállalta, míg az „Első segélynyújtás baleseteknél” című füzet újabb kiadás alá rendezését, esetleges kibővítését Dr. Balogh Dezső m. kir. egészségügyi tanácsos vállalta el, aki azonban a folyó évi május hó 28-án történt hirtelen elhalálása miatt ezen munkáját már elvégezni nem tudta. Ezen szakkönyvek II-ik kiadása is legközelebb a jövő év folyamán kikerül a nyomdából.

„Tűzrendészeti Közlöny” és egyéb szaklapok.

Hivatalos lapunk az egyetlen állandó összekötőkapocs a törvényhatósági, vármegyei tűzoltószövetségek, tagtestületeink és az országos szövetségünk vezetősége között. Ezért azt még akkor is meg kell jelentetnünk, ha annak előállítása ráfizetéssel járna.

Mivel az általános gazdasági pangás és elszegényedés miatt a községi előljáróságok és tagtestületeink már nincsenek abban a helyzetben, hogy hivatalos lapunkra, a „Tűzrendészeti Közlöny”-re előfizessenek, a folyó évi június hó 14-én tartott elnökségi ülésünkön elhatároztuk, hogy az országos választmányi közgyűlésnek javasolni fogjuk, hogy hivatalos lapunkat 1933 január 1-től kezdve díjtalanul, illetve az évi rendes tagsági díj fejében adjuk tagtestületeinknek, mint ahogy azt a világháború előtti időben is tettük.

A jövőben is gondunk lesz arra, hogy hivatalos lapunk úgy tartalom, szakszerűség, mint kiállítás tekintetében a fejlődés útján meg ne álljon.

Hivatalos lapunkon kívül még négy, havonként egyszer megjelenő szaklap van csonka hazánkban és pedig:

1. „Vármegyei Tűzoltó Közlöny”, szerkesztője: Bojtor István, Bihar vármegyei tűzrendészeti felügyelője.

2. „Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny”, szerkesztője: Barabás István régi bajtársunk és Országos Szövetségünk tiszteletbeli tagja.

3. „Jásznagykún Szolnok vármegyei Tűzrendészeti Lapok”, mely Dr. Alexander Imre alispán védnöksége alatt Vass Lajos Rudolf vármegyei tűzrendészeti felügyelő, vármegyei szövetségi titkár főszerkesztő és Somodi Dezső járási tűzrendészeti felügyelő felelős szerkesztő közreműködésével jelenik meg és végül

4. „Tűzvédelem”, mely Dósa István járási tűzrendészeti felügyelő szerkesztésében Budapesten jelenik meg. A trianoni békeparancs folytán sajnálatos módon külföldnek számító felvidékünk területén „Tűzoltók Lapja” Túrőcsentmártonban havonta egyszer jelenik meg, mely egyúttal a szlovenszói országos tűzoltószövetség magyar nyelvű hivatalos közlönye. Szerkesztője Voldán Béla bajtársunk, szlovenszói országos tűzoltószövetségi helyettes parancsnok.

Államsegély.

Örömmel jelentjük, hogy az 1931—1932-ik költségvetési évre államsegélyünk a múlt évi 2000 pengőről 4800 pengőre emeltetett fel, amely összeget az 1931. évi zárószámadásunkba már bevételbe helyeztük.

Államsegélyünk felemelése iránti ismételt kérelmünk ilyen kedvező elintézését csonka hazánk tűzrendészete legfelső helyen álló irányítójának, Dr. Csatóry Béla m. kir. miniszteri tanácsos úrnak köszönjük, aki mint a m. kir. belügyminisztérium

VIII-ik osztályának vezetője, nagy megértéssel és jóakarattal viseltetik tüzoltóintézményeink és szövetségünk iránt.

Vármegyei szövetségek és tagtestületeink.

Alapszabályaink 33. §. alapján a pénztáros munkakörébe utalt „Tagnyilvántartó” vezetését, a tagdíjak bekérését, a hátralékok nyilvántartását és az ezzel járó levelezési munkát boldogemlékű nemes Breuer Szilárd alelnökünk önként magára vállalta és ezen munkát haláláig, önzetlenül, a legnagyobb pontossággal el is végezte. Végrendelteszerű kívánságának megfelelőleg ezen munkakört Nagy Sándor főtitkárunk vette át.

A tagnyilvántartó alapján készült az alábbi kimutatás, melyből tagtestületeink száma pontosan megállapítható.

KIMUTATÁS

a tagtestületek létszámáról 1932. január 1-én.

Folyószám	Vármegye	Várm. vagy th. szövets. van-e?	Tagtesztületek száma	Az összes városok és közs. hály o/a tagja o/a tagja o/a tagja o/a tagja o/a tagja	Észrevétel
1	Abauj-Torna	nincs	3	2 0/0	
2	Bácsbodrog — Baja	van	26	100 0/0	
3	Baranya — Pécs	"	210	63 0/0	
4	Békés	"	31	100 0/0	
5	Bihar	"	61	100 0/0	
6	Borsod-Gömör-Kishont—Miskolc	"	202	100 0/0	
7	Csanád, Torontál—Arad	nincs	10	24 0/0	
8	Csográd H. M. Vásárhely	"	6	30 0/0	
9	Szeged városi szöv.	van	8	100 0/0	
10	Fejér—Székesfehérvár	"	109	100 0/0	
11	Győr—Győr város	"	72	88 0/0	
12	Moson	"	30	100 0/0	
13	Hajdu, Debrecen	"	21	100 0/0	
14	Heves	"	117	100 0/0	
15	Jásznagykunszolnok	"	52	90 0/0	
16	Komárom-Esztergom	"	69	86 0/0	
17	Nógrád-Hont	"	159	100 0/0	
18	Pest-Kecskemét	"	259	100 0/0	
19	Somogy	"	313	100 0/0	
20	Sopron, Sopron város	"	120	100 0/0	
21	Szabolcs, Ung	"	29	22 0/0	
22	Szatmár, Bereg, Ugocsa	"	3	3 0/0	
23	Tolna	"	29	24 0/0	
24	Vas	"	286	100 0/0	
25	Veszprém	"	189	100 0/0	
26	Zala	"	34	8 0/0	
27	Zemplén	"	17	22 0/0	
28	Budapesti szöv	"	41	—	
29	Budapest hiv.	—	1	—	
összesen			2507		
1931. január 1. volt			2275		
szaporodás			232		

A tagtestületeink létszámáról összeállított kimutatás tanúsága szerint az 1931. év folyamán tagtestületeink száma 32-vel szaporodott.

Ezen örvendetes gyarapodás főképpen Borsod, Gömör és Kishont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék első tisztviselőjének, dr. Bónis Aladár alispán úrnak és vitéz dr. Kiss Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő úrnak érdeme, akik lelkes munkával és dr. Borbély Macky Emil vármegyei főispán úrnak hathatós támogatásával megszervezték vármegyénk tűzvédelmét, tüzoltószövetségét és csatlakoztak Országos Szövetségünkhöz. Fogadják a köz javára végzett önzetlen munkálkodásukért ezen a helyen is hálás köszönetünket.

Jelentésünk végére érkezve, nyugodt lelkiismerettel bocsátjuk ezen beszámolóinkat az orszá-

nek fejlesztésére és szövetségünk céljainak elérésére.

Tagtestületeink folytonos szaporodása és zászlónk alá való sorakozása; a különféle tüzoltótanfolyamokon az utolsó hét évben kiképzett 2365 tüzoltóbajtársunk bizonyítja, hogy dacára a rettenetes igazságtalanságoknak, amit a reánk kényszerített békeparancsokkal rajtunk elkövettek, nem tudtak bennünket letörni. Bízva-bízunk, hogy végre diadalra jut az igazság, a sok gyötrődés után boldogabb korszak fog bekövetkezni széttépett, esonka hazánkra és végül mégis csak keblünkre ölelhetjük a mostani határokon túl élő összes magyar tüzoltóbajtársainkat.

Kelt Budapesten, 1932 június 30.

Gróf Széchenyi József
elnök.

Nagy Sándor
főtitkár.

Dr. Marinovich Imre
m. kir. h. államtitkár,
ü.-v. alelnök.

Az elnökség jelentése a Segélyzőpénztár 1931. évi működéséről.

Segélyzőpénztárunk 1931. évi működéséről szóló jelentésünket van szerencsénk a következőkben előterjeszteni.

Az évi közgyűlést Komáromban augusztus 16-án tartottuk meg az alapszabályokban előírt tárgysorozattal. Az elmúlt 1931. évben öt elnökségi ülést tartottunk, amelyen 110 ügydarab és segély iránti kérelem tárgyalatott.

Segélyzőpénztárunk iktatókönyvében az 1931. évben 3511 számunk volt (1930. évben 3402). Ezen számokból az ügyforgalom növekedése állapítható meg.

Segélyzőpénztárunknak az 1931. évben 3146 tagtestülete volt 86.574 taggal, (1930. évben 3047 tagtestület 85.388 taggal).

Ezen intézményünk fejlődését kétségtelenül bizonyítják a következő adatok.

A biztosított tagok száma volt:

1925-ben	15.047,
1926-ban	20.460,
1927-ben	38.865,
1928-ban	65.723,
1929-ben	82.051,
1930-ban	85.388,
1931-ben	86.574.

Baleset vagy egyéb tüzoltói szolgálat közben megsérült, illetve megbetegedett az elmúlt 1931. évben 102 biztosított tag, akik részére 4461 pengő baleseti segély és végkielégítés utalványoztatott ki. (1930. évben 60 biztosított tag részére 2910 pengő baleseti segély és végkielégítés.)

Tüzoltás közben szenvedett sérülések és megbetegedések:

Az égő ház mennyezetének beszakadása folytán bekövetkezett halál	1 esetben
Agyrázkódás	1 "
Zúzott seb a kézen	20 "
Zúzott seb a lábon	13 "
Zúzott seb a fején	6 "
Szúrt seb a kézen	2 "
Szúrt seb a lábon	4 "
Égett seb a kézen	14 "
Égett seb a lábon	2 "
Égett seb az arcon	2 "
Szemsérülés és köthártyagyulladás	3 "
Füstmérgezés	8 "
Tüdőgyulladás, hörghurut	6 "

Fejsérülés	2 esetben
Zúzott seb a kézen	4 „
Zúzott seb a lábon	2 „
Bőrhorzsolás a lábon	2 „
Derékrándulás	2 „
Lábrándulás	2 „
Felkar-csonttörés	1 „

Ezen intézményünk vagyoni állapotáról a se-

Jelentésünk szíves tudomásulvételét kérjük.
Budapest, 1932 május 1.

Gróf Széchenyi József
elnök.

Nagy Sándor
főtitkár.

Dr. Marinovich Imre
m. kir. h. államtitkár,
ü.-v. alelnök.

2358/1931.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség folyópénztárának

BEVÉTEL

1931. ÉVI ZÁRÓSZÁMADÁSA.

KIADÁS

	P	f		P	f
1. Maradvány az 1930. évről	381	13	1. Fűtés, világítás és takarításért	841	78
2. Államsegélyből	4,800	—	2. Telefónhasználatért	234	06
3. Tagsági díjakból	10,118	90	3. Elnökségi tagok napidíj és útikölt- ségére	2,223	27
4. Szolgálati érmek eladásából	7,716	94	4. Tisztviselők tiszteletdíjaira	3,320	—
5. Szakkönyvek, nyomtatványok el- adásából	2689	85	5. Szakkönyvek beszerzésére	5,223	76
6. Elnökségi himzett jelvények el- adásából	12	—	6. Szolgálati érmek, szalagok és iga- zolványokért	5,534	74
7. Igazolványtokok eladásából	873	60	7. Székház átalakítási, javítási költsé- geire	8,893	07
8. Székház bérjövödelméből	3,474	45	8. Irodai kiadások	616	06
9. Takarékpénztári kamatokból	118	05	9. Postai kiadások és levonásokra	484	61
10. Előre nem láthatók	433	02	10. Kezelési nyomtatványokért	242	80
11. „Tűzoltó Otthon“-alap telek bérjövö- delméből	240	—	11. Szolgálati érmek árának visszatéri- tése	183	90
12. Strausz Antal bérlő óvadékának kamata	11	08	12. Előre nem láthatók	957	10
13. Bizományba vett könyvek eladásából	328	60	13. Tagsági díjak visszatérítése	230	—
14. Breuer Szilárd sírköfalpra	50	—	14. Bizományba vett könyvekért ki- fizetve	269	90
15. „Tűzoltó Otthon“-alap telek jövö- delmi kamata	26	79	15. Alapok kamatai	70	61
16. József főherceg-alap kamata	2	47	16. Szakkönyvek árának visszafizetése	72	60
17. Dr. Szily József-alap kamata	3	73	17. „Tűzoltó Otthon“-telekalap javára	240	—
18. Breuer Szilárd-alap kamata	29	21	18. „Tűzoltó Otthon“-telekalap kiadása	43	14
19. Schweiger Antal-alap kamata	5	67	19. Alapok gyarapítására	36	80
20. Brutscher József-alap kamata	2	74	20. Országos választmány közgyűlése költségeire	820	25
21. Breuer Szilárd-alap gyarapítására	18	40	21. Igazolványtokok beszerzése	1,113	94
22. Dr. Szily József-alap gyarapítására	18	40	22. Breuer Szilárd sírköfalpra	250	—
23. Segélypénztárból kölcsön	2,812	30	23. Strausz Antal óvadékának	11	08
			24. Szm Károly építőmester óvadéka	500	—
			25. 1931. évi december 31-i egyenleg	1,744	86
Összesen:	34,167	33	Összesen:	34,167	33
1932. jan. 1-én maradvány mint egyenleg	1,744	86			

Budapest, 1931 december 31-én.

Falussy Károly s. k. titkár, ellenőr.	Nagy Sándor s. k. főtitkár.	Dr. Marinovich Imre s. k. ügyv. alelnök
Keresztes János s. k. pénztáros.	Darvas László s. k. számv. biz. elnök.	Aranyoss István s. k. számv. biz. tag.
		Bojtor István s. k. számv. biz. tag.

Sp. 3510/1931.

ZÁRÓSZÁMADÁS

BEVÉTEL

a segélypénztár 1931. évi bevétele és kiadásairól.

KIADÁS

	P	f		P	f
1. Maradvány az 1930. évről	1,738	63	1. Baleseti segélyezésekre	4,461	—
2. Tagsági díjakból	17,423	89	2. Tisztviselő fizetésére	1,960	—
3. Takarékbetét kamataiból	195	65	3. Tisztviselő betegsegélyző biztosítá- sára	32	14
4. Előre nem láthatók	111	18	4. Ellenőrző orvos tiszteletdíjára	200	—
			5. Kezelési nyomtatványokra	254	62
			6. Postai kiadásokra	436	15
			7. Tagsági biztosítási díjak visszatéri- tésére	109	—
			8. Előre nem láthatókra	449	45
			9. Folyópénztárnak kölcsön	2,812	30
			9a. Országos pénztárnak áthelyezés	217	02
			10. Pénztámaradvány, mint egyenleg	8,537	67
Összesen:	19,469	35	Összesen:	19,469	35
1932. január 1-én az egyenleg	8,537	67			

Budapest, 1931. évi december 31-én.

Falussy Károly s. k. titkár, ellenőr.	Nagy Sándor s. k. főtitkár.	Dr. Marinovich Imre s. k. ügyv. alelnök.
Keresztes János s. k. pénztáros.	Darvas László s. k. számv. biz. elnök.	Aranyoss István s. k. számv. biz. tag.
		Bojtor István s. k. számv. biz. tag.

1085/1932. sz.

Meghívó.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **ELNÖKSÉGE** 1932. év augusztus 13-án, este 7 órakor Győrött, a városháza tanácstermében **ELNÖKSÉGI ÜLÉST** tart, melyre az elnökség tagjait ezúton is tisztelettel meghívjuk.*

Az ülés napirendje:

1. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése, az előző elnökségi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.

2. Az országos választmányi közgyűlés, illetve a nagygyűlés tárgyainak előkészítése.

3. Esetleges indítványok.

Ezúttal értesítjük az elnökség tagjait, hogy a Budapesten lakó elnökségi tagok 1932. augusztus hó 13-án a Keleti-pályaudvarról délután 13 óra 15 percekor induló gyorsvonattal utaznak Győrbe.

Budapest, 1932. július 10.

Dr. Marinovich Imre s. k. Gróf Széchenyi József s. k.
m. kir. h. államtitkár, elnök
ü. v. alelnök

Nagy Sándor s. k.
főtitkár.

1086/1932. sz.

Meghívó.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **ORSZÁGOS VÁLASZTMÁNYA** 1932. augusztus hó 14-én Győrött a városháza nagytermében délelőtt 11 órakor tartja **ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT**, melyre az országos választmány tagjait tisztelettel meghívjuk.*

A közgyűlés napirendje:

1. Az elnökség jelentése az 1931. évi működéséről.

2. Az 1931. évi zárszámadás bemutatása, a számvizsgálóbizottság jelentése és a zárszámadás feletti határozathozatal.

3. Az 1932. évi költségvetés feletti határozat.

4. Elnökségi bejelentések és indítványok.

5. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést 20 nappal megelőzően az elnökséghez írásban beadandók.

6. A versenygyakorlatok zsűrijének megválasztása.

7. Jegyzőkönyvhitelesítő 2 tag kiküldése.

Az országos választmány tagjai:

1. Az elnökség.

2. Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltóságának igazolt képviselője.

3. A törvényhatósági tűzoltószövetségeknek tisztviselőik közül vagy választmányi tagjaik sorából kiküldött, meghatalmazással ellátott egy-egy igazolt képviselője.

4. A hatóság által kinevezett, illetve megválasztott vármegyei tűzrend. felügyelők vagy hatóság által választott, illetve kinevezett helyetteseik.

5. Budapest székesfőváros, továbbá a törvényhatósági és megyei városok hivatásos tűzoltóparancsnokai, illetve vezetőparancsnokai, vagy azok tiszti rangban levő igazolt helyettese.

6. Budapest székesfőváros és a törvényhatósági és megyei városok önk. tűzoltóparancsnokai vagy azok tiszti rangban levő igazolt helyettese.

7. A nagygyűlés által a tűzrendészet iránt érdeklődők sorából választott 30 tag.

Budapest, 1932. július 10.

Dr. Marinovich Imre s. k. Gróf Széchenyi József s. k.
m. kir. h. államtitkár, elnök
ü. v. alelnök

Nagy Sándor s. k.
főtitkár.

1087/1932. sz.

Meghívó.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1932. augusztus hó 15-én, délelben 12 órakor tartja **XXIV-ik NAGYGYŰLÉSÉT** Győrött a városháza nagytermében, melyre a tagtestületeket, hatóságokat, társszövetségeket és a tűzoltóintézmény pártfogóit tisztelettel meghívjuk.*

A nagygyűlés napirendje:

1. Elnöki megnyitó.

2. A nagygyűlés üdvözlése a helyi hatóságok és testületek részéről.

3. Igazolóbizottság jelentése.

4. Kéttagú jegyzőkönyvhitelesítő bizottság kiküldése.

5. Az elnökségnek a szövetség működéséről és az ország tűzrendészeti állapotáról szóló jelentése feletti határozathozatal.

6. Az orsz. választmány által előterjesztett zárószámadások feletti határozathozatal és a számvizsgálóbizottság jelentésének kapcsán az orsz. választmány részére a felmentvény megadása.

7. A következő nagygyűlésig terjedő időre a legkisebb tagsági díjak és az országos szövetséget ebből megillető részcsedek megállapítása és az évi költségvetések feletti határozat.

8. A nagygyűlést 20 nappal megelőzően az elnökséghez írásban beadott indítványok tárgyalása.

9. A fellebbezések tárgyalása.

10. A tiszteletbeli tagok megválasztása.

11. A szövetségi elnök, egy alelnök, három rendes, két póttagból álló számvizsgálóbizottság megválasztása.

12. Harminc választmányi tag megválasztása.

13. A versenygyakorlatok zsűrijének jelentése és a versenydíjak kiosztása.

14. A jövő nagygyűlés helyének megállapítása.

15. A nagygyűlés berendezése.

A nagygyűlés tagjai:

1. Az országos választmány tagjai.

2. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kötelekbe tartozó és tagsági díjjal hátralékban nem lévő tűzoltóságok egy-egy képviselője.

3. A jelenlevő, hatóságilag kinevezett vagy törvényhatósági tűzoltószövetségek által választott összes tűzrendészeti felügyelők és a jelenlevő hivatásos tűzoltótisztek, amennyiben szövetségük, illetve testületük az orsz. szövetségnek tagja.

Az 1. és 3. pontok alatt felsorolt tagsági jogsultság személyi jog lévén, meghatalmazott útján nem gyakorolható.

A törvényhatósági szövetségek jogosítva vannak tisztviselőik, választmányuk tagjaik, illetve a tűzrendészeti felügyelők vagy hivatásos tisztek közül, amennyiben tagtestületeinek száma ötvennél kevesebb, egy, ha száznál nem több, két, ha pedig ezen számon felül van, három tagot képviselőjükre kiküldeni.

Minden meghatalmazott tartozik képviselőtérre vonatkozó jogsultságát testülete által kiállított

igazolása — a megjelölt okiratoknak személyesen eszközölt bemutatása útján — az elnökség által kiküldött bizottság előtt történik.

Egynél több szavazati jogot senki sem gyakorolhat.

Minden igazolt tag ismertető jelvényt kap, melyet felszólításra előmutatni tartozik.

A nagygyűlés határozatképes, ha azon legalább 30 igazolt tag van jelen, ezen számban azonban az elnökség és a választmányi tagok bent nem foglaltathatnak.

Budapest, 1932. július 10.

Dr. Marinovich Imre s. k. *Gróf Széchenyi József* s. k.
m. kir. h. államtitkár, elnök
ü. v. alelnök

Nagy Sándor s. k.
főtítkáár.

3082/S. p./1932. sz.

Meghívó.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNZTÁRA 1932. augusztus hó 15-én délután Győrött a városháza nagytermében (közvetlenül a nagygyűlés befejezése után) tartja **RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT**, melyre a tagtestületek meghatalmazott képviselőit tisztelettel meghívjuk.*

A közgyűlés napirendje:

1. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése,
2. Az elnökség 1931. évi jelentése.
3. A zárszámadás feletti határozathozatal. A számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása.
4. Az elnökség által beterjesztett költségvetési előirányzat feletti határozathozatal.
5. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség számvizsgáló bizottságának a folyó évre a számvizsgálattal való megbízása.
6. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége és tisztikarának a segélyzőpénztár ügyeinek vezetésével 3 év tartamára való megbízása.
7. Az elnökség által előterjesztett indítványok feletti határozathozatal. Átkönyvelés. Tisztviselői fizetések felének vállalása.
8. Baleseti segélyezések ügyében bejelentett felbontások végérvényes eldöntése.
9. Az irodatiszt tiszteletdíjának megállapítása.
10. A tagtestületek által a közgyűlés előtt legalább 8 nappal az elnökséghez írásban beadott esetleges indítványok tárgyalása.
11. Jegyzőkönyvhitelesítő két tag kiküldése.

Budapest, 1932. július 10.

Dr. Marinovich Imre s. k. *Gróf Széchenyi József* s. k.
m. kir. h. államtitkár, elnök
ü. v. alelnök

Nagy Sándor s. k.
főtítkáár.

1090/1932. sz.

Meghívó.

Győrött, 1932. augusztus 15-én, délután, közvetlenül a segélyzőpénztár közgyűlésének berekesztése után az új országos választmány alakuló közgyűlést tart, amelyen további 3 év tartamára megválasztja az elnökségi előadókat, a szövetségi főtít-

* Névre szóló külön meghívókat nem adunk ki.

Ezen gyűlésre tisztelővel meghívjuk az országos választmány alapszabályszerinti és újonnan megválasztott tagjait.

Budapest, 1932. július 10.

Dr. Marinovich Imre s. k. *Gróf Széchenyi József* s. k.
m. kir. h. államtitkár, elnök
ü. v. alelnök

Nagy Sándor s. k.
főtítkáár.

1091/1932. sz.

Meghívó.

Kapcsolatban a XXIV-ik nagygyűlésünkkel, 1932. augusztus hó 15-én, délelőtt 9 órakor Győrött, a Tűzoltó laktanya tantermében, hivatkozva a m. kir. belügyminiszter úrnak 1928. január hó 17-én kelt 301.726/1927—VIII. sz. rendeletére, *tűzrendészeti felügyelői értekezletet* tartunk, melyre a vármegyék és törvényhatóságok tűzrendészeti felügyelőit ezúton is tisztelettel meghívjuk.*

Ezen értekezleten a törvényhatóságok első tisztviselője által kirendelt tűzrendészeti felügyelők vehetnek részt.

Az ülés tárgyai mindazon tűzrendészeti kérdések, melyek megbeszélésére az ülés napjáig javaslat érkezik be a tűzrendészeti felügyelők részéről.

Budapest, 1932. július 10.

Dr. Marinovich Imre s. k. *Gróf Széchenyi József* s. k.
m. kir. h. államtitkár, elnök
ü. v. alelnök

Nagy Sándor s. k.
főtítkáár.

* Névre szóló külön meghívókat nem adunk ki.

A NAGYGYŰLÉS ÉS AZ EZZEL KAPCSOLATOS ÜNNEPSÉGEK SORRENDJE:

Augusztus 13-án, szombaton.

Délelőtt és délután az érkező vendégek fogadása és elszállásolása.

Este 19 órakor a régi elnökség ülése a városház tanácstermében.

20 órakor a versenyzsűri megalakulása a tűzoltóság tantermében.

21 órakor ismerkedési estély.

Augusztus 14-én, vasárnap.

Reggel 7 órakor ünnepi *istentisztelet* a róm. kath. székesegyházban, az ág. ev., ev. ref. és izr. templomokban.

8 órakor a laktanya udvarán az Országos Frontharcos Szövetség táborig miséje és zászlószentelése.

9—10-ig az *igazolóbizottság* ülése a közp. tűzoltólaktanya kongresszusi irodájában.

9—1 $\frac{1}{2}$ —12. Az *országos versenyek iskolaszerelése* két csoportban. *Városi* csapatok a tűzoltólaktanya udvarán, *községi* csapatok a laktanyával szemben levő cementárugvár udvarán, nagyobb számú jelentkezés esetén a harmadik csoport a laktanya mellett levő leánygimnázium udvarán, negyedik csoport a koresolya-pavillon előtti téren. A versenyek részletes feltételeit a meghívó végén közöljük.

9 órakor szakelőadás.

9 óra 30 perckor szakelőadás.

10 órakor a *tűzoltószerek kiállítás megnyitása*.

11 órakor a régi országos választmány 86. közgyűlése a városház nagytermében.

11 óra 30 percek katonai, levente és önkéntes tűzoltók bemutató gyakorlata a laktanya udvarán.

12 órakor *néhai József kir. herceg*, a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség volt védnöke, a magy. kir. honvédség első főparancsnoka, *szobrának leleplezése* a központi tűzoltólaktanya udvarán. Megkoszorúzás.

13 órakor ebéd.

15 órakor *tűzpróbák, bemutatások* a közp. laktanya udvarán.

17 órakor a versenyek iskolaszerelésének folytatása a délelőtti helyeken.

17 órától nagy *atlétikai verseny* a Beresényi ligeti sportpályán. Részletes sorrend később.

21 órakor vacsora.

22 órakor a győri városi tűzoltóságok bemutató gyakorlata.

23 órakor a versenyzsűri második ülése s a taktikai versenyre menők kijelölése.

Augusztus 15-én, hétfőn.

7 órától a *támadási versenygyakorlatok* az első napon megjelölt helyeken.

8—10-ig az *igazolóbizottság* folytatólagos ülése a közp. tűzoltólaktanya kongr. irodájában.

9 órakor a törvényhatósági *tűzrendészeti felügyelők* gyűlése.

9 óra 30 percek a *vállalati tűzoltóságok* gyűlése.

10 órakor a *Magyar Tűzoltótisztek Orsz. Egyesülete* közgyűlése.

10 óra 30 percek előadás.

11 órakor előadás.

A gyűléseket és előadásokat a laktanya tantermében tartjuk.

11 óra 30 percek a versenyzsűri záróülése.

11 óra 45 perc. A nagygyűlésen résztvevő tűzoltóságok *díszelvonulása* a Vilmos császár-úton a városháza előtt.

12 órakor *nagygyűlés* a városháza nagytermében. Nagyobb számú résztvevő esetén a városház előtti téren.

13 órakor az *új országos választmány közgyűlése* a városház tanástermében. Részletes program később.

13 óra 30 percek az új elnökség megalakulása.

13 órától ebéd.

15 órakor kirándulás különvonaton *Pannónhalmára*, a kilencszázéves ősmonostor megtekintése. Részletes sorrend később.

15 órakor, a kirándulással egyidőben a városi medencés uszoda megtekintése. Úszóverseny. Fűrés.

16 órakor atlétikai verseny a Beresényi-ligeti sporttelepén. Részletes sorrend később.

20 órakor visszaérkezés Pannónhalmáról, vacsora.

21 órakor díszelőadás a mozgófényképszínházokban. Részletes program később.

Augusztus 16-án, kedden.

8—12-ig a város és ipartelepeinek megtekintése 30-as csoportokban, külön kalauzolás mellett.

13 órakor ebéd.

Délután elutazás.

Augusztus 17-én a budapesti hivatásos tűzoltóság megtekintése. Szent István napi ünnepek Budapestén.

TUDNIVALÓK.

1. Kongresszusi díj.

talánul kapja a nagygyűlési igazolványt és jelvényt, részletes programot tartalmazó füzetet, csoportos elszállásolást, lakóhelye legközelebbi állomásától vagy országhatártól Győrig és vissza érvényes kedvezményes vasúti jegyváltásra jogosító igazolványt, pannónhalmi kirándulásra érvényes díjtalan vasúti jegyet, a városi nagy medencés uszodába, a tűzoltókiállítás, bemutatások, tűzpróbák, előadások, versenyek, gyakorlatokra érvényes igazolványt, Győr belső városrészének térképét, kedvezményes étkezési és kedvezményes szállodai elszállásolásra (akik ilyent kívánnak) jogosító igazolványt. Az országos versenyben résztvevő csapatok tagjainak kongresszusi díja személyenként 3 pengő.

2. Kedvezményes vasúti igazolvány.

Az összes magyarországi vasutak a nagygyűlés napjaira Győrbe és Győrből vissza érvényes kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványt adnak. Ennek ára 50 fillér. Igazolvasnyos kongresszusi tagok díjtalanul kapják. A jegyeket a nagygyűlés napján a kongresszusi irodában le kell bélyegezni, hogy a visszautazásra is érvényes legyen.

3. Elszállásolás.

Az érkező és előre bejelentett vendégek részére a rendezőség csoportos és külön elszállásolást biztosít.

Csoportos elszállásolás az iskolákban, internátusokban, laktanyákban. Mindenki részére külön ágyat, szalmazsákot, lepedőt, pokrócot biztosítunk. Ez az elszállásolás díjtalan.

Külön elszállásolás szállodákban, penziókban, magánosoknál. Egy szobában legfeljebb két személy. Ennek ára kedvezményesen naponként és személyenként 2.50—3 pengő. Különszobában 3—3.50 pengő. Az árakhoz 15% borraavaló és 3% forgalmi adó jár. Mindenki ágyban nyer elhelyezést, nem kereveten. Minden előre bejelentett külön kívánságot figyelembe veszünk és teljesítünk. A díjakat előre kell beküldeni.

4. Étkezés.

Az érkező és előre bejelentett vendégek részére a rendezőség kedvezményes ellátást biztosít szállása közelében levő étteremben, vendéglőben. Nepi háromszori étkezéssel az ár, borraavalóval, ital nélkül, 3 pengő és 4.40 pengő naponként. Reggeli: 2 deci kávé, 2 sütemény; ebéd: 2 deci leves, 15 dkg. sült (a hús sült állapotban, tisztán értendő), bőséges köret (burgonya vagy rizs és saláta), nagy adag tészta és 2 kenyér; vacsora: 15 dkg. sült, bőséges köret és saláta, 1 db kenyér. Hangsúlyozza a rendezőség, hogy a 3 pengős étkezés minden tekintetben kielégítő lesz: jó, tiszta és bőséges. A magasabb ár az ismertebb éttermekre vonatkozik. Az étkezési díjakat előre kell befizetni, az igénybe nem vett étkezési szelvények árát visszatérítjük. Az előreláthatólag nagy számban érkező bajtársakra való tekintettel, *feltétlenül kérjük az előzetes bejelentést; azok részére, akik kellő időben — július 31-ig — nem jelentkeznek, nem tudjuk az étkezést biztosítani.*

5. Kiállítás.

A nagygyűléssel kapcsolatosan Győrött tűzoltókiállítást tartunk az iparostanoneiskolában, melyen a magyar iparnak minden tűzoltói vonatkozással kapcsolatba hozható értékeit mutatjuk be. Felkér-

regisztrált tárgyrészére alkalmas helyet biztosítunk. A kiállításon őrzési hely, foglalási díj nincs, azonban a szállítás a kiállítót terheli. A kiállított tárgyakról külön ismertetőt adunk. A kiállításra küldött tárgyaknak a vasútról a kiállítás helyére és vissza történő szállítását a győri rendezőség készséggel vállalja. A kiállításra belépődíj, az ismertetővel együtt, 50 fillér. Igazolványos kongresszusi tagok részére díjtalan.

6. Tűzpróbák, bemutatások.

A nagygyűléssel kapcsolatban az összes tűzoltókészülékek, tűzoltószerek, tűzbiztos anyagok ismertetésére és bemutatására gyakorlatot tartunk. Felkérjük az összes *gyárosokat, ipárosokat, kereskedőket és tűzoltóságokat*, akik ebben részt kívánnak venni, részletes programjukat kellő időben — július 15-ig — jelentsék be. A bemutatásokat a lakfanya udvarán tartjuk. Belépődíj 50 fillér, igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan.

7. Szakelőadások.

A nagygyűlés tartama alatt szakelőadásokat tartunk a tűzoltóság előadótermében. Felkérjük azokat, akik ily előadások tartására vállalkoznak, hogy az előadandó anyag megjelölésével legkésőbb július 15-ig a győri rendezőségnek jelentsék be. Az előadásokra a belépődíj 50 fillér, igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan.

8. Medencés uszoda.

A püspökvár ősi bástyája tövében 1931. évben épült modern versenyuszodában és fürdőben, kellő jelentkezés esetén, a tűzoltók részére külön versenyt rendezünk. Egyébként az uszoda a kongresszusi tagoknak rendelkezésére áll. Belépődíj 80 fillér. Igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan, csak 10 fill. borraivalót kell fizetni.

9. Díszelőadások.

A nagygyűléssel kapcsolatban a győri mozgófényképszínházakban tűzoltói tárgyú filmek bemutatásával díszelőadást tartunk. Belépődíj 80 fillér. Igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan.

10. Kirándulás Pannónhalmára.

Magyarország legnagyobb nevezetessége, a Szent István király által alapított kilencszázéves ősmonostor, a tatárok dülását átszenvedett templom, 230.000 kötetet számláló könyvtár, milléniumi emlék megtekintésére különvonaton rándulunk ki Pannónhalmára, hogy a múlt emlékeiből merítsünk erőt a jövő küzdelmeire. A különvonaton oda- és visszautazás ára 1.80 P. Igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan.

11. Atlétikai verseny.

A nagygyűléssel kapcsolatban a Magyar Atlétikai Szövetség Győrött dunántúli bajnoki atlétikai versenyt rendez. Belépődíj 50 fillértől 2 pengőig. Igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan.

12. Országos tűzoltóverseny.

A nagygyűlésen országos tűzoltói versenyt tart a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, amely a versenyszabályzat értelmében kizárólag testületi verseny.

A versenyek két részre — városi és községi — oszlanak és azokat két csoportban, két külön zsűri előtt rendezi meg a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség.

A városok tűzoltóságainak versenyében törvényhatósági joggal felruházott és megyei városok tűzoltóságai vehetnek részt. Ezek között is elsősorban azok, akik a vármegyei versenyben résztvettek és ott díjat nyertek. A városok tűzoltóságainak versenyében fejlettebb tűzoltóságú községek tűzoltóságai is résztvehetnek.

A városok tűzoltóságai versenyének tárgya:

a) előkocsival ellátott mozdonyfeeskendő vagy kocsifeeskendő iskolaszerezése 9 szerelőszámmal. A szerelőszámokat a versenyhez való felálláskor, a vezénylők és esővezetők kivételével a zsűri osztja be, úgy azonban, hogy a csapat feeskendőszerelői csak a feeskendőhöz, a létraszerelők csak a létrához alkalmazhatók. A esővezetők megtartják bejelentésszerűen beosztási számaikat;

b) taktikai támadás: a zsűri által megállapított és a városi viszonyok közül vett támadási terv megoldása. Rendelkezésre áll: 1 négykerekű mozdony- vagy kocsifeeskendő, 1 háromrészű kihúzólétra; vízszerezési forrás: tüzesap és tó. Résztvesz: 1 tiszt, 9 feeskendőszerelőszám, 4 létrakezelő, a nyomólegénységet a győri tűzoltótestület szolgáltatja. A jelentkező testület nevezéskor közölni köteles, hogy mozdony- vagy kocsifeeskendővel szerel.

II. csoport.

A községek tűzoltóságának versenye.

A községek tűzoltóságainak országos versenyében csak az a községi tűzoltócsapat vehet részt, amelyik a vármegyéjében tartott járási vagy vármegyei versenyeken első- vagy második díjat nyert. A vármegyei versenyen első díjat nyert tűzoltóságoknak, de legalább egy ily csapatnak a nagygyűlésen rendezendő: országos versenyen való részvételéről a megyei tűzoltószövetségnek kell gondoskodni vagy legalább is ebben hathatósan támogatnia kell.

Az elnökség elfogadhatja a jelentkezést azokból a vármegyékből is, ahol ezévből még versenyt nem rendeztek, ezt azonban a vármegyei szövetségnek igazolni kell.

A községi tűzoltóságok országos versenyének tárgya:

a) süllyesztett tartányú, rugós és fékkel ellátott kocsifeeskendő iskolaszerezése 5 szerelőszámmal. A versenyhez való felálláskor a szerelőszámokat a vezénylő és esővezető kivételével a zsűri osztja be;

b) taktikai támadás: a zsűri által megállapítandó és falusi viszonyok közül vett terv megoldása. Rendelkezésre áll: 1 kocsifeeskendő, vizes lájt, támasztólétra és takaróponnya. Résztvesz: 1 tiszt, 1 esővezető, 4 feeskendőszerelőszám, 2 létrakezelő. A nyomólegénységet a győri tűzoltótestület szolgáltatja.

Általános versenyfeltételek.

Mindkét csoportban a taktikai támadási versenyben való részvételtől a versenybíróóság az iskolaszerezésnél feltűnően rosszul működő testületet eltilthatja.

A versenyek 1932. augusztus hó 14-én d. e. 9 órakor kezdődnek és azokat a megállapított sorrend szerint a teljes befejezésig kell folytatni.

Mindkét csoportban tartandó versenyekhez oly feeskendőket bocsát a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a versenyzők rendelkezésére, amelyek minden tekintetben megfelelnek a 83.860/1902. B. M. sz. körrendeletben az egységes feeskendőre vonatkozó előírásoknak.

A feeskendők pontos leírását minden versenyre jelentkező testületnek kívánatra megküldi

a győri rendezőség vagy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége. Joga van a verseny csapat vezénylőjének a szereket bármikor Győrött megtekinteni.

A versenyre csak a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kebelébe tartozó oly tagtestületek jelentkezhetnek, amelyek az Országos Tűzoltó-Szövetség tagdíjával hátralékban nincsenek. Hivatásos tűzoltók és tűzoltóságok, továbbá a győri tűzoltóság a versenyben nem vehetnek részt.

A versenyre való jelentkezés csak szolgálati úton, tehát a vármegyei tűzoltószövetség útján és csak írásban történhetik. Oly tűzoltóság, amely közvetlenül tagja a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek, közvetlenül is jelentkezhetik.

A jelentkezés végső határideje 1932. évi július hó 15. Későbbi jelentkezések nem vehetők figyelembe. Nevezési díj a községi tűzoltóságok versenyén 10 pengő, a városi tűzoltóságok versenyén 20 pengő, amit a nevezéssel egyidejűleg kell Győrbe küldeni.

A jelentkezésben világosan fel kell tüntetni, hogy a csapat mely sorozatú versenyben, milyen fecskendővel kíván résztvenni; nem egészen határozott feltételekhez kötött bejelentés nem vehető figyelembe. A jelentkezéshez csatolni kell a versenyben résztvevők névsorát. A versenyző neve mellett a tűzoltói rangját és beosztását (fecskendőszerszám, létrakezelő, csővezető, segédesővezető) és a tűzoltói szolgálatban eltöltött évek számát is fel kell tüntetni.

A jelentkezéshez olyan nyilatkozatot is kell csatolni, amely szerint a testület előre kijelenti, hogy a versenybíróóság ítéletének magát feltétlenül aláveti. A rendezőség a nevezés elfogadásáról a jelentkezetteket augusztus hó 1-ig értesíti.

Ha a résztvevők névsorában a verseny napjáig változás állana be, az elmaradt tagokat és a helyettük megjelenő tagok neveit a megfelelő adatokkal együtt a versenybíróóság elnökének írásban kell bejelenteni.

A verseny csapat csak szabályos egyenruhában és felszereléssel jelenhet meg.

A szerelés az egységes gyakorlati szabályzat szerint történik, minden ettől való eltérés hiba.

A versenyenél az iskolaszerelés akkor fejeződik be, amikor az összes szerelők munkájukkal teljesen elkészültek és a csapat vezénylője kéthangú jelzővel vagy élőszóval a „Vízet!” jelet megadja. A támadásnál a szerelés csak akkor fejeződik be, amikor a csővezető állást foglalt és a vízsugár a sugáresőből kilövell. A visszaszerelés csak a versenybíróóság utasítására veheti kezdetét és akkor befejezett, amikor az összes szerelők minden teendőjük pontos elvégzése és a szerek helyrevitelük után kiindulási helyüket újra elfoglalták.

A versenyző csapat szerelői karjukra fehér alapon fekete betűkkel készített, a zsűri elnöke által adott és beosztási számjuknak megfelelő karszalagot húznak, amit a versenygyakorlat befejezéséig viselniük kell.

Támadási versenyeknél a versenybíróóság elnöke a támadási feladatot zárt horítékban adja ki a versenyző csapat élén felvonuló parancsnoknak. A támadási feladat végrehajtását az átvételt követő öt perc alatt meg kell kezdenie, ha ez idő alatt nem kezd meg a csapat a feladat megoldását, úgy a versenyben többé részt nem vehet. A vízzel megoldandó támadási versenygyakorlatokhoz minden versenyző csapat legalább 6 darab egységes csavarpárral ellátott, darabonként 15 méter hosszú

A támadási versenyben résztvevő csapat vezénylőjének úgy a támadás vezényszavát, mint minden részletre kiterjedő pontos utasításait hangos szóval kell megadni.

A legénység utasítás nélkül semmit sem tehet. A visszaszerelés a versenybíróóság utasítására a vezénylő által kéthangú jelzővel adott jelre vagy élőszóval kiadott parancsra történik. A versenygyakorlat alatt a vezénylő vezényszavain és utasításain kívül a versenyző csapat részéről más szónak — elkerülhetetlen eseteket kivéve — elhangzani nem szabad.

Mindkét verseny csoportban külön-külön első, második, esetleg harmadik díj lesz. Ezeknek a versenydíjaknak a sorrendjét a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége állapítja meg, az erre vonatkozó megállapítást a versenybíróóság nem változtathatja meg és a díjakat esakis a kijelölt csoport díjazására fordíthatja.

Az első, második és harmadik díjon kívül, egyes szép eredményt felmutató, de díjat nem nyert versenyző, vagy verseny csapatok díszokmánnyal tüntethetők ki. A díjat nyert testületek, továbbá az első díjat nyert testületnek a versenyben résztvevő összes tagjai díszokmánt kapnak, melyben a versenyen való közreműködésüket és a díj elnyerését az elnökség igazolja.

A különösen kiváló vezénylőket vagy szerelőket egyéni díjjal jutalmazhatja a versenybíróóság.

A győri tűzoltóság versenydíjjal kéthengerű (100 mm. átm.) fecskendőt tűz ki s kéri a vállalatokat, intézményeket, tűzoltóságokat, hogy versenydíjukat — akár természetben, akár pénzben — adományozni s azt július 31-ig a győri tűzoltóságnak beküldeni szíveskedjenek.

A kongresszus napján megjelenő részletes programban a versenydíjat adományozók és a versenyben résztvevő testületek nevét közölni fogjuk.

A zsűri összeállítására, díjak odaítélésére a versenyző csapatok osztályozására a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség által kiadott versenyszabályzat rendelkezései az irányadók.

Szövetségi ügyek.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1932. június hó 14-én.

Az elnöki széket dr. *Marinovich* Imre ügyvezető-alelnök foglalta el, aki az ülés határozatképességének megállapítása után azt megnyitotta.

Palussy Károly titkár felolvasta a f. évi május 28-án Kőszegen tartott elnökségi ülés jegyzőkönyvét, melyet az elnökség észrevétel nélkül jóváhagyólag tudomásul vett és hitelesítését elrendelte.

Vitéz dr. *Roncsik* Jenő előadó kifogásolta az előbbi ülésnek azt a határozatát, hogy jövőben a kerületi tanfolyamokra vonatkozó megkeresések esakis a vármegyék alispánjaihoz küldhetők, a községek előljáróságaihoz nem. Szerinte tanfolyamok az elnökséghez való bejelentés nélkül is tarthatók és tapasztalatai vannak arra nézve, hogy ha a megkereséseket esakis a vármegyék alispánjainak küldik meg, akkor az feledésbe fog menni és az érdekelt községeknek nem adják ki. Hozzászóló *Erdélyi* Ernő előadó szerint elérkezett az idő arra, hogy a belügyminiszter felelősségre vonja mindazon törvényhatóság első tisztviselőjét, kik a tanfolyamrendeletet még ezideig nem hajtották végre. Többek hozzájárulása után az a felfogás alakult ki, hogy jelenleg nem elég időszerű ilyen feltételekkel rendelni a

Dr. *Marinovich* ügyvezető-alelnök bejelenti, hogy a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesülete beválasztotta igazgatótanácsába és ezzel a választással a két intézmény szorosabb kapcsolatba került.

Ügyvezető-alelnök bejelenti, hogy résztvett a Nyíregyházi Önkéntes Tűzoltó-Testület f. évi április hó 3-án a milánói nemzetközi tűzoltóversenyen elért győzelmének 25 éves évfordulóján, továbbá a Piszkei Önkéntes Tűzoltó-Testület zászlószentelési ünnepélyén. Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye Tűzoltószövetségének rendes közgyűlésén akadályoztatása miatt nem vehetett részt és ezért kimentette magát.

Köszeg város polgármestere a községi ünnepségen való részvételét az elnökségnek meglehangú átiratban köszönte meg.

Főtáitkár bejelenti, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaságtól elértéktelenedett tűzoltói alapítványának megújítását kértük. Beérkezett válasz szerint a társaság közgyűlése anélkül, hogy az a jövőre nézve előzményül szolgálhatna, 200 pengőt szavazott meg a szövetség által rendezendő tűzoltószaktanfolyamok céljaira. Az elnökség, mint az Országos Tűzoltó-Szövetség méltóságához nem méltó ajánlatot, nem fogadta el.

Zügn Nándor elnökségi előadó levelet intézett az elnökséghez, hogy elfoglaltsága miatt az ülésen résztvenni nem áll módjában s nem akar olyan állást betölteni, amelynek egészen megfelelni nem tud, másrészt helyet kíván adni nálánál fiatalabb erőknél s ezért elnökségi előadói tisztségéről lemond. Bejelentést sajnálattal vették tudomásul és hosszú éveken át kifejtett értékes munkásságáért köszönetet mondtak.

Főtáitkár bejelenti, hogy a Tűzoltó-otthon telkének útburkolási munkálataiért 908 P 66 fillért rótt ki a Főváros. Bérlelővel kötött szerződés 6. pontja a bérlelőt arra kötelezi, hogy minden köztartozást vállalni köteles. *Strausz* Antal bérlelő ezt az összeget köztartozásnak nem minősíti és vonakodik annak megfizetésétől. Az elnökség szabadkezet adott ügyvezető-alelnöknek a tárgyalások megindítására, hogy a költségeknek legalább fele összegét a bérlelő viselje.

Vitéz dr. *Roncsik* előadó bejelenti, hogy a debreceni kerületi tanfolyamon 25 hallgató nyert képzést. Ezzel kapcsolatban *Ausch* előadó bejelenti, hogy a tanfolyam záróvizsgáján résztvett és ott a legjobb eredményeket tapasztalta.

Beérkezett meghívásokra elhatározták, hogy a váci kerületi szaktanfolyam megnyitására és záróvizsgájára dr. *Marinovich* ügyv. alelnököt, a debreceni II-ik tanfolyam záróvizsgájára *Papp* Ferenc elnökségi előadót, a Vecsési Önk. Tűzoltó-Testület fennállásának 30 éves jubileuma alkalmával tartandó kerületi versenyre *Falussy* Károly szövetségi titkárt küldik ki az elnökség képviselőjében.

Főtáitkár bejelenti, hogy *Nagy* Antal, a Nagyfügedi Önk.-Tűzoltó-Testület szertárosa nyomótömlő-foltozót talált fel, s annak használhatóságáról véleményt kér. — A beküldött minta tanulmányozására és kipróbálására az elnökség *Teasdale* Ottó alelnököt kérte fel.

Vitéz *Lengyel* Andor mezőesáti tűzoltóparancsnok szerelésnélküli tűzoltófeeskenőjének ajánlását kérte a belügyminisztériumtól. Belügyminiszter úr az előterjesztett kérelmet nem teljesítette, mert az elnökség szakvéleménye szerint a feeskenő nem minden tekintetben felel meg azoknak a követelményeknek, amelyek a gyakorlati használhatóságához feltétlenül szükségesek.

elnökségi előadó észrevételeivel küldték vissza Budapest székfőváros polgármesterének.

A belügyminisztérium által sürgetett ásványolajrendelettervezet végleges szövegének elkészítésére *Teasdale* alelnök javasolja, hogy az ügy nagy bonyolultságra való tekintettel bizottságot küldjenek ki. Felkérték *Papp*, dr. *Roncsik*, *Erdély*, *Dittrich* és *Ausch* előadókat, hogy külső szakértők bevonásával *Teasdale* alelnök elnöklété mellett készítsék el a rendelettervezet végleges szövegét és szeptemberben az elnökségnek mutassák be.

Az elnökség felhatalmazást adott *Erdély* Ernő előadónak, hogy az országos szövetség számlájára 100 db szövetségi díszérmet készíttessen. Költségeket a szolgálati érmek beszerzésére előirányzott összegből fedezik.

Elnökség elfogadta az újonnan készítendő díszokmány benyújtott tervét és felhatalmazást adott 1000 db díszokmányürlap elkészítésére. Az új díszokmányürlap eladási árát darabonként 2.— P-ben állapította meg.

Erdély Ernő előadó bejelenti, hogy a folyó évben Győrött tartandó országos nagygyűlésre vonatkozó meghívókat az összes közigazgatási hatóságoknak, a törvényhatóságok első tisztviselőinek, az összes főszolgabíráknak, vármegyei tűzrendészeti felügyelőknek, vármegyei tűzoltószövetségeknek, azonkívül az összes tűzoltóparancsnokságoknak is megküldte. — Az elnökségtől kapott felhatalmazás alapján a meghívókat német és francia nyelvre is lefordította és a külföldi tűzoltóságokat, továbbá a Nemzetközi Tűzoltó-Szövetség vezetőit is meghívta.

Ezzel kapcsolatban dr. *Marinovich* ügyv.-alelnök bejelenti, hogy a nagygyűlésre utazóknak a kereskedelemügyi miniszter úr 33%-os kedvezményt helyeztet kiállításba. Az elnökség a nagygyűlésre utazók részére legalább 50%-os kedvezményt óhajtaná biztosítani, — mert ez a kedvezmény a nagygyűlés látogatottságát lényegesen befolyásolná — ezért *Szécheny* József gróf elnök felajánlotta, hogy személyesen fog eljárni ez ügyben a kereskedelemügyi miniszter úrnál.

Erdély Ernő előadó által bemutatott kongresszusi jelvénymintákból az elnökség a legmegfelelőbbet kiválasztotta és annak elkészítésére *Erdély* Ernőnek az engedélyt megadta.

Erdély előadó kérte az elnökséget, hogy — mint az a múltban szokásos volt — a folyó évi országos versenyekre is adjon versenydíjat.

Az elnökség 50.— P-t utalt ki erre a célra.

Erdélyi előadó kérelmére elnökség a szövetség tulajdonát képező koesifeeskenődöt az országos versenyek tartamára rendelkezésre boesátja, továbbá felkéri a Budapesti Önk. Tűzoltó-Testület parancsnokságát, hogy a tulajdonát képező egységes méretű, előkoesival bíró billenő mozdony feeskenőjét a győri országos versenyek céljaira szintén engedje át.

Techlár Ernő, a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület szakaszparancsnoka bejelenti, hogy testületének legutóbbi parancsnoksági ülésén — az elnökség engedélyétől is függővé téve — elvben elhatározták, hogy az országos versenyen résztvesznek. Ugyanis 1894-ben a szabadkai országos verseny alkalmából a nagygyűlés kimondotta, hogy a Budapesti Önk. Tűzoltó Testület tagjait versenyen kívül állóknak tekinti s azóta a testület országos versenyeken nem vett részt.

Techlár Ernő előterjesztésére az elnökség kimondotta, hogy azok a körülmények, amelyek annak idején fennállottak, ma már nem időszerűek,

továbbá megváltozott az egységes versenyszabályzat is. Ezért inkább kívánatos volna, hogy a Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület, mint az ország legnagyobb testülete, a versenyen részt vegyen.

Elnökség tudomásul vette Nagy Sándor főtitkár bejelentését, hogy az országos szövetség számadásai elkészültek, s azt a számvizsgáló bizottság már felül is vizsgálta. — Számadásokat az országos választmány elé terjesztik.

Darvas László, a számvizsgálóbizottság elnöke bejelenti, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság alapítványának értéke 43 fillerre esökkent. Mivel a társaság az alapítványt eredeti értékére felemelni ismételt felkérésre sem hajlandó, ezért a közgyűlésnek javaslatot kíván tenni, hogy az alapítványt bocsássák az alapító rendelkezésére. Az elnökség magáévé tette a javaslatot.

Teasdale alelnök javasolja, hogy a jövőben az országos szövetségi tisztviselők tiszteletdíjának 50%-át a segélyzönpénztár viselje, mert ugyanazok a tisztviselők látják el a segélyzönpénztár munkáját is.

Javasolja továbbá, hogy a „Tűzrendészeti Közlöny“-t, — miként a múltban — a tagdíjak fejében küldjék a tagoknak, ne pedig külön előfizetés ellenében. Erdélyi előadó kiegészítő javaslatot tesz, hogy a közlöny költségeinek felét a segélyzönpénztár viselje, mert annak hivatalos közleményei is a „Tűzrendészeti Közlöny“-ben jelennek meg. — Elnökség mindkét javaslatot elfogadta és hasonló értelemben teszi meg indítványát az országos választmányuk.

Teasdale alelnök szerint a községi elnökségi ülés nagy anyagi megterhelést jelentett az országos szövetségre, megfelelő tárgysorozat nélkül nem látja annak célját, mert a szövetség nincs abban a kellemes helyzetben, hogy egy-egy ilyen ülésre 300—400 pengőt ráfizessen. Benda előadó szerint kötelessége volt az országos szövetségnek, hogy a községi ünneppel kapcsolatban megjelenjék. — Az elnökség kimondotta, hogy hasonló ünnepeken a jövőben is képviselteti magát, de elnökségi üléseket nem tart.

Dr. Marinovich ügyv. alelnök bejelenti, hogy dr. Balogh Dezső főorvos elhalálozásával a lapszerkesztői állás megüresedett. Tekintettel arra, hogy nagygyűlés előtt állunk, a hivatalos lap megjelenése kétséget nem szenvedhet, ezért a tisztújító közgyűlésig ideiglenesen dr. Lukács Zoltánt, Pest vm.-i tűzrendészeti felügyelőt javasolja a lap szerkesztésével megbízni. Javaslatahoz az elnökség egyhangú határozattal hozzájárult.

Vitéz dr. Roncsik előadó kérdést intéz az elnökséghez az egri áldatlan állapotok rendezése érdekében, amit a legutóbbi elnökségi ülésen szóban és írásban bejelentett. — Az elnökség megkereste az Egri Önk. Tűzoltó-Testület parancsnokságát, hogy kellő felvilágosítást kapjon, válasz azonban eddig nem érkezett.

Nagy Sándor szövetségi titkár bejelenti, hogy az elnökségnek az 1931. év második és az 1932. év első feléről szóló évi jelentését elkészítette, amelyet felolvasás után az elnökség jóváhagyólag tudomásul vett és elrendelte az országos választmány elé terjesztését. Egyben elrendelte, hogy az évi jelentést a „Tűzrendészeti Közlöny“ júliusi számában kell közölni az országos választmányi és az országos közgyűlésre vonatkozó meghívókkal együtt.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyzönpénztárának elnökségi ülése Budapesten, 1932. június hó 14-én

alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Ügyv. alelnök bejelenti, hogy Dr. Balogh Dezső elhalálozása folytán megüresedett szakorvosi tisztség betöltésére Dr. Sugár László klinikai asszisztentst kérte fel, aki azt el is vállalta.

Ezután főtitkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette: Ollé Gábor önk. t. alparancsnok hátramaradottai (Kóka) 50.— P. Szökendi István önk. tűzoltó (Gamas) 16.— P. Patai Mihály önk. tűzoltó (Békés) 16.— P. Stammier Ferenc önk. tűzoltó (Ácseszér) 24.— P. Seregi Mihály önk. tűzoltó (Ujfehértó) 54.— P. Kőrössi Sándor önk. tűzoltó (Szikszó) 42.— P. Orell József önk. tűzoltó (Zsira) 70.— P. Köteles Ferenc önk. tűzoltó (Zsira) 38.— P. Berényi Ferenc önk. tűzoltó (Tápióság) 20.— P. Simon István önk. tűzoltó (Verpelét) 30.— P.

Tatai Ferenc esőngei tűzoltó baleseti segély iránti kérelmére vonatkozólag a beterjesztett szakorvosi vélemény alapján elnökség a baleseti megbetegedés adatainak részletes megvizsgálását rendelte el.

Végül Nagy Sándor szövetségi főtitkár olvasta fel a segélyzönpénztár 1931. évi jelentését. Elnökség a jelentést a közgyűlés elé terjeszti és elrendelte a Tűzrendészeti Közlöny-ben való közzétételét.

További tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

RENDELETEK.

Pest-vármegye alispánjának rendelete a tűzoltószerek beszerzésénél követendő eljárásról.

Valamennyi járás főszolgabírájának, község előljáróságának, a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőknek.

A vármegyei tűzoltószövetség előterjesztéséből megállapítottam, hogy egyes községek tűzoltószereik beszerzésénél a tűzrendészeti felügyelőiket nem veszik igénybe. Mint hogy a tűzoltószereknek beszerzése nemcsak műszaki szempontból, hanem szükségesség és a célnak megfelelő minősége szempontjából is elbírálandó, felhívom a községi előljáróságokat, hogy a tűzoltószereik beszerzése előtt az illetékes tűzrendészeti felügyelőikkel lépjenek érintkezésbe és azokkal egyetértően járjanak el.

Hangsúlyozom, hogy az 1925. évi 232.288. B. M. rendeletnek (Belügyi Közlöny 1925. évf. 626. lap) azon rendelkezése, hogy a megrendelt nagyobbértékű tűzoltószerek átvételénél és jelentősebb járási munkálatok elfogadásánál a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség szakértői közreműködését igénybe kell venni, továbbra is változatlanul fennáll.

Budapest, 1932. június 21.

Alispán helyett:
Ney, főjegyző.

Pest-Pilis-Solt-Kiskún-vármegye alispánjának valamennyi járás főszolgabírájához, az érdekelt községek előljáróságához és a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőkhez intézett 6445—1932. kig. számú rendelete a községek tűzrendészeti állapota és a hiányok megszüntetése tárgyában.

(III. folytatás.)

Kalocsai járás:

Drágszél: 1 lajt beszerzendő. Egy egyén szaktanfolyamra vezénylendő.

Foktő: Tűzoltóság átszervezendő.

Szerelmé. 60 m. nyomó- és szívtömítő beszerzendő.

Uzód: Tűzoltóság átszervezendő. Egy egyén szaktanfolyamra vezénylendő.

Kiskörösi járás:

Akasztó: Új szertár építendő.

Páhi: Egy ember szaktanfolyamra vezénylendő.

Prónayfalva: Új szertár építendő.

Kiskúnfélégyházi járás:

Gátér: A paranesnok tanfolyamot nem végzett, egy vízfordólajt beszerzendő.

Jakabszállás: Egy kétkerekű targoncafeeskendő megfelelő tömlőkészlettel beszerzendő.

Jászszentlászló: A feeskendő kijavítandó. Szívtömölök kötéllel bevonandók. Nyomótömölökön a esavarpárok a felerősítésre szolgáló eddigi vasdrót helyett rozsdamentes, illetve rézdróttal erősítendőek fel. A sugáresővek tömítőgyűrűkkel látandók el.

Kiskúnmajsa: Az önkéntes tűzoltóttestület megszervezendő.

Ókéske: Tanfolyamot végzett paranesnok nincs. A kocsifeeskendő javításra szorul. 60 m. nyomó- és 8 m. szívtömítő beszerzendő.

Pálmönostora. Tűzoltóság nincs. A községben tűzoltótanfolyamot végzett egyén nincs. A szertár, valamint a benne elhelyezett régi típusú két feeskendő teljesen használhatatlan, rossz állapotban van. Szükséges egy szertár felépítése, legalább egy teljesen felszerelt, szabványos kocsifeeskendő beszerzése, valamint a vármegyei tűzoltótanfolyamra egy egyén kiküldendő.

Újkéske: A billenőfeeskendő kijavítandó, 100 m. nyomótömítő beszerzendő.

Szank: A testület legalább sapkával szerelendő fel. Gyakorlati szabályzat beszerzendő.

Központi járás:

Albertfalva: A leventék tűzoltóilag ninesenek kiképezve. A községhez tartozó Ofb. Újtelep nines a községi vízvezeték hálózatába bekapcsolva, minnek következtében a kb. 120 lakóházból álló, erősen fejlődő telep tűzvész esetén a legnagyobb veszélynek van kitéve.

Budaörs: A szertár szűk. A község vízszegény. Miért is egy bővízü artézi kút fúrását javasolom.

Budatétény: A szertár elhanyagolt állapotban van. A testület szervezése nem történt meg.

Folytatása következik.

H I R E K

KOSZITS KAMILL

Baranya vármegye ny. alispánja, m. kir. kormányfőtanácsos, Baranya vármegye és Pécs szab. kir. város Tűzoltó-Szövetségének egyik alapítója és évtizedeken át volt elnöke halálhírének lapunk június havi számának lezárta után vettük, s azért nem közölhattuk akkor. Reméltük azonban, hogy ha akkor még nem is állottak rendelkezésünkre legalább a gyászjelentés adatai, azonban az ottani tűzoltótársadalom vezetői később közlik majd az erre a gyász hírre s főleg az elhunyt tűzoltói működésére vonatkozó fontosabb adatokat. Ezeknek hiánya miatt azonban most is csak halálát és temetését jelenthetjük azzal a mély és őszinte részvétellel, melyet Baranya vármegye és Pécs szab. kir. város társadalmá és tűzoltóintézményei az egyik vezérük: néhai *Rich Györgynek* a közelmúltban történt halálzásakor már mindnyájunkból kiváltottak. „Halnak, hal-

niőségének lapunk jelen számában közölt évi-jelentése is ilyen rezignált akkorddal vezetni be sorait. *Koszits* Kamill szintén vezér és ízzig-vérig tűzoltó volt, s nemcsak hivatali és társadalmi állásánál fogva került vármegyéje tűzoltóintézményeinek élére, hanem elsősorban s legfőképpen kiváló egyéni tulajdonságai és képességei révén. Ezek közül a szaktudás, a kifogyhatatlan türelem és lankadatlan ügybuzgalom, a szervezői és vezéri rátermettsége, modora, megjelenése, hivatalos és magánjellegű érintkezései voltak ama kvalitásai, melyek mind-mind hozzájárultak ahhoz a páratlan népszerűséghez, osztatlan tisztelethez és ragaszkodáshoz, melyekkel nemcsak alispánságának idejében, hanem nyugdíjbavonulása után — élete utolsó pillanatáig is — vármegyéjének minden fia, minden tűzoltója, társadalmi, felekezeti stb. különbség nélkül, valósággal elhalmozta. Tudjuk, hogy számos bel- és külföldi magas rendjel és kitüntetés tulajdonosa volt, azonban tudjuk azt is, hogy számára a tűzoltóinak, a vármegyéje és városa közönségének, társadalmának osztatlan megbecsülése és szeretete volt a legszebb, a legragyogóbb kitüntetés. S ezt a kitüntetést nem kellett halála után az adományozók magas rendelkezésére visszaboecsatani, mert ez elkísérte őt a síron túl is élő hálás kegyelet és emlékezés örök alakjában. Impozáns temetése volt: egy vármegye és annak minden városa, faluja gyászolt, s így koporsóját is ezernyi-ezer gyászoló kísérte. Ezek soraiban megjelent a többi között *Szapáry* Lajos gróf főispán, dr. *Félix* Antal táblai elnök, *Nendtvich* Andor polgármester, *Fischer* Béla alispán, dr. *Entz* Béla egyetemi rektor, továbbá a város, a vármegye, a hivatalok tisztviselői nagyszámában. Testületileg vett részt a temetésen a pécsi tűzoltóság is, *Kostás* Géza pécsi hivatásos tűzoltóparanesnok és dr. *Makucz* Jenő tb. városi tanácsnok, a Pécsi Önkéntes Tűzoltó Testület paranesnoka vezetésével. A temetési szertartást *Koch* Ede kanonok végezte nagy segédlettel. A beszentelés után a tölgyfakoporsót tűzoltók vitték a sírbolthoz.

Jásznagykún vármegye tűzoltószövetsége Szolnokon, 1932 augusztus 1-től 15-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez, melyre 1932 július 20-ig lehet jelentkezni a tanfolyam paranesnokánál: *Jancsó* Kázmér vm. tűzrendészeti felügyelőnél (Szolnok, Városháza), akinek címére a jelentkezésekkel egyidejűleg a résztvenni kívánó jelentkezők 50 pengőt küldjenek be. Ugyanott szerezhetőek be már előzetesen a tanfolyamra vonatkozó összes adatok is.

Biharvármegye Tűzoltó Szövetsége Nagylétán f. é. június 26-án, Biharnagybajomban július 3-án, Derecskén július 10-én, Biharkeresztesen július 17-én, Sarkadon július 24-én, Berettyóújfaluban július 31-én *járásai tűzoltóversenyt* rendez. 26169—1932. kig. sz.

Tűzoltóünnepély. Körzeti tűzoltóversennyel összekötött szép ünnepség közt folyt le június 19-én Veesés községben az önkéntes tűzoltóttestület 30 éves jubileuma.

Istentisztelet után a testület díszközgyűlést tartott, ahol Boross Imre községi főjegyző, elnök megnyitó beszédét követően Marton Aladár titkár ismertette az egyesület történetét. Majd Funk Mihály községi bíró a tűzoltók munkáját méltató beszéde után dr. Csilléry Zoltán vm. II. főjegyző; a vármegyei tűzoltószövetség nevében, Falussy Károly főtitkár a magyar orsz. tűzoltószövetség nevében üdvözölte a jubiláló egyesületet s egyben kiosztotta a

szolgálati érdemeket. 30 éves szolgálati érdmet kapott az egyesület alapító és most is működő tagja, Schmidt Vilmos szakaszparancsnok is.

Fitz Artúr országgyűlési képviselő és Dósa István jár. tűzrendészeti felügyelő üdvözlőbeszédei után az ünneplő közönség a megjelent 18 vidéki tűzoltótestülettel együtt a hősök emlékművéhez vonult, ahol Pethő János vármegyei tűzrendészeti felügyelő szép beszéd kíséretében megkoszorúzta az emlékművet.

Az ezt követő versenyen a tűzoltóesapatok igen jó, az eddigi versenyeket túlszárnyaló eredményt mutattak fel.

A versenybírálóbizottság a versenydíjakat a következő testületeknek ítélte oda:

A mozdonyfecskendő szerelési számnál: I. díj: Halmy József nagybirtokos ezüst serlege, *Pestszentlőrinc* feltűnő gyors szerelési idővel: 35.5 mp és 60 mp visszaszereléssel. II. díj: a Vecsési Ö. T. T. ezüst serlege, *Pestújhely* ugyanezak 35.5 mp-es szereléssel és 50 mp visszaszerelési idővel. III. díj: Várm. Tűzoltó Szöv. bronz plakettje, *Csepel*. IV. díj: a Várm. Tűzoltó Szöv. díszoklevele, *Pécel*. V. díj: dr. Fitz Arthur országgyűlési képviselő 50 P-s ajándéka (munkanélküli tűzoltók segélyezése feltételével), *Pestszentimre*.

Sushalom parancsnoka dr. Dabasi Ödön tb. várm. tűzr. felügyelő ezüst kürtjét, Rákosszentmihály Köhler gyáros ezüst cigarettatárcáját, Monor, Rákosliget és Pécel parancsnokai Köhler gyáros cigarettatárcáit kapták.

A kocsifecskendő szerelési számnál: I. díj: a Várm. Tűzoltó-Szövetség ezüst plakettje, *Maglód*. II. díj: a Vecsési Villanytársulat ezüst serlege, *Albertsra*. III. díj: dr. Pöschl György egészségügyi tanácsos szobortiszteletdíja, *Dunakeszi*. IV. díj: Somariva Gusztáv ezüst serlege, *Alsónémedi*. V. díj: Várm. Tűzoltó-Szövetség díszoklevele, *Rákoshegy*.

Gyömrő parancsnoka: Sternberg és Kálmán gyárosok ezüstóráját, Óesa: Köhler gyáros ezüst cigarettatárcáját, Vasad, Dunakeszi és Alsónémedi: Köhler gyáros cigarettatárcáit kapták.

A leventék, fiú- és leányiskolák versenye és szép gyakorlatai fejezte be a sikerült ünnepélyt, amelyen a már említetteken kívül jelen volt Kopa Károly járási főszolgabíró, dr. Plachy Tibor tb. szolgabíró, dr. Dabasi Ödön, Hajós Emil tb. vm. tűzrendészeti felügyelők, Alapfy István rendőrtanácsos, tb. tűzoltóparancsnok, dr. Lantay István tb. szolgabíró és Elefánthy Kálmán j. tűzr. felügyelők, a község előkelősége és lakossága nagy számban.

A Tiszántúli Tűzoltók Temetkezési Segélyző-pénztárának alapszabályait a m. kir. belügyminiszter úr 107.654/932. VII. sz. rendeletével jóváhagyta, melynek alapján május hó 5-én tartotta a pénztár alakuló közgyűlést. Az egyesület célja, hogy elhalálozott tagjai után temetkezési segélyt biztosítson, melynek összegét az alapszabályok 12. §-a 200 aranypengőben állapítja meg. Ennek fedezetére minden rendes tag az elhalálozások alkalmával esetenként, a 12. §-ban megállapított összeg reá eső hányadát, mint temetkezési járulékot köteles befizetni. Ezenkívül minden rendes tag felvételtkor 1.20 P beiratási díjat fizet. A temetkezési segélyző-pénztár eszméjének megvalósítója és megválasztott ügyv. elnöke, *Démusz Lajos* Békés vármegyei tűzrendészeti felügyelő felhívást intézett minden tiszántúli tűzoltótestülethez a pénztárhoz való csatlakozás érdekében. Meleg érdeklődéssel tekintünk ennek a szép és nemes intézménynek fejlődése elé, koronázza teljes siker működésüket, bár a mai nehéz viszonyok között a kezdet nehézségeit áthidalni és a tagsági díjakat behajtani mind olyan feladat,

A Német Tűzoltó-Szövetség augusztus hó 5—8-ig tartja 21-ik országos nagygyűlését Karlsruhe városában, Hindenburg birodalmi elnök védnöksége alatt. A német alapossággal összcállított nagy-tűzoltószerkiállítás, a tűzoltószerkek történeti fejlődésének és a legújabb tűzoltószerkek történeti fejlődésének és a legújabb tűzoltószerkek működésének szemléltető bemutása. A tűzoltóságok vezetői és nevesebb szakemberek a tűzrendészet kérdéseiről tartanak értékes előadásokat. Szíves bemutató és támadási gyakorlatokat mutatnak be önkéntes tűzoltótestületek és a karlsruhei hívatásos tűzoltóság. Kár, hogy a fennálló valutakorlátozás miatt a magyar tűzoltók aligha vehetnek részt a minden bizonnyal tanulságos német tűzoltónapokon. Esetleges érdeklődők részletes felvilágosítást kaphatnak: *Hauptauschuss für den 21. Deutschen Feuerwehrtag. Rathaus Karlsruhe i. Baden.*

Felelős szerkesztő ideiglenesen: Dr. Lukács Zoltán, Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyei tűzrendészeti felügyelő.

Felelős kiadó: Keresztes János, az orsz. szöv. pénztárosa.

Lapkiadó-bizottság: Keresztes János, Köhler István vál. tag, Mátrai Antal vál. tag.

Munkatársak: Gróf Széchenyi Viktor orsz. szöv. tb. elnök, Antalfy István okl. gépészmérnök, Dr. Aujezsky László, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunktusa, Dr. Benedek Mihály fővárosi hiv. főtitkár, Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), Dittrich József gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, Erdély Ernő főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, Eriesbék György fővárosi hivatásos főtitkár, Falussy Károly Máv. tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, Kállay Imre, Dr. Kathona Mihály par. (Kiskunhalas), Kotsis Rezső alpar. (Csepel, Iószorgyár), Labiner Gyula főparancsnok (Rákospalota), Nagy Sándor orsz. szöv. főtitkár, Papp Ferenc hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Roncsik Jenő hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, Behák Tamás hiv. par. (Debrecen), Rosta Géza par. (Csepel, Iószorgyár), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Szalay Lajos vegyész mérnök, budapesti önk. szak-par., Teasdale Ottó fűv. hiv. főparancsnok, Techlár Ernő m. kir. pénzügyi titkár, bpesti önk. szak-par., Vágó Zoltán budapesti önk. szak-par., Vida Pál várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

Elkészültek

a legmodernebb típusú

Magyar villamos szirénák!

Községek részére: 1

Kiseb városok részére: 2

Nagyobb városok részére: 4

szirénakerékkel.

Új, leszállított árak, ügyhogy mindenki beszerezheti
Részletes ismertető díjtalan.

Jankovich János Magyar Műszaki és Villamossági Vállalata

Budapest, I., Döbrentei-utca 13.

Csirájában fojtja el a tüzet.

ha keletkezéséről

Siemens és Halske

Budapest, VI., Nagymező-utca 4. szám.

villamos tűzjelző berendezése

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

VI., Teréz-körút 33 ♦ Alapítva 1896. évben.

GYÁRT: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó és öntöző lajtákat, szerkocsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók. Központi iroda tel.: A. 22-2-26. Gyári tel. A. 59-0-01

A megszünt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgy-mint: kézi- és motoros és autófecskendőket, lajt-kocsikat, vészvonatokat és tűzoltósági felszereléseket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgyárak kereskedelmi képviselője r.-t., Budapest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak Budapest, X., Köbányai-út 21

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **PÉNZ ÖSSZEGET** szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny” előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap hátuljára közlemények is írhatók.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám) a következő szakkönyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendelték ára a 23.297. sz. csekkszámra előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.

SAKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., II., III., V., VI., VII. ára 7.50 pengő. Ezen füzetek egyenként is kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése”, ára 1.— pengő. II. Dr. vitéz Roncsik Jenő: „Megelőző tűzrendészet”, ára 2.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— P. V. füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet, Erdély Ernő: Vízszerezés, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tartozékai és Erdély Ernő: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára fűzve 20 P, bekötve 22 P. Tanfolyamok, vagy tanfolyamhallgatók részére a tanfolyam parancsnoksága útján fűzve 10 P, kötve 12 P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SAKALYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P. Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Éremszabályzat, ára —.60 P. **BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:** 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet, ára —40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolyamokról, ára —.40 P. **SZÍNMŰ:** Techlár Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay József: Néhai József főherceg élete, ára 3.— P. **NYOMTATVÁNYOK:** Alapszabály nyomtatvány önkéntes tűzoltótörségek részére, ára db-kint —.40 P. Díszokmány-ürlap, ára 2.— P. egyszerűbb 1.— P. Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, ára db-ként —.02 P. **EGYÉB SAKKÖNYVEK:** Barabás István: „Szépliget-i tűzoltóság”, ára 5.— P. Petróczy István ny. repülőezredes: „Veszélyben minden magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, ára 8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P. Tűzoltóigazolványok, vászonburkolatban darabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként 80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—; X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—; XL. éves 16.—; szalag —.70; igazolványlap —.30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsekk útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképzetlenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegegen felül más költségek nem térítettek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

Walser Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde

Morzányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumbélyegzőket.

Alapítva 1879

„ERICSSON” (Ezelőtt
Deckert és Homolka)

MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

Budapest,

I., Fehérvári-út 70.

Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-98.

Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyárak számára

Minden kapható a

Párisi

Nagyáruház-ban

„TOTAL”

a tűzoltókészü-
lékek királya!

folyékony szénsavval
működik és száraz por-
ral olt és ezért télen nem
fagy be, nyáron nem
párolog el; sikeresen olt
mindenféle tüzet, tehát
a veszélyes folyékony
anyagok, mint: benzín,
szesz, éther, petro-

leum, olaj, kátrány égését, továbbá a kárbid és a villamos
tüzeeket, többet is teljesen veszélytelenül. Kimerítő tájékoztatással
készséggel szolgál a magyarországi lerakal:

Ligeti és Biró, Budapest, V., Vigszínház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 85.

• Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA-TÉR 1-3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TŰZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLO BERENDEZÉSEKET

védőgáz nélküli üzemre gyorsan és jutányosan szállít

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban egyszer.

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekszámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IV., Bástya-utca 13. szám.

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztériumnak 209.916/1923. B. M. sz., 44.616/1924. B. M. sz., 229.320/1925. B. M. sz., 277.462/1925. B. M. sz., 161.748/1926. VIII. B. M. sz., 302/1927. VIII. B. M. sz., 329.750/1928. VIII. B. M. sz., 256.673/1929. VIII. B. M. sz. és a 188.684/1931. VIII. B. M. sz. körrendeleteivel.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám. — Telefoni: Aut. 84-7-94.

**TAGTESTÜLETEKNEK
INGYENPÉLDÁNY**

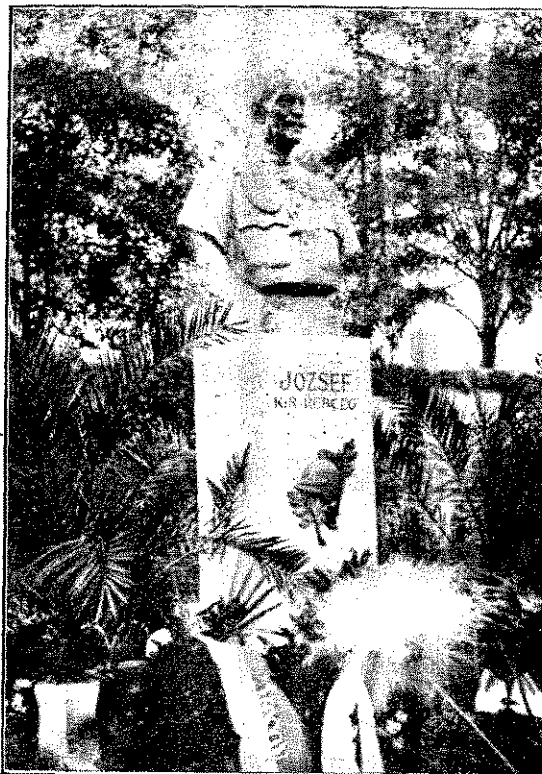
Az elnökség tájékoztatni kívánja tagtestületeit a győri nagygyűlés határozatairól és eseményeiről, azért a jelen számot díjmentesen küldi meg minden tűzoltótestületnek.

SZOBORÁVATÁS!

Multja a történelemé, emléke a miénk, nemes, önzetlen példaadása pedig intézményünknek még ma is sarkalatos alapja. Az alsóti Nagy Ur, egyesületünk volt fővédnöke, önkéntes tűzoltóparancsnokunk, lapunk munkatársa, — József apánk, — mindmegannyi cím, miről köteteket lehetne írni egyenként. Együttvéve néhai József királyi hereceg maga. Hálás népünknek még haló porában is lelkünkötől lelkedzett kedvence.

Dr. Erdély Ernő, Győr szab. kir. város tűzoltófőparancsnokának nemes motívumokból fakadó lelkes elgondolása után valóra vált végre a rég óhajtott tűzoltó-álmom és az 1932. évi országos tűzoltókongresszus napján lehullott a lepel néhai József főhereceg szobráról.

Mikor nemes vágású szép magyar feje láthatóvá vált a feszes „vigyázz”-ba dermedt általa rajongásig szeretett tűzoltói sorfala előtt, az ünnepélyen szintén megjelent hős hadvezér fia szeméből kihullott a könny, mi pedig mélyszégyen megilletődéssel néztünk annak a férfinak ére-

üvöltött Adria viharos hulláma. Eljöttek elpanaszolni fájdalmukat a halott vezér éreszobrához. S a mi kezünk ökölbeszorult ekkor. És ő — éreztük, láttuk — boldog, büszke, biztató tekintetet vetett felénk.

P. J.

Beszámoló a győri nagygyűlésről.

Az ősi Győr város ünnepi díszbe öltözött falai között mintegy 3000 tűzoltó sereglett egybe, hogy a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség XXIV. Nagygyűlésén s az ezzel kapcsolatos versenyeken és ünnepélyeken résztvegyenek. A győri rendezőbizottság, élén Dr. Erdélyi Ernő főparancsnokkal minden lehetőt elkövetett, hogy visszavarázsolja a boldog békeévek idejének hangulatos nagygyűlési képét. El akarta felejtetni erre az időre az élet nyomasztó gondjait, a gazdasági válság fenyegető árnyait, hogy „négy napra Győrött mindenki tűzoltó legyen szívében és lélekben”.

A rendezőbizottság első tűzpróbáját az érkező vendégek fogadásánál s azok szállásainak kijelölésénél állotta ki, — őszintén mondhatjuk — sikeresen. Az állomáson tűzoltótisztek és cserkészek várták az érkezőket, akiket szállásukra kísérték, a csomagjaik elszállítására pedig autók és kocsik állottak rendelkezésre. A tűzörségen lévő kongresszusi irodában intézték a kongresszusi igazolványok és jelvények kiosztását s ezzel együtt minden résztvevőnek egy-egy győri emléktárgyat — kulacsot, a püspökvár kis modeljét stb. — nyújtottak át.

Szombat estére már a tűzoltónagygyűlés képe hatalmas arányokban bontakozott ki. A versenyző csapatok és a résztvevők nagyszámú tömege előzönlötte a várost, melyben a tűzoltóegyenruha mellett már csak itt-ott akadt civil.

Megérkezett a belügyminisztérium képviselőiben Dr. Kontz Endre miniszteri tanácsos, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség részéről Széchenyi József gróf országos elnök, Dr. Marinovich Imre és Teasdale Ottó alelnökök vezetése mellett a szövetség elnöksége. Mintegy 500 főre tehető azoknak a külföldi tűzoltóknak a száma, akik eljöttek megnézni a magyar tűzoltóság ünnepét. Többek között Karl Ruzieska tűzoltótiszt parancsnoksága alatt St. Pöltenből 10-en, Mayer parancsnoksága alatt ugyancsak St. Pöltenből 24-en Resescu román főparancsnok vezetése alatt hárman, Steiner kapitány vezetése mellett a bécsiek, Dr. Vucsek László vezetésével lengyelek, Voldán Béla és Schmidt Miroszláv vezetésével az elszakított szlovénköziak, Hertl Johann parancsnoksága alatt Mödlingből 20 tűzoltó.

A nagygyűlés első hivatalos programja a városházán szombat este 7 órakor kezdődő elnökségi ülés volt, melyet a nagyszámban jelen volt tűzoltótisztek élénk érdeklődése mellett nyitott meg Széchenyi gróf országos elnök. A hosszú tárgysorozat pontjait nagy figyelemmel kísérték, majd a zárt ülés elrendelése után az utcákon felvonuló lampionos és fáklyás menetben gyönyörködtek. A lampionos menet élén cserkészenekar haladt, mely a Széchenyi-téren az elnökség tiszteletére szerrádót adott.

Ezalatt az elnökség a nagygyűlés és a versenyek előkészítésén és a versenybírók megalakításán fáradozott, majd 10 óra után az ülés végeztével a Park-vendéglőbe vonult társas vacsorára. A közös vacsora minden ünnepi külsőtől mentesen, főleg az ismerkedés lehetővé tételét célozta, hogy az

bajtársi szellemben cserélhesék ki egymásközt gondolataikat.

Vacsora után a bajtársak egy része az Apollómoziban bemutatott tűzoltótárgyú filmeket nézte meg. A képek közötti szünetben Peill Bernhard i. Cemal török tűzoltótiszt a konstantinápolyi tűzoltóságról és gróf Széchenyi Ödön pasáról, majd Bojtor István Bihar vm. tűzrendészeti felügyelője „Papiros tűzoltóság” címen tartott előadást.

Vasárnap reggel minden felekezeti templomban ünnepi istentiszteletet tartottak. Majd reggel 8 órakor megkezdődtek az országos versenyek szövetségi elnökünk és az elnökség jelenlétében. Az elnökség döntése alapján a versenybírók elnöki tisztét a városi csoportnál Dr. Erdélyi Ernő és helyettese Bence István, a községi csapatoknál Papp Ferenc és helyettese vitéz Dr. Roncsik Jenő látták el teljes pártatlansággal. Már az iskolaszereleseknel kitünt, hogy a versenyző csapatok — a fullasztó hőség ellenére is — tökéletes felkészültségről tettek tanuságot. A versenyre 17 város és 29 község tűzoltósága nevezett be.

A versenyző csapatok megtekintése után az elnökség, élén Széchenyi József gróffal az iparostanoneiskola udvarán és nagytermében elhelyezett tűzoltókiállítás megnyitására vonult. Az elnököt Erdélyi Ernő főparancsnok üdvözölte, kifejtve azt, hogy a tűzoltóság fejlesztésében nagy része van a magyar iparnak, melynek nem egy alkotása világhírű. Széchenyi József gróf országos elnök elismerőleg nyilatkozott a kiállításról, mely minden tekintetben méltó kiegészítője a tűzoltó nagygyűlés keretének.

Megnyitás után a hatóságok kiküldöttjei, a kamara és az ipartestület képviselői, magyar és külföldi tűzoltótisztek és nagyszámú érdeklődő közönség tekintette meg az izléssel elrendezett kiállítást, melyen mintegy 40 cég állított ki tárgyakat. (A kiállítás részletes ismertetésére legközelebbi számunkban visszatérünk.)

Az ünnepek sorozata most a tűzoltólaktanyába terelődött, hol a katonai, diák-, levante- és önkéntes tűzoltók bemutató gyakorlatot tartottak. A lementetteket a szentgotthárdi önkéntes tűzoltók festői magyar ruhába öltözött női mentőcsapata vette „ápolás” alá.

Időközben a laktanya udvara zsúfolásig megtelt közönséggel, hogy végignézze a magyar tűzoltóság első védnökének néh. József királyi hercegnek szoborleplezési ünnepségét. A felsorakozott tűzoltó- és katonai díszszázadok, frontharcosok, hadastyánok, levanték, cserkészek egyenruhás táborán kívül, a magyarruhás lányok csoportja tette színessé a képet.

A szobor mellett emelt díszsátorban gyülekeztek az előkelőségek. Ott láttuk: Fetser Antal megyéspüspököt, Grösz József segédpüspököt, Kelemen Krizosztom koadjutort, Széchenyi József gróft, Konez Endre dr. miniszteri tanácsost, Marinovich Imre államtitkárt, Teasdale Ottó alelnököt, a helyőrségi tisztikar népes küldöttségét, Boros tábornok vezetésével valamint a „Külföldi” tűzoltóság

század, valamint a különböző alakulatok vezénylő-
vigyázz-be merevültek: megérkezett József királyi
herceg a város díszhintáján. Mellette Huszár Ala-
dár dr. főispán foglalt helyet díszmagyarban. A
következő hintókban érkeztek Szauder Ferenc dr.
polgármester, Skultéty Miklós alispán és Török
Károly rendőrfőtanácsos.

A főherceg meghallgatta a díszszázad parancs-
nokának jelentését, majd ellépett a díszszázad
előtt. Utána a díszsátorba ment. Ebben a pillanat-
ban felharsant a Himnusz, majd az egyesített da-
lárdák a Hiszekegyet énekeltek.

A Hiszekegy után Erdély Ernő főparancsnok
tett jelentést a főhercegnek és bejelentette, hogy
95 ezer magyar tűzoltó szobrot állított a legelső
magyar tűzoltónak. A jelentés után felkérte Hu-
szár Aladár dr. főispánt, hogy tartsa meg szobor-
avatató beszédét.

Huszár Aladár dr. főispán pompás stílusával,
ragyogó előadásával frappáns sikert aratott a hall-
gatóság körében. (A beszéd teljes szövegét leg-
közelebbi számunkban közöljük.)

Azzal kezdte beszédét, hogy nehéz ma ünne-
pelni, amikor ezer gond tépi a magyarságot, ami-
kor már csak az erősnek van hite, a bátornak ereje
hinni a nemzet diadalmas életerejében, történelmi
hivatásában. A mult azonban azt bizonyítja, hogy
a megpróbáltatások mindig kitermelik azokat az
etikai értékeket, amelyek ezt a nemzetet előre
viszik.

Ha mégis ünnepet ülünk ma, akkor azért
tesszük ezt, hogy erőt merítsünk a legnagyobb ma-
gyar tűzoltó, a legnagyobb magyar főherceg emlé-
kéből. *Mert magyarok voltak a palatinusok már al-
kor is, amikor még bűnnek számított magyarnak
lenni.*

Állítom, hogy a magyar tűzoltóság sohasem
jutott volna fel mai tökéletességére, ha József fő-
herceg nem vitt volna bele kezdeti munkájába
annyi szívet, lelkesedést. A legdicsőbb magyar had-
vezér nem aratott volna annyi dicsőséget, győzel-
met, ha nem lett volna minden ízében magyar.

Nekünk nincsenek nagyratörő vágyaink, mi
csak *helyet akarunk a művelt nemzetek között és
helyet akarunk az Isten kékséges szabad ege alatt.
Nem kívánjuk a másét, de nem mondhatunk le ar-
ról, ami ezer év óta a miénk volt.*

Ezt az akarásunkat hirdeti a most leleplezésre
váró szobor is.

A főherceg engedélye után lehullt a lepel
Zászlós István gyönyörű alkotásáról és a közönség
egy pillanatra döbbenetes csendben áldozott József
főherceg emlékének.

Ezután Marinovich Imre ügyvezető alelnök
néhány mélységesen megható bevezető szó után is-
mertette a magyar tűzoltóság megalakulásának
történetét és mindazt amit a tűzoltóság egykori
védnökének, *néhai József főhercegnek köszönhet,
aki egész belkét vitte a munkába és maga is két kéz-
zel dolgozó tűzoltó volt.* Végül kilenvenötezer
magyar tűzoltó nevében fogadalmat tett, hogy em-
lékét mindig kegyelettel őrizzük.

Az első koszorút látható meghatottsággal Jó-
zsef királyi herceg helyezte el a szobor talapzatára.
A főherceg néma megindulással áldozott nagynevű
édesatyja emlékének.

A hovédség és a helyőrség koszorúját Boross
tábornok, az országos tűzoltószövetséget Széchenyi
József gróf országos elnök helyezte el. Majd koszo-
rút tettek le Huszár Aladár dr. főispán, Skultéty
alispán a vármegye nevében, a főherceg szűkebb
patriája, Fejér vármegye és Acsut koszorúját az

panja, a budapesti tűzoltóság, Nyiregyháza város,
a budapesti mentők, a vármegyék és városok men-
tőegyesülete, a budapesti, esztergomi, jászárokszál-
lási önkéntes tűzoltóságok.

Pillanatok alatt válóságos koszorúerdő vette
körül a szobrot, majd Szauder Ferenc dr. polgár-
mester ígéretet tett arra, hogy a szobrot mindig
hűséggel megőrzi a város.

A Himnusz hangjaival véget ért az ünnepség.
A hivatalos rész után a főherceg régi katonái közé
ment és elbeszélgetett velük.

Az ünnepség után a főherceg a kiállítást tekin-
tette meg, majd a városházára ment, ahonnan
Budapestre utazott.

Nagy érdeklődéssel figyelték a bajtársak a
délután 3 órakor lefolytatott tűzpróbákat és
bemutatókat. A Magyar Vas-, Acél- és Gépgyár
szárazoltógépét, — mely Szilvay Kornél budapesti
hivatásos főtiszt világszerte ismert találmánya —
vitéz Horthy István főmérnök, a kormányzó fia
mutatta be szemléltetően. Ezenkívül a győri Wag-
gon- és Gépgyár, Mátray, Seltenhoffer gyárak és
a Ligeti és Bíró cég mutatták be tűzoltó- és ön-
töző-autókat és impregnáló anyagokat.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség orszá-
gos választmányi ülését délután 4 órakor tartotta,
ahonnan a versenybírószám a versenyek színhelyére
vonult. A városi csapatok a tűzoltólaktanya zárt
udvarán végezték a támadási feladatok meg-
oldását.

Ezalatt gróf Széchenyi József elnök, az elnök-
ség kíséretében koszorút helyezett elődjének, néhai
gróf Cziráky Béla, a Magyar Országos Tűzoltó
Szövetség volt elnökének obeliszkjére. A győri
tűzoltóság nevében Erdély Ernő főparancsnok,
Fejér vármegye nevében Vida Pál elnökségi előadó
koszorúzták meg rövid beszéd kíséretében az em-
lékművet.

A mozgófényképlőadások szünetében Mensik
István a bécsi vállalati tűzoltóságok elnöke az elek-
tromos áram tűzveszélyességéről, Antalffy István
gépészmérnök a kismotorfeeskendő légtelenítéséről
és hűtéséről értekeztek.

Az est beálltával minden érdeklődés a város-
ház ellen intézendő támadási gyakorlat felé irá-
nyult, melyet Győr város tűzoltósága hajtott végre
18 kivonult szerrel és másfélszáz tűzoltóval. Este
1/2 10 órakor már mozdulni sem lehetett a város-
háza környékén. Ezren és ezren várták izgalom-
mal a beígért nagy látványosságot. A városháza
a reflektorok nappali fényében fűrdött. Feltevés
szerint a városház tetőzete a központi fűtés kémé-
nyéből kipattanó szikrától a középen meggyul-
ladt. A szél a tüzet a nyugaton fekvő épületcsop-
ortok felé viszi.

10 óra után néhány perccel hirtelen vörös
bengáli fény gyulladt fel a városháza baloldali
toronyának erkélyablakain. Ugyanekkor megszól-
alt a tüzet jelentő harang is. Pár perc múlva
hatalmas szirénabúgással a helyszínen termettek
a tűzoltók. A hatalmas tűzoltóautó felrobogott a
városháza elé és egy-két perc alatt a magasba
kúszó Magirus tolólétra elérte a jobboldali torony
csúcsát és sípjelre feltűnt a vízsugár. Majd ter-
mészetes feljárón még két sugár működött. A Kis-
faludy-épületet a Waggon- és Gépgyár tűzoltósága
védte tolólétrán át autófeeskendővel. A városi
bérházat a Koestlin-gyár tűzoltósága motorfees-
kendővel. A kir. Itélőtáblát a Szeszgyári tűzoltó-
ság motorfeeskendővel tolólétrán át. A Rábasza-
bályozó épületét az Olajművek és Textilgyári tűz-
oltóság védte motorfeeskendővel. A vasuti épüle-

tet a levente tűzoltók. Ez utóbbi sugarak nem dolgoztak vízzel az épületek kímélése végett.

A támadási gyakorlatot közel negyedóra alatt végrehajtották és a lefuvás után a közönség tapsal fejezte ki elismerését. A megjelent szakemberek legnagyobb meglepedésüknek adtak kifejezést és melegen gratuláltak Erdély Ernő főparancsnoknak. A látványos bemutató a szerek és tűzoltóságok felvonulásával ért véget.

A győri evezős egyletek a gyakorlat után hangulatos lampiónos csónakfelvonulást rendeztek a sétatéri sziget körül.

A hétfői nap kiemelkedő eseménye — a reggel 6 óra óta tartó versenyek befejezése után — az országos nagygyűlés volt. A nagygyűlést megelőzőleg a különböző szakcsoportok tartottak ülést, így a tűzrendészeti felügyelők, a vállalati tűzoltóparancsnokok és a Magyar Tűzoltótisztek Országos Egyesülete. Az ülések lefolyásáról legközelebbi számunkban tájékoztatjuk majd a bajtársakat.

A nagygyűlés népes közönségének szűknek bizonyult a városháza hatalmas közgyűlési terme, úgy, hogy a bajtársak egy része csak a folyosókon és lépcsőkön helyezkedhetett el. A díszes közönség előtt végbement nagygyűlés részletes tárgyalását lapunk más helyén a jegyzőkönyv kivonatok között találhatják meg olvasóink.

Nagy lelkesedéssel ünnepelték az idegen egyenruhába bujtatott, elszakított véreink magyar üdvözlő szavát. Eljöttek üdvözlésünkre a németek, a lengyelek, törökök, délszlávok képviselői is. Poudroux a párisi tűzoltóság parancsnoka, kisfiának betegsége miatt nem vehetett részt a nagygyűlésen, de egy héttel később meglátogatta Győrt.

Üdvözlések után a tisztikar megválasztása következett, melynek során gróf Széchenyi Józsefet elnökké, Dr. Marinovich Imre h. államtitkárt alnökövé választották.

A tárgysorozat letárgyalása után a versenybírószám elnökei ismertették a csapatok munkáit, melyek az utóbbi évek folyamán nagy fejlődésen mentek keresztül. Ugy fegyelem, mint felkészültség dolgában elsőrangú munkát végeztek s a csapatok között alig voltak különbségek.

Városi csapatok versenye: 1. Vác (a belügyminiszter versenydíját és a „Breuer Szilárd” vándordíjat nyerte), 2. Sárvár, 3. Sátoraljaújhely, 4. Salgótarján, 5. Kecel, 6. Szeged, 7. Törökszentmiklós, 8. Mátészalka, 9. Nagykőrös, 10. Komárom, 11. Kőszeg.

Községi csapatok versenye: 1. Piszke (egyesleges kocsifecskendőnyert), 2. Egyed, 3. Köny és ezeken kívül még számos csapat nyert emléktárgyat.

A versenybírószám jelentése lapunk zártáig nem érkezett be az Országos Szövetségbe, ezért a versenyekről legközelebbi számunkban részletesen tájékoztatjuk bajtársainkat, feltüntetve azt is, hogy az egyes csapatok kinek a versenydíját, vagy emléktárgyát nyerték el.

Hétfőn délután fél három órakor különvonat indult Győrből Pannonhalmára. A tűzoltókongresszus háromszáz tagja vett részt a kiránduláson, köztük számos hölgy is. Az ősi monostorba vivő meredek hegyi út fáradalmait mindenki hamarosan elfelejtette odafönn a szent tetőn, ahol a kultúra és vallás ezeréves emlékeinek hatása alá került.

Fönn egy sereg fiatal bencés vendégszeretettel fogadta a turistákat s tudós magyarázatuk mellett végigkalauzolták őket a kolostor műemlékektől gazdag termein, világhíres könyvtárán és ezeréves alapfalakkal minden időkkel dacoló remek templomán.

A kiránduló tűzoltók este nyolc órakor tértek vissza Győrbe.

Hétfőn befejeződtek az ünnepségek. Győr város közönsége hamarosan megbarátkozott az ünnepségekre érkezett vendégekkel, akik elvenséget és életet és egészséges, számottevő idegenforgalmat vittek a három folyó városába. Az ünnepségekre érkező külföldiek, budapestiek és vidékiek a legnagyobb elismeréssel beszéltek Győr szépségeiről, a folyók kincses vidékéről, de különösen a pompás fürdőről, ahová a versenyeken és hosszú gyűléseken agyonfáradt tűzoltók siettek lehűteni magukat, a kánikulai hőségben.

A legnagyobb meglepetés volt a vendégek számára a rendezés tökéletes megszervezése. A nagy tömeg elszállásolása, ellátása, kalauzálása a legkisebb zavar nélkül történt, a sok programszám néhány változtatástól eltekintve perenyi pontossággal pörgött egymás után.

Ezért a példátmutatóan precíz, lelkes és nagy-szerű rendezésért elsősorban is a rendezés munkájának lelke, energikus irányítója: Erdély Ernő érdemel dicséretet, aki lelkes munkatársaival együtt hetek óta éjjel-nappal dolgozott a győri nagy ünnepségek rendezésének ezernyi ügyében.

Kedden a város nevezetességeit, majd több győri gyárat tekintettek meg és délután utaztak el a győri tűzoltókongresszus vendégei Győrből, a szép és lelkes ünnepségek emlékével.

Hát még mit nem!

Írta: Kónya Imre
kecskeméti parancsnok.

A „Tűzvédelem” június 25-iki számában egy cikk jelent meg, mely hatósági támogatást sürget a biztosítótársaságok részére azon célból, hogy *vagyonvédő hivatásukat* fokozottabban teljesíthessék.

Figyelmesen átolvasva a cikket, azon tűnődtem, hogy mely tényezők lehetnek azok, amelyeknek alkalmazásával a hatóságok a biztosítótársaságokat hatósági támogatásban részesíthetnék?

Tudtommal a biztosítótársaságokat úgy az állami szervezetek, mint a közhatóságok mindenkor az őket közgazdasági szempontból értékelt hatósági támogatásban részesítették azáltal, hogy:

a) a biztosítás áldásaira figyelmeztető cikkek

tosítás elterjedésével számottevő anyagi haszonhoz jutnak.

b) ugyancsak a biztosítótársaságok támogatását szolgálja azon körülmény, hogy a *művelt országok között csupán Magyarországon az, ahol a biztosítótársaságok egy fillérrel sem járulnak hozzá a tűzvédelmi kiadásokhoz.*

És ez az égbekiáltó igazságtalanság idézte elő azt a szomorú állapotot, hogy amiként a cikkíró is megállapítja: *községi tűzoltóintézményeink siralmas állapotban vannak és napról-napra, érkeznek a biztosítótársaságokhoz adományt kérő levelek.*

Nos hát ez az, amely egyaránt szégyene a magyar tűzoltóintézménynek és a magyar tűzoltótársadalomnak.

Évtizedek hosszú tapasztalata szerint tényként megállapítható, hogy míg a városok és községek alig,

rekrutálódnak — nem szakmabeli tudásukért, hanem nevük felhasználásáért, — horribilis fizetést élveznek és a biztosító intézetek egyik palotát a másik után építik fel, a magyar tűzoltóintézmény pedig folyton-folyvást hanyatlik, sorvad és ha gyors segély, — mely alatt a tűzrendészeti törvényt és kötelező állami tűzkárbiztosítást értem — meg nem érkezik, végegyengülésben meghal.

Mi pedig magyar tűzoltók élni akarunk. Nekünk nem a biztosítótársaságok dúsan terített asztaláról lehullott morzsákra, hanem az embertársaink életéért és vagyonáért minden pillanatban hareba indulni kész munkánk díjazására van szükségünk és halálos betegségünk tudatában most már nem kérjük, hanem *követeljük* azoktól, akik erre illetékesek.

Nem a magunk érdekében, hanem a végyonaglásban tengődő magyar tűzoltóintézmény érdekében emeljük fel tiltakozó szavunkat a biztosítótársaságok bárminéven nevezendő hatósági támogatása ellen, mert semmi értelme annak, hogy amíg a tűzoltóságokat a társadalom és az egyes hatóságok óriási erőfeszítéssel tartják fenn, akkor a biztosítótársaságok, — akiknek a magyar tűzoltók, akaratlanul is, csak fizetetlen katonájuk, — hatósági támogatásban részesüljenek.

Hát még mit nem!!!

A kőszegi Jurisich-vár égése!

A vörös kakas a sokszor mellőzött magyar tűzoltósággal egy pillanatra szövetséget köt. A fényesen sikerült ünnepély fáradalmait pihenő város büszkeségének, a Jurisich-várnak a fokára száll fel, rémületes fényt gyújt az alvó város felett, küzdelemre hívja ki a kőszegi bajtársakat, hadd mutassák meg mindenkinek, hogy ki is a magyar tűzoltó. Mintha az a sok száz és száz idezarándokolt és a mellőzés keserű érzésével otthonába visszatért önkéntes tűzoltó hite, lelkesedése, kötelességtudása mind a kőszegi bajtársak lelkébe összpontosult volna, olyan hatalmas erővel, akadályt és félelmet nem ismerve szálltak szembe a vésszel, úgyszólván erővel kellett őket visszatarítani, amikor a sugarak szünetelése alatt is egymásután rohantak az égő épületbe, hogy mentsek, ami még menthető.

Kár, hogy mindez nem olyan időben történt, amikor az ünnepély reprezentáló közönségének alkalma lett volna meggyőződni arról, hogy érdemes volna ezzel az intézménnyel jobban törődni, ahol még ma is önként és ellenszolgáltatás nélkül nemcsak lelkesíteni és beszélni, de cselekedni is tudnak, s ha kell, életet is tudnak áldozni mások javáért.

Maga a tüzeset lefolyása a következő:

Éjjel 12 óra 15 percekor küldönc útján értesítették a tűzoltóságot, hogy ég a Jurisich-vár. A tűzoltóság teljes felkészültséggel: 1 autószerkocsi, 1. 2000 literes víztartállyal felszerelt tűzoltói célokra is alkalmas locsolóautóval vonult ki s a tűzjelzéstől számított 5 perc elteltével az első sugár már működésben is volt. Amikor a tűzoltóság a helyszínére érkezett, a külső vár udvarán levő kelet-nyugati irányban húzódó mintegy 30 m. hosszú eszeréppel fedett melléképület tetőzetét teljesen lángokban találta.

A locsoló-autóról szerelt két sugárral az épület két végétől indulva átölelő támadást rendelt el az oltást vezető Kirchknopf Jenő hivatásos parancsnok; egyben az épület keleti végénél támadó esővezetőnek feladata volt az égő épület

elhelyezett 400 percliteres agregátnak a szerelését is, a belső vár udvarán levő kútból történő táplálással, az épület nyugati oldalán már működésben levő második sugár támogatására. A három motoros sugár hamarosan meg is törte a tűz erejét s megakadályozta annak tovaterjedését, úgyhogy az első negyedórán már a tűz lokalizálása biztosítva volt. Sajnos, a locsolóautó vízkészlete nem sokáig tartott s a három sugár helyett egyideig csak az agregát sugara működött; de ez sem sokáig, mivel a kút vize is kifogyott s ezt a sugarat az időközben megérkezett vizes lajtokból levetett csak táplálni. Amikor a locsolóautó vízkészletével újra visszatért és az agregátot pedig a körülbelül 400 méter távolságra levő katonai alreál vízvezetékének egyik tűzesapjához szerelték át, az oltási munka újra nagy erővel indult meg s a tűz kitörésétől számított 1 óra leforgása alatt az oltási művelet befejezést is nyert, a takarítás azonban még sok munkát igényelt, mert a padláson körülbelül 200 q széna és szalma volt, amelynek a lehányása és a földön való teljes eloltása csak másnap délután 3 órára ért véget.

A tűz oltásában résztvett 8 hivatásos és 30 önkéntes tűzoltó, kik közül egy súlyosabban, kettő könnyebben meg is sebesült.

Az épület a kincstár tulajdona, biztosítva nem volt, a kár körülbelül 4000 P-t tesz ki.

A tűz keletkezésének oka ezideig ismeretlen. Valószínű, hogy a várat néző és a megeredt eső elől az épület nyitva álló helyiségeibe húzódó közönség közül dobott el valaki égő gyufát vagy cigarettát, ami felgyújtotta az ott lévő szalmát és innen terjedt a tűz a nyitott padlástérbe.

A tűz rövid ismertetése után érdemes még ezzel foglalkozni azért is, hogy rámutassak azokra a szinte leküzdhetetlen akadályokra, amellyel a vidéki tűzoltóság szembeáll; amelynek aztán a legjobban képzett és felszerelt tűzoltóság működését nagymértékben hátráltatják. Ez a két hatalmas akadály a tűzjelzés és a vízszerezésben mutatkozó nagy fogyatékoság.

Amint a leírás mutatja, Kőszeg városának is jól megszervezett és felszerelt tűzoltósága van, de a tűzjelzés és vízszerezés kérdése itt sincs megoldva. Tűzjelzésre egyedül csak a telefon áll rendelkezésre, a postán csak nappali szolgálat van, éjjel küldönc útján tudják a tűzoltóságot értesíteni. Hogy ennek minő következményei vannak, másra nem is kell hivatkozni, mint a mostani esetre, amikor a 30 méter hosszú eszeréptetőzet már teljesen lángokban áll, mire a tűzoltóság megérkezik, jóllehet a vár a laktanyától autószerrel 2—3 perc alatt elérhető. És amikor a kivonult őrség egy ilyen méreteiben hatalmas tűzzel találja magát szembe, szegény vezénylő parancsnoknak főhet a feje, hogy honnan is vesz vizet az oltáshoz és hallgathatja a sok elmés megjegyzést, amivel a hozzá nem értő közönség a víz szünetelésének a parancsnokra legizgatóbb perceit kísérni szokta.

Ezekon a bajokon pedig vidéken alig-alig lehet segíteni. A tűzjelzés tökéletes megoldása, megfelelő vízkészlet biztosítása olyan áldozatokat követel a városoktól és községektől, amit sokszor a legjobb akarattal és megértéssel mellett se tudnak a vezetők megadni, de hány helyen van megértés!

Nem könnyű feladat tehát vidéken eredményt felmutatni, hogy mégis van eredményes tűzoltói munka, az csak a magyar tűzoltó kötelességtudásának és félelmet nem ismerő bátorságának köszönhető.

Derék és dícséretreméltó munkát végeztek parancsnokukkal együtt a községi bajtársak és méltó választ adtak arra a kérdésre, érdemes-e a vezető köröknek a magyar tűzoltóság ügyével komolyabban foglalkozni.

K. M.

A papiros tűzoltó.

Írta és a győri országos nagygyűlés alkalmával felolvasta:
Bojtár István Biharvármegye tűzrendészeti felügyelője.

Kürt síró szavára, harangkongatásra pirban égő arccal, kebledben szent tűzzel rohansz a vészhelyre, füstfellegben járó, lángtenger övezte névtelen katona, ügyünk hős hareosa, . . . üdvözöllek Téged szívem melegével és e melegben rejő tiszta, mély szeretet teljes szent hevével! . . .

Üdvözöllek Téged én édes testvérem! magyar tűzoltó Te! . . . édes magyar vérem!

Legyen bár kenyered a szent hivatásod és őszbe sem veszed sírod mikor ászod, . . . vagy égjen szívedben önzetlen szeretet, önkéntes bajtársam köszöntlek Tégedet! És kit kényszer hajt a magasztos munkára, köszöntelek Téged is köteles tűzoltó s köszöntelek végül egy jobb jövő hitével Téged is, Te néma, léted nem is sejtő *papiros tűzoltó!*

*

Igen, ilyen is van, papiros tűzoltó. Szervezési szabályzatunk ugyan hivatásos, fizetéses, önkéntes és kötelezett tűzoltóságokat sorol fel, de a közéletben sajnos többhelyt rábukkanhatunk még tűzrendészetünk e halva születet szegény kis esecsemőjére is, a papiros tűzoltóra, illetve a papiros tűzoltóságra.

*

A községi jegyzői irodában több mint százféle különböző nyilvántartás vezetése van előírva. Hogy pedig a nyilvántartások megléte áttekinthetőbb s kezelésük könnyebb legyen, róluk egy nyilvántartás, a nyilvántartások nyilvántartása fektetendő fel s függesztendő ki az irodában.

Ha egy ilyen, a különböző rendészeti ágak szerint külön csoportosított nyilvántartást átnéznünk, a tűzrendészeti ügyek cím alatt a tűzesetek nyilvántartása stb. mellett találunk egy nyilvántartást a tűzoltásra kötelezettek nyilvántartása címmel.

E nyilvántartás az édes, meleg szülőágya a papiros tűzoltóságnak.

E nyilvántartásba be van írva 20—25 tűzoltásra kötelezett egyén neve s ezzel a nyilvántartás vezetése kifogástalannak mondható.

Ha azonban a nyilvántartásban szereplő Kovács Istvánt megkérdeznénk, hogy mikor volt tűzoltói gyakorlaton, vagy Uram boesá! tűzoltói elméleti oktatáson, hát szegény tűzoltó bajtársunk igen nagy szemeket meresztene és szégyelve vallaná be, hogy ő bizony nem is tudja azt, hogy ő tűzoltó.

Szegény papiros tűzoltó bajtársam! . . . szegény papiros tűzoltóság!

Kétkedőm kérdezzük, van-e remény arra, hogy halottaidból feltámadva végre oda állj Te is az élők, a küzdő harcok sorába? . . .

Igen! remény és mód is van rá! Csak ki kell emelni a nyilvántartásból azokat a neveket! oda kell állítani sorba a valóságban az élő Kovács Istvánokat, Nagy Jánosokat és Szabó Józsefeket!

Szívükbe megértő gondnal és jóakarattal bele kell plántálni a magasztos és szent eszméket és én hiszem és én tudom is, hogy azok a Kovácsok, Nagyok, Szabók, akik a világháború vérzivatarában az egész világ bámulatára tántoríthatatlanul megállták a helyüket; — akár mint önkéntes, akár mint

tűzoltóság tagjai, feltétlen értékes katonái lesznek szent ügyünknek.

Igen szép példáját láthatjuk a néma, papiros tűzoltóság életrehívásának a mi Biharországunkban, ahol a kötelezett tűzoltóság mint községi tűzoltóság működik s van olyan nagyobb községünk, ahol 150 kötelezett tűzoltó legnagyobb részben teljesen felszerelve, községi tűzoltótisztek vezetése alatt a legnagyobb ügybuzgalommal és lelkesedéssel látja el tűzoltói hivatását, úgy a község, mint a felettes hatóságok teljes meglegedésére.

Tehát mindenki, aki csak megteheti, vagy módjában áll, nemes törekvéssel, a tűzoltóügy iránti meleg szeretettel munkálkodjék azon, hogy a papiros tűzoltóság szülőágyai, a tűzoltásra kötelezettek nyilvántartásai a községi nyilvántartásokból eltűnjenek s a nyilvántartásban szereplő Kovácsok, Nagyok, Szabók életrekelve a valóságban is a küzdők sorába lépjenek és legyenek fáradhatatlan lelkes harcossai a tűzrendészet ügyének.

Ebben a szent hitben, a szebb, a jobb jövő biztos reményében köszöntelek ismét Téged kürt síró szavára, harangkongatásra pirban égő arccal, kebledben szent tűzzel vészhelyre rohanó, füstfellegben járó, lángtenger övezte, nemes szívű ember, névtelen katona, tűzoltó bajtársam! ügyünk hős hareosa! köszöntelek Téged szívem melegével s e melegben rejő tiszta, mély szeretet teljes szent hevével!

De köszöntlek Téged is, léted még nem sejtő, esendően álmódó, de már a felkelő nap fényárjában úszó *papiros tűzoltó.*

RENDELETEK.

A m. kir. belügyminiszternek 198.444/1931.

B. M. számú körrendelete.

A községi közigazgatási tanfolyamokon szerzett tűzoltói képesítés.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A 254.300/1928. B. M. számú rendelet 27. §-a és a 256.210/1928. B. M. sz. rendelet negyedik bekezdése értelmében önkéntes gyári és községi köteles tűzoltóság parancsnoka vagy tisztje csak az lehet, aki legalább a kerületi tűzoltói tanfolyamot sikerrel elvégezte és arról bizonyítványt kapott.

A tűzrendészet és a tűzoltói intézmények jószágához fűződő országos érdekekre tekintettel azonban lehetővé kívánom tenni, hogy a gyári, önkéntes és községi köteles tűzoltóságoknak is mennél több alaposan képzett parancsnoka, illetőleg tisztje legyen. Epen ezért a községi közigazgatási tanfolyamokon is elrendeltem a tűzrendészet és tűzoltás elméleti és gyakorlati részének megfelelő óraszámában való tanítását.

Mivel e tanfolyamok a kerületi tűzoltói tanfolyamokkal azonos képesítést nyújtanak, az idézett számú rendeletek kiegészítéseképen a következőket rendelem.

Gyári, önkéntes és községi köteles tűzoltóság parancsnoka vagy tisztje az is lehet, aki a községi közigazgatási tanfolyamok keretében a tűzoltói tanfolyamot sikerrel elvégzi és ezt az illető községi közigazgatási tanfolyam igazgatója és előadói aláírásával, valamint a községi közigazgatási tanfolyam bélyegzőjével ellátott vizsgabizonyítvánnyal (I. minta) igazolja.

Erről Címedet tudomás végett és az alárendelt hatóságok megfelelő tájékoztatása céljából értesítem.

Budapest, 1932. évi június hó 23-án.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Csatóry Béla s. k.

A mellékelt körrendeletet tudomás végett az alábbi értesítéssel küldöm meg a Szövetségnek.

A községi közigazgatási tanfolyamok igazgatóságát egyidejűen felhívtam arra, hogy a tanfolyamok tűzrendészeti előadásainak megtartására Címedtől megfelelő szakelőadó kiküldését — kérjék.

Amennyiben tehát a községi közigazgatási tanfolyamok igazgatói a Szövetséget e tekintetben megkeresnek az előadó kijelölése iránt intézkedni, a kijelölt előadók nevét hozzám bejelenteni szíveskedjék, hogy a tanfolyamok tűzrendészeti előadóiul való megbízatásuk iránt intézkedhessem.

Budapest, 1932. évi június hó 23-án.

A miniszter rendeletéből:

ü.

Dr. Csatóry s. k.
miniszteri tanácsos.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 113.420/1932. K. M. számú körrendelete.

Az orosz rendszerű hengerkémények kiégetése.

(Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A m. kir. belügyi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértően a következőket rendelem.

I. A kéményseprőiparos a kémények tisztítása alkalmával köteles a kémények alsó nyílásánál összegyűlt kormot mindenkor eltávolítani.

II. Azokat a kéményeket, amelyekből a kormot rendszeres sepréssel el lehet távolítani, kiégetni nem szabad. Azokat a kéményeket, amelyeknek elszurkosodása rendszeres seprés útján meg nem gátolható, szükség esetén kiégetéssel kell újból tisztává tenni.

A kéményseprőiparos vagy üzletvezetője köteles a kéményt kiégetés előtt megvizsgálni, a kiégetés munkájára annak befejezéséig felügyelni és a kéményt kiégetés után újból átvizsgálni. A kéményseprőiparos vagy üzletvezetője köteles a kémények kiégetéséről a tűzoltóságot megfelelő időben előre értesíteni.

A kéményt csak akkor szabad kiégetni, ha szerkezete az égetést veszély előidézése nélkül kibírja, ha teljesen jókarban van, a padlásúrben tisztítóajtaja nincsen és a kéménybe faszervezet nincsen beépítve. A kéményeket csak szélesdedes vagy nedves időben, csakis délelőtt vagy kora délután szabad kiégetni. Ha az esetleg szükséges tűzoltás céljaira megfelelő mennyiségű víz a közelben nem áll rendelkezésre, a kémények kiégetésének megkezdése előtt megfelelő mennyiségű vizet kell előkészíteni.

III. A kéményseprőiparos a kémények kiégetésével kapcsolatban munkadíj fizetésére vagy költség megtérítésére igényt nem tarthat.

IV. Az I. és II. bekezdésekben megállapított rendelkezések megszegése, amennyiben súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágás, amely kétszáz pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A büntető eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntetőbírósnak hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a kereskedelemügyi minisztérium előadójának részvételével a belügyminisztériumban szervezett kihágási tanács dönt.

Ez a rendelet a hivatalos lapban történt kihirdetés napját követő nyolcadik napon lép életbe. Egyidejűleg az 1922: XII. t.-e. végrehajtása tárgyában kiadott 78.000—1923. K. M. számú rendelet

és megyei városok által alkotott szabályrendeleteknek ellenkező rendelkezései hatályukat veszítik.

Budapest, 1932. június 17-én.

Dr. Kenéz Béla s. k.
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

A m. kir. belügyminisztérium ügybeosztása.

(Kivonat.)

IX. osztály.

A) (igazgatási rendészeti) alosztály.

Tűzrendészet. (Magyar Országos Tűzoltótiszt-képző Tanfolyam ügyei. Konkrét tűzrendészeti ügyek. Tűzoltói díszérem adományozása. Ásványolaj, acetiléngáz gyártása, tartása, raktározása.)

B) (rendőri engedélyezési) alosztály.

Mozgóképzemek. (Mozgóképzemek engedélyezése, áthelyezése, átruházása, hasznóbérbeadása, ellenőrzése.)

Filmgyártás.

Mozgóképezői szaktanfolyam ügyei.

Egyéb mutatóanyagok.

Színházak rendészete.

Szövetségi ügyek.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1932. július hó 23-án.

Az elnöki széket Dr. Marinovich Imre ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Elnökség a f. évi június hó 14-én tartott elnökségi ülés jegyzőkönyvének felolvasásától eltekintett, mert a „Tűzrendészeti Közlöny” júliusi számában megjelent.

Dr. Marinovich ü. v. alelnök bejelenti, hogy a pizskei önkéntes tűzoltótestület zászlószentelési ünnepélyén és az azzal kapcsolatos díszközgyűlésen részt vett és az elnökség nevében melegen üdvözölte az ünneplő tűzoltótestületet.

Meghívást kapott az elnökség július hó 24-ére az alesuti önkéntes testület 50 éves évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyre, valamint szeptember hó 4-ére a pestszenterzsébeti önkéntes testület fennállásának félszázados jubiláris ünnepségére. Az elnökség Dr. Marinovich ügyv. alelnököt küldte ki képviselőként.

Dr. Koszó István ny. államtitkár elhunytáról szóló értesítést mély megilletődéssel vették tudomásul és elhatározták emlékének méltatását a győri nagygyűlés keretében az egész ország tűzoltóságának színe előtt.

Debrecenben június hó 15—29 tartott II. kerületi tűzoltótanfolyam záróvizsgáján Papp Ferenc előadó jelent meg az elnökség képviselőjeként. — Bejelenti, hogy a vizsga minden tekintetben a legszebb eredményt mutatta s részt vettek azon vitéz Borbély-Matezky Emil és Bonis Aladár Borsod-Gömör e. e. vármegyék főispánja, illetve alispánja, kiknek az elnökség a tanfolyam hathatós támogatásáért köszönetét nyilvánította.

Papp Ferenc elnökségi előadó június hó 13—26-ig a szegedi kir. kath. tanítóképző intézet növendékeinek a kerületi tanfolyamok mértékét minden tekintetben megütő tanfolyamot tartott. A tanfolyam megtartása érdekében sikeresen közreműködő Dr. Becker Vendel pápai kamarás, tanítóképző intézeti igazgatónak az elnökség hálás köszönetét tolmácsolta.

Időközben Széchenyi József gróf országos szövetségi elnök foglalta el az elnöki széket.

Démusz Lajos Békés vm. tűzrendészeti felügyelője, elnökségi előadó betérjesztette negyedévi működéséről szóló jelentését. A megyebeli tűzoltók létszáma a 26 malomban már megszervezett tűzoltóság révén 148 fővel gyarapodott. A magántűzoltóság létszáma az uradalmi tűzoltókkal együtt most már 351 főre emelkedett. Továbbá a gyulai állami kórházban 24 főből álló intézeti tűzoltóságot szervezett, s azokat gyakorlati kiképzésben részesítette. A bemutató vizsgagyakorlatot július hó 16-án, a vármegyei tűzoltószövetség és a kórházigazgatóság képviselőinek jelenlétében tartotta meg. — Elnökség a bejelentést tudomásul vette és Démusz előadónak fáradozásáért köszönetet mondott.

Vitéz Halász Ferenc járási tűzrendészeti felügyelő (Fejér vm.) félévi jelentéséből az elnökség örömmel értesült, lelkes tűzoltói tevékenységről, melynek eredményeként a járás tűzrendészete hatalmas léptekkel haladt előre.

Bihar vármegyei tűzoltószövetsége bejelentette, hogy július hó 31-én Berettyó-újfaluban vármegyei versenyt tart és ezalkalomból nyújtják át Dr. Fráter László vármegyei alispánnak az országos szövetség X-éves szolgálati érmét. Elnökség Dr. Marinovich ügyv. alelnököt és vitéz Dr. Roncsik előadót kérte fel, hogy az ünnepélyen képviseljék a szövetséget.

A hatvani járási versenyen való képviselőre Hirling előadót kérte fel az elnökség.

Dr. Marinovich ügyv. alelnök bejelent, hogy a tatatóvárosi önkéntes tűzoltótestület fennállásának 50 éves jubileumi ünnepségén megjelent. Az ünnepély a legnagyobb rendben, lelkesedéssel és a bajtársiasság szellemében folyt le.

Rehák Tamás debreceni parancsnok „Motoros feeskendők és szerek” c. munkájának még el nem adott 300 példányát 4.50 P egységárban felajánlotta az országos szövetségnek. Elnökség a könyvet értékesnek és valóban hézagpótló műnek ismerte el, azonban anyagi fedezet hiányában csupán 50 darabot van módjában átvenni. Egyidejűleg elhatározták, hogy a győri országos nagygyűlés alkalmával rendezett versenyre egyéni díjként 10 sorozat szakkönyvet ajánlanak fel, közte Rehák Tamás könyvét is.

Főtítkár bejelent, hogy Rehák Tamás és Tolnay István debreceni tűzoltótisztek „Tűzoltó- és mentő-évkönyv” kiadását vették tervbe, amely az eddig megjelent hasonló tárgyú kiadványoknál lényegesen bővített és értékesebb tartalommal kerülne sajtó alá. Szerkesztők arra kérik az elnökséget, hogy őket a munka elkészítésében, összeállításánál és kiadásánál erkölcsileg támogassa, illetve a mű kiadásához elvi beleegyezését adja. — Elnökség a bejelentést tudomásul vette és legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba.

Bence István elnökségi előadó, ki hosszú időn át a szövetség titkára is volt, levelet intézett az elnökséghez, melyben nagy elfoglaltságára való hivatkozással az elnökségi előadók sorából való távozását jelentette be. Meleghangon vesz búcsút az elnöktől és az elnökség minden egyes tagjától, kikkel együtt hosszú éveken keresztül dolgozott. — Elnökség a bejelentést a legnagyobb sajnálattal vette tudomásul, de belátta azt is, hogy a nyomós indokok elől kitérni nem lehet. Bence István előadónak, hosszú éveken át kifejtett értékes munkásságáért az elnökség köszönetet nyilvánított és érdemeinek elismerését a ülés jegyzőkönyvében megörökítette. Egyben elhatározták, hogy Bence Istvánnak az országos szövetség tiszteletbeli tagiává való megválasztása ügyében ia-

Főtítkár bejelent, hogy a „Posner” grafikai intézet a díszokmányúrlapok elkészítésére ajánlatot küldött be, mely szerint meglévő készletében lévő egyszerűbb kivitelű úrlapokat 100 drb megrendelés esetén darabonként 45 fillérért hajlandó szállítani. A mintát bemutatja. — Elnökség elhatározta 100 drb díszokmányúrlap beszerzését és eladási árát darabonként 1.— pengőben állapította meg.

Főtítkár bejelent a m. kir. kereskedelemügyi miniszter értesítését, hogy az országos versenyekre versenydíjat — fedezet hiányában — nem áll módjában engedélyezni. Egyidejűleg arról is értesíti az elnökséget, hogy a nagygyűlésre szóló meghívásnak nagy elfoglaltsága miatt aligha tehet eleget.

A székház földszinti lakásának bérlője arra kéri az elnökséget, hogy előszobáját padoztassa le, a vízvezetékét helyeztesse át a jelenlegi konyhába, továbbá a bejárat fölé egy üvegtetőt építsen. — Elnökség a szóbanforgó lakásnak az irodához való csatlakozását már régebben elhatározta, mert az irattárnak nincs elegendő helye, ezért a kérelmet elutasította és a bérlőnek nov. hó 1-ére felmondott.

Főtítkár felolvassa a nyilatkozattételre felkért egri önk. tűzoltótestület válaszát, melyben bejelent, hogy azok a differenciák, melyek az önkéntes és hivatásos testület között a múltban tényleg megvoltak, már tökéletesen elsimultak.

Kardoss Győző a szlovenszkói orsz. tűzoltószövetség h. parancsnoka levélben jelenti be, hogy szövetsége képviselőjében részt vesz a győri nagygyűlésen. Egyidejűleg kéri, hogy Horváth Dezső járási főparancsnok részére az országos szövetség XL. éves szolgálati érmét engedélyezze az elnökség, annál is inkább, mivel neveztettek a XXX. éves magyar szolgálati érme megvan. — Elnökség örömmel veszi tudomásul, hogy elszakított területen élő lelkes bajtársaink ma is ragaszkodnak a magyar tűzoltó szolgálati érem elnyeréséhez, ezért elhatározta, hogy az igényelt XL. éves szolgálati érmét Horváth Dezső szlovenszkói járási főparancsnoknak díjmentesen szolgáltatja ki.

Dr. Marinovich ügyv. alelnök bejelent, hogy f. évi július hó 17-én a belügyminiszter úr képviselőjében résztvett az orosz rendszerű kémények égetése és seprése tárgyában tartott értekezleten. Bemutatja a kéményseprők ipartestületének a belügyminiszter úrhoz intézett emlékiratát és részletesen ismerteti a tárgyalás lefolyását. — Többek hozzászólása után Erdély előadó indítványára kimondotta az elnökség, hogy a kémények égetése és seprése tárgyában kiadott rendeletnek részletes megtárgyalását legközelebbi napirendre tűzik.

Dr. Marinovich ügyv. alelnök bejelent, hogy megbízás folytán tárgyalást folytatott a „Tűzoltó Otthon” telkének bérlőjével a telek mellett lévő Diószegi út kövezéséből eredő, a szövetségre kirótt 908.66 pengő tartozásnak részbeni átvállalása ügyében. A tárgyalás eredményeként a bérlő hajlandó 300 pengővel a költségekhez hozzájárulni, azonban ezt az összeget csak a bérleti szerződés lejártával 1934-ben fogja fizetni. Egyidejűleg kijelenti a bérlő már most, hogy az Eszéki-út kikövezése esetén a költségekhez hozzájárulni nem hajlandó.

Vitéz Dr. Roncsik előadó bejelent, hogy a levették kiképzése tárgyában Hajdú vm. alispánja a vallás és közoktatásügyi miniszter úrhoz feliratot intézett. Erre vonatkozólag az Orsz. Testnevelési Tanács értesítette a vármegyei tűzoltó szövetséget, hogy a 49.000/1925. sz. rendelet a belügyminiszter úrral egyetértően arra kötelezi a testnevelési szerveket, hogy tegyék lehetővé a 20 évesnél idősebb levettek részvételét a tűzoltói gyakorlatokon. A testnevelési

gedjek a leventérgőakra számláló egy-egy
Főtitkár bemutatja Dr. Kiss Emil Vasm. tűzrendészeti felügyelőjének jelentését, mely szerint Vasvármegye alispánja megkereste a BIOSz vezetőségét, nem vállalhatná-e, legalább évenként egy-egy tűzoltótanfolyam költségét. — Továbbá szükségességük és célravezetőnek tartaná, hogy a biztosítóintézetek úgy mint az Ausztriában már megvan, a biztosítás után % -ot fizetnének egy országos alapba, melyből a szükséges beszerzéseket fedeznék. — Elnökség a javaslatot Erdély előadónak adta ki tanulmányozás és jelentéstételre.

Nagy Sándor főtitkár jelenti, hogy a győri nagygyűlésre való előterjesztés végett indítvány érkezett Vasvármegye Tűzoltó Szövetségétől, mely szerint a III-ik alelnöki állás mindenkor fenntartandó volna a megszervezett állásban működő vármegyei tűzrendészeti felügyelői kar számára. — Elnökség — Breuer Szilárd emlékének hódolva — a harmadik alelnöki állást nem kívánja betölteni, azonban lehetővé teszi, hogy az egyes szakcsoportok az új elnökségben megfelelő módon képviselve legyenek.

Benda László indítványozza, hogy a jövőben az elnökségi ülésekre a tiszteletbeli tagokat és vm. felügyelőket is hívják meg.

Főtitkár bemutatja Zalaegerszeg megyei város polgármesterének levelét, amelyben arra kéri az elnökséget, hogy az 1935. évben tartandó országos nagygyűlés színhelyéül Zalaegerszeg megyei várost jelölje ki. — Elnökség kimondotta, hogy a kérést pártolólágg terjeszti az országos nagygyűlés elé.

László István vm. tűzrendészeti felügyelő bemutatja Komárom-Esztergom k. e. e. vármegyei Tűzoltó szövetségének az 1931. évről készített jelentését. — Elnökség örömmel állapítja meg, hogy a vármegyében a tűzoltóintézmény fejlesztése érdekében értékes és hasznos munka folyik, úgy elméleti, mint gyakorlati téren.

Főtitkár bemutatja a belügyminiszter úr leiratát, miszerint a községi közigazgatási tanfolyamok igazgatóságát felhívta a tanfolyamok tűzrendészeti előadásainak megtartására és hogy a szövetségtől megfelelő szakelőadók kiküldését kéri. A kijelölt előadók nevének bejelentését kéri.

Főtitkár bejelenti, hogy Jász-Nagy-Kun-Szolnok vm. tűzoltószövetsége folyó évi augusztus hó 1—15-ig Szolnokon kerületi tűzoltó tanfolyamot tart. A tanfolyamra való felhívást és órarendet bemutatja. Vitéz Dr. Roncsik előadó kérdést intéz az elnökséghez, hogy miként óhajtja gyakorolni a felügyeletet a tanfolyam felett? Tudja-e az elnökség, hogy kik a tanfolyam előadói? Elnökség megállapítja, hogy a tanfolyam előadói névsora az órarendből kitűnik, s az előadók ellen kifogás nem emelhető. A tanfolyam feletti felügyelettel elnökség Falussy Károly orsz. szövetségi titkárt bízta meg.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyző pénztárának elnökségi ülése Budapesten 1932. július hó 23-án.

Az elnöki széklet Széchenyi József gróf elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Főtitkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismerteti: Winkler Mihály önk. tűzoltó (Mór) 20.— P, Tóth József önk. tűzoltó (Siófok) 16.— P, Somodi Sándor önk. tűzoltó (Budapest) 28.— P, Bödő József önk. tűzoltó (Ölbő) 12.— P, Fodor Sándor önk. tűzoltó (Ölbő) 8.— P, Varga

tűzoltó (Tuskevár) 16.— P, Kiss Sándor önk. tűzoltó (Megyaszó) 12.— P, Lambert István önk. tűzoltó (Zirc) 34.— P, Bodó Lajos önk. tűzoltó (Tuskevár) 16.— P, Vass Vidor önk. tűzoltó (Pápasalamon) 26.— P, Kuplen József önk. tűzoltó (Zsida) 22.— P Bajnóczy Pál önk. tűzoltó (Berecl) 28.— P, Szabó József önk. tűzoltó (Himód) 34.— P.

Bejelentéseket az elnökség jóváhagyólag tudomásul vette.

Főtitkár bejelenti, hogy Kovács Lajos a Zalalövői önkéntes tűzoltó testület tagja f. évi július hó 1-én temetésről hazamenet oly szerencsétlenül talált legrani a kocsirol, hogy elesett és bal térdén zúzódást szenvedett. Nevezett tűzoltó segélypénztárunk tagja, a községi elöljáróság a baleseti segély kiutalását kéri. A beküldött kezelőorvosi bizonyítvány szerint „Kovács Lajos térdét megütötte tűzoltói minőségben”. — Alapszabályaink értelmében a segély iránti kérelmet elnökség figyelembe nem vehette, mert temetésről való hazamenet tűzoltói tevékenységnek nem tekinthető. A segély iránti kérelmet végleges döntés előtt az elnökség kiadta az illetékes vármegyei tűzoltószövetségnek.

Főtitkár bejelenti, hogy Baracska Dénes a gyülelészi kötelezett tűzoltóság elnöke, f. évi február hó 27-én éjjel, állítólag tűzoltás közben lágyéksérvet kapott, holott ellenőrző szakorvosunk véleménye szerint a sérv lassan fejlődött ki, természetes úton, amit bizonyít az is, hogy nevezett csak két nappal a tüzeset után vette azt észre. Elnökség az ügyet végleges döntésre a közgyűlés elé utalta.

Tatai József 66 éves cöngei önkéntes tűzoltó baleseti segély ügyében meghallgatott két egybehangzó szakorvosi vélemény szerint, nevezett jobb oldali lágyéksérve nem gyakorlatozás közben keletkezett, hanem természetes úton fejlődött ki, s az állítólagos baleset napját megelőzőleg már fennállott, kizárólag sem volt. — Elnökség két egybehangzó szakorvosi vélemény alapján nevezett segély iránti kérelmét elutasította.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Győrött 1932. augusztus hó 13-án.

Az elnöki széklet Széchenyi József gróf elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Elnök napirend előtt melegen köszönti az országos szövetség titkárát Falussy Károlyt és átnyújtja neki az országos szövetség XXX. éves szolgálati érmét.

Majd Dr. Kiss Aurél kir. közjegyző, a győri önk. tűzoltótestület elnöke üdvözli a Győr város falai között megjelent elnökséget és tűzoltókat.

Dr. Marinovich ügyv. alelnök bejelenti, hogy f. évi július hó 24-én résztvett az alesuti önkéntes tűzoltótestület 50 éves jubiláris ünnepségén, ahol Batthyány Lajos gróf a Fejérvármegyei tűzoltó szövetség elnöke is megjelent. Az ünnepi közgyűlés meghatározott kegyelettel folyt le, azonban a bemutatkozó gyakorlatok elmaradtak, mert az eső egész napon át esett.

Továbbá bejelenti, hogy József főherceg Ó kir. Fensége előtt 60-ik születésnapja alkalmából az elnökség hódolattal tisztelgett, mely alkalommal a Fenséges Úr kifejezésre juttatta azt, hogy őt a tűzoltóintézményhez boldogult atyja útján szoros kapcsolat fűzi.

Főtitkár bejelenti, hogy Jász-Nagy-Kun-vármegyei tűzoltó szövetsége, valamint Heves vármegyei tűz-

oltószövetsége a tervbe vett kerületi tűzoltótanfolyamokat — kellő számú jelentkező hiányában — nem tartják meg.

Vitéz Borbély-Maczkó Emil Borsod-Gömör k. e. vármegyei főispántól átirat érkezett, melyben megköszöni a II-ik debreceni tanfolyamon való megjelenéséből kifolyólag hozzá intézett köszönetnyilvánítását az elnökségnek, egyben hangsúlyozza, hogy annak az irányzatnak híve, mely a tűzoltóságokat szoros kapcsolatba akarja hozni a közigazgatással. Az országos szövetséget mindenkor a legnagyobb örömmel támogatja és igyekszik illetékes helyeken az esetleges akadályokat elhárítani.

Hirling előadó bejelenti, hogy az elnökség megbízásából részt vett a hatvani járási versenyen, ahol a legjobb eredményeket tapasztalta.

Makutz Jenő, Baranya vm.-i szövetségi titkár indítványozza, hogy ha valamely tűzoltótestület az igényjogosult tagjai részére kérelmezett szolgálati érmek ellenértékét megtéríteni képtelen és ezt a körülményt az illetékes vm. szövetség igazolja, akkor az országos szövetség az érmek ellenértékét teljesen vagy részben engedje el és e célra szükséges összeget költségvetésébe állítsa be. — Az indítvány felett élénk vita fejlődött, majd főtitkár rámutatott arra, hogy a szolgálati érmek díjmentes kiadása esetén az igényjogosultak az eddigénél sokkal nagyobb számban jelentkeznének és ebben az esetben szövetségünk tetemes bevételtől fog elesni, amit éppen a mai súlyos gazdasági helyzetben nélkülözni teljesen lehetetlen. — Elnökség elhatározta, hogy felterjesztéssel fordul a belügyminiszter úrhoz, nyújtson módot arra, illetve biztosítsa az érmek ellenértékét, hogy méltánylást érdemlő esetekben egyes testületek igényjogosult tagjai, ellenérték nélkül juthassanak a szövetség szolgálati érméhez.

Főtitkár bejelenti, hogy szövetségünk a tűzoltóparancsnokoknak a VII. fizetési oszt.-ban eltöltött 9 évi szolgálati idő után a VI. fizetési osztályba való előléptetésére, valamint az 1929. XXX. t.-c. 69. §-ának személyi pótlékára vonatkozó rendelkezésinek a tűzoltótisztekre vonatkozó kiterjesztését kéri a belügyminiszter úrtól. Fentiekre vonatkozó válasz leérkezett, mely szerint az 5.600/1925. B. M. sz. rendelet megváltoztatására irányuló kérelmet a jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok közepette a B. M. úr nem teljesítheti. Arról is értesít, hogy az 1929. XXX. t.-c. szóban lévő rendelkezései kizárólag a vármegyei alkalmazottakra vonatkoznak és azok a városi tisztviselőkre alkalmazást nem nyerhetnek.

Elnökség elfogadta Schneider Ede magyaróvári járási tűzrendészeti felügyelőnek az inségmunkák tűzoltószempontból való felhasználására vonatkozó indítványát és a belügyminiszter úrhoz felterjesztendő előterjesztés elkészítésére felkérte.

A „Tűzvédelem” kiadóhivatala tervbevette Petheó János szerkesztésében „Tűzoltó Évkönyv” kiadását mihez az országos szövetség erkölcsi támogatását kéri. — Elnökség a támogatást kilátásba helyezte.

Főtitkár bejelenti, hogy a bajai önkéntes tűzoltótestület f. évi szeptember hó 4-én fennállásának 20-ik évfordulóját ünnepli és ezzel kapcsolatosan kerületi tűzoltóversenyt rendez.

Komárom-Esztergom vármegyei tűzoltószövetsége kerületi tűzoltótanfolyamának záróvizsgáját f. évi szeptember hó 3-án tartja.

Baranya vm. és Pécs sz. kir. város tűzoltószövetsége f. évi augusztus hó 21-én Mohácson tartja évi rendes közgyűlését.

A zalaszentgróti önkéntes testület 50 éves fennállása alkalmából díszközgyűlést tart.

Nógrád-Hont vármegyei tűzoltószövetsége évi rendes közgyűlését szeptember hó 18-án Szécsényben

Az elnökség Bajára Dr. Kathona Mihály előadót, Esztergomba Dr. Marinovich Imre ügyv. alelnököt, Mohácsra Vida Pál előadót, Zalaszentgrótra Buda László előadót, Szécsénybe Dr. Marinovich Imre ügyv. alelnököt küldte ki, hogy az ünnepélyeken az elnökséget képviseljék.

Főtitkár bemutatja a zirci járás tűzrendészeti felügyelőjének a tűzrendészeti felügyelők továbbképzésére vonatkozó indítványát. Hozzászóló Teasdale alelnök a felügyelők és tisztek továbbképzésére Budapestet tartja a legalkalmasabbnak, amikor az országos tiszti tanfolyamok befejeződtek. Felsőbb hozzájárulás reményében felajánlja a helyiséget is. Vitéz Dr. Roncsik előadó úgy véli, hogy a gáztanfolyamok mintájára lehetne az érdekelteket a tanfolyamra berendelni. — Elnökség az ügyet beható tárgyalás alá kívánja venni és felhívja az előadókat részletes javaslatlattételre.

Főtitkár bejelenti, hogy Esztergom-Komárom vármegyei tűzoltószövetsége kerületi tanfolyamának céljaira segélyért folyamodott az Első Magyar Ált. Biztosítóhoz, ahol felajánlották részére az országos szövetségnek kiutalt, de fel nem vett 200 pengőt, amennyiben ahhoz az országos szövetség hozzájárul. Bence István és Papp Ferenc előadók szerint az országos szövetség részére kiutalt összeget az igénylő vármegyei szövetség sem veheti fel. — Elnökség elhatározta, hogy az összeg kifizetéséhez nem járul hozzá, nevezett biztosítóknak pedig tudomására hozták, hogy az adományozott 200.— pengőt az országos szövetség elnöksége elfogadhatónak nem találta.

Főtitkár felolvassa Veszprém vm. tűzoltószövetségének táviratát, melyben tiltakozását jelenti be a váltásdíjak megszüntetése miatt, egyben kéri, hogy a vármegye részéről országos előadói tisztségre Halász János vm. felügyelőt határozottan jelöljék. Elnökség az ügy napirendre tűzését határozta, Halász János ügyét kiadta a jelölő bizottságnak.

Főtitkár bejelenti, hogy Rehák Tamás és Tolnay István a debreceni tűzoltóság parancsnoka, illetve tiszteje „Tűzoltók és Mentők Évkönyve” kiadását vették tervbe, mihez az elnökség hozzájárulását és erkölcsi támogatását megadta. Kikötötte azonban, hogy a könyvnek ügynökök útján való terjesztéséhez hozzá nem járulhat. Most Rehák arra kér engedélyt, hogy a könyv terjesztésére ügynököket is felhasználhasson. Főtitkár rámutat arra, hogy a multban milyen sok kellemetlensége volt már a szövetségnek az ügynökök visszaélései miatt. — Többek hozzászólása után Papp Ferenc előadó indítványára az elnökség kimondotta, hogy nem emel kifogást a könyvnek ügynökök útján való terjesztése ellen.

Tudomásul vette az elnökség Pestvármegye alispánjának átiratát, melyben engedélyt adott Dr. Lukács Zoltánnak, hogy a „Tűzrendészeti Közlöny” szerkesztését elvállalja.

Teasdale alelnök az alapszabályok 26-ik §-ára való hivatkozással zárt ülést kér. Elnök a zárt ülést elrendelte.

Főtitkár bejelenti, hogy az 1935. évben tartandó nagygyűlésre két meghívás érkezett, az egyik Zalaegerszeg, a másik Gyöngyös megyei város polgármesterétől. A kérdéshez többen szóltak hozzá, majd László előadó indítványára kimondotta az elnökség, hogy az 1933. évi országos választmányi ülés helyéül Zalaegerszeget, az 1935. évi nagygyűlés helyéül pedig Gyöngyös megyei várost hozza javaslatba a választmányi közgyűlésnek.

A számvizsgálóbizottság javaslata alapján főtitkár bejelenti, hogy az Első Magyar Általános Biztosítótársaságnak 43 fillérre csökkent alapítványa, mivel azt az alapító nem akarja felemelni megfelelő összegre, azért javasolja, hogy azt külön alaként

főtitkár javasolja, hogy a szövetség elbocsátott irodai alkalmazottja által elsikkasztott 756.97 pengő összeget, — melyet Keresztes János pénztáros annakidején sajátjából pótolta — nevezettnek visszatérítsék. Elnökség a javaslatot pártolólalag terjeszti a választmány elé.

Elnökség indítványt terjeszt a választmány elé, hogy a székház földszintjén lévő szoba-konyhás lakást nov. 1-ére mondják fel, a helyiséget pedig irattár céljaira használják.

Ugyazintén javasolják, hogy az ügyvezető alelnök lakásán lévő telefon előfizetési díját az országos szövetség viselje.

F. évi június havi elnökségi ülésen elhatározták, hogy a „Tűzrendészeti Közlöny”-t január hó 1-től a tagdíjak fejében küldik a tagtestületeknek, továbbá, hogy a tűzoltótanfolyamok hallgatói részére 50%-os kedvezménnyel küldik a szakkönyveket. — Főtitkár rámutat arra, hogy ez a két tétel jelentős veszteséget jelent az országos szövetség bevételeiben. Elnökség fenntartotta álláspontját és úgy terjeszti a választmány elé, azzal, hogy 1933. évi költségvetésben keressen fedezetet a két tételre.

Elnökség kijelölte az igazolóbizottság tagjait: Darvas László elnök mellett Keresztes János, Aranyos István, Bojtor István és Boross Imre tagok személyében.

Elnökség a községi versenybíróóság elnökéül Papp Ferenc, helyettesének v. Dr. Roncsik Jenő, a városi versenybíróóság elnökéül Erdély Ernő, helyettesének Beneze Istvánt választotta meg, azzal az utasítással, hogy gondoskodjanak a versenybíróóság tagjairól.

Elnök felkéri a megválasztott versenybíróósági elnököket, hogy az országos versenyeket az előzőleg megállapított program szerint f. évi augusztus hó 14-én reggel 8 órakor pontosan kezdjék meg.

Teasdale alelnök, mint a jelölőbizottság elnöke bejelenti a bizottság határozatát, mely szerint az országos elnöki tisztségre Széchenyi József grófot, az alelnöki tisztségre pedig Dr. Marinovich Imre h. államtitkárt, tiszteletbeli tagokul Beneze Istvánt, Herbszt Gézát és Vargha (Gábor) ajánlja. Elnökség a javaslatot egyhangúlag magáévé tette.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyező pénztárának elnökségi ülése, Győrött 1932. augusztus hó 13-án. Az elnöki széklet Széchenyi József gróf foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után, megnyitotta.

Főtitkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyosított összegeket ismertette: Maráczai András tűzoltó (Iván) 36.— P. Nagy B. László tűzoltó (Tiszabura) 16.— P. Lipovics József tűzoltó (Répecszemere) 14.— P. Sásdi József tűzoltó (Tapolca) 28.— P. Gábor Illés tűzoltó (Hatvan) 10.— P. Molnár József tűzoltó (Nagygenes) 36.— P. Szabó László tűzoltó (Jászkóhalom) 16.— P. Terjéki Béla tűzoltó (Jászkóhalom) 16.— P. Pethő Károly tűzoltó (Egyházaskesző) 92.— P. Rákász Imre tűzoltó (Rábaszovát) 32.— P. Maseha Mátyás tűzoltó (Tahitótfalu) 32.— P. Inancesik Jenő önk. t. örp. (Eger) 36.— P.

A számvizsgáló bizottság javaslatára főtitkár előterjeszti, hogy a segélyező pénztárból 6000 P-t könyveljenek át a folyó pénztárba. Minthogy ezt a javaslatot az országos szövetség elnöksége már elfogadta, elnökség az ügyet pártolólalag terjeszti a közgyűlés elé.

ben már elfogadta, indítványozza, hogy az országos szövetségi tisztviselők tiszteletdíjának 50%-át hárítsák át a segélyezőpénztárra. — Elnökség az ügyet pártolólalag terjeszti a közgyűlés elé.

Főtitkár bejelenti, hogy az országos tűzoltószövetség elnöksége — tekintettel arra, hogy a „Tűzrendészeti Közlöny” a segélyezőpénztár szolgálatában is áll — a lap kiadási költségének 50%-át a segélyezőpénztárra kívánja ruházni. — Elnökség az ügyet pártolólalag terjeszti a közgyűlés elé.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Országos választmányának közgyűlése Győrött, 1932. augusztus hó 14-én.

Az elnöki széklet Széchenyi József gróf elnök foglalta el, aki azt a jelenlevők üdvözlése s a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Főtitkár bemutatja az elnökség 1931. évi jelentését és zárszámadását, továbbá felolvassa a számvizsgálóbizottságnak a zárszámadás felülvizsgálásáról szóló jelentését és ez alapon kéri az országos választmányt, hogy a pénztáros, a számvizsgálóbizottság és a tisztviselői kar részére a felmentvényt adja meg. Elnökség a jelentést és zárszámadást tudomásul vette és a felmentvényt az egész tisztikar részére a szokásos fenntartással megadta.

Választmány jóváhagyta a főtitkár által előterjesztett 1932. évi költségeloirányzatot.

Elnökségi határozat alapján főtitkár bejelenti, hogy az Első Magyar Általános biztosító Társaság háború előtt tett alapítványa most csak 43 fillért ér, s mivel azt az alapító felemelni nem hajlandó, ezért javasolja, hogy azt külön alapként többé ne kezeljék, hanem boesássák az alapító rendelkezésére. Választmány a javaslatot elfogadta.

Választmány elfogadta az elnökségnek azt a javaslatát, hogy a szövetség elbocsátott irodai alkalmazottja által elsikkasztott 756.97 pengőt, — melyet Keresztes János pénztárnok annakidején sajátjából pótolta — nevezettnek visszatérítsék.

Elfogadta a választmány az elnökségnek azt a javaslatát, hogy a székház földszintjén lévő szobakonyhából álló lakás bérlőjének felmondjanak s a felszabadult lakrészt irattár céljaira használják.

Számvizsgálóbizottság jelentése alapján elnökség javasolja, hogy a „Tűzoltó Otthon” telek jövedelmét ne kezeljék külön alapként, hanem azt a folyó pénztárhoz esatolják. Javaslathoz az elnökség hozzájárult.

Elhatározta a választmány, hogy az ügyvezető alelnök lakásán lévő telefon előfizetési díját a szövetség viseli.

Választmány jóváhagyta az elnökségnek azt a határozatát, hogy a tanfolyamok hallgatói részére a tanfolyamparancsnokok által megrendelt szakkönyveket 50% kedvezménnyel adja.

Elnökség javaslatára a választmány egyhangú határozattal kimondta, hogy a tagtestületeknek 1933. évi január hó 1-től kezdve a „Tűzrendészeti Közlöny”-t a tagdíjak fejében adják.

Benda előadó indítványozza, hogy a jövőben az elnökség a tiszteletbeli tagokat és a szervezett állásban lévő vármegyei felügyelőket is hívja meg az elnökségi ülésekre. László előadó olyirányú felterjesztést javasol a belügyminiszter úrhoz, hogy ha az országos szövetség értesíti az ülésekről az alispáni hivatalokat, akkor vm. felügyelőiket a törvényhatóság költségére küldjék ki. — Választmány a felterjesztés elkészítésével az elnökséget bírta meg.

Csongrád megyei város polgármestere átiratban kérte a szövetséget, hogy tűzoltóságát a tagok sorából törölje, mert a város nincsen abban a helyzetben, hogy a tagdíjakat megfizesse. Választmány utasította az elnökséget, hogy keresse meg a vm. alispánját nyilatkozattétel végett. — Ezzel kapcsolatban felszólalt Dr. Fráter László Bihar vm. alispánja, választmányi tag és megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy akadnak egyes megyei városok, akik a tagdíjfizetés kötelezettsége alól úgy akarnak menekülni, hogy a tagok sorából való törlésüket kérik. Többek hozzászólása után Dr. Fráter László indítványára kimondotta a választmány, hogy felterjesztéssel fordul a belügyminiszter úrhoz és kéri oly rendelet kiadását a községek részére, hogy a tűzrendészeti kiadásokat vegyék fel az elsősorban teljesítendő szükségletek közé.

Erdély előadónak a díszjelvények ügyében tett előterjesztését a választmány elfogadta azzal, hogy három fokozatot létesítenek.

Elnökség előterjesztése alapján a választmány elhatározta, hogy az 1933. évi választmányi közgyűlést Zalaegerszegen tartja meg, az 1935. évi országos nagygyűlés helyéül pedig Gyöngyös megyei várost hozza javaslatba a nagygyűlésnek.

Dr. Makucz választmányi tag indítványt terjeszt elő, hogy azoknak az igénylőknek, kik a szolgálati érmek árát fedezni nem tudják — a szövetség díjmentesen szolgáltatassa ki. — Többek hozzászólása után a választmány elhatározta, hogy felterjesztéssel fordul a belügyminiszter úrhoz, nyújtson módot arra, illetve biztosítsa az érmek ellenértékét abban az esetben, ha egyes testületek azt megfizetni képtelenek.

Főtítkárral bejelenti, hogy a gyakorlati szabályzatnak a rendgyakorlatokra vonatkozó része átdolgozás alatt áll és azzal Petheő Jánost bízták meg. Petheő több okból nem tartja kívánatosnak, hogy a tűzoltóság a kettős rendekről a félragszlopra térjen át. Rehák Tamás a gyakorlati szabályzat gyökeres átdolgozását tartja szükségesnek, kiterjeszkedve benne a motorikus szerekre is. Erdély előadó a gyakorlati szabályzat átdolgozására 5 tagú bizottság kiküldését javasolja, melyet a választmány egyhangúlag elfogadott.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség XXIV. nagygyűlése Győrött, 1932 augusztus hó 15-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki a határozatképesség megállapítása után a szövetség XXIV. nagygyűlését megnyitottak nyilvánította.

A nagygyűlésen az elnökség teljes számban, 19 választmányi tag, 154 tagtestület igazolt képviselője, 9 vármegyei tűzrendészeti felügyelő, 6 hivatalos tűzoltótiszt, 3 vármegyei tűzoltószövetség elnöke, 27 külföldi tűzoltószövetség képviselője, 26 különböző hatóság képviselője és még számos érdeklődő tűzoltóbajtárs vett részt.

Elnök meleg hangon üdvözölte a belügyminiszter képviselőjét, dr. Konez Endre miniszteri tanácsos urat, Huszár Aladár főispánt, dr. Szauter Ferenc polgármestert, a kongresszuson megjelenteket, majd magyar, német és francia nyelven a külföldi vendégeket.

Dr. Konez Endre miniszteri tanácsos a belügyminiszter üdvözlését és elismerését tolmácsolva kérte a tűzoltóságot, hogy továbbra is abban a szellemben dolgozzanak, mint eddig, és ígéri, hogy a belügyminisztériumban mindig megértésre találjanak.

Dr. Szauter Ferenc polgármester köszönetet mond az országos szövetségnek, hogy nagygyűlését Győrött rendezte meg. Büszkén hangsúlyozza, hogy

Budapest székesfőváros üdvözlését Széchy Jenő műszaki főtanácsos, Vas vármegye törvényhatóságának és a magyar vöröskereszt üdvözlését dr. Kiss Emil tolmácsolta.

Holzer mérnök a nagynémet tűzoltószövetség nevében mondott német nyelvű üdvözlést, Schön Nándor a wieni hivatásos tűzoltóság megbízásából magyar nyelven üdvözölte a szövetséget. Azután Csehszlovákia, Románia és Ausztria tűzoltószövetségének képviselői üdvözölték magyar nyelven a magyar tűzoltókat.

Az elnökség 3 évi működéséről és az ország tűzrendészeti állapotáról szóló jelentést, — mely a hivatalos közlönyben megjelent — a nagygyűlés felolvasottnak tekintette és vita nélkül tudomásul vette.

Jóváhagyólag tudomásul vette a közgyűlés a számvizsgálóbizottság jelentését s az országos választmány részére a felmentvényt megadta. Egyben határozatilag kimondotta, hogy a vármegyei szövetségek által beszédett tagdíjak 25%-a az országos szövetséget illeti.

Főtítkárral bemutatott 1932. évi költségelölirányzatot a nagygyűlés észrevétel nélkül tudomásul vette.

Dr. Marinovich Imre ügyvezető alelnök mélyen meghatva jelenti, hogy dr. Koszó István ny. államtitkár a szegedi tűzoltótestületek szövetségének elnöke f. évi július hó 7-én elhunyt. Meleg hangon méltatta elhunynak a tűzoltóság fejlesztése körül kifejtett munkásságát és indítványára kimondotta a nagygyűlés, hogy dr. Koszó István emlékét az ülés jegyzőkönyvében megörökíti és erről a gyászoló családot értesíti.

Elnök bejelenti, hogy 20 nappal a nagygyűlést megelőzőleg se indítványok, se felebbezések nem érkeztek be.

Teasdale Ottónak, a kijelölő-bizottság elnökének indítványára a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta meg az országos szövetség tiszteletbeli tagjává dr. Herbst Gézát, a Vasvármegyei tűzoltószövetség elnökét, dr. Varga Gábort, a szentgottvárdi tűzoltótestület parancsnokát, tb. vm. szövetségi elnököt és Bence Istvánt, hosszú értékes tűzoltói szolgálatuk elismeréséül.

Teasdale Ottó, mint a kijelölő-bizottság elnöke javasolja, hogy országos szövetségi elnökké gróf Széchenyi Józsefet, alelnökké pedig dr. Marinovich Imre h. államtitkárt válassza meg a nagygyűlés. A nagygyűlés közfelkiáltással választotta meg az országos elnöki tisztségre Széchenyi József grótot, alelnökké pedig dr. Marinovich Imre h. államtitkárt.

A kijelölő-bizottság javaslatára Darvas Lászlót, Bojtor Istvánt és Aranyos Istvánt a számvizsgálóbizottság rendes tagjának, Boross Imrét és Horváth Józsefet pedig póttagoknak választották meg.

Választmányi tagok lettek: Árvay Géza, dr. Alföldi Béla, gróf Teleki Sándor, Kész József, Descardelli Cézár, dr. Csilléry Zoltán, dr. Dobay Gyula, dr. Fráter László, Bónis Aladár, vitéz Halász Ferenc, Horn József, Kovács István, Királyi Miklós, Mátray Antal, dr. Márky Barnabás, dr. Makutz Jenő, dr. Reviczky Elemér, Mózes Imre, dr. Szauter Ferenc, Szöke Benedek, dr. Tulok József, dr. Frűhwald István, dr. Vásáry István, dr. Szalay Lajos, Berencz György, Horváth Miklós, idős Köhler István, Seltenhofer Frigyes, Scheuer Róbert, Reviczky István.

Dr. Erdély Ernő javaslatára a nagygyűlés utasította az elnökséget, hogy a legközelebbi nagygyűlés elé terjesszen javaslatot az alapszabályoknak oly irányú módosítására, mely szerint a harmadik alelnöki állás a jövőben csakis hivatásos vár-

versenybírósg által felvett jegyzőkönyv becsatlólandó a nagygyűlés jegyzőkönyvéhez.

Egyéb tárgy hiányában elnök az országos nagygyűlést berekesztette.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyző pénztárának évi rendes közgyűlése Győrött 1932. augusztus 15-én.

Főtítkár bemutatja az elnökség 1931. évi jelentését, a zárszámadást és a számvizsgáló bizottságnak a zárszámadás felülvizsgálásáról szóló jelentését. — Közgyűlés az előterjesztést tudomásul vette és a felmentvényt — a szokásos fenntartással — az egész tisztikar részére megadta.

Jóváhagyólag tudomásul vette a közgyűlés az 1932. évi költségelőirányzatot is.

A közgyűlés Fikó Sándor pestszentlőrinczi tűzoltó részére az elszenvedett balesettel kapcsolatban, méltányosságból egyszer s mindenkorra 300.— P-t utalványozott végkielégítés címén.

Tatai József csengei tűzoltó ügyében a közgyűlés kimondotta, hogy hosszú szolgálati idejére való tekintettel nevezett részére 84.— P segélyt utalványoz.

Különösen méltánylást érdemlő esetekből kifolyólag a közgyűlés Titz Mihály tűzoltó részére (Gyula) 16.— P, Baracska Dénes tűzoltó részére 30.— P Kovács Lajos tűzoltó részére (Mezőcsát) 30.— P baleseti segélyt utalványozott.

Elnökség javaslata alapján a közgyűlés elrendelte, hogy a segélyzőpénztárból 6000.— P-t a folyópénztárba könyveljenek át.

A közgyűlés kimondotta, hogy az országos szövetség által kifizetett tiszteletdíjak 50%-át a segélyzőpénztár fedezi, mert az országos szövetségi tisztviselők egyben a pénztár ügyeit is ellájtják.

Ugyanekak elfogadta a közgyűlés, hogy a „Tűzrendészeti Közlöny” összes kiadásának 50%-át segélyzőpénztár viselje, mert a lap a pénztár érdekeit is képviseli.

Végül a közgyűlés 3 évi időtartamra megbízta az országos szövetség tisztviselőit, a segélyzőpénztár ügyeinek vezetésével.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

H I R E K

Dr. Koszó István

nyug. m. kir. belügyi államtitkár, kir. közjegyző, a Szegedi Tűzoltó Testület Szövetségének elnöke f. évi július hó 7-én Szegeden elhunyt. A magyar tűzoltóvilág megrendülve értesült a tűzoltók jólelkű patrónusának, a legmelegebbszívű és legigazibb lelkű tűzoltónak elmulásáról.

Az egész magyar tűzoltóintézmény új pillérének, a 230.000. rendeletnek Ő volt a megalkotója és ezzel az Ő nevéhez fűződik a háború által teljesen tespedésbe süllyedt magyar tűzoltóintézmény újraéledése, feltámadása és a magyar élniakarás tüzes törekvésére való regenerálódása. Neki köszönheti a magyar tűzoltóvilág, hogy képesítésének és az általa betöltött hivatás fonosságának megfelelő pozícióit kivívhatta magának.

A győri országos nagygyűlésen az ország tűzoltóságának színe előtt méltatta nagy halottunkat Dr. Marinovich Imre ügyvezető alelnök és emléket jegyzőkönyvben örökítette meg szövetségünk.

Melég jóakarónkat, hathatós támogatónkat vesztítettük el személyében. Áldásos munkája, kedves egyénisége és emléke örökre be van írva minden magyar tűzoltó szívébe.

kenység jutalmazására alapított díszdímet újabban a következőknek adományozta: Temli János szer-táros (Felsőberkifalu), Kelemen János parancsnok (Kaloosa), Zankó Antal parancsnok (Kispest), S. Tóth Mihály őrmester (Budapest hiv.), Péter Sándor tűzoltó kürtös (Alsok-Csurgósarkad), Dr. Kókas Lajos egyesületi elnök (Csorna).

Debreceni Kerületi Tűzoltó Tanfolyam záróvizsgálja f. évi június hó 29-én délelőtt folyt le és különös jelentőséget adott az ünnepnek, hogy egyidejűleg osztották ki a debreceni hivatásos tűzoltók részére adományozott szolgálati érdemeket, valamint Dézsi István és Bíró Antal elhalt hivatásos tűzoltó-tisztek olajfestésű arcképeit ez alkalommal leplezték le. A június hó 15-től 29-ig lefolyt tanfolyam szép eredményét lényegesen elősegítette az a körülmény, hogy a hallgatók között három főszolgabíró, 1 bányafőmérnök, 1 községi mérnök, 14 igazgató-tanító és tanító, 1 vármegyei tb. főjegyző, 7 községi jegyző, 4 községi tisztviselő, 1 földbirtokos volt, tehát nagyrészt magasabb szellemi színvonalon álltak. — A 49 hallgató közül 37 Borsod-Gömör vármegye kiküldöttje volt, ami vitéz Dr. Kiss Lajos vm. tűzrendészeti felügyelő érdeme. Ennek tudható be, hogy a tanfolyam záróvizsgán és az ezzel kapcsolatos tűzoltó-ünnepségen Borsod-Gömör vármegyéek vezető fő-tisztviselői: vitéz *Borbély-Maczkó Emil* főispán, *Bónis Aladár* borsodi alispán, *Lukács Endre* putnoki főszolgabíró és kíséretükben ináresi *Papp Elemér* pénzügyminiszeri tanácsos is megjelentek, hogy személyesen győződjenek meg a kiképzés szelleméről és az elért szakeredményekről. A *Magyar Országos Tűzoltó Szövetséget* *Papp Ferenc* szegedi hiv. tűzoltófőparancsnok, elnökségi előadó képviselte. A hallgatók fegyelmezettsége, katonás magatartása, valamint a kiképzés eredménye annyira megnyerték a felelős fő-tisztviselők tetszését, hogy vitéz *Borbély-Maczkó Emil* borsodi főispán határozott ígéretet tett, hogy a szűkebb vármegyéje tűzoltóügyének további fejlesztését a vármegye alispánjával együtt még a mai nehéz viszonyok között is szívéből viselik és a következő években további tanfolyamok megtartását biztosítják, mert amint a főispán kijelentette: a tűzoltóintézményben nemcsak a materiális tüzek oltását végző intézményt látja, hanem tisztán látja azt is, hogy a fegyelmezett tűzoltóalakulatok a nemzetrontó áramlatok ellen is biztos támpontot nyújtanak és Nagymagyarország visszaszerzéséhez is csak oly fegyelmezett alakulatok útján van remény, mint milyen a magyar tűzoltóintézmény. A sikeres tanfolyam megrendezésének érdeme vitéz Dr. Roncsik Jenő debreceni hiv. főparancsnok, elnökségi előadó, mint tanfolyamparancsnokot illeti, aki jól bevált előadói karával már 1925 óta majd minden évben rendez magas színvonalú kerületi tűzoltótanfolyamokat.

A Bajai Önkéntes Tűzoltó Testület 60 éves jubileuma, illetőleg a hivatásos tűzoltóság fennállásának 20. évfordulója alkalmából Baján, 1932. évi szeptember hó 4-én *kerületi tűzoltóversenyt* rendez. A verseny programja a következő: Szeptember hó 4-én reggel 7 órától 8 óráig a vidékről vasuton érkező tűzoltócsapatok fogadása. 8 órakor tábori mise a vasuti parkban. Utána felvonulás a Sporttelepre. 9 órától 12 óráig versenyek. A kerületi verseny két részre oszlik: I. csoport: haladók versenye. II. csoport: kezdők (levente tűzoltók) versenye. 12 órakor a Bajai Önkéntes Tűzoltó Testület díszközgyűlése a városházán. 5 órakor bemutató taktikai gyakorlatok a Szent István-téren. A bemutató után díjak kiosztása, elvonulás.

A Piliscsabai Önk. Tűzoltó Egyesület a front-harcosok bevonásával Piliscsabán aug. 7-én Tűzoltónapot rendezett. Az ünnepély szent misével kezdődött, mely után a hősök szobrát koszorúzták meg úgy a tűzoltók, mint a front-harcosok. Ez alkalommal Rokszér Jenő, a Békásmegyeri Csillaghegyről megjelent front-harcosok vezetője mondott tartalmas ünnepi beszédet.

A Csobánkai Önkéntes Tűzoltó Testület aug. hó 21-én bemutató gyakorlatot tartott, néhány környékbeli testület közreműködésével. A gyakorlat után tartott műkedvelői előadás sikere lehetővé tette a testületnek hiányzó szereik pótlását.

Járási tűzoltóverseny Nagylétán. Június 26-án folyt le az első járási tűzoltóverseny Bihar megyében Nagylétán.

A versenyen jelen volt Dr. Miskolezy Hugó, a székelyhidi járás főszolgabírája, Klotz Lajos nagylétai főjegyző, főparancsnok, Várady Sándor tb. főparancsnok, Éles Imre vértesi, Zsádon Lajos hosszúpályi főjegyzők, illetve főparancsnokok, a járás és község tűzoltás iránt érdeklődő közönsége nagy számmal.

A versenyen a székelyhidi járás mind a 8 községének a tűzoltósága részt vett, s mintegy 150 tűzoltó és 30 tiszttel jelen.

A versenybíró bizottság tagjai a legnagyobb hozzáértéssel és pártatlansággal végezték munkájukat és megállapították a versenyző csapatok sorrendjét.

Mozdonyfeeskendő 5-ös gyorszereléséből I-ső lett a nagylétai, II-ik az újlétai, III-ik a vértesi, IV-ik a hosszúpályi csapat. Kocsifeeskendő 5-ös gyorszereléséből I-ső a nagylétai, II-ik a kokadi csapat lett. A taktikai feladat megoldásából I-ső a nagylétai, II-ik a vértesi, III-ik a kokadi csapat lett.

A verseny után Bojtör István vm. tűzrendészeti felügyelő intézett hazafias beszédet a csapatokhoz.

A Pestszenterzsébeti Önkéntes Tűzoltótestület méltó módon kívánja megünnepelni szeptember hó 4-én fennállásának félszázados ünnepét, amikor a szokásos díszközgyűlésen és felvonuláson felül maradandó tettel akarja bebizonyítani, hogy azt a nemes célt, melyet a tűzoltótestület alakulásakor maga elé tűzött, ma is, mindig fokozódó buzgalommal igyekszik elérni. A mai nehéz viszonyok között nem volt könnyű dolga a testületnek, — csak azok tudják, akik a vidéket járják — hogy az ünnepélyen felavatásra kerülő újonnan épített másház, az erők összefogásának micsoda eredménye. Este támadási gyakorlatot mutat be a testület a városházánál.

„Tűzoltók és Mentők Lapja” cím alatt új tűzoltószaklap indul meg, melynek első száma előreláthatólag szeptember hó 6-án kerül az érdeklődők kezébe. A lap külföldi mintára díszes köntösben, gazdagon illusztrálva kerül ki a sajtó alól és első számának különös jelentőségét emeli az a körülmény, hogy a győri nagygyűlés mozzanatait írásban és képben hűen tárja elénk, ezért a gyűlés résztvevőinek mindenkor kedves emlék marad, a távolmaradtak pedig pontos tájékozást nyerhetnek a gyűlés lefolyásáról. A szerkesztőség tagjai — főszerkesztő: vitéz Dr. Roncsik Jenő, felelős szerkesztő: Rehák Tamás s. szerkesztő: Tolnay István a debreceni hivatásos tűzoltóság főparancsnoka, parancsnoka, illetve tisztje — kivétel nélkül ismert jótollú szakemberek, kiknek személye biztosíték a lap kiváló szellemi irányítására. Előfizetési ára egy évre 36.— P, tűzoltótestületeknek kedvezményesen 24.— P, melyre vonatkozólag nem hallgathatjuk el aggályainkat, hogy a mai nehéz gazdasági helyzetben vajjon hány tűzoltótestület lesz képes ilyen formájú lapot kiadni.

kat az élet megcáfolja, mi őszintén kívánjuk a lap boldogulását és legyen az erős pillére tűzrendésztünknek!

Kalocsai Önkéntes Tűzoltó Testület szeptember hó 18-án ünnepi alakulásának 60 éves évfordulóját, mely alkalommal zászlószentelési ünnepélyt és körzeti tűzoltóversenyt rendez. Kilátásba helyezte jövetelét a vármegye főispánja Preszly Elemér dr., ki az ünnepély keretében nyújtja át Kelemen János parancsnoknak a királyi díszérmet. A kalocsai testület alapítója Krenedits Ferenc volt, ki hosszú időn át mint az országos tűzoltó szövetség központi választmányának tagja működött és jelentős része volt a Pestvármegyei Tűzoltószövetség megalakításának munkájában. Méltó utódja a jelenlegi főparancsnok Máthé-Tóth Jenő, kinek nevéhez fűződik a testület átszervezése és újabb fejlődése.

A hatvani járás tűzoltótestületei Apcon f. évi augusztus hó 7-én jól sikerült tűzoltóversenyt tartottak. A versenyző 13 csapat közül az első díjat Hatvan község önkéntes tűzoltótestülete nyerte el, de valamennyi testület kiváló felkészültségről és tudásról tett tanúságot. A magyar országos tűzoltószövetséget a versenyen Hirling Gyula elnökségi előadó képviselte.

Felelős szerkesztő: Dr. Lukács Zoltán, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye tűzrendészeti felügyelője.

Felelős kiadó: Keresztes János, az orsz. szöv. pénztárosa.

Lapkiadó-bizottság: Keresztes János, Köhler István vál. tag, Mátrai Antal vál. tag.

Munkatársak: Gróf Széchenyi Viktor orsz. szöv. tb. elnök, Antalfy István okl. gépészmérnök, Dr. Aujezsky László, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunctusa, Dr. Benedek Mihály fővárosi hiv. főtitzt, Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), Dittrich József gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, Erdély Ernő főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, Erlésbék György fővárosi hivatásos főtitzt, Falussy Károly Máv. tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, Kállay Imre, Dr. Kathona Mihály par. (Kiskunhalas), Kótsis Rezső alpar. (Csepel, lőszergyár), Labiner Gyula főparancsnok (Rákospalota), Nagy Sándor orsz. szöv. főtitkár, Papp Ferenc hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Roncsik Jenő hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, Rehák Tamás hiv. par. (Debrecen), Rosta Géza par. (Csepel, lőszergyár), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Szalay Lajos vegyész-mérnök, budapesti önk. szak.-par., Teasdale Ottó f. hiv. főparancsnok, Techlár Ernő m. kir. pénzügyi titkár, bpesti önk. szak.-par., Vágó Zoltán budapesti önk. szak.-par., Vida Pál várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

Okleveles tűzoltótiszt

tűzoltótiszt, vagy más, a tűzoltósággal kapcsolatos

állást keres

Cím a kiadóhivatalban:

Budapest, IV., Bástya-utca 13.

Beavatkozása csak akkor hatásos, ha

nműködő

űzjelzői

a keletkező **tűzvézre** idejében figyelmeztetik a tűz fészkeknek jelzésével

Siemens és Halske R.-T.

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

I., Fehérvári-út 98 ♦ Alapítva 1896. évben.

GYÁRT: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó és öntöző lajtákat, szerkoesikat
Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók. Központi iroda és gyári tel. A. 59-0-01

A megszünt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgy mint: kézihajtású, motoros és autófecskendőket, lajt-kocsikat, vészvonatokat és tűzoltósági felszereléseket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgá-
rak kereskedelmi képviselője r.-t., Buda-
pest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak Budapest, X., Kőbányai-út 21

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **PÉNZÖSSZEGEKE**T szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny” előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap hátuljára közlemények is írhatók.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám) a következő szakkönyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendeltek ára a 23.297. sz. csekk-számlára előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.

SAKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., II., III., V., VI., VII. ára 7.50 pengő. Ezen füzetek egyenként is kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése”, ára 1.— pengő. II. Dr. vitéz Roncsik Jenő: „Megelőző tűzrendészet”, ára 2.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— P. V. füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet, Erdély Ernő: Vízszerzés, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tartozékai és Erdély Ernő: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára füzve 20 P, bekötve 22 P. Tanfolyamok, vagy tanfolyamhallgatók részére a tanfolyam parancsnoksága útján füzve 10 P, kötve 12 P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SAKALYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P. Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Érem-szabályzat, ára —60 P. **BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:** 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet, ára —40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolyamokról, ára —40 P. **SZÍNMŰ:** Techlár Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay József: Néhai József főherceg élete, ára 3.— P. **NYOMTATVÁNYOK:** Alapszabály nyomtatvány önkéntes tűzoltótestületek részére, ára db-kint —40 P. Díszokmány-ürlap, ára 2.— P. egyszerűbb 1.— P. Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, ára db-ként —02 P. **EGYÉB SAKKÖNYVEK:** Barabás István: „Szépligeti tűzoltóság”, ára 5.— P. Petróczy István ny. repülőezredes: „Veszélyben minden magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, ára 8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P. Tűzoltóigazolványok, vászonburkolatban darabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként 80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—; X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—; XL. éves 16.—; szalag —70; igazolványlap —30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsekk útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyössze-
gen felül más költségek nem téríttetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díj-talanul jelenthető.

THERMOSONUS

a legújabb és legmegbízhatóbb
automatikus tűzjelző-készülék.

Gyors, biztos, olcsó!

A keletkező tüzet és helyét is, bármely távolságban, másodpercek alatt jelzi. — A gyakorlatban fényesen bevált. — Előkelő referenciák. Részletes felvilágosítást ad és a készüléket működésben bemutatja

IPARTERMÉK ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Zoltán-utca 7—9.

Telefon: Aut. 11-0-18.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

Walszer Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sportérmeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumibélyegzőket.

Alapítva 1870.

„ERICSSON” (Ezelőtt Deckert és Homolka).

MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

Budapest,

I., Fehérvári-út 70.

Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-98.

Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyárak számára

Minden kapható a

Párisi

Nagyáruház-ban

„TOTAL” a tűzoltókészü- lékek királya!

folyékony szénssavval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be, nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindenféle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, szesz, éther, petroléum, olaj, kátrány égését, továbbá a kárbid és a villamos tüzeiket, utóbbit is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismeretével készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

Ligeti és Bíró, Budapest, V., Vigszínház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 85. • Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA-TÉR 1-3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TÜZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLO BERENDEZÉSEKET

védőgáznélkül üzemre gyorsan és jutányosan szállít

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden hónapban egyszer.

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkszámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IV., Bástya-utca 13. szám.

Előfizetési ára egész évre 6.— pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk.

Ingyenpéldány a tűzoltótestületek számára.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám. — Telefon: Aut. 84-7-94.

Huszár Aladár dr. főispán nagyhatású beszéde a magyar tűzoltóság egykori nagy védnökének, néhai József főhercegnek szobortelepítési ünnepén Győrött, 1932. augusztus 14-én.

Királyi Fenség!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Nehéz ma ünnepelni a magyarnak, mert szomorúbb, sötétebb, lelkettépőbb magyar sors még sohasem ülte meg a Duna-Tisza partjait. Területében széttépett, apái örökétől megfosztott, megalázott magyarság lázban égő beletekintése a bizonytalan magyar jövőbe, örli, tépi, szaggatja itt az idegeket és a gyengébbeket, a megrettenőbbeket a kétségbeesés felé sodorja. Ma itt csak az erősnek van hite, a meg nem rettenőnek bizodalma, az akarni tudónak reménysege, a nemzet történelmi elhivatottságában és elpusztíthatatlan életerejében. Jól esik ilyenkor emlékezni. Emlékezni a multra, a küzdelmes, véres, szenvedésteljes magyar elbukásokra és azokra az erős, akarni tudó férfiakra, akiket mindig kitermelt ennek a nemzetnek őseréje, valahányszor szükség volt arra, hogy a nemzetet a megsemmisülésből a történelmi elhivatottság dicsőséges útjára emeljék. A magyar nemzet életerejéből fakadó ezen történelmi adottság és a nemzet erejében és erejében való hit vigaszunk és támaszunk a sötét, gondterhes magyar jelenben is, hogy ez a nemzet nem pusztulhat el, hogy nincs ok a kétségbeesésre, hogy a szenvedések, gyötrődések, megpróbáltatások csak arra valók, hogy kitermeljék a nemzetből azokat az ethikai erőket, amelyek a nemzetet újra a nagyság, a dicsőség és a jólét felé vezessék. Ez a nemzet megérdemli, hogy ne csak a multjára legyen büszke, hanem bízhasson jövődjében is. Ez a nemzet megérdemli, hogy ne megtört lélekkel, reményvesztetten, lehorgasztott fővel álljon itt és rohanjon a kétségbeesésbe, hanem tudatára ébredjen kiváló tulajdonságainak és erős lélekkel, méltósággal, összeszorított fogakkal viselje a balsorsot, boldogabb jövő hitével és reményességével.

Amidőn tehát mégis ünneplünk szomorú magyar jelenben és visszatekintünk a multra, a magyar jövőben való hitet kívánjuk erősíteni és szolgálni, ezért öltött ma a történelmi multú város közönsége is ünneplő öltözéket. Ünneplünk és itt

állunk a Iopellel letakart szobor előtt, hogy néhai idősb József főherceg Ő császári és királyi Fensége emlékezetének hódoljunk, úgy érzem, hogy az ő nemes egyénisége példát mutat arra, hogy miként kell a hazát mindig és minden körülmények között és mindenek felett szeretni. Az uralkodó háznak Palatinus ága lelkében, hitében és érzésében magyarrá lett. Magyarrá tette őket a vér ereje, az ereikben esörgedező Árpádok vére, mely kibugygyant és életet, magyar életet követelt, de magyarrá tette őket ennek a szomorú, bús magyar földnek az a esodálatos varázsa, amely azt, aki itt él közöttünk, vonzza, lekötí és el nem téphető, meg nem semmisíthető kötelékkel láncolja magához. A Palatinus-család magyarrá lett már akkor, amikor nem könnyű volt magyarnak lennie, és amikor ezen nemes érzéseikért a család nem egy tagjának súlyos küzdelmeket kellett megvívni. A magyar történelem utolsó háromszáz évének sok szenvedését és keserűségét el lehetett volna kerülni, ha az uralkodó és a nemzet mindenkor megértették volna egymást. Az uralkodó gyakran nem értette meg, hogy ennek a nemzetnek lángoló szabadságsszeretete és ősi alkotmányához való törhetetlen ragaszkodása nincs ellentétben a nemzet hagyományos királyhűségével. A magyar nemzet mindenkor mélységes hódolattal és tisztelettel tekintett fel arra, akinek homlokát Szent István koronája érintette, de királyában a legelső magyar embert, a nemzet vágyainak és reményeinek letéteményesét, történelmi célkitűzéseinek első harcossát kívánta látni. Esodálatos egy nemzet vagyunk mi, kemény koponyával, mint az acél, és puha, lágy szívvel, mint a viasz. Nemzetünk balsorsa volt, hogy az idegenben lakó uralkodó idegen tanácsosokra hallgatva nem ezt a lágy, jóságos magyar szívet kereste, hanem a kemény koponyát akarta beverni és ez nem sikerült. A Palatinusok megértették, megszerették ezt az áldott magyar szívet és odarakták melléje a maguk nemes szívét, hogy az ősz-

szeforrjon, összedobbanjon és eggyé legyen a nemzet szívével. Néhai idősb József főherceg egész életével a magyarságot szolgálta. Itt lakott közöttünk, mint ennek az édes, bús magyar földnek szerelmese, itt élt közöttünk, mint büszkeségünknek, a magyar honvédségnek első katonája és szeretete odaállította őt a magyar tűzoltói intézmény élére, hogy ezen intézmény fejlesztésével és kiépítésével megvéddesse ennek a nemzetnek vagyonát és értékeit az elemi károkkal szemben. Az ő munkássága és tevékenysége alapvető és korszakalkotó volt, amelynek értékes gyümölcsei csak az ő halála után, a nemzet megpróbáltatásainak nehéz napjaiban jelentkeztek. Kérdem én, hogy vajjon a magyar tűzoltói intézmény állana-e oly európai magaslaton, ha ő nem rakja úgy le annak alapjait és kérdem én, hogy az ő fia, a legvitézebb magyar hadvezér, arathatott volna-e honvédei élén annyi diadalt és szerethetett volna-e annyi dicsőséget, ha ő nem teszi tulajdonukká azt a szellemet, amely minden katonai győzelemnek elengedhetetlen feltétele és alapja. Néhai idősb József főherceg Ő császári és királyi Fensége már jó néhány esztendeje nyugodott a budai vár boltíves kriptájában, amidőn a magyar honvédség haláltmegvető rohama annyiszor megtisztította a Kárpátok hólepte bércseit és a Doberdó szikláit az ellenségtől. Ezeknél a harcoknál mindenütt ott állott a fia, József, akít mi apánknak hívtunk és akinél magyarabb, nemesebb, vitézebb, nemzetét szeretőbb és nemzetével érzőbb hadvezér még sohasem vezetett magyar katonát. Úgy érzem, hogy a fiú soha el nem múló dicsősége az apának is, akinek érbe öntött képmása ezért itt fog álni ebben a történelmi múltú

városban, hogy mindenkit figyelmeztessen a haza szeretetére és a haza iránti kötelességek teljesítésére. Jólétben, dicsőséges, gazdag, mindent nyugtató tudó nemzetet és hazát könnyű szeretni, de szeretni kell akkor is, ha kemény, mostoha a sors, ha szenvedés, megaláztatás jár ezért a szeretetért és akkor talán még forróbban, még szenvedélyesebben, még lázasabban kell szeretni a hazát, mert ne feledjük el, hogy álnoksággal, szerencsével lehet könnyű sikereket elérni, de nemzetek és népek jövőjét tartósan kiépíteni csak vérrel, szenvedéssel, hittel, akarattal, áldozatokkal és szeretettel lehet. Ninesenek nekünk nagyratörő vágyaink, békeséges nép vagyunk és békét akarunk, nem akarva egy szemernyit sem abból, ami a másé, de ami a miénk volt ezer esztendőn át, arról az Isten és az ember joga és az igazság alapján le nem mondhatunk soha. Lásza be ez a világ, hogy szűk az a tér, amit meghagyott nekünk, hogy elvonták tőlünk az életet, a napfényt, a levegőt, s hogy ez a nemzet mai határai között nem tudja létét kiélni és kulturális és gazdasági expenzióját kielégíteni. Lásza be a világ és segítsen rajtunk, mert nem bírjuk tovább a szenvedést s ha sokáig késik az igazság és a megértés, ez a nemzet az elkeseredettség elszántságával fogja letépni torkáról a fojtogató karmokat és szétörni azt az abronesot, amellyel a nemzet szívének dobogását akarják elállítani. Mi is akarjuk a mi méltó helyünket a művelt nemzetek családjában és a jóságos Isten szabadságos ege alatt.

Hirdesse ez a szobor a nemzetnek ezt az égő hitét és törhetetlen akaratát és én mély hódolattal kérem Királyi Fenségedet, hogy a szobor leleplezésére az engedélyt kegyesen megengedni méltózzassék.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

SÍREMLÉKET BREUER SZILÁRDNAK!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek *Nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánként minden magyar tűzoltó szívet előltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltó intézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, amely *Nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltószövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az országos szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, sziveskedjenek kebelükben a szóbanlévő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltószövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámlijára befizetni akként, hogy a síremlék folyó évi mindszentek napján felavatható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932. április hó 15.-én.

Az elnökség.

Béerkezett adományok:

Dr. Óváry Ferenc, Veszprém	P	50.—			
Magy. Orsz. Tűzoltó Szövetség, Bpest	P	200.—			
Budapesti Önk. Tűzoltótestület	P	100.—			
M. kir. Állami Gépgyár	P	200.—			
			*	*	*
					Fejér vármegyei Tűzoltó Szövetség, Székesfehérvár
					P 25.—
					Pongrácz A., Szeged
					P 25.—
					Bpest székesfőváros közönsége
					P 200.—
					Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség, Szombathely
					P 50.—

Lezajlott csonka országunk tűzoltóságának Győrött tartott XXIV.-ik Kongresszusa, mely fényben és a megjelentek számában gondosan igyekezett visszavarázsolni a boldog békeévek hangulatát.

A magyar tűzoltók ismét megmutatták, hogy nem ismernek lehetetlent, amikor számos testület minden anyagi támogatás nélkül, saját erejéből szerezte meg eszközeit a nagygyűlésen való részvételre. Hogy csak egyet említsünk a Győrtől messze fekvő békésszentandrásiai esetét, hol a testület pénztárában — mint ez már jellemző korszak — alig néhány fillér szerénykedett s a nagygyűlésen mégis részt akartak venni. A testület buzgó tagjai társadalmi gyűjtés útján még a vasuti költséget sem tudták előteremteni, mire egy lelkes tűzoltóbarát felajánlotta teherautóját és csupán a benzinköltséget számította fel. A csapat élelmezésére pedig néhány élő birkát vittek magukkal és saját kondérjukban főzték az illatos gulyást. Nem csoda, hogy a leleményes csapatnak a nagy tömeg nézőn kívül számtalan „kóstoló” vendége is akadt.

Felfigyelt a nagygyűlésre egész Nagymagyarország tűzoltótársadalma, kik közül sokan maradtak távol a papírhatárok béklyóiban. De az a néhány bajtársunk, aki mégis megjelent, beszámolhat majd magyar véreinknek arról, hogy ennek a megnyomortított országnak tűzoltói ma is akarnak és tudnak dolgozni, fegyelmüket és törekvésüket nem lehet megtörni. Beszámolhatnak arról is, hogy milyen meleg szívvvel öleltük magunkhoz és milyen lelkesedéssel ünnepelték a nagygyűlés azoknak az osztrák, cseh és román egyenruhákba bujtatott bajtársainknak a nagygyűléshez írott meghatározott magyar üdvözlését. Vagy talán ez utóbbiról nem is kell beszámolni, mert az üdvözlések során a lelkekből feltörő, mindent elsöprő „Éljen!” úgy is túl minden országhatáron, — az egekig hatott.

A nagygyűléssel kapcsolatos tisztújítás során beválasztották az elnökségbe és választmányba a sokat emlegetett „fiatalok” kis csoportját is. Hisszük, hogy az a feszítő erő, amelyet eddig kívülről gyakoroltak a vezetőségre, most, azon belül még hatásosabbá válik. A vállvetett munkának nincs semmi akadály, mert legyenek azok „öregek” vagy „fiatalok” céljuk végeredményben nem lehet más mint az ország tűzrendészetének fejlesztése. Mégis emberi és vérmérséklet dolga, hogy a kítűzött cél felé a fiatalabb elem hevesebben tör előre s az akadályokon hamarabb túleszi magát. A mai nehéz viszonyok között, amikor a szövetség törekvései elé az akadályok tömegei tornyosulnak, kétszeresen szükség van a fiatalok rohamcsapatára.

Az a fiatalok, — mely szűkebb hazájának vármegyei szövetségénél kiharcolta az ingyenes kerületi tűzoltótanfolyamokat — az országos szövetségénél is arra törekszik, hogy a rendelkezésre álló anyagi erőkhöz képest a testületeknek mind többet és többet juttasson és azokat minél szorosabb kapcsolatba hozza a szövetséggel.

Erre a feladatra minden kétségen felül a „Tűzrendészeti Közlöny” a legalkalmasabb. A nagygyűlésen is felülkerekedett ez a vélemény és elhatározták, hogy január 1-étől kezdve a tagtestületeknek díjmentesen küldik a lapot. A határozaton túlmenően elnökségünk a szerkesztővel együtt, most keresi a fedezetet, hogy már az év hátralévő részében is díjmentesen tudja küldeni a lapot mindazoknak a tagtestületeknek, melyek anyagiak hiányában az előfizetést megújítani nem tudták. Az anyagi alap megteremtése után kerül a sor a lap szellemi irányának változására, úgy, hogy a testületek érdeklődési köréhez mérten adjuk a szakcikkek anyagát, érdek-

vetségek megmozdulásait és eseményeit, a hírek rovatában. Állandó rovatot adunk a tűzoltók elméleti és gyakorlati kiképzésének kérdéséről. A téli oktatás, a nyári gyakorlati kiképzés és egyéb tennivalók dióhéjban való közlése nemcsak a testületi vezetőknek nyújt irányelveket, miáltal könnyítünk munkáján, hanem ez által az egységes vezetés, egységes gyakorlatozás is helyes mederben vezethető. Joggal feltételezhetjük, hogy a testületi vezetők és tagok munkáját megkönnyítő, az időszervi tevékenységet számon tartó, változatos tartalmú közlöny esakhamar megkedvelteti magát és a jövőben várva-várt vendége, barátja és tanácsadója lesz a testületeknek.

Egy másik határozattal jóváhagyta választmányunk az elnökségnek azt a javaslatát, hogy a tanfolyamokon résztvevő hallgatók számára a jövőben 50%-os kedvezményrel szolgáltatják ki a szakkönyveket, miáltal a szövetség lényegesen megkönnyítette a leendő parancsnoki, tiszti és altiszti gárda elméleti továbbképzésének lehetőségét. Bízva reméljük, hogy a szövetségnek ez az áldozatkészsége bőven meghozza gyümölcsét, mert a megértőbb kapcsolattal, a tűzoltók kiképzésének emelésével a tűzrendészet ügyét is előbbre viszi.

A tűzoltótisztek intézményes továbbképzésének ügye is szőnyegre került, bár egyelőre csak javaslat formájában. Teasdale Ottó budapesti főparancsnok — felettes hatóságának jóváhagyásától feltételezetten — a tanfolyam céljaira felajánlotta az Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam helyiségeit, s ezzel a javaslat lényeges alátámasztást kapott. Hisszük, hogy a felsőbb hatóságok támogatásával végre megoldást nyer ez az égető kérdés is, hiszen az állandóan fejlődő tűzrendészet ügyét csak úgy terelhetjük helyes irányba, ha a tanfolyamokról régebben kikerült tűzoltótiszteket korszerű továbbképzésben részesítjük.

Jóleső örömmel vette észre a nagygyűlés tűzoltótársadalma, hogy a közigazgatási hatóságok képviselői — megbízásuk kereteit messze túlhaladva — milyen meleg érdeklődéssel figyelték a nagygyűlés eseményeit.

A m. kir. belügyminiszter urat képviselő Dr. Konez Endre miniszteri tanácsos, ki a nagygyűlés tartama alatt végig a tűzoltók körében tartózkodott, arról biztosította a nagygyűlést, hogy magas megbízója, a legfőbb tűzoltó élénken figyeli a tűzoltóság működését és szívén viseli a tűzrendészet fejlődésének ügyét. Dr. Huszár Aladár főispán szoboravató beszédében ismételtén kicsillan a tűzoltóság iránti elismerés és bennük a magyar haza önzetlen békekatouait látja, kik mindenkor készen állnak...! Dr. Fráter László bihari alispán a választmányi ülés során maga is felszólal és helyteleníti egyik megyei városnak a szövetség kebeléből való kilépési szándékát, majd rámutat annak szükségére, hogy a tűzrendészet költségeit az elsősorban kielégítendő kiadások közé kell sorolni. Dr. Szauter Ferenc győri polgármester büszkén hangsúlyozta, hogy Győrtől nem mostoha gyerek a tűzoltóság!

Feltűnő nagy számban jelentek meg a nagygyűlésen főszolgabírák, megyei városok polgármesterei, illetve azok kiküldöttei, kik közül sokat, mint működő tűzoltó bajtársunkat is tisztelhetjük sorainkban.

Az utóbbi évek folyamán nem egy vármegyénél tapasztalhattuk a tűzrendészet ügyének élénk felindulását, mely minden esetben elsősorban is az illető alispán és főispán hathatós közreműködésének tudható be. Hiányos volna közlésünk, ha nem tenénk említést Budapest székesfővárosról, melynek polgármestere tette lehetővé azt a hatalmas fejlőd-

dést, hogy világviszonylatban is elsők között áll a fővárosi tűzoltóság.

Mint seregszemlényből kitűnik, a tűzoltóság eszméje, ha lassan is, de mind inkább tért hódít és ez reményteljes biztatás a jövőre, hogy a nehéz viszonyok elmúltával törekvéseinket egykor siker koronázza!

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség vezető-sége:

Védnök: *József kir. herceg.*

Elnök: *gróf Széchenyi József.*

Alelnökök: *Dr. Marinovich Imre, Teasdale Ottó.*

III. alelnök: betöltetlen.

Főtktár: *Nagy Sándor.*

Titkárok: *Falussy Károly, Hajós Emil.*

Lapszerkesztő: *Dr. Lukács Zoltán.*

Pénztáros: *Keresztes János.*

Örökös tiszteletbeli elnök: *gr. Széchenyi Viktor.*

Tiszteletbeli tagok: *Barabás István, Bence István, Dr. Herbst Géza, Dr. Óváry Ferenc, Dr. Varga Gábor, Vida Pál.*

Elnökségi előadók: *Ausch Rezső, Benda László, Dénmusz Lajos, Ditttrich József, Dr. Erdélyi Ernő, Hirling Gyula, Dr. Kathona Mihály, vitéz Dr. Kiss Lajos, László István, Papp Ferenc, Petheő János, vitéz Dr. Roncsik Jenő, Rosta Géza, Vida Pál, vitéz Zombory József.*

Számvizsgáló bizottsági rendes tagok: *Darvas László, Aranyos István, Bojtor István.*

Számvizsgáló bizottsági póttagok: *Boross Imre, Horváth József.*

Választmányi tagok: *Dr. Alföldi Béla, Árvay Géza, Berencz György, Bónis Aladár, Dr. Csilléry Zoltán, Descardelli Cézár, Dr. Dobay Gyula, Dr. Fráter László, Dr. Frühwald István, vitéz Halász Ferenc, Horn József, Horváth Miklós, Kész József, Királyi Miklós, Kovács István, idős Köhler István, Dr. Makutz Jenő, Dr. Márki Barnabás, Mátray Antal, Mózes Imre, Dr. Reviczky Elemér, Reviczky István, Seltenhofer Frigyes, Scheuer Róbert, Dr. Szalay Lajos, Dr. Szauter Ferenc, Szóke Benedek, gróf Tebeki Sándor, Dr. Tulok József, Dr. Vásáry István.*

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség XXIV. nagygyűlése alkalmából tartott országos tűzoltóverseny eredményei.

Városi csoport:

- I. Vác. Elnyerte a „Breuer Szilárd” vándordíjat és a m. kir. belügyminiszter úr versenydíját.
- II. Sárvár. Elnyerte a Biztosító Intézetek versenydíját.
- III. Sátoraljaújhely. Elnyerte a Vármegyék és Városok orsz. Mentőegyesülete plakettjét.
- IV. Salgótarján. Elnyerte a Cordatje gyár díját.
- V. Kecel. Elnyerte a Győr-Moson-Pozsony vm.-ék tisztikarának díját.
- VI. Szeged. Elnyerte Dr. Marinovich Imre alelnök díját.
- VII. Törökszentmiklós. Elnyerte a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség díját.
- VIII. Mátészalka. Elnyerte a Győri Szeszgyár díját.
- IX. Nagykőrös. Elnyerte a Vacuum Oil Comp. díját.
- X. Komárom.
- XI. Kőszeg. Elnyerte a Siemens és Halske cég díját.
- XII. Magyaróvár.
- XIII. Hatvan.
- XIV. Békésszentandrás.
- XV. Veszprém.
- XVI. Jászárokszállás.
- XVII. Esztergom.

sátoraljaújhelyi és magyaróvári vezénylők, valamint a váci, veszprémi és sátoraljaújhelyi nyomó 1-es.

Községi csoport:

- I. Piszke. Elnyerte a győri önk. tűzoltótestület által adományozott kocsifeeskendőt.
- II. Egyek. Elnyerte Salgótarján város érepajzsát.
- III. Kóny. Elnyerte a legjobb győrmegyei csapat részére a győri pénzüzetek által adományozott plakettet.
- IV. Réde. Elnyerte a Linum-Taussig által adományozott fedeles, állványos serleget.
- V. Berettyóújfalu. Elnyerte a Köhler cég által adományozott József főhg. plakettet.
- VI. Sárvári cukorgyár. Elnyerte a székeskáptalan által adományozott serleget.
- VII. Tát. Elnyerte a Vacuum Oil. C. által adományozott serleget.
- VIII. Szőny. Elnyerte a Köhler cég által adományozott József fhg. plakettet.
- IX. Mórihida. Elnyerte a Linum-Taussig cég által adományozott nagy tömlőtekereset.
- X. Dunakiliti. Elnyerte Győr vármegye serlegét.
- XI. Kiszombor. Elnyerte a Mátrai Antal cég által adományozott Champion kézi tűzoltókészüléket.
- XII. Kunsziget. Elnyert 1 drb. takaróponyvát (Budakalászi).
- XIII. Győrszentmárton. Elnyert 1 drb. takaróponyvát (Budakalászi).
- XIV. Kisbarátfalu. Elnyerte az Országos Raktárházak plakettjét.
- XV. Nagyécsfal. Elnyert 1 tekeres tömlőt.
16. Nyalka. Elnyert 3 drb. vászon tűzoltóvödröt (Budakalászi).

Egyéni díjakat nyertek:

I. Piszke vezénylője: a honv. miniszter által adományozott zsebórát. II. Piszke Sz. I. tűzrendészeti könyveket (M. O. T. Sz.). III. Egyek vezénylője: tűzrendészeti könyveket (M. O. T. Sz.). IV. Egyek Sz. I. 1 drb. legénységi sisakot (Horváth autózem). V. Kóny vezénylője 1 drb. tiszti díszbaltát. VI. Réde vezénylője: tűzrendészeti könyveket (M. O. T. Sz.). VII. Berettyóújfalu vezénylője: tűzrendészeti könyveket (M. O. T. Sz.).

Az országos tűzoltóverseny

gusztus 13—16-án Győrött tartott nagygyűlés alkalmával rendezett tűzoltóversenyek, felvonulások és ünnepségek díszes keretébe méltóan illeszkedett be a tűzoltószer-kiállítás, mely a tűzoltólaktanyához közel fekvő iparostanonciskola földszinti nagytermében és tágas udvarán nyert elhelyezést.

Mikor a kiállítás tervéről értesültünk — az igazat megvallva — nem igen bízunk annak sikerében. De várakozásunkban kellemesen csalódtunk, mert nemcsak a helybeli és környékbeli, hanem úgyszólván az egész ország számbajöhető tűzoltószéripara képviseltette magát ezen a tűzoltószer-kiállításon. A magyar tűzoltószéripara a legsúlyosabb gazdasági viszonyok dacára a legnagyobb anyagi áldozatok árán is felhasználta ezt a kiállítási lehetőséget, hogy élni akarásáról és élni tudásáról tanubizonyosságot tegyen.

Mi természetesen a kiállításnak kimondottan csak tűzoltószéripari részével foglalkozunk és nem térünk ki azon kiállítókra, akiknek gyártmányai a tűzoltószériparral összefüggésben nincsenek s akik tisztán a tűzoltóügy iránti szeretetből vettek részt a kiállításon.

A kiállítás niveauját a Győri Hivatásos Tűzoltóság, a M. Kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak, a Mátrai Antal és Társa tűzoltószergyár és a Ligeti és Bíró cég biztosította.

A Győri Hivatásos Tűzoltóság színes fali ábrákkal szerepelt, melyek a látogatót a kiállítás bejáratától kezdve végigkísérték a kiállítási termen és amelyek szemléltetően — mindenki által könnyen érthetően — mutattak rá a különféle tüzek keletkezésének okaira, kiemelték a tűz keletkezését okozó hibákat és mulasztásokat és rávilágítottak a helyes, a tüzet megakadályozó eljárásokra is. Nagy gondal és szeretettel összeállított gyűjtemény volt, mely nevelő és oktató célokra felhasználva a praeventiva szempontjából hasznos és elismerésre méltó szolgálatot tehet.

A Magyar Királyi Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak, Budapest a kiállítás udvarán az 1931-es párisi tűzoltó-világkongresszust megjárt s ott nagy feltűnést keltett és elismerést aratott 1931-es típusú poroltó automobilját állította ki, mely Szilvay budapesti tűzoltófőtiszt szabadalma szerint az automotor gázaival és oltóporral olt. A poroltó autó MÁVAG-Mercedes-Benz típusú 70 lóerős alváza és felépítménye az Állami Gépgyár munkája. A székesfővárosi tűzoltóságnál két darab régebbi típusú Szilvay-féle poroltó autó már évek óta szolgálatban van és ezekkel számos esetben, különösen zárt tüzeknél, olaj és villanyberendezések oltásánál kiváló oltóeredményeket érték el.

A Mátrai Antal és Társa R.-T. tűzoltószergyár, Budapest nagy anyaggal szerepelt a kiállításon. A teremben különféle tűzoltófelszerelési cikkeket és mechanikai létra típusainak, továbbá egy autóforgólétra típusának miniatűr másait állította ki.

Az udvaron a közismert és nagy elterjedtségnek örvendő hordozható motoros feeskendője, annak két-kerekű targoncája és egy tűzoltó szivattyúval kombinált öntöző automobilja állott. Ezen kombinált autó alváza az Állami Gépgyár által gyártott MÁVAG-Mercedes-Benz 55 lóerős, 4,5 tonnás gyorsteherautó mobil alváz; tartálya 3000 literes és hátul beépített turbo szivattyújának teljesítménye: 10 atm. nyomás mellett 850 liter. Az autó díszes és izlées kivitele a tűzoltói célokat kívánja hangsúlyozni; speciális vezető ülése is e célnak megfelelően 6 személyes ülőhellyel van felszerelve.

A Ligeti és Bíró cég, Budapest mint minden alkalommal, úgy ezúttal is áttekinthetően mutatta be különlegességeit, nevezetesen: folyékony szénsavval

gázvédő-készülékkel, különféle álarcoakat, elektromos és benzín biztonsági lámpákat és végül „cellon”-nal impregnált tűzálló szövet- fa- és papírműveket.

A Magyar Waggon és Gépgyár R.-T. Győr a kiállítás udvarán egy elektromos targoncán és egy traktoron kívül egy, a gyári tűzoltóságának szolgálatában álló tűzoltószivattyúval kombinált utcaöntöző automobil állított ki „Rába A. F.” típusú gyorsteherautó mobil alvázon, cca 1500 liter űrtartalmú víztartállyal és hátul beépített Amag-Hilpert rendszerű szivattyúval. A Waggon és Gépgyár R.-T.-ot — úgy látszik — e kombinált autó elkészítésénél az egyszerűség és valószínűleg az olcsóság is vezette, mert az autó nélküli a tűzoltóautószerknél megszokott díszes kivitel.

A Hauser György rézöntőgyár, Győr nagy kollektívával szerepelt: a teremben különféle felszerelési cikkeket, armaturákat, egy kézi szívó-nyomó feeskendőszerkezetet, egy háztartási szivattyúberendezést stb., az udvaron pedig egy lófogatú alvázra szerelhető vaslemezből készült víz-hordót állított ki. A kiállítási anyagon a lelkiismeretes és tradicionális szolid munka látszik, azonban a gyártmányok egy részénél hiányzik az a könnyedség és formaérzék, mely a kritikus szemét jobban kielégítette volna.

A textilgyárak közül a Linum-Taussig gyár, Győr és a Budakalászi Textilművek, Klínger Henrik tömlőgyár szerepeltek nagyobb anyaggal: különféle tömlőket, tűzoltó ruházati anyagokat stb. állítottak ki a tőlük már megszokott gazdag és izlées kivitelben.

A kiállítással párhuzamosan aug. 14-én délután a tűzoltólaktanya mellett tűzpróbák és bemutatók tartottak, mely alkalommal az Állami Gépgyár poroltóautójával egy a szabadban égő farakást oltott el. Utána a Ligeti és Bíró cég a cellonnal impregnált anyagok tűzálló-képességét gyújtási próbákkal demonstrálta. Majd Mátrai Antal és Társa R.-T. kombinált tűzoltó-locsoló autóját és hordozható aggregatját, a Magyar Waggon és Gépgyár R.-T. kombinált öntöző-tűzoltó autóját és végül Seltenhofer Frigyes és Fia, Sopron egy motorosfeeskendő aggregátot mutatott be üzemben.

Beszámolóink nem volna teljes, ha a kiállítással kapcsolatban meg nem emlékeznénk a magyar tűzoltószéripara újabb előretöréséről és a külföldi gyártmányok térhódításának újabb megállításáról.

Örömmel kell regisztrálnunk, hogy Jankovich János, Budapest berendezkedett elektromos tűzjelző szirénák gyártására, melyek közül, — mint magyar gyártmányokat, néhány típust a kiállítás udvarán üzemben is bemutatott.

Második örömteljes megállapításunk az, hogy a Mátrai-féle hordozható motorfeeskendő nem külföldről importált motorral, hanem magyar: Csonka-gyártmányú motorral kapcsolva jelent meg a kiállításon. A külföldi gyártmányoktól való függetlenség fokozott mértékben bír jelentőséggel ma, midőn vámháborúk, behozatali és devizanehézségek teszik lehetetlenné az importot. De ettől eltekintve hazafias kötelességünk minden új magyar gyártmányt örömmel üdvözölnünk, mert ezek mindegyike — bármily kis mértékben is — a magyar munkanélküliséget enyhíti.

Anyagi eredményt a kiállítás tudomásunk szerint nem hozott; de mégsem volt hiábavaló a kiállítóknak áldozatkészsége, mert a kiállításon megfordult több ezer tűzoltó tudata alá berögződött a kiállítás képe és majd ha a gazdasági viszonyok javulása elkövetkezik, ezek a tudat alatti képek újból felszínre kerülnek és a tűzoltóságoknak megmutatják a gyárakhoz vezető utakat.

Figyelő.

Hírek Nagymagyarországból.

Séta a komáromi tűzoltószertár körül.

Irta: *Schleisz Géza*

a komáromi hivatásos tűzoltóság tisztje, járási tűzrendészeti felügyelő.

A Szlovenszkói Tűzoltó Szövetség magyar nyelvű hivatalos közlönyéből vettük át a fenti cikket, amely bizonyára minden magyar tűzoltó érdeklődésére tarthat számít, hiszen színmagyar város, magyar tűzoltóságot ismerteti.

A Szlovenszkói Országos Tűzoltószövetség a f. évben a pünkösdi ünnepek alatt Komáromban tartotta meg rendes évi közgyűlését, mely alkalommal sok vidéki tűzoltó érkezett Komáromba, Dél-szlovenszónak eme szép fekvésű városába, ahol azután alkalmuk volt a vendégeknél a város tűzbiztonsági berendezését megtekinteni és tanulmány tárgyává tenni.

Komárom városát két folyó veszi körül: a Nagyduna és a Vágduna. Vízben tehát szegénynek nem mondható. A városi vízművet 30 évvel ezelőtt építették és a város belterületén a vízvezeték minden utcában be van vezetve. Összesen 665 utcai tűzesap van. Gyárak és telepek külön tűzbiztonsági berendezésekkel rendelkeznek. A városban több ipartelep és gyár működik. Van a városnak 30.000—40.000 vasúti kocsis forgalmú kikötője, dohánybeváltó telepe 2—3 ezer munkással, hajógyára 300 munkással, továbbá találhatunk Komáromban gőzmalom, tégla-gyárat, villanytelepet, gázgyárat, több faterületet és fakereskedést, mik ügyszólván kivétel nélkül tűzveszélyes üzemek, tehát a városban az állandó és fizetett hivatásos tűzoltóságra igen nagy szükség van.

Komáromban úgy a városi hivatásos, mint pedig az önkéntes tűzoltóság hatvan évvel ezelőtt alakult meg. A hivatásos tűzoltóság kezdetben csak torony-őrből állott, akik tehát a tűzhöz nem vonultak, hanem csak a városháza tornyában őrködtek és jelezték a tüzet a tűzoltószertárnak. A tűzoltófelszerelést abban az időben mindössze egy kocsifejcskendő képezte, ami a Megyeresei utcában egy kis szertárban volt elhelyezve. S ha most összehasonlítjuk a hatvan év előtti állapotot a mostanival, láthatjuk a nagy különbséget és a hatalmas méretű fejlődést.

A városi hivatásos tűzoltóság megfelelő megszervezéséig a tűzoltói szolgálatot az önkéntes tűzoltók látták el. Eredményesebb működést azonban a legjobb akarat mellett sem tudtak felmutatni, nem volt állandó fogat készülség s így sok esetben maguk a tűzoltók voltak kénytelenek a fejcskendőt a tűzhöz vonatni. Vízvezeték akkor még nem volt. Tehát a város nagyarányú fejlődése tette szükségessé a hivatásos tűzoltóság megfelelő megszervezését, minek következtében ma már teljesen katonailag megszervezett tűzoltóságot találunk Komárom városában. A fizetett, hivatásos tűzoltók létszáma ma két tiszt és 16 ember. A tisztek közül egy mindig szolgálatban áll, így tehát az őrség minden tűzhöz az ügyeletes tiszt vezetésével vonul ki. A tűzoltók egy része a szolgálat ideje alatt is a tűzoltólaktanyánál levő ipari műhelyekben dolgozik, természetesen tűzjelzés esetén munkájukat azonnal abbahagyják s a többi tűzoltókkal a tűzhöz vonulnak.

A tűzoltóság s annak szerei négy épületben vannak elhelyezve. A főszertár 30 méter hosszú és 10 méter széles. A szertár mellett van a tűzoltók hálószobája. Azután a telefonszoba következik, majd a tiszt szoba s végül az elméleti oktatások céljára szolgáló tanterem. A szertár mellett van az istálló. A főszertár mellett van még kisszertár, mentőkocsi-szín és az udvar közepén 22 méter magas négy eme-

A laktanyának tágas udvara van, ahol a gyakorlatokat kényelmesen el lehet végezni.

A tűzoltószerek kétfélék és pedig lófogatúak és autózűzeműek. Az autózűzemre 1928-ik évben lett berendezkedve, ennek ellenére a lófogatú szerek is állandó készenlétben vannak, mert a városnak a külterületen több olyan utcája van, ahol nagy sárban az autókkal közlekedni nem lehet s ilyen helyekre a lófogatú szerekkel lehet célszerűen kivonulni. A komáromi tűzoltóságnak már öt autója van és pedig:

1. Egy nyolc üléses automotorfejcskendő 1200 literes teljesítőképességgel.
2. Egy 3000 literes víztartánnyal bíró nyolc üléses automotorfejcskendő, egyben öntözőkocsi 1000 literes teljesítőképességgel.
3. Egy 14 üléses autoszerkocsi 300 literes kézi-fejcskendővel.
4. Egy tiszt autós.
5. Egy kétágas mentőautó.

A lófogatú szerek a következők:

1. Három szerkocsi.
2. Egy mozdonyfejcskendő.
3. Egy kocsifejcskendő.
4. Egy 18 méter magas gépezetes tolólétra.

A telefonos szobában négy telefon van felszerelve, hol egy tűzoltó éjjel-nappali telefonos szolgálatot tart.

A laktanya udvarán különösen reggel és délelőtt mozgalmas az élet. A laktanya megtekintésére és a gyakorlat végignézésére Hölczl Gyula, főparancsnok ad engedélyt. A gyakorlaton éppen Schleisz Géza, ügyeletes tiszt, járási tűzrendészeti felügyelő vezényel. A gyakorlat test- és izomgyakorlattal kezdődik. Nagy szükség van erre azért, hogy a tűzoltók testük rugalmasságát megtartsák. A testgyakorlat után a létraszerelések, motorfejcskendő szerelés, ugróponyvatarítás, füstálareszerelés, kötélen való ereszkedés következik. A gyakorlat — kivéve a téli fagyos időt — minden nap egy óra hosszat tart. A gyakorlat után a tűzoltók a tanterembe vonulnak elméleti előadásra. A tanterem falain szemléltető képeket, tüzesetekről érdekes képeket látunk. De ott találjuk a város különböző térképeit is. A térképen az összes utcai tűzesapok, vízforrások, tűzveszélyes épületek és gyártelepek vannak feltüntetve. A képek egyikén egy égő lakószobát látni, honnan a tűzoltók már egy bennégett öreg embert emelnek ki, természetesen már halva. A tüzet ő okozta, égő szivarjával gyújtotta fel ágyát.

A tűzoltó egyfolytában 24 óráig van szolgálatban, őrségváltás mindig déli 12 órakor van. Reggel 6 órakor van az ébresztő.

Minden hónapban egyszer-kétszer próbariasztás van tartva. Ilyenkor megszólaltatják a laktanyában az összes riasztó villanyos csengőket s nem telik el egy pere, az őrség már teljesen felszerelve kivonul. Az összes autók erősen sívító szirénával vannak el-

oltóaktanyának. A telefonnál szolgálatot teljesítő tűzoltó esengővel riasztja a tűzoltóságot. Tűz esetén a tűzoltóság azonnal értesíti a rendőrséget és minden esetben vonulnak a mentők is.

A komáromi tűzoltóság esztendőök hosszú során át számos ember-életet mentett meg, s többen közülük akkor, mikor mások életét igyekeztek megmenteni és mentették meg — maguk lették halálukat. A tűzoltóaktanyában márványtábla örökíti meg ezeknek a hősöknek nevét. Eddig három nevet látunk ezen a táblán: Soós István, Lénárt József, Petrovics István nevét. Mindhárman a tűzoltók hősi halottjai, kik tűzoltás közben sérültek meg halálosan. Emlékük örökké él, buzdít és tanít!

A tanterem falain elhelyezett grafikonok érdekes adatokkal szolgálnak. Így például a legtöbb tűz reggel 8 és 9 óra, délelőtt 10 és 11 óra, délután 2 és 3 óra, este 8 és 9 óra, éjjel pedig 1 és 2 óra között keletkezik. Egy másik grafikonon azt látjuk, hogy a legtöbb tűz január, május és szeptember hónapokban fordul elő. A tűz keletkezésének okát illetőleg azt látjuk, hogy a háború előtti időkben a tüzek nagyrészt gyújtogatás okozta, ma úgylátszik a biztosítás nem üzlet, s így a tűz keletkezése mostanában inkább gondatlanságra vezethető vissza.

A tüzesetek naplója szerint Komáromban a tűzoltóság megszervezése óta 7132 tüzeset fordult elő. A tüzesetek naplójából kitűnik, hogy a tűzoltókat nemcsak tűziveszedelemből hívják meg, hanem házbeomláshoz, hajósülyedéshez, vihar okozta károk eltakarításához, záporosó által előtört pincékhez, sőt előfordult, hogy veszekedő házastársak elválásához.

Fontos munkaköre a tűzoltóságnak a megelőző tűzrendészet. Így minden építkezési engedélyezési eljárásra a tűzoltóságot meghívják, telepengedélye-

ipartelepek rajza a laktanyában kéznél van, s azt minden tűzoltónak ismerni kell. Az egyes gyárak megtámadására előzetes tervek vannak kidolgozva. Minden mozi, színház, cirkusz, vagy más előadáson tűzoltók teljesítenek ügyeleti szolgálatot. Ezt a szolgálatot az önkéntes tűzoltók látják el.

Tűzoltók látják el a mentő szolgálatot is, ezért minden tűzoltó ki van képezve az első segély nyújtásra. A mentők rendelkezésére egy mentőautó és három lófogató mentőkoesi áll. Évente átlag 6—800 esetben vonulnak ki.

Tűzoltónapok.

A Szlovenszkoói Országos Tűzoltó Szövetség választmánya 1932. május hó 15-én Komáromban tartott ülésén elhatározta, hogy minden évben, május-augusztus havában „Tűzoltónapok”-at rendez. A Tűzoltónapok rendeltetése megerősíteni a tűzoltóságot és közelebbi érintkezésbe hozni a tűzoltó intézményt a polgári közönséggel.

A tűzoltónapokat a járási tűzoltószövetségek rendezik és pedig mindig ott, ahol erre megfelelő alkalom kínálkozik. Így: tűzoltótisztületi jubileum, zászlószentelés, fecskeendő, tűzoltószertár avatás stb., ami azután alkalmas arra, hogy a tűzoltónapot minden évben más és más helyre vigye s azt a járás területén vándor ünnepségé avassa.

Elkerülhetetlen azonban, hogy minden ilyen ünnepség feltétlenül össze legyen kötve a tűzoltóság továbbképzésének gondolatával, miért is minden tűzoltónapon bármilyen ünnepség is képezze annak alapját, tűzoltó versenyeket és gyakorlatokat kell rendezni, hogy a tűzoltónap eredeti céljának megfelelő s intézményre hasznos legyen.

Több helyen a „Tűzoltónapot” május hó első felében tartják, vagyis szent Flóriánnak, a tűzoltóság védőszentjének ünnepén.

A IV. Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam záróvizsgálója.

A IV. Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamot 1932 március hó 7-én nyitotta meg ünnepélyes keretek között vitéz Keresztes-Fischer Ferenc m. kir. belügyminiszter. A tanfolyamra 19 rendes és 1 rendkívüli hallgató jelentkezett, kik az elméleti előadások befejeztével július hó 2-től július hó 21-ig Győrött, július hó 23-tól augusztus hó 6-ig Debrecenben és augusztus hó 8-tól augusztus hó 19-ig Szegeden végezték el az előírás szerinti vidéki gyakorlatot. A győri tartózkodásból egy napot a soproni és 5 napot a wien-i tűzoltóság tanulmányozásával töltöttek el. Augusztus 20-ától ismét Budapesten tartózkodtak, ahol tűzrendészeti eljárásokon szerzett tapasztalatokkal egészítették ki ismereteiket.

A záróvizsgálatokat dr. Csatóry Béla miniszteri tanácsos mint a tanfolyam felügyelője szeptember hó 1—8. napjaira tűzte ki és a vizsgabizottságba helyettesül dr. Konez Endre miniszteri tanácsost küldötte ki, állandó helyettesítésükkel Teasdale Ottó tanfolyamparancsnokot bízta meg.

A vizsgálatok sorrendje:

szeptember 1-én délelőtt írásbeli vizsga a megelőző tűzrendészetből;
szeptember hó 1-én délután írásbeli vizsga a taktikából;
szeptember hó 2-án szóbeli vizsga az építéstánból, a megelőző tűzrendészetből, az első orvosi segélyből és a tűzrendészeti jogszabályokból;

szeptember hó 3-án szóbeli vizsga vegytanból, fizikából és technológiából, az oltás elméletéből, a mentőeszközökből, a géptanból és a szerek-ről;

szeptember hó 5-én délelőtt szóbeli vizsga a szervezésből, vizszerzésből és a tűzjelzésből, délután gyakorlati vizsga;

szeptember hó 6-án délelőtt szóbeli vizsga a taktikából és a tüzek keletkezéséből, délután gyakorlati vizsga;

szeptember hó 7-én délelőtt szóbeli vizsga a tűzrendészetből és a villamosság tananyagából, délután gyakorlati vizsga.

Az Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam záróünnepélye f. évi szeptember hó 8-án folyt le a központi tűzoltóaktanyában.

Teasdale Ottó tanfolyamparancsnok jelentése után a m. kir. belügyminiszter képviselőjében dr. Kontz Endre miniszteri tanácsos, a tanfolyam felügyelőhelyettese lelkes beszéd kíséretében nyújtotta át a hallgatóknak az okleveleket, kiemelte annak a hivatásnak fontosságát, melynek betöltésére a végzett hallgatók vállalkoztak és felhívta figyelmüket arra, hogy az életben legyenek a közönség segítségére és vessenek számot annak nehéz gazdasági helyzetével. Értessék meg a közönséggel azt, hogy amit a hatóság tőlük tűzrendészeti téren kíván, az nemcsak a köz, hanem saját érdekükben is hasznos.

Végül a tanfolyam parancsnokának és előadónak mondott köszönetet érdemes fáradozásukért, valamint Budapest, Győr, Szeged és Debrecen városoknak a tanfolyam áldozatkész támogatásáért.

A tanfolyamballgatók nevében dr. Dobay Gyula mondott köszönetét a tanfolyam felügyelőjének, hogy a tanfolyam megrendezésével alkalmat nyújtott nekik a legmagasabb tűzoltóügyi képesítés elnyeréséhez. Majd arra kérte a belügyminiszter jelenlevő képviselőjét, hogy nyúljon be erős kézzel a rendeletek dzsungeljébe és a 230.000-es rendelet kiemelésével tegye lehetővé, az abban szervezett vm. tűzrendészeti felügyelői és városi hivatásos tűzoltóügyi állások betöltését. Végül tolmácsolta valamennyi társának köszönetét és hálaát a tanfolyam parancsnokának és előadói karának.

Tiszti minősítést nyertek:

egyhangúlag: *Prohászka Lipót* (Budapest), *Raffaelli Viktor* (Budapest), *Lindtner Kornél* (Budapest), *Körmöczy Zoltán* (Békéscsaba), *Balogh József* (Gyula), *Szilágyi-Németh Gyula* (Budapest), *Fodor István* (Zalaegerszeg), *vitéz Radvány Frigyes* (Kaposvár),

szó több séggel: *ifj. dr. Dobay Gyula* (Szeged), *Svientek Károly* (Budapest), *Kocsis János* (Budapest), *Parentézy Géza* (Debrecen), *Jansa László* (Budapest), *Baranyay Jenő* (Törökbálint), *Szolnoki Sándor* (Gyula), *Jarosek Ferenc* (Budapest), *Werovszky Sándor* (Budapest), *Unger János* (Zalalövő), *lovag Göthlicher Ernő* (Budapest).

Az eddig megtartott négy tanfolyamon összesen 72 bajtárs nyert tiszti oklevelet.

RENDELETEK.

A kiskőrösi járás főszolgabírájának 4440/1932. számú rendelete a tűzrendészeti rendeletek pontos végrehajtása tárgyában.

Valamennyi Elöljáróságnak!

Hivatalos kiszállásaim alkalmával arról győződtem meg, hogy az érvényben levő tűzrendészeti rendelkezések egyes községekben nemesak, hogy nincsenek kellőképpen végrehajtva, hanem — különösen a berakodások és eséplések körül nagyon is súlyos mulasztások tapasztalhatók, s ezen körülmény folytán az utóbbi időben a tüzesetek száma növekvőben van, ennek folytán a 23.000/1925. sz. B. M. rendelet 28. §-ában írt személyes felelősség terhe mellett a következőket rendelem:

Minden községben a legkiterjedtebb módon többszörösen közhírré teendő, hogy a mezei termények (gabona, széna, szalma stb.) berakodásánál a 44.200/1924. sz. B. M. rendeletben előírt tűztávlatok mindenki által betartandók, s ennek ellenőrzésére a várm. tűzr. szab. rendelet 22. §-a értelmében az előjáróságnak a tűzrendészettel megbízott tagja a tűzoltóparancsnokkal házról-házra járva tartozik kiszállni s ahol mulasztást észlelnek, a szabálytalanul berakott könnyen gyúló rakományok a szabályrendeletnek megfelelő tűztávlaton kívül átrakandók s a mulasztók hozzám feljelentendők.

Szigorúan ellenőrizendő továbbá, hogy a cséplőgépeknél megvannak-e az előírt oltószerek, mulasztás esetén a cséplés azonnal beszüntetendő és a mulasztók hozzám feljelentendők.

A cséplőgép tulajdonosokat az előjáróságok idézzék maguk elé s figyelmeztessék őket, hogy amennyiben olyan közös székfészerbe állanak, és

pükkel, ahol az előírt tűztávlatok betartva nincsenek, illetve amennyiben ilyen közös székfészerben végeznek, azoktól az 1922. évi XII. t. c. 69. §-a alapján az ipari jogosítványt meg fogom vonni. Ezen figyelmeztetés tudomásulvételéről, illetve közléséről jegyzőkönyv veendő fel s hozzám 30 nap alatt bemutatandó.

Közhírré teendő továbbá, hogy a község belterületén a szabadban való tüzelés tilos, s az ezen szabály ellen vétőkkel szemben a legszigorúbben fogok eljárni. Az ellenőrzés közben talált szabad tüzhelyek azonnal megszüntetendők és a felek hozzám feljelentendők.

Kiskőrös és Kecel községek utasítsák a kerületi kéményseprő mestereket, hogy működésük közben vizsgálják meg alaposan a kéményeket, s ahol a kéménybe épített gerendát találnak, vagy úgynevezett koporsókéményt, szabálytalan füstesövetket vagy bármilyen más módon épített szabálytalan tűzveszélyes kéményt, ezekről a hiba pontos megjelölésével készítsenek jegyzéket s azt 60 nap alatt mutassák be hozzám.

A kéményseprőmesterek egyben figyelmeztetendők, hogy eljárásukat a járási tűzrendészeti felügyelővel ellenőriztetni fogom s mulasztás esetén ellenük is megteszem a legszigorúbb megtorló eljárást.

Végül miután megállapítottam, hogy az utóbbi időben előfordult tetőtüzeknek a legtöbb esetben a kéménybe épített gerende volt az okozója, utasítom az előjáróságokat, hogy a lakhatási engedélyek helyszíni szemléljére az építési szab. rend. 5. §-a értelmében a tűzoltó parancsnokot minden esetben hívják meg, mert különben a lakhatási engedélyt ezentúl nem fogom megadni.

Ezen rendeletem pontos és lelkiismeretes végrehajtásáért a vezető jegyzőt, bírót és tűzoltó parancsnokot személyesen tettem felelőssé, miért is ennek tudomásulvételét sajátkezü aláírásukkal ellátott jelentésben 8 nap alatt igazolják.

Kiskőrösön, 1932. augusztus hó 6-án.

Melczter Gyula s. k.,
a járás főszolgabírája.

Pest-Pilis-Solt-Kiskún-vármegye alispánjának valamennyi járás főszolgabírájához, az érdekelt községek előjáróságához és a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőkhöz intézett 6445—1932. kig. számú rendelete a községek tűzrendészeti állapota és a hiányok megszüntetése tárgyában.

(Folytatás és vége.)

Csepel: A leventék közül csak az önként jelentkezők vannak tűzoltóilag kiképezve. Szükséges egy villamos hajtásra berendezett tűzjelzősziréna beszerzése. Kívánatos lenne egy új tűzoltóórszoba építése, mert a jelenlegi kicsiny, azt az istállótól csupán csak 15-ös fal választja el, minek következtében dőhös, nehezen rendbentartható.

Pesthidegkút: A leventék kiképzése nem történt meg.

Rákosszentmihály: A szertár kibővítése szükséges.

Sashalom: A leventék tűzoltóilag nincsenek kiképezve. Egy kihúzólétra beszerzése szükséges.

Soroksár: Szakképzett parancsnok nincs.

Kúnszentmiklósi járás:

Kerekegyháza: Tűzoltóság átszervezendő.

Izsák: Egy ember szaktanfolyamra vezénylendő.

Kúnszentmiklós: Agregát-fecskendő, 100 m. nyomótömlő beszerzendő. Szertár kijavítandó.

Szabadszállás: 100 m. nyomótömlő beszerzendő. Egyéni felszerelés kiegészítendő. Egy ember szak-

Ceglédbercel: Kormányhatósági vizsgálat eredményének megfelelően 1 db fáklya, 2 db fejsze, 2 db vasvilla, 2 db kapacs és 2 db 20 m² nagyságú ponyva beszerzendő. A tűzoltólegénység létszáma legalább 24 főre kiegészítendő.

Dánszentmiklós: Egy egyén a legközelebbi kerületi tűzoltószaktanfolyamra kivezényelendő. Egy db 10 mm, hengerátmérőjű szabványos kocsifeckendő, továbbá 2 db fáklya, 2 db vasvilla, 2 db fejsze, 6 db tűzoltóveder, 2,20 m² nagyságú takaróponyva, 1 db vizeslajt, 2 db támasztólétra (6 m), 2 db kapacs és 100 m hosszú, kendertömlő beszerzendő. A tűzoltószertár felépítendő, önkéntes vagy kötelezett tűzoltótestület szervezendő.

Gomba: Egy egyén a tűzoltószaktanfolyamra vezényelendő. Két darab fejsze beszerzendő, a szertár kapuja részére rögzítő létesítendő.

Káva: Egy egyén a tanfolyamra vezényelendő. 20 m. nyomótömlő, valamint 2 db fáklya, 2 db fejsze, 4 db vizesveder és 1 db 20 m² nagyságú takaróponyva beszerzendő.

Monor: A tűzoltótestület létszáma legalább 24 főre kiegészítendő. A szertár ajtaja rögzítendő. 100 m. hosszú kendertömlő, 2 db esáklya, 2 db kapacs és 1 db 20 m² nagyságú takaróponyva beszerzendő. A szerek vontatására legalább két pár lófogát biztosítandó.

Pilis: A tűzoltótestület létszáma legalább 40 főre kiegészítendő. Egy szabványos kocsifeckendő, 100 méter hosszú kendertömlő, egy darab tüzicsáklya és két darab kapacs beszerzendő.

Üllő: A tűzoltótestület létszáma legalább 30 főre kiegészítendő. 1 db szabványos kocsifeckendő, 220 m. hosszú nyomótömlő, két db tüzicsáklya, két db vasvilla, két db fejsze, két db kapacs és három db, egyenként 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő. A kocsifeckendő helyett ajánlatos egy könnyű, 400 pereliter teljesítményű, motorhajtású turbószivattyús tüzifeckendő beszerzése.

Vasad: A tűzoltótestület létszáma 30 főre kiegészítendő. A lajtók töltésére egy töltőszivattyú beszerzése ajánlatos.

Vecsés: Három db 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő. A községhez tartozó Ganz-telep és Ganz-kertváros védelmére egy motorikus szer beszerzendő. Egy legalább 8 hl. ürtartalmú vizeslajt szintén beszerzendő.

Nagykátai járás:

Farmos: A legközelebbi tűzoltószaktanfolyamra egy egyén vezényelendő. A fecskendők egységes esavarzattal látandók el. A szerek elhelyezése nem megfelelő. Új szertár építendő, az egyéni felszerelés kiegészítendő.

Nagykátai: Az egyéni felszerelés kiegészítendő.

Szentlőrinc-kátai: Egy 5 hl. ürtartalmú vizeslajt beszerzendő. A legközelebbi tűzoltószaktanfolyamra egy egyén vezényelendő.

Szentmárton-kátai: A testület létszáma legalább 24 főre kiegészítendő.

Tápiógyörgye: A legközelebbi tűzoltószaktanfolyamra egy egyén vezényelendő.

Tápiószele: A legközelebbi tűzoltószaktanfolyamra egy egyén vezényelendő.

Tápiószentmárton: A legközelebbi tűzoltószaktanfolyamra egy egyén vezényelendő.

Tápiószeles: 45 méter nyomótömlő beszerzendő.

Pomázi járás.

Békásmegyer: 100 méter hosszú kendertömlő, 1 darab 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő.

Budakalász: 2 darab fejsze, két darab kapacs beszerzendő.

Csobánka: Egy 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő.

Kisoroszi: A kocsifeckendő kijavítandó. A szertár elhelyezése rossz. Rozzant állapotban van. Kijavítandó, illetve áthelyezendő.

Nagykovácsi: Egy egyén a legközelebbi tűzoltószaktanfolyamra vezényelendő. A szertár világító lámpával látandó el. Két darab kapacs beszerzendő.

Piliszentiván: Egy 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő. Egy darab szabványos kocsifeckendő és 100 méter hosszú nyomótömlő beszerzendő.

Piliszentlászló: Egy egyén a legközelebbi tűzoltószaktanfolyamra kivezényelendő. Egy szabványos kocsifeckendő, 100 méter nyomótömlő, két kapacs, két fejsze, hat vizesödör beszerzendő.

Piliscsaba: Két darab fáklya, két darab fejsze és két darab 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő.

Pilisvörösvár: A testület létszáma legalább 24 főre kiegészítendő. Hat darab veder, két kapacs és három darab, egyenként 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő.

Pócsmegyer: A fecskendők kijavítandók.

Pomáz: Két darab kapacs beszerzendő. A testület létszáma 30 főre kiegészítendő.

Solymár: 100 méter nyomótömlő, két esáklya, két fejsze és hat veder beszerzendő. A szertár oly módon alakítandó át, hogy a kijárata az utcára nyíljon, azonkívül megfelelő ajtókkal látandó el.

Tahitótfalu: Egy darab fejsze, négy darab veder, két kapacs és egy takaróponyva beszerzendő. A szertárban világítótest alkalmazandó.

Visegrád: A legközelebbi tűzoltószaktanfolyamra egy egyén vezényelendő ki. Az egyéni felszerelés kiegészítendő. Az önkéntes tűzoltótestület létszáma legalább 24 főre felemelendő. Egy darab szabványos kocsifeckendő, 140 méter nyomótömlő, két darab vasvilla, két fáklya, négy veder, két kapacs és két darab 20 négyzetméter nagyságú takaróponyva beszerzendő.

Dunabogdány: Szertárban világítótest helyezendő el. 140 méter nyomótömlő, két vasvilla, két fejsze, hat veder és három darab takaróponyva beszerzendő.

Ráckevei járás.

Áporka: Tűzoltóság megszervezendő. Egy ember szaktanfolyamra vezényelendő.

Kiskunlacháza: Tűzoltóság megszervezendő. Egy ember szaktanfolyamra vezényelendő.

Lorév: Tűzoltóság megszervezendő. Egy ember szaktanfolyamra vezényelendő.

Szigetbecse, Szigetcsép: Egy ember szaktanfolyamra vezényelendő.

Váci járás.

Acsa: Egy fecskendő beszerzendő. Szertár kijavítandó. Egy ember szaktanfolyamra vezényelendő ki.

Csomád, Csóvár: Egy ember szaktanfolyamra vezényelendő ki.

Felsőgöd: 60 em nyomótömlő és 4 db szívótömlő beszerzendő. Egy egyén tanfolyamra vezényelendő.

Órszentmiklós, Püspökhatvan: Egy egyén szaktanfolyamra vezényelendő.

Püspökszilágy: Új szertár építendő.

Szöd: 1 lajt és 4 veder beszerzendő. A községhez tartozó Szödligeten új őrség felállítandó, szertár építendő, feeszkendő beállítandó.

Vácduka: Új szertár építendő.

Váchartyán: Lajt kijavítandó. Tűzoltóság átszervezendő.

Vácrátót: Tűzoltóság átszervezendő. Egy egyén szaktanfolyamra vezényelendő.

Budapest, 1932 március 22.

Dr. Erdélyi
alispán.

Szövetségi ügyek.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség országos választmányi közgyűlése Győrött, 1932. augusztus hó 15-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Elnök bejelenti, hogy az alapszabályok szerint választás alá kerülnek 3 évi időtartamra az elnökségi előadók, a szövetségi főtitkár, titkár, pénztáros és a hivatalos lap szerkesztője.

A jelölőbizottság javaslatára közfelkiáltással főtitkárrá Nagy Sándort, titkárokká Falussy Károlyt és Hajós Emilt, pénztárnokká Keresztes Jánost, a hivatalos lap szerkesztőjévé dr. Lukács Zoltánt választották meg.

Az elnökségi előadókká választottak névsora: vitéz dr. Kiss Lajos, Benda László, Démusz Lajos, Pethő János, Dittrich József, dr. Erdélyi Ernő, Aulich Rezső, vitéz Zombory József, dr. Kathona Mihály, Papp Ferenc, László István, vitéz dr. Ronesik Jenő, Rosta Géza, Hirling Gyula és Vida Pál.

A választmány az irodai tisztviselők tiszteletdíját az eddigiek szerint állapította meg.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

Vármegyei Tűzoltószövetségek hírei.

A Vasi tűzoltóság közgyűlése.

A celldömölki tűzoltóság 40 éves fennállásának emlékünnepe, Kisasszony napján, szeptember hó 8-án tartotta Vasvármegye Tűzoltószövetsége 43. évi rendes közgyűlését Celldömölkön, a Dunántúlnak közismert régi búcsújáró helyén.

Óriási közönség vett részt az ünnepélyen, melynek egyik legszebb látványossága volt a Celldömölki Önk. Tűzoltóegyesület 40 éves jubileumára készült gyönyörű sporttér a rajta épült Népházzal.

A tér- és házatváson jelen volt 15.000 főnyi tömeg alig a felét foglalta el a rendelkezésre álló helynek s kényelmes elhelyezkedésben nézte végig az ünnepélyt.

A népház célszerű csoportosításban magában foglal mindent, amire a közéletnek szüksége van.

A földszinten a térfelöli oldalon találjuk a tágas és kényelmes öltözőket, irodákat, őrszobát,

Az utcai rész felől van elhelyezve a tágas, kényelmes szertár a tömlőszárítóval, a parancsnoki irodával, őrszobával.

Az emeleten a középen foglal helyet a nagy tanácsterem, attól jobbra és balra pedig egy-egy altiszti lakás a szergonozók, illetve pályafelügyelők számára.

A pálya felöli részen a földszinti helyiségek felett egy nagy 1500—2000 nézőre épült fedett vasbeton tribün emelkedik, melynek akár a fedélzetén is helyezkedhetik el pár száz főnyi néző közönség.

Már maga a jól megépített sporttér és a mintaszerű Népház értékes tanulságot szolgáltatott a sok ezer főnyi, jobbára falusi tömegnek.

Az ünnep első részét ezeknek a közintézményeknek az ünnepélyes felavatása képezte, ami után a tömeg nagy része levonult az újonnan megnyitott kegykúthoz, melynek ünnepélyes megáldása után vette kezdetét az új szertárban a Vármegyei Tűzoltószövetség közgyűlése, majd a helybeli tűzoltóság jubiláris díszközgyűlése.

A közgyűlés ügyviteli része szokványos lefolyású volt, ellenben néhány indítványa általános, vagy elvi vonatkozása révén számot tarthat az országos érdeklődésre.

Nevezetesen:

1. Sajnálattal állapította meg a közgyűlés, hogy Országos Szövetségünk legutóbbi közgyűlésén történtek némi hibák, melyekért a felelősség az ügyvitelt terheli. Az ezekből származott sérelmek orvoslása céljából Vasvármegye Tűzoltószövetségének ez a közgyűlése indítványt tesz az Országos Szövetségnek, hogy módosítsa az alapszabályait abban az értelemben, hogy

a) a 3-ik alelnöki állás mindig hivatalból töltessék be a rangidősebb, vagyis legmagasabb fizetési osztályban levő vármegyei felügyelővel, aki szervezett állásban működik s kinek a 230.000/925. B. M. sz. kormányrendeletben előírt képesítése megvan.

b) a 14. §. 4. pontjának 4. bekezdése egyszerűsítették a következőleg: „Minden meghatalmazott tartozik képviselőre vonatkozó jogosultságát a testület által kiállított szabályszerű meghatalmazással tanúsítani. A képviselők igazolása a megjelölt okirat bemutatása alapján az elnökség által kiküldött bizottság előtt történik.”

c) a 19. §. 4. pontjába az országos választmány-nak hivatalból való tagjai közé vétessenek fel a vármegyei tűzrendészeti felügyelőkkel együtt a járási tűzrendészeti felügyelők is, miután az alapszabályok a kisebb hatáskörű megyei városok önkéntes és hivatásos parancsnokait felvették.

Az alapszabály módosítást igénylő javaslatokon kívül a közgyűlés állást foglalt még az alábbi országos vonatkozású kérdésekben:

2. Hasson oda az Országos Szövetség, hogy az Iskolánkívüli népművelési tanfolyamok munkarendjébe illesztessenek bele tűzrendészeti vonatkozású előadások is.

3. Igyekezzenek az Országos Szövetség a belügyminisztérium útján a féléves országos tanfolyamon kiképzett állástalan okleveles tűzoltótiszteket a vármegyei felügyelői karban legalább tiszteletdíjas állásokban elhelyezni ott, ahol a vármegyei felügyeletet nem főiskolai képzettségű okleveles tűzoltótisztek látják el.

6. A Breuer Szilárd síremlékére megszavazott a közgyűlés 50 pengőt.

7. Foglalkozott a közgyűlés az országos nagygyűléssel kapcsolatban működött versenybírósság ítéletével, melyet 3 vármegyei versenybíróssági tag

szása után az egyik versenybíróági tag a versenydíjak sorrendjét *önhatalmúlag* megváltoztatta.

Mindkét esetre vonatkozólag a közgyűlés az országos elnökség megnyugtató, igazságos ítéletét kéri. (Mindkét esetre legközelebbi számunkban viszszatérünk. Szerk.)

Megnyugtatólag hatott a közvéleményre, hogy az Országos Szövetség képviselőjében jelen volt dr. Marinovich Imre, ügyvezető alelnök a legpontosabb tárgyilagosságot helyezte kilátásba az ügyek elnökségi kivizsgálására s a legteljesebb orvoslást a netán felmerült hibákra nézve.

Végül köszönetet szavazott a közgyűlés az országos versenyeken nagy áldozatok árán résztvevő vármegyei csapatoknak s dr. Frűchwald István bajtársunknak, kit felkért arra, hogy a mentőszakaszok, illetve rajok szervezését és kiképzését felölélő tanulmányát nyújtsa be írásban is, hogy az ez irányban meginduló munka vármegyeszerte egységes legyen.

A közgyűlésnek mindenestre voltak tanulságai, melyek nemcsak Vasvármegyében, de általánosságban is figyelmet érdemelnek.

Benda László.

Biharvármegye tűzoltószövetségének vármegyei versenye július 31-én délután folyt le Berettyóújfaluban díszes és nagyszámú nézőközönség előtt, mintegy 25 község versenycsapatának részvételével!

Pontosan egynegyed 3 órakor felharsant a kürt s a szemlét tartó Dr. Fráter László alispán várm. szöv. elnök, Dr. Marinovich Imre országos alelnök előtt Bojtor István vm. tüzr. felügyelő leadta a jelentést a zászlók alatt arevonalba állított 265 főt számláló csapatról, amelyben 228 tűzoltó és 37 tiszt volt.

A szemle végeztével az országos tűzoltótiszt-képző hallgatói énekelték el a Himnuszt.

Himnusz után azonnal megkezdődtek a versenyek. Kocsifeckendővel 12, billenő mozdonyfeckendővel 13 község csapata versenyzett, előbbinél vitéz Dr. Roncsik Jenő debreceni főparancsnok, az utóbbinál Démusz Lajos Békés vm. tüzr. felügyelője elnöksége alatt az orsz. tisztképző tanfolyam hallgatói látták el a zsűri tisztségét nagy hozzáértéssel, lelkesedéssel és pártatlanul.

Verseny után a berettyószentmártoni testület kocsifeckendőnek három tűzoltóval való szerelését, a biharnagybajomi testület mozdonyfeckendő 9-es szerelését 2 sugárral és a pocsaji testület kocsifeckendő 15-ös szerelését mutatta be megkapó ügyességgel, lelkesedéssel és pontossággal.

Tanulságos és élvezetes gyakorlatot mutatott be a berettyóújfalui csapat amikor egy régi gólyanyakú falusi feckendőt szerelt, amelynek vízkészletéről a víz forrásától a feckendőig a vedrek láncszerű továbbításával gondoskodott. Majd az orsz. egységes feckendő és motorfeckendő szerelését és működési fokát mutatta be ügyes beállításban.

Nagy tetszést keltett a legújabb tűzoltócsapat egy szabályszerű egyenruhás leánycsapat bemutatkozása, egységes kocsifeckendő iskola és gyorsszerelésével.

Igen szépen sikerült a b.-újfalui testület utolsó bemutató gyakorlata, amikor az emeletes mászó házon felállított sziréna hangjára vonultak fel támadásra és bemutatták a tolólétra, horgas létra szerelését, azokon emeletre való felhatolást s végül az égő

künn magas szárnyalású lelkes beszéd kíséretében osztotta ki a versenydíjakat.

Mozdonyfeckendőnél az I-ső díjat egy ezüst serleget Bihar várm. tűzoltó szövetségének díját Derecske, a II-ik díjat egy sugárszórót Zsáka, a III-ik díjat egy fáklyát Konyár község csapata, a kocsifeckendőnél az I-ső díjat egy győzelmi szobrot Bihar várm. tűzoltószövetségének díját Berettyóújfalu, a II-ik díjat egy Dreager féle betétes gázállarcot Berekböszörmény község, III-ik díjat egy fáklyát Berettyószentmárton község csapata nyerte. E három első díjat nyert csapatok ezen kívül szép oklevelet is kaptak.

Ezenkívül a legjobb vezénylő, jó esővezető és jó szerelők több értékes díjat kaptak.

Orsz. szövetségi alelnökünk ezután a berettyóújfalui és berettyószentmártoni testületek tagjai részére a szolgálati érmeket osztotta ki. Elsősorban meleg szavak kíséretében dr. Fráter László alispán, szöv. elnöknek nyújtotta át a 10 éves szolgálati érmet és kérte a tűzoltó ügy további pártfogására és támogatására.

Végül kedves és megható jelenet volt a midőn a berettyóújfalui testületből Pozsár Gergely 51 évi, Zángó György 48 évi szolgálatának elismeréseként előbbinek tb. alparancsnokká, utóbbinak tb. őrmesterként való megválasztását, illetve kinevezését adta nevezettek tudtára.

A verseny tökéletes rendezésének érdeme Bojtor István vm. tűzrendészeti felügyelőt illeti, aki a programot érdekes bemutatókkal tette változatossá.

Kocsifeckendő 5-ös gyorsszerelésének a helyezés sorrendje:

I. Berettyóújfalu (29 mp.) 2, II. Berekböszörmény 13, III. B.-szentmárton 14, IV. Sárrétudvari 19, V. Pocsaj 22, VI. Sáp 25, VII. Sarkad 39, VIII. Biharkeresztes 40, IX. Komádi 40, X. Kokad 51, XI. Vánosod 53, XII. Biharnagybajom 55 hibaponttal.

Mozdonyfeckendő 5-ös gyorsszerelésnél a helyezés sorrendje:

I. Derecske (34 mp.) 7, II. Zsáka 19, III. Konyár 20, IV. Hajdubagos 26, V. Nagykeréki 29, VI. Nagyléta 30, VII. Zsadány 48, VIII. Szentpéterszeg 50, IX. Mezősas 62, X. Danesháza 66, XI. Méhkerék 70, XII. Bihartorda 133, XIII. B.-nagybajom 155 hibaponttal.

Az esztergomi IV. kerületi tűzoltótanfolyam záróvizsgálója f. évi szeptember hó 3-án folyt le dr. Marinovich Imre h. államtitkár orsz. szövetségi alelnök elnöklele alatt. A vizsgán megjelentek a szabadságon levő alispán képviselőjében a vm. I. főjegyző, a járás főszolgabírája, a város polgármestere, az országgyűlési képviselő, a főispáni titkár és többen a tűzoltóparancsnokok közül. A vizsga várakozáson felül igen jól sikerült. A kivétel nélkül intelligens elemekből álló hallgatók teljes komolysággal és nagy szorgalommal dolgoztak két hétig, hogy az önként vállalt hivatásukat minél tökéletesebben betölthessék. A tanfolyam parancsnoka László István városi tanácsnok, vm. tüzr. felügyelő orsz. szövetségi elnökségi elnök volt, kinek a megjelentek melegen gratuláltak az elért szép sikerért. A vizsga befejeztével dr. Marinovich a nála már ismert szónoki lendülettel szép buzdító beszédet mondott a hallgatókhoz, majd kiosztotta a bizonyítványokat. Az előadói kar nevében László István parancsnok köszönte meg a hatóság támogatását s mondott búcsút a hallgatóknak. Az ünnepséget jól sikerült bankett zárta be.

H I R E K

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet újabban a következőknek adományozta: Pázmány József parancsnok, Guba Jenő tb. parancsnok, Schelken Béla alparancsnok, Mayer Ferenc őrmester, Baumhauer József törzsőrparancsnok (Pest-szenterzsébet).

Laczuska Titusz kitüntetése. Meleg, bensőséges ünnepség folyt le július 27-én Nógrádverőcén. Laczuska Tituszt, az ottani önkéntes tűzoltótestület népszerű parancsnokát, a szobi járás tűzrendészeti felügyelőjét a Kormányzó ezüst érdem-éremmel tüntette ki.

A községi képviselőtestület díszközgyűlésén nyújtotta át a kitüntetést Dr. Soldos Béla főispán és lélekemelő beszédben méltatta az ünnepeket érdemeit, mint a nógrádverőcei önk. testület parancsnoka 25 éven keresztül, fáradságot nem ismerő buzgó odaadással, anyagi áldozatot sem kímélve munkálkodott testülete és a szobi járás tűzrendészeti fejlesztésén. A kitüntetett meghatóan mondott köszönetet az ünneplésért és fogadalmat tett, hogy a tűzoltói eszmének, az élet és vagyon mentésének a jövőben is buzgó katonája marad.

Pouderoux ezredes, a párizsi tűzoltóság parancsnoka kisfiának közbejött betegsége miatt nem vehetett részt a győri kongresszuson. Mindnyájunk előtt ismeretesek azok a bensőséges, meleg szálak, melyek a kontinens első metropolisának tűzoltóparancsnokát hozzánk fűzik. Kínélytve látjuk ezt a végtelenül megtisztelő barátságot Pouderoux ezredesnek augusztus hó 20-i látogatásával, mikor kisfia betegségének javulásával mindjárt az első alkalmat felhasználta arra, hogy elmaradt látogatását valóra váltsa.

Egy teljes napig volt vendége Budapest székesfőváros tűzoltóságának, mely idő alatt a szakember éles megfigyelésével tájékozódott a főváros tűzvédelméről, majd a legnagyobb esodálatt hangján nyilatkozott annak tökéletes felszereléséről és tagjainak kiváló fegyelméről és kiképzéséről.

Budapesti tartózkodása után Pouderoux Győrbe utazott, ahol dr. Erdély Ernő főparancsnok fogadta és ismertette előtte a kongresszusnak méltóságosan szép lefolyását.

Járási tűzrendészeti felügyelő felmentése és kinevezése. Pestvármegye alispánja Bíró Dezső tb. vm. tűzrendészeti felügyelőt a kunszentmiklósi járás tűzrendészeti felügyelői teendőinek végzése alól saját kérelmére felmentette és ezen minőségében 24 éven át kifejtett eredményes tevékenységéért dicsérettel elismerésben részesítette.

Egyben Dr. Bálint Ferenc tb. szolgabíró, kunszentmiklósi lakos, képesített tűzoltótisztet a kunszentmiklósi járás tűzrendészeti felügyelőjévé nevezte ki.

Közyűlés. A gödöllői Önkéntes Tűzoltó Testület f. évi július hó 24-én tartotta évi rendes közgyűlését, a község háza tanástermében, Hajlamás János községi főjegyző, elnöklő parancsnok jelenlétében. A nagyszámban megjelent pártoló és működő tagokon kívül jelen volt Pethő János vm. tűzrendészeti felügyelő is. Közgyűlés a napirendre tűzött tárgyak letárgyalása során megejtette a tisztújító választásokat is. Egyhangúlag megválasztották a következőket: elnök: újból Harsányi László tb. főszolgabíró, pénztárnok: Deim Frigyes, titkár: Dobrovitz

Német tűzoltónagygyűlés Karlsruheban. Augusztus hó 5—8-ig zajlott le a német birodalmi tűzoltók XXI. nagygyűlése Báden gyönyörű fővárosában Karlsruheban. Soknak a szemében megrészségnél tűnhetett fel a mostani gazdasági válság idején ilyen gyűlést rendezni, aminek sikeréhez a bajtársak ezreinek megjelenésével kellett hozzájárulni. Maga Karlsruhe város vezetősége is indítvánnyal fordult a német tűzoltósövetséghez, hogy a nagygyűlést — a nehéz viszonyok folytán — halasszák a jövő évre. A szövetség elnöksége azonban kitartott álláspontja mellett, mert az előre kitűzött nagygyűlés idejét semmi körülmények között nem akarta elhalasztani. Ilyen előzmények után fogtak a szervezés munkájához és az eredmény fényesen igazolta a testületek kötelességtudását és bajtársi szellemét. Nemesak a birodalom minden részéből jelentkeztek tömegesen a bajtársak, hanem Ausztria és Cseh-Szlovákia német szövetségei is kiküldték képviselőiket a nagygyűlésre.

Az első nap már kilenc órakor elnökségi ülés, majd délután választmányi ülés volt a városháza nagytermében. Külsőleg az ünnepség a tűzoltókiállítás megnyitásával vette kezdetét. A városi kiállítási teremben a német birodalmi tűzoltósövetség elnöke, Ecker (München) ismertette a kiállítás jelentőségét. Majd Dr. Schmidt a kormány nevében üdvözölte a megjelenteket. Üdvözölő beszédek után a kiállítást Finter dr. karlsruhe-i főpolgármester nyitotta meg.

A kiállításon képviseltették magukat a német birodalom világszerte elismert tűzoltószergyárai, melynek méltatását szűk kereteink között most nem tárgyalhatjuk.

Az ünnepség második napján tartották az országos nagygyűlést. Az üdvözölő beszédek elhangzása után Lehmann (Braunschweig) tartott értékes előadást a polgári lakosság lég- és gázvédelmének szervezéséről. A XXII. nagygyűlés helyéül 1937-re egyhangúlag Danzig városát jelölték ki.

A nagygyűlésen többek között felszólalt Pouderoux ezredes, a párizsi tűzoltóság parancsnoka és a kölesönös megértés szellemét hangsúlyozta. „A világháborúban elszakadt nemzetközi bajtársi kapcsolatokat újból fel kell venni. Németek és franciák arra vannak teremtve, hogy szeressék és megértsék egymást, mert ez a két ország baráti egyetértésben nagy és szép dolgokat tudna keresztül vinni. A gyűlölet ideje elmúlt és eljött a nemzetek kiengesztelődésének és egyenjogúságának ideje. Németek és franciák, barátok, majd testvérek leszünk, hogy közösen tudjunk az emberiség javára dolgozni.”

A nagygyűlés után egymást követték a tanulmányos, szakszerű előadások, majd a bádeni és württembergi tűzoltó testületek tartottak versenygyakorlatokat.

Kimagasló része volt a nagygyűlésnek az ünnepi felvonulás, melyet a karlsruhei hivatásos és önkéntes tűzoltóságok kitünően sikerült támadási gyakorlata után tartottak meg mintegy 20.000 főre tehető tűzoltó részvételével. Majd egy órát tartott a tűzoltó tömegek elvonulása az elnökség előtt, mely egyben a jól sikerült nagygyűlés bezárását is jelentette.

Tűzoltóverseny Pócsmegyer — Leányfalu. A Pomázi járás felső kerületében levő Visegrád, Kisoroszi, Dunabogdány, Tahitótfalu, Pócsmegyer, Leányfalu, Szigetmonostor, Pomáz, Budakalász, Békásmegyer, Csillaghegy községek és Szentendre város önkéntes tűzoltó csapatai szeptember hó 4-én délután Leányfalu tűzoltó versenyt tartottak. A versenyre érkező csapatokat és vendégeket a helyi parancsnokság élén Marton Aladár ny. ezredes, tűzoltótestületi elnök fogadta. A tűzoltó csapatok a felsorakozás után a haretéren elesett tűzoltóhó-

lyezett az emlékműre. Ezután a csapatok a versenyteréren állottak fel s élükön Dósa István jár. tüzr. felügyelő a négy órakerkező dr. Zboray főszolgabírókat katonás jelentéssel fogadta. A főszolgabíró megérkezése után két csoportban kezdetét vette a verseny. Az eredményt dr. Zboray Géza főszolgabíró a következőkben hirdette ki: a mozdonyfeeskendő csoportban kilences szerelésnél a vándordíjat Szentendre város, első díjat ezüst serleget Tahitótfalu, másodikat, a díszoklevelet Pomáz, harmadikat, díszoklevelet Budakalász községei csapatai nyerték. Az ötös szerelésnél a vándordíjat Szentendre, elsődíjat az ezüstserleget Budakalász, másodikat díszoklevelet Csillaghegy, harmadikat, díszoklevelet, Pomáz község, a kocsi feeskendő csoportban, kilences szerelésnél a vándordíjat Szigetmonostor, elsődíjat szobrot Kisoroszi, másodikat, ezüstserleget Pomáz, harmadikat, díszoklevelet Tahitótfalu, negyediket díszoklevelet Pócsmegyer Leányfalu, az ötös szerelésnél első díjat, a vármegye bronz plakettjét Szigetmonostor, másodikat ezüstbábékoszorút Leányfalu, harmadikat díszoklevelet Csillaghegy csapatai nyerték. A támadási versenyben első díjat ezüstbábékoszorút Szentendre város, másodikat, díszoklevelet Pomáz és a harmadikat, díszoklevelet Pócsmegyer-Leányfalu községek csapatai nyerték el. Egyéni díjat kaptak egy-egy ezüstórát: Pálffy Andor szentendrei, ifj. Dósa Balázs csillaghegyi, Kecery-Róth István, leányfalusi és Schneider békásmegyeri parancsnokok, egy-egy Köhler cigarettatárcát a kisoroszi parancsnok, a tahitótfalusi nyomó 1-es, a pomázi szakasz parancsnok és a budakalászi esővezető. A díjakat buzdító szavak kíséretében dr. Zboray Géza főszolgabíró osztotta ki. Díjkiosztás után a csapatok a szentendrei tűzoltózenekar indulójának ütemeire díszmenetben vonultak el a főszolgabíró és a jelenlévő előkelőségek előtt.

Biharkeresztesen július 17-én folyt le a járási tűzoltóverseny a következő eredménnyel:

Kocsi feeskendő 5-ös gyorszerelésből Biharkezes az 1-ső, Komádi 2-ik, Berekböszörmény 3-ik, Mezőpeterd 4-ik, Ártánd 5-ik, Bedő 6-ik és Bojt 7-ik helyezést nyerte.

Mozdonyfeeskendő 5-ös gyorszerelésből eddig 1-ső a nagykeréki, 2-ik a körösszegapáti, 3-ik toldi, 4-ik a magyarhomorogi, 5-ik a mezőszási, 6-ik a körösszakáli csapat lett.

Taktikai feladat megoldásából pedig 1-ső a berekböszörményi, 2-ik a körösszegapáti, 3-ik a komádi csapat lett.

Igen szépen sikerült gyakorlatot mutatott be versenyen kívül 3 feeskendővel egy 3-as, egy 9-es és egy 15-ös szereléssel az ártándi és a berekböszörményi tűzoltóság kombinált csapata. Verseny után várm. tüzr. felügyelő meleg szavak kíséretében osztotta ki a biharkeresztesi tűzoltóság tagjai részére a szolgálati érdemeket s buzdította a járás tűzoltóit nemes hivatásuk további lelkes betöltésére.

A berettyóújfalu járási versenyt július 31-én délelőtt tartották Berettyóújfaluban.

Istentisztelet után zenekari kísérettel vonult a járás mintegy 146 főből álló tűzoltó csapata a leventepályára, ahol mindjárt kezdetét vette a járási verseny.

A verseny eredménye a következő volt: Kocsi feeskendő 5-ös gyorszerelésből 1-ső lett Berettyószentmárton, II-ik Berettyóújfalu, III-ik Váncsod, mozdonyfeeskendő 5-ös gyorszerelésből 1-ső lett Zsáka, II-ik Szentpéterszeg, III-ik Gáborján.

Sopronmegyei jegyzők mozgalma a túlbiztosítások megakadályozása érdekében. A tűzbiztosítás mai rendje ellen sok kifogás emelhető. Különösen a községi és körjegyzők tapasztalják a hibákat, helytelenségeket, amelyek föltétlenül javításra szorulnak. Gyakran előfordul ugyanis, hogy egy-egy értéken túl biztosított épület leég, vagy pedig, ha nem is ég le, a biztosított objektum tulajdonosa nem bírja fizetni a magas biztosítási díjakat, mert vagyoni és kereseti viszonyai nem engedik meg azt. Ez utóbbi esetben jön a per, vagy legalább is a foglalás és végrehajtás, ami ugyan igen sok esetben nemleges zálogolási jegyzőkönyvvel végződik, mert a községi előjáróság nem hajlandó az utolsó párnát is kirángatni a szegény biztosított feje alól, aki egy könnyelmű pillanatban erejét meghaladó kötelezettséget vállalt.

Éppen ezért a sopronmegyei jegyzők körében mozgalom indult meg a biztosítási ügy rendezése iránt. Azt kívánják, hogy az országos jegyzőegyesület felterjesztéssel forduljon a kormányhoz s kérje olyan rendelet kibocsátását, hogy falun tűzbiztosítást csak az ottani érték- és vagyónviszonyokat ismerő községi jegyzők közbenjöttével köthessenek. Így egyfelől remélhető a tüzesetek számának csökkenése, másfelől pedig kevesebbednek azok a hatósági eljárások, melyek rendszeresen a túlbiztosítás és hozzá nem értés következtében adnak dolgot az igazságügyi és közigazgatási hatóságoknak.

Tűzoltónap Csillaghegyen. A fiatal csillaghegyi Önk. Tűzoltótétel, vasárnap, augusztus 7-én, a rossz idő dacára is, szép sikerű Tűzoltónapot tartott. Korán reggel a tűzoltók, a békásmegyeri leventezenekar kíséretében, zenés ébresztővel vonultak végig Csillaghegy utcáin, amelynek végeztével, a felállított urnáknál megindult a gyűjtés és perselyezés. Jó idő esetén az Árpádfürdőbe és Dunaparra özőnlő fürdőző közönség a bevételt könnyen megkétszerezhetette volna, amitől azonban a tűzoltók a rossz időjárás miatt ez alkalommal elestek. De Csillaghegy közönsége mintha méltányolta volna ezt a körülményt, a viszonyokhoz mért bőkezű adakozásával biztosította a Tűzoltónapnak nemcsak erkölcsi, de anyagi sikerét is. Az esteli műsoros előadás is a legszebb siker jegyében folyt le, mely után az egybegyűlt szépszámú közönség Dombi Janesi muzsikája mellett reggelig mulatott és táncolt a legjobb hangulatban.

A sarkadi járás tűzoltóversenye Sarkadon július 24-én zajlott le.

Kocsi feeskendő 5-ös gyorszerelésből 1-ső Sarkad, 2-ik Geszt, 3-ik Okány, 4-ik Kötögyán, 5-ik Biharugra tűzoltó csapata lett.

Mozdonyfeeskendő 5-ös gyors szereléséből pedig Zsadány az 1-ső, Méhkerék a 2-ik, Nagyszalonta a 3-ik, Sarkadkeresztúr a 4-ik és Körösnagyharsány az 5-ik helyezést nyerte.

Taktikai feladat megoldásában a következő helyezést történt:

1-ső Zsadány, 2-ik Okány, 3-ik Sarkad község tűzoltó csapata.

Járási tűzoltóverseny Biharnagybajomban. Július 3-án ünnepies keretek között folyt le a járási tűzoltóverseny Biharnagybajomban. A versenyen 70 tűzoltó vett részt.

Bojtor István vármegyei tűzrendészeti felügyelő szemléje után, Dr. Eröss István járási főszolgabíró megérkeztekor megkezdődött a verseny.

A versenyen a községek csapatai a következő helyezést nyerték:

Mozdonyfeeskendő 9-es gyorszereléssel: 1-ső

Bihartorda, 2-ik Dauesháza, 3-ik Báránd, 4-ik Nagyrábé.

Mozdonyfeeskendő 9-es gyorszereléssel: 1. Biharnagybajom, 2. Sárrétudvari.

Kocsifeeskendő 5-ös gyorszereléssel: 1. Biharnagybajom, 2. Sáp, 3. Sárrétudvari.

A szereléseken kívül a taktikai feladatokat a versenyző csapatok igazán ügyesen oldották meg az első helyet itt is Biharnagybajom nyerte.

A verseny után osztották ki a szolgálati érmeket és az okleveleket.

A pesterzsébeti önkéntes tűzoltótestület szeptember 4-én ünnepelte fennállásának 50 éves jubileumát.

Tábori mise után az ünneplő tűzoltótestület és a környékbeli többszázfőnyi tűzoltó a budapesti rendőrszeker hangjai mellett díszmenetben vonult el a hatóságok képviselői előtt. Majd megkezdődött a díszközgyűlés, ahol az elnöklő Pázmándy József megnyitó és üdvözlő szavai után a titkár ismertette az 50 év történetét. A jubiláló testületet, amely Pest-Pilis-Solt-Kiskún-vármegye tűzoltó-szövetségének életében és történetében is jelentős szerepet vitt, a belügyminiszter képviselőjében megjelent Dr. Konez Endre miniszteri tanácsos, az országos tűzoltószövetséget képviselő Dr. Marinovich Imre ny. h. államtitkár és a vármegye főispánját és alispánját képviselő Dr. Csilléry Zoltán vm. II. főjegyző üdvözölte. Majd a tűzoltói érme kiosztása került sorra. Az ünneplő testület 5 tagja kapott kir. díszérmet, amelyeket a vármegye főispánjának nevében Dr. Csilléry Zoltán vm. II. főjegyző nyújtott át s végül Dr. Marinovich ny. h. államtitkár osztotta ki az országos tűzoltó-szövetség érmeit.

A szép ünnepélyen a helybeli hatóságok és intézmények képviselői teljes számban résztvettek s a vármegye tűzoltószövetsége részéről ott volt Pethő János és Dr. Lukács Zoltán vm. tűzrendészeti felügyelő s Hajós Emil tb. tűzrendészeti felügyelő.

Délután folyt le a hatósági képviselők részvételével a város által épített tűzoltó-mászóház ünnepélyes felavatása s az ezzel kapcsolatos gyakorlatok, majd később a támadási gyakorlatok bemutatása.

Az ötvenéves multra visszatekintő pestszenterzsébeti önkéntes tűzoltó testület virágzásának tetőpontján állva kezdte meg életének második félszázadát, s a tűzoltók és a vezetéség önzetlen, lelkes, odaadó munkája, a hatóság és a lakosságnak megértő támogatása és buzdítása kétségtelenné teszi azt, hogy ez a közhasznú, emberbaráti intézmény virágzása és fejlődése biztosítva van.

A derecskei járás tűzoltóversenyét július hó 10-én tartották Pocsaj községben. Kocsifeeskendő gyorszerelésnél első lett Pocsaj, 2-ik Konyár.

Mozdonyfeeskendő gyorszerelés: 1. Konyár, 2. Derecske, 3. Hajdubagos, 4. Esztár.

Taktikai feladat megoldásánál 1. Hajdubagos, 2. Pocsaj, 3. Konyár.

Tűzoltóverseny Pilisvörösváron. E hónap 18-án Pilisvörösváron a pomázi járás első kerülete községeinek tűzoltócsapatai részére körzeti tűzoltóverseny volt. Fél három órákor Dósa István járási tűzrendészeti felügyelő a Vármegye Tűzoltó Szövetségének nevében a versenyt megnyitotta, majd Neisz Ferenc főjegyző lelkes szavakkal üdvözölte a többszáz főnyi közönséget, a megjelent tűzoltócsapatokat és a leventéket. Ezután kezdetét vette a verseny, amelyen a közönség lelkes tapsal jutalmazta az egyes versenyszerelő csapatokat. A verseny végeztével Zboray főszolgabíró magasszárnyalású buzdító beszédet intézett a tűzoltócsapatokhoz s a díjak kiosztása mellett a következő eredményt hirdette ki:

vörösvár, másodikat, Köhler cigarettatárcát Solymár, harmadikat, díszoklevelet Pilisszentkereszt, negyediket díszoklevelet Piliscsaba községek nyerték. — Ötös kocsifeeskendő szerelésben első díjat, ezüst tűzoltó szobrot Pilisvörösvár, másodikat ezüst serleget Csobánka, harmadikat, ezüst serleget Pilisborosjenő, negyediket, ezüst serleget Pilisszentkereszt, serleget nyert még Üröm, díszoklevelet nyertek Solymár és Pilisszántó községek csapatai. — A kilences kocsifeeskendő szerelésben, a Budapest-vidéki Kőszénbánya ezüst vándorserlegét Pilisszántó, első díjat, ezüst serleget Solymár, másodikat ezüst serleget Pilisvörösvár. A támadási versenyben a Mandies-féle vándorserleget, mint első díjat Pilisvörösvár (ezúttal másodszer), másodikat, ezüst serleget Piliscsaba községek csapatai nyerték el. A piliscsabai csapat a motorfeeskendő kilences és tizenháromas látványos bemutató szerelésért dícsérő oklevelet kapott. Egyéni díjat nyertek a következők: Szathmáry Zoltán pilisvörösvári parancsnok a Wallenföld-féle egyéni vándordíjat, egy tiszt díszbaltát (ezúttal másodszer), ifj. Janda Győző pilisszentkereszti parancsnok, Köhler-féle ezüst cigarettatárcát, Steinbacher József piliscsabai parancsnok egy ezüst órát, a solymári csapat nyomó egyese a pilisvörösvári és nagykovácsi-i csapatok esővezetője, a pilisszántói csapat nyomó kettese és az ürömi csapat esővezetője egy-egy Köhler-féle cigarettatárcát, a pilisborosjenői csapat esővezetője egy zsebórát. Díjkiosztás után a csapatok a főszolgabíró és a megjelent előkelőségek előtt, díszmenetben vonultak el.

Felelős szerkesztő: Dr. Lukács Zoltán, Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye tűzrendészeti felügyelője.

Felelős kiadó: Keresztes János, az orsz. szöv. pénztárosa.

Lapkiadó-bizottság: Keresztes János, Köhler István vál. tag, Mátrai Antal vál. tag.

Munkatársak: Gróf Széchenyi Viktor orsz. szöv. tb. elnök, Antalffy István okl. gépészmérnök, Dr. Aujezsky László, a m. kir. orsz. Meteorológiai Intézet adjunktusa, Dr. Benedek Mihály fővárosi hiv. főtiszt, Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő (Eger), Dittrich József gépészmérnök, orsz. szöv. eln. előadó, fővárosi hiv. parancsnok, Erdély Ernő főpar. (Győr), orsz. szöv. eln. előadó, Erlesbek György fővárosi hivatásos főtiszt, Falussy Károly Máv. tűzr. felügyelő, orsz. szöv. titkár, Kállay Imre, Dr. Kathona Mihály par. (Kiskunhalas), Kotsis Bezsó alpar. (Csepel, löszergyár), Labiner Gyula főparancsnok (Rákospalota), Nagy Sándor orsz. szöv. főtítká, Papp Ferenc hiv. főpar. (Szeged), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Roncsik Jenő hiv. főpar. (Debrecen), orsz. szöv. eln. előadó, Rehák Tamás hiv. par. (Debrecen), Rosta Géza par. (Csepel, löszergyár), orsz. szöv. eln. előadó, Dr. Szalay Lajos vegyész-mérnök, budapesti önk. szak-par., Teasdale Ottó főv. hiv. főparancsnok, Techlár Ernő m. kir. pénzügyi titkár, bpesti önk. szak-par., Vágó Zoltán budapesti önk. szak-par., Vida Pál várm. szöv. titkár (Székesfehérvár), orsz. szöv. eln. előadó.

Leéghetne a fél falu, ha a határban dolgozókat

Siemens és Halske
R.-T.
S Z I R É N Á J A

nem hívná segítségül.

Budapest. VI. Nagymező-u. 4.

KÖHLER ISTVAN

fecskendő-, szivattyu- és tűzoltófelszerelések gyára

Gyárt: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és stabil szivattyu-telepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

Mátrai Antal és Társa R.-T. Budapest

I., Fehérvári-út 98 ♦ Alapítva 1896. évben.

GYÁRT: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízhordó és öntöző lajtákat, szerkocsikat
Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók. Központi iroda és gyári tel. A. 59-0 01

A megszűnt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgy-
mint: kézihajtású, motoros és autófecskendőket, lajt-
kocsikat, vészvonatokat és tűzoltósági felszerelése-
ket az ismert kivitelben állítjuk elő.

Forgalomba hozza: **Magyar királyi állami vasgyá-
rak kereskedelmi képviselője r.-t., Buda-
pest, V. ker., Vilmos császár-út 28. szám**

**Magyar kir. állami
vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X., Kőbányai-út 21**

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez beküldendő **PÉNZ ÖSSZEGET** szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra befizetni: „Tűzrendészeti Közlöny” előfizetése és hirdetések 57.454, Segélyzőpénztári tagsági díjak 57.453, Orsz. Szöv. tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. A csekklap hátuljára közlemények is írhatók.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13. szám) a következő szak-
könyvek, szabályzatok, belügyminiszteri rendeletek, tűzoltói vonatkozású színművek, könyvek és
nyomtatványok rendelhetők meg. A megrendelés alkalmával a megrendeltek ára a 23.297. sz. csekk-
számlára előre befizetendő. Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk.
SAKKÖNYVEK: A „Tűzrendészet” I., II., III., V., VI., VII. ára 7.50 pengő. Ezen füzetek egyen-
ként is kaphatók. Az I. sz. füzet Erdély Ernő: „A tűzoltóságok szervezése, felsze-
relése, szolgálata, ügykezelése”, ára 1.— pengő. II. Dr. vitéz Roncsik Jenő: „Megelőző
tűzrendészet”, ára 2.— pengő. III. füzet, Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai, ára 2.— P. V.
füzet, Dr. Balogh Dezső: Első segélynyújtás baleseteknél, ára 1.— pengő. VI. füzet,
Erdély Ernő: Vízszerezés, ára 1.— P. VII. füzet, Köhler István: A fecskendő és tarto-
zékai és Erdély Ernő: A tűzoltószerkek kipróbálása, gondozása és működési
zavarai, ára 1.— P. Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve ára fűz-
ve 20 P, bekötve 22 P. Tanfolyamok, vagy tanfolyamhallgatók részére a tanfolyam parancsnoksága út-
ján fűzve 10 P, kötve 12 P. Papp Ferenc Külföldi tűzoltóságokról, ára 1.60 P. Teasdale
Ottó: A tűz és robbanás veszélye, ára 10.— P. **SAKBÁLYZATOK:** Tűzoltó gyakorlati
szabályzat, ára 2.— P. A tűzoltó gyakorlati szabályzat kivonata, ára —30 P. Tűz-
oltóverseny gyakorlati szabályzata, ára —50 P. Szolg. szabályzat, ára 1.20 P.
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal, ára 4.— P. Érem-
szabályzat, ára —60 P. **BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:** 230.000/1925. B. M. sz. Tűz-
rendészeti kormányrendelet, ára —40 P; 254.300/1928. B. M. kormányrendelet a tűzoltó-tanfolya-
mokról, ára —40 P. **SZÍNMŰ:** Techlár Ernő: Credo...! színmű, ára 2.— P. **KÖNYV:** Ortutay
József: Néhai József főherceg élete, ára 3.— P. **NYOMTATVÁNYOK:** Alapszabály
nyomtatvány önkéntes tűzoltótestületek részére, ára db-kint —40 P. Díszokmány-ürlap, ára
2.— P. egyszerűbb 1.— P. Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez, ára db-ként —02 P. **EGYÉB
SAKKÖNYVEK:** Barabás István: „Szépligeti tűzoltóság”, ára 5.— P. Petroczy István ny. repülő-
ezredes: „Veszélyben minden magyar város”, ára 1.50 P. Erdély Ernő: Tűzeset-
ek nyomozása, ára 1.50 P. Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerkek, ára
8.— P. 10 példány rendelése esetén 6.— P. Tűzoltóigazolványok, vászonburkolatban da-
rabonként 40 fillér, bőrburkolatban darabonként 80 fillér.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség **SZOLGÁLATI ÉRMEINEK** árai a következők: V. éves 2.—;
X. éves 3.—; XV. éves 6.—; XX. éves 7.—; XXV. éves 11.—; XXX. éves 12.—; XXXV. éves 15.—;
XL. éves 16.—; szalag —70; igazolványlap —30 pengő. Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék
a szabályszerinti névkimutatás kapcsán, a 23297. számú postacsek útján, előre küldendő be.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáráóság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-
Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, mely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellené-
ben minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az
összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsek útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal beje-
lentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyössze-
gen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díj-
talanul jelenthető.

SELTENHOFER FRIGYES FIAI SOPRON

szivattyúk, tűzifecskendők, tűzoltófelszerelések

Walser Ferencz

BUDAPEST, VI., LOMB-UTCA 34-36. SZ.

Telefon: A. 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntőde

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV.,
Eskü-út 5. sz.

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindenemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumbélyezőket.

Alapítva 1870

„ERICSSON” (Ezelőtt
Deckert és Homolka)

MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója

Budapest,

I., Fehérvári-út 70.

Telefon: A. 22-8-09, A. 28-9-64, és J. 34-0-98.

Gyárt és szerel mindenfajta elektromos tűzjelző
berendezéseket városok, községek, gyárak számára

Minden kapható a

Párisi

Nagyáruház-ban

„TOTAL”

a tűzoltókész-
lékek királya!

folyékony szénsavval
működik és száraz por-
ral olt és ezért télen nem
fagy be, nyáron nem
párolog el; sikeresen olt
mindenféle tüzet, tehát
a veszélyes folyékony
anyagok, mint: benzín,
szesz, éther, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid és a villamos
tüzeiket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel
készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

Ligeti és Biró, Budapest, V., Vigszínház-u. 5. Tel.: A. 27-7-99

A MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltó készülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

Gyár, iroda: VI., Rózsa-utca 85. • Telefon A. 23-7-31.

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA-TÉR 1—3.

Szab. hat. engedélyezett

DABEG

Szab. hat. engedélyezett

TÜZ- ÉS ROBBANÁSMENTES BENZINTÁROLÓ BERENDEZÉSEKET

védőgáznélküli üzemre gyorsan és jutányosan szállít

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57451. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkek, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ingyenpéldány a tűzoltótestületek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 - Telefon 84-7-94

Tűzoltóünnepélyek

Rövid hetekkel ezelőtt hálásan ölelte szívére az ország büszke örömben úszó közönsége. a tengerentúli stadion hatalmas győzelmeket arató, kiadalmos olimpikonjait, akik számottevő dicsőséget hoztak sokat szenvedő nemzetünknek.

A magyar olimpikonok lelkét a hit, az akarat és a bátorság acélozta meg, s ezért lett az elért eredmény a nemzetek losangelesi bajvívó arénáján próbája a trianoni csonkaország élniakarásának.

Ezért ünnepelt a hálás ország, s az önzetlenül végzett tettek felett mindig lelkesedni tudó lovagias magyar nemzet, s amiként az ókorban az eliziumi mezőkről hazatért görög olimpikonok homlokára babért font, és lábáik elé virágot szórt a lelkesedés, úgy a nemzet most ezen lelkesedés babérjait fonta fejük köré s lelkének virágait osztotta ki közöttük.

Az önzetlenül végzett munka megbecsülése, és a magyar lovagias elismerés nyilatkozik meg kisebb keretek között, de nem érdemtelenebbul szerte az országban, amikor egy-egy tűzoltótestületet falujának, városának közönsége méltónak tart arra, hogy annak negyed, vagy félszázadon keresztül becsülettel végzett emberbaráti tevékenységéért köszönetet mondjon és azt a napot ünneppé avassa.

Bár a szenvedések bánatos kálváriáját járó magyar élet ma nem sok jógcímmel bír ünnep tartására, mégis, ha a folytonos készenlétben álló tűzoltóság egy pillanatra megáll és visszatekint a régebbi időkre s azok példáján felbuzdulva új erőt merít további nehéz munkájára, akkor ez nem kierőszakolt ünnepszeg rendezésével való feltűnni akarás, hanem éppen a sok magyar szenvedés már-már elviselhetetlennek látszó idejében a hála, az elismerés, a megbecsülés és a kötelességteljesítés érzéseinek kinyilvánítása.

Az ilyen ünnepélyek vezéreszméje tehát a — magyar néplélekben amúgy is erősen gyökerező — tradíciók, a hagyományok tisztelete, az elődök megbecsülése, és a bajtársi együvé-tartozás érzése, amely erények ápolását tűzoltóink mindenkor különösen szemelőtt tartották; talán azért, mert nem feledték el egykori alapítójuknak: Széchenyi Ödön grófnak azt az örökérvényű megállapítását, hogy „az Önkéntes Tűzoltóság

intézménye azért is érdemli meg elsősorban a figyelmet, mivelhogy kulturális jelentőségén kívül etikai beccsel is bír”.

Ezek az erények természetesen kizárólag a nemzet, haza és államfő hármasság fogalmi szent egységében gyökereznek, a hit által elválaszthatatlanul összefonva és összeforrva.

Talán éppen a nehéz viszonyok érlelték meg az elhatározást a testületek kebelében, hogy az ünnepélyvel felhívják községüknek, városuknak figyelmét évtizedes munkájuk jelentőségére, melyet csak úgy tudnak a jövőben is becsülettel el látni, ha a hatóságok és a közönség ezután sem vonják meg azt az anyagi támogatást, amely elengedhetetlen feltétele az eredményes tűzoltói beavatkozásnak; a kellő számú és kifogástalan karban lévő felszerelés.

Hogy az pedig milyen következményekkel járhat, ha — a mindenáron való takarékoság folytán — a tűzoltószerek már nem kifogástalanok, azt a tűzoltók saját bőrükön tapasztalják és úgy hiszem — ennek igazolására — elég utalni a legutóbbi tűzoltószerecséltenségekre, amelyeket egy-egy ócska mozdony-rögztetőzár, avult szerkocsi-tengely törése, régi zárkapocs elpattanása stb. okozott. Nem beszélve arról, hogy ilyen szerek birtokában a tűznek határt szabni a lehetetlenséggel határos.

A magyar tűzoltóság élniakarásának kétségtelen tanujelét adja az a díszes névsor, amely a legnehezebb esztendő esztendejében a magyar jövődében való hit mécsesét kívánta meggyújtani és multjából új erőre kelni.

Csak hirtelen ötlik eszünkbe ezek közül Vecsés 30, Celldömölk 40, Pornóapáti, Rábabogyszló negyvenéves, valamint Óriszentpéter, Pestszenterzsébet, Tatatóváros, Zalaszentgrót félszázados jubileumi ünnepe. Néhai védnökünk, József királyi herceg által alapított és számára saját maga által szerkesztett alapszabályok szerint működő Alcsút-község Önkéntes Tűzoltótestülete is idén ünnepelte félszázados jubileumát.

Ugyancsak a folyó évben megtartott jubileumok sorában találjuk Baja, Szombathely és Kalocsa városok Önkéntes Tűzoltótestületeit, amelyek az előbbemlített „fiatalabb” testületekkel szemben már hatvanéves multtal dicsekedhetnek.

A bajai testület jubileumát körzeti tűzoltóversennyel és a testület történetének megírásával tette emlékezetessé, melynek végső leszűrődött tanulsága, „hogy a hivatalos város megértő támogatása, a város polgárságának anyagi segítsége és a működő tagok lelkes és buzgó munkássága elegendő biztosítékot nyújtanak e szép intézmény további fennmaradására“.

A gazdasági viszonyok miatt szűk, családi keretek között, de annál nagyobb bensőséggel és az alapító elődököt megillető kegyelettel ünnepelte a szombathelyi Önkéntes Tűzoltótestület fennállásának 60 éves jubileumát. Az Önkéntes Tűzoltók ősi törzsével együtt ünnepelt az egyesület fiatal hajtása, a hivatásos tűzoltók egy év előtt megszervezett 24 főnyi csapata.

A 43 éve működő jelenlegi főparancsnok, Bartos Pál arcképét festették meg ez alkalommal, majd tűzoltóversenyt tartottak.

A kalocsai díszközgyűlésen Máté-Tóth Jenő dr. a testület jelenlegi elnök-főparancsnoka mélyen szántó beszédében fejtette ki azokat az érveket, miként jutott a parancsnokság azon elhatározására, hogy a jubileum alkalmából zászlószenteléssel és avatással egybekötött kerületi tűzoltóversenyt és jubiláris díszközgyűlést tartanak és hogy annak méltóságosan szép kereteit milyen szellem hassa át.

„Az ismeretlen okokból, vagy talán azért, mert a háború és a kommunizmus borzalmai alól még nem éreztük felszabadultaknak magunkat, elmaradt ötvenesztendős jubileumunkat pótló mai hatvanesztendős évfordulónk először hálás kegyeletül szól azoknak a boldogemlékű, nagy lelkesedésű és nagy áldozatkészességű alapítóknak, akik a legnagyobb magyar nagynevű és úgyszólván egész élete munkásságát a tűzoltás ügyének szentelő fiának, Széchenyi Ödön grófnak a zászlóbontására sorbaálltak s hatvan esztendővel ezelőtt életrehívták az azóta állandóan működő Kalocsai Önkéntes Tűzoltótestületet s a testület megalapítása által kisebb térre parancsolták azt a borzalmat, amit a mindent elhamvasztani tudó tűzvész csak okozni képes.

Kegyeletos megemlékezésül szóljon a mai ünnepség egyrészt azoknak a már porladozó századoknak, akik önként és önzetlenül vállalt, de mindig az életük és testi épségük veszélyeztetésével járó tűzoltói kötelességük teljesítésével a város lakóinak élet- és vagyónbiztonságát hat évtizeden keresztül annyiszor szolgálták, — de másrészt hálás elismerése annak a lelkes gárdának, amely az alapító ősök méltó utódaiként, ma is vallásos és hazafias szellemben és távol az ország felforgatását célzó szélsőséges gondolatoktól és törekvésektől, szolgálja bámulatos önzetlenséggel és önfeláldozással az önként vállalt és csak a polgári becsületszó fogadalmával megpecsételt kötelességteljesítés tiszta örömeivel megjutalmazott nemes hivatását.

Hő vágya volt ennek a lelkes gárdának az, hogy amikor a moszkvai és madridi szél Európa belsejében is lengetni törekszik a vörös rongyot, legyen a testületnek egy megszentelt, megáldott és nemes lelkek által adományozott, zászlószó-gekkel felavatott zászlója. Ezen tiszteletreméltó

vágnak a kielégítése is ünnepségünk megtartását parancsolta.

Még alig száradtak fel könnyeink, amelyeket Zichy Gyula gróf, érsek kegyelmes főpásztorunk és fővédnökünknek az általa kegyesen felszentelt zászlónkkal kapcsolatban elhangzott szívbemarkoló szavai szemeinkből kicsaltak, de valóban úgy van, hogy — amiként a nemzeti zászló minden időben és mindenütt az állami összetartozásnak és megkülönböztetésnek a jele s egyben az állam méltóságának feltétlen hódolatot és tiszteletet parancsoló és nemcsak a törvény, hanem a polgárok szívének sugallata által is sérthetetlennek minősített jelképe — úgy a testületi zászló a testület valláserkölcsi, hazafias és a szabályzataiban lefektetett közérdekű nemes céljainak összefoglalója és kifejezője, amely bátorít, lelkesít, felemel és tiszteletet követel mindenki részéről.

Égő piros a mi gyönyörű új szimbólumunk színe, mintegy figyelmeztetésül arra a piros lánggal lobogó tűzre, amellyel a küzdelmet felvenni, célkitűzésünkhöz híven, önzetlen lelkesedésből fakadó emberbaráti kötelességünk.

Nemzetiszínű szalag díszíti új zászlónkat, kifejezésül annak, hogy testületünk kizárólag nemzetfenntartó, tehát hazafias eszmék szolgálatában akarja feladatát teljesíteni, hogy pedig a hazafiassággal párosult vallásosság az irányítója testületünk egész működésének, a tűzoltók népszerű védszentjének, a diokletiani keresztényüldözés alkalmából vízbedobott római századosnak, szent Flóriánnak a képét festtük zászlónkra jelképeül annak is, hogy bátrak és elszántak akarunk lenni akkor, amikor a számtalan veszéllyel fenyegető tűzvész elszánt kötelességteljesítést parancsol reánk...“

Ennek a szellemnek jegyében zajlott le a magyar tűzoltóság XXIV. országos nagygyűlése is, amely egyúttal a testületek összetartó szerveinek, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek 50 éves jubileumát volt hivatva pótolni.

A testületek derék munkájának és az ünnepélyek fénye verődött itt vissza és hogy a munka még a mai gátló körülmények között sem szünetel, ez adta az ünnepség jelentőségét és ez sugározta azt a jövő reményt, hogy *lesz még egyszer igazi ünnep minden magyar tűzoltónak!*

Lukács Zoltán dr

1948 riasztás!

A berlini tűzoltóság megalmas hónapja.

Folyó év július havában a berlini tűzoltóságot nem kevesebb, mint 1948-szor, tehát átlagban naponta hatvanszor riasztották. Az előfordult tüzesetek száma 363 — tehát naponta több mint 10 —, amelyek közül 21 nagyobb és 76 közép tüzeset volt. Vaklárma vagy rosszakarató riasztás folytán 151 esetben vonult ki a tűzoltóság. A kivonulások nagyobbik része mentői tevékenységre szorítkozott. Különböző vízkárok elhárításánál 694 alkalommal működtek, míg az egyéb mentői tevékenység körében 155 közlekedési baleset és 146 gázmérgezés esetében nyújtottak segítséget.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beíratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért, az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszám-

Közel negyedszázada annak, hogy az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége *Óvári* Ferenc dr alelnök lelkes kezdeményezésére a Tűzoltó-Otthon létesítését elhatározta.

Minden magyar tűzoltó előtt egy csapásra népszerűvé vált ez az eszme: állandó otthont szerezni az Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos helyiségeinek. Az ország szívében tantermet, múzeumot könyvtárt berendezni az országos tűzoltótanfolyamok részére, megszálló helyiségeket rendelkezésére bocsátani az átutazó tűzoltóknak és végleges lakást az arra érdemes rokant bajtársaknak. Ezenkívül egy fővárosi kerületi tűzország elhelyezésének kérdése is felmerült.

A Tűzoltó-Otthon létesítéséhez szükséges tőkegyűjtés mihamarabb megindult. Kezdetben gyéren gyűltek az adományok.

Majd a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kebelében megalakult társadalmi szakosztály előadója, *Jászberényi* Miklós vette munkaprogramjába az Otthon ügyét és számtalan ötletes elgondolásának megvalósításával, hatalmas lépésekkel haladt kitűzött célja felé.

Jászberényi javaslatára az elnökség nyilvános gyűjtés rendezésére kért engedélyt, melynek várakozáson felüli eredménye volt. Az országszerte hatalmas arányokban megindult gyűjtés eredményeképpen egy csapásra sikerült oly tekintélyes tőkét összehozni, mely elegendő volt Budapest I. kerületében, a Fehérvári-úton egy hatalmas, nagyértékű saroktelek megvásárlására.

A fáradhatatlan *Óvári* dr alelnöknek ezt követőleg, az állam nagyarányú tökehozzájárásával, sikerült az építkezés mielőbbi megkezdését biztosítani, amire az épület tervei is elkészültek, úgyhogy az építkezésnek már csak a gyakorlati kivitele volt hátra, amikor váratlanul kitört a világháború.

Ezzel a szép terv kivitele beláthatatlan időre halasztást szenvedett, mert a Tűzoltó-Otthon tekintélyes készpénzvagyona elértékteleződése folytán semmivé vált.

Ilymódon a begyepesedett telek hosszú években át parlagon hevert és kecskék legelőjéül szolgált.

Az előrebocsátottak hiányában az újabb tűzoltónemzedék — ha ugyan olvasta a Tűzrendészeti Közlöny 1931 november havi számában az elnökség október hó 3-án tartott üléséről szóló tudósítást —, meglehetősen tájékozatlannak érezte magát, midőn tudomásul vette, hogy a szóbanforgó telket az elnökség három évre bérbe adta 3000 pengő évi bérösszegért.

Aki a napilapokat figyelemmel kíséri, az bizonyára olvasott a Boráros-téri híd építésének tervéről, melynek irányvonala Budán a Verpeléti-úton át metszi a Fehérvári-utat. Ez a bekapcsolódás alig pár száz méter távolságra esik a Tűzoltó-Otthon 1319 négyszögölés telkétől, mely a Fehérvári-úton kívül még két utcára nyílik és szomszédságában máris nagy számban emelkedtek négy-ötemeletes bérpaloták.

A napilapokból tudjuk azt is, hogy az állam és a főváros a folyamatba tett inségmunkákkal kapcsolatban a létesítendő új híd előmunkálatait máris megkezdte, tehát nemcsak tervről van szó, hanem tényleges kivitelről, amely lényegesen hozzájárul a telek értékének növekedéséhez.

A jövő kilátások ilyen kedvező alakulása folytán került legutóbb az elnökségi ülés napirendjére a telek kérdése. *Bence* István elnökségi előadó pendítette meg az eszmét, hogy az elméletileg értékes telket a gyakorlatban miként lehetne célszerűbben hasznosítani.

A kérdés felett beható vita keletkezett és több irányban merült fel, nem ugyan konkrét javaslat, hanem kiindulási pont, melyek mérlegelése alapján meg lehet majd valósítani azt, ami a tűzoltói intézmény országos céljainak, úgy társadalmi, mint gazdasági szempontból leginkább megfelel.

Ugy hiszem, nem lesz érdektelen, ha ezeket a felmerült gondolatokat pár szóval ismertetem.

Egyik vélemény szerint a telek egy részén (319 négyszögöl) építsünk egy négy-ötemeletes házat, melynek földszintjén a fővárosi tűzoltóságban ebben a városrészben már régen szorgalmazott kerületi őrsége foglalna helyet megfelelő bér fejében. Ezenkívül mindazok a tűzoltóintézmények elhelyezhetők volnának itten, amelyek a bástyautcai székházban hely hiányában nem valósíthatók meg, így elsősorban a modern tűzoltóotthon, tűzoltó- és tanszermúzeum stb. Az építkezési költség nagyrésze fedezhető volna a fennmaradó körülbelül 1000 négyszögöl telek parcellázásával.

Egy másik vélemény a telek eladását és az így befolyt vételárból a pesti oldalon egy nagyobb bérház vételét javasolja, ami a jelenlegi bírel össze nem hasonlítható jövedelemtöbbletet eredményezne még akkor is, ha az épület egy részében a fentvázolt fontos tűzoltói intézmények nyernének díjmentes elhelyezést.

Felmerült az a gondolat is, hogy keressünk egy pénzcsoportot, amely megépítené az egész telektömbre kiterjedő épületet, melyet bizonyos éven át hasznosítana a maga javára, a határidő leteltével pedig ingyen engedné át a Szövetségnek. Ebben az esetben a terveknel figyelembe vennék az Országos Szövetség kívánságait, hogy annakidején minden nagyobb átalakítás nélkül vehesse használatba az épületet.

Végül ajánlották azt is, hogy maga az Országos Tűzoltó-Szövetség szerezzen az építkezéshez tőkét és körültekintő alapos gondossággal számot vetve, építse be a telket úgy, hogy az jövedelmezőség és célszerűség szempontjából megfeleljen minden követelménynek s kiállja a jövőendő kritikáját.

Miként fentebb említettem, mindezek csak eszmék, melynek számos részletei vannak és az elnökség bizonyára sokszor megfontolja a dolgot, míg valamely irányban elvi állást foglal.

Az azonban bizonyos, hogy a telek jelenlegi 3000 pengős bruttó bérjövödelme — amelyet természetesen különböző közszolgáltatások terhelnek, mint legutóbb a Diószegi-út kövezésére körülbelül ezer pengő — megközelítőleg sincsen arányban a telek értékével és nem hozza meg reális kamatának csak elenyésző hányadát.

Hogy a jövedelem fokozására pedig milyen nagy szüksége van a Szövetségnek, éppen a nehéz viszonyok miatt, azt úgy hiszem, nem kell hangsúlyoznom és egyrészt ez a tényező adta kezembe a tollat, hogy a kérdést újból felelevenítsem.

A céhek részvétele a tűzoltói szolgálatban Magyarországon

Írta vitéz Roncsik Jenő dr

Bár a céhrendszer a külföldre viszonyítva, nálunk, Magyarországon is meglehetősen hamar elterjedt, a céhek tűzoltói szolgálatban való részvételére mégsem találunk olyan régi időkből adatokat, mint pl Németországban. Ennek az oka nem abban keresendő, mintha a céhek nálunk nem vették volna ki részüket ebből a munkából, hanem abban, hogy országunk évszázadokon keresztül állandó hadszíntér volt, a városok, községek, vármegyék és a magánosok levéltárainak jórészt vagy a hadakozó felek valamelyike semmisítette meg, szórta szét, mint történt ez Debrecenben is több ízben, amikor a császári hadak a várost feldúlták, vagy pedig az oly gyakran pusztító tűzvészek martalékává lettek az írásbeli dokumentumok.

Kolozsváron a szűcs-céh már 1479-ben maga látta el fegyverrel a Farkas-utcában levő bástyáját s ha a céhbéliek a város ellenséggel szembeni védelmében résztvettek, egészen bizonyosan résztvettek a város tűz elleni védelmében is.

A rendelkezésemre álló és a városaink által kiadott nagyszámú tűzoltói és tűzrendészeti szabályrendelet mindegyikét nem ismertetem, azokból csak a jellegzetesebbeket fogom kiemelni.

A soproni 1549. évből való statutum csak a toronyőrökről és azok kötelelességeiről intézkedik.

Pozsony 1550 körül alkotott szabályrendelete kimondja, hogy mihelyt a városháza tornyában vagy a kolostorban a harangokat félreverték, az ácsok, kovácsok, kőművesek, lakatosok a legényekkel együtt kötelesek voltak a tűzhöz kivonulni horgokkal, kalapáccsokkal és más szerszámokkal abban az irányban, melyet a toronyból nappal vörös zászló, éjjel pedig vörös lámpa kidugásával jeleztek. A fürdősök a fürdőszobáikat, különösen éjjel, kötelesek voltak vízzel tele tartani s tűz esetén házaikat kinyitni a víz felhasználása végett. Aki köteletségének nem tett eleget, testi büntetést kapott.

Selmecbányán a XVI. században a tűzrendészetre hat biztos ügyelt fel, kik közül kettő városi tanácsstag, kettő bányabíró és kettő városi polgár volt. A céhek közül a timárok, szíjgyártók és cipőkészítők a vizesvedreket vitték a tűzhöz, az ácsok, kocsigyártók, molnárok, kovácsok és asztalosok fejszékkel és bárdokkal jelentek meg és a tűzi biztosok parancsára a szomszédos és veszélyeztetett épületeket bontották le, a szűcsök és a kötélgyártók ásókkal és kapákkal jelentek meg és vízvezető árkokat készíttettek, a mészárosok, lakatosok csáklyákkal dolgoztak. A létrákat a szabók és a gombkötők kezelték. Aki a céhek tagjai közül köteletségének nem tett eleget, három körmöci dukátot volt köteles fizetni büntetésül.

A pozsonyi 1642 előtti rendelkezés szintén az ács-, lakatos-, kőműves- és kovács-céhek köteletségévé teszi a tűz oltásában való részvételt, a fürdősök itt is tartoztak a fürdőszobáikban levő vizet a tűz oltására átengedni. 1642 óta már csak azok mehettek a tűzhöz, akik a tűz oltására ki voltak rendelve, így nem volt szabad odamenni az asszonyoknak, gyermekeknek, idegeneknek és a vendégfogadóban megszállt vendégeknek. Akiknek lovuk volt, azok a vizeslajtokat hordókat szállították a tűz oltásához.

Modorban (1666) minden céh köteles volt magát bizonyos számú vederrel ellátni, azzal a tűzhöz futni és a tűz oltásában serényen résztvenni. Ezek a céhek voltak a kőműves-, kovács-, lakatos-, pintér-, asztalos-, bognár-, mézeskalácsos- és kötélverő-céhek.

Körmöcbányán (1699) a tűzi létrákat a városi darabontok, továbbá a lakatosok, késcsinálók, csizmadiák és cipőkészítők vitték a tűzhöz. A szabók, kötélgyártók, bodnárok, asztalosok, mézeskalácsosok és szűcsök a vizet hordták. Az ácsok vigyáztak fel arra, hogy az állandó víz-hordás fennakadást ne szenvedjen.

Pozsonyban (1727) a fecskendőt a városi szolgálók vitték ugyan a tűzhöz, de a nagy fecskendőt a rézművesek és a harangöntők kezelték, a kisebbeket pedig a német lakatosok és a puskaművesek. A kéményseprők, ácsok és tetőfedők az előírt felszereléseikkel a háztetők megmentésén fáradoztak. A tárgyak megmentése és megőrzése az asztalosok és az esztergályosok kötelessége volt. A nyergesek, suszterek vedreikkel jelentek meg, a szíjgyártók és a nyergesek kötelesek voltak a szerszámait is kivinni, kifejezetten bőrt, tüt és drótot, hogyha a fecskendő tömlője vagy valamelyik bőrveder a tűz oltása közben kilyukadna, akkor azonnal be tudják varrni. Tehát Pozsonynak már 1727-ben nem gólyanyakú fecskendője volt, hanem nyomótömlővel ellátott. Ha a tűz tovaterjedésének megakadályozása végett házak lebontása vált szükségessé, ezt a munkát a mészárosok, csizmadiák, bognárok végezték, akiket a polgárok munkájukban nem akadályozhattak meg. A tűz okát minden egyes esetben meg kellett állapítani, hogy a tettes vagy mulasztó a büntetését elvehesse.

Debrecenben a református kollégium diák-sága már az 1657. évet megelőzőleg önkéntesen résztvett testületileg a tűz oltásában, az 1733. évből való statutum is őrájuk és az ő munkásságukra támaszkodik, de a céheket is bevonja már a tűzoltásba, mondván: „következik rendi, hogy kiki miképpen tartozzék a tűz oltására concurrálni? úgymint: a kovácsok, lakatosok, késcsinálók apró horgokkal, melyeket egy ember elbír, a vargamesterek egy-egy bőrvederrel, melyet kiki maga tartozik beszerezni, bodnárok, molnárok, kötélgyártók lajtorjakkal, egyéb mesteremberek víz-hordó-, oltó- és tartóedényekkel, úgymint dézsával, vederrel, rocskával, vízipuskával vagy apró kádakkal, amelyekből a vízipuskával lövöldözni lehessen.“ A céhmesterek a testi munka alól fel voltak mentve, de figyelni kellett arra, hogy a céhbéliek a tűz oltásában miképpen vettek részt és kik maradtak el, kik nem dolgoztak megfelelően.

Esztergomban (1736) a „böcsületes mészáros céh, ahol tűz esend, kötelessége fejszékkel compareálni, a csizmadia céh vízzel teli kanakkal, horvát varga céh olyaténokkal, timár céh hasonlókkal“ és így tovább fel van sorolva, hogy melyik céh milyen szerszámokkal jelenjék meg a tűz oltására. „A szappanyos, serfőző, pogácsás ökegyelmék lovaikkal, szekerekkel és laittal vizet vinni tartozni fognak két forint büntetés terhe alatt. Mi illeti pediglen több purgerséget és lakosokat, úgy zselléreket, azoknak is fertálmesterek által, hogy keményen házanként megparancsoltassék, decidáltatott.“

Köszegben (1738) a város fertályokra volt osztva. Tűz esetén minden fertály a maga fertálymestere háza előtt gyűlésezett, ahonnan a

Székesfehérváron (1739) tűz esetén a mézárások és bőrcserzők a víz vezetésére voltak kötelezve, a német és horvát suszterek, szíjgyártók, csapók, csizmadiák, szűcsök, szabók tűzoltó vedreikkel és más vízfordó edényekkel jelentek meg, a nádfedők húzták le a tetőket, ha arra szükség volt. A kőművesek, ácsok, asztalosok, kovácsok, lakatosok, pintérek pedig a létrákat és a horgokat kezelték.

Egerben a céhek (1740) a következő tűzoltószerek kiállítására voltak kötelezve: 8 kád, 6 szekér, 10 lajt, 91 vödör, 17 létra, 20 csáklya, 18 mericske. A vízpuskára a harangöntők vigyáztak s ha elromlott, nekik kellett reparálni.

Győrben (1749) elrendelte a tanács, hogy a kéménytisztítók, cseréppel fedők, magyar és német lakatosok, szegcsinálók kötelesek megjelenni és addig el sem távozhatnak, „amíg Isten segítségével a tűz el nem nyomattatik.” A tűz letörésére alkalmaztattak mindazon mesterembe-

magyar és német ácsok, kőművesek, asztalosok, puskaágyaművesek és a molnárok. Az öreg és kisebb fecskendőkhöz a kádár, kovács, bográn, rézműves, harangöntő, tímár és kalapcsináló céh volt rendelve, a kézfecskendőkhöz pedig az esztergályosok, magyar és német szűcsök, gombkötők. Kijelölte a tanács, hogy melyik céh köteles vizet hordani, a létrákat szállítani, kik kötelesek fogataikkal megjelenni.

Vácon (1761) az újonnan beszerzett fecskendőknél a Dominikánusok temploma melletti piacon csináltatott a város félszert, ennek a zárához 16 kulcsot, ebből 8 a városházánál állott, egy-egy pedig az asztalos, lakatos, sarkantyúpuskacsináló-órás-harangöntő, kovács, bográn, németvarga és fésűcsináló céheknél volt. A város csináltatott száz bőrkannát, amelyek egyrésze a városházán volt, másrésze pedig a száraz és boltos kapuk alatt, azt is megállapította, hogy a céhek hányat kötelesek csináltatni és készenlétben tartani. (Folytatjuk)

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékű volt vezérünknek, **nemes Breuer Szilárdnak** az örökkévalóságba történt elköltözése folyományaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely **nemes Breuer Szilárd** hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók őrökdenek a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekk számlájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarább felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség

* * *

Beérkezett adományok:

Dr. Óváry Ferenc, Veszprém . . .	P	50.—
Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség Bpest	P	200.—
Budapesti Önk. Tűzoltótestület . .	P	100.—
M. kir. Állami Gépgyár	P	200.—
Önkéntes Tűzoltótestület, Hatvan .	P	20.—
Önkéntes Tűzoltótestület, Mohács .	P	20.—
Fejérvármegyei Tűzoltó-Szövetség,		
Székesfehérvár	P	25.—
Pongrácz A., Szeged	P	25.—
Bpest székesfőváros közönsége . .	P	200.—
Vasvármegyei Tűzoltó-Szövetség,		
Szombathely	P	50.—

Átvitel: P 890.—

Át hozat: P 890.—	
Önkéntes Tűzoltótestület, Moson-	
szentjános	P 10.—
Magyar Petróleumipar Rt.	P 50.—
Dr. Paulus I.	P 2.—
Bencze István, Budapest	P 25.—
Gróf Széchenyi Viktor, Székes-	
fehérvár	P 50.—
Önkéntes Tűzoltótestület, Szeged .	P 50.—
Jákói Ernő, Csajág	P 2.—
Dr. Tomcsányi Kálmán, Budapest .	P 10.—
Ily. Kellner Ernő, Budapest	P 25.—
Budapesti Önkéntes Mentőegyesület	P 50.—

Összesen P 1164.—

RENDELETEK

Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye alispánjának 41.348—1932. kig. sz. rendelete az 1932. évi második félévi tűzrendészeti vizsgálatok foganatosítása tárgyában.

Valamennyi járás főszolgabírájának, megyei város polgármesterének, a községek előljáróságának, a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőknek.

A vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet 56. §-a értelmében a megyei városok és községek tűzrendészeti állapotának második félévi megvizsgálását illetően a következőképpen rendelkezem:

A második félévi tűzrendészeti vizsgálat eszközésével megyei városokban Petheő János és Lukács Zoltán dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőket, míg a községekre vonatkozólag a járási tűzrendészeti felügyelőket bízom meg.

Annak közlésével, hogy a járási tűzrendészeti felügyelők útiátalányának kiutalása iránt a vármegyei tűzoltó-szövetség intézkedett, felhívom a tűzrendészeti felügyelőket, hogy a helyszíni vizsgálatokat folyó évi október hó 31-ig tartsák meg és a vizsgálatról felvett jegyzőkönyveket folyó évi november hó 15-ig hozzám terjesszék fel. A felveendő vizsgálati jegyzőkönyvek részletes kimutatást tartalmazzanak a levettek tűzoltói kiképzését illetően a Vármegyei Hivatalos Lap folyó évi 23. számában kiadott folyó évi 25.207. számú rendeletre vonatkozólag is.

Pontos kimutatás készítenő a községekben, illetve városokban lévő benzinkutakról, annak feltüntetésével, hogy a nyomási próbák határideje mikor jár le. A mozgófényképüzemek legszigorúbban ellenőrizendők. A testületek gyakorlatozásáról vélemény adandó, annak feltüntetésével, hogy a szerelést milyen szerez (mozdony vagy kocsi) végezték, mily időtartam alatt.

Az év folyamán megtartott tűzoltótestületi elméleti és gyakorlati órák számáról községenként kimutatás készítenő, annak megjelölésével, hogy a jövő év elején kiadandó órarendben mily gyakorlati, illetve elméleti órák veendőek fel, mily tárgykörrel. Megjelölendőek mindazon községek, hol tanfolyamot végzett parancsnok nincs, illetve, hol legalább két tanfolyamot végzett tűzoltó nem szerepel a testület nyilvántartásában. A testületek parancsnokságainak alapos utasítás adandó a testületi életben szereplő könyvek (tagnévsor, tűzeset-nyilvántartó, pénztárkönyv, működési napló stb.) vezetésére. Megjegyzem, hogy az említett könyvek pontos, szakszerű vezetését minden egyes vizsgálat alkalmával a legszigorúbban ellenőriztetni fogom.

Községenként megállapítandó, hogy az év folyamán hány tűzeset fordult elő, a kárösszeg pontos megjelölésével, továbbá annak feltüntetésével, hogy a tűzkárt szenvedett objektum biztosítva volt-e vagy sem, illetőleg, hogy a kárból biztosítás útján mennyi térült meg.

Terjeszkedjen ki a jelentés arra is, hogy az év folyamán hány új telep engedélyezettett s hogy az engedélyezési eljárásra meghivattak-e szakértői minőségben.

Felhívandók végül a testületek vezetői, hogy a most már ingyenesen juttatott Tűzrendészeti Közlönyt tegyék tanulmányozás tárgyává, azt

az egyes füzeteket az év végével megőrzés végett szakkönyvtárunkba helyezték el.

Felhívom egyben a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőket, hogy minden esetben, amikor akár a szerek üzemképességének biztosítására, akár egyes tűzrendészeti rendeletek be nem tartása végett azonnali intézkedés válik szükségessé, erre vonatkozó jelentésüket határidő bevárása nélkül minden egyes esetben a legsürgősebben tegyék meg. Felhívom végül a járási főszolgabírákat, megyei városok polgármestereit és községek előljáróságait, hogy a vármegyei, illetve járási tűzrendészeti felügyelőket munkájukban támogassák.

Budapest, 1932 szeptember 15.

Erdélyi dr, alispán

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1932 október hó 8-án

Az elnöki széket *Marinovich* Imre dr, ügyvezető-alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképeség megállapítása után megnyitotta.

Napirend előtt elnök bejelenti, hogy a Kormányzó úr vitéz *Gömbös* Gyulát nevezte ki miniszterelnökké és megbízta a kormány alakításával. E jelentős fordulatot örömmel látja, annál is inkább, mert így remélhetjük, hogy a tűzoltó- és levanteintézmény közelebb kerül egymáshoz. Elhatározták, hogy az elnökség megfelelő formában fogja üdvözölni a miniszterelnököt.

A tűzrendészeti osztály vezetőjét, *Csatáry* Béla dr-t, miniszteri osztályfőnöki címmel való kiténtése alkalmából az elnökség küldöttségileg fogja felkeresni.

Hirling előadó *Erdély* Ernő győri főparancsnoknak a győri nagygyűlés sikere érdekében kifejtett munkásságát méltatva indítványozza, hogy Erdély érdemeit az ülés jegyzőkönyvében örökítsék meg, amihez az elnökség egyhangúlag hozzájárult.

Az új előadók üdvözlése után napirendre térve, a jegyzőkönyv hitelesítéséhez hozzászóló *Petheő* előadó a reávonatkozó jegyzőkönyvi részt tévesnek minősíti, mert csak tárgyilagos összehasonlítást tett a kettősrendek és a félrajoszlop-alakzatok között, majd kérte az országos választmányt, hogy az új alakulatra való áttérést a közgyűléssel tárgyalassa le.

Erdély előadó a nagygyűlés jegyzőkönyvének kijavítását kéri, mert eredeti indítványa szerint az alapszabályok oly irányú módosítására kért előterjesztést, hogy egyik alelnöki állást a hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelők egyikével töltsék be. Az ilyen alapszabály-módosító javaslat hat hónapon belül elkészítendő. Elnökség a jegyzőkönyvek megfelelő kijavítását elrendelte.

Főtitkár bejelenti, hogy az elnökség képviseltette magát számos testület versenyén és jubileu-

Hirdessen

a **Tűzrendészeti Közlöny**-ben

Önkéntes Tűzoltótestület hatvanéves jubileumán *Kathona Mihály* dr előadó, Baranya vármegye szövetségi közgyűlésén *Vida Pál* előadó, a Celldömölki Önkéntes Tűzoltótestület negyvenéves ünnepélyén, a Mohácsi Önkéntes Tűzoltótestület közgyűlésén, a Pestszenterzsébeti Önkéntes Tűzoltótestület ötvenéves jubileumán, a Pestújhelyi Önkéntes Tűzoltótestület háziversenyén, a tápiószzelei járási versenyen, a nógrádvármegyei közgyűlésen és versenyen *Marinovich Imre* dr ügyvezető alelnök képviselte az elnökséget és számolt be tapasztalatairól.

Főtákkár bejelenti, hogy a Kormányzó úr Öfömlétsága az Országos Szövetség győri nagygyűléséből kifolyólag hozzáintézett hódoló táviratért köszönetét nyilvánította.

Köszönetet mondott a belügyminiszter úr is a nagygyűlésről hozzáintézett üdvözlésért, valamint *Csatáry Béla* dr és *Tomcsányi Kálmán* dr miniszteri osztályfőnökök.

Főtákkár bemutatja *Koszó Istvánné* levelét, melyben férje elhunytja alkalmából a győri nagygyűlésről küldött részvétért mond köszönetet.

Ügyvezető alelnök bejelenti, hogy az Esztergomban megtartott kerületi tanfolyam záróvizsgáján dícséretes eredményt tapasztalt, miért is az elnökség a tanfolyam parancsnokának és előadói karának köszönetét nyilvánította.

A Pécsen tartott kerületi tanfolyamról *Vida Pál* előadó számolt be, hogy az úgy elméleti, mint gyakorlati szempontból megállta a helyét.

Vida Pál előadó kifogásolta, hogy *Rehák* Tamás debreceni parancsnok által kiadandó „Almanach“ előfizetési gyűjtő-ívén munkatárs gyanánt több ismert tűzoltószakember neve van felsorolva, köztük a saját és több pécsi bajtárs neve, holott senki fel nem kérte őket arra. Ezért együttesen tiltakoztak nevük jogtalan felhasználása miatt. Továbbá kifogásolta az ilyen ügynöki terjesztési módot. *Vitéz Roncsik* dr előadó bemutatja a szóbanforgó gyűjtőívet, amely szerint a könyv „az Országos Szövetség támogatásával és közreműködésével készül.“ Elnökség ez ellen nem emelt kifogást, mert az erkölcsi támogatást tényleg kilátásba helyezte, az ügynöki terjesztéshez pedig hozzájárult. A felsorolt előadók nagyrészt levélben kérte fel munkatársnak *Rehák*, a nevük használata ellen tiltakozók tehát forduljanak közvetlenül hozzá.

Ügyvezető alelnök bejelenti, hogy a kalocsai Önkéntes Testület hatvanéves jubileumán és azzal kapcsolatos körzeti versenyen az elnökségen kívül a belügyminiszter urat is képviselte. Az ünnepély fényét emelte, hogy azon a kalocsai érsek elejétől végig résztvett és így a város társadalmának minden tagja megjelent. A Testület érdemdús elnökfőparancsnokát, *Máté-Tóth Jenő* dr-t ezúttal részesítette a belügyminiszter úr dícsérő elismerésben.

Ezzel kapcsolatban örömmel jelenti, hogy Pest vármegyében a tűzoltó-intézmény állandó fejlődést mutat, a testületek kiképzése és fegyvelmeztsége mintaszerű. Alkalma volt arról is meggyőződni, hogy a leventék tűzoltói kiképzését milyen tökéletesen hajtották végre. Ez az eredmény főleg Pest vármegye alispánjának tudható be, ki a leventék tűzoltói kiképzésének ügyét rendeletileg szabályozta, másrészt a hatékony ellenőrzést gyakorló felügyelői karnak. Hozzászóló *Erdély Ernő* előadó ebből az alkalomból indokolt előterjesztés megküldését javasolja az Országos Testnevelési Tanácshoz, rámutatva arra, hogy a leventéknek tűzoltókká való kiképzése milyen nagy jelentőséggel bír a nemzeti vagyonvédelem szempontjából, amelyet az elnökség magáévá is tett.

120 cserkész nyer tűzoltói kiképzést.

Főtákkár bejelenti, hogy a bajai önkéntes és hivatásos tűzoltóság hatvanéves történetének emlékkönyvét megküldte, amiből megállapítható a testület derék, lankadatlan munkája.

Meghívást kapott az elnökség a Kassai Önkéntes Tűzoltótestület hatvanéves jubileumi ünnepére. A jubiláló elszakított testvéreinket távirati úton üdvözlöttük.

Főtákkár bejelenti, hogy a Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltótestület örömmel és köszönettel vette tudomásul, hogy az 1935. évi országos nagygyűlés és országos verseny színhelyéül Gyöngyös városát jelölte ki. A parancsnokság mindent elkövet, hogy a kongresszus és a versenyek minden tekintetben sikeresek legyenek.

Főtákkár ismerteti az elnökséghez intézett bejelentéseket, melyben a megválasztott előadói, választmányi és számvizsgálóbizottsági tagok megköszönik és elfogadják a tisztségeket.

Démusz előadó ismerteti Békés vármegye alispánjának a vármegyei számvevőséghez intézett felhívását, hogy ha a városi és községi költségvetéseknek számszaki szempontból való felülvizsgálása során a tűzrendészet céljára beállított összegeken változtatni kíván, annak megtörténte előtt a vármegyei tűzrendészeti felügyelő véleményét kérje ki.

Vitéz Roncsik dr előadó bejelenti, hogy Hajdú vármegyében éppen a belügyminisztérium kiküldöttéi töröltek érzékenyen a tűzrendészeti kiadásokra felvett összegekből. Ebből kifolyólag ügyvezető alelnök személyesen eljárt a belügyminisztériumban *Tomcsányi* dr ömlétságánál, aki megdöbbenéssel vette tudomásul jelentését és nyomban intézkedett, hogy a jövőben a belügyminiszter kiküldöttéi ilyen törléseket ne eszközöljenek.

Főtákkár bejelenti, hogy a belügyminisztérium a Szövetség 1931. évi zárószámadását felülvizsgálta és azt rendben levőnek találta. Tudomásul vette, hogy az Országos Szövetség a kiutalt államsegélyt alapszabályszerű kiadásainak fedezésére fordította.

A tűzrendészeti felügyelők és tűzoltótisztek számára tervbevelt továbbképző tanfolyamok ügyével kapcsolatban *Teasdale* alelnök bejelenti, hogy a tanfolyamok megvalósítása esetén, polgármesteri jóváhagyás folytán tizenöt fő részére ruhát, elszállásolást biztosít, rendelkezésére bocsátja a fővárosi tűzoltóság tantermét és a tanfolyam részére szükséges felszerelést. A tanfolyam megszervezésére nem vállalkozik, annak vezetését azonban vállalja. Leghelyesebbnek tartanak, ha a jelentkezőktől beszerzett adatok alapján — hogy ki milyen tárgykörben akarja bővíteni ismereteit — állítanak össze a tananyagot. Elnökség az előkészítő munkák befejezése után felterjesztést tesz a belügyminisztériumnak a tanfolyam ajánlására vonatkozólag.

Teasdale alelnök bejelenti, hogy az országos tűzoltótiszti tanfolyam vizsgái szeptember hó 8-án befejeződtek. Huszonkét hallgató közül tizenkilenc nyert képesítést.

Clauer Elek báró, a Pozsonyi Önkéntes Tűzoltótestület tb. parancsnokának elhunytja alkalmából gyászoló testülethez részvétáviratot intézett az elnökség és érdemeinek az ülés jegyzőkönyvében való megörökítését rendelte.

Vitéz Roncsik dr előadó az elnökségtől nyert megbízás alapján bemutatja az általa készített községi tűzrendészeti szabályrendelet-mintát, azonban úgy véli, hogy csak a belügyminisztériumban évek óta elintézésre váró vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletek jóváhagyása után és azok alapján lehetne a községek részére megfelelően elkészíteni. Többek

hozzászlása után vitéz Kiss Lajos dr., Erdély Ernő és László István előadókat megbízta az elnökség, hogy tűzrendészeti, kéményseprési és építkezési szabályrendelet-tervezeteket dolgozzanak ki.

A Linum-Taussig-gyárnak kérelmét, hogy új gyártmányú gumizott kéndertömlőinek terjesztésében a Szövetség támogassa, nem találta teljesíthetőnek az elnökség, mert cégeket nem ajánl, a Tűzrendészeti Közlönyben való hirdetés által pedig széles tere nyílik gyártmányainak terjesztésére.

Vitéz Roncsik dr. előadó kívánságára a pénztár kimutatást állított össze azon összegekről, melyeket az előadók és tisztviselők folyó évi január 1-től szeptember 30-ig a Szövetség pénztárából felvettek. Elnökség a kimutatást kiadta a számvizsgálóbizottság elnökének, hogy azt vizsgálja felül és vonatkozó jelentését tegye meg.

Vitéz Roncsik dr. előadó kérdésére Erdély előadó betérjeszti a szövetségi díszjelvényvel kitüntetettek névsorát. A győri nagygyűlés alkalmából 19 díszjelvényt osztottak ki. Elnökség elrendelte a díszjelvény-tulajdonosok nevének nyilvántartását, a díszjelvény-szabályzatnak a belügyminisztériumhoz való felterjesztését és a szabályzat pontos betartását.

Foglalkozott az elnökség Hunyadi Nándor és társai versenybírói tagok azon bejelentésével, hogy az országos versenyen a díjak elosztásánál szabálytalanság történt, mert szerintük legkevesebb hibapontja a sárvári csapatnak volt és mégis a váci csapatnak ítéltek az elsőséget. Benda előadó szerint a versenybírói nem járt el helyesen akkor, amikor a kocsipecskendővel való szerelést közös nevezőre hozta a mozdonypecskendővel, valamint akkor sem, amikor a verseny szabályzatot teljesen figyelmen kívül hagyta.

Ezekkel szemben Kathona dr. előadó — aki a versenybírói tagok is tagja volt — azt a felvilágosítást adja, hogy a támadási feladatot a feltevés szerint Vác oldotta meg leghelyesebben, amikor a távolabbi vízforrásról két sugárral szerelt, tehát szükségyszerűleg Vácnak volt a legrosszabb ideje, szemben azokkal a csapatokkal, amelyek a feladatot helytelenül oldották meg, vagyis pl. a közelebbi vízforrásról esetleg csak egy sugárral támadtak. Az időpontozást alapul véve, tehát a legrosszabb megoldás nyert volna első helyezést, a legjobb pedig utolsót. Ennek a nyilvánvaló igazságtalanságnak kiküszöbölésére a versenybírói elnöke a versenyszabályzat értelmében titkos szavazást rendelt el, amelynek eredményeként az időpontok kiküszöbölésével jött létre a reális eredmény. A szavazásban résztvettek a panaszttevők is, amiből következik, hogy felfogásukat csak azóta változtatták meg.

A kérdéshez többen hozzászóltak és rámutattak arra, hogy a versenybírói határozata ellen fellebbezni nem lehet. Papp előadó szerint magából a panaszból megállapítható, hogy a versenybírói határozata igazságos volt. Kéri a versenybírói ítéletének — amely szabályszerűen történt — elfogadását és egyben kéri a versenyszabályzat módosítására benyújtott javaslatot tárgyalás alá venni, hogy a jövőben hasonló vitáknak elejét vegyék. — Elnökség így határozott.

A Sárvári Önkéntes Tűzoltótestület panaszolja, hogy a versenydíjak szabályszerű sorozása után azok sorrendjét egyik versenybírói tag önhatalmúlag megváltoztatta. Így a második helyezettnek nyilvánított nyereménytárgy külsőleg oly jelentéktelen volt, hogy csapatuk nem is akarta elfogadni. Teasdale alelnök szerint a díjak osztályozása az elnökség kötelessége, ha az nem így történt, a vonatkozó pa-

osztályozását a versenybírói bizta. Erdély előadó felvilágosítást ad arról, hogy a sárvári csapat nyereménytárgya egy színezüst kehely, tehát azt leértékelni nem lehet. — Elnökség elrendelte a panaszttevő testület megfelelő felvilágosítását.

Vitéz Roncsik Jenő dr. és Papp Ferenc előadók indítványára — mely szerint a versenyszabályzat nem felel meg teljesen rendeltetésének, miként az a győri országos versenyen is bebizonyult — elnökség határozatilag kimondotta, hogy a versenyszabályzat módosításának kidolgozására felkéri Benda László, Démusz Lajos, Kathona Mihály dr., László István és Papp Ferenc előadókat.

Erdély előadó a Szövetséghez beérkezett több kérdezősködésből, de hallomásból is tudja, hogy még mindig vannak olyanok, akik a győri versenyen nyert egyéni díjat nem kapták meg. Javasolja, hogy az igénylők részére a Tűzrendészet füzeteit küldjék meg. Vitéz Roncsik dr. javasolja erre a célra Rehák Tamás könyvét. Elnökség mind a két indítványt elfogadta s az iroda belátására bízta, hogy kinek milyen szakkönyvet adjon. Egyben elhatározta a versenyen díjat nem nyert Battonyai Önkéntes Tűzoltótestület részére egy elismerő okmány kiadását.

Erdély előadó bejelenti, hogy Győr sz. kir. város törvényhatósága a fővárosi hivatásos tűzoltóság egyenruházatának szabályzatát elfogadta. A szabályzatot bemutatja.

Vitéz Roncsik dr. előadó bemutatja az általa összeállított tűzkárstatisztikát, mely szerint az országban április 1-től 45 nagyobb tüzet fordult elő, ami 484.110 pengő kárt okozott. Ez főleg azért történet, mert a tűzoltók működőképességüket költségfedezet hiányában elveszítették, tűzoltófelszereléseik tönkrementek, vízkészletről nem tudnak gondoskodni. Javasolja, hogy a miniszterközi bizottságok működésére vonatkozólag úgy a belügy-, mint a pénzügyminiszterhez intézzen feliratot a Szövetség és elkészített kimutatását küldöttségileg adják át. Elnökség az indítványt határozattá emelte.

Főtábornok bemutatja Vas vármegye Tűzoltó-Szövetségének közgyűlési jegyzőkönyvmásolatát, melyben kifogás tárgyává teszik a győri versenybírói működését, tagjainak eljárását, az alapszabályok és versenyszabályzat egyes rendelkezéseit. Ezeket Benda előadó felszólalásában is megvilágítja. Elnökség a jegyzőkönyvben foglaltakat tudomásul vette azzal, hogy egyéb beadványok tárgyalásánál álláspontját már kifejezte, a szabályzatok módosítására pedig az előmunkálatokat megkezdte.

Vitéz Roncsik dr. előadó előterjeszti, hogy egy a debreceni hévforrások mellett létesítendő tűzoltó-üdülőtelep helyének átengedéséről tárgyalat Debrecen város polgármesterével, aki a telket a tulajdonjog elismerése címén fizetendő évi 1 pengőért elvben ajánlotta. Kéri az elnökséget, — amennyiben az eszmét helyesnek tartja —, hogy átiratban forduljon a város polgármesteréhez és kérjen telket még akkor is, ha az üdülőtelep létesítése felől jelenleg nem határozható. Elnökség a javaslatához hozzájárult.

Főtábornok bejelenti, hogy a választmány határozata folytán, a szövetségi irodához csatolt helyiségek átalakítási munkálatai befejeződtek. Elnökség a felmerült 240 pengő költséget a folyó pénztár terhére utalványozta.

Főtábornok bejelenti, hogy a rákoscsabai Önkéntes Tűzoltótestület parancsnoka, tanács és jogorvoslás céljából fordult az elnökséghez. Sérülmezi, hogy mióta az új községi tűzrendészeti szabályrendelet kimondotta a kötelezett tűzoltóság megalakítását, azóta az önkéntesek háttérbe szorultak. Elnökség az

tése ügyében kiadott rendelete, bármennyire is javára lehet a tűzrendészetnek, olyan intézkedéseket is tartalmaz, mely a rendelet végrehajtását lehetlenné teszi. Szabad utat nyit a kéményseprőmestereknek arra, hogy az elmaradt kéményégetésből keletkezett kéménytüzek miatt felelősségre vonhatók legyenek. Indítványozza, hogy a Szövetség felterjesztésben kérje a minisztériumtól a rendelet hiányainak pótlására egy magyarázó vagy pótrrendelet kiadását. *Teasdale* alelnök hozzászólása után, elnökség a javaslatot elfogadta.

Vida előadó a tűzoltóság neve alatt visszaélők ügyében tett kérdést. *Elnök* kijelenti, hogy minden esetben, amidőn a Szövetség nevével visszaélnék, a feljelentést megteszi.

Papp előadó javaslatára, elnökség kimondja, hogy a jövőben minden hó első szombatján tartják az elnökségi üléseket és az előadók kiküldése ügyében ismételtlen felkérjük az illetékes alispánokat.

Elnökségünk, sajnálattal vette tudomásul a fővárosi Közmunkák Tanácsának értesítését, hogy az utcaelnevező-bizottság nem találta teljesíthetőnek a Szövetség kérelmét, melyszerint a VIII. ker. Dologház-utcát gróf Széchenyi Ödön utcának nevezék el.

Főtthkár bejelenti, hogy a számvizsgáló-bizottsági tagoktól beérkezett jegyzőkönyv szerint elnök ismét *Darvas* Lászlót választották meg.

Papp előadó értesülése szerint a kereskedelemügyi minisztérium törvényjavaslatot készít a cséplőgépek és a cséplés állami ellenőrzéséről. Az ellenőrzés céljából körzetenként felügyelői állásokat szerveznek gépészmérnökökből ötévi megbízatással. Oly irányú előterjesztést javasol a kereskedelemügyi miniszter úrhoz, hogy a cséplési ellenőrök a 44.200—1924. B. M. sz. rendelet tűzbiztonsági ellenőrzésével is megbízassanak és hogy ennek a kérdésnek tárgyalásához a Szövetség elnökségét hívja meg. Elnökség a javaslatot elfogadta.

Erdély előadó tudomása szerint, már több ízben kerestek Konstatinápolyba kiképzett tűzoltótiszteket. Hozzáintézett kérdések alapján indítványozza a külügyminisztérium útján a konstatinápolyi követség megkérdezését annak kipuhatolására, hogy volna-e kilátás ottan 1—2 tűzoltótiszt elhelyezkedésére. Elnökség az indítványt elfogadta.

Teasdale alelnök bejelenti, hogy a közel jövőben két végzett tűzoltótiszteket vesz fel gyakornoki minőségben a fővárosi tűzoltóságához.

Főtthkár bejelenti, hogy a székház emeleti utcai lakásában lakó ifj. Vass István dr. most már harmadszor kéri lakbérének leszállítását. Elnökség a kérelmet nem tartotta teljesíthetőnek.

Széchenyi József gróf országos elnök az elnökséghez intézett levelében a győri országos versenyeken elért eredmények fokozása céljából versenvándordíjat ajánlott fel. Elnökség, köszönetét kifejezve, felkérte elnök urat, hogy a felajánlott vándordíjat a községi versenyeken résztvevő csapatok részére adományozza.

Lukács dr., a hivatalos lap szerkesztője bejelenti, hogy a lap nyomdai előállítására ajánlatokat kért be. Az ajánlatok ismertetése és többek hozzászólása után, elnökség a Magyar Távíratok Iroda nyomdájának ajánlatát fogadta el.

Továbbá elfogadta az elnökség, szerkesztőnek azon javaslatát, hogy mindazon tagtestületek részére, melyek az előfizetést anyagiak hiányában megújítani nem tudták, a Tűzrendészeti Közlönyt már a folyó évben díjmentesen megküldhesse.

Szerkesztő betérjesztette a Tűzrendészeti Közlöny 1933. évi költségvetés előirányzatát, melyben a

2500 pengővel, a vármegyei Tűzoltó-Szövetségek pedig tagtestületenként 40 fillérrel járuljanak hozzá a lap költségeihez. A szükséglet hiányzó része hirdetésekkel és előfizetésekkel térül meg. A kiadási előirányzatból 200 pengőt, a kiadó tiszteletdíjat, törölte az elnökség, mert a jövőben a nyomda expedálja a lapot és külön kiadóra nem lesz szükség. Egyébként elnökség a költségvetéshez hozzájárult.

Vitéz Roncsik dr. előadó javaslatára az elnökség utasította a szerkesztőt, hogy a „Tűzrendészeti Közlöny“-ben a munkatársak neveit a jövőben hagyja ki, hogy ezzel is több hely maradjon egyéb közlemények részére, továbbá, hogy csak a közérdekű vármegyei rendeleteket közölje.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság levelet intézett a Szövetséghez, melyben értesít, hogy 45 fillére elértéktelenedett alapítványát, ha hozzájuk beérkezik, úgy nyugdíjpénztárunknak fogja átadni, mint a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség adományát.

Főtthkár bemutatja a „Tűzvédelem“ szaklap azon megkeresését, hogy a BIOSz által hozzá intézett levélre a Szövetség tegye meg észrevételeit és annak a „Tűzvédelem“-ben való leközlésére adjunk felhatalmazást. Többek hozzászólása után az elnökség úgy határozott, hogy a kérelemnek nem ad helyt.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Segélyző-Pénztár elnökségi ülése 1932 október 8-án

Az elnöki széket *Marinovich* Imre dr. ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta. Elnökség az előbbi ülés jegyzőkönyvének felolvasásától eltekintett, mivel az a hivatalos lap szeptemberi számában közölve volt.

Főtthkár a mult ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette:

Jeney Ferenc hiv. tűzoltó (Budapest államigépgyár) 28, Lóska Sándor rajv. (Szokolya) 16, Györffy László tűzoltó (Budapest önk.) 28, Molnár Gyula tűzoltó (Told) 10, Tóth Antal tűzoltó (Kőröstarcsa) 106, Bellon György tűzoltó (Nyíradony) 50, Csépe B. András tűzoltó (Hasznos) 80, Varga József tűzoltó (Petőhenve) 36, Komiáthy József tűzoltó (Kisapáti) 18, Sobján József tűzoltó (Kisapáti) 18, Zsigmond György tűzoltó (Pócsmegyer) 40, Tóth János tűzoltó (Sárospatak) 10, Kovács József tűzoltó (Tállya) 24, B. Nagy Sándor tűzoltó (Mezőcsát) 50, Varga István tűzoltó (Lócs) 6, Fridrich László tűzoltó (Rakamaz) 16, Ungi Imre tűzoltó (Öcsöd) 34, Varga János tűzoltó (Sáregres) 14, Kovács Sándor tűzoltó (Szentes) 24, Matosek Béla (Abda) 20, Molnár József tűzoltó (Gyóró) 28, Kénoszt Gyula tűzoltó (Pestszenterzsébet) 40, Kopasz József hiv. tűzoltó (Szeged) 130, Kuhn Ferenc tűzoltó (Tolna 38, Varga István parancsnok (Lócs) 26, Bárnai Sándor önk. tűzoltó (Makó) 30 pengő.

Bejelentéseket az elnökség jóváhagyólag tudomásul vette.

Főtthkár bejelenti, hogy Barabás község előjárósága többszöri sürgetésre sem küldte be a tűzoltók balesetbiztosítási díját, ellenben arról értesített, hogy a költségvetését felülvizsgáló miniszterközi bizottság az erre felvett összeget a község költségvetéséből törölte.

Elnökség az ügyet kiadta *Démusz* Lajos előadónak, kivizsgálás céljából.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést be-
kesztette.

VÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉGEK HÍREI

Fejér vármegye Tűzoltó-Szövetsége szeptember 11-én tartotta 44. évi rendes közgyűlését Sárbogárd községben igen nagy érdeklődés mellett. Jelen volt 33 tűzoltótestület képviselője, mintegy 200 taggal, köztük az illető községek vezetőjegyzői. Részt vett az ülésen és vele kapcsolatos versenyeken a választókerület képviselője, Huszár Dezső, valamint a járás népszerű főszolgabírája, Kenessey Gyula, míg a vármegyei hatóságot Lauschmann Géza dr főjegyző képviselte. De eljött a tanulságos gyűlésre vendég gyanánt a pécsi tűzoltóság két előkelő tagja: Makutz Jenő dr, városi tanácsnok és Szántó Sándor dr, testületi orvos is, kik egyúttal a baranyavármegyei Tűzoltó-Szövetséget képviselték. A vendégeket és a vidéki tűzoltócsapatokat a vasúti állomáson Jeges László jár. tűzr. felügyelő vezetése alatti küldöttség fogadta és kaulazolta be a fellobogózott községbe.

A tűzoltócsapatok nagy tömege a község-háza előtt gyülekezett, kiket Jeges László felügyelő istentiszteletre vezetett. Istentisztelet után a Róth István parancsnoksága alatt álló sárbogárdi házi testület jól sikerült gyakorlatot mutatott be.

Gyakorlat végeztével a községi tanácsteremben megkezdődött a közgyűlés. Makutz Jenő, Pécs város tanácsnoka, ékes beszédben tolmácsolta a baranyavármegyei és pécsi tűzoltók bajtársi üdvözetét, melyet Kenessey főszolgabíró köszönt meg. Ezek után Lauschmann Géza dr, megyei főjegyző, meleg szavakban aposztrofálta Vida Pál közel 60 évi állandó tűzoltói tevékenységét, melynek méltánylásául keletkezett a Vidaféle tűzoltói alapítvány és lelkes szavakban buzdította a tűzoltóságot hasonló újszerűségekre és kitarásra. Szavainak elhangzása után kiosztotta Lauschmann Géza az alapítvány kamataiból Vida Pál által odaitélt jutalmakat és pedig Enyedi István velencei, Katona János csákvári, Lichtenstein Sámuel felcsuti, Krekovic Imre nagylóki és Barabás István ercsi öreg tűzoltóknak, kik fejenként 50—50 pengőt kaptak. Ezenkívül alispáni dícsérőoklevéllel jutalmaztatott számos buzgó tűzoltó, kiknek az okmányok szintén ünnepélyesen adattak át.

Ezen lélekemelő mozzanat után Vida titkár ismertette a Szövetség egyévi tevékenységét, majd bemutatta az 1931. évi zárszámadást, melyet a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett és az elnökségnek a felmentvényt megadta. Letárgyalt a közgyűlés néhány szakbavágó indítványt, majd a tisztújítást ejtette meg, melynek folyamán ismét *elnökké választották Bathyány Gyula grófot, alelnökké Ivánka Géza bárót és titkárrá Vida Pált*, az eddigi tisztviselőket.

Mindezeknek megtörténte után megalakították a délutáni versenyek bíróságát és pedig Jeges László jár. tűzr. felügyelő elnöksége mellett Albert Lajos, Barabás István, Schöber Alajos és vitéz Halász Ferenc személyében. A versenyekben részt vett 16 község testülete a következő sorrendben nyert osztályzatot, ú. m.: 1. Sárkeresztúr, 2. Káloz, 3. Nagylók, 4. Sárszentmiklós, 5. Sárosdpuszt, 6. Sárosd község, 7. Vajta, 8. Hercegfalva, 9. Sáregres, 10. Alap, 11. Pusztagegres, 12. Előszállás, 13. Sárszentágota, 14.

FELHÍVÁS

a városi tűzoltóparancsnokok, a vármegyei és a járási tűzrendészeti felügyelő urakhoz!

Czobor Gyula Veszprém vármegyei tb. vm. tűzrendészeti felügyelő bajtársunk azon javaslatát, hogy a felhívásban megjelölt bajtársak részére évenként egyszer 8—10 napig tartó díjtalan továbbképző szakelőadásokat tartsunk, elnökségünk elfogadta.

Az előadásokat még a téli hónapokban Budapesten, a székesfővárosi tűzoltóság VIII, Kún-utca 2. sz. alatti központi laktanyájában tartanánk. Mielőtt azonban a tantervet kidolgozánk, az előadói kart megszerveznénk és felterjesztésünket ez ügyben a m. kir. belügyminiszter úrhoz elkészítenénk, ismernünk kell az érdekelt bajtársaknak a tananyagra vonatkozó igényeit, kívánságait és hogy körülbelül hány hallgatóra számíthatunk? Felkérjük ezért az érdekelt bajtársakat, hogy ebben az ügyben bejelentéseiket, javaslataikat és kívánságaikat legkésőbb folyó évi november 30-ig szövetségi irodánkhoz (Budapest, Bástyá-utca 13) küldjék be.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség Elnöksége

HÍREK

Csatáry Béla dr miniszteri osztályfőnök. A Kormányzó úr Ófőméltósága Csatáry Béla dr miniszteri tanácsosnak, a belügyminisztérium tűzrendészeti osztályvezetőjének a miniszteri osztályfőnöki címet adományozta. Elnökségünk ebből az alkalomból tisztelgő-látogatást tett *Marinovich Imre dr ny. h. államtitkár, ügyvezető alelnökünk* vezetésével, aki meleg szavak kíséretében tolmácsolta a magyar tűzoltóság jókívánságait. *Csatáry dr* őméltósága válaszában kifejtette, hogy a tűzrendészet ügyét és az Országos Szövetség törekvéseit a nehéz viszonyok ellenére is minden erővel támogatja. Egyben felhívta a Szövetséget, hogy vármegyei és községi szabályrendelet-mintát dolgozzon ki, miáltal a szabályrendeletek jóváhagyása gyorsabb ütemben történhetne.

Belügyminiszteri elismerés. Pest vármegye főispánja, *Preszly Elemér dr* ünnepélyes keretek közt nyújtotta át Kalocsán az ottani Önkéntes Tűzoltótestület elnök-főparancsnokának *Máthé-Tóth Jenő dr*-nak, a tűzoltóság érdekében kifejtett nagyvonalú munkásságáért a belügyminiszter úr dícsérő elismerését és *Kelemen János* parancsnoknak a királyi díszérmet.

Újpest megyei város képviselőtestülete részleges tisztújító ülést tartott, melynek során főparancsnokká *Jonák Gyulát*, parancsnokká *Jarnatzky Jenőt*, tűzoltótisztte *Jonák Ernőt* választották meg.

A hivatásos tűzoltók új egyenruhája. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség még ez év tavaszán elhatározta, hogy a hivatásos tűzoltók egyenruháját egységesen szabályozza és mintának fogadja el a fővárosi hivatásos tűzoltóságnak a közelmúltban módosított és a honvédelmi minisztérió jóváhagyott egyenruha-szabályzatát.

Az új szabályzat a gyakorlati célnak megfelelő kisebb változásokat hozott, melyek a következők: az eddigi díszkabát, melyet úgysis legritkább alkalommal használtak, teljesen megszűnik s helyébe a régi zubbonyon eszközölték annyi változást, hogy a hátrész deréktól felfelé hasítékkal van ellátva s azon két gomb van. Az oldalfejtő (tiszteknél rőzsekés, legénységénél mászóöv és

teknél fokozott, a legénysegnél sötétkéik, úgy, hogy a megszokott piros sapkákat teljesen eltűnnek. Az új egyenruházat kötelező használata egy év múlva lép életbe, addig a készleten lévő egyenruházati cikkek felhasználhatók, úgy, hogy a változás egyik hivatásos tűzoltóságnál sem okoz semmiféle költséget. Budapest már augusztus 1-én az egész vonalon életbe léptette az új szabályzatot, a többi nagyváros szeptember 1-től használja az utcán az újat, míg a régik még egy évig fogják viselni.

Szombathelyi Önkéntes Tűzoltótestülete szeptember hó 25-én ünnepelte fennállásának 60 éves jubileumát. Az emlékezetes nap reggelén a tűzoltók 9 órakor a székesegyházban hálaadó Te Deumot vettek részt. A díszközgyűlést háromnegyed 10 órai kezdettel a szertár udvarán tartották meg. A mászótorony tövében díszes lombosított állt háttérben Bartos Pál főparancsnok, a legrégibb szombathelyi tűzoltó leleplezésére váró arcképével. Az emelvényen helyezkedtek el: Müller Ede kormányfőtanácsos, elnök, Pottyondy Béla dr. kormányfőtanácsos, kir. közjegyző, társelnök, Horváth György dr. tanácsos, polgármesterhelyettes, Kiss Emil dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Bartos Pál tűzoltófőparancsnok és Szűcs Ferenc titkár.

A 60 év történetének felolvasása után Kiss Emil dr. tűzrendészeti felügyelő lelkes szavakkal ismertette az I. Ferencz József uralkodása idején alapított királyi díszérem történetét, majd átnyújtotta az érmet Dános József dr. mentőorvosnak, aki 25 év óta orvosa a tűzoltóknak is s aki még egyesület tisztsége előtt, 1904-ben, Brutscher József főparancsnokkal megalkotta a mentő-intézményt, a negyedik ilyen alakulatot az országban.

Dános József dr. átvette a díszéremet és az oklevelet, hosszabb beszédben köszönte meg az elismerést és a kitüntetést. Főlemlítette azokat az időket, amikor a betegek szállítását a rendőrség udvarán elhelyezett fekete enyvesvászontetős kordén végezték a munkára kellellenül vállalkozó és drágán fizetett napszámosokkal. Igéri, hogy az ambíciója és ereje teljességével szolgálja a mentő-intézményt.

Pottyondy Béla dr. az egyesület életén tíz év óta álló Müller Ede elnököt üdvözölte, különösen kiemelve azt, hogy Müller Ede mentette meg az ősi önkéntes tűzoltók autonómiáját, a szertárt gazdagította s bölcsességével a hivatásos tűzoltók csapatát testvéri egyetértésben csatolta az önkéntes tűzoltók törzséhez.

Müller Ede válaszában a titkár és a választmány megértő és odaadó munkájában jelölte meg a siker titkárát.

Azután Bartos Pál érdemeit méltatta, aki 43 éves tűzoltói működésének ideje alatt a közlegényi sorból végig ment a tisztségek minden lépcsőzetén, tíz év óta főparancsnok, de minden fokon hivatása magaslatán álló egész ember. A beszéd végén lehullott a lepel a főparancsnok füzérrel körített arcképéről.

Bartos Pál meghatottan köszönte meg a képmásának megörökítését.

Horváth György dr. a város nevében üdvözölte az egyesületet. Elismeréssel szólt az önkéntes és hivatásos tűzoltóság testvéri viszonyáról s a város haláljáról és támogatásáról biztosította az egyesületet.

Benda László, a Vármegyei Tűzrendészeti Szövetség főtitkára és tb. alelnöke a Szövetség nevében szólt. Kirchknopf Jenő a községi, Németh Kál-

Müller Ede záróbeszéd után, az enekar Himnuszával végződött a díszgyűlés.

A szertár udvarán a legifjabb tűzoltók ötös szerelési gyakorlatot mutattak be bámulatos gyorsasággal. A legjobb csapat tagjai ezüstérmeket nyertek. Délután fél 4 órakor a MÁV Rákosi Jenő utcai házain tartott nagygyakorlat fejezte be Szombathely tűzoltóságának ünnepnapját.

Tűzoltónap Kalocsán. A Kalocsai Önkéntes Tűzoltótestület zászlószenteléssel és körzeti tűzoltóversennyel egybekötve, szeptember 18-án ünnepelte megalakulásának 60. évfordulóját. A közérdekért önfeláldozóan, emberbaráti szeretetből dolgozó testület jubileuma alkalmával a lakosság halála és szeretete igen melegen nyilvánult meg.

A testület új zászlóját Zichy Gyula gróf, kalocsai érsek személyesen szentelte fel szentbeszéd kíséretében és személyesen vett részt a testület díszközgyűlésén és a körzeti versenyen is. A körzeti verseny megkezdése előtt a tűzoltócsapatok Kelemen János, a kalocsai önkéntes tűzoltótestület agilis parancsnokának vezetésével a hősi emlékműhöz vonultak fel, amelyre a vármegyei tűzoltószövetség nevében Csilléry Zoltán dr. vm. II. főjegyző koszorút helyezett el.

A testület díszközgyűlése a városház dísztermében folyt le, Máté-Tóth Jenő dr. kormánytanácsos, elnök szép megnyitó beszéde után a titkár ismertette a 60 év történetét, majd a belügyminiszter és az Országos Tűzoltószövetség képviselőjében megjelent Marinovich Imre dr. ny. h. államtitkár lelkes beszéddel üdvözölte a jubiláló testületet és kiosztotta a szövetségi érmeiket. A vármegyei alispánjának nevében Csilléry Zoltán dr. vármegyei II. főjegyző üdvözölte a 60 éves testületet, végül Antalffy Sándor polgármester vette át az új zászlót Draskovich Ferencné zászlóanyától. A lakosság nagy részvételével lefolyt és sikerteljes szép ünnepélyen a helybeli hatóságok és intézmények képviselői teljes számban vettek részt. Ott volt Horváth Győző dr. címzetes püspök, kalocsai nagyprepost, Szentpétery Lajos kalocsai járási, Markó Jenő kúnszentmiklósi járási főszolgabíró, Petheő János és Lukács Zoltán dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelők, Kathona Mihály dr. városi főügyész, tb. vm. tűzrendészeti felügyelő, Bokross E. Béla, Lantay István dr. szolgabíró, járási tűzrendészeti felügyelők, Elefánthy Kálmán járási tűzrendészeti felügyelő és több környékbeli tűzoltótiszt. A 19 községi és két városi csapat részvételével lefolyt kerületi tűzoltóversenyen a bírálóbizottság a díjakat a következőknek ítélte:

Kocsifecskendő 9-es szerelésben: 1. Vármegyei Szövetség ezüst plakettjét Kiskörös, 2. Kalocsai Önkéntes Tűzoltó-Testület nagy plakettjét Császártöltés, 3. Kalocsai Testület kis plakettjét Császártöltés, 4. Kalocsai Testület díszoklevelét Soltvadkert, 5. Kalocsai Testület díszoklevelét Bátya, 6. Kalocsai Testület díszoklevelét Hajós, 7. Kalocsai Testület díszoklevelét Fajs, 8. Kalocsai Testület díszoklevelét Uszod község csapata nyerte el. — Mozdonyfecskendő 9-es szerelés: 1. Horthy plakettet Pestszentlőrinc, 2. Vármegyei Tűzoltó-Szövetség bronzplakettjét Solt, 3. díszokmányt Pestszentimre, 4. díszokmányt Géderlak község csapata nyerte. — Kocsifecskendő 5-ös szerelés: 1. Máté-Tóth Jenő dr. tiszteletdíját (serleg) Öregcsertő, 2. Patrona Hungaria kis plakettjét Dunavecse, 3. díszokmányt Miske, Nemesnáduvar, Homokmégy és Drágszél község csapata nyerte. — Városok versenye: 1. Kalocsa város tiszteletdíja, kis plakett Kiskúnhalas, 2. díszokmányt Kalocsa

város önkéntes csapata kapta. — Leventék bemutató-versenye, 5-ös szerelés: 1. 5 drb nagy ezüstözött érmet Öregcsertő község, 2. 5 drb kis ezüstözött érmet Kalocsa város, 3. 5 drb bronzérmét Kiskúnhalas város csapata nyerte.

A rábabogyoszlói tűzoltótestület szeptember 25-én fényes keretek között ünnepelte meg negyvenéves jubileumát zászlószenteléssel egybekötve. Az ünnepség *Eberhardt* István felsőpatyi plébános miséjével kezdődött. A zászlószentelési szertartást is *Eberhardt* István végezte. Utána a zászlót *Gáspár* László sárvári ev. lelkész is megáldotta. A jubileumi ülésen *Máger* László egyesületi elnök mondott megnyitót. Az egyesület történetét pedig id. *Szigethy* Sándor ismertette. *Szigethy* volt az egyesület megalapítója és negyven éven keresztül elnöke. Az ünnepi beszédet *Huszár* Mihály sárvári apát tartotta igen nagy hatással. Utána ifjú *Szigethy* Sándorné zászlóánya megkoszorúzta a zászlót. Az ünnepség a zászlószegzek beverésével ért véget. Délben ünnepi ebéd volt id. *Szigethy* Sándor kerthelyiségében, este pedig szépen sikerült táncmulatság fejezte be az ünnepségek sorát.

Az őriszentpéteri tűzoltótestület fényes külsőségek között ünnepelte meg az egész környék tűzoltótestületeinek részvételével fennállásának 50 éves jubileumát. Az ünnepi beszédet *Vargha* Gábor dr országgyűlési képviselő mondotta. Az ünnepség során *Kiss* Emil vármegyei tűzrendészeti felügyelő lelkes beszéd kíséretében átadta *Sánca* Jánosnak a 35 éves, *Ziska* Gyulának és *Pap* Józsefnek a 25 éves, *Könye* Lajosnak pedig a 15 éves szolgálati érmet. Az ünnepség fényét csak egy momentum homályosította el: az őriszentpéteri és környéki intelligencia feltűnően távolmaradt.

A Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltótestület Szent István napján ünnepelte ötvenéves fennállásának emléknapját. A legnagyobb körültekintéssel és a félvészázados korhoz méltóan összeállított program minden pontja fényesen sikerült.

Az ünnepségen megjelent az Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőiben *Benda* László, a Vasvármegyei Tűzoltó-Szövetség főtitkára, a Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség képviselőiben *Bubics* Tivadar vm. tűzrendészeti felügyelő, számos tűzoltótestület, köztük Zalaegerszeg és Nagykanizsa tűzoltócsapata és tisztjei. Délelőtt a vendégek fogadása után tábori mise volt, mely alatt a zalaegerszegi leventegyesület zenekara játszott egyházi énekeket, majd mise után lélekemelő szavak kíséretében *Schneller* Jenő esperesplébános megáldotta a testületi zászlókat.

Tíz órakor a Korona-szállóban díszközgyűlés volt, melyen *Misner* Antal dr, a zalaszentgróti tűzoltótestület elnöke meleg szavakkal ismertette a jubiláló testületnek 1882. évi megalakulásának történetét és az egyesület 50 éves munkásságát. *Benda* László az Országos Tűzoltó-Szövetség és 9300 tűzoltó nevében szólalt fel és üdvözlőket tolmácsolta. *Bubics* Tivadar tűzrendészeti felügyelő a Vármegyei Szövetség és a vármegye közönsége jókívánatát hozta s mindketten a legnagyobb megelégedésüket fejezték ki a testület ötven éven keresztül teljesített munkásságáért.

Délután tűzoltóverseny volt, melyen több vidéki csapat vett részt, majd Zalaegerszeg és Nagykanizsa csapata egymásközt városközi versenyt tartott, mind igen szép eredménnyel. Utána *Benda* László orsz. szövetségi kiküldött a zalaszentgróti testület tagjainak meleg, szép szavak kíséretében szolgálati érmeiket, a versenyző csapatok közt pedig értékes és szép díjakat osztott ki.

A községek versenyében első Tekenye és Kis-

városok versenyében Zalaegerszeg önkéntes csapata 8:1 pontarányban, a gyorsszerelésben pedig 43 másodperccel szemben 35 másodperces idővel verte Nagykanizsa önkéntes csapatát. A zalaegerszegiek a szép teljesítményért ezüst serleget vittek haza.

Az ünnepségek után a testület úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban gazdag és szép táncmulatságot tartott, amelyen a zalaegerszegi leventezenekar is szerepelt.

Járásai tűzoltóverseny Tápiószelén. Szeptember 25-én tartották meg a nagykátaai járás tűzoltótestületei versenyüket Tápiószelén a községi sportpályán. A napsugaras, szép őszi vasárnap sok érdeklődőt csalt ki a versenypályára, ahol Tápiószele, Nagykáta, Tápióság, Kóka, Pánd, Farnos és Szentmártonkáta községek önkéntes tűzoltótestületei folytatták a járási vándordíjért nemes küzdelmüket, amelyben a jelképes támadás győztese a tápiószelei csapat lett — elnyervén a vándorserleget. Mint első díjat nyerte a Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség ezüstplakettjét a nagykátaai, bronzplakettjét a tápiósági csapat, a harmadik díjat — egy asbestfáklyát — Kóka, egy petróleumfáklyát — mint tiszteletdíjat — pedig Pánd vitt el. Ezenkívül Tápióság csapatának parancsnoka, *Kelecsényi* Tibor urad. intéző, mint legjobban vezénylő parancsnok, a bírálóbizottság dícsérő elismerésében részesült. A jól sikerült verseny megrendezésének fáradságos munkáját *Bitskey* Géza dr községi orvos, tápiószelei parancsnok végezte nagy buzgalommal és hozzáértéssel. Verseny után *Marinovich* Imre dr ny. h. államtitkár, mint a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség alelnöke, szép beszéd kíséretében osztotta ki az 5, 10, és 25 éves szolgálati érmeiket, majd *Csilléry* Zoltán dr vm. II. főjegyző, mint Pest vármegye Tűzoltó-Szövetségének üv. alelnöke szolt a tűzoltókhoz, további lankadatlan, kitartó munkára és hazaszeretetre buzdítva őket, azután kihirdette a zsűri döntését és kiosztotta a nyertes csapatok díjait. A járás testületeinek átszervezése és erőteljes fejlődése főleg a legutóbbi három év örvendetes eredménye, amely jórészen *Pethő* János vármegyei és *Dabasi* Ödön dr járási tűzrendészeti felügyelők hatásos közreműködésének tudható be. A versenyen ott láttuk *Hoffer* Ferenc járási főszolgabíró, *Lukács* Zoltán dr vm., *Dabasi* Ödön dr, *Lantay* István dr és *Elefánthy* Kálmán járási tűzrendészeti felügyelőket, *Boross* Imre vm. tűzoltószövetségi titkárt, *Ádám* György dr földbirtokest és a környék társadalmának még számos reprezentánsát. A tűzoltóversenyt a Himnusz akkordjai zárták be a sötétség beálltakor.

Tűzoltóünnepség Alsónémedin. Október 2-án ünnepelte meg negyvenéves fennállását az alsónémedi Önkéntes Tűzoltótestület járási versenyyel és zászlószenteléssel egybekötve. Az ünnepség a róm. kat., majd a református templomban szentmisével és istentisztelettel vette kezdetét, majd *Csilléry* Zoltán dr vm. II. főjegyző helyezte koszorút a hősök emlékére. Ezután a helybeli és a vendégcsapatok, valamint a leventék csapatai a sportpályára vonultak, hol a Testület új zászlóját vitéz *Csontos* József né zászlóanya átadta megőrzésre a község vezetőjegyzőjének s a testületek és magánosok elhelyezték a zászlószöveket. Ezután az alsónémedi, alsódabasi, felsódabasi, ladánybenei, lajosmizsei, ócsai, örkényi és újhartyáni tűzoltótestületek s a leventecsapatok versenye következett. Az önkéntes tűzoltócsapatok versenyében első helyezést a vendéglátó alsónémedi község testülete nyerte s megkapta a Sternberg és Társa tűzoltószergyár tiszteletdíját, egy gráci dugólétrát. Mint első díjat nyerte alsónémedi község ezüstserlegét, az ócsai; a Vármegyei Tűzoltó-Szövet-

első díjat — nyerte, második lett az ócsai leve-
csapat, a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség bronzplakett-
jével díjazva, harmadik a lajosmizsei leventecsapat
lett, elnyerve a Vármegyei Szövetség oklevelét. Ver-
seny után *Csilléry* Zoltán vm. szövetségi alelnök
kiosztotta a 35, 30, 25, 15, 10 és 5 éves szolgálati
érmekeket, a versenydíjakat és a versenyző tűzoltó-
és leventecsapatokhoz buzdító beszédet intézett. A
versenyen ott láttuk *Dinnyés* Lajos és *Dinich* Ödön
országgyűlési képviselőket, *Szánthó* Pál dr. járási
főszolgabíró, vitéz *Czanik* Géza dr. szolgabíró, to-
vábbá *Boross* Imre vármegyei szövetségi titkárt,
Lantay István dr. tb. szolgabíró, *Hajós* Emil járási,
Lukács Zoltán dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő-
ket.

A toronyi tűzoltók fényes keretek között ünne-
pelték meg a tűzoltótestület fennállásának negy-
venéves jubileumát. Díszközgyűléssel kezdődött az
ünnepség, amelyen *Révffy* elnök mondotta a meg-
nyitó beszédet. Utána *Sárváry* Károly adta elő a
negyven év történetét, amelynek során a megjelent
nagy számú közönség lelkesen tüntetett az életben
lévő alapító tagok s különösképpen *Balog* Istvánné
zászlóánya mellett. Az ünnepség a Szózat eléneklé-
sével ért véget. Délben díszbéd volt a Balázs-ven-
dégőben, délután pedig verseny a toronyi, ondódi,
ségi és oladi tűzoltócsapatok között. A gyakorlatokban
versenyen kívül szerepelt a szombathelyi tűzoltók-
nak az ünnepségen résztvevő szakasza is.

Járási tűzoltóverseny Gyulán. A gyulai járás
önkéntes tűzoltói járási tűzoltóversenyre sereglet-
tek össze Gyulára szeptember 11-én. A szépszámmal
egybegyűlt csapatok *Wiszt* Alajos járási tűzrendé-
szeti felügyelő vezetésével már a korareggeli órák-
ban templomba mentek, hogy testi erejükhöz méltóan,
lelkierővel is gyarapodjanak és Isten segítségét kér-
jék munkájukhoz.

Mise után az önkéntes tűzoltólaktanya udvarán
gyülekeztek. Fél 10 órakor érkezett meg az alispán
képviselésében *Uhrin* László dr. vm. II. főjegyző,
szövetségi alelnök, akinek társaságában *Varga* Gyula
dr. polgármester és *Démusz* Lajos vármegyei tűz-
rendészeti felügyelő volt. *Uhrin* László dr. szövet-
ségi alelnöknek *Wiszt* Alajos járási tűzrendészeti
felügyelő tett jelentést a százfőnyi csapat létszámá-
ról. A szövetségi alelnök szemlét tartott a csapat
felett és azután elfoglalta helyét. Nem sokkal ezután
a kürt ismét felharsant s jelezte *Vangyel* Endre dr.
járási főszolgabírónak, a zsűri elnökének az érke-
zését. Pontban 10 órakor felzendült a Hiszekegy és
utána kezdetét vette a verseny.

A versenyen Doboz község kivételével a gyulai
járásból minden község tűzoltócsapata jelen volt,
sőt a vármegye legkisebb községe, Mezőmegyer tűz-
oltósága két csapattal nevezett be a versenyre.

A verseny nívóját mi sem mutatta jobban, mint
a megjelentek szép száma. Megjelentek: a helyőrség
tisztikara, a Vitézi Szék, a csendőrség, a vámőrség,
az államrendőrség képviselői, azonkívül *Tauffer*
Emil dr. egészségügyi főtanácsos, kórházi igazgató,
Szentkereszthy Tivadar kir. tanfelügyelő, *Varga*
Gyula dr. polgármester, *Heilinger* Károly főjegyző,
Antalóczy Nándor vm. főlevéltáros, *Sipos* Ferenc dr.
kir. járásbíró, *Panyik* Tóth József dr. reálgimná-
ziumi tanár, *Sal* József bútorgyáros, *Harsányi* Pál
esperes, *Fazekas* Mihály, *Tóth* László polgári iskolai
tanár, cserkészparancsnok, *Balog* Zoltán főjegyző,
Matuska Ágoston dr. állami kórházi számvizsgáló,
az állami kórház intézeti tűzoltóság képviselői, több
hivatal vezetője, tisztviselője, azonkívül a környék-
beli tűzoltótisztek és mintegy 200 főnyi érdeklődő

tok. Fellépésükben, magartásukban, fegyelmezett-
ségükben szinte kikristályosodik a szakszerűség.
Éppen ezért a verseny a várakozáson felüli nívót
érte el. A csapatok között nagy volt a versengés az
elsőségetért. Így az iskolaszerezésben különösen ki-
tűntek a gyulavári és a mezőmegyeri csapatok pre-
cíz, szakszerű és fegyelmezett munkájukkal. A
gyulavári csapat feltűnően jól szerepelt, amit leg-
jobban gyorsszerelésük mutat, ugyanis ezt teljesen
hibapont nélkül végezték.

A csapatok ötös iskola- és gyorsszerelést, majd
pedig kilences gyorsszerelést végeztek.

A verseny után az eredményt *Uhrin* László dr.
vm. II. főjegyző, szövetségi alelnök hirdette ki a
már tőle megszokott gyönyörű összeállítású, magas-
szárnyalású, izzó hazafias beszéde kíséretében. Ezek
szerint az ötös iskolaszerezésben I. a gyulavári és a
mezőmegyeri csapatok 5 ponttal, II. a kétegyházi 9
ponttal, III. az újkígyósi csapat 11 ponttal.

Az ötös gyorsszerelésben hibapont nélkül az első
helyen végzett a gyulavári csapat, II. helyen a mező-
megyeri második csapat 18 ponttal, III. helyen a
kétegyházi csapat 22 ponttal és IV. helyen pedig az
újkígyósi csapat 31 ponttal.

A kilences csapatversenyben I. a gyulavári csa-
pat 6 ponttal, II. a kétegyházi csapat 21 ponttal, III.
a mezőmegyeri csapat 30 ponttal, IV. az újkígyósi
csapat 4 ponttal.

Ezután *Schád* János önkéntes parancsnok ve-
zénylete mellett szerelési gyakorlatokat mutattak be
a gyulai önkéntes tűzoltók, amelyekért általános
elismerést kaptak.

Az adományokból beszerzett csapatdíjak és
egyéni díjak kiosztása után *Démusz* Lajos vm. tűz-
rendészeti felügyelő mondott köszönetet a hatóságok
és testületek kiküldötteinek és a szépszámmal meg-
jelent vendégeknek. Ugyancsak szép beszédben mélt-
tatta a verseny lélekelmelő hatását, megdicsérte a
csapatokat az elért szép eredményekért s egyben
további buzgó és kitartó munkálkodásra hívta fel
őket.

Ezekután a Himnusszal véget ért a verseny s kö-
vetkezett a díszmenet, majd pedig *Pettner* hivatá-
sos és *Schád* önkéntes parancsnokok jól sikerült tá-
madást mutattak be a városháza udvarán a gyulai
hivatásos és önkéntes tűzoltókkal. Ugy a verseny,
mint a támadás a jelenlévő közönség és szakemberek
általános tetszését váltotta ki.

Testületközi verseny Hajdúnánáson. A Hajdú-
nánási Önkéntes Tűzoltótestület október 2-án jól
sikerült testületközi versenyt rendezett Hajdú és
Szabolcs vármegye tűzoltótestületeinek részvételével.
A versenybíró, melynek elnöke vitéz *Roncsik*
Jenő dr. Hajdú vm. tűzrendészeti felügyelője volt,
a beérkezett osztályozási lapok alapján a következő
sorrendet állapította meg: I. Hajdúhadházi Önkéntes
Tűzoltótestület, II. Hajdúnánási Önkéntes Tűz-
oltótestület, III. Újfehértói Önkéntes Tűzoltó-
testület, IV. Büdszentmihályi Önkéntes Tűzoltó-
testület. A versenyen az egész város előkelő kö-
zönsége részt vett s a díjakat *Pénzes* Mihály dr.
Hajdúnánás város polgármestere osztotta ki lelke-
sítő beszéd kíséretében.

A bajai tűzoltóság ünnepe. Szeptember 4-én
ünnepelte a Bajai Önkéntes Tűzoltó-Testület és a
hivatásos tűzoltóság fennállásának hatvanéves, ill.
húszéves évfordulóját. A jubileumi ünnepséggel
kapcsolatban kerületi tűzoltóversenyt is rendeztek.

A jubileumi ünnepség reggel 8 órakor tábori
misével kezdődött. A tábori mise után a versenyen
megjelent testületek felvonultak a sporttelepre, ahol

fél 10 órakor kezdetét vette a verseny. A verseny nagy nézőközönség jelenlétében folyt le s a megjelent csapatok olyan szép felkészültséget mutattak, hogy a versenyt végignéző közönség a legjobb impressziókkal távozott a verseny színhelyéről.

Pontosan déli 12 órakor kezdődött a jubiláló testület díszközgyűlése. A gyűlést *Knézy Lehel* dr. testületi elnök nyitotta meg, az ünnepi beszédet *Fehér Lőrinc*, Zombor város volt polgármestere, a testület egykori parancsnoka mondotta. A jubiláló testületet az Országos Szövetség és Pest-Pilis-Solt-Kiskúnvármegye Tűzoltó-Szövetsége nevében *Kathona Mihály* dr. elnökségi előadó, a megye nevében *Szabolyevits Dusan* dr. alispán, a város nevében *Borbíró Ferenc* dr. polgármester, a Városok és Vármegyék Mentőegyesülete nevében *Éry Márton* dr. alelnök köszöntötte. *Bokros E. Béla* szolgabíró, járási tűzrendészeti felügyelő pedig a kiskörösi járás tűzoltóságainak üdvözlését tolmácsolta. Az üdvözléseket *Horváth Iván* parancsnok köszönte meg. Szolgálati érdemek kiosztása után a gyűlés a Himnusz énekítésével ért véget.

Ebéd után a vendégtestületeket a bajaiak csónakkirándulásra vitték a „Kamarásdunára“. A kirándulásban, résztvevő vidéki tűzoltóknak nagy élmény volt a hatalmasan fellendült víziéletnek szemlélése, de a strandoló közönségnek sem volt mindennapi látvány, a motoros hajóval vontatott hatalmas kompon, zeneszó mellett hajókázó, többszáz egyenruházott tűzoltó.

Délután 5 órára volt kitűzve a bajai önkéntes és hivatásos tűzoltóság támadási gyakorlata. A gyakorlatnak a megjelent tűzoltókon kívül a közönség köréből is rengeteg nézője akadt s a gyakorlat végzetével lelkes ünneplésben volt része a gyakorlatot rendező tűzoltóságnak. A támadási gyakorlat igazolta, hogy a bajai tűzoltóság felszerelése és kiképzése a kor és a város tűzrendészeti követelményeinek mindenben megfelelő. Általában a bajai tűzoltóság, *Horváth Iván* agilis parancsnok vezetése mellett, néhány év alatt hatalmas lépésekkel haladt előre s mivel ő nemcsak a testületnek, hanem a város vezetőségének is teljes bizalmát élvezi, ez a fejlődés nem áll meg, hanem a jövőre vonatkozólag nagy reményekre jogosít.

A támadási gyakorlat után következett a verseny eredményének kihirdetése.

A mozdonyfecskendővel versenyző csapatok közül első a kiskúnhalasi, második a nagybaracska, harmadik a nagykörösi testület csapata; a kocsi-fecskendővel versenyzőknél első a bácsalmási, második a kiskörösi és harmadik az újdombóvári testület csapata lett. Díjazásban részesült a Mélykúti Önk. Tűzoltótestület csapata, amely a mozdonyfecskendő ötös szerelési versenyében egyedül indult. Vezetői díjat kaptak a bácsalmási, kiskörösi, kiskúnhalasi és nagykörösi csapat vezetői s ezenkívül még számos egyéni díjat osztott ki a bírálóbizottság a szereplő csapatok között.

A verseny eredményének kihirdetése után a csapatok díszmenetben vonultak el s ezzel az ünnepély befejezést nyert.

A bajai ünnepséggel kapcsolatban a már elmondottakon kívül tűzoltószempontból még két kiemelendő körülmény bír jelentőséggel. A díszközgyűlésen felszólaló *Szabolyevits Dusan* megyei alispán

kijelentette, hogy rövidesen meg fogja alakítani Bács-Bodrog vármegye Tűzoltó-Szövetségét. A vármegye tűzoltói életének fellendítésére, a Szövetség megalakítására feltétlenül szükség van, mert amint a versenyen megjelenő csapatok mutatják — sajnos —, a megye területéről kevés csapat jelent meg, aminek oka a mai gazdasági bajokon kívül feltétlenül abban keresendő, hogy a megyei Szövetség nem működik. A másik kiemelendő körülmény pedig az, hogy, míg pár évvel ezelőtt a versenyeken megjelenő csapatok közül sokszor láttunk olyan csapatot is, amelyik kiképzése még nagyon sok kívánnivalót hagyott maga után, a mostani versenyen megjelent csapatok mind olyan felkészültséget mutattak, hogy az illető városok és községek vész esetén komolyan számíthatnak csapataik segítségére.

A haladás mindezt és talán elsősorban a folyton ismétlődő kerületi tűzoltó szaktanfolyamoknak köszönhető, ahol a parancsnokok és tisztek megfelelő kiképzést nyernek. Éppen azért rendkívül fontos az, hogy a vármegyei szövetségek még áldozatok árán is minden évben megrendezzék a maguk tanfolyamát. Ha másként nem, valamely szomszédos vármegyével karöltve bizonyára nyílik mód és lehetőség a tanfolyam rendezésére.

A Fejérmegyei Tűzoltó-Szövetség ügyvezető főtitkára: *Vida Pál* orsz. elnökségi előadó kezdeményezésére már az előző években a verseny-szabályokban nem foglalt azon helyi szokást honosította meg, hogy Fejér vármegyében úgynevezett körzeti versenyeket rendez az őszi időszak folyamán. Ezen kisebb háziversenyen csak 3—4 olyan szomszédos község tűzoltócsapata vesz részt, melyek tűzveszély idején egymás kölcsönös segélyére szorulnak. Így a közeli környék tűzoltósága úgyszólván személy szerint is megismeri egymást, feltétlenül ismerni tanulják a szomszéd községek fecskendőit, tömlőkészleteit, vízszerezési és más helyi viszonyait, melyek ismeretében eredményesebben vonulhatnak a segítségre szoruló bajtársaik és vezetélyben forgó honfitársaik védelmére. Ilyen körzeti-versenyek sorozata indult meg a f. év őszi időszakának kezdetén, Tács és Csór nevű községekben, igen dícséretes eredménnyel, az illető községek közönségének s vezetőférfiainak élénk érdeklődése mellett. A mai nehéz viszonyok között persze jutalmi tárgyak adományozásáról szó sem lehetett; a győztesek csupán elismerő okiratokat kaptak, mely azonban mégis kielégíti a versenyző csapatok szerény igényeit.

Felelős szerkesztő: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Felelős kiadó: Keresztes János,
az orsz. szöv. pénztárosa

Lapkiadó bizottság:
Keresztes János, Köhler István, Mátrai Antal

LEÉRHETNE A FALU, HA A HATÁRBAN DOLGOZÓKAT
SIEMENS és HALSKE R.-T.

S ZIRENAJA
NEM HÍVNÁ SEGÍTSÉGÜL
BUDAPEST, VI, NAGYMEZŐ-U. 4

HASZNÁLT, DE JÓKARBAN LEVŐ
20-25 m-es lőfogatú tolléletrát és 3 részű
támruhas kihúzó létrát keres megvételre
a nagykörösi tűzoltóparancsnokság. Le-
írás és ajánlat „Tűzoltóparancsnok,
Nagykörös“ címre küldendő.

A. „Tűzrendészet“ I, II, III, V, VI, VII. (Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	2.— P
V. Balogh Dezső dr: Első segélynyújtás baleseteknél	1.— P
VI. Erdély Ernő: Vízszerezés	1.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve füzve 20 P, kötve	22.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata	—50 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	4.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . .	—40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyamparancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetőek meg.

Erdély Ernő: Tüzesetek nyomozása	1.50 P
Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . .	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, kötve	8.— P
Tíz példány rendelése esetén 6.— P, füzve	5.50 P

SZÍNEMŰ:

Techlár Ernő: Credo...!	2.— P
-----------------------------------	-------

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
---	-------

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányúrlap (Egyszerűbb 1.— P)	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtök vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban darabonként	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.
Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapjára az összeg rendeltetése feltüntetendő

KÖHLER ISTVÁN **Budapest, X, Korponai-utca 21**
 fecskendő-, szivattyú- és tűzoltófelszerelések gyára
 Gyárt: modern mőtoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és őntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL és TÁRSA R.-T. BUDAPEST
 Gyárt: kézi- és mőtorfecskendőket, mindenféle léírakat, motollákat, vízhordó- és őntöző-lajtkokat, szerkoocsikat. Mindenemő tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók
 I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM
 KÖZPONTI IRODA és GIÁRI TELEFON: 59-0-01
 Alapítva: 1906. évben

A megszünt **TEUDLOFF-DITTRICH Rl.** gyártmányait, úgymint: **KFZIHAJTÁSÚ, MŐTOROS és AUTÓFECSEKENDŐKET, LAJTKOCSIKAT, VÉSZVONATORAT és TŐZOLTÓSZÁGI FELSZERELÉSEKET** az ismert kiviteiben állítjuk elő
 Forgalomba hozza: **Magyar kir. állami vasgyárak kereskedelmi képviselete r.-t., Budapest, V, Vilmos császár-út 26. szám**
Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X, Kőbányai-út 21. szám

Seltenhofer Frigyes Fiai Sopron

**Szivattyúk
Tűzifecskendők
Tűzoltófelszerelések**

**WALSER
FERENCZ**

TELEFON
91-3-46

BUDAPEST, VI
LOMB-UTCA 34-36

TŰZOLTÁSI SZEREK
ÉS SZIVATTYÚK GYÁRA, HARANG-
ÉS FÉMÖNTÖDE :-:

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománcablákat,
gumbélyegzőket

Alapítva 1870

„ERICSSON”

(EZELŐTT DECKERT ÉS HOMOLKA)

MAGYAR VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
a budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója
BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 70

▼
Gyárt és szerel minden-
fajta elektromos tűzjelzőberendezéseket városok, községek, gyárak számára

TELEFON: 22-8-9 ♦ 28-9-64 ♦ 34-0-98

MINDEN KAPHATÓ

A

PÁRISI NAGYÁRÚHÁZ-BAN

„TOTAL”

a tűzoltókészülékek
királya!

Folyékony szén-savval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be, nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindenféle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, szesz, éter, petrolum, olaj, kátrány égését, továbbá a kárbid- és a villamos-tüzet, utóbbit is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismeretével készséggel szolgál a magyarországi tereket:

LIGETI ÉS BIRÓ

BUDAPEST, V, VÍGSZINHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem hasonlítható össze a különböző utániatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85 :-: Telefon: 23-7-31

BUDAPEST, VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

GORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

Szabad. hat. engedélyezett

Telefonszám: 91-4-46

DABEG tűz- és robbanásmentes benzintároló berendezéseket védőgáznélküli üzemre, gyorsan és jutányosan szállít

DÁVID és KERTÉSZ, kazán- és gépgyár r.-t., Budapest, VI. ker., Máglya-utca 75-77. szám

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakközlőket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ingyenpéldány a tűzoltótestületek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 - Telefon 84-7-94

Tűzrendészeti kirándulás

Régen volt, nagyon régen, még a világháború előtt.

Szatmárnémeti, ez a kedves magyar város, még a miénk volt. Ott tartotta Országos Tűzoltó-Szövetségünk a harmadéves nagy közgyűlését Széchényi Viktor gróf elnöklete alatt. Új ember volt akkor köztünk a nemes gróf, aki magával hozta huszárcapitányi tüzét, színmagyar lelkességét és Ödön bácsijától örökölt tűzoltói meleg ügyszeretetét.

Szép napok voltak a szatmári közgyűlés napjai. Akkoriban nemzeti ünnep számba ment a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kongresszusa, melyen óriási létszámban voltak jelen az ország minden vidékének tűzoltói. Megbecsültek bennünket nagyon. Gyűléseinken, ebédeinken jelen volt a kormány képviselői mellett a város és vármegye minden élököltsége. Sőt ráadásul Szatmárott még Bornemissza püspök külön magához is meghívta a Szövetség egész elnökségét, előadói karát ebédre.

A negyedik napon utazhattunk csak vissza. A MÁV által az elnökség részére bocsátott nagy kocsiban utazott visszafelé Szatmárról Érmihályfalváig Fándli József székelyhídi (biharvármegyei) főparancsnok is, aki a szatmári nagy tűzoltógyakorlattel kapcsolatban bemutatta tűzoltóival a székelyhídi vízszerezés rendszerét. Ez a bemutatás meglepően sikeres volt.

Most, visszautazásunkban elmeséltettük Fándli bajtársunkkal, hogy hogyan, miként szervezte ő Székelyhídon ezt a pompás vízszerezési rendszert.

Így beszélt el ő:

„Mint képzett tűzoltó kerültem Szatmárról Székelyhídra községi főjegyzőnek. A nagyközség szép fekvése, az egymást keresztező négy hosszú, egyenes és tiszta utcáson nagyon megtetszett nekem. De tűzoltóvéreimet szinte lázba indította annak látása, hogy a pár úri házon kívül minden épület szalmával, zsuppal van fedve s az utcákon, beltelkeken röpszikrák ellen védő élőfáknak még csak híre sincs. Mi lesz itt, ha tűzvész támad?

Volt ugyan valamelyes tűzoltóság a községben, de nagyon gyenge lábon állott ez s csak egyetlenegy fecskendőjük volt. Igyekeztem a tűzoltóságot támogatni, jobb szerekkel ellátni. A község faiskoláját is rendbehoztam, kibővítettem s megindítottam a gyümölcsfák, szőlők nagyban való tenyésztését. A tűzoltóságot újra szerveztük, kiképeztük, begyakoroltuk. Az első tüzesetnél azonban megakadtunk. Nem volt vízünk. A szertári pár lajt víz csakhamar elfogyott, aztán a legnagyobb szorgalmazásra is csak kis kézi csöbrökben hordogatott a nép némi vízeckét, úgyhogy inkább agyonvernünk kellett a tüzet, mintsem olthattuk volna. Szerencsére szélmentes volt az idő, azonban így is nagy volt a tűzkár.

Azt már azelőtt is tudtam, hogy a székelyhídi kutakból közvetlenül vizet szivatni nem lehet, mert azok 15—25 méter mélyek. De hogy a kutak feneke mennyire nem tartja a vizet, arról csak most győződtem meg. Nincs azokban tenyérnyinél magasabb víz. Bármily mélyre ássák a kutat, csak homok és homok jön felszínre, víztartó agyagréteg egyáltalán nem mutatkozik. Éppen e laza homoktalaj miatt nincs a község határában sem patak, sem tavacska. Kimondhatatlan a vízhiány. Nincs vízszegényebb község az országban.

Kétségsbe voltam esve a tűzoltóságommal, amely pedig oly kiváló volt, hogy már a megyei versenyen is első díjat nyert. Mit ér ez a kitűnő tűzoltóság? Mit érnek a drága fecskendők, fölszerelések, ha veszedelem esetén vízünk nem lesz?

Nagyot gondoltam. Artézi kutat furatunk!

Sok-sok kapacitálás és könyörgés után községünk a derék gyógyszerészünk abbéli ajánkozására, hogy ő hajlandó a háza előtt furandó artézi kút fele költségét viselni, megszavazta a község az artézi kút furatását.

Megindult a furatási munka, ami nem volt nehéz, mert még száz méternél is csak laza homok került fölszínre. Végre nagysokára felbugygyant a víz, mely azonban nem lett kiadósabb a

további furatással sem. Szakértők jelentették ki, hogy nincs remény bőséges vízhez jutásra. Abba kellett hagyni a munkát. Ott áll a drága artézi kút a patika előtt és csepeg is belőle a víz. De csak csepeg. Tűzoltási célra teljesen értéktelen.

Bevezettük a kapitányvíz-rendszert. Minden háztulajdonos tartozott egy kb. százliteres edényben vizet tartani az udvarán tűzoltás céljára. Meg is történt a berendezkedés. Ott álltak az udvarokon a nagy edények, melyeket a kutakból korszónként föl hajtott vízzel meg is töltöttek a ház lakói, de amely vizet a legtöbbször föl is használták mosásra, öntözésre, sőt állatitásra is. Megtörtént, hogy éppen tüzesetkor alig volt kapitányvíz a házaknál. Ez a rendszer tehát nem vált be.

Ekkor jöttem arra a gondolatra, hogy minden háztulajdonossal egy használt petróleumos hordót vásároltatok s e hordókat vízzel megtöltve tartatom készletül a házaknál. Biztos voltam abban, hogy az ily mocskos hordókba gyűjtött vizet más célra nem használják el. A község kötelezővé tette a kis hordók beszerzését, megrendelte azokat, s rövid idő múlva a 400 ház kapuján belül 400 hordócska feküdt mintegy 600 hektóliter víztartalommal. (Némely gazda napokig huzogatta föl a vizet a kútból, míg hordócskája megtelt.)

Időközben elkészült négy vízszállító kocsis is, mindegyik három-három ilyen kis hordó részére. Ezekre a tűzoltóság szerelte föl a vízzel telített hordókat s a kocsikulák alá egy-egy nagy kádat. A kocsik hátuljára lecsapható korcsolyákat alkalmaztak a hordók föl és legurgatása céljából. A négy vízhordós kocsis a szerháznál nyert elhelyezést. Lófogata a tűzoltóságnak nem lévén, vész esetén való gyors fogatelőállításra ötforintos jutalmakat tűztünk ki.

Azt is megemlítem, hogy évek múlva a f iskolából nyert gyümölcsfaoltványokkal az összes utcákat beültettük, sőt beárnyasodtak a lakosság udvarkertjei is lombos gyümölcsfákkal és szőlőlugasokkal. Hogy a község melletti homokbuckákon kitűnő szőlős- és gyümölcsös-kertek létesültek, ezt csak mellékesen említem. A fő az, hogy a már magas lombos utcásori gyümölcsfák és szőlőlugasok a rőptűzek ellen nagy védelmül szolgálnak.

Szerveztem a riasztást is. A szerháznál van 2 drb nagy ködkürt elhelyezve s a község utcáiban egyes házaknál (vendéglősnél, boltosnál, kovácsnál s még néhány iparosnál 1—1) összesen 8 kürt. Tűz esetén valamelyik kürt bizonyára hamar megszólal, ennek erős hangja tovább száll, s megszólal hamarosan a második, a harmadik s csakhamar valamennyi kürt. Pár perc alatt az egész község riasztva van. Rohannak a tűzoltók, rohannak a fogatok a fecskendőkért, vízkocsikért. Gördülnek ki az udvarból a vizezhordók az utcára, ezek közül a kiütött tűz színhelyéhez közelesőket gyalogosan egészen oda gurgatják, a távolabbi házak kigurgatott hordói hármass csoportokba hajtatnak össze, hogy a majd ide száguldó lajtkocsik ezeket fölkapják és a fecskendőkhöz szállítsák, ahol aztán a hosszúság kádákba kerül a víz a fecskendők táplálására.

Amióta ezt a vízszervezési rendszert bevezettük, volt már jónéhányszor tüzesetünk, de még szeles időben is legyűrtük a tüzet még a csíráiban. Eltelik persze néha pár esztendő is, hogy elkerül bennünket a veszedelem; de ily években is tartok legalább egy riasztást, hogy a rend

Most aztán nyugodtan alszom, nyugodtan kelek, mert biztos vagyok, hogy bármely percben üssön ki veszedelem, községemnek nemcsak a tűzoltósága, de egész tűzvédeje azonnal mozgósul és a veszedelmet elnyomja.

Ezeket mondta Fándli barátunk igazi lelkesültséggel, ami mindannyiunkat meghatott.

Kérdeztük aztán tőle, hogy a négy lajtkocsi össze tudja-e hordani a vízzel telt hordókat oly gyorsan, ahogy a fecskendők a vizet fogyasztják. Azt felelte Fándli, hogy a közelből kézzel is odahengerítenek 20—30 hordót, a szerháztól is jön 12 hordó, aztán a kocsik eleinte csekély távolban szedik föl a három-három hordót, úgy-hogy hamarjában együtt van 100—200 hordó, amelynek vizét nem bírja elhasználni a négy fecskendő oly gyorsan.

Többen nyilatkoztunk, hogy ha nem volna Bihar oly messze Vastól, bizony elmennénk egy ilyen riasztó-gyakorlatra.

— Hát uraim, most itt vagytok a közelben — szolt Fándli —, éppen Érmihályfához közeledik már a vonatunk, itt szálljatok ki, üljetek fel velem a vicinálisra és nemsokára el is jutunk Székelyhídra, ahol aztán mindjárt meg is csináljuk nemcsak a vízrendszer-próbát, hanem községünk teljes tűzvédejének kipróbálását. Amint beérkeztünk Székelyhídra, tüstént riasztom a községet.

— No, de hát a népet mégis csak kell előre értesíteni! — mondja egyik társunk.

— Ohó — szolt a főjegyző —, túl vagyunk már azon; a riasztás időpontját csak valamikor kezdetben tudattam szoktatásul, de most már évek óta sohasem tudatom előre a riasztási próba idejét. Bizonyosan várja mostanában is már a nép, mert rendszeresen a nyár folyamán szoktam meglepetésszerűen, váratlanul tartani a riasztást.

— Komolyan mondja azt főparancsnok úr, hogy a riasztás még ma megtartható? — kérdi elnökünk.

— Egész komolyan, gróf uram! — válaszolt Fándli.

— Hát akkor én megyek! — szolt a gróf. — Uraim, ki tart velem?

Persze jelentkeztünk egyszerre hatan-heten.

Érmihályfalván kiszálltunk a budapesti vonatból, érvényesítettük másnapra a menetjegyeinket s felszálltunk a bihari vicinálisra. A vonat gróf-elnökünk, mint orsz. elnökségi előadókat: Vida Palit és engem megbízott azzal, hogy Székelyhídon a tűzoltási próbát intézzük. Fándli kijelentette, hogy ő mindent reánk hagy, ő majd csak a már meginduló tűzoltást fogja, mint parancsnok irányítani. Vidával mi ketten hamar nyélbeütöttük a tervet.

Székelyhíd nagyközséghez közeledve, rámutatott Fándli a kelet felől húzódó szőlősdombokra, melyeket ő kezdett beültetni s amelyeken már javában terem a finom érmelléki bor. „Mégköstöljük majd a riasztási próba után!” — tette hozzá kedvesen.

Kiszállva a vonatból, besétáltunk a községbe. A szép gyümölcsfasoros első utcában találtuk a tűzoltói szerházat, melyben már a Szatmárról előző napon visszaérkezett lajtkocsik is szépen kitisztogatva, helyükön állottak, mindegyiken három-három vízzel töltött petróleumos hordó. Négy drb kocsifecskendő, egy létrával, szerszámokkal jól megrakott kocsis s a többi szer is mind példás rendben volt helyén. Rövid

A község közepétáján, egy szélesebb téren megálltunk. Kiszemeltünk Vida Palival egy átellenes zsuppos házat, melynek terjedelmes udvarán az éppen lengedező szél irányában ugyancsak a zsuppos gazdasági épületek, hátrább pedig magas kazlak álltak. Jómódú embernek lehetett sejteni a gazdáját.

A szerkezelőt utasítottam, hogy a tűzjelző piros zászlót tűzze föl az átellenes zsuppos házra; egyszersmind fölmentettem a további szolgálatunk alól.

Ekkor fölkeríttem a velünk ott álló Fándlit a szokásos riasztójel megadására. A riasztójel legott felharsant páros hangokkal. Fándli kiment a tér közepére és többször megismételte a riasztást.

Csakhamar fölharsant a többi utcákban is ugyanaz a páros tűzjelzés és egyszerre elevedni kezdett a falu. Fölkantározott lópárokat hajtva, szaladtak a legények a szerház felé. Piros karövet zsebjeikből előrántva, a balkarjukra fölhúzva, futottak civilruhás tűzoltók a jelzőzászlós ház felé. A közeli házak udvarairól házszámozott vízzel telt hordók gurultak ki az utcára; asszonyok, lányok hengergették azokat a tűzjelzett ház közelébe. Az utcátér közepén Fándli parancsnok áll keményen, magasra föltartva a ködkürtöt mindaddig, amíg csakhamar mellette terem egy civilruhás tűzoltó, jobbkezeben kürttel, bálkezésben a parancsnoki jelzőzászlócskával, melynek rúdján pirosüvegű lámpa is ékeskedik. Ezeket a megérkezett szerkocsiról kapkodta le a legény. Most már elhagyja a főparancsnok az eddigi álláspontját, körüljár a vészhelyen s a kürtös követi őt mindenüvé a magasratartott jelzőzászlóval. Közben egy lányka fut a kürtöshöz egy tűzoltósapkával és blúzzal. Hamarosan át is váltja a legény a ruházatát s most már egyenruhás tűzoltót látunk a parancsnok mellett.

Mi is követtük a főparancsnokot s látjuk, hogy egymásután siet a jelzőzászlócska felé egy, kettő, három piroskaróves megleteb ember, majd a negyedik is. Ezek a szakaszparancsnokok. Jelentkeznek érkezési sorban a főparancsnoknál, aki már az egész helyzetet mérlegelte és adja most rövid, de szabatos utasításait sorban mindegyik szakaszparancsnoknak. Ezek sietnek most ki a ház elé, ahol éppen megérkeztek az ideszáguldott fecskendők. A szakaszparancsnok mindegyike magasratartott kézzel ad jelt a saját szakaszhoz tartozó fecskendők felé, melynél már csoportosultak a szakaszbeli piroskaróves önkéntes és a kékkaróves kötelezett tűzoltók. Mindegyik fecskendő elfoglalja kijelölt helyét, kifogják a lovakat s megindul a gyorszerelés a szakaszparancsnok kiadott parancsa szerint. Odajárt már mindegyik fecskendőhöz egy-egy lajtos kocsi, melynek kocsiülése alól lekapják a kádat, majd a három hordót eresztik le a kocsi végébe akasztott korcsolyán s ezeket aztán a kádból kivett s most ahhoz támasztott másik korcsolyán hajtják föl s a hordók vizét sorban a kádba eresztik, melyben már a szívószerelő bele is meríti a szívótömlő végét. A lajtoskocsik elszáguldanak az utcákba a hármas csoportokba összegurított lajtokért, de azok megérkeztéig is van itt már elég hordó a közeli házaktól s ezeket nagyobb iskolás fiúk görgetik a tanító ügyelete mellett a kádakra, a kiürült hordókat pedig kisebb iskolások gurgatják át az átellenes utca-

kent fölváltva végezzék. Fölsuhognak a vizugarak részint a földről, részint a létrákról. Az önkéntes tűzoltók mindjobban föltűnnek, mert egyre hozzák gyerekek, asszonyok a blúzokat, sapkákat, sőt öveket, baltákat is. Szinte észrevétlenül történik az egyenruházkodás. Nem szakad meg emiatt a tűzoltási munka. Folyamatban van az az egész telepen lázasan s mégis nyugodt biztonsággal csendesesen. Fándli parancsnok is higgadtan adta közben-közben újabb parancsait a szakaszoknak.

Ezalatt összesugtunk mi ketten Vida Palival. A függőbb Pali barátom ügyesen elosont közlünk, kiment a tűzjelzett ház elé, holmi segítséggel lekapta a házról a piros zászlót és vitte összesodortan a szélirányában levő második szomszédos udvarára, ahol nem volt fecskendő s ott beletűzte a zászlót egy kazalba.

Még vissza sem ért Vida máris lélekszakadva futott egy tűzoltó Fándli parancsnokhoz jelentve, hogy a második szomszéd udvarán ki-gyuladt egy szalmakazal.

Fándli azonnal lekapcsoltatta az egymáshoz közelebb álló fecskendők egyikéről a nyomótömlőzetet és ezt a fecskendőt a leszerelt szívótömlőkkel és más sugárócsóval átvontatta egy tartálékban ottmarasztott löfogat segélyével a második szomszéd udvarába. Utána vonult a fecskendő szakaszparancsnoka is a legénységével futólépésben, csupán az itthagytott sugárvezeték kezelő legényei maradtak helyben, akik hamarosan rákapcsolták tömlőjüket a közelebb álló fecskendő nyomóvezetékére, sugárosztó beiktatásával, úgy, hogy az ittmaradt kihúzott tömlőzet szükségszerint tovább is adhatott vizugarat. A második szomszéd udvarán persze szintén megindult azonnal az oltási munka.

Félóra leteltével jelt adtunk a munka beszüntetésére. Megálltak a gépek, a lajtoskocsik, de helyén maradt mindenki.

Ekkor grófunkkal s Fándli parancsnokkal végig jártuk az egész telepet, megvizsgáltuk az egyes szakaszok elhelyezkedését, jelentést kértünk a szakaszparancsnoktól a célbavett és elvégzett munkájáról. Fándli főparancsnok is átfogó jelentést adott az általa elképzelt veszedelméről s ennek megtörésére irányult utasításairól. Megvizsgáltuk még az összegyűjtött víz-hordóállományt is és megállapítottuk, hogy vízhiány egyik fecskendőnél sem mutatkozott, sőt mindegyik fecskendőnél maradt még nagymennyiségű felhasználatlan vízkészlet.

Szemlénk eredményeképpen megállapítottuk, hogy Székelyhid egész tűzvédereje kitűnően van megszervezve, minden pillanatban harcra készen és kiváló vezetés alatt áll s megállapítottuk azt is, hogy e szervezet a község körülményeinek tökéletesen megfelelő s veszély esetére biztos védelműl szolgál.

Ezt a megállapítást grófelnökünk közölte is a leszerelés után összesorakozott tűzoltók, községi előljárók s az egész nép előtt, akik csak ekkor tudták meg, hogy az ország legmagasabb tűzrendészeti szakbírósa előtt vizsgáztak le községük tűzvéderejének szervezetségéről és munkaképességéről.

A legszebb emlékekkel utaztunk másnap vissza Érmihályfalvára s onnan ismét a fővonalon Budapestre, innen pedig kiki a hazájába.

(Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny IV—VI. szám.)

Barabás István

A céhek részvétele a tűzoltó szolgálatban Magyarországon

Írta vitéz Roncsik Jenő dr

(Folytatás)

Debrecen 1765-ben szerzi be az első nagy tűzoltófecskendőt, kocsifecskendőt, vagy amint akkor nevezték: machinát és azt nem a céhekre, hanem a kollégiumi diákságra bízza, „miután azok a legalkalmasabbak, hogy gyűlések idején a machinával dolgozzanak“, de kimondta azt is, hogy „jó léssen vele néha-néha próbát tenni, hogy jobban-jobbban beletanuljanak.“ Ezzel szemben a céheknek is meg volt a maguk kötelessége, a tűzhöz vedrekkel, létrákkal, bontóeszközökkel, kézifecskendőkkel, fejszékkel voltak kötelesek kivonulni.

Mária Terézia királynőnk, hogy az ország visszamaradt tűzrendészeti állapotán segítsen, Balassa Ferenc bárót tanulmányútra küldötte ki, aki a tapasztalatról jelentést tett. A helytartótanács e jelentés alapján 160—4941/1769. számú rendeletével felhívta a városainkat, hogy a kiadott minta-szabályrendelet felhasználásával alkossanak újabb tűzrendészeti szabályrendeletet. Több város eleget is tett e rendeletnek, úgy, hogy ebből az időből származó szabályrendeleteink igen hasonlítanak egymáshoz.

Szentgyörgyön (1771) a város két nagy fecskendője a lakatosokra volt bízva, a fecskendők medencéje állandóan tele volt vízzel, de azt nem volt szabad patakból vagy más homokos vízből megtölteni, csak kutakból. A fecskendő nyomására a suszter-céh tagjai voltak kijelölve, a medencének működés közben vízzel való megtöltésére a takács, szűcs és fazekas-céh tagjai. A tizenkét fecskendőt az asztalosok és esztergályosok, a szerkocsit a kovácsok és bodnárok, a kutakat és azok láncait pedig a pékek, kovácsok és pintérek kezelték.

Debrecenben 1783-ban Reviczky Imre szenátor tett jelentést a tűzoltószerek állapotáról és megállapította, hogy a varga-, szíjgyártó- és csizmadia-céhek bőrvedrekkel nem rendelkeznek, így a favedrekkel és dézsákkal mennek a tűzhöz, a vízipuskával menő céhek, úgymint a kalmárok, vásári és szűrszabók, szűcsök, asztalosok, borbélyok azzal mentették magukat, hogy amely kevés számú vízipuskák nálunk vannak, azok sem jók, meghasadoztak, ezért kevés hasznát is vehetik. A jó és rossz állapotban levő összes vízipuskák száma 104 volt.

József császár 1788. évből való tűzrendészeti rendeletének 43. §-a a következőket tartalmazza: „Kiváltképpen tartoznak a helységben, vagy attól nem messze lakó ácsok, kőművesek, kovácsok, lakatosok, kéményseprők, molnárok és ezekhez hasonló mesterek szükséges számszámaikkal megjelenni, vagy embereik közül valakit segítségül küldeni a tűz oltására.“ Tehát nemcsak a városi hatóságok, hanem a császári rendelet is kötelezte a céheket a tűz oltásában való részvételre.

Pest városában (1808) a céhek munkája a következőképpen volt felosztva: a lámpákat éjjel a tűzeset helyének és az utcáknak a kivilágítására az üvegesek, mézeskalácsosok és képfaragók függesztették ki. A tűzoltóeszközöket a serfőzők, molnárok, fuvarosok és fogattulajdonosok szállították. A fecskendők és kocsik előhordására a kapások, favágók, talyigások és napszamosok voltak kötelezve, a Dunából a vizet a halászok, a malmosok és ha-

jósok merítették és szivattyúzták, a kutakból pedig a pékek, kútcsinálók, kertészek, cserzővargák. A vederlánc alkotásában a kefekötők, paplanosok, kesztyűsök, kosárfonók, szűcsök, takácsok, szíjgyártók, köszörűsök, német és magyar szabók, paszományosok, suszterek, csizmadia és táskakészítők vettek részt. A létrákat és horgokat az asztalosok és kötélgyártók vitték, a tűz oltására és a bontási munkákra a kéményseprők, kőművesek, ácsok, cserepezők, tetőfedők, kőfaragók és kőfejtők voltak kirendelve. A városnak hat fecskendője volt, mindegyikhez ki voltak céhek jelölve, akik működésben tartották. Az életmentéshez a patikusok, kirurgusok, gyárosok és kereskedők voltak kirendelve, a bútorok és berendezési tárgyak mentésére pedig a könyvkötők, csokoládékészítők, aranyművesek, gombkötők, tükörkészítők, dohánygyártók, tapétázók, óráskok, cukrászkok.

Eger város 1881. évből való Tüzi Rendje a céhek beosztását a pesti szabályrendelet után csinálja meg.

Kassán 1823-ban 52 céh volt, amelyek mind résztvettek a városban keletkezett tüzek oltásában, a vízipuskák kormányzására 11 céh volt kirendelve, a vízipuskák megtöltésére 10, a víziszekerek megtöltésére 3, a tűztámadás helyén a vízszolgáltatásra 16, a létrához 2, a hajzatok beszakasztására 4, a veszedelemben forgó emberek és vagyonjaik oltalmazására 5, a marhavédelemre 1.

Keszthelyen ugyancsak 1823-ban Festetics László gróf a város részére 6 nagy-, 6 közép- és 2 kisfecskendőt vett, azonkívül 24 vizeslajtót a céhbéli mesterembereket és a legényeket 14 kompániába osztotta be a tűzrendőri szabályzat, egy-egy csapatban 40 ember volt. A fecskendőkormányzók a fecskendő számával ellátott bádoglemezt viselték a kalapjukon.

Sátoraljaújhelyen 1827-ben Kossuth Lajos dolgozta ki a tűz oltására szükséges rendelkezéseket, bevonta az összes céheket, rajtuk kívül még a muzsikusokat is. Az ő tervezete szerint a városban tűz esetére 826 személy állott rendelkezésre, akiknek a nevei a város levéltárában meg is vannak örökítve. Nézzünk e rendelkezésekből néhány példát. A bodnárok, vargák, timárok, csizmadia és az ollyatén zsidók, kiknek kereskedő boltjaik nincsenek, vízzel tele kupával tartoznak a tűz színhelyén megjelenni. A boltos kereskedők, keresztyének és zsidók, ha marhátlanok volnának, ponyvával jelenjenek meg olyvéggel, hogy a ponyvák megvizesítettven az épületek tetejére felhúzzattassanak. A szabók és a gombkötők az égő házból a házi bútorokat fogják kihordani, a suszterek a vízipuskák mellé rendeltetnek húzásra, a csizmadia 1, az asztalosok 1, a keresztyén kereskedők 1, a szabók 1, a zsidóság közönségesen 2, a vargák és timárok 1, kisebb, két ember által vihető vízipuskát tartoznak beszerezni és tartani a céh költségén. Ha a céhmesterek a tűznél nem jelentek meg, öt forint büntetést fizettek. A megszervezett tűzoltócsapat vezetői Balásházy Tamás és Marsalkó József voltak, akik a tűznél lóháton jelentek meg, rajtuk kívül lóháton megjelenni senkinek sem volt szabad.

Kassán 1845-től a kéményseprőmester az általa felfedezett szabálytalanságokat köteles volt büntetés terhe alatt a hatóság tudomására hozni.

Munkácson 1850-ben kimondotta a tanács, hogy ha valamelyik céhbéli a városban keletkezett tűz oltásában nem jelenik meg a neki bi-

Pest és Buda városok részére 1855-ben Augusz báró császári helytartósági alelnök adott ki „Tűzszabályt“, amely szerint a tűzoltó-intézeteknek az égés helyéni vezérletéről a tűzoltó-igazgatóság gondoskodik, ez a polgármesterből vagy helyetteséből, mint igazgatóból, továbbá a járás vagy külváros előljárójából, a városi mérnökből, egy ács- és egy kéményseprőmesterből állott. Az égésnél foglalatokoskodó városi hivatalnokok és egyéb közlönnyök (így!) valamint a polgármester is, ismertetésül kalapjukon fehér-vörös rózsát, (kokárdát) viseltek. A céhek tűzoltói szolgálatra meg volt állapítva. A fecskendők körüli szolgálatra a harang- és rézöntők, kolompárok, lakatosok, fém-gépgyárbeli gépészek és kovácsok voltak kirendelve és pedig hetenkénti beosztás alapján. A kijelölt céhek kötelesek voltak időnként fecskendőgyakorlatokat tartani. A tűz színhelyéről az oltó-igazgató engedelmével a céhek tagjai még a tűz eloltása után sem távozhattak.

*

A céheknek a tűz oltásában való részvétele, különösen Németországban, nem elégtette ki a hozzáfűzött reményeket és igényeket s így lassan a kötelezett tűzoltóság, mint teljesen pol-

A céhszervezet, a céhrendszer kiélte magát, útjában állott a szabad ipar fejlődésének, az ellene felmerült panaszok napirenden voltak, a mesterek a legények és az inasok felszabadulását szándékosan hátráltatták és nagy összegekbe kerítették, a céhekbe való felvétel is nagyon nehéz volt, mindez pedig azért, hogy minél kevesebb mester gyakorolja ugyanazt az iparágat és a céhekben levő mesterek minél nagyobb jövedelemre telessenek szert.

Franciaországban 1791-ben szűntek meg a céhek, Németországban egyes államaiban fennállottak még a XIX. században, Angolországban a XVIII. század folyamán már régi jelentőségüket teljesen elvesztették. Nálunk, Magyarországon fennállottak egészen 1872-ig, amikor a VIII. tc. kimondotta, hogy a magyar korona területén minden nagykorú egyén bármely iparágat szabadon gyakorolhat. E törvény 83. §-a kimondta a céhek megszűnését, helyükbe az ipartársulatok, majd 1884-ben az ipartestületek léptek.

A céhek megszűntével megszűnt az iparosoknak a tűz oltásában testületileg való részvétele is, a céhek helyébe az önkéntes tűzoltóságok léptek, amelynek tagjai eleinte jórészen iparosokból kerültek ki.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékű volt vezérünknek, **nemes Breuer Szilárdnak** az örökkévalóságba történt elköltözése folyományaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely **nemes Breuer Szilárd** hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók őrkdnek a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámlájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarább felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség

* * *

Beérkezett adományok:

Októberi számunkból áthozat: P 1164.—	Tűzoltóparancsnokság, Kecskemét P 750
Máv. központi szertár P 11.—	Önk. Tűzoltótestület, Ecsed P 5.—
Önk. Tűzoltótestület, Soroksár P 25.—	Szeőke Benedek, Ecsed P 5.—
Nógrádvárm. Tűzoltószövetség P 50.—	
Átvitel: P 1250.—	Összesen: P 126750

Légvédelem

Írta és a győri országos nagygyűlés alkalmával felolvasta G. K. Holzer, Beuthen O. S.

A légvédelem olyan fogalom, mellyel a nyilvánosság eddig édeskeveset foglalkozott.

Védellemezték az országot, védelmezték partvidékeinket — így mondták azelőtt, ma így hangzik a jelszó: *védelmezzétek a levegőt!*

A Népszövetség már 1925-ben foglalkozott a gázháború kérdésével, sajnos azonban, máig sem történt alapvető egyezmény a föld népei között, úgyhogy egy háborús művelet esetén a gázfegyverrel is számolni kell.

A fegyverkezések korlátozását megállapító nem állandó vegyes Népszövetségi Bizottság ekkép nyilatkozott:

„... Foglaljuk össze végül a tényeket: a tudományunk egyrészt állandóan növekedő és sokoldalúvá fejlődő alkalmazása háborús célokra, másrészt a fenyegető veszély tényleges *halálos veszedelem*, melybe egy nemzet kerülne, ha bizva a nemzetközi szerződésekben és egyezményekben, teljes biztonságban érezve magát, arra ébredne, hogy egy új fegyverkezéssel szemben védtelenül áll.

A Bizottság ezért föltétlenül szükségesnek látja, hogy a nemzetek *teljes egészében megértsék annak a veszedelemnek rettenetes természetét, amely őket fenyegeti.*“

Még az a leszerelési bizottság, melyet a múlt hó folyamán Genfben elnapoltak, ahol öt hónapon át a világ több mint ötven nemzetének küldöttjei és szakértői Genfben a világ sorsproblémájáról, a leszerelésről tárgyaltak, sem jutott pozitív eredményre.

Öt hónap eltelte után ez a bizottság bizonytalan időre — talán évekre — lett elhalasztva, anélkül, hogy csak egyetlenegy érdemleges pozitív eredményt ért volna el.

Ez a példa nélkül álló esemény az egész kultúrvilág legnagyobb figyelmét és visszautasítását érdemli.

Hiszen ez vezet arra az útra, mely a népek között újabb, jövő versenyfegyverkezéseket és háborús tárgyalásokat elősegíti.

A bizottság ülése 1932 február 1-én minden jóakaró reménységével lett megnyitva.

Hogy az érdeklődés és együttérzés a hetek és hónapok folyamán ellanyhult, ez a nagyszerűen beharangozott *genfi kifárasztó sztratégiának* rovására írható, amelynek sikerült a leszerelési kérdést általánosan érvényes és érthető alapjáról a bizottsági munkálatok és technikai tárgyalások területére áthárítani, amelyeket már csak a szakember és politikai specialista tud követni.

Amikor harangzúgások és egy távolkeleti háború dőreje közepette a világtörvényszak megkezdődött, mindenki felfigyelt, milyen pozitív elgondolásokat tudnak majd a hatalmak képviselői Genfben előadni.

Az első meglepetés az volt, hogy a francia delegáció — minden lefegyverkezés helyett — egy népszövetségi hadsereg intézményét és a *léghajózás* nemzetközivé tételét indítványozta és a saját óriási fegyverkezését, mint végrehajtási szervet, a Népszövetségnek rendelkezésére bocsátotta.

Az egész világ fegyverkezik, csak Németországot kötelezi a versaillei szerződés, hogy ilyen tekintetben sem fegyverkezhetik.

Ezzel szemben engedélyezték nekünk azt az *egyetlen lehetőséget*, hogy legalább légi veszedelmek (tehát egy mérgegáz-háború és összes következményei) ellen *védőkezzezzünk*.

tézkedési rendszabályok vagy hatósági közegek által egyedül, nem vihetők keresztül.

Jó önvédelem a legjobb légelhárító rendszabály. Ismerve a veszedelmet s az a tudat, hogy saját védelmére mindenki mindent elkövetett, veszedelem esetén egy páni félelem kitörését fogja megakadályozni.

A veszély fel nem ismerése és téves viselkedés fejtelenséget eredményeznek és beláthatatlan méretű veszteségeket okoznak.

Minden légitámadás kombinált (gáz-, gyújtó- és robbanó-bomba) támadás lehet.

A hatásnak ez a többféle lehetősége súlyosbítja a támadást és a védelem nehézségeit ilyen veszélyben.

A gáz- és bombatámadás különösen minket, tüzoltókat érdekel s ez alkalommal csak röviden szeretnék rámutatni a bombák hatására.

Minden egyes repülőgép számtalan ilyen gyújtóbombát képes magával vinni, hogy azokkal pár perc alatt egész városokat és falvakat lángbaborítson.

Egy ilyen bombának, melynek körülbelül 1 kg a súlya, négypercnyi égési ideje van a kifejlődésig, ha ez alatt az idő alatt a tűz keletkezésének fészket nem fedezik fel, ott tűzvész keletkezik és ha tekintetbe vesszük, hogy egy repülőgép száz darab bombát vitt magával s ezekből — jól számítva — csak húsz darabnak kell gyújtani, akkor húsz tüzessel kell egyidejűleg számolni. Ez olyan feladat, amellyel *semilyen hivatásos tűzoltóság* sem fog tudni megbirkózni.

Ennélfogva szükséges tehát úgynevezett *háztűzoltóságokat* kiképeztetni, amelyek minden bombás légitámadásnál a háztetőkön a tűzfészeket kinyomozzák és arról gondoskodnak, hogy a kezdődő tűz *tűzvészé* ne fejlődhessen.

Ezek a háztűzoltóságok olyan bátor férfiakból álljanak, akik a szükséges kiképzést a tűzoltóságnál tartott megfelelő szaktanfolyamokon nyerik.

A tömeg felvilágosítása a jelszó!

Németország és Magyarország képviselői a leszerelési bizottságnál ismételtelen tiltakoztak a gázháború ellen.

A leszerelési bizottság azonban elhatározta, hogy a gázháború kérdését egyáltalában nem tárgyalja többé.

Hogy mi, németek, mit várhatunk egy háborús művelet esetén, bizonytalan. A Népszövetség sem fog rajtunk akkor segíteni, miután a Népszövetség ép most, a Kína és Japán közötti bonyodalmakban, csúfos kudarcot vallott.

Németországnak és Magyarországnak jelenleg olyan súlyos gondjai vannak, hogy ebből kifolyóan azt hiszik, csak a kézenfekvő és leg-sürgősebbekre kell figyelmet fordítaniok.

Emberi akaratnak és előmozdító szellemnek eddig is mindig sikerült veszedelmek ellen védelmet és elhárítást teremteni.

Légvédelemben is elérhető a cél, ha az összes hivatottak résztvesznek abban, hogy az általánosság érdekében ez megoldható legyen.

Németország és Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy támadást vezethessen, mert fegyvertelen, *abban az esetben azonban*, ha légi-veszedelemmel támadni fognak, védelmezzük életünket, annál is inkább, mert ezt a lehetőséget ellenségeink megengedték.

Si vis pacem, para bellum! Fegyverkezéssel

Az idegen impérium alá került, történelmi patinájú ősi koronázóváros, Pozsony az utóbbi évtizedben rohamos fejlődésnek indult.

A még emlékezetes nagy tűzvész idejében, 1913-ban — mikor a régi fatetős gettószerű városrésznek mintegy hetven háza égett porrá, sőt még a bécsi hivatásos tűzoltóság segítségét is igénybevették — alig 80.000 lakosa volt a városnak. A tűzoltóság felszerelése két gőzfecskendő és pár mozdonyfecskendőn kívül néhány lőfogató szerkocsiból állott, létszáma pedig tizenhét hivatásos és mintegy száz önkéntes fő volt.

Ma a város lakóinak száma közel 150.000-re tehető, a beépített terület a régi háromszorososa, az épületek száma 6000. Ez a rendkívüli fejlődés annak tudható be, hogy jelenleg az új államalakulatban rendkívül fontos szerephez jutott, mint Szlovénia fővárosa, egyetemi város, nagy dunai kikötő, fontos vasúti csomópont és átrakodóállomás. Bár egyes ipartelepeinek jelentősége (pl dinamitgyár) erősen csökkent, viszont egyes iparágak hihetetlen mértékben fejlődtek, így ásványolaj-finomítók és raktárak, különböző gyógyszer- és vegyi anyag-gyárak, lőpor- és tölténygyár, szeszfinomítók, élelmiszerfeldolgozók, famegmunkálótelepek, gépgyárak, stb.

Ezen tűzveszélyes üzemek mellett nem lehet figyelmen kívül hagyni a régi szűk utcákban a hegyoldalra épült és szorosan egymás mellé tapasztott faszindelyes házakat, valamint a nagyforgalmú dunai kikötő tűzveszélyét sem. A város gyors fejlődése következtében a főútvonalakon hatemelet magasságot is elérő üzletházak épültek, amelyben árúház, kávéház és számos mozi is elhelyezést talált, s ezek a belső városrész tűzveszélyét is rendkívül felfokozták.

Nem szabad megfeledkezünk a városi színház tűzveszélyes voltáról sem, mely csak a tűzoltóság állandó éber figyelmének és az isteni gondviselésnek köszönheti, hogy eddig le nem égett.

Ez a rendkívüli fejlődés maga után vont a tűzoltóság erőteljes fejlesztését is. A tűzoltóság jelenlegi létszáma 5 tiszt és 76 altiszt és tűzoltó, akik egy fő- és három kerületi őrségre vannak beosztva 24 órás szolgálattal.

A főőrségen van elhelyezve 2 autófecskendő, 1 legénységi autó hordozható kismotorfecskendővel, 1 Magirus autó-forgólétra, 1 legénységi teherautó, 1 személyautó, 2 mélyszívó, 1 gőzfecskendő, 1 Minimax habgenerátor, 1 Pullmotor és különböző emelőszervezetek.

Az állandóan hat főből álló kikötőtűzőrségen egy nagyobb teljesítményű autófecskendő, egy másik öt főnyi őrségen hordozható kismotorfecskendővel ellátott kivonuló-autó, a harmadik szintén öttagú őrségen egy autófecskendő áll rendelkezésre. A tűzoltóság felszereléséhez tartozik még: 4000 méter nyomótömlő, 2 kihúzó-létra, 16 horoglétra, 7 kézi tűzoltószer, 3 oxigéntömlős füstálarc, 80 gázálarc, 2 pince-szivattyú, 2 ugróponyva, 1 csúszóponyva, 1 mentőtömlő, 1 hordágy és 5 mentőszekrény.

Az óvárosban lévő számtalan dűledező ház gyakran ad munkát a tűzoltóságnak, ezért nagyobb mennyiségű alátámasztásra alkalmas eszközökkel is el vannak látva.

kis-tűzeset és 280 különböző kivonulás.

Tűzrendészetileg a város tizenöt kerületre oszlik és a hivatásos tisztek látják el a különböző tűzrendészeti vizsgálatokat.

A tűzjelzés távbeszélő útján történik, a városháza tornyában elhelyezett figyelő-őrséget is megszüntették pár évvel ezelőtt. Saját tűzjelzőberendezésük nincsen, mindössze egyes nagyobb gyárakhoz és a mellékörségekhez vezet közvetlen távbeszélő-vonal, de a városi színházhoz már nem. E hiányok pótlására tervezték a főőrségnek részbeni átépítését, továbbá a tűzjelző- és riasztóberendezés felszerelését és szereik kiegészítését.

A vízellátás rendkívül kedvező, mivel már ötven éve 4—6 légkörnyomású vízvezeték áll rendelkezésre mintegy 1000 tűzcsappal, továbbá a Duna a maga kimeríthetetlen víztartalékával.

Az 1867-ben alapított nagymúltú önkéntes tűzoltóság a főőrséggel szemben lévő mentőállomáson teljesít szolgálatot s jelenleg 130 főből áll. Éjjelenként egy tiszt és 7 tűzoltó teljesít szolgálatot, napközben pedig riasztással hívják össze — szükség esetén — az önkénteseket.

Az önkéntes testület hivatalos helyisége telefontközponttal, irodával, kisebb javítóműhelyvel és kötözőhelyiséggel van ellátva s a mentőorvosi teendőket orvostanhallgatók látják el.

Első segélynyújtásra és betegszállításra öt modern mentőautó áll rendelkezésre.

Az önkéntes testület felszerelése: 2 autófecskendő, 1 hordozható, kismotorfecskendővel ellátott legénységi autó, 1 lőfogató tolólétra, 2000 méter nyomótömlő és egyéb szerelvényekből áll.

Vidéki tüzesetekhez az önkéntes tűzoltók vonulnak, valamint ők látják el a színház- és egyéb őrszolgálatot is.

Érdekes, hogy míg a hivatásos tűzoltóság cseh egyenruhát visel és prágai mintájú sisakkal van felszerelve, addig az önkéntesek még mindig a magyar egyenruhát hordják. Bár az utolsó huszonöt évben a vezénylési nyelv többször változott (előbb németről magyarra, majd magyarról tótra), azért mindkét testület tagjai úgy fejelem, mint a szolgálat ellátása tekintetében kitűnően megállják helyüket és az egymás közötti érintkezés a lehető legszívélyesebb.

A hivatásos tűzoltóság kezdeményezésére az új városrész keleti szélén lévő, mintegy 900 épületből álló, jórészt munkások által lakott városrészben egy körülbelül 30 főből álló önkéntes őrséget szerveztek, mely ideiglenesen két kocsi-fecskendővel és egy lajtkocsival van ellátva, de tervezték egy kismotorfecskendő beszerzését is.

Sokkal jobban van felszerelve az ugyanabban a városrészben lévő dinamitgyár tűzoltósága, mely azonban, mivel a gyár csak néhány száz munkást foglalkoztat, sőt valószínűleg teljesen beszünteti üzemét, halálra van ítélve.

Ezidőszereint az önkéntes és gyári tűzoltóság közösen használják a mintaszerűen épített tűzoltószertárban elhelyezett szereket, amelyek között egy gőz- és egy benzinmotoros fecskendő is található.

Még néhány gyárban van ugyan tűzoltóság, ezek felszerelése azonban nem jelentékeny, kivéve az Apolló ásványolajfinomítót, mely saját haboltó-generátorral van ellátva.

(„Der Brandschutz“ 8. sz., B. Peil nyomán)

Téli oktatás

A kitörő tűz, mely orvul zavarja meg a békés családi fészket, nem ismer évszakot, időjárást, nappalt vagy éjszakát, könyörtelenül mutatja meg erejét, hogy ímé, itt vagyok: „Tűz!” S mindaddig, amíg egy ember lélegzik, és amíg egy fűszál nő a réten, amíg világ a világ, keletkezésem csak csökkenteni, de végleg megakadályozni nem lehet.

Az örök tűz ellen harcoló tűzoltók sem várhatják ölbe tett kézzel a tavaszt, hanem leszűrve az elmúlt év tüzeseteinek tanulságait, maguk közt megvitatják annak keletkezési okait, valamint a beavatkozás helyes vagy helytelen voltát, mely körülményekből fontos tanulságot alkotnak maguknak a jövőre nézve, és így újabb tanulságokkal, valamint tudással legaprólékosabban felszerelve, bátran néznek újabb veszedelmek elé.

Éppen ezért igen nagy fontossága van a téli oktatás bevezetésének, mert nincs a tűzoltóság történetében két olyan tüzeset, amely akár a tűz keletkezési okában, akár annak megszüntetési tényezőiben egyforma lenne, eltekintve azután a környezet ezeregy változatától.

Téves az a felfogás, mintha a tűzoltók őszi zárógyakorlatai befejezői lennének az év tűzoltómunkájának. A zárógyakorlat csak egy szemléltető ténykedést jelent, melynek folyamán meggyőződünk szereink használhatóságáról, izomzatunk teljesítőképességéről és gyakorlataink helyes és tökéletes voltáról, melynek befejeztével nehéz munkánk kezdődik előlről.

A fentmondottak alapján készséggel közzöljük a Kispesti Önkéntes Tűzoltótestület téli munkatervét, amelynek alapján minden testület összeállíthatja a viszonyainak megfelelő oktatási tervet.

Órarend a Kispesti Önkéntes Tűzoltótestület 1932—33. évi téli foglalkozásához.

(Elméleti előadások.)

Óra-szám	Mikor? év, hó, nap	Délelőtt órától óráig	Az előadás tárgya
1.	1932 dec.	4. 9—10	Tűzoltóság szervezése és felszerelése.
2.	1932 dec.	4. 10—11	Szolgálat, ügykezelés.
3.	1932 dec.	11. 9—10	Megelőző tűzrend. Rendeleték.
4.	1932 dec.	11. 10—11	Fecskendő. Bevezetés.
5.	1932 dec.	18. 9—10	Fecskendő. Tartozékok.
6.	1932 dec.	18. 10—11	Fecskendő és alkatrészei.
7.	1933 jan.	8. 9—10	Géperejű fecskendők.
8.	1933 jan.	8. 10—11	Robbanó-motoros fecskendők.
9.	1933 jan.	15. 9—10	Vegyi oltóeszközök.
10.	1933 jan.	15. 10—11	Mászó eszközök.
11.	1933 jan.	22. 9—10	Vegyi oltási módok.
12.	1933 jan.	22. 10—11	Mentő, bontó, világítószerek.
13.	1933 jan.	29. 9—10	Füst és gázvédelem.
14.	1933 jan.	29. 10—11	Füstvédő eszközök.
15.	1933 febr.	5. 9—10	Megelőző tűzrendészet.
16.	1933 febr.	5. 10—11	Építkezés elemei.
17.	1933 febr.	12. 9—10	Működési zavarok fecskend.
18.	1933 febr.	12. 10—11	Szertár és szerek gondozása.
19.	1933 febr.	19. 9—10	Vízszerszés. I. rész.
20.	1933 febr.	19. 10—11	Vízszerszés. II. rész: Vízvezeték.
21.	1933 febr.	26. 9—10	Tűzjelzés. I. rész.
22.	1933 febr.	26. 10—11	Tűzjelzés. II. rész. (Villamos)
23.	1933 márc.	5. 9—10	Tűzbiztos építkezés.
24.	1933 márc.	11. 10—11	Gépkocsiszínek tűzrendésze.
25.	1933 márc.	12. 9—10	Gépkocsiszínek tűzrendésze.
26.	1933 márc.	12. 10—11	Első segélynyújtás.
27.	1933 márc.	19. 9—10	Robbanó folyadékok tartása.
28.	1933 márc.	19. 10—11	Első segélynyújtás.
29.	1933 márc.	26. 9—10	Tűzoltás szabályai. (Taktika elemei.)
30.	1933 márc.	10. 10—11	Hazafias nevelés.
31.	1933 ápr.	2. 9—10	Tűzoltás szabályai. Taktika.
32.	1933 ápr.	2. 10—11	(különös szabályok).
33.	1933 ápr.	9. 9—10	Tűzoltás szabályai. (Taktika,
34.	1933 ápr.	9. 10—11	Színházak, stb. tűzvédelme.
35.	1933 ápr.	23. 9—10	Tűzkezelési okok.
36.	1933 ápr.	23. 10—11	Gyárak, ipartelepek tűzvédelme.
37.	1933 ápr.	30. 9—10	Hatóságok tűzrendészeti teendői.
38.	1933 ápr.	30. 10—11	A tűzvédelem várható fejlődése.

Kispest, 1932 november 9.

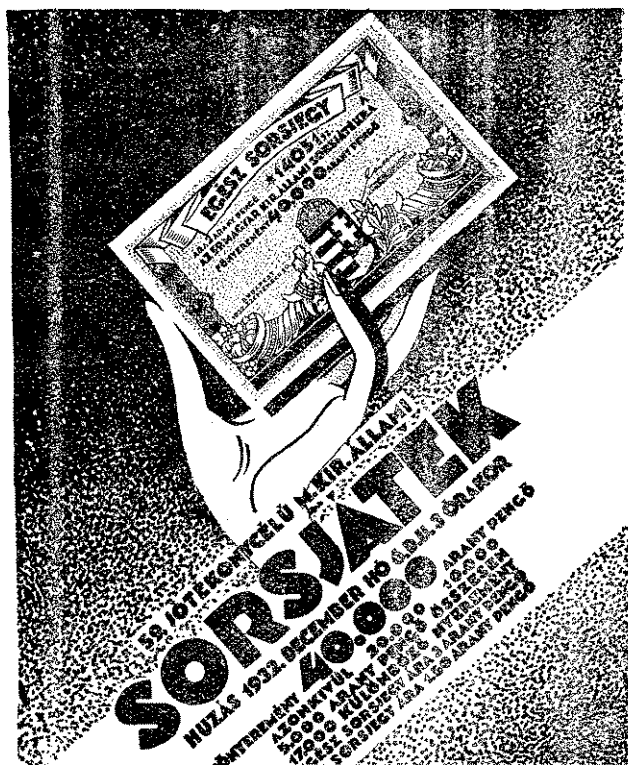
Papp János sk., Zankó Antal sk.,
önkéntes tűzoltótitkár. önkéntes tűzoltóparancsnok.

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a

„TÜZRENDESZET“ füzeteit, I—VII. Ára 750 P
Részletes árjegyzék a 179. oldalon.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljárárság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség Segélyezőpénztárába, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért, az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjta-

Tűzrendészeti mintaszabályrendelet kiadása

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének

Az 53.888/1888. B. M. számú tűzrendészeti kormányrendelet kiegészítéséről, módosításáról és végrehajtásáról szóló 230.000/1925. B. M. számú körrendelet 2. §-a szerint az önkormányzati közigazgatási testületeknek többek között tűzrendészeti szabályrendeletüket is — a körrendeletben meghatározott idő alatt — az újabb tűzvédelmi szempontok figyelembevételével a szükséghez képest módosítaniok kellett.

Az önkormányzati közigazgatási testületek nagyrésze eleget tett ugyan e rendelkezésnek, a tűzrendészet terén felmerülő újabb követelmények érvényesítése céljából azonban e szabályrendeletek ismételt módosítása válhatik szükségessé.

Az ily szabályrendeletek szakszerű felülvizsgálása, ennek megtörténte után megerősítése rendszerint akkor is huzamosabb időt igényel, ha az önkormányzati közigazgatási testületek a szabályrendeletnek csupán egyes szakaszait módosítják. Ennek következtében a tervezett újabb rendelkezések — az eredményes tűzvédelem hátrányára — csak hosszabb idő elteltével alkalmazhatók.

E hátrányos helyzet kiküszöbölése, a tűzvédelem eredményességének biztosítása s főként a kérdés egységes rendezése érdekében a következményeknek megfelelő tűzrendészeti mintaszabályrendelet kiadását határoztam el.

Ennélfogva e mintaszabályrendelet rövid időn belül való kiadásáig a tűzrendészeti szabályrendelet módosítását — halaszthatatlan sürgősség esetét kivéve — mellőzni kell.

Csak az alispánoknak

Az idézett számú körrendelet 8—11. §-a szerint községekben önkéntes, illetőleg köteles tűzoltóságot kellett szervezni.

E rendelkezések ellenére sajnálattal állapítottam meg, hogy a községek egy részében még ma sem működik semmiféle tűzoltóság. Ennek a hiánynak pedig tűzvész kitörése esetén beláthatatlan következményei lehetnek. Szervezett erő hiányában ugyanis a tűz továbbterjedésének gyors és eredményes megakadályozása nehézségekbe ütközik, így végeredményben a nemzeti vagyon jelentős része semmisül meg, ami sok esetben csak nehezen, sok esetben pedig egyáltalán nem pótolható.

Felhívom ennélfogva alispán urat, haladéktalanul tegye meg a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy törvényhatósága területén az önkéntes, vagy ha ez bármi okból akadályba ütköznék, a kötelező tűzoltóságot — a 230.000—1925. B. M. számú rendelet 11. §-ában meghatározott számban — a legrövidebb idő alatt azokban a községekben is szervezzék meg, amelyekben ez eddig nem történt meg.

Egyúttal arra is felhívom alispán urat, hogy intézkedésének eredményéről és arról is mielőbb tegyen jelentést, hogy az illető községek az idézett számú rendelet említett szakaszában foglalt kötelezettségüknek eddig minő elháríthatatlan akadály miatt nem tettek eleget.

Budapest, 1932 október 12.

A miniszter rendeletéből:

Csatáry sk., miniszteri osztályfőnök.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A tűzoltás és mentés terén 25 éven át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérem adományozása iránt benyújtott kérések felterjesztése tekintetében ezidőszent nem egységes a gyakorlat. Egyes tűzoltótestületek ugyanis a díszéremre igényt tartók kérvényét, illetőleg az ezekről készített kimutatást — a díszérem alapszabályai 6. §-ának negyedik bekezdésében foglaltak ellenére — sok esetben közvetlenül hozzám terjesztik fel és emiatt az ily kérések érdemleges tárgyalása nem történhetik a kívánt gyorsasággal.

Az eljárás egyöntetűsége és gyorsítása érdekében a következőket rendelem:

A tűzoltótestületek a díszérem elnyerésére jogosult és érdemes tagjairól a díszérem adományozása céljából az alapszabályok 6. §-ában foglaltak szerint készített kérvényt, illetőleg kimutatást — az említett szakasz negyedik bekezdésében foglaltaknak megfelelően — mindig a Magyar Országos Tűzoltó Szövetséghez (Budapest, IV, Bástya-utca 13. szám) küldjék meg.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek a hozzá megküldött ily kérvényt, illetőleg kimutatást, ha az az alapszabályokban foglalt rendelkezéseknek megfelel, saját véleményével, lehetőleg mielőbb, a folyamodó lakóhelye szerint illetékes törvényhatóság főispánjához (Budapest a főpolgármesterhez) kell felterjesztenie, aki a kérvényt, illetőleg kimutatást javaslatával hozzám terjeszti fel.

Felhívom Címedet, hogy fentiekről a törvényhatósága területén működő tűzoltótestületeket, valamint a törvényhatósági tűzoltószövetséget mihez tartás végett haladéktalanul értesítse.

Budapest, 1932 október 30.

A miniszter rendeletéből:

Kontz dr sk., miniszteri tanácsos

A m. kir. belügyminiszter 125.081/1932/IX. a. sz. rendelete a tűzoltói váltságdíjak szedése tárgyában.

Fejér vármegye alispánjának, Székesfehérvár.

A tűzoltói váltságdíjak szedése kérdésében a következőkről értesítem alispán urat: A pénzügyminiszter úrral egyetértőleg nincs észrevételem az ellen, hogy oly községekben, ahol kötelező tűzoltóság van, a tűzoltói szolgálatra kötelezettek egy része a már korábban jóváhagyott szabályrendelet alapján a kötelezettség teljesítése alól magát bizonyos meghatározott váltságdíj lefizetése ellenében megválthassa, de csak abban az esetben, ha a megváltás önkéntes felajánlás alapján történik. A váltságdíj tehát semmiképpen sem bír közszolgáltatás jellegével, s az nem is szabható a kötelezettek vagyoni viszonyaihoz, hanem kisebb, meghatározott összegben állapítandó meg. Az önként felajánlott váltságdíjak közadók módjára nem hajthatók be. A nemfizetés más követelményt nem vonhat maga után, minthogy a tűzoltószolgálati kötelezettség újból feléled. A tűzoltói váltságdíjakból

befolyó összeg a község költségvetésében a rendes bevételek között előirányozandó és a községi tűzrendészeti kiadások fedezésére fordítandó.

Budapest, 1932 október 24.

A miniszter rendeletéből:

Kontz dr. sk., miniszteri tanácsos.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése

Budapest, 1932 november hó 5-én

Az elnöki széket *Marinovich* Imre dr. ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Napirend előtt *Vida* Pál elnökségi előadó meleg szavakkal köszöntötte *Marinovich* Imre dr. ügyvezető alelnököt névnapja alkalmából. Ügyvezető alelnök megköszönve a jókívánatokat, biztosította az elnökséget arról, hogy mint a múltban, a jövőben is lelkes és kitartó katonája lesz a tűzoltóintézménynek.

Lettország tűzoltószövetsége köszönetét nyilvánította az Országos Szövetségnek, hogy két érdemes tagját díszjelvénnel tüntette ki.

Elnökség tudomásul vette *Démusz* Lajos békésvármegyei tűzrendészeti felügyelő betérjesztett negyedévi jelentését.

Nógrád és Hont vármegyék Tűzoltó-Szövetsége f. évi október hó 2-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyv-másolatát betérjesztette. A közgyűlésen az Országos Szövetséget *Marinovich* Imre dr. ügyv. alelnök képviselte.

Főtűtkár bejelenti, hogy a Budapesti Tűzoltótestületek Szövetségének megkeresésére átirat intéztetett a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségéhez, amelyben rámutattunk a gyári tűzoltóságok leépítésének vagy megszüntetésének súlyos nemzetgazdasági és szociális következményeire.

A GyOSz-tól érkezett válasz szerint a biztosítókkal kötött szerződés megújítására vonatkozó tárgyalás anyagába felvették, hogy a biztosítók azokat az áldozatokat, amelyeket egy vállalat gyári tűzörtség szervezésével és fenntartásával magára vesz — ha akármilyen kis mértékben is —, a díjaknál adandó külön kedvezményben ellensúlyozzák.

László előadó javaslatára az elnökség elhatározta, hogy a legközelebbi ülés napjának délelőttjére tűzrendészeti felügyelői értekezletet hív össze, a következő tárgysorozattal: 1. A belügyminiszter úr 126.300—1932. sz. rendelete. 2. A tűzkárstatisztikának egyöntetű elkészítése. 3. A tiszti továbbképzés anyaga. 4. A kerületi tanfolyamot nem végzett tisztekkel szemben követendő eljárás. 5. Az országos versenyeket előkészítő megyei és járási versenyek egyöntetű megrendezése. 6. Esetleges indítványok.

Elnökség a celldömölki járási tűzoltótanfolyam hallgatói részére igényelt szakkönyveket ötvenszázalékos kedvezményvel bocsátotta a tanfolyamparancsnokság rendelkezésére.

Vitéz *Roncsik* dr. előadó bejelenti, hogy a „Megelőző tűzrendészet” II. kötete rövid időn belül elkészül. Elnökség a könyv bírálatára *Teasdale* alelnököt, *Papp* és vitéz *Kiss* dr. elnökségi előadókat kérte fel.

Teasdale alelnök bejelenti, hogy az elnöklété alatt kiküldött bizottság az ásványolajrendelet-tervezetet elkészítette. A tervezet ismertetése és többek hozzászólása után elnökség a tervezetnek a belügyminisz-

Főtűtkár ismerteti a tagdíjhátralékosok névsorát. Elnökség a hátralékos tagdíjak sürgetését és a kimutatásnak a *Tűzrendészeti Közlönyben* való közlését rendelte el.

László előadó indítványára a győri nagygyűlés által elrendelt alapszabálymódosítással kapcsolatos munkálatok előkészítésére az elnökség bizottságot küldött ki vitéz *Roncsik* dr., *Benda*, vitéz *Kiss* dr., *László* és *Petheő* előadók személyében.

Főtűtkár bejelenti, hogy belügyminiszteri rendelet jelent meg a királyi díszermek adományozása iránti kérvények felterjesztésénél követendő eljárásról. Elnökség a rendeletnek a hivatalos szaklapban való közlésére utasította a szerkesztőt.

Breznay Imre hevesvármegyei tűzrendészeti felügyelőnek az egri hivatásos tűzoltóság létszám-emelésére vonatkozó előterjesztését az elnökség magáévá tette és elhatározta, hogy ezirányban felterjesztéssel fordul a belügyminiszter úrhoz.

Vitéz *Kiss* Lajos dr. előadó által betérjesztett kéményseprési mintaszabályrendelet-tervezetet az elnökség hozzászólás és tanulmányozásra kiadta *Papp*, vitéz *Roncsik* dr., vitéz *Zombory*, *Démusz*, *László* és *Vida* elnökségi előadóknak.

Breznay Imre vm. tűzrendészeti felügyelő az egri közigazgatási tanfolyam hallgatói részére kért kedvezményes áron szakkönyveket és a *Tűzrendészeti Közlöny* díjmentes küldését. Elnökség elhatározta, hogy a tanfolyamokra vonatkozó kedvezményt a községi közigazgatási tanfolyamokra is kiterjeszti, a *Tűzrendészeti Közlöny* azonban csak előfizetésre küldhető, mert azt csupán a tagdíjjal hátralékban nem lévő tűzoltó-tagtestületek kapják díjmentesen a tagdíj fejében.

Darvas László számvizsgálóbizottsági elnöknek a kiadások csökkentése tárgyában előterjesztett javaslatát az elnökség sokszorosíttatja és az előadóknak megküldi tanulmányozásra.

Darvas László, a számvizsgálóbizottság elnöke ismerteti, hogy a Szövetség értékes telke nincs kellőképpen értékesítve. Indítványozza a telek eladását és jobban jövedelmező bérház vásárlását. Elnökség az ügy érdemi tanulmányozására és javaslattételre *Marinovich* dr. és *Teasdale* alelnököket és *Petheő* előadót kérte fel.

Vitéz *Roncsik* dr. előadó bejelenti, hogy a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet-minta rövidesen elkészül. Elnökség a tervezetet hozzászólás céljából *Darvas* László és *Kovácsy* Árpád vm. tűzrendészeti felügyelőknek és *Démusz* Lajos, *Hirling* Gyula, *Papp* Ferenc, *László* István, *Petheő* János és vitéz *Zombory* József előadóknak küldi meg.

Vida Pál előadó ismerteti a belügyminiszter úrnak 125.081/1932. sz. alatt Fejér vármegye alispánjához intézett leiratát, mely szerint nincs észrevétele az ellen, ha a kötelezett tűzoltói szolgálat teljesítése alól egyesek magukat váltságdíj ellenében megváltják.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség

Segélyző-Pénztárának elnökségi ülése 1932 nov. 5

Az elnöki széket *Marinovich* Imre dr. ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Főtűtkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette. Segélyben részesültek: Nagy Dezső önk. tűzoltó (Tuskevár) 18, Kéri Ferenc önk. tűzoltó (Esztár) 24, Varga András önk. tűzoltó (Gyöngyöstarján) 18, Vaderna Dezső alparancsnok (Tárkány) 16, Bakos Gábor önk. tűzoltó

Imre önk. tűzoltó (Hosszúpereszteg) 50, Varga György önk. tűzoltó (Kapunvár) 36, Král József önk. tűzoltó (Adony) 42, Janisek Márton önk. tűzoltó (Horvátkimle) 18 pengő.

Bíró József, a törökszentmiklósi önkéntes tűzoltótestület tagja, folyó évi augusztus 7-én, tűzoltást követő napon tüdővérzést kapott. Bár az ellenőrző szakorvosi vélemény szerint a tüdővérzés egy már régebben lappangó bajnak folyománya lehetett, elnökségünk méltányosságból a bejelentett kezelési időtartamra 44 pengő kiutalását rendelte el.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

VÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉGEK HÍREI

Vármegyei tűzoltónap Pécsen. Pécs és Baranya megye hivatásos és önkéntes tűzoltótestületei nagyszerű vármegyei tűzoltónapot rendeztek Pécsen. A versenyen 21 tűzoltótestület 350 főnyi csapattal vett részt. A verseny első díját a mohácsi önkéntes csapat nyerte, második lett Felsőmindszent, a harmadik Mágocs csapata. A legjobb vezénylőtiszti részére kitűzött tiszteletdíjat Stern József pécsi szakaszparancsnoknak ítelték oda. A díjak kiosztása után Vida Pál, az országos tűzoltó-szövetség kiküldötté mondott elismerést a versenyző csapatoknak.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyéek Tűzoltó-Szövetsége október 2-án délelőtt 11 órakor tartotta meg folyó évi rendes közgyűlését Szécsényben, amelyen Csonka György dr vármegyei főjegyző elnökölt. A gyűlésen megjelent a vármegye főispánja, akit a jelenlevők ez alkalomból lelkesen megéljenztek, ugyancsak megjelent a közgyűlésen Marinovich Imre dr, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség alelnöke, aki a közgyűlés elnöki székének elfoglalása után meleg szavakkal méltatta a tűzoltóság érdemeit. A közgyűlés a jelentést és zárszámadást jóváhagyólag tudomásul vette. Ezzel a közgyűlés bezárattott.

A közgyűlést megelőzőleg tűzoltó-verseny volt, amelyen Zagyvaróna, Zagyvaróna-vízválasztó, Nagylóc, Kismaros, Nógrádverőce, Kosd és Szécsény községek önkéntes tűzoltótestületeinek csapatai vettek részt. Az első díjat Zagyvaróna község önkéntes tűzoltótestülete nyerte. A versenyen nagyon sok érdeklődő közönség is megjelent, a zenét Nógrádverőce község önkéntes tűzoltózenekara szolgáltatta. A verseny befejeztével az összes csapatok zeneszó mellett tisztelegtek a vármegye főispánja és a Tűzoltó-Szövetség alelnöke előtt.

Heves vármegye Tűzoltó-Szövetsége szeptember hó 25-én tartotta rendes közgyűlését, melyen a távollévő főispán javára a vármegye közönségének nevében Szabó Gyula járási főszolgabíró és Cserházi Imre vm. tűzrendészeti főjegyző szolgálatának 30. évemlékeztetője hírdetésül. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség nevében Hirling Gyula tb. vm. tűzrendészeti felügyelő lélekemelő szavakban szólott a vármegye főispánja, Okolicsányi Imrénék érdeműs alkodásáról, kit közszolgálatának negyedik évfolyamán az egész közgyűlés meleg szavakkal üdvözölt. Érdekesebb pontja volt a közgyűlés beszámoló sorozatának a tervezett kerületi tanfolyamok elvégzéséről szóló beszámoló, melyet mindenki őszinte sajnálattal vett tudomásul.

Sorszám	Vármegyei, illetve törvényhatósági szövetség	Vármegyei vagy törvényhatósági szövetség van-e?	Tagdíj-hátralék P
1.	Abaúj-Torna	nincs	32.— P
2.	Bácsbodrog-Baja	van	127.— P
3.	Baranya-Pécs	van	—.— P
4.	Békés	van	—.— P
5.	Bihar	van	5.— P
6.	Budapest székesföv. hivatásos	közvetlen	—.— P
7.	Budapesti Tűzoltótest. Szöv.	van	—.— P
8.	Borsod-Gömör-Kishont-Miskolc	van	—.— P
9.	Csanád-Torontál-Arad	nincs	446.— P
10.	Csongrád-Hódmezővásárhely	nincs	237.— P
11.	Fejér-Székesfehérvár	van	—.— P
12.	Győr-Gyórváros	van	25.— P
13.	Hajdú-Debrecen	van	—.— P
14.	Heves	van	—.— P
15.	Jásznagykún-Szolnok	van	—.— P
16.	Komárom-Esztergom	van	—.— P
17.	Moson	van	7.— P
18.	Nógrád-Hont	van	—.— P
19.	Pest-Pilis-Solt-Kiskún-Kecskemét	van	897.35 P
20.	Somogy	van	477.— P
21.	Sopron-Sopron város	van	—.— P
22.	Szabolcs-Ung	van	80.— P
23.	Szatmár-Bereg-Ugocsa	van	16.— P
24.	Szeged városi Szövetség	van	—.— P
25.	Tolna	van	96.— P
26.	Vas	van	—.— P
27.	Veszprém	van	336.72 P
28.	Zala	van	—.— P
29.	Zemplén	van	22.— P
Összes tagdíjhátralék 1932 november 1-én			2804.07 P

Budapest, 1932 november 1.

Marinovich Imre dr
m. kir. h. államtitkár, ü. v. alelnök.

Nagy Sándor
főtítká.

FELHÍVÁS

a városi tűzoltóparancsnokok, a vármegyei és a járási tűzrendészeti felügyelő urakhoz!

Czobor Gyula Veszprém vármegyei tb. vm. tűzrendészeti felügyelő bajtársunk azon javaslatát, hogy a felhívásban megjelölt bajtársak részére évenként egyszer 8—10 napig tartó díjtalan továbbképző szakelőadásokat tartsunk, elnökségünk elfogadta.

Az előadásokat még a téli hónapokban Budapesten, a székesfővárosi tűzoltóság VIII, Kún-utca 2. sz. alatti központi laktanyájában tartanánk. Mielőtt azonban a tantervet kidolgoznánk, az előadói kart megszerveznénk és felterjesztésünket ez ügyben a m. kir. belügyminiszter úrhoz elkészítenénk, ismerünk kell az érdekelt bajtársaknak a tananyagra vonatkozó igényeit, kívánságait és hogy körülbelül hány hallgatóra számíthatunk? Felkérjük ezért az érdekelt bajtársakat, hogy ebben az ügyben bejelentéseiket, javaslataikat és kívánságaikat legkésőbb folyó évi november 30-ig szövetségi irodánkhoz (Budapest, Bástyá-utca 13) küldjék be.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség Elnöksége

Hirdessen

a **Tűzrendészeti Közlöny**-ben
95.000 tűzoltó olvassa!

HÍREK

Pro memoriam. Halottak napján kegyeletes aktusnak tett eleget a székesfőváros tűzoltósága. Lobogó fáklyával tűzoltók álltak díszőrséget a közelmúltban elhunyt nagynevű főparancsnoknak, *Breuer* Szilárdnak sírja előtt, kifejezést adva annak, hogy emlékünkből soha el nem múló lánggal ég, szeretett vezérünk emléke. — Adakozzatok síremlékére!

A királyi díszérem adományozása iránti kérények felterjesztésénél követendő eljárás egyöntetűsége és gyorsítása érdekében, 126.500/1932. szám alatt a belügyminiszter úr rendeletet adott ki, melyet teljes egészében a „Rendeletek” rovatában közöljük. Ehelyütt is felhívjuk a tűzoltótestületek figyelmét a rendeletre, mert annak be nem tartása esetén csak hosszú utánjárással és késedelemmel juthatnak a bajtársak megérdemelt kitüntetésükhöz.

A Budapesti Tűzoltótestületek Szövetsége folyó évi október hó 15-én *Teasdale* Ottó főparancsnok elnöklésével felolvasó ülést tartott. *Erdélyi* Béla Ganzvagyongyári tűzoltóparancsnok tartotta felolvasását a legnagyobb németországi ipartelepeken szerzett tűzrendészeti tanulmányújáról, melyre a budapesti tűzoltótestület szövetsége költségén lett kiküldve. A felolvasást nagyszámban megjelent hallgatóság élénk figyelemmel hallgatta végig. Az elnök zárószavai után köszönetének adott kifejezést. A megjelentek a felolvasás után a szokásos bajtársi találkozóra gyűltek egybe.

Nagy Sándor tanulmánya a szárazoltásról. A Tűzrendészeti Közlöny 1928-ban közölte *Nagy* Sándor szövetségi főtitkárunk értékes tanulmányát a szárazoltásról, amelyet a Párizsban 1931 júliusában tartott nemzetközi tűzoltókongresszuson francia nyelven vezető nagybányai *Horthy* István főmérnök és *Erdély* Ernő győri tűzoltófőparancsnok ismertettek. *Nagy* Sándor értékes tanulmányát a *Revue International du Feu* legutóbbi július—augusztusi száma közli, de nem tünteti fel, hogy a szerző *Nagy* Sándor. A felolvasók természetesen intézkedtek az iránt, hogy a *Revue*-ben megfelelő helyreigazító közlemény jelenjék meg.

A Budapesti m. kir. Állami Gépgyár Tűzoltótestülete f. évi november hó 6-án délelőtt tartotta zárógyakorlatát érem kiosztással kapcsolatban. Az ünnepély bevezetőjeként a fenyőgallyakkal díszített sisakos tűzoltócsapat tisztjeinek vezetése és a zenekar hangjai mellett vonult fel a X. ker. Rezső-téri róm. kath. templomhoz, ahol szentmisét hallgatott.

Ezalatt a gyár udvarán díszes közönség gyűlt össze, hogy szemtanuja legyen a zárógyakorlatnak és éremkiosztási ünnepségnek. A megjelentek között láttuk *Kertész* Béla gyárigazgatót, *Ulbrich* Hugó h. igazgatót, *Marinovich* Imre dr. h. államtitkár, szövetségi alelnököt, *Bernolák* Béla felügyelőt, *Bartóffy* János m. kir. rendőrfőtanácsost, a X. ker. kapitányság vezetőjét, *Erlésbek* György és *Benedek* Mihály dr. fővárosi hivatásos tűzoltó főtiszteteket, *Szalay* Lajos dr. budapesti önkéntesparancsnokot, *Falussy* Károly Máv tűzrendészeti felügyelőt, a Ganz-Danubius-gyár s több testvértestület kiküldöttjét.

Az ünnepély a zenekar által előadott himnusszal kezdődött, majd az egész csapat a tisztekkel együtt a gyárfőnök előtt ünnepélyes fogadalmat tett köteletségének pontos s lelkiismeretes teljesítésére.

Ezt követően *Marinovich* Imre dr. h. államtitkár, az Országos Szövetség alelnöke és kikül-

noka mondott lélekemelő ünnepi beszédet, amelynek végétével az arra igényjogosultaknak a szolgálati érmeket átnyújtotta.

Az ünnepély befejeztével következett a zárógyakorlat és támadási feladat megoldása, s mindez a gyár tűzoltótestületének oly készültségéről tett tanulságot, amely minden várakozást felülmúlt s a megjelent szakemberek legnagyobb elismerésével találkozott és melegen ünnepelték *Berecz* Vilmos felügyelőt, a gyári tűzoltóság parancsnokát, akinek a tökéletes kiképzés sikere nagyrészt tulajdonítható. A jól sikerült ünnepély és gyakorlat lefolyásáról a Magyar Híradó részére hangos filmfelvétel készült, amely a fővárosi mozgóképszínházakban már a közeli napokban bemutatásra kerül.

A Magyar Tűzoltótisztek Országos Egyesületétől.

Egyesületünk tagjait értesítjük, hogy *Démusz* János Budapest, Nyugati pályaudvari éttermétől a következő ajánlat érkezett:

Szóbeli felszólításukra tisztelettel közlöm, hogy éttermemben az Egyesület tagjai részére, igazolványuk felmutatása ellenében étlapi áraimból 15 százalék engedményt adok.

Szükségeseknek tartom megemlíteni, hogy közismerten elsődrendű konyhával és italaimmal, valamint a megkülönböztetetten figyelmes kiszolgálással biztosan remélem, a tűzoltótiszt urak megelegedését elnyerni és ezen engedménynek minél szélesebb körben való propagálását kérve, vagyok kiváló tisztelettel *Démusz* János, Nyugati pályaudvar étterme, Budapest.

Békés vármegye tűzrendészeti felügyelőjének negyedévi jelentése a következő említésre méltóbb változásokról számol be. A gyulai állami kórházakban 24 főből álló intézeti tűzoltóság szerveztetett meg, amelynek elméleti és gyakorlati kiképzése befejezést nyert, úgy, hogy az intézeti tűzoltóság áldásos működését már meg is kezdte; Pusztaföldvár község a községtől távolabb épült újtelep tűzvédelmének a megfelelőbb ellátása és biztosítása érdekében dicséretes áldozatkészséggel házilag végzett munkával tűzoltószertárt épített s abban egy védelmi egységet helyezett el; *Békéssámson* község a vármegyei tűzoltószövetség anyagi támogatásával tűzvédelmi felszereléseit nyomótömítő beszerzésével kiegészítette. *Békéscsaba* megyei város máshozát házilag átépítette, s a kisebb javítások elvégzése céljából a laktanya mellékhelyiségének átalakításával műhelyt létesített. A megyebeli tűzoltóság létszáma a megszervezett uradalmi és malmi tűzoltóságokkal jelentékenyen gyarapodott.

Tűzoltótestületeink alapszabályszerű feladatuknak dicséretesen tesznek eleget. E tekintetben kivételes helyzet csak *Doboz* községben van, azonban minden remény meg van arra, hogy a tűzoltótestület vezetőségével a kifogás alá eső állapotot sikerülni fog megszüntetni.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség augusztus 13-tól 16-ig Győrön tartott országos versenyén résztvett vármegyénkbeli *Ónód* községben a *Békésszent-andrási* testület versenyzője, amely szereplésével dicséretes oklevéllel lett jutalmazva.

A Vármegyei Tűzoltó-Szövetség november hó 4-én az orosházi, szeptember 1-én a szeghalmi és 25-én a szarvasi járási testületek részére rendezett járási versenyt. A járási versenyeken 432 tűzoltó és 16 tűzoltótiszt vett részt.

A járási versenyeken résztvett csapatok dicséretes eredményt értek el s olyan készültségről tettek bizonyosságot, amely a legteljesebb teljesítményt váltotta ki. Ez azt bizonyítja, hogy a tűz-

tűzvédelem fontos érdekeit, ennek révén pedig a hazát és a nemzetet.

Az elmúlt negyedévben a vármegye területén előfordult tüzesetről 88 tűzkárjelentés és számlálólap érkezett be. A károsultak száma 90. A tűzkár épületekben 43.586 pengő, ingóságban és egyéb megsemmisült értékben 40.825 pengő. Az összes tűzkár 84.011 pengő, melyből biztosítva volt 74.205 pengő értékű épület, illetve ingóság. Nem volt biztosítva s így nem térül meg 9806 pengő, értékben megsemmisült épület, illetve ingóság és egyéb érték.

A tűzkár összege az elmúlt negyedévi adatokhoz, valamint az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva, ismét csökkent.

A tűz keletkezési okaként nagy százalékban a gondatlanság szerepel, de nagy számban fordul elő a villámcsapás is (22 esetben), amelynek következtében jelentékenyösszegű tűzkár keletkezett.

A Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület az 51 tag által benyújtott bizalmatlansági indítvány következtében szeptember hó 25-én tartotta meg rendkívüli közgyűlését. *Falussy* Károly alparancsnok választa a megcsappant jövedelem következtében a testület nehéz helyzetét és bejelentette az előző napi parancsnoksági ülés határozata alapján a teljes vezetőség lemondását. *Holes* József korelnök köszönetet mondva a parancsnokságnak eddigi nehéz és felelősségteljes működéséért, kéri, hogy ezen sorsdöntő közgyűlésen minden személyi tekintet mellőzésével, az erre leghivatottabbakat válasszák meg, különös tekintettel arra, hogy a meglazult fegyelmet vaskézrel kell helyreállítani. *Falussy* Károly felszólalása után, melyben kéri személyének a parancsnoki tisztség megválasztásánál való kikapcsolását, — majd javaslatára — egyhangúlag megválasztják az alábbi tisztikart: parancsnok: *Szalay* Lajos dr, alparancsnok: *Versesghy* Ferenc, szakaszparancsnokok: *Falussy* Károly, *Holes* József, *Fischer* Dezső dr, *Vágó* Zoltán, *Polster* Károly, *Csik*, titkár: *Vagó* Zoltán, pénztáros: *Ács* József, szolgálatvezető: *Falussy* Károly, szivattyúmeister: id. *Köhler* István, orvos: *Fischer* Dezső dr, mérnök: *Holub* János. parancsnoksági tagok: *Scheuer* Róbert, *Nagy* Ferenc, *Mátrai* Antal, *Olejak* Károly. *Szalay* Lajos dr a megválasztásért az egész tisztikar nevében köszönetét fejezi ki, ígéri, hogy minden erejéből arra fog törekedni, hogy a testületet régi hírnevének megfelelően, újra arra a magas nivóra emelje, melyet dicső elődeinek parancsnoksága alatt elfoglalt. A jövőben minden törekvése arra irányul, hogy működését a budapesti hivatásos tűzoltóság és annak kiváló főparancsnokával, *Teasdale* Ottóval egyetértően fejtsse ki. Legelső teendőjének tartja a régi fegyelmet a testületben újra helyreállítani, majd a lelépő *Falussy* Károly alparancsnoknak eddigi kiváló működéséért jegyzőkönyvi köszönet megszavazását kéri, amit egyhangúlag elhatároznak. Az új tisztikar életével ért véget a példás rendben lefolyt rendkívüli közgyűlés.

Vác város Önkéntes Tűzoltótestülete ünnepélyes keretek között, az egész város osztatlan érdeklődése mellett tartotta meg ez évi zárógyakorlatát. Az ünnepélyen *Lukács* Zoltán dr és *Pethő* János vm. tűzrendészeti felügyelők, valamint *Kathona* Mihály dr, vm. tb. tűzrendészeti felügyelő jelentek meg a Várm. Tűzoltó-Szövetség képviselőjében. Érdekesége volt a gyakorlatnak, hogy azon első ízben szerepeltek a levante-tűzoltók, akiknek meglepően ügyes, fegyelmezett gyakorlatai tökéletesen és szervesen illeszkedtek be az országos verseny első helyezett

tes csapatához; köszönetét fejezte ki a legénységnek és tisztikarnak, valamint *Domokos* Andor tűzoltóparancsnoknak, kinek ezen alkalomból nyújtotta át a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség egyéni tiszteltdíját.

A Villányi Önkéntes Tűzoltótestület fennállásának negyvenedik évfordulója csendes, de bensőséges ünnep keretében zajlott le. A jubiláris közgyűlést a villányi iparostanonciskola nagytermében tartották, amelyen a működő és lelkes pártoló tagok nagyszámban jelentek meg. A közgyűlést a megjelenésben akadályozott *Teleki* Sándor kormányfőtanácsos helyett *Kész* József, a villányi tűzoltótestület agilis parancsnoka nyitotta meg lendületes beszéddel. Ifj. *Kész* József segédtsízt az évi jelentést ismertette és a testület multjáról számolt be.

A számvizsgáló bizottság jelentésének felolvasása és elfogadása után a testületnek két érdemes tagja részesült kitüntetésben: id. *Ringlaub* Ferenc alparancsnok és id. *Litr* József örparancsnok személyében.

Az ünnepélyes éremátadás után megejtették a tisztújítást. Elnökké egyhangúlag *Teleki* Sándor kormányfőtanácsost, szőlőnagybirtokost választották meg. Parancsnok lett *Kész* József igazgatótanító, alparancsnok id. *Ringlaub* Ferenc, szakaszparancsnok *Mehring* András kéményseprőmeister, testületi lelkész *Loschert* Kázmér plébános, testületi orvos *Gyimóthy* Jenő dr járásorvos, titkár és segédtsízt ifj. *Kész* József pénzügyi tisztviselő, pénztáros *Takács* Gyula járási irodafőtiszt, szertárnok id. *Jaki* Károly rajvezető lett. *Kész* József parancsnok indítványára *Teleki* Andor kormányfőtanácsos föld- és szőlőnagybirtokost és *Vida* Pál ny. várm. főszám-tanácsost orsz. szöv. előadót a tűzrendészet fejlesztése terén kifejtett érdemük elismeréséül a testület tiszteletbeli tagjaivá választották meg. A mintaszerűen működő és tekintélyes multa visszatekintő villányi tűzoltótestület fejlődését annak a lelkes aktivitásnak köszönheti, amelyet *Kész* József parancsnok állít a testület munkásságába.

A Csepregi Önkéntes Tűzoltótestület szeptember hó 18-án ünnepelte fenállásának 50. évfordulóját. Reggel 8 órakor kezdődött a jubileumi ünnepség a vendégek fogadtatásával. Fél 9-kor mise volt s utána *Kadnár* Ferenc tűzoltófőparancsnok vezetésével a tűzoltóság és a közönség a hősi emlékműhöz vonult. *Kadnár* Ferenc megemlékezett hatásos beszédében a csepregi tűzoltóegylet négy hősi halottjáról, majd koszorút helyezett az emlékműre.

Ezután tűzoltóverseny volt, amelyen az első díjat a peresznyei, másodikat a horvátzsidányi tűzoltók nyerték, harmadik lett a csepregi, negyedik az undi, ötödik a visi, hatodik a községfalvai tűzoltóság.

A verseny befejeztével a községháza nagytermében díszközgyűlés volt. *Pajter* János bíró nyitotta meg a közgyűlést, amelyen *Kadnár* Ferenc ismertette a csepregi tűzoltóság ötvenéves működését, az egyesület fejlődését és további kitarító munkára buzdította a tűzoltóságot.

Ezután *Zügn* Nándor vármegyei tűzrendészeti felügyelő kiosztotta a tűzoltóverseny díjait és elismeréssel emlékezett meg *Ruzicska* Károly csepregi tűzoltóparancsnok ötvenéves szolgálatáról.

Az ünnepség után a tűzoltóegylet javára táncmulatság volt, amelyen a község intelligenciája szép számmal jelent meg, a módosabb gazdák azonban távol maradtak.

Tűzoltógyakorlat és éremkiosztás Iváncsán. A fejevármegyei Iváncsa községben a szokásos zárógyakorlatot ünnepélyes keretek közt tartották meg. *Vida Pál*, a Tűzoltó-Szövetség főtájkára buzdító beszéd kíséretében adta át tizenkét tűzoltónak a szolgálati érmeiket. A kitüntetettek nevében *Varjas Elemér* főjegyző mondott köszönetet. Az ünnepségen a lakosság nagy számban jelent meg. Az ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget.

A székesfehérvári tűzoltóságok zárógyakorlata. Október 23-án tartották Székesfehérvár tűzoltóságai közös bemutató gyakorlatukat. Előbb a *Felmayer-gyár* tűzoltósága tartotta meg gyakorlatát, amelyen megjelent *Vida Pál* elnökségi előadó és *Simon Sándor* főparancsnok és amelyen a gyár tűzoltósága *Schwarz János* parancsnok vezénylete alatt iskola- és gyors-szereléseket, valamint a gyártelep viszonyaiból vett taktikai támadásokat mutatott be. Ezután a *Felmayer-gyár* egyik épületét támadták meg a tűzoltóságok, olyképpen, hogy a feltevés szerinti tüzet először a *Felmayer-gyári* tűzoltóság támadta meg, majd — amikor a kivonult erő a tűz eloltására a feltevés szerint nem volt elegendő — a városi hivatásos és önkéntes tűzoltóságok őrsegei vonultak ki *Vaskó Kálmán* parancsnok vezénylete alatt, két autófecskendővel, egy tolólétrával, egy szerkocsival és mentőautóval. A gyakorlat példás rendben és fegyelmélettel folyt le, nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében. Gyakorlat után a tűzoltóirtanya nagytermében *Simon Sándor* h. polgármester buzdító beszéd kíséretében ünnepélyes keretek között osztotta ki a pénzbeli jutalmakat és két előléptetést is eszközölt. Este 7 órakor a Ponty-ven-déglőben volt társasvacsera, amelyen a parancsnokság is résztvett.

Az Esztergomi Önkéntes Tűzoltótestület parancsnoksága október hó 30-án tartott ülésen *Pelczmann* parancsnok beszámolt a tűzoltócsapat f. évi versenyeredményeiről, a testület által résztvett ünnepségekről, majd letárgyalta az alapszabályok szükséges módosításának kérdését. *László vármegyei* tűzrendészeti felügyelő indítványára behatóan foglalkozott a parancsnokság a szertárbővítés kérdésével és elhatározta, hogy ennek megvalósítása érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket, mert a tűzoltóság továbbfejlesztése a szertárnak és a laktanyának megfelelő kibővítése nélkül nem lehetséges.

Meghatározta végül a parancsnokság a folyó évi zárógyakorlat idejét és a téli elméleti oktatás rendjét és anyagát.

Szombathely város tűzoltó intézményénél feleslegessé vált, de használható, jókarban lévő alább felsorolt szerek, felszerelések olcsón, minden elfogadható áron eladatnak. Az eladással a tűzoltóparancsnok bízott meg. Eladásra kerülnek:

1 darab lófogatú gőzfecskendő (álló csöves kazánnal) 900 percliter vízszállítással,

1 darab *Seltenhofer-féle* lófogatú benzinmotoros fecskendő „Rag“ körforgó-rotációs szivattyúval 350 percliter vízszállítással,

1 darab lófogatú szerkocsi tartozékaival, minden felszerelés nélkül,

4 darab kétkerekű duplaorsós tömlőmotóla,

2 darab kétkerekű egyorsós tömlőmotóla, azonkívül különféle sugárcsövek, lövőkék, kéthangú jelzők stb.

HASZNÁLT, DE JÓKARBAN LEVŐ
20-25 m-es lófogatú tolólétrát és 3 részű támrudas kihúzó létrát keres megvételre a nagykőrösi tűzoltóparancsnokság. Leírás és ajánlat „Tűzoltófőparancsnok, Nagykőrös“ címre küldendő

Körzeti tűzoltóverseny. Nagycsömötén tartotta a körjegyzőség tűzoltósága ezidei körzeti versenyét. A versenyen megjelent Széll Elemér járási tűzrendészeti felügyelő is. Beneveztek: a nagycsömötei, pósei, ludadi és seregélyházi tűzoltócsapatok. Versenyszámok: 9-es iskola- és gyors-szerelés, azonkívül egy közös támadógyakorlat voltak. A bírálóbizottság a környék tűzoltócsapatainak parancsnokaiból alakult meg. Iskolaszerezésben I. Ludad 3 h. ponttal, II. Pöse h. 5, III. Nagycsömöte 7 hibaponttal. Gyors-szerelésben I. Pöse 29 mp idővel. Ez a csapat keltette egyúttal a legjobb összbonyomást, II. Ludad 31 mp, III. Nagycsömöte 36.8 mp idővel. A seregélyházi csapat targonca-fecskenőjével mutatott szépen végrehajtott gyakorlatot, melyért külön dicséretben részesült. A közösen végrehajtott támadógyakorlaton, habár a vizet három fecskendő közbeiktatásával 190 méterről kellett szállítani, az első sugár mégis 8 perc 32 mp alatt megjelent. Széll felügyelő az elért eredmény felett a legnagyobb elismerését fejezte ki s a csapatokat további lelkes munkára buzdította. A verseny után a tűzoltóság Ávár József nagycsömötei tűzoltó temetésére vonult.

Újfajta mesterséges légzés. A bécsi orvos-egyesületben bemutatták a „biomotor“-t, egy új készüléket, amely mesterséges légzésre szolgál. Egy pajzszerű fémlemez símul légmentesen az egész hasra, az alsó része egy rugalmas gumilap, belsejében pedig egy elektromotor percnként tíz-húszszori váltakozással ritkítja és sűríti a levegőt. A hasfal ekkép a légzés ütemében, hol előrebolttosodik, hol mélyen benyomul, ami kitűnő hatással van a légzésre, szívre és az egész vérkeringésre. Egy kutyának friss hulláján alkalmazták a biomotort és még ott is a vérben oxigénfölvétel és szénsavleadás volt megállapítható, a visszerbe fecskendezett tussoldat pedig öt perc múlva eltűnt onnan és a belső szervekben volt kimutatható. Fel-tűnő javulást értek el ezzel a kezelési móddal asztmánál, tüdőtagultnál, mellkasizzadmánynál, hasvízkőrnál, májduzzanatoknál. Egy világítógáz-mérgezettet négy órán át szakadatlanul folytatott mesterséges légzéssel — ami kézierővel csaknem kivihetetlen — sikerült életben tartani. Tetszhalott újszülöttek részére külön kis modell épült. Mindezek szerint sikerült a biomotor-ban oly fizikai gyógyeszközt találni, amely sok betegségnél kitűnően bevált és számos esetben semmi mással nem pótolható.

Felelős szerkesztő: Lukács Zoltán dr.,
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Felelős kiadó: Keresztes János,
az orsz. szöv. pénztárosa

Lapkiadó bizottság:
Keresztes János, Köhler István, Mátrai Antal

LEÉRHETNE A FALU, HA A HATÁRBAN DOLGOZÓKAT
SIEMENS és HALSKE R.-T.

S Z I R E N A J A

NEM HÍVNÁ SEGÍTSÉGÜL
BUDAPEST, VI, NAGYMEZŐ-U. 4

A „Tűzrendészet“ I, II, III, V, VI, VII. (Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	7.50 P	Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása	1.50 P
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P	Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . .	1.50 P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet	2.— P	Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, kötve	8.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	2.— P	Tíz példány rendelése esetén 6.— P, fűzve	5.50 P
V. Balogh Dezső dr: Első segélynyújtás baleseteknél	1.— P	SZÍNEMŰ:	
VI. Erdély Ernő: Vízszerzés	1.— P	Techlár Ernő: Credo...!	2.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerkek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P	KÖNYV:	
Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve fűzve 20 P, kötve	22.— P	Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P	NYOMTATVÁNYOK:	
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P	Alapszabály önkéntes tűzoltótörszervezetek részére (darabonként)	—40 P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata	—50 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	4.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . .	—40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

SZÍNEMŰ:

Techlár Ernő: Credo...!	2.— P
-----------------------------------	-------

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
---	-------

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótörszervezetek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányürlap (Egyszerűbb 1.— P)	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P. Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

KÖHLER ISTVÁN

fecskendő-, szivattyú- és tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X, Korponal-utca 21

Gyárt: modern mőtoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és űntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL és TÁRSA R.-T. BUDAPEST

Gyárt: kézi- és mőtorfecskendőket, mindenféle létrákat, motóliákat, vízhordó- és űntöző-lajtkákat, szerkesztőkat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM
KÖZPONTI IRODA és GYÁRI TELEFON: 59-0-01
Alapítva: 1896. évben

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak

Budapest, X, Kőbányai-út 21. szám

A megszüntet **TEUDT OFF-DITTRICH RI.** gyártmányait, úgymint: KÖZLEJTŐT, MŐTOROS és AUTÓFECSEKENDŐKET, LAJTKOCSIKÁT, VÉSZVONATOKAT és TŰZOLTÓSÁGI FELSZERELÉSEKET az ismert kivitelben állítjuk elő

Forgalomba hozza: Magyar kir. állami vasgyárak kereskedelmi képviselője R.-i., Budapest, V, Vilmos császár-út 28. szám

Seltenhofer Frigyes Fiai Sopron**Szivattyúk
Tűzifecskendők
Tűzoltófelszerelések****WALSER
FERENCZ**TELEFON
91-3-46BUDAPEST, VI
LOMB-UTCA 34-36TŰZOLTÁSI SZEREK
ÉS SZIVATTYÚK GYÁRA, HARANG-
ÉS FÉMÖNTÖDE :-**Morzsányi J.**BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. számGyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománc táblákat,
gumbélyegzőket

Alapítva 1870

„ERICSSON”

(EZELŐTT DECKERT ÉS HOMOLKA)

MAGYAR VILAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
a budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója
BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 70TELEFON: 22-8-9 ♦ 28-9-64 ♦ 34-0-98
Gyárt és szerel minden-
fajta ciktrómos tűzjelzőberendezéseket városok, községek, gyárak számára**M**INDEN KAPHATÓ

A

PÁRISI NAGYÁRÚHÁZ

-BAN

„TOTAL”a tűzoltókészülékek
királya!Folyékony szén-savval mű-
ködik és százszorral olt
és ezért télen nem fagy be,
nyáron nem párolog el;
alkerezen olt mindenféle
tűzet, tehát a veszélyes
folyékony anyagok, mint:
benzín, szesz, éther, petro-leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid- és a villamos-tűzeket,
utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel
szolgál a magyarországi lerakat:**LIGETI és BIRÓ**

BUDAPEST, V, VÍGSZINHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99

MINIMAXa legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem
hasonlítható össze a különböző utáztatokkal. Fejvelőgostással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85 :-: Telefon: 23-7-31

BUDAPEST, VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

GORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

Szabad. hat. engedélyezett

Telefonszám: 91-4-46

DABEG tűz- és robbanásmentes benzintároló berendezéseket
védőgáznélküli üzemre, gyorsan és jutányosan szállít

DÁVID és KERTÉSZ, kazán- és gépgyár r.-t., Budapest, VI. ker., Máglya-utca 75-77. szám

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ingyenpéldány a tűzoltótestületek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 - Telefon 84-7-94

Kerületi tűzoltótanfolyamok

A kerületi tűzoltótanfolyamok felállítása és szervezete a belügyminiszter úrnak 1928. évi 254.300. B. M. sz. rendeletével nyert szabályozást. Eszerint a tanfolyam időtartama két hét s célja az, hogy főként az önkéntes, köteles és gyári tűzoltóság tisztjeit és vezetésre hivatott tagjait megfelelő elméleti és gyakorlati kiképzésben részesítse. E tanfolyamra minden községnek — amelyben legalább két kiképzett tűzoltóvezető még nincs —, legalább egy hallgatót kell küldenie, akinek felmerült költségeiről a községi költségvetés keretében kell gondoskodni. Ennek a szabályzatnak megjelenésétől számított három év eltelte után (1931 jún. 3. után) önkéntes és gyári tűzoltóság tisztje vagy parancsnoka csak az lehet, aki legalább a kerületi tanfolyamot sikerrel elvégezte és arról bizonyítványt kapott. (Ezt a határidőt a belügyminiszter 190.704—1931. VIII. B. M. sz. rendeletével meghosszabbította.)

Tanfolyamot tarthatnak megyei városok, melyek egyúttal vármegyei székhelyek, továbbá törvényhatóságú városok, ha nem is megyeszékhelyek. Azok a törvényhatóságú városok azonban, melyek megyeszékhelyek is, tűzoltótanfolyamot évenként kötelesek létesíteni. Ott, ahol az évenkénti tanfolyam szüksége nem áll fenn, halasztásra engedélyt a belügyminiszter-től kell kérni; úgyszintén akkor is, ha a tanfolyamot több törvényhatóság (vármegye) területére kiterjedőleg kívánják egyes helyeken megtartani.

Igy szól a rendelet, amelynek végrehajtása — tisztelet a kivételnek — nem történt meg, vagy legalább is nem olyan mértékben, amint azt a tűzrendészet érdeke feltétlenül megkövetelné, vagy amint az nemzeti javaink védelmének biztosítására elégséges volna.

A megyei székhellyel bíró törvényhatóságú és megyei városok többségét sorolhatnánk fel, amelyek a rendelet kiadása óta eltelt négy év után sem tettek eleget ezen kötelezettségüknek és mindezideig nem rendeztek még tanfolyamot.

De nem küldtek tanfolyamra hallgatókat a községek sem olyan mértékben, amint azt a ren-

delet, de legfőképpen a tűzrendészet érdeke, a tűzoltói kiképzés szüksége parancsolta volna.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének a nyáron tartott győri nagygyűlésére beterjesztett jelentése szerint a kerületi tűzoltótanfolyamot végzett hallgatók száma 1355 fő. Az Országos Szövetség kötelékébe tartozó tűzoltótestületek száma, mintegy 2600-ra tehető, vagyis a nyers számok adatai szerint harminc százalékig sincsen megvalósítva a tanfolyamrendeletben testületenként legkevesebbnél jelzett két-két tűzoltótiszt kiképzése.

Természetesen ezek a számok távolról sem közelítik meg a való életet, mert nyilvánvaló, hogy annak az 5—7 városnak környékén, ahol a kerületi tanfolyamot évről-évre megtartják, egy-egy testületben 5—6 kiképzett tűzoltótiszt is található, viszont a távolabb eső vidéken 15—20 testületre sem esik egy-egy kiképzett vezető.

De még a kiképzett hallgatók közül is sokan hagyják el a tűzoltóságok zászlaját. A községi tűzoltótestületek parancsnokainak és tisztjeinek legértékesebb és egyben legnagyobb részét teszi ki a tanítók és községi jegyzők fiatalabb tagjai, akiknek életkörülményei még nincsenek teljes mértékben lekötve egy-egy községhez és áthelyezés, előnyösebb állásokra való pályázat, családalapítás stb. folytán elhagyni kénytelen testületét, új otthonában pedig nincsenek meg esetleg azok a feltételek, amelyek mellett előbbi testületében működött.

Olyan is akad bőven, aki felsőbb nyomásra elvégezte ugyan a tanfolyamot, de otthonába visszatérve, szegre akasztja tűzoltó-„tudományát” és pihen babérain, nem törődve azzal, hogy községének indokolatlan költséget okozott és ezzel elvette a lehetőségét egy arra érdeme-sebb tűzoltótiszt kiképzésének.

Főleg ez utóbbi esetekből kifolyólag máris számtalan panasz érkezett a vármegyei tűzoltószövetségekhez, olyannyira, hogy már a zalai szövetség közgyűlésén is szóvá tették. Javaslat szerint a tanfolyamra jelentkező hallgatótól a jövőben oly értelmű nyilatkozat aláírását kíván-

nák meg, hogy az illető legalább négy évig működő tagja marad a tűzoltóságnak.

A „Zalai Közlöny“ október 13-i számában közli a Zalavármegyei Tűzoltószövetség jelentését, amely számszerű, szomorú adatokat tár elénk a tűzoltókiképzés hiányairól: „A 11 járás közül mindössze két járásban működik kifogástalanul a járási tűzrendészeti felügyelő. A vármegye 400 községe közül mindössze 80 községben van megfelelő szakképzettséggel bíró tűzoltó-vezető, 320-ban viszont egyáltalában nincs. Ezért a vármegye tűzrendészeti állapota napról-napra rosszabbodik“...

Visszának tűnik fel, hogy ennyi kiképzésre váró egyén mellett a múlt év őszén meghirdetett zalaegerszegi kerületi tanfolyamot kellő számú jelentkező hiányában nem tartották meg. Ugyanazon okból maradt el a folyó évben Egerben, Szolnokon és még jó néhány helyen a már meghirdetett tanfolyam.

A tűzoltóság szükségleteinek sorrendjében a megfelelő tűzoltószerek és a tűzoltókiképzés egyenlően első helyen áll — mert egyik a másik hiányában nem sokat ér —, de ha észszerűen kellene választani, mégis elsőbbség illeti a kiképzést, mert csak annak alapján lehet a tetemes költséggel beszerzett tűzoltószert hatásosan felhasználni s élettartamát a gondos és szakszerű kezeléssel meghosszabbítani.

Ezek szemelőttartásával a belügyminiszter 190.704—1931. B. M. számú rendelete utasította a törvényhatóságokat, hogy amint a körülmények megengedik, haladéktalanul intézked-

jenek a kerületi tűzoltótanfolyamok megszervezése és megtartása iránt.

A belügyi kormány az 1927. V. tc. megalakításával kívánta a tűzrendészeti kormányrendelet végrehajtásához elengedhetetlenül szükséges anyagi feltételeket biztosítani, mely szerint „minden város és község köteles a szükségleteinek megfelelő tűzrendészeti kiadásoknak fedezéséről költségvetésében gondoskodni“.

Hogy a tanfolyamra való kiküldés költséget a községek ennek ellenére sem állítják be kellő mértékben költségvetésükbe, az inkább a községek súlyos anyagi helyzetével, mint a megfelelő készség hiányával magyarázható.

Pest vármegyében, ahol a tanfolyam összes költségeit a vármegyei tűzoltószövetség viseli, számos jelentkezőt kellett visszautasítani a létszám keretén felül. A jelentkezésre való készség tehát meg volna, azonban meg kell találni az utat a tanfolyamok költségeinek fedezésére legalább is azon községek vagy testületek kiküldötteinek számára, amelyek a tanfolyam költségeinek előteremtésére képtelenek.

A vármegyei tűzoltószövetségek áldozatkészsége, a csekélyebb létszámú tanfolyamoknak a szomszédos törvényhatóságokkal való együttműködése, a tanfolyam költségeinek leszorítása, egyúttvéve lehetőséget nyujtanának arra, hogy a tűzoltóságok működése szempontjából oly fontos kiképzés ügye, a jelenlegi rendkívül nehéz időkben is áthidalható legyen.

Lukács Zoltán dr

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékű volt vezérünknek, **nemes Breuer Szilárdnak** az örökkévalóságba történt elköltözése folyományaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely **nemes Breuer Szilárd** hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítására érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámlijára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség

Beérkezett adományok:

Októberi számunkból áthozat:	P 1164.—
Máv. központi szertár	P 11.—
Önk. Tűzoltótestület, Soroksár	P 25.—
Nógrádvárm. Tűzoltószövetség	P 50.—
Tűzoltóparancsnokság, Kecskemét	P 7.50

* * *

Áthozat: P 1257.50

Önk. Tűzoltótestület, Ecsed	P 5.—
Szeőke Benedek, Ecsed	P 5.—
Martinovics J. Ujpest	P 8.—
Nagykőrös város	P 12.—
Önk. Tűzoltótestület Tengelic	P 8.—

a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, raktározására és szállítására vonatkozólag

Ismerteti: *Papp, Ferenc*

Ismeretes az a körülmény, hogy a m. kir. belügyminiszter elhatározta, hogy a tűzrendészetnek a fenti cím alá tartozó egyik legégetőbb kérdését egységes kormányintézkedés útján szabályozni kívánja. Ezért felhívta a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséget, hogy erre vonatkozólag készítsen tervezetet.

A nagyfontosságú kérdéssel behatóan foglalkozott a Szövetség elnökségének erre kiküldött bizottsága, melynek előterjesztése alapján már az elnökség le is tárgyalta és fel is terjesztette rendelettervezetét.

Mint hogy ma még ez a kérdés országosan és egységesen szabályozva nincs és ily rendelkezés hiányában a belügyminiszter úr az elsőfokú tűzrendészeti hatóságokat hívta fel arra, hogy saját hatáskörükben tegyék meg mindazokat az óvintézkedéseket, amelyeket a tűzveszélyes és lobbanó folyadékokat raktározó és ezekkel foglalkozó üzemeknél szükségesnek látnak. Ugy vélem, hasznos munkát végzek, ha az összeállított rendelettervezet alapján annak főbb intézkedéseit ismertetem. Szükségesnek tartom ezt azért is, mert a belügyminiszter úr maga állapította meg egyik leiratában, hogy a fenti kérdésben harmadfokú elbírálásra hozzákérülő ügyekben található intézkedései az alsóbbfokú hatóságoknak teljesen nélkülözik az egységes elveket. Közlöm tehát a tervezet főbb intézkedéseit, hogy addig is, amíg a tervezetből rendelet lesz, módjukban álljon az alsóbbfokú tűzrendészeti hatóságok véleményadó szerveinek: a tűzrendészeti felügyelőknak és a tűzoltóparancsnokoknak ezeket az elveket javaslataiknál figyelembe venni.

A Tűzrendészeti Közlöny 1931. évi februári és márciusi számában már ismertettem az ásványolaj-szabályrendelettervezetet, melytől a most felterjesztett tervezet legelső sorban abban tér el, hogy míg az előbbi, melynek a címe „Ásványolajrendelet-tervezet“ volt, csak az ásványolajok és ezek termékeiről rendelkezett, addig az új rendelettervezet általában „A tűzveszélyes és lobbanó folyadékokról“ szól. Tehát a benzinen kívül a szesz- és kátránytermékek tartása, raktározása, stb. szabályozásával is foglalkozik.

Egyébként az új rendelettervezet hat fejezetben tárgyalja a kérdést. Az első fejezet az általános határozmányokat tartalmazza, melynek keretében megállapítja a rendelet alkalmazási körét. Felállítja a három veszélyességi fokozatot, mely szerint az I. veszélyességi fokozatba azok a folyadékok tartoznak, amelyeknek lobbanási pontja 21° alatt van, a II. veszélyességi fokozatba azok a folyadékok, amelyeknek $21-55^{\circ}$ között van a lobbanási pontja és végül a III. veszélyességi fokozatba tartoznak azok a folyadékok, melyeknek lobbanási pontja 55° -on felül, de 100° -on alul van.

Ugyanez a fejezet állapítja meg, hogy miként kell a kérdéses folyadékok lobbanási pontját meghatározni és megállapítja a rendelet hatálya alá tartozó folyadékok „tartásának“ és „raktározásának“ fogalmát is. E két egymástól veszélyesség szempontjából erősen elkülönülő kezelési mód szabja meg a tartható, illetve raktározható mennyiséget.

„Tartás“-nak nevezi a rendelet az ide tartozó folyadékoknak zárt edényekben felbontatlanul és átmenetileg történő elhelyezését, amikor a folyadékok megtöltött edényekben érkezik és ugyanúgy adatnak tovább, tehát sem töltés, sem lefejtés, sem keverés velük nem történik, míg „raktározás“-nak nevezi a rendelet ezeknek az anyagoknak olyan célzatú elhelyezését, amikor az anyagokat töltik, lecsapolják, kimérik vagy felhasználják.

A rendeletnek „tartás“-ról szóló II. fejezete szerint az ily anyagok tartása mindenkor az I. fokú tűzrendészeti hatóság engedélyéhez van kötve és a tartható legnagyobb mennyiség az I. veszélyességi fokozatba tartozó anyagokra nézve 30.000 kg-ban, a II. veszélyességi fokozatba tartozó anyagokra nézve 50.000 kg-ban és a III. veszélyességi fokozatba tartozó anyagokra nézve 300.000 kg-ban van megállapítva.

Majd leírja a rendelet a tartásra szolgáló hordóknak és edényeknek, továbbá a tartásra szolgáló nyílt és zárt telepek, illetve helyiségek tűzrendészeti kívánalmait. Ezek a szabályok tulajdonképpen az e téren már alkalmazásban lévő, ismert övrendszabályok csoportosításából állanak, melyek semmi új korlátozást nem tartalmaznak.

A „raktározás“ szabályairól a rendelet III. fejezete szól, mely szerint minden manipulációt feltételező tűzveszélyes vagy lobbanó folyadék raktározása az I. veszélyességi fokozatba tartozó anyagoknál már 25 kg-on felül, a II. veszélyességi fokozatba tartozó anyagoknál 500 kg-on felül és a III. veszélyességi fokozatba tartozó anyagoknál 1000 kg-on felül az I. fokú tűzrendészeti hatóság engedélyét kívánja meg.

A raktározás módjára nézve a rendelettervezet a következőket tartalmazza: az I. veszélyességi fokozatba tartozó anyagokat 25 kg-ig robanásmentes edényekben kell tartani, sőt ipari üzemekben a legkisebb mennyiségek is csak így tarthatók. $25-900$ kg-ig raktárkamrákban, míg ezen felül az I. veszélyességi fokozatba tartozó anyagokat már csak földfeletti vagy földalatti tartályokban szabad raktározni. Ugyancsak földalatti vagy földfeletti tartályokban raktározhatók a II. veszélyességi fokozatba tartozó anyagok 5000 kg-on felül és a III. veszélyességi fokozatba tartozó anyagok 50.000 kg-on felül.

Ezek után a raktárhelyiségek leírását és a kimérés mikéntjét ismerteti a rendelettervezet, majd a földalatti és földfeletti tartályok kiviteli módját, a tartályok csővezetékeinek, a töltő és lefejtő berendezéseknek, a tároló-kutaknak és a tartályok tisztítási módjainak és végül a szükséges tűzvédelmi berendezéseknek a leírását tartalmazza a rendelet. Ezekben a szabályokban ismét a már többször tárgyalt és a Tűzrendészeti Közlöny 1931. évi február és márciusi számában részletesen közölt szabályok vannak.

A rendelettervezet IV. fejezete a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok szállításáról és pedig a szállítás általános szabályairól, a lövontatású, majd a motorikus tartánykocsikról és végül az üres hordók kezeléséről szól. Az idevonatkozó rendelkezések nagyjából szintén azonosak a Tűzrendészeti Közlöny 1931. évi februári és

márciusi számában részletesen ismertetett szabályokkal.

Végül az V. fejezet alatt a büntető határozatok, a VI. fejezet alatt a rendelet életbeléptetésére vonatkozó határozatok találhatók.

Mint tehát a fentiekből látható, a Tűzrendészeti Közlöny 1931. évi februári és márciusi számaiban közölt és a belügyminiszterhez most felterjesztett rendeletervezetek között két alapvető és lényeges változás található. Az egyik az, hogy az új rendeletervezet nemcsak benzint és egyéb petróleumpárlatokat vonja a rendelet hatálya alá, hanem az összes tűzveszélyes és robbanó folyadékokat. A másik pedig az, hogy míg az előbbi tervezet a folyadékok kezelésének három formáját, a tartást, raktározást és tárolást különböztette meg és ennek keretében a nem rendszeres és magánszükséglethez mért kisebb mennyiségek a *tartás*, az üzletszerűen tartott ásványolajok a *raktározás* és a földalatti és földfeletti tartányokban való elhelyezés pedig a *tárolás* fogalma alá soroztattak, addig az új tervezet ezt leegyszerűsítve, már csak kétféle megkülönböztetést ismer: úgymint tartást és raktározást. Az elsőt, tehát a *tartást* a zárt edényekben való kezelésmentes elhelyezésre, míg a raktározás fogalmát minden kezeléssel kapcsolatos elhelyezésre foglalja le. A mennyiségek megállapításánál pedig az ismert 1924. évi 64.029. K. M. sz. rendelkezést veszi alapul és ennek alapján a 900 kg-on felüli mennyiségekre vonatkozólag a földalatti vagy földfeletti tartályokban való tárolást írja elő.

Egyébként a vonatkozó tűzrendészeti szabályok nagyjából ugyanazok az új rendeletervezetben is, mint amelyeket a Tűzrendészeti Közlöny 1931. évi februári és márciusi számaiban közölt régebbi tervezetből már ismerünk.

Az 1931. évi tűzkárstatisztika

A Központi Statisztikai Hivatal tűzkáradatgyűjtése 1895 óta évenként rendszeresen számol az országban előforduló tüzesetekről s a tűzkárokkal kapcsolatos olyan fontosabb mozzanatokról, melyek tűzrendészeti és biztosítási szempontból jelentőséggel bírnak. S bár tárgyilagosan megállapítható, hogy a magyar tűzkárstatisztika nemzetközi viszonylatban egyike a legjobban kiépített ily irányú adatgyűjtéseknek számos olyan hiányossága van, amelyeknek kiküszöbölése nélkül sem a tűzrendészet, sem a biztosítás elméleti és gyakorlati céljait nem tudja igazán szolgálni. A Statisztikai Hivatal több ízben alapos módosításokat végzett az adatgyűjtés rendszerén, de természetes, hogy csupán módszerbeli változtatásokkal nem lehetett egészségessé tenni a tűzkárstatisztikát mindaddig, amíg az adatgyűjtéssel kapcsolatos, a Statisztikai Hivatal hatáskörén kívül eső tűzrendészeti vonatkozású kérdések megnyugtatóan és véglegesen nincsenek rendezve. Elég e tekintetben csupán a tűzvizsgálat kérdésére utalnunk, melynek megtartása alapfeltétele a tűzkárjelentések helyes kitöltésének. Erre vonatkozólag az 1888. évi tűzrendészeti kormányrendelet csak általános rendelkezéseket tartalmaz s a 230.000 számú rendelet pedig meg sem emlékszik róla. A Hivatal az adatgyűjtési munkálatok során például több ízben olyan válaszokat kapott sürgetéseire az előjáróságtól (főleg Budapesten), hogy

volt, vagy az előjáróság a tüzesetről nem szerzett tudomást stb. És ilyen válaszok gyakran érkeztek be olyan tüzeseteket illetőleg is, ahol a tűzbiztosítóintézetek kárfizetési lapjai szerint több ezerpengős ingatlan-tűzkár fordult elő. A Statisztikai Hivatal a folyó évben elkészített tűzkárstatisztikai reform során tehát figyelemmel volt arra is, hogy a tűzvizsgálat kérdése megfelelően rendeztesse. Az adatgyűjtésnek 1933. évben érvénybelépő új rendszere ezenkívül az ellenőrzési eszközök tökéletesítése, valamint a kérdőívnek a modern tűzrendészet követelményeihez simuló átalakítása révén kívánja a tűzkárstatisztika eredményeit pontosabbá, megbízhatóbbá s a gyakorlati élet számára is használhatóbbá tenni.

A tűzkárstatisztikai reform szükségességének hangsúlyozása természetesen magában hordja a jelenlegi adatgyűjtés eredményeinek bírálatát is. Mai tűzkárstatisztikánk nem teljes, nem eléggé részletekbe menő s bizonyos vonatkozásaiban nem eléggé pontos. Az utóbbi megállapítás elsősorban a tűz okainak és a biztosítatlan objektumokat ért károknak adataira vonatkozik, aminek orvoslása — megint csak ismétélhetjük — a tűzvizsgálat pontos és lelkiismeretes elvégzésétől függ.

A tűzkáradatgyűjtés eredményei — az említett hiányok ellenére is — értékes ismereteket nyújtanak ennek az elemi csapásnak gyakoriságáról, területi megoszlásáról s arról a kárról, mely a nemzeti vagyonban a tűz pusztítása folytán évről évre előáll.

Az alábbiakban az 1931. évi tűzkárstatisztika néhány fontosabb részletadatát kívánjuk rövidesen ismertetni:

A bejelentett tüzesetek száma 5839 volt, melyeknél 8192 ember szenvedett kárt. A biztosított és biztosítatlan ingóknak és ingatlanokban okozott kár 17,130.000 pengőre rúgott, vagyis az ország minden lakosára fejenként kérek két pengő kár esett. A tüzesetek közül 2201 volt olyan, amelyeknél a kár az ezer pengőt meghaladta. A tüzesetek során két emberélet és 14.333 darab háziállat pusztult el.

Ami a tüzesetek okait illeti, az ezekre vonatkozó adatok kommentálásánál utalunk az adatok megbízhatóságát érintő fenti megjegyzésünkre. Kétségtelen, hogy ha a tűzvizsgálat gondosan és körültekintően folyik le s ha a bizottság tagjai mindent elkövetnek az okok felderítésére, meg fog szünni az a helyzet, hogy a statisztika az „egyéb és ismeretlen“ rovat alatt mutassa ki a tűzkárokok közül 30%-át. Adataink szerint 5839 eset közül 1078-ban gyújtogatás, 63-ban öngyújtás okozta a tüzet, míg 257 esetben villámcsapás, 513 esetben gyermekek játéka gyújtóval és 2311 esetben hanyagság, vagy gondatlanság idézte fel a veszedelmet. A gyújtogatás, öngyújtás és villámcsapás kivételével tehát az esetek 75%-ában olyan okok szerepelnek a tűz keletkezésénél, melyek megfelelő (iskolai és társadalmi) oktató és nevelő munkával könnyű szerrel megszüntethetők volnának.

A tüzesetek során leégett, illetőleg megrongálódott összesen 5977 épület, melyek közül cserép vagy bádogtetejű 979, zsindelyfedelű 283, nád- vagy zsuptetejű 4715. Rendeltetésük szerint az épületek közül 1967 volt lakóház, 3272 gazdasági épület, 144 gyár és műhely, 499

helyesekre 5202 tüzeset esik. Az alábbi kimutatásban összehasonlító képet próbálunk nyújtani a tüzesetek területi megoszlásáról. Meg kell itt azonban jegyeznünk, hogy a területenkénti adatok egymással való összehasonlításánál nemcsak a tűzrendészeti viszonyok fejlettségének eltérő foka, hanem az a körülmény is figyelembeveendő, hogy az eredményekre az adatszolgáltatás pontosságának különböző mértéke is befolyással van s így az eredményeket e két körülmény szemellett tartásával kell mérlegelni.

Abaúj-Torna vm.	243
Bács-Bodrog vm.	72
Baranya vm.	71
Békés vm.	100
Bihar vm.	100
Borsod-Gömör-Kishont vm.	129
Csanád-Arad-Torontál vm.	86
Csongrád vm.	171
Fejér vm.	72
Győr-Moson-Pozsony vm.	70
Hajdú vm.	71
Heves vm.	72
Jász-Nagykún-Szolnok vm.	86
Komárom-Esztergom vm.	57
Nógrád-Hont vm.	171
Pest-Pilis-Solt-Kiskún vm.	57
Somogy vm.	229
Sopron vm.	114
Szabolcs-Ung vm.	129
Szatmár-Ugocsa-Bereg vm.	100
Tolna vm.	86
Vas vm.	129
Veszprém vm.	71
Zala vm.	129
Zemplén vm.	143

Az országos állagot (= 100) legerősebben az északi megyék (Abaúj-Torna, Nógrád, Zemplén) és Somogy vármegye arányszáma haladja meg, a legkevesebb tüzeset pedig viszonylag Pest és Komárom-Esztergom vármegyékben fordul elő.

Az 1931. évi tűzkárokról nyújtott részletes helyzetkép kiegészítéséül megemlítjük még, hogy a biztosítótársaságok által 5,972.000 pengő kárterítést fizettek ki, ami a 16,000.000 pengő biztosított kárral szembeállítva, még akkor is aránytalannak látszik, ha az év folyamán még nem rendezett függő károkat is figyelembe vesszük. Ez az aránytalanosság is nyilvánvalóan utal a kárösszegek bevallási módszerénél eszközözendő módosítás szükségességére, amit a Statisztikai Hivatal az adatgyűjtésnek a jövő évben érvénybe lépő reformja során meg is valósított.

Hajdrik Sándor dr

Hirdessen

**Tűzrendészeti Közlöny-ben
95.000 tűzoltó olvassa!**

son vita folyt az utóbbi években a nyilvános (közhasználatú) tűzjelzők létjogosultságáról anélkül, hogy a kérdés eldöntött volna. Ennek egyik főoka: speciális eseteknek általánosításában rejlik.

Az tagadhatatlan, hogy minden kitört tüzet, minél előbb és lehetőleg minél pontosabban (részletesen) a tűzoltóság tudomására kell hozni. Nézzük, milyen készülékek állanak e célra rendelkezésre és mennyiben felelnek meg a követelményeknek. A telefon felelne meg legjobban a célnak, mert telefonon pontosan meg lehet adni a tűz színhelyét, mi ég, milyen mértékben mi van veszélyben (emberélet) stb., sőt a tüzet jelentő egyénhez kérdéseket is lehet intézni. A nyilvános tűzjelző-készülékektől megkívánjuk, hogy azok a nap minden szakában használhatók és bárki részére könnyen hozzáférhetőek legyenek, továbbá a tűzvédelmi terület minden részén elegendő számban álljanak rendelkezésre. Így kiépített telefon-berendezése — fővárost kivéve — egy városnak sincs, tehát más eszközök igénybevételével kell gondoskodnunk arról, hogy a tűz jelzését lehetővé tegyünk.

A legegyszerűbb nyilvános tűzjelző egy nyomógomb, melynek benyomása által a tűzoltóságnál megszólal egy csengő és a működésbe hozott jelző száma láthatóvá válik, hasonlóan, mint a szállodai személyzet-hívó csengőberendezéseknél. Tekintsünk el egyelőre a kapcsolástechnikai kérdésekről és vizsgáljuk, mennyiben felel meg egy ilyen berendezés a tűzjelzés céljaira.

Ha a nyilvános jelzők elég sűrűn vannak elhelyezve, a jelzést egy-két percen belül le lehet adni. A beérkezett jelzésből azonban nem tudja a tűz pontos helyét és azt, hogy mi ég. Mielőtt ezen hiányok kiküszöbölésének lehetőségeit tárgyalnók, nézzük, mennyiben befolyásolják ezek a tűzoltóság akcióképességét. Ha a kivonult őrség a működésbe hozott jelzőhöz érve, nem találja ott azt, aki a tüzet jelezte, kénytelen a tüzet portyázással felkeresni, tehát a beavatkozás késik. A hiányos jelzés másik következménye, hogy a tűzoltóság az esetnek megfelelő szerekkel kivonulni nem tud, hanem kénytelen az első készlettel szerrel kivonulni és szükség esetén a többi szerket is riasztani, vagy pedig teljes készletséggel kivonulni és a helyszínre érkezve, a felesleges szerket bevonultatni. Vajjon hány olyan tűzoltósága van az országnak, mely abban a szerencsés helyzetben van, hogy válogathatna a szerkekben? A felelet nagyon elszomorító. És hány olyan tűzoltósága van az országnak, mely egy-nél több szert képes a riasztás pillanatában teljes legénységgel kivonultatni? Még kevesebb! A legtöbb helyen tehát csak a mielőbbi beavatkozás előnyét *kell* kihasználni, hogy a felszerelés hiányosságát pótoljuk. Mint fent láttuk, késedelmet okoz az, ha a tüzet jelző egyén nem várja be a tűzoltók megérkezését. Ezen többféleképpen lehet segíteni: a tűzjelző gombjának lenyomásával egyidejűleg megszólal egy, a jelzőre erősített élehangú csengő vagy villamos kürt, mely felhívja a járőkelők figyelmét, kik a tüzet jelző egyént a tűzoltóság, illetve rendőr megérkezéséig visszatartják, továbbá különféle automatikusan záródó ujj- és csuklóbilincsek stb. Mind ezen szerkezetek a visszaélés (vaklárma) megakadályozására is alkalmasak.

Fokozottabb igények kielégítése céljából fel lehet szerelni az egyes tűzjelzőket telefon készü-

lékkel is. Ennek zárható ajtó mögött kell elhelyezve lenni. Kulcsot csak tűzoltóknak, egyes hatósági személyeknek és esetleg olyan polgároknak szabad adni, kikben megvan a garancia arra, hogy a kulcsot nem vesztik el és nem éneik vissza a tűzjelzőtelefönnal. Egyszerűbb, de kevésbé kényelmes az olyan megoldás, melynél az egyes jelzőknél csak telefoncsatlakozás van, míg a telefonkészüléket, mely zsebben hordozható, a rendőrök stb. maguknál tartják.

Fentiekből megállapítható, hogy a nyilvános tűzjelzőberendezések szükségesek, de meg kell felelniök az esetenként változó követelmények egész sorozatának. Általában — mint minimális követelményeket — a következőket kell egy közhasználatú tűzjelzőberendezéstől megkívnálni:

1. elegendőszámú és mindenki által, bárkikor hozzáférhető jelzőkészüléke legyen. A jelzőkészülékek feltűnő helyen és szabadon álljanak. Éjjel megvilágíthatók legyenek;

2. visszaélés (vaklárma) lehetősége ki legyen küszöbölve;

3. a berendezés működésképes állapotáról bárkikor külön eszközök igénybevétele nélkül is meg lehessen győződni. E célból minden jelző belsőjébe egy ellenőrző billentyű szerelendő, melynek lenyomása által egy a tűzjelzéstől lényegesen különböző jelzést kap a központ. Olyan berendezések, melyeknél az ellenőrzés csak a központban elhelyezett ellenőrző billentyűk, vagy emeltyűk stb. segítségével történik, nem nyújtanak teljes biztonságot, mert az egyes jelzőkészülékek állapotáról nem kapunk felvilágosítást;

4. az esetleg fellépő hibák, a hibák természete szerint más más, egymással össze nem téveszthető módon, önműködőleg és azonnal jeleztesse. A leggyakoribb hibák: vezetékszakadás és földzárlat. Ezen feltételnek csak az úgynevezett nyugvóáramú berendezések felelnek meg. E rendszerrel a jelzőkészülékeken és a vezetéken állandóan egy kisintenzitású áram folyik, mely jelzésnél többször — de pillanatokra — megszakad, vezetékszakadásnál megszünik, földzárlatnál a normális út kikerülésével, részben vagy egészben, a földön át folyik vissza a központba. Az áram intenzitásának mindazon változásai a megfelelő jelfogók közreműködésével látható és hallható jelzéseket váltanak ki;

5. a tűzörség és az egyes jelzőkészülékek közötti vezeték szakadása esetén is lehessen tüzet jelezni. A szabadvezetékek állandóan ki vannak téve az elszakadásnak: télen a hidegben összehúzódás következtében, vagy pedig a fagyterheléstől, viharos szelek, rakoncátlan gyermekek csinyei, tetőkön dolgozó iparosok és száguldó járművek állandóan veszélyeztetik úgy a tűzjelző, mint az állami telefon vezetéseit, akár tetőtartókon, akár oszlopokon haladnak azok. Ezen kérdés már azért is fontos, mert a vezetékszakadás nem elszigetelt jelenség és mert viharok után az állami távbeszélőhálózat tűzjelzés céljára nem használható, kell, hogy a tűzjelzés szakadt vezeték esetén is befusson a tűzörségre;

6. a nyilvános jelzők szükség esetén távbeszélőállomásként is felhasználhatók legyenek. Ennek fontosságáról fentebb már volt szó;

7. a berendezés később, az alapberendezés teljes felhasználásával és üzemzavar nélkül úgy terjedelemlre, mint funkcionális szempontból bővíthető legyen. Ez nemcsak anyagi, hanem technikai szempontból is fontos. Nem szabad olyan berendezéssel kísérletezni, amelynél például a

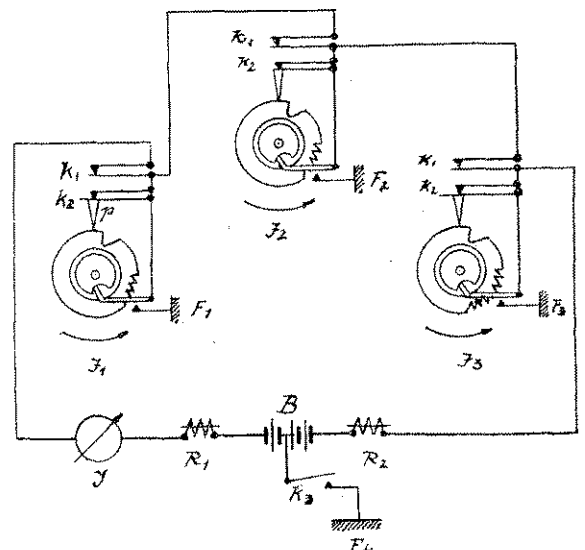
esetén egy, az alapberendezéstől független, teljesen új berendezést kell beszerezni, ami az egész központ áttekinthetőségét és kezelését nehezkessé teszi. Vagy a befutó jelzéseiket és beérkezési idejüket kell regisztrálni, de azért az egész berendezést ki kell cserélni;

8. a berendezés a tűzjelzés céljaira szolgáló vezeték felhasználásával alkalmas legyen a városban lakó tűzoltók riasztására (behívására), vagy meglegyen a lehetősége annak, hogy később ezen célra is felhasználható legyen, a meglévő berendezés teljes felhasználásával, csupán pótkatrészek beépítése által;

9. meg legyen a lehetősége annak, hogy a vezetékrendszerhez magántűzjelző-berendezések (gyári, színházi stb.) központjai is csatlakozzanak. Ez azért szükséges, hogy ez ilyen helyeken támadt és jelzett tüzről a hivatásos tűzoltóság is azonnal tudomást szerezzen anélkül, hogy a vállalati tűzoltóságnak ebben szerepe volna;

10. az egész rendszer a világítási áram kimaradása esetén is működésképes legyen. Az olyan berendezések, melyek hálózati árammal működnek — teljesen mindegy, hogy közvetlenül a hálózatról vagy valamilyen áram-átalakító közbeiktatásával —, nem felelnek meg a legminimálisabb biztonsági követelményeknek sem, mert úgy a világítási központban, mint a világítási hálózatban fellépő hibák esetén a tűzjelzőberendezések használhatatlanok. A világítási hálózat csak a berendezés akkumulátor telepeinek töltésére és a helyiség világításra használható. Áramforrásul csak akkumulátorokat alkalmazunk és pedig minden akkumulátornak legyen egy tartaléka, hogy hosszabb áramszünet esetén is el tudjuk látni a berendezést árammal.

Egy ilyen szempontok szerint szerkesztett tűzjelzőberendezés elvi kapcsolása az ábrán látható. A központból kiinduló körvezetékbe az egyes jelzők egymásután (seriesbe) vannak kapcsolva (az ábrán könnyebb áttekintés miatt csak három jelző van). Egy áramkörbe 20, sőt 35 jelző is kapcsolható. Ha ennél több jelző szükséges, úgy több, egymástól független körvezeték építendő. Minden ily körvezetékhez két-két mutatókészülék tartozik, melyek a központi felvevőkészülékben vannak elhelyezve.

A nyugalmi áramkör a következő: a telep (B) + sarka, vonaljelfogó (R_1), milliampermérő (J), jelzőkészülékek ($J_1, J_2, J_3 \dots$), másik vonaljelfogó (R_2), a telep (B) — sarka.

Ha például: a J_2 jelzőgombját megnyomjuk,

annyiszor szakítja meg az áramkört (k_1) érintkezőnél, ahány bevágás a tárcsa szélén van. Ezen áramlökéseket a két vonalfelfogó (R_1, R_2) átveszi és e mutatókészülékeket a megszákítások számának megfelelő számmra beállítja. Egy táblázatból azután megállapítható, hogy honnan jelezték a tüzet.

A berendezés szerkeszthető úgy is, hogy az mindig megmutatja, hol fekszik a működésbe hozott jelző. E célra a központi készüléken apró transzparensokból álló mezőt helyeznek el a jelzőkészülékek fekvésének megfelelő felirattal.

Ha egyidőben két jelzés fut be (például: J_1 és J_2 -ről), úgy egy jelfogó a telep közepét automatikusan földeli. Az áram útja a következő lesz:

$B +, R_1, J, J_1$ (k_1 és k_2 érintkezők), p, F_1 (földelés); a központban: F_4, k_3, B közepe. A másik jelzés a körvezeték másik felén és a földön át fut be: $B -, R_2, J_2$ (k_1, k_2), J_2 (k_1, k_2), F_2, F_3, K_2, B közepe. Miután minden egyes jelzőkészülék tárcsájának fogszáma más és más, az R_1 és R_2 jelfogók a mutatókészülékeket két különböző számmra fogják beállítani és két transzparens fog kigyulladni.

Ha két jelző között a vezeték elszakad, a jelzések oly módon jutnak a központba, mint utóbbi példánál láttuk.

Ha a vezeték két helyen szakad el egyszerre, úgy csak a két szakadási pont közötti jelzőkészülékek lesznek használhatatlanok. Ha az egyik szakadás ki lesz javítva, már az összes jelzők ismét üzemképesek.

A 8. pont alatt szó volt a városban tartozékos szabadnapos, önkéntes stb. tűzoltók behívására szolgáló berendezésről. A tűzjelzőberendezések működésének ismertetésével kapcsolatban a kérdéshez még a következőket kell hozzáfűzni: a riasztócsengőknek úgy kell szerkesztve lenni, hogy tűzjelzés befutása alatt is felcsengethetők legyenek anélkül, hogy ez a tűzjelzést befolyásolná; továbbá vezeték szakadás esetén is teljes biztonságban működjenek éppen úgy, mint a tűzjelzők. Ezen riasztócsengőket nem világítási árammal működtetik, hanem egy nagy forgatónyomású induktorral.

Túlmenne e cikk keretén a tűzjelzőberendezések összes fortélyainak és az elterjedtebb rendszerek hibáinak ismertetése, mert ezekről kitételeket lehetne írni. Éppen ezért a legnagyobb körültekintéssel kell eljárni tűzjelzőberendezések létesítésénél és nem szabad olyan céget a tervezéssel megbízni, melynek nincs megfelelő tapasztalata és így nem tudja a helyviszonyokat kellőképpen érzékelni. A helyviszonyok pontos ismerete nélkül, sablonosan tervezett és létesített tűzjelzőberendezések nem sokat érnek. A tűzjelzőberendezésre éppen olyan szüksége van a tűzoltóságnak, mint a tűzoltószerekre, de amint a szerelést a helyviszonyoknak megfelelően kell megválasztani; a tűzjelzőberendezéseknek is a helyviszonyokhoz kell idomulniok.

Prohászka Lipót,
okl. tűzoltótiszt.

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a „TÜZRENDESZET” füzetét, I—VII. Ára 750 P
Részletes árjegyzék a 194. oldalon.

Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!

Október 2-án régi falumban, Alsónémedin jártam, ahol az ottani Önkéntes Tűzoltótestület fennállásának negyvenéves jubileumát tartotta zászlószenteléssel és járási tűzoltóversenyyel egybekötve.

Boldogság töltötte el lelkemet, amikor láttam, hogy az én jó némedi népem még mindig a régi; jó, szép és nemes tulajdonságait nem tudták elrontani, letörni, sem az elmúlt idők viharai, sem a mostani nehéz gazdasági viszonyok. Most is törhetetlen hittel dolgozik egy szebb magyar jövő reményében, tudja, hogy csak az Istenbe vetett tántoríthatatlan hit és az acélos izmú magyar kar munkája az, mely kitudja munkálni a szebb magyar jövőndőt.

Minden szépért és jóért ma is tudnak ők lelkesedni. Bebizonyították azt azzal, hogy ilyen emberbaráti nemes intézményért, mint az önkéntes tűzoltóság, munkát, időt, pénzt nem kímélve, önzetlenül tudnak dolgozni és nevelni közhasznú intézménye számára fegyvelmezett utánpótlást, friss hajtást a leventefejtség köréből. Emberbaráti intézményt csak szeretettel lehet megalakítani és fenntartani.

Szabolcska azt mondja: „A szeretet a világ megváltója. Ez fedi a bűnt, az árvát ez óvja, ez ad kenyeret s az elhagyottnak menedéket!” A szeretet tehát a leghatalmasabb erő, mely emberben élhet, mert Istentől származik, Krisztus ajándéka. Ő megmutatta, hogyan kell szeretni. Intézményeket, intézmények célját, rendeltetését is éppen úgy lehet szeretni, oly fanatikusan és megalkuvást nem ismerve, mint szülő szereti a gyermekét, mint gyermek az anyját, mint jó testvér a testvért, mint hű mátká mátkapárját.

Az én derék falum tűzoltósága is hozzátartozik; a község érdemes vezetősége, élén vitéz Csontos József főjegyzővel s bájos feleségével — ki a zászlóanyai tisztet töltötte be —, ezt a fanatikus szeretetet mutatták az intézménnyel szemben ez alkalomból is.

Ez a szeretet hozta létre nálunk negyven évvel ezelőtt e nemes intézményt, ez a nem változott szeretet tartotta fenn a mai napig is és fejlesztette odáig, hogy előljárnak mindig a nemes versengésben az erők összemérésénél is.

Érzem, hogy ez az egymás iránti szeretet azt a kettős célt csak erősíti, amelyekért a mai magyar tűzoltónak dolgoznia kell. Egyik cél a tűz oltása, másik a tűz gyújtása.

El kell oltaniok minden tüzet amely káros, akár a portákon, akár a lelkekben gyulladt az ki! Tüzet kell viszont gyújtani a közömbös lelkekben és szívekben! Tüzet gyújtani, kettős tüzet, az Isten- és hazaszeretet kettős lángját s ezt a tüzet ápolni, élesztgetni mindenkinek szent kötelessége.

Ezekben a gondolatokban és érzésben köszöntöm a jó Némedieket, úgyis, mint földieimet, úgyis, mint bajtársakat.

Ha továbbra is így dolgoznak, példát mutattva másoknak, hogy a mai nehéz időkben nem a csüggedés és részvégtlenség az, mellyel hazánkat felemelhetjük. Csüggedő vezér még csatát nem nyert. Ellenben a szeretetben összeforró, kemény, kitartó munka az, mely a szebb, boldogabb, szabad integer Magyarországot felépíti! Soraim közléséért fogadja Szerkesztő úr őszinte köszönetem nyilvánítását.

Vargha Lajos áll. isk. igazgató,
a pestszenterzsébeti Ö. T. T. titkára

KÖNYVISMERTETÉS

N. Rumpf, Brandoberingenieur: „Brandbomben. Ein Beitrag zum Luftschutzproblem.“ Berlin, Mittler u. Sohn, 1932, VII. 224, 1, 16 táblával, 64 vázlattal és képpel. Ára 10 RM., kötve 12 RM.

A gyújtóbombákkal való légi támadás kérdéseit ritkán szokták érinteni a légvédelemnek ma már meglehetősen terjedelmes külföldi irodalmában. Ennek két kézzelfogható oka van: először is ehhez a tárgyhoz messzemenő tűzoltói és pirotechnikai ismeretek szükségesek, amelyek azonban a legtöbb szerzőnél hiányzanak: másrészt pedig a világháborúban még nem volt lehetőség arra, hogy a nagyvárosokat érő gyújtóbombatámadás *katasztrófális következményei* megnyilvánulhattak volna, minthogy gyújtóbombák igazán veszedelmes alakjai a nagy háborúban még nem is kerültek alkalmazásra.

Ha azonban a gyújtóbombák kérdéseit olyan alapos ismerőjük tárja fel előttünk, mint *Rumpf*, a königsbergi hivatásos tűzoltóság kiváló főtisztje, akkor meg kell győződnünk róla, hogy a jövő háborújában a nagyvárosoknak gyújtóbombákkal való megtámadása nagy szerepet fog vinni. A korszerű gyújtóbomba rendkívüli veszedelmességét még növeli az a körülmény, hogy a jelenlegi szakirodalom nem méltányolja azt eléggé és így majd a meglepetés és készületlenség is fokozni fogják hatásait.

A gyújtóbomba fejlődése olyan irányban halad, hogy a világháborúban használt 10—20 kg-os bombák helyett a könnyű kis bombák óriási tömegét dobják majd le a jövő háborújában. Az ellenséges légi flotta az apró, fél vagy egy kg súlyú bombák tizezeit, esetleg százezeit dobja városainkra egy-egy nagyobb légi támadás alkalmával; ezzel néhány száz vagy néhány ezer *egyidejű* tüzesetet hoz majd létre. Ennyi egyidőben keletkező tűzzel szemben mai tűzoltóságaink tehetetleneknek fognak bizonyulni. A nagyvárosi *tűzoltóságokra a jövő háborújában olyan arányú feladatok várnak, amelyeket még csak össze sem lehet mérni békebeli munkakörükkel, sem vitális fontosság, sem terjedelem tekintetében.*

Az előttünk fekvő könyv a gyújtóbombakérdés gazdag anyagát *igen részletesen tárja elénk*. A gyujtogatásnak, mint katonai fegyvernek legrégebbi idők óta való fejlődését alaposan ismerteti, azután vázolja a kérdés állását a világháború alatt. Egy harmadik fejezetben a gyújtóbomba hatalmas háborúutáni fejlődését találjuk meg. A könyv részletes képet fest arról, miként fog alakulni egy tüzeset, amelyet foszfor- vagy elektronbomba idéz elő. Az itt fellépő veszedelmes meteorológiai jelenséggel (a „tűzvező-tölcsér“ keletkezésével) kielégítően foglalkozik. Az erre vonatkozó tapasztalati anyagot *Effenberger* nagyszerű gyűjtőmunkájából („Die Welt in Flammen“) merítette.

Legérdekesebb a könyv utolsó fejezete, amely a gyujtótámadással szemben tehető óvintézkedésekhez ad tanácsokat, hogy a *katasztrófát*, ha nem is elhárítani, de legalább csökkenteni lehessen. Szerző alábbiakat követeli:

1. A tűzoltóságok létszáma olyan mértékben emelendő, hogy a háború esetén a reájuk váró óriási feladatokhoz megfelelő *előre begyakorlott* személyzettel bírjanak.

2. Előre meg kell szervezni a kőművesegédsapatokat és a robbantócsapatot, hogy tör-

pen lokalizálhatatlan várostüzeket egyes utcások felrobbantása útján lehessen elhatárolni.

3. Olyan szereket kell készenlétben tartani, amelyek nemcsak jó úton, hanem romhalmazokkal eltorlaszolt vagy robbanási tölcserekkel szétmarcangolt úttesteken is közlekedni tudnak. (Itt különböző javaslatok jöhetnek szóba: a lövontáshoz való részleges visszatérés, vagy könnyű kézi szerek konstrukciója, vagy hernyótalpas automobilszerek bevezetése, amelyek minden akadályon át tudnak mászni.)

4. Gondoskodni kell rendkívül bőséges tömlőanyagról, és ezt minél decentralizáltabb módon kell elraktározni.

5. Szükséges a tűzoltóságok legnagyobb mértékű általános decentralizálása,* amely úgy a szerekre, mint a személyzetre és különösen az üzemanyagkészletekre (elsősorban a benzínre) kiterjed. Az egész várost tele kell szórni nagyszámú apró órállomással, és pedig olyan épületekben kell ezeket elhelyezni, amelyeknek legalább két utcára van kijáratuk. (Különben meg fog történni, hogy az egyetlen kijáró romokkal való eltorlaszolódása az egész órséget tehetetlen-ségre kárhoztatja.)

6. Létesíteni kell bármilyen áron bőséges vízforrásokat, amelyek *teljesen függetlenek legyenek a vízvezetékétől*. A vízvezeteki csöveket a robbanó bombák beütése használhatatlanná fogja fogja tenni, ezenfelül az ellenfél valószínűleg még a gyújtóbombával való támadás előtt meg fogja kísérteni, hogy a vízművek gépházait elpusztítsa.

7. A tűzjelzés céljára kis rádió-adóállomások sűrű hálózatát kell létesíteni, mert a drótos telefon vagy tűzjelző telegráf valószínűleg már a légi támadás első perceiben fel fogja mondani a szolgálatot.

8. *Sürgősen ki kell képezni különleges szereket a megrongált gázvezetékek és elszakított magasfeszültségű áramvezetékek tömeges és azonnali kijavítására, mert ezekből az okokból származnak a légi támadás legnagyobb tűzkeletkezési esélyei.*

9. Meg kell szervezni a lakosság önvédelmét a gyujtótámadásokkal szemben: a keletkező tüzek korai felismerése céljából a lakosság egy részének nem szabad a gáz- és bombabiztos fedezékbe vonulni, hanem éppen a legjobban vesélyeztetett padlásterekben kell a bombák beütését várniok. (Ez a gondolat különben, amely a kiszemelt egyénektől szinte emberfeletti áldozatkészséget követel a többiek javára, nem a könyv szerzőjétől ered.)

10. Könnyen égő vagy robbanó anyagokat tartalmazó épületeket (például gáztartókat) erős védőráccsal kell ellátni. Olyan erős rács nincs ugyan, amely a zuhanó bombát útjában megállítja, de talán elérjük vele, hogy a bomba eltér esési irányától, vagy idő előtt robban fel, és így maga ég el, de nem gyujthat meg semmit.

11. Felsőrol még különböző, a megelőző tűzrendészet, illetőleg az építésrendészet köréből

* Szerző arról panaszkodik, hogy a motorizálás idején a legtöbb német nagyvárosi tűzoltóságot túlságosan centralizálták. Megelőgedtek annyi tűzörség létesítésével, hogy a város belső részeinek minden pontját öt percen belül el lehetett érni az automobilszerekkel. Budapest hivatásos tűzoltósága ebben a tekintetben is nyugodtan kiállja a versenyt: nálunk egyetlen kerületi órséget sem szüntettek meg a motoros szerek bevezetése idején, és ennek köszönjük, hogy a város belső részeiben csak ki-

lések észszerű elhelyezését stb.

Minden felelős tényezőnek el kellene mélyednie azokban a gondolatokban, amelyeket *Rumpf* kitűnő munkájának ténymegállapításai és javaslatai felkeltenek. *Aujeszky László dr*

VÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉGEK HÍREI

A Pest-Pilis-Solt-Kiskúnvármegyei Tűzoltó-Szövetség közgyűlése. November hó 30-án tartotta rendes évi közgyűlését Pest vármegye Tűzoltószövetsége a vármegye székházában. A közgyűlésen *Erdélyi Lóránd dr* alispán elnökölt, ki megnyitó beszédében meleg szavakkal üdvözölte az Országos Tűzoltószövetség képviselőit megjelent *Marinovich Imre dr* h. államtitkár, ügyvezető alelnököt, valamint *Kiss Emil dr* Vas vármegye Tűzoltószövetség alelnökét és a Budapesti Testületek Szövetségének képviselőjében megjelent *Kállay Imre* főtitkárt. Napirend előtt *Marinovich Imre dr* emelkedett szólásra. Hálás szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért, majd meleg szavakkal emlékezett meg a vármegyei tűzoltószövetség ügybuzgó, fáradságot nem ismerő ügyvezető alelnökének *Csilléry Zoltán dr*-nak érdemeiről, kinek 15 éves tűzoltói szolgálati jubileuma szerencsésen esett egybe a Kormányzó úr öfőméltóságának legfelsőbb dicséret elismerésével. *Csilléry Zoltán dr* meghatódottságtól elfogult hangon keresetlen szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésekért, melynek fényét megosztja mindazokkal, kik őt nehéz munkájában támogatták és melegen emlékezett meg nagynevű elődjéről, néhai *Serfőző Gézáról*, aki annakidején a vármegyei tűzoltószövetséget biztos alapokra helyezte. *Kiss Emil dr* Vas vármegye tűzoltószövetségének üdvözlését tolmácsolta, majd *Kállay Imre* szólott hasonló értelemben s egyben felhívta a közgyűlés figyelmét a gyári tűzoltóságok áldatlan helyzetére, melynek orvoslását a biztosítótársaságok rideg üzleti politikájának kiküszöbölésével véli megoldani.

Boross Imre titkár betérjesztette a jövő évi költségvetést, mely szerint az sem hiányt, sem megtakarítást nem mutat. Jóleső örömmel honorálta a Szövetség közgyűlése *Erdélyi Lóránd dr* alispánnak a költségvetéshez fűzött szavait, melyben kiemelte, hogy csekély fillérekből mily hatalmas munkát lehet végezni akkor, ha az áldozat és munkakészség adva van. Komoly vitát idézett a versenyszabályzat módosításának javaslata, melyhez *Marinovich Imre dr* szólott hosszabban, kiemelve, hogy az Országos Tűzoltószövetség szintén belátta annak tarthatatlan voltát és az új versenyszabályzat kidolgozása már is folyamatban van.

A folyó évben Vácott rendezett kerületi tűzoltótanfolyamról *Petheő János* tb. szolgabíró, vm. tűzrendészeti felügyelő terjesztette elő jelentését. Ötven hallgató nyert annak keretében a Tűzoltó-Szövetség áldozatkészsége folytán ingyenes kiképzést, kik hivatva lesznek arra, hogy a mai súlyos helyzetben szaktudásukkal és ifjú lelkesedésükkel pótolják az anyagiak hiányát. Bejelenté egyszersmind, hogy a jövő évi tanfolyam rendezésére Vác, Kalocsa, Pestszenterzsébet megyei városoktól, valamint Vecsés és Csillergy községekől érkezett meghívás. A

említett önkéntes testület áldozatkész elnök-főparancsnokának, *Máté Tóth Jenő dr* vm. tb. főügyész, kormánytanácsos — testületének jubileumán tett — kijelentése szerint, a tanfolyam megrendezésének költségei csak minimális mértékben veszik igénybe az amúgy is sok gonddal küszködő vármegyei szövetség pénztárát.

Elhatározta a közgyűlés egy második tanfolyam rendezését is Pestszenterzsébet megyei városban, ha az előirányzat és megtakarítások keretén belül megvalósítható. A két tanfolyam szükségét az indokolja, hogy már a folyó évben számos jelentkező utasítottatott vissza, mint létszámon felüli s a jövőben a jelentkezők létszáma növekedni fog számos leventeoktatóval, mert a leventék alapos tűzoltói kiképzése csakis így remélhető. A folyó évben Esztergom és Komárom vármegyék alispánja néhány ottani hallgató felvételét kérte. A jövő évben a Szövetség módot akar nyújtani a környező vármegyék részére, ahol anyagiak folytán a tanfolyamot megrendezni nem tudták (Esztergom-Komárom, Nógrád, Jász-Nagykún, Bács, Tolna Heves), hogy méltányos térítési díj fejében (50 pengő), kiküldhessék hallgatóikat a Kalocsán és Pestszenterzsébeten tartandó tanfolyamokra.

A szerű-rendelet jelenlegi tarthatatlanságát *Hanisch György* járási tűzrendészeti felügyelő változta. *Elefánthy Kálmán* járási tűzrendészeti felügyelő szerint a rendelet általánosságban megfelel, mert a helyi viszonyokhoz minden tekintetben símuló rendelet kiadása lehetetlen. A berakodási engedélyeknél a községi kötelekektől független járási tűzrendészeti felügyelők meghallgatását tartja kívánatosnak.

Elnöklő *Erdélyi Lóránd dr* alispán kilátásba helyezte legmesszebbmenő támogatását a célszerű fásítás előmozdítására, miáltal a tűztávlatok csökkenthetők s ezzel a szerű-rendelet végrehajtásának nehézségei is könnyebben áthidalhatók. A közgyűlés megbízta a vármegye tűzrendészeti felügyelőit, hogy az elhangzottak és a benyújtott javaslatok figyelembevételével tegyenek javaslatot az Országos Szövetséghez.

A Szövetség alanszabályainak módosítására hivatott bizottság kiküldése és a beérkezett indítványok letárgyalásával ért véget a közgyűlés.

A Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség közgyűlése. A Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség november hó 6-án, vasárnap délelőtt évi rendes közgyűlést tartotta a vármegyei házában. Megnyitótul *Brand Sándor dr* vármegyei főigazgató, elnök változta a tűzoltóságra nehezedett válságos viszonyokat, de leszögezte egyben azt az öröndetes tény is, hogy minden nehézség ellenére működnek, fejlődnek az egyesületek az emberbaráti köteleesség szellemében. *Mózes László* főparancsnok, titkár felolvasta a terjedelmes elnöki jelentést, amely a vármegye szomorú tűzrendészeti állapotát vázolja. *A vármegye négy-száz községe közül mindössze nyolcvan községben van megfelelő szakképzettségű elnöki tűzoltóvezető, háromszázhuszban pedig egyáltalán nincs.* A vármegye községeinek 80 százaléka sem szakképzett tűzoltóvezetővel, de járási tűzrendészeti felügyelővel sem bír. Ily körülmények között nem csodálatos, hogy *Zala vármegye tűz-és-életstatisztikája messze előtte áll úgy az esetek száma, mint a kárösszeg nagysága tekintetében az ország többi vármegyéje előtt.* Ma a miniszterközi bizottságok a községi költségvetésekben felvett komoly célok eléréséhez eddig is alig ele-

gendő csekély tűzrendészeti költségeket még kisebbre csökkentették, azonban ezen egészen minimális költségek sem fordíthatnak a községi tűzoltóságok fejlesztésére, mert az adóbevételek a községi alkalmazottak fizetésére is alig elegendők.

Vármegyénk tűzrendészeti állapota napról napra rosszabbodik. Minden erőt és lehetőséget összefogva, egy utolsó erőfeszítéssel meg kell próbálnunk ezen az állapoton segíteni. 1930. évben a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet miniszteri jóváhagyását sürgették, azonban az mind a mai napig elintézését nem nyert.

Beszámol a terjedelmes jelentés mindazokról az intézkedésekről, amelyeket a Szövetség tett. Megemlékezik a tűzoltóversenyekről, tanfolyamokról s mindazokról a nemes igyekezetekről, amiket a tűzoltói intézmény fejlesztése és népszerűsítése érdekében szükségesnek tartanak. Mindez intézkedésekből és a fiatal tűzoltógeneráció szóhozjutásával a tűzrendészet terén lendületesebb haladás várható.

A jelentéshez Szalay Ignác zalaszentgróti járási tűzrendészeti felügyelő szólott, kérdést intézván az egyes testületek és egyes tűzoltók segélyezése tárgyában.

Brand Sándor dr elnök is hozzászólott a kérdéshez s a zalaegerszegi viszonyokra megjegyezte, hogy itt az utóbbi két évben lényeges javulás tapasztalható. Ez az idő a zalaegerszegi tűzoltóság reneszánszának nevezhető, mert fiatal, lelkes, tetterős emberek állottak a tűzrendészet szolgálatába.

A járási felügyelők kiszállási költségei is tárgyalás alá kerültek s ahhoz többen hozzászóltak. Ezen a címen ugyanis a miniszter sem a községek, sem a megye költségvetésébe nem enged összeget beállítani.

A kiszállási költségek fedezésére Brand Sándor dr elnök javaslatára 2500 pengőt állítanak be a költségvetésbe, még pedig a járáshoz viszonyítottan, 200, 250, 300 pengőt.

A biztosítótársaságoknak a tűzrendészeti kiadásokhoz való hozzájárulása tárgyában felterjesztést intéznek az alispánhoz és a központhoz.

A kerületi tűzvédelem megoldása érdekében körzetek létesítését és központi autó beszerzését határozták el.

A beosztást a járási felügyelők végzik, a központi autót pedig Zalaegerszeg részére beszerzik 1500 pengőért, de fokozatosan beszereznek ilyen más nagyobb központok is, illetve a Szövetség 1500 pengőt ad beszerzésre. Fentartási költségeit a kárvallott községek viselik.

Törő Imre pénztáros a költségvetést és zárszámadást terjesztette elő. Ezeket, valamint az alapszabálymódosítási javaslatot, mely szerint az ügyvezető elnök helyett két alelnök lesz, továbbá, hogy a választmánynak a mindenkori megyei tűzrendészeti felügyelő, polgármesterek és főszolgabírák tagjai lesznek, elfogadta a közgyűlés. Krátky István nagykanizsai polgármestert, a választmány javaslatára, tiszteletbeli elnökké választották.

A megejtett tisztújítás során elnök lett Brand Sándor dr vármegyei főjegyző, alelnökök: Prack István dr nagykanizsai, Fülöp László dr zalaegerszegi városi tanácsnokok, titkár Mózes László hiv. tűzoltóparancsnok, pénztáros Törő Imre városi számtiszt, ügyész Boshán Gyula dr ügyvéd.

Közgyűlés után a zalaegerszegi hivatásos és önkéntes tűzoltóság látványos támadási gyakorlatot mutatott be a városbáza ellen. Mózes László

RENDELETEK

Komárom és Esztergom vármegyék alispánjának 10.402/1932—ai. számú rendelete a Tűzrendészeti Közlöny megőrzése tárgyában.

(Valamennyi község előljáróságának)

Tudomásulvétel és a tűzoltóparancsnokságokkal is leendő közlés végett értesítem Címet, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége a Tűzrendészeti Közlöny című szaklapot a jövő évtől kezdve *díjtalanul* küldi mindazon testületeknek, melyek az évi tagdíjat a rendes időben (január hó 31-ig) befizetik.

Hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ezen — a tűzoltók szakképzettségét elősegítő — áldozatkészsége megfelelően érvényesüljön, elrendelem, hogy a Tűzrendészeti Közlöny évfolyamai minden évben bekötessenek és a Tűzoltótestületek könyvtárában megőriztessenek.

Felhívom a községi jegyző urakat, hogy jelen rendeletemnek szerezenek érvényt, a tűzrendészeti felügyelő urakat pedig utasítom, hogy annak végrehajtását szemléjük alkalmával ellenőrizzék.

Esztergom, 1932 november 7.

Palkovics sk., alispán

Intézkedés a tűzoltói szolgálat elhanyagolása ellen

Több vármegye tűzrendészeti szabályrendelete — köztük Fejér vármegyéjé is — olyan határozmányokat foglal magában, hogy amely községi kötelezett tűzoltó igazolatlan szolgálati mulasztást követ el, az a főszolgabíró által rendbírsággal (de nem kihágási pénzbüntetéssel) fenytendő.

Fejér vármegyében ez irányban az a gyakorlat, hogyha a megbírságot tűzoltó vagyontalanság vagy renitenciából nem fizet, a bírság közmunkára változhatik át, melyet karhatalommal is ki lehet kényszeríteni.

A lerovás egyöntetű módozata tárgyában Fejér vármegye alispánja a következő felhívást intézte a járási főszolgabírákhoz:

19.039—1932. sz.

Fejér vm. alispánjától.

Tárgy: Tűzoltói mulasztások megtorlása.

Főszolgabíró úrnak!

Vármegyénk tűzrendészeti szabályrendeletének 35. §-a akként intézkedik, hogy úgy az önkéntes, mint a községi köteles tűzoltó megfenyítés végett a járási főszolgabíróhoz bejelentendő, ha előzetes vagy utólagos igazolás nélkül gyakorlatra, őrségre, tüzesethez és más kivonuláshoz meg nem jelenik, későn jön, korábban távozik, szóval: bármely szolgálati mulasztást, vagy oly vétséget követ el, mely által a fegyelmet, tekintélyt és a tűzoltói illemet sérti.

A hivatkozott szakasz az itt jelzett esetekben a főszolgabírót felhatalmazza, arra, hogy a vétkes tűzoltót rendbírsággal (tehát nem kihágási úton pénzbüntetéssel) fenyíthesse, mely bírság közigazgatási úton behajtható, osztatlanul a községi pénztárt illeti és kizárólag tűzoltói célokra fordítandó.

Minthogy azonban vagyontalanság miatt a most említett rendbírságok több esetben nem voltak behajthatók, mint felettes tűzrendészeti hatóság hozzájárultam ahhoz, hogy a kiszabott

zavágás, féregirtás, hóhánzás, jégbordás stb.

Ámde felmerültek olyan sajnálatos esetek, hogy a mulasztást elkövető tűzoltók a közmunka teljesítését is megtagadták s így a közhatóságok hivatali tekintélye ellen vétettek s azok közérdekű intézkedését megghiúsították.

Ez utóbbi esetek meggátlása végett tehát éni kívánok a szabályrendelet 55. §-a által biztosított azon törvényes jogommal, mely szerint a tűzrendészet érdekében oly utasításokat adjak ki, amelyek a szabályrendeletben részletesen felsorolva nincsenek, de a tűzoltói szolgálat rendszeres ellátása szempontjából szükségesnek mutatkoznak.

Ezeknek előrebocsátásával egyöntetű eljárás céljából a következőket rendelem:

Hívják fel Főszolgabíró urak járásuk községeit arra, hogy amely tűzoltó, akár önkéntes, akár kötelezett, igazolatlanul szolgálati mulasztást követ el, vagyis előzőleg parancsnokától elmaradási engedélyt nem kért, vagy akadályoztatását nyolc nap alatt utólag nem igazolta, avagy mulasztása szándékosság ismereteit tünteti fel, azok a tűzoltók főbíró úrhoz feljelentendők és ezek főbíróilag az esethez viszonyítva, rendbírsággal sujtandók.

Ha a marasztalt tűzoltó a reá rótt rendbírságot záros határidőben be nem fizeti, illetőleg fizetéseképtelensége folytán tőle az be nem hajtható, az előjáróságtól vett jelentés alapján a bírság összege községi közmunka teljesítésére változtatandó át, mégpedig úgy, hogy két pengő összegig egy-egynapi napszám szolgáltatandó le az előjáróság által meghatározandó munkával és időben.

Abban az esetben, ha a közmunkára kötelezett tűzoltó az előjáróság (bíró vagy jegyző) szóbeli felszólítására a reá rótt közmunkát megtagadja, vagy hanyagul teljesíti (ami ismételt előfordult), ezen eshetőségre való tekintettel a szabályrendelet 55. §-a alapján már most felhatalmazom a járási főszolgabíró urakat, miszerint egy általános rendeletben utasítsák a járásuk területéhez tartozó csendőrőrsparancsnokságokat, hogy azok az itt mondott esetekben ne várják be a főszolgabírói külön utasítást, hanem a kiadott főbírói általános rendeletre való hivatkozással a községi jegyző telefon-, írásbeli vagy akár szóbeli felkérésére karhatalommal kényszerítsék az engedetlen tűzoltót köteletségének teljesítésére.

Tehát ilyen kivételes esetben rövid úton a községi jegyző közvetlenül is vehet igénybe csendőri karhatalmat, ami az ügy gyors sikere szempontjából kívánatos is s a szolgálati fegyelem megköveteli.

Egyébiránt tájékozással azt is közlöm, miszerint a csendőrség igénybevételének most ismerttetett rövid módját a vármegyei csendőrszítály-parancsnok hozzájárulásával rendeltem el.

Végül célszerűnek látom, hogy ezen fontos elvi jelentőségű kérdést a legközelebbi jegyzői értekezleten beszéljék meg a főszolgabíró urak.

Ezen intézkedéséről miheztartás végett a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség elnökségét is értesítem.

Székesfehérvár, 1932 november 12.

Az alispán megbízásából:

Lauschmann dr másodfőjegyző

Kormányzói elismerés. A Kormányzó úr Öfőméltósága megengedte, hogy az ország tűzrendészetének fejlesztése érdekében kifejtett szolgálataikért *Marinovich Imre dr ny.* helyettes államtitkárnak, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnökének, *Teasdale Ottónak*, a Szövetség alelnökének újbóli elismerését, *Dittrich Józsefnek*, a Szövetség elnökségi előadójának, *Erdélyi Ernő győri tűzoltófőparancsnoknak*, *Kiss Emil dr szombathelyi tb. főjegyzőnek*, *Papp Ferenc szegedi tűzoltófőparancsnoknak*, *Roncsik Jenő dr debreceni tűzoltófőparancsnoknak*, *Breznay Imre hevesmegyei tűzrendészeti felügyelőnek* elismerését, továbbá *Széchenyi Viktor gróf*, Fehér vármegye főispánjának, *Reviczky Elemér főszolgabírónak* újbóli elismerését, *Tomcsányi Kálmán dr miniszteri tanácsosnak*, *Kontz Endre dr min. tanácsosnak*, *Szauter Ferenc dr győri polgármesternek*, *Csilléry Zoltán dr vármegyei másodfőjegyzőnek*, *Declava Rezső miniszteri osztálytanácsosnak*, *Szóllóssy Alfréd miniszteri titkárnak*, *Falussy Károlynak*, az Országos Tűzoltó-Szövetség titkáranak és *Rosta Gézának*, a Szövetség elnökségi előadójának elismerését tudtul adják.

Címadományozás. A Kormányzó úr Öfőméltósága a miniszterelnök előterjesztésére *Nagy Sándor nyug. államvasúti felügyelőnek*, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség főtitkáranak az ország tűzrendészetének fejlesztése és a tűzoltói intézmény kiépítése érdekében kifejtett működése elismeréséül a magyar királyi kormánytanácsosi címet adományozta.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérmet újabban a következőknek adományozta: *Csoknyay János elnök*, *Weltner Sándor dr tisztiorvos*, *Németh János rajvezető (Pápa, önk.)*, *Erdélyi Béla parancsnok (Budapest, Ganz-vagónygár)*, *Váthi Gyula parancsnok*, *Edöcs Ferenc tűzoltó (Csepreg, önk.)*, *Szabó István pénztáros*, *N. Molnár Kálmán szertáros*, *Sipos Miklós szakaszparancsnok és Rátkai Zsigmond szakaszparancsnok (Tiszabura, önk.)*, *Földváry József szakaszparancsnok*, *Dömötör Antal szivattyús*, *Horváth Márton*, *Kiss Károly és Scheffer Jenő őrparancsnok (Zalaszentgrót, önk.)*, *Rácz Károly őrparancsnok (Baja, önk.)*, *Tatár István*, *Sepesi András és Nagy János őrparancsnokok (Gyöngyös, önk.)*.

Tury József a miskolci tűzoltóság volt főparancsnoka, az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének volt tagja folyó év november hó 29-én elhunyt. Halálával ismét egy régi oszlopa dőlt ki a tűzoltóintézmény ügyének. Tisztelet emlékének.

Kiss Emil dr-t, Vas vármegye tűzrendészeti felügyelőjét a Magyar Cserkész-Szövetség III. kerülete legutóbbi közgyűlésén társelnökké választotta.

A Budapesti Tűzoltótestületek Szövetsége folyó évi november hó 26-án, *Teasdale Ottó* főparancsnok elnöklésével tartotta rendes választmányi ülését. Tárgysorozaton volt: elnöki bejelentése a gyárak tűzbiztosi ügyének; téli munkaprogram megállapítása; kedvezményes színházi, mozgóképbemutató és mulató-, fürdőjegy-utalványok, továbbá az 1933. évi rendőrségi kordonátlépő igazolványok beszerzése; főtitkári és pénztári bejelentések. *Kiss Ferenc dr* főv. tűzoltósági orvos, *Hollender József dr* malomigazgató, *Práger Jenő* malomgondnok, *Lewin Miksa* Corvin-áruházi vezérigazgató, *Neuhauss*

Ferenc Corvin-áruházi igazgató, *Eggerzeiger Gyula* Corvin-áruházi gondnok a Szövetség pártoló tagjai sorába való felvétele

Tűzoltótanfolyam Celldömölkön. A vármegyei tűzrendészeti felügyelőség rendezésében Celldömölkön kéthetes tűzoltótanfolyamot tartottak, amely október 26-án a község háza tanácstermében záróvizsgával ért véget. A vizsgán *Herbst Géza* ny. alispán, a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség elnöke és *Kiss Emil* dr tűzrendészeti felügyelő elnöklele mellett mint vizsgabiztosok: *Gerlits Elek* dr főszolgabíró, *Horváth Miklós* járási tűzrendészeti felügyelő, vitéz *Gyika István* testnevelési előadó, *Pintér József* dr celldömölki és *Frühwald István* dr szentgottárdi tűzoltófőparancsnokok és *Bisiczky András* dr gyógyszerész vettek részt.

A tanfolyamot a járás összes községeiből (Kemeneshőgyész kivételével) 42 tűzoltó hallgatta végig, akik a záróvizsgán egytől-egyig kitűnően feleltek meg a feladott legnehezebb kérdésekre is. Szinte meglepőek voltak azok a részletes és precíz válaszok, amelyek a tűzoltás, mentés, elsősegélynyújtás, kémiai és fizikai ismeretek köréből adódtak és amelyek azt bizonyították, hogy Kemenes-alja a tűzrendészet terén képzett és kipróbált vezetők kezébe van letéve.

Vizsga után a tanfolyam hallgatói nevében szentmártoni *Radó Kálmán* köszönte meg szép szavak kíséretében az előadók fáradozásait, majd *Herbst Géza* ny. alispán fejezte ki teljes elismerését a látottak és tapasztaltak fölött. A tanfolyam hallgatói a záróvizsgán elismerő oklevelet nyertek.

A Kispesti Önkéntes Tűzoltótömlőtestület új autószerének avatása. Folyó évi november hó 20-án állította szolgálatába ünnepélyes keretek között új automobil-szerét a Kispesti Önkéntes Tűzoltótömlőtestület. Reggel 8 órakor a r. kat. templomban szentmisét hallgattak a tűzoltók, melynek keretében *Németh Vince* h. plébános megáldotta az új szert. Délután fél 3 órakor a városházánál folytatódott az ünnepség, melyen *Molnár József* dr polgármester vezetésével megjelent a város egész tisztikara, a Kispesti Dalárda, az Ipartestület, a budapesti, újpesti, alagi, pesterzsébeti, pestszentlőrinci, Hofher-gyári, Ganz-kocsigyári tűzoltótömlőtestületek küldöttségei, a Frontharcos-Szövetség, Levente-Egyesület, Önkéntes Mentő-Egyesület küldöttei, a testület összes tagjai és nagyszámú érdeklődő közönség. A Kispesti Dalárda által előadott Hiszekeggyel kezdődött az avatási ünnepély. Utána *Zankó* parancsnok tartotta megnyitó beszédét, melyben vázolta a 44 éve fennálló önkéntes tűzoltóság fejlődését és az új autószer beszerzésének körülményeit. Majd *Nandrassy Elek* ág. ev. lelkész, balászfalvy *Kiss* református lelkész és *Bande Zoltán* dr izr. főrabbi magasszárnyalású beszédek kíséretében áldották meg az új szert, kiemelve azt, hogy a mai nehéz viszonyok között is lehet szeretettel, építőmunkával az emberiség javát szolgálni. A lelkészek után *Taigiszter Lajos* testületi alapító tag, ipartestületi elnök és iparkamarai tag tartotta meg avatóbeszédét, mint az új szer védnöke. Egyben azt a város közönségének rendelkezésére bocsájtotta. Az avatóbeszéd elhangzása után *Molnár József* dr polgármester gyönyörű beszéd kíséretében vette át az új szert a város közönségének nevében és kitért arra is, hogy a hatóság tudatában van annak a ma már nélkülözhetetlen tényezőnek, melyet a tűzoltóság képvisel, úgy a mentési, mint a nevelési munka terén. A testület üdvözlése után *Reviczky Dezső* önk. alparancsnok vezényletével gyakorlati bemutató volt, melynek befejezté-

befejeződött a bensőséges ünnepély. Majd pedig az összes csapatok díszmenetben vonultak el a megjelent előkelőségek előtt. A megjelentek a téren elhelyezkedve, végignézték úgy az önkéntes, mint a városi hivatásos őrsegek riasztását, utána pedig a városháza közgyűlési termében gyülekeztek össze, ahol parancsnoksági ülés keretében *Molnár József* dr polgármester beszédének elhangzása után, melyben *Zankó Antal* parancsnok 25 éves derék működését méltatta szép szavakkal, a parancsnok megfestett arcképét leplezték le. A parancsnok köszönő szavai után a megjelentek egy bensőséges ünnepély emlékével oszlottak széjjel.

Budapest székesfőváros tűzoltófőparancsnoksága már évek óta foglalkozik azzal a tervvel, hogy nyerskender tömlőkészletét az évenkénti beszerzések útján fokozatosan mézgázot tömlőkkel cserélje ki. Ugyanis a nyers-kendertömlők, amelyek a múltban a mozdonyfecskendők maximális hat légköri nyomáshoz elegendőknek bizonyultak, a jelenkor nagy víznyomással működő autófecskendőinél már nem felelnek meg a kívánt követelményeknek, mert a nagy igénybevétel folytán még a legjobb minőségű nyers-kendertömlő is rövid élettartam után használhatatlanná válik. E tapasztalat alapján a külföldi városok hivatásos tűzoltóságainak legnagyobb része már teljesen áttért a nyers-kendertömlőnél aránytalanul hosszabb élettartammal bíró és a legcsekélyebb vízvesztés nélkül működő belülmézgázot tömlők használatára. A székesfővárosi tűzoltóság az 1931. évi szükségletét hazai készítmény hiányában külföldi gyárraktól szerezte be, az idén ellenben a külföldről való behozatalra az engedélyt nem kapta meg.

Ezek után a székesfővárosi tűzoltófőparancsnokság kezdeményezésére ez évben egy budapesti gyár belülmézgázot tömlők gyártására berendezkedett s miután a lefolytatott kísérletek és próbák alapján az előállított mézgázot tömlők a kívánt követelményeknek megfeleltek, a székesfővárosi tűzoltóságának ez évi tömlőbeszerzése (23.000 m) immár teljes egészében hazai gyárban készült mézgázot tömlőkből áll.

Örömmel közöljük e hírt, mely nemcsak egy új iparág létesülését jelenti, hanem egyben a hazai hivatásos tűzoltóságok tömlőfelszerelésének korszerű fejlődését is hivatott előmozdítani.

Üröm község tűzoltótömlőtestülete alapos átszervezése után rendszeres működését újból megkezdte. A testület irányítását vitéz *Szatmáry Antal* főjegyző, mint elnök tartja kézben; a parancsnoki tisztségre a felettes hatóság *Platt Henrik* aljegyzőt nevezte ki, mellette *Bachmann János* mint tb. parancsnok a műszaki ügyeket intézi. *Platt* parancsnok most kezdte meg a téli elméleti oktatást, aminek következtében tavaszra nemcsak a gyakorlati teendőkre kioktatott, hanem a taktikai kérdésekben is teljesen járatos tűzoltócsapat áll a lakosság vagyonának védelmére.

Tűzoltóéremkiosztás Győrasszonyfán. A Győrasszonyfai Önkéntes Tűzoltótömlőtestület kedves ünnepséget rendezett tagjainak szolgálati érdemmel való kitüntetése alkalmából. Az ünnepséget *Ledniczky József* plébános, testületi elnök nyitotta meg, utána a tűzoltóénekkar adott elő néhány kedves dalt. *Erdély Ernő* tűzoltófőparancsnok az Országos Tűzoltó-Szövetség nevében osztotta ki az érmeket a következőknek: *Féli Károly* alparancsnok 20 éves, *Kósa Mihály* örparancsnok, *Bálint Ferenc*, *Rátkai István* rajvezetők, *Rozsovits János* örvezető 10—10 éves érmet kaptak, *Árva Győza* vármegyei tűzrendészeti felügyelő, *Horváth József* főjegyző és *Tomor Mihály* parancsnok lelkes szavai tették az ünnepséget bensőségesé. A testület szép munkássága mel-

a piarista templom tornyán látványos támadási gyakorlatot mutatott be. A gyakorlaton megjelentek: *Jambrits Lajos* polgármester a város vezetőivel, valamint a helyőrség tisztikara és az összes iskolák. A szombathelyi tűzoltókat több tűzoltótiszt élén *Bartos Győző* és *Hunyady Nándor* parancsnokok képviselték. A vármegye részéről *Kiss Emil* dr. tűzrendészeti felügyelő, a járás részéről pedig *Szell Elemér* tűzrendészeti felügyelő vettek részt.

Impozáns látványt nyújtott az estében a görög-tűzzel kivilágított templomtornyon dolgozó 60 tűzoltó. A gyakorlatot, mely kitűnően sikerült, *Kirchknopf Jenő* parancsnok vezette. A nézőközönségnek leginkább tetszett három bátor tűzoltó vakmerő menekülése az égő toronyból, akik a szomszédos házba kötélén tornázták át magukat toronymagasságban.

A gyakorlat után a Bálházban társasvacsorán vettek részt a tűzoltók, ahol *Jambrits Lajos* polgármester üdvözölte őket, akik tanuságot tettek a város tűzrendészeti fejlődéséről. A vármegye nevében *Kiss Emil* dr. mondott köszönetet a szorgalmas munkáért, míg a tűzoltóság nevében *Bartos Győző* rövid méltatással emlékezett meg a tűzoltók derék munkájáról.

Zárógyakorlat Újpesten. Nagy érdeklődés mellett tartotta az Újpesti önkéntes Tűzoltótestület szokásos évvégi zárógyakorlatát. A gyakorlaton megjelent *Marinovich Imre* dr., az Orsz. Tűzoltó-Szövetség alelnöke, ny. h. államtitkár, *Lukács Zoltán* dr. vm. tűzrendészeti felügyelő, *Csepreghy Pál* ny. főparancsnok, *Metzger* rendőrfelügyelő, *Vincze* r. tanácsos, *Semsey Aladár* dr. polgármester, *Goll Jenő* főmérnök, *Falussy Károly* szöv. titkár és az újpesti tisztikar *Jonák Gyula* főparancsnok vezetésével.

Az önkéntes tűzoltók nagyszerű felkészültsége a megjelentek teljes meglepedését váltotta ki és a legmelegebb hangú elismeréssel adóztak úgy az önkéntes egyesület vezetőinek, *Szabó István* parancsnoknak és *Minka Lajos* alparancsnoknak, mint *Jónák Ernő* hiv. tűzoltótisztnek, akik oroszánrészt vettek ki a legénység egész éven át tartó nagyszerű kiképzéséből.

Gyakorlat után *Marinovich Imre* dr. lelkes, buzdító szavak kíséretében nyújtotta át a szolgálati érmeket *Szabó István* parancsnoknak, *Minka Lajos* alparancsnoknak, *Kerek János* őrmesternek, *Skivraha Pál*, *Sipos Imre* tűzoltóknak és négy önkéntes tűzoltónak többéves kitartó munkásságukért.

Önkéntes tűzoltótestület alakult Kán községben. *Szendrődi Antal*, Hetvehelyi agilis főjegyzője, aki a múlt évben már a hetvehelyi önkéntes tűzoltóegyesület megalakítása körül érdemeket szerzett, most *Dallos György* tanítóval együtt megalakította a káni önkéntes tűzoltótestületet is. A megalakítás ünnepség keretében a múlt hó 23-án, vasárnap folyt le. Az alakuló ünnepélyt táborig mise előzte meg, amelyet *Graumann Mihály* hetvehelyi plébános celebrált. A szentmise és szentbeszéd után a nagyszámú közönség az iskola udvarára vonult az alakuló

szab. kir. város Tűzoltó-Szövetsége képviseletében megjelent *Szentkirályi Ede* főtitkárt és *Poszek Flórián* járási tűzrendészeti felügyelőt, átadva egyúttal a gyűlés további vezetését a Szövetség főtitkáranak. *Szentkirályi Ede* főtitkár a Szövetség üdvözlését tolmácsolta, majd áttért az alapszabályok ismertetésére. Az alapszabályok felolvasása és elfogadása után a tisztikart választották meg. Elnök: *Szendrődi Antal* főjegyző, titkár: *Dallos György* tanító, alelnök: *Szeitz András*, pénztárnok: *Hermann János*, ellenőr: *Schaub János*, parancsnok: *Mézmer József*, alparancsnok: *Hermann Antal* lett egyhangúlag. A választmány megválasztása után *Poszek Flórián* szép és lelkes szavakkal ismertette az egyesület célját. Majd *Szentkirályi Ede* főtitkár költői szárnyalású beszéddel üdvözölte Baranya vármegye és Pécs szab. kir. város Tűzoltó-Szövetsége nevében az új egyesületet. A közgyűlés *Stier János* hetvehelyi alparancsnok tiszteletbeli taggá való megválasztásával ért véget. Utána 80 terítékes bankett fejezte be az ünnepélyt. Kán község szép példája annak, hogy magyar szívvel, jóakarattal a mai nehéz viszonyok között is sikerül új tűzoltóságot szervezni, ha a vezetőség feladata magaslatán áll. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség örömmel köszönti új tagját és szép reményeket fűz annak működése elé.

A Vecsési Tűzoltótestület október hó 23-án *Hammermüller Ferenc* parancsnok rendezésében szépen sikerült őszi zárógyakorlatot tartott. A gyakorlaton — amelyet nagyszámú közönség nézett végig — megjelent *Dósa István* járási tűzrendészeti felügyelő és mint vendég a pestszentlőrinci tűzoltócsapat is. *Dósa* felügyelő teljes meglepedését fejezték ki a bemutatott szép szerelési és támadási gyakorlatért, további lelkes munkára buzdította a csapat tagjait.

Felelős szerkesztő: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Felelős kiadó: Keresztes János,
az orsz. szöv. pénztárosa

Lapkiadó bizottság:

Keresztes János, Köhler István, Mátrai Antal

AKI A BABÁJÁT...

JAVÍTTATNI AKARJA,
VIGYE EL AZ

ORMOS BABAGYÁRBA
BUDAPEST, VII, RÓZSÁK-TERE 11
(volt Szegényház-tér)

NAGY KARÁCSONYI BABAVÁSÁR!
TŰZOLTÓKNAK 10% ENGEDMÉNY!

ÓRA részletre is:
zsebbe, karjára, lakásába
ROZGONYI ÉS RÉVAI
IV, Kossuth Lajos-utca 5

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

A BUDAPESTI HIVATÁSOS TŰZOLTÓSÁG SZÁLLÍTÓJA

GYÁRT: **BELŰL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**

KIVÁNT MÉRTEKBEK ÉS NYOMÁSIG

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK — TELEFON: 58-8-80

HAZAI
GYÁRTMÁNY!

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I, II, III, V, VI, VII. (Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	7.50 P
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	2.— P
V. Balogh Dezső dr: Első segélynyújtás baleseteknél	1.— P
VI. Erdély Ernő: Vízszerezés	1.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve füzve 20 P, kötve	22.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata	—50 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	4.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyamparancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása	1.50 P
Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város	1.50 P
Rehák Tamás: Mótóros fecskendők és szerek, kötve	8.— P
Tíz példány rendelése esetén 6.— P, füzve	5.50 P

SZÍNEMŰ:

Techlár Ernő: Credo...!	2.— P
-----------------------------------	-------

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
---	-------

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótörszervezetek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányúrlap (Egyszerűbb 1.— P)	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.
Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése fel tüntetendő

KÖHLER ISTVÁN

fecskendő-, szivattyú- és tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X, Korponai-utca 21

Gyárt: modern mótóros, turbínás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és üntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL és TÁRSA R.-T. BUDAPEST

Gyárt: kézi- és mótórfecskendőket, mindentéle létrákat, motollákat, vízfordó- és üntöző-lajtokat, szerkesztőkat. Mindenemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM
KÖZPONTI IRODA és GYÁRI TELEFON: 59-0-01
Alapítva: 1896. évben

A megszűnt **TEUDLOFF-DITTRICH Rt.** gyártmányait, úgymint: KÉZIHAJTÁSÚ, MÓTOROS és AUTÓFECSKENDŐKET, LAJTKOCSIKAT, VÉSZVONATOKAT és TŰZOLTÓSÁGI FELSZERELÉSEKET az ismert kivitelben állítjuk elő

Forgalomba hozza: Magyar kir. állami vas- és acél-kereskedelmi kénviselete Rt.

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak

Szivattyúk Tűzifecskendők Tűzoltófelszerelések

WALSER FERENCZ

TELEFON
91-3-46

BUDAPEST, VI
LOMB-UTCA 34-36

TŰZOLTÁSI SZEREK
ÉS SZIVATTYÚK GYÁRA, HARANG-
ÉS FÉMÖNTÖDE :-:

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és
sportterméket,
zászlókat, zászlószeg-
eket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománctáblákat,
gumibélyegzőket

Alapítva 1870

„ERICSSON”

(EZEELŐTT DECKERT ÉS HOMOLKA)

MAGYAR VILIAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

a budapesti tűzoltóság hivatalos szállítója
BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 70

TELEFON: 22-8-9 ♦ 28-9-64 ♦ 34-0-98

Gyárt és sze-
rel minden-
fajta elektro-
mos tűzjelzőberendezéseket városok, községek, gyárak számára

MINDEN KAPHATÓ

A

PÁRISI NAGYÁRÚHÁZ-BAN

„TOTAL”

a tűzoltókészülékek
királya!

Folyékony szén-savval mű-
ködik és száraz porral olt
és ezért télen nem fagy be,
nyáron nem párolog el;
sikeresen olt mindenféle
tűzket, tehát a veszélyes
folyékony anyagok, mint:
benzin, szesz, éther, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid- és a villamos-tűzket,
utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel
szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI és BIRÓ

BUDAPEST, V, VIGSZINHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem
hasonlítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85 :-: Telefon: 23-7-31

BUDAPEST, VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

GORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

Szabad. hat. engedélyezett

Telefonszám: 91-4-46

DABEG tűz- és robbanásmentes benzintároló berendezéseket
védőgáznélküli üzemre, gyorsan és jutányosan szállít

DÁVID és KERTÉSZ, kazán- és gépgyár r.-t., Budapest, VI. ker., Máglya-utca 75-77. szám

Az 1932. évfolyam tartalomjegyzéke

	Oldal		Oldal
a) Vezércikkek:		d) Tűzoltói és tűzrendészeti oktatócikkek:	
Alapszabálymódosítás (László István)	1	A római birodalom tűzoltóságai (vitéz Roncsik Jenő dr)	6
Város, vidék, alapszabálymódosítás (Lukács Zoltán dr)	17	A géperejű járművek tűzvédelméről I.	9
A Magyar Országos Tűzoltótisztképző IV. tanfolyamának megnyitása	33	Kis motorfecskendők üzemzavarairól (Antalffy I.)	21
Szily József dr (Balogh Dezső dr)	49	Tűzrendészeti szakértők (Balogh Dezső dr)	24
A tisztújítás kérdése az Országos Tűzoltószövetség nagygyűlése alkalmából (Balogh Dezső dr)	66	Építőmesterek és kéményseprők (Papp Ferenc)	35
Balogh Dezső dr (Techlár Ernő)	81	Céhek a tűzoltói szolgálatban (vitéz Roncsik J. dr)	40
Gondolatok egy beszámoló felett. (Marinovich Imre dr)	97	Akadálytalan közlekedést biztosít a rendőrség a tűzoltóknak (Florján József)	43
Szoboravatás (Pethő János)	117	A „Tűzrendészeti Közlöny“ jövője (Lukács Z. dr)	84
Királyi Fenség! (Huszár Aladár dr beszéde)	133	A győri tűzoltó-nagygyűlés (Erdély Ernő)	88
Tűzoltóünnepélyek (Lukács Zoltán dr)	149	A MOTSZ elnökségének 1931. évi és 1932. év első félévi működéséről szóló jelentése (Nagy S.)	99
Tűzrendészeti kirándulás (Barubás István)	165	Beszámoló a győri nagygyűlésről (Lukács Zoltán dr)	118
Kerületi tűzoltótanfolyamok (Lukács Z. dr)	181	Hát még mit nem? (Könyny Imre)	120
b) Jegyzőkönyvek a M. T. O. Sz. üléseiről:		A papirostűzoltó (Bojtor István)	122
Budapesten, 1932 január hó 16-án elnökségi ülés	28	Nagygyűlés után (Lukács Zoltán dr)	135
Budapesten, 1932 március hó 5-én elnökségi ülés	58	Séta a komáromi tűzoltószertár körül (Schleisz Géza)	138
Budapesten, 1932 május hó 7-én elnökségi ülés	90	A IV. Orsz. Tűzoltótisztképző-tanfolyam záróvizsgálója (Lukács Zoltán dr)	139
Közszegen, 1932 május hó 28-án rendkívüli elnökségi ülés	92	A vasi tűzoltóság közgyűlése (Benda László)	142
Budapesten, 1932 június hó 14-én elnökségi ülés	110	A „Tűzoltó-Otthon“ kérdése (Vida Pál)	151
Budapesten, 1932 július hó 23-án elnökségi ülés	123	A céhek részvétele a tűzoltói szolgálatban Magyarországon (vitéz Roncsik Jenő dr)	152
Győrött, 1932 augusztus hó 13-án elnökségi ülés	125	Légvédelem. (Németből fordította Lantay István dr)	170
Győrött, 1932 augusztus hó 14-én választmányi közgyűlés	127	Téli oktatás (Lukács Zoltán dr)	172
Győrött, 1932 augusztus hó 15-én XXIV. országos nagygyűlés	128	Az 1931. évi tűzkárstatisztika (Hajdrik S. dr)	184
Győrött, 1932 augusztus hó 16-én választmányi közgyűlés	142	e) Tűzoltótechnikai cikkek és ismertetések:	
Budapesten, 1932 október hó 8-án elnökségi ülés	154	A székesfővárosi tűzoltóság új szerepei (Luncz Sebestyén)	3
Budapesten, 1932 november hó 5-én elnökségi ülés	174	Lukács Zoltán dr: A pestvármegyei tűzoltószövetség története. Könyvismertetés (Techlár Ernő)	12
c) Rendeletek:		Kísérletek nagy szabad tűzek ellentűzzel való oltására szélviharban (Aujeszky László dr)	34
A m. kir. belügyminiszter 97.411/1931. V. B. M. számú körrendelete a községeknek a „Tűzrendészeti Közlöny“ c. lapra való előfizetése engedélyezése tárgyában	12	Tűz okának kivizsgálása kétszáz évvel ezelőtt (Breznay Imre)	41
A m. kir. belügyminiszter 189.126/1931. B. M. sz. körrendelete a gazdasági akadémiát végzett okleveles gazdáknak tűzoltóféparancsnokul való alkalmazása tárgyában	12	A legnagyobb oltóhatásnak megfelelő lövőke-átmérő meghatározása (Antalffy István)	52
A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 167.280/1931. K. M. sz. körrendelete ipari vagy tűzrendészeti szemléken a kéményseprőiparosnak üzletvezetője, vagy első segédje által való helyettesítése tárgyában	42	Győr város rendelete tűzveszély esetére az 1698. évből	56
Pestvármegye alispánjának 25.207/1932. kig. sz. rendelete a leventék tűzoltói kiképzése tárgyában	89	Gáztámadás és időjárás (Aujeszky László dr)	67
A m. kir. belügyminiszter 198.444/1931. B. M. sz. körrendelete a községi közigazgatási tanfolyamokon szerzett tűzoltói képesítés tárgyában	122	Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet I. Könyvismertetés (Techlár Ernő)	75
A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 113.420/1932. K. M. sz. körrendelete az orosz rendszerű hengerkémények kiegészése tárgyában	123	A győri tűzoltószertár-kiállítás (Antalffy István)	137
A m. kir. belügyminiszternek 126.300/1932. B. M. sz. körrendelete a tűzrendészeti mintaszabályrendelet kiadása tárgyában	173	Ásványolaj-rendelettervezet (Papp F.)	183
A m. kir. belügyminiszter 126.500/1932. B. M. sz. körrendelete a tűzoltói díszérem adományozása iránti kérvények felterjesztésénél követendő eljárás tárgyában	173	Tűjelzés (Prohászka Lipót)	185
A m. kir. belügyminiszter 125.081/1932. IX. a. sz. rendelete a tűzoltói váltásdíjak szedése tárgyában. Fejér vármegye alispánjához	173	N. Rumpf „Brandbomben“. — Könyvismertetés. (Aujeszky László dr)	188
		f) Tüzesetek és egyéb veszedelmek:	
		A Weisz és Deutsch cég fatelepének égése. Slovenske Nove Mestón (Balogh Dezső dr)	10
		Hozzászólás a stuttgarti régi kastély égéséhez. (Németből fordította B. J. dr)	26
		Egy különös tüzeset és annak keletkezési oka 58 év előtt Újpesten (Balogh Dezső dr)	27
		A koppenhágai „Norrebros Színház“ égése 1931. december 15-én. (Fordította Benedek Mihály dr)	51
		Hozzászólás „A koppenhágai Norrebros Színház égése“ c. cikkhez (Benedek Mihály dr)	70
		A budapesti Fővámter dunaparti árubódéinak égése (Balogh Dezső dr)	71
		A poroszlói önkéntes tűzoltóság szerepe az árvíz elleni küzdelemben (Balogh Dezső dr)	72
		A községi Jurisich vár égése. (Kathona Mihály dr)	121